Budapest Főváros X. kerület
Kőbányai Önkormányzat
Alpolgármestere

168 . számú előterjesztés

Előterjesztés
a Humánszolgáltatási Bizottság részére
a Kőbányai Egyesített Bölcsődék és telephelyei
szakmai programjának jóváhagyásáról

I. Tartalmi összefoglaló

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 104. § (1) bekezdése alapján a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet ellátó állami intézmény fenntartója jóváhagyja az intézmény szervezeti és működési szabályzatát, valamint szakmai programját. A (2) bekezdés alapján a szakmai program jóváhagyása akkor tagadható meg, ha az nem felel meg az e törvényben, valamint a szakmai jogszabályokban előírt követelményeknek.

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet (a továbbiakban: NM rendelet) 4/A. § (1) bekezdése határozza meg a szakmai program tartalmi elemeit. Eszerint a szakmai programnak tartalmaznia kell

a) az intézmény nevét, székhelyét, telephelyét,
b) a szolgáltatás célját, feladatát, alapelveit,
c) a megvalósítani kívánt program konkrét bemutatását, a létrejövő kapacitások, a nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek leírását,
d) a más intézményekkel történő együttműködés módját,
e) az ellátandó célcsoport jellemzőit,
f) a feladatellátás szakmai tartalmát, módját, a biztosított szolgáltatások formáit, körét, rendszerességét, bentlakásos intézmény esetén a gondozási, rehabilitációs és fejlesztési feladatok jellegét, tartalmát,
g) az ellátás igénybevételének módját,
h) a szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módját,
i) az ellátottak és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályokat, valamint
j) a szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültsége biztosításának módját, formáit.

Az NM rendelet 4/A. § (2) bekezdése alapján a szakmai programhoz mellékelni kell a megállapodások tervezetét, valamint a szervezeti és működési szabályzatot.

A Képviselő-testület a Kőbányai Egyesített Bölcsődék és telephelyei szakmai programjának jóváhagyásáról szóló 426/2016. (XII. 13.) HB határozatával hagyta jóvá a Kőbányai Egyesített Bölcsődék és telephelyeinek egységes szerkezetbe foglalt szakmai programját.

A Képviselő-testület a 2017. február 24-i ülésén döntött arról, hogy a Kőbányai Egyesített Bölcsődék székhelye átkerül az 1102 Budapest, Kőrösi Csoma sétány 8. szám alá. Az NM rendelet 4/A. § (3) bekezdése alapján a szakmai programot az (1) bekezdés szerinti tartalmi elemek változása esetén módosítani kell. Tekintettel arra, hogy a székhely megnevezése minden telephely szakmai programjában megjelenik, így a módosítást át kell vezetni a Kőbányai Egyesített Bölcsődék és az összes telephelye szakmai programjában is.

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma kijelölte a Magyar Bölcsődék Egyesületét a módszertani feladatok ellátására. Az Egyesület a megfelelő minőségű és hatékonyságú feladatellátás érdekében felkérte a Kőbányai Egyesített Bölcsődéket, hogy módszertani bázisintézményként segítse a munkáját. A feladatot a Kőbányai Egyesített Bölcsődék megállapodás alapján teljesíti. A Kőbányai Egyesített Bölcsődék módosításra javasolt szakmai programja tartalmazza a módszertani feladatok ellátásában való közreműködést is.

A módszertani feladatokon túl a szakmai programban megjelenítésre került, hogy 2016 decemberében az Apraja Falva Bölcsőde megkapta a „Minősített Montessori Gyermekintézmény" tanúsító oklevelet. A bölcsődében 2012 szeptemberében indult el a Montessori szellemiségű csoport. Montessori Mária reformpedagógiai módszereinek jelentős része még ma is helytálló, és tökéletesen beilleszthető a bölcsődés korosztály életébe. A Montessori csoport módszerei, az erre vonatkozó pedagógiai és gondozási elképzelések megjelennek a szakmai programban.

2017. január 1-jétől a Gyvt. 42. § (2) bekezdése alapján bölcsődei ellátást biztosíthat a bölcsőde, a mini bölcsőde, a munkahelyi bölcsőde és a családi bölcsőde. A változás értelmében a korábbi családi napközik családi bölcsődévé változtak, és a jogszabályi megfelelés érdekében az elnevezés megváltozása is átvezetésre került a Kőbányai Egyesített Bölcsődék szakmai programjában.

II. Hatásvizsgálat

A szakmai programok jóváhagyásával az Önkormányzat jogszabályban meghatározott feladatának tesz eleget. A szakmai programok a jogszabályi és szakmai követelményeknek megfelelnek, és megfelelő alapját képezhetik a Kőbányai Egyesített Bölcsődékben folyó kiváló szakmai munkának.

III. Végrehajtás feltételei

A személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról szóló 22/2012. (V. 23.) önkormányzati rendelet 2. § (1) bekezdés i) pontja alapján a szociális ügyekért felelős bizottság a Képviselő-testület átruházott hatáskörében jóváhagyja az intézmény szakmai programját.

IV. Döntési javaslat

Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testületének Humánszolgáltatási Bizottsága meghozza az előterjesztés 1. mellékletében foglalt határozatot.

Budapest, 2017. március „17."

Weeber Tibor

Törvényességi szempontból ellenjegyzem:

Dr. Szabó Krisztián
jegyző

1. melléklet az előterjesztéshez

Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testületének Humánszolgáltatási Bizottsága

.../2017. (III. 21.) határozata
a Kőbányai Egyesített Bölcsődék és telephelyei szakmai programjának jóváhagyásáról

1. Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testületének Humánszolgáltatási Bizottsága a Kőbányai Egyesített Bölcsődék szakmai programját az 1. melléklet szerinti tartalommal jóváhagyja.

2. Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testületének Humánszolgáltatási Bizottsága a Kőbányai Egyesített Bölcsődék Fecskefészek Bölcsőde szakmai programját a 2. melléklet szerinti tartalommal jóváhagyja.

3. Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testületének Humánszolgáltatási Bizottsága a Kőbányai Egyesített Bölcsődék Napsugár Bölcsőde szakmai programját a 3. melléklet szerinti tartalommal jóváhagyja.

4. Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testületének Humánszolgáltatási Bizottsága a Kőbányai Egyesített Bölcsődék Apraja Falva Bölcsőde szakmai programját a 4. melléklet szerinti tartalommal jóváhagyja.

5. Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testületének Humánszolgáltatási Bizottsága a Kőbányai Egyesített Bölcsődék Gyermeksziget Bölcsőde szakmai programját az 5. melléklet szerinti tartalommal jóváhagyja.

6. Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testületének Humánszolgáltatási Bizottsága a Kőbányai Egyesített Bölcsődék Gyöngyike Bölcsőde szakmai programját a 6. melléklet szerinti tartalommal jóváhagyja.

7. Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testületének Humánszolgáltatási Bizottsága a Kőbányai Egyesített Bölcsődék Manóvár Bölcsőde szakmai programját a 7. melléklet szerinti tartalommal jóváhagyja.

8. Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testületének Humánszolgáltatási Bizottsága a Kőbányai Egyesített Bölcsődék Apró Csodák Bölcsőde szakmai programját a 8. melléklet szerinti tartalommal jóváhagyja.

9. Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testületének Humánszolgáltatási Bizottsága a Kőbányai Egyesített Bölcsődék Szivárvány Bölcsőde szakmai programját a 9. melléklet szerinti tartalommal jóváhagyja.

10. Ez a határozat 2017. április 1-jén lép hatályba.

11. Hatályát veszti a Kőbányai Egyesített Bölcsődék és telephelyei szakmai programjának jóváhagyásáról szóló 426/2016. (XII. 13.) HB határozat.

1. melléklet a .../2017. (III.21.) HB határozathoz

KŐBÁNYAI EGYESÍTETT BÖLCSŐDÉK INTÉZMÉNYEI

SZAKMAI PROGRAMJA

1108 Budapest, Újhegyi sétány 15-17.

2017

TARTALOM

1. Az intézmény adatai
1.1. Minőségpolitikánk, missziós nyilatkozatunk
1.2. Jogszabályi háttér

2. Az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői
2.1. Az intézmény földrajzi elhelyezkedése
2.2. Demográfiai adatok, tendenciák

3. Az ellátás igénybevételének módja
3.1. A gyermekek felvételének rendje
3.2. Ellátásunkról szóló tájékoztatás helyi módja
3.3. Bölcsődéink bemutatása
3.3.1. Kőbányai Fecskefészek Bölcsőde
3.3.2. Kőbányai Napsugár Bölcsőde
3.3.3. Kőbányai Apraja Falva Bölcsőde
3.3.4. Kőbányai Gyermeksziget Bölcsőde
3.3.5. Kőbányai Gyöngyike Bölcsőde
3.3.6. Kőbányai Manóvár Bölcsőde
3.3.7. Kőbányai Apró Csodák Bölcsőde
3.3.8. Kőbányai Szivárvány Bölcsőde
3.4. Személyi feltételek
3.5. Tárgyi feltételek

4. Az ellátás célja, alapelvei, feladatai, főbb helyzetei
4.1. A bölcsődei nevelés alapelvei
4.2. A bölcsődei nevelésünk feladatai
4.3. A bölcsődei nevelés főbb helyzetei
4.4. A bölcsődei nevelés megvalósításának feltételei
4.5. Családok támogatásának módszerei és lehetőségei
4.6. Montessori szemléletű nevelés
4.7. A bölcsőde kapcsolatrendszere
4.8. Az alapellátáson túli, a családi nevelést támogató szolgáltatásaink
4.9. Sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása

5. Dokumentáció

6. Élelmezés

7. Érdekvédelem

8. A szakmai felkészültség biztosításának módja, formái

9. Hatálybalépés
Mellékletek:
1. sz. Megállapodás a szülővel
2. sz. Házirend
3. sz. Napirend
4. sz. SZMSZ

1. AZ INTÉZMÉNY ADATAI

Fenntartó neve:	**Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat**
Fenntartó címe:	**1102 Budapest, Szent László tér 29.**
Intézmény neve:	**Kőbányai Egyesített Bölcsődék**
Székhelye:	**1102 Budapest, Kőrösi Csoma sétány 8**
Telefon/fax:	06-1-262-1041
Honlap:	wwww.kobanyaibolcsodek.hu
Alapító okirat száma:	35/2017. (II.23) KÖKT határozat
Működési engedély száma:	BPC/0502/1351-2/2016

A programért felelős neve:	**Gönczíné Sárvári Gabriella**
Címe:	1102 Budapest, Kőrösi Csoma sétány 8.
Telefon:	06-1-260-2139
E-mail:	gonczine.gabi@kobanyaibolcsodek.hu

Érvényességi terület:	**Kőbányai Egyesített Bölcsődék Intézményei**
A program érvényessége:	**2017. április 1-jétől visszavonásig**

Szakágazat száma, megnevezése: **889110 Bölcsődei ellátás**

Kormányzati funkciók száma, megnevezése:

- **104031 Gyermekek bölcsődei ellátása**
- **104035 Gyermekétkeztetés bölcsődében**
- **104036 Munkahelyi étkeztetés bölcsődében**
- **013360 Más szerv részére végzett pénzügyi-gazdálkodási, üzemeltetési, egyéb szolgáltatások**
- **095020 Iskolarendszeren kívüli egyéb oktatás, képzés**
- **096015 Gyermekétkeztetés köznevelési intézményben**
- **096025 Munkahelyi étkeztetés köznevelési intézményben**
- **098023 Korai fejlesztés és fejlesztő nevelés tevékenység szakmai feladatai**
- **098024 Korai fejlesztés és fejlesztő nevelés tevékenység működtetési feladatai**
- **104037 Intézményen kívüli gyermekétkeztetés**

1.1.MINŐSÉGPOLITIKÁNK

A Kőbányai Egyesített Bölcsődék és tagintézményei tevékenységét, az 1997. évi XXXI. törvény *A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról*, a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint a személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről 10. melléklete – *A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja* alapján, továbbá a Család-, Ifjúság- és Népesedéspolitikai Intézet (ill. jogelődjei a Bölcsődék Országos Módszertani Intézete) által kiadott *Módszertani levelekben* foglaltak szabályozzák. Az ezekben meghatározott szakmai követelményeket, elveket és módszereket valamennyi gyermekintézményben érvényesíteni kell, így azok a Kőbányai Egyesített Bölcsődék számára is kötelező érvényűek.

A Kőbányai Egyesített Bölcsődék általános szándéka, irányvonala:

- az általános etikai, emberi alapelvek betartása
- a gyermeki személyiség tisztelete
- a 0-3 éves életszakasz meghatározó szerepének elismerése
- a bölcsődei gondozás-nevelés története alatt felhalmozódott értékek megőrzése
- a nemzetközileg elismert gyakorlat szinten tartása és folyamatos fejlesztése
- a pszichológiai és pedagógiai kutatások eredményeinek figyelembevétele
- az ENSZ „Egyezmény a gyermekek jogairól" c. dokumentumban, valamint az 1997. évi Gyermekvédelmi törvényben meghatározottak betartása

Ezen irányelvek határozzák meg a bölcsődei nevelő - gondozó munkánk szakmai irányvonalát, melyek érvényesek a speciális csoportokra és a kerületünkben működő szolgáltatásokra egyaránt, a sajátosságaiknak megfelelő kiegészítésekkel.

A bölcsődéink és szolgáltatásaik törekednek a következőkre:

- Meleg, szeretetteljes légkör megteremtésével elősegíteni az egészséges és harmonikus testi- szellemi- lelki fejlődést, végső soron az óvodai életre való érettség megszerzését.
- Az egyéni igények figyelembevételével, a személyi és tárgyi környezet állandóságával, a személyre szóló nevelés, gondozás megvalósításával, az érzelmi biztonságot megteremteni.
- A gyermekek életkorának megfelelő bőséges, színes játékkészlet és egyéb eszközök, valamint a szabad játéktevékenység lehetőségének biztosításával a kreativitást és a készségek fejlődését segíteni.
- A gyermekek életkorának és a korszerű táplálkozás elveinek betartásával napi 4×-i étkezést biztosítani. Bölcsődéink a saját főzőkonyháknak köszönhetően, különböző ételallergiákat képesek figyelembe venni, és a szükséges diétát tudják biztosítani.
- A gyermekek önálló tevékenységégének elősegítésével az óvodai élethez való alkalmazkodás megkönnyítését szolgálni.

MISSZIÓS NYILATKOZATUNK

Küldetésünknek tekintjük, hogy kisgyermeknevelőink a bölcsődéinkbe járó gyermekeket,- figyelembe véve életkori sajátosságait, egyes gyermekek egyéni szükségleteit, igényeit, pillanatnyi pszichikai állapotát - szeretetteljes odafordulással, empátiával, feltétlen elfogadással gondozzák, neveljék.
Fontosnak tartjuk a felnőtt őszinte érdeklődését a gyermek iránt, figyelmét, megbecsülését, a gyermek kompetenciájának elismerésén alapuló választási lehetőség biztosítását.

Ahhoz, hogy a kisgyermeknevelő türelemmel, érdeklődéssel, kreatívan tudjon a gyermek felé fordulni, elengedhetetlen a biztonságos, nyugodt, kiegyensúlyozott munkahelyi légkör biztosítása.
Ezért a Kőbányai Egyesített Bölcsődék kiemelt feladata megteremteni a lehetőséget, hogy a dolgozók igényes, kiszámítható, jó körülmények között tudjanak dolgozni az egyes bölcsődékben. Szeretnénk mindent megtenni annak érdekében, hogy szívesen maradjanak kollégáink a kerületben.
Ennek érdekében igyekszünk mind erkölcsileg, mind anyagilag elismerni munkájukat.

Kiemelt célunk annak elérése, hogy a kerület kisgyermeknevelői a szakmai munkájuk során képesek legyenek önálló, szakmailag megalapozott döntéseket hozni.
Kiemelt feladatunk a gyermekek számára érzelmi biztonságot teremteni, amire építve a nevelés-gondozás révén boldog, kiegyensúlyozott, kreatív óvodásokká cseperednek.

A Kőbányai Egyesített Bölcsődék szakmai programját a következő céllal készíti el:

- meghatározza a kerületben működő bölcsődék szakmai munkájának irányvonalát,
- egységes rendszert dolgozzon ki, amely a kerületi bölcsődék tevékenységét segíti,
- lefektesse azokat az alapelveket, amelyeket a bölcsődei munkánk során minden esetben szem előtt kell tartanunk,
- megfogalmazza azokat a célokat, amelyeket szeretnénk elérni,
- a szakmai munka ellenőrzésének szempontjait, módját megjelölje,
- meghatározza a kerületi továbbképzések formáit, témáit.

A szakmai program elkészítésében részt vett az Egyesített Bölcsődék vezetője, vezető helyettese, a kerületi szaktanácsadó, valamint a bölcsődék vezetői.

1.2. JOGSZABÁLYI HÁTTÉR

- ENSZ Emberi jogok nyilatkozata.
- ENSZ Egyezmény a gyermekek jogairól.
- Az Európai Tanács Miniszterek Bizottsága Rec. (2002) 8-as ajánlása a tagállamok számára a napközbeni kisgyermekellátásról.
- 1997. évi XXXI. törvény: A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról.
- 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról.
- 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról.
- 2011. évi CXC törvény a nemzeti köznevelésről.
- 235/1997. évi (XII.17.) Korm. rend. a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról.
- 15/1998. (IV.30.) NM. rend a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről.
- 328/2011. (XII.29.) Korm. rend. a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjairól és igénylésükről felhasználható bizonyítékokról.
- 8/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásáról.
- 9/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról.
- 62/2011. (VI.30.) VM rendelet a vendéglátó ipari termékek előállításának és forgalomba hozatalának élelmiszerbiztonsági feltételeiről.
- 37/2014. (IV.30.) EMMI rendelet a közétkeztetésre vonatkozó ajánlásokról.
- 6/2016. (III.24.) EMMI rendelete a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet módosításáról.

2. AZ ELLÁTANDÓ CÉLCSOPORT ÉS AZ ELLÁTANDÓ TERÜLET JELLEMZŐI

2.1.AZ INTÉZMÉNY FÖLDRAJZI ELHELYEZKEDÉSE

Budapest X. kerülete, összefoglaló nevén *Kőbánya* (németül: *Steinbruch*) a főváros pesti oldalán elhelyezkedő kerület. A sík terület városképéből kiemelkedik a Szent László-templom Zsolnay-kerámiával fedett tornya. A lakótelepek mellett kertvárosias és szerény külvárosias részek egyaránt megtalálhatók a kerületben. Budapest 1873-as létrejötte óta a főváros X. kerülete. Kezdetben külső kerületnek számított, 1950-ben azonban Nagy-Budapest létrehozása után a város mértani középpontja a kerületbe került, egészen pontosan a Martinovics térre (Csajkovszkij park).
Kőbánya fejlődése a szocializmus idején is töretlen volt: 1973-ban mintegy 80 ezren laktak a kerületben, ugyanakkor az itt működő 120 üzemben mintegy 110 ezer ember dolgozott (közülük 48 ezren vidékről jártak be), s ezzel a X. kerület az ország legnagyobb munkáskerülete volt.
A kerület lakásproblémáit az 1970-es és 1980-as években, a kőbánya különböző pontjain épült lakótelepekkel próbálták megoldani.

Kőbányán a fővárosi átlag viszonylatában magasabb az alacsonyan iskolázottak aránya, ami azt is jelenti, hogy ők nagyobb eséllyel válnak munkanélkülivé, ha pedig dolgoznak, akkor alacsonyabb munkabérrel foglalkoztatják őket. Ezen kívül az is elmondható, hogy kerületünkben magas azoknak az anyáknak az aránya, akik egyedül nevelik gyermeküket.
Mindebből következik, hogy sok a szociálisan rászoruló család, így nagy szükség mutatkozik a bölcsődék tevékenységére, az általunk nyújtott gondozás-nevelés adta biztonságra, harmóniára.
A bölcsődéinkről elmondható, hogy esélyegyenlőséget biztosít a nehéz szociális háttérrel rendelkező gyermekek számára, fontos szerepet tölt be a szegénység okozta problémák kezelésében, segítséget jelent a családok számára a munkahely teremtés- illetve megtartás tekintetében. Ahhoz, hogy a szülő a munkahelyén lévő magas elvárásoknak meg tudjon felelni, nyugodtnak kell lennie a tekintetben, hogy gyermeke jó kezekben, biztonságban van.

Egy kis bölcsődetörténet

Közismert, hogy az első bölcsődét, Francois Marbeau francia gyermekbarát kezdeményezésére, 1844. november 4-én alapították Párizsban. Nyolc évvel később, 1852. április 21-én nyitotta meg kapuit az első magyar bölcsőde Pesten, a Kalap utca 1. szám alatt. A kezdetekkor jótékonysági alapon működtek a bölcsődék. Egy-egy ágy finanszírozását, egész éven át gazdag családok biztosították.

A Magyarországi Bölcsődék működésének 150. évfordulójára, 2002-ben a szakma Bölcsődei Múzeumot hozott létre.

Az Európában is elismert magyar bölcsődei ellátás nagy utat járt be a gyermekmegőrzéstől – az egyéni ellátásig. Jelenleg is olyan helyzetben van, hogy állandó megújulás, felülvizsgálat, változás nélkül nem tudunk az elvárásoknak megfelelni.
Jelenleg a szakma legégetőbb kérdései között szerepel a napközbeni kisgyermek ellátás férőhely számának növelése, a szakmai színvonalának megőrzése és fejlesztése.

A kerületünkben az első bölcsőde 1936-1940. között létesült Anya és Gyermekvédelmi Intézet néven, majd az 1950-es évek végén, 60-as évek elején újabb bölcsődék épültek. A tanácsi bölcsődék fejlesztésének fellendülése az 1970-es évekre tehető, az időszak utolsó bölcsődéjét 1981-ben adták át.
Kőbánya munkás kerület, ezért a dolgozó munkáscsaládok gyermekei túlnyomórészt az üzemi bölcsődékben nyertek elhelyezést. A vállalatok a bölcsődék létesítésével elősegítették a kisgyermekes anyák munkába állását. A bölcsődék nyitva tartása a dolgozó nők műszakjához igazodott. A tanácsi bölcsődék fejlesztésével az üzemi bölcsődék fokozatosan megszűntek, illetve az épület felújítása után tanácsi bölcsődeként üzemeltek tovább.
A X. kerület szociális érzékenységét tükrözi, hogy radikális bölcsőde bezárások – sem üzemi, sem tanácsi fenntartású intézményeknél – nem történtek. Átmenetileg szüneteltettek férőhelyeket, és csak szakmai kérésre zártak be intézményt. A gyermeklétszám növekedése intézményi férőhely ráfejlesztést, illetve bölcsőde újbóli megnyitását tette szükségessé. A fenntartó ezeket az intézkedéseket rugalmasan kezelte, figyelembe vette a lakossági igényeket.
1984-ben kerületi bölcsődéket egy intézménnyé – Egyesített Bölcsődék néven – vonták össze, és az óta is így működik.

2.2.DEMOGRÁFIAI ADATOK, TENDENCIÁK

A bölcsőde működtetése azért szükséges, hogy a Kőbányán élő 0-3 éves gyermekek napközbeni ellátását biztosítsuk. A napközbeni ellátás spalettáját színesítendő, valamint a bölcsődei férőhelyeket kiegészítendő, a kőbányai önkormányzat ellátási szerződést kötött több családi bölcsődével (családi napközivel). Az ellátás nem kerül pénzbe a családoknak, az önkormányzat fizeti azt helyettük, kizárólag az étkezési térítési díj terheli a családi kasszát.

A Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testületének a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról szóló 22/2012. (V. 23.) önkormányzati rendelete (továbbiakban Ök. rendelet) értelmében, a kőbányai munkahelyek támogatása érdekében, a férőhelyek 10%-nak erejéig felvehető nem kerületben lakó, de itt dolgozó szülő gyermeke.

Az intézmény neve, székhelye, telephelyei:
Kőbányai Egyesített Bölcsődék
1108 Budapest, Újhegyi sétány 15-17.

A telephelyek neve, címe és férőhelyszáma:

Kőbányai Fecskefészek Bölcsőde 1106 Budapest, Gépmadár u. 15.	96 férőhely
Kőbányai Apró Csodák Bölcsőde 1105 Budapest, Zsivaj u. 1-3.	78 férőhely
Kőbányai Apraja Falva Bölcsőde 1108 Budapest, Újhegyi sétány 5-7.	96 férőhely
Kőbányai Gyermeksziget Bölcsőde 1108 Budapest, Újhegyi sétány 15-17.	96 férőhely
Kőbányai Napsugár Bölcsőde 1104 Budapest, Mádi u. 127.	72 férőhely
Kőbányai Manóvár Bölcsőde 1103 Budapest, Vaspálya u. 8-10.	80 férőhely
Kőbányai Gyöngyike Bölcsőde 1101 Budapest, Salgótarjáni u. 47.	36 férőhely
Kőbányai Szivárvány Bölcsőde 1106 Budapest, Maglódi u. 29.	36 férőhely

Férőhely összesen: 590

Országosan a bölcsődei férőhelyek a korosztály 17%-a részére biztosítottak, az igény viszont közel 33%-os lenne.
A Kőbányai Egyesített Bölcsődék 8 telephelyén, 590 férőhelyen fogadja jelenleg a kerületben élő bölcsődés korú gyermekeket. Az ép gyermekek ellátásán túl sajátos nevelési igényű gyermekek gondozása-nevelése folyik a Fecskefészek Bölcsődében található Korai Fejlesztő Központban és a Gyermeksziget Bölcsődében.

A védőnőktől megkapott, az alábbi táblázatban látható 2011-2015. évi adatok átlaga alapján, a kerületben a 0-3 éves korú gyermekek átlag száma: 2057 fő, így Kőbányán az országos átlag felett a korosztály kb. 29,9 %-nak biztosítunk ellátást.

Védőnői ellátás

	2011.09.30-ai állapot szerint:	2012.09.30-ai állapot szerint:	2013.09.30-ai állapot szerint:	2014.09.30-ai állapot szerint:	2015.09.30-ai állapot szerint:	Összesen:
Zsivaj utca 2.	796	743	722	732	642	3635
Üllői út 136.	174	193	207	216	206	996
Újhegyi stny 13-15.	686	565	533	626	645	3055
Salgótarjáni út 47.	308	306	301	222	317	1454
Kerepesi út 67.	212	231	226	229	248	1146
Összesen:	2176	2038	1989	2025	2058	10286
Bölcsődei férőhelyek	648	648	648	648	636	3228
%-os ellátottság	29,78%	31,80%	32,58%	32,00%	30,90%	31,38%
Valós bölcsődei férőhelyek*	620	620	620	614	602	3076
%-os ellátottság	28,49%	30,42%	31,17%	30,32%	29,25%	29,90%

Kerületünkben a bölcsődék mellett működik 5 családi bölcsőde, 18 önkormányzat által fenntartott, és 5 egyéb fenntartó által működtetett óvoda, valamint 12 önkormányzat által működtetett, és 5 egyéb fenntartó által működtetett általános iskola.

A gyermekek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, foglalkoztatását és étkeztetését kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük – ideértve a gyermekgondozási díj folyósítása melletti munkavégzést is –, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. A napközbeni ellátás keretében biztosított szolgáltatások időtartama lehetőleg a szülő munkarendjéhez igazodik.

3.AZ ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELÉNEK MÓDJA

3.1. A GYERMEKEK FELVÉTELÉNEK RENDJE

A személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról szóló 22/2012. (V. 23.) Ök. rendelet III. fejezetének 11-12 § foglalja magában a felvétel rendjét, a felvételi kérelemhez csatolandó dokumentumokat.

A bölcsődébe felvehető minden olyan kisgyermek, akinek szülei, törvényes képviselői munkavállalás, vagy más ok miatt nem tudják biztosítani a napközbeni gondozást, nevelést. A Gyermekvédelmi törvény is kiemeli az olyan kisgyermek felvételének szükségességét, akiknek szociális vagy egyéb ok miatt, egészséges fejlődésük érdekében szükséges a bölcsődei gondozás-nevelés.

A gyermek bölcsődébe történő felvételének kérelme önkéntes, a gyermek szülője, törvényes képviselője autonóm döntése alapján történik. A gyermek bölcsődei felvételét a szülő hozzájárulásával kérheti a védőnő, családgondozó, háziorvos, gyámhatóság, stb.. A szülő a lakóhelyhez legközelebb eső bölcsődébe írathatja be gyermekét, de joga van megválasztani azt az intézményt, amelyre gyermeke nevelését, gondozását bízza. A gyermek szülője, vagy más törvényes képviselője csak törvényben meghatározott esetekben kötelezhető a bölcsődei ellátás igénybevételére.

A bölcsődei jelentkezés egész évben folyamatos. Azonban minden évben május első hetében az óvodákhoz igazodóan zajlik a bölcsődei beiratkozás.
A beiratkozási héten történő bölcsődei jelentkezés mindig abban a bölcsődében történik, ahova a szülők gyermeküket vinni szeretnék. A bölcsődék nincsenek körzetesítve, a szülő választja ki a számára legmegfelelőbb intézményt.

Az évközben jelentkezők a Kőbányai Egyesített Bölcsődék Központjába kerülnek felvételre (1108 Újhegyi sétány 15-17., tel: 06-1-260-2139), minden hétfőn 10.00-16.30-ig, valamint minden szerdán 8.00-15.30-ig, előzetes telefonon történő bejelentkezés alapján.

A bölcsődei felvételről az intézményvezető és a bölcsődevezető dönt. Ha bölcsődei jelentkezés során, a bölcsődébe jelentkező gyermekek száma meghaladja a felvehetők számát, a bölcsődevezető elutasíthatja a felvételi kérelmet, de javasol másik bölcsődét, ahol még van üres hely, vagy úgynevezett "várólistára" kerülnek, ami azt jelenti, hogy az év folyamán kimaradt férőhelyekre bekerülhetnek. A várólista aktualizálása és koordinálása az Egyesített Bölcsődék központjában történik.

Az óvodai nevelésre nem érett gyermek esetén, ha a gyermek a harmadik életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre és óvodai jelentkezését a bölcsőde orvosa nem javasolja, bölcsődében gondozható negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig.

A felvétel elutasításával szemben fellebbezésre van lehetőség, amit a szülő az egyesített bölcsődevezető felé tehet meg, a kézhezvételtől számított 15 napon belül.

A Kőbányai Egyesített Bölcsődék munkaközössége megfogalmazott egy elbírálási szempontsort annak érdekében, hogy a Kőbányai Önkormányzat megnyugtatóan és egységesen értelmezve tudja biztosítani a kerület intézményeibe jelentkező bölcsődés korosztály elhelyezését. A szempontsor az Ök. rendeletének 11. § -ban és a gyermekvédelmi törvényben foglaltakkal van összhangban.

A gyermek bölcsődei felvételekor az ellátásban részesülő gyermek szülője (törvényes képviselője) valamint a Kőbányai Egyesített Bölcsődék tagintézménye, mint a napközbeni ellátását biztosító intézmény, írásos megállapodást köt (1. számú melléklet).
A bölcsődei ellátás kerületünkben a Képviselő – Testület döntése értelmében ingyenes, nem kell gondozási díjat fizetni.

Fizetni az étkezés igénybevételéért szükséges, a megállapított személyi térítési díj erejéig. A törvényben megfogalmazott feltételekkel rendelkező szülőknek ingyenesen étkezhet gyermeke az intézményekben.
Az étkezési térítési díj befizetése minden esetben a tárgyhónapot megelőző hónapban történik, amelynek teljesítésére 2 féle módon van lehetőség:
- személyesen, készpénzzel történő befizetéssel, vagy
- átutalás formájában.

Sajátos nevelési igényű gyermekek felvételének rendje

2008. szeptember 1-től a Fecskefészek Bölcsődében működik a kőbányai Korai Fejlesztő Központ, ahol sajátos nevelési igényű gyermekek korai fejlesztését végzik, nem csak a bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek számára, hanem ambuláns formában is. A folyamatosan magas kihasználtság azt igazolja, hogy szükséges ezen ellátási formával foglalkoznunk.
2013. január 1-től jogszabályi változások miatt a bölcsőde korai fejlesztésben nem részesítheti, de gondozhatja - nevelheti a sajátos nevelési igényű gyermekeket. Az intézményünkbe járó gyermekek mindebből semmit sem vesznek észre, hiszen az előző évekhez hasonlóan a Kőbányai Fecskefészek Bölcsődében kapják meg a számukra szükséges fejlesztést, a már ismert gyógypedagógusoktól.

A sajátos nevelési igényű gyermekek egyre nagyobb számban történő jelentkezése, valamint a spontán integráció magas száma indokolta, hogy 2014. október 1-től a Gyermeksziget Bölcsődében is fogadjuk ezen gyermekeket. Fenntartói támogatással kialakításra került egy fejlesztőszoba, ahol az intézményben teljes integrációban gondozott-nevelt gyermekek fejlesztése megvalósulhat. Az egyre növekvő igények és a jogszabályi változások miatt a Gyermeksziget Bölcsődében is elindul a 2016/17 nevelési évben a részleges integráció. A megfelelő ellátás érdekében még legalább egy fejlesztő szoba kialakítása szükséges.

Az elmúlt évek alatt arra törekedtünk, hogy a legmegfelelőbb ellátást biztosítsuk a sajátos nevelési igényű gyermekek számára. Céljaink között szerepelt, hogy a tagintézményeinkben nevelkedő eltérő fejlődésmenetű gyermekek képessé váljanak létszükségleteik önálló vagy segítséggel történő ellátására, emberi kapcsolatok létesítésére és fenntartására, a korosztályuknak megfelelő társadalmi elvárások teljesítésére. Fontos szempont volt, hogy elősegítsük a fogyatékos emberekkel szembeni, a jövőben kívánatos magatartásformák kialakítását, azaz az elfogadást, a megértést, a nyitottságot, az együttműködést, az

egyenrangúságot, az önzetlen segítségnyújtást, a pozitív diszkrimináció elfogadását. Mindezek kialakításának megkezdésére, alapjaik lerakására a bölcsőde a legalkalmasabb intézménytípus, mivel a gyermekek életében ez az első szocializációs nevelési intézmény.

Ebben az életkorban a sajátos nevelési igényű gyermekek fejlődésbeli különbsége, egészséges társaikhoz képest a legkisebb, sok esetben a megfelelő fejlesztésekkel a különbség minimalizálható, esetleg teljesen eltüntethető. A korai fejlesztésben részesülő gyermek utolérheti társait. Az a gyermek, aki a szükséges korai fejlesztést nem kapja meg, egyre nagyobb mértékben lemarad kortársaitól. A fejlődésbeli különbség - hasonlóan egy kinyíló ollóhoz- egyre növekvő mértékű lesz, és a gyermek felzárkóztatása egyre nehezebbé válik.

A felvétel rendje:

- Szükséges a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság (továbbiakban Szakértői Bizottság) javaslata. Amennyiben a szülő nem rendelkezik a Szakértői Bizottság javaslatával, a szakszolgálat a szülővel történő megbeszélést követően kezdeményezni fogja a vizsgálatot.
- A szülőkkel történő beszélgetés alkalmával a bölcsődében orvosi és gyógypedagógiai anamnézis készül.
- A gyermek állapotának felmérését – megfigyelés és az anamnézis alapján – dokumentálni kell.

A sajátos nevelési igényű gyermekek elhelyezési módjai a bölcsődében:

Teljes integráció: ép gyermekeket ellátó bölcsődei csoportban egy vagy két sérült gyermek helyezhető el. A jogszabályi változások következtében 2017. január 1-től, ha egy integrált gyermek van a csoportban, akkor 10 fő, ha 2 integrált gyermek kerül a csoportba, akkor maximum 8 gyermek vehető fel a szobába.

Részleges integráció: a gondozási egység részeként kell kialakítani. Ebben az esetben a gondozási egységen belül az egyik szobában az ép gyermekek, a másik szobában pedig a sérült gyermekek vannak. Szükséges, hogy a napirend meghatározott részében a két gyermekcsoport együtt legyen. Részleges integrációban 6 gyermek vehető fel.

A bölcsődéink nyitvatartási rendje:

A fenntartó – a helyi önkormányzat – határozza meg a napi nyitvatartási időt. Ennek értelmében minden bölcsődénk ***reggel 6 órától, este 18 óráig*** tart nyitva.

Kőbánya Polgármestere dönt az intézmények nyári-, ill. téli zárva tartásáról. A bölcsődék nyáron 2 turnusban felváltva zárnak, melynek időpontjáról a szülők minden év február 15-ig tájékoztatást kapnak. Nyári időszakban az ügyeleti rend alapján meghatározott módon fogadják a nyitva lévő bölcsődék a gyermekeket.
Ettől a szülő indokolt kérésére, valamint a törvényben meghatározott feltöltöttségtől magasabb igény esetében az intézményvezető engedélyével el lehet térni. Télen, karácsony és újév közötti napokra zárnak be intézményeink, de a jelentkező igényeket az ügyeletes bölcsőde kielégíti.

A bölcsődében április 21-e, vagy ha az heti pihenőnapra vagy munkaszüneti napra esik, az azt követő legközelebbi munkanap, minden évben nevelés-gondozás nélküli munkanap. Célja a bölcsődében dolgozók szakmai fejlesztése. A nevelés-gondozás nélküli munkanapon a bölcsődei ellátás keretében – erre irányuló szülői kérés esetén – a gyermek felügyeletét és étkeztetést kell biztosítani.
A szülőket február 15-ig tájékoztatjuk a nevelés-gondozás nélküli munkanapról és a nevelés-gondozás nélküli munkanapon a gyermek felügyelete és az étkeztetés biztosítása iránti igény bejelentésének lehetőségéről.

A bölcsődei nevelési év szeptember 1-től a következő év augusztus 31-ig tart.

A bölcsődei ellátás keretében a gyermek életkorának és egészségi állapotának megfelelően biztosítani kell:

- a nevelés és gondozás feltételeit, így különösen a szülő közreműködésével történő fokozatos beilleszkedés lehetőségét,
- a felszerelési jegyzékben az adott ellátási forma tekintetében meghatározott textíliát, bútorzatot, egyéb eszközöket és felszerelést,
- a játéktevékenység feltételeit,
- a szabadban való tartózkodás feltételeit,
- a gyermek élettani szükségleteinek és az egészséges táplálkozás követelményének megfelelő étkeztetést azzal, hogy a bölcsődében az étkeztetést a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló miniszteri rendeletben foglaltaknak megfelelően kell biztosítani.

A bölcsődei ellátás megszűnik

Ha a harmadik életévét:
- január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott bölcsődei nevelési év végén,
- ha szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő bölcsődei nevelési év végén.

A sajátos nevelési igényű gyermek bölcsődei nevelésben, gondozásban legfeljebb annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amely évben az ötödik életévét betölti.
Megszűnik annak a gyermeknek az ellátása, aki a bölcsőde orvosának szakvéleménye szerint egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható, illetőleg magatartászavara veszélyezteti a többi gyermek fejlődését, ellátását.

3.2. ELLÁTÁSUNKRÓL SZÓLÓ TÁJÉKOZTATÁS HELYI MÓDJA

Nagyon fontos számunkra, hogy a szükséges információk eljussanak az ellátásunkat igénylő családokhoz.

A tájékoztatást széles körben próbáljuk rendszeresen eljuttatni:

- az önkormányzat honlapján
- az egyesített bölcsődék honlapján (http://kobanyaibolcsodek.hu/)
- internetes portálokon
- szórólapokon keresztül
- helyi újság.

3.3. BÖLCSŐDÉINK BEMUTATÁSA

A bölcsődék szervezeti kérdései

A bölcsődék szervezeti alapegységei a gyermekcsoportok. Egy bölcsődei csoportba, ha minden gyermek betöltötte a 2. életévét, akkor 14, ha 2 évesnél fiatalabb gyermek is van, akkor 12 fő vehető fel. A csoportokba való felvétel általában az egyes gyermekek életkora, egyéni fejlettségi szintje alapján történik.

Két csoport képez egy bölcsődei egységet, amelybe maximum 28 gyermek vehető fel. Az egység gyermekeit négy szakképzett kisgyermeknevelő látja el, őket egységenként egy bölcsődei dajka segíti.

3.3.1. Kőbányai Fecskefészek Bölcsőde 1106 Bp. Gépmadár u. 15.

A Fecskefészek Bölcsőde az Örs Vezér tér mellett, Kőbánya Zuglóval határos részén fekszik, lakótelepi környezetben. Az intézmény feladatai közé tartozik 2008.szeptember 1.-óta az egészséges gyermekek mellett a sajátos nevelési igényű gyermekek gondozása nevelése teljes, ill. részleges integrációban. A különös gondoskodást igénylő gyermekek fejlesztését a pedagógia szolgálat gyógypedagógusai végzik. A bölcsőde építészeti kialakítása szakmai szempontoknak megfelel, a jól belátható korszerűen felújított fürdőszoba, a csoport szobák speciális kialakítása lehetővé teszi a plusz feladat elvégzését.

Az egészségmegőrzés érdekében só szoba is működik a bölcsődében valamint biztosítottak a feltételek arra, hogy ebéd után a gyermekek a levegőn aludjanak.

Ebbe a bölcsődébe több iskolából is érkeznek tanulók gyakorlati idejüket letölteni. A kerületi továbbképzéseket itt tartjuk.

Prevenciós jelleggel lábtornát vezettek be a gyógypedagógusok közreműködésével a fiziológiás lúdtalp, bokasüllyedés és „x" térd korrekciója, valamint ezek kóros formájának megelőzése céljából. A gyógypedagógusok állították össze a feladatsort, felkészítették a kisgyermeknevelőket, akik a gyermekekkel a csoportban játékos torna keretében gyakorolják azt.

A gyermekeket szakképzett kisgyermeknevelők gondozzák, nevelik, közülük egyre többen rendelkeznek gyógypedagógiai asszisztens végzettséggel.

3.3.2. Kőbányai Napsugár Bölcsőde
1104 Bp. Mádi u. 127.

A bölcsőde 1976 óta működik családias, esztétikus környezetben. A tárgyi feltételek biztosítják a kiemelkedő szakmai munka lehetőségét. Minden szempontból jól felszerelt, igényesen berendezett, kialakított bölcsőde.

3 gondozási egységből, 6 csoportszobából áll, 72 gyermek fogadására alkalmas. Világos, tágas csoportszobáikban a gyermekek életkorának és fejlettségi szintjének megfelelő színes játékkészlettel biztosítják a nyugodt, szabad játék lehetőségét.
Mindhárom egységnek külön elkerített udvarrésze van. Az időjárás függvényében sokat tartózkodnak az udvaron, ahol lehetőség van többféle mozgásra, homokozásra, pancsolásra, valamint a levegőn való alvásra is.
A bölcsődébe járó gyermekek ősztől-tavaszig térítésmentesen, rendszeresen járnak a „sóbarlangba", melynek speciális levegője megelőző, gyógyító hatást fejt ki. A felső légúti megbetegedésben szenvedőknek különösen ajánlott.
Rossz idő esetén a tornaszobában elégíthetik ki mozgásigényüket.
Elsődleges céljuknak tartják, hogy a szülőket megnyerjék ahhoz, hogy a gyermek és kisgyermeknevelő kapcsolata harmonikus legyen. A szülők fokozatos, a bölcsődei életbe való bevonásával szeretnék elérni, hogy bizalommal forduljanak a kisgyermeknevelők felé, ezáltal kölcsönösen együttműködő kapcsolatot alakíthassanak ki, a rájuk bízott gyermekek minél magasabb szakmai színvonalon való ellátása érdekében.

3.3.3. Kőbányai Apraja Falva Bölcsőde
1108 Bp. Újhegyi sétány 5-7.

Az Apraja Falva Bölcsőde 1978-ban épült, bölcsőde céljára. Így kialakítása ideális, a szakmai elvárásoknak megfelel. A néhány éve a közelben épült lakópark kisgyermekes családjai nagy számban igénylik az ellátást ebben a bölcsődében.

Az épület jó állapotú, igényesen felszerelt és berendezett mind a gyermekek elhelyezésére szolgáló helyiségek, mind a felnőtteket kiszolgáló részek.

Az intézmény 4 gondozási egységből áll, ahol 8 csoportszoba található. Egy egységben 2012 szeptemberétől a kisgyermeknevelők a **Montessori Mária** által megalkotott **pedagógiai módszerekkel** és az általa kifejlesztett eszközökkel gondozzák, nevelik a csoportba járó gyermekeket.
A csoport a hagyományos szakmai elvárásokat figyelembe véve alakította ki az adott korosztály számára megfelelően integrált metodikát.

Az aulában mozgásos tevékenységre van lehetőségük a gyermekeknek. A tárgyi feltételek adottak ahhoz, hogy a gyermekek a szabad levegőn aludjanak.

A bölcsődében *játszócsoport* is működik, ahol a gyermekek szüleikkel együtt játszhatnak. Igény szerint ebédet is biztosítunk a gyermekek számára a bölcsődében, amennyiben az ebédidő alatt is itt tartózkodnak. A szolgáltatás óradíja, és az ebéd térítési díja az Ök. rendeletben szabályozott.

A játszócsoport koordinálását egy kisgyermeknevelő végzi 4 órában. A játszócsoport minden nap 9-13 óráig tart nyitva.

Időszakos gyermekfelügyelet
Az „Összefogás Kőbánya családjaiért" TÁMOP projekt keretén belül alakítottuk ki az Időszakos Gyermekfelügyelet szolgáltatást.
A szolgáltatás célja: alternatív, rugalmas napközbeni gyermekfelügyelet létrehozása, melynek segítségével a Kőbányán élő anyukák könnyebben tudnak majd visszatérni a munkaerőpiacra, tudják intézni ügyes-bajos dolgaikat.
A szolgáltatás a pályázat által támogatott időszak alatt díjmentes volt, jelenleg térítési díj ellenében vehető igénybe.

3.3.4. Kőbányai Gyermeksziget Bölcsőde
1108 Bp. Újhegyi sétány 15-17.

A bölcsőde 1977-ben nyitotta meg kapuit a napközbeni kisgyermekellátást igénylő családok részére. Az Újhegyi lakótelep felépülése tette szükségessé az ideköltöző családok számára óvoda-bölcsőde komplexumok létrehozását.
Jelenleg 96 férőhelyen, négy gondozási egységben fogadják a jelentkező családok gyermekeit. 2014. október 1-től sni gyermekek korai fejlesztését kezdték meg az intézményben.
A játékkészlet kialakításakor arra törekedtek, hogy változatos, többféle érzékszervet fejlesztő, a gyermekek életkorának, fejlettségének megfelelő, aktivitást serkentő játékeszközöket szerezzenek be.

Az udvaron az uniós szabványnak megfelelően telepített játszóeszközök vannak, amelyek a gyermekek nagymozgásos igényeinek kielégítését szolgálják. A nyári melegben való kellemes hűsölést terebélyes lombkoronájú fák biztosítják, ezen felül 2 db udvari vízpermetező teszi lehetővé a kellemes időtöltést.
A bölcsődében 2010 óta só szoba működik, mely nagyon hatékony a felső légúti betegségek megelőzésére, illetve kezelésére. A gyermekek beosztás szerint, heti 2-3 alkalommal, 20 percet töltenek a só szobában.

Tanbölcsődeként működnek, a kisgyermeknevelők tudásuk legjavát adva igyekeznek a nálunk tanulókat felkészíteni a bölcsődei feladatokra.

3.3.5. Kőbányai Gyöngyike Bölcsőde
1101 Bp. Salgótarjáni út. 47.

Kőbánya VIII. kerület felöli szélén található a Gyöngyike Bölcsőde, 3 emeletes téglaépítésű házak környezetében.
A kerület legrégibb bölcsődéje, adaptált épületben működik 1940-től. 1999-ben az önkormányzat felújította, korszerűsítette, figyelembe véve a mai előírásokat.
A szakképzett kisgyermeknevelők 3 csoportszobában szeretettel, meleg, biztonságot nyújtó légkör megteremtésével gondozzák, nevelik a gyermekeket.

A dolgozók barátságos, otthonos környezetet alakítottak ki. A bölcsőde tárgyi felszereltsége jó, bőséges. Az eszközök beszerzése során céljuk, hogy a gyerekek minél több tevékenység eszközeihez hozzájuthassanak.

A gondozás - nevelés valamennyi helyzetében igyekeznek lehetőséget biztosítani a kisgyermekek számára ahhoz, hogy érdeklődésüknek, fejlettségüknek pillanatnyi pszichés szükségleteiknek megfelelően ismerkedhessenek a személyi, tárgyi környezettel, úgy hogy viselkedési mintát és segítséget kapjanak optimális és sokoldalú fejlődésükhöz, szocializációjukhoz. Fontos mindez azért mert a kerület azon részén található az intézmény, ahol nagy számban élnek erősen hátrányos helyzetű családok.

Hogy milyen egyéniség válik valakiből, az függ az otthoni körülményeitől és elsődlegesen attól a kapcsolattól, amely a vele közvetlenül foglalkozókkal, - szülő, kisgyermeknevelő - alakul ki. Az intézményi elhelyezés csak akkor fogadható el a kisgyermek számára, ha az nem akadályozza a szülő- gyermek bensőséges kapcsolat fennmaradását és biztosítja az otthoni és intézményi nevelés összhangját.

3.3.6. Kőbányai Manóvár Bölcsőde
1103 Bp. Vaspálya u. 8-10.

Kőbánya városközpontjában, a Liget tér közvetlen közelében tízemeletes házak tövében helyezkedik el a Manóvár Bölcsőde.

A 2015/16-os nevelési évben teljes körű felújításon esett át az intézmény. 2016. szeptember 1-től nyitotta meg kapuit újra a családok előtt. Az épület megújult, új arculatot kapott, nagyon modern és gyermekközpontú bölcsőde épült a kőbányai kisgyermekes családok szolgálatának érdekében.

Az udvar felújítása következtében korszerű, minden igényt kielégítő és fejlődést elősegítő eszközök kerültek elhelyezésre, a gyermekek változatos játéktevékenysége válhat így valóra.

A megépített zajvédő falnak köszönhetően, új elemként jelenik meg a kinn altatás, ami az immunrendszer erősödését, a mély pihentető alvást teszi lehetővé a gyermekek számára.

Felső légúti megbetegedések megelőzéseként, somadrin szoba rendszeres használatát biztosítják a hozzájuk járó kisgyermekeknek.

A bölcsődébe járó kisgyermekek egészséges étkezését felújított, korszerű konyhatechnológiával kialakított főzőkonyha biztosítja.

Szeretnék a szülőket bevonni a bölcsőde életébe, nyíltnapok szervezésével, közös rendezvényekkel.

A bölcsődében a gyerekek szeretetteljes légkörben, az egyéni bánásmód elvét követve sajátítják el a közösségi élet szabályait. Zene, versek és mondókák segítségével, az alkotás örömével ismerkednek környezetükkel, az őket körülvevő világgal.

3.3.7. Kőbányai Apró Csodák Bölcsőde
1105 Bp. Zsivaj u. 1-3.

Az Apró Csodák Bölcsőde a Zsivaj utcában található közel Kőbánya központjához. Lakótelepi házak veszik körül. Az épület szépen felújított, szigetelt, új nyílászárókkal ellátott. A bölcsődei alapellátást 3 gondozási egységben, 78 férőhelyen biztosítják. Az épület pavilon rendszerű, minden egységhez tartozik átadó, fürdőszoba és két világos, színes gyermekszoba. A szobák közvetlenül az udvari játszótérre nyílnak. A bölcsőde udvara tágas, füvesített, bőséges lehetőséget kínál a gyermekeknek a mozgásra, a különböző játéktevékenységekre és ismeretszerzésre, ahol nyáron a pancsolás örömeit is élvezhetik a gyermekek.

Játszócsoport
A bölcsődében játszócsoport működik, ahol a szülőkkel együtt fogadják a gyermekeket minden nap 9-13 óráig, a nyitvatartási időben. A kisgyermeknevelő szerepe itt megváltozik: ő a háziasszony a csoportban, a gyermekeket a szüleik gondozzák.
A játszócsoport lehetőséget teremt arra, hogy a kedvező körülmények között játszhassanak a gyermekek együtt, barátkozhassanak egymással, a szülők beszélgethessenek egymással, kicserélhessék tapasztalataikat. Tanácsot, segítséget kérjenek a kisgyermeknevelőtől, beszélgethessenek a kisgyermeknevelés-gondozás, egészséges életmód, étkezés területének szakembereivel.
Igény szerint ebédet is kapnak a gyermekek. A szolgáltatás és az ebéd díját az Ök. rendelet tartalmazza.

Időszakos gyermekfelügyelet
A bölcsőde az alapellátás mellett családtámogató szolgáltatást, időszakos gyermekfelügyeletet szervez, mely szolgáltatás a bölcsődei nevelés gondozás alapprogramjában rögzített szakmai elvekhez igazodik. Az időszakos gyermekfelügyelet lehetőséget biztosít a családok számára, hogy akár egy- egy órára is szakképzett kisgyermeknevelők felügyeletére bízhassák gyermeküket, a szülő és a bölcsőde között létrejött megállapodás alapján.

3.3.8. Kőbányai Szivárvány Bölcsőde
1106 Bp. Maglódi u. 29.

Az intézmény 1994 óta üzemel önkormányzati fenntartású gyermekintézményként, jelenleg 36 férőhellyel működik. Szakképzett kisgyermeknevelők a kétszintes épület három csoportszobájában fogadják a gyermekeket. Két csoportszoba az emeleten található, a kerthez ki kell menni a gyermekekkel az utcára.
Ennek ellenére jól megoldották a szakdolgozók a gyermekek felügyeletét, a folyamatos napirend kialakítását.
A szabad levegőn történő altatásra az egyik csoportszoba teraszán van lehetőség. Só szoba is rendelkezésre áll.
Fontosnak tartják a családokkal való szoros kapcsolat kialakítását. Ehhez szükséges a családlátogatások, szülőkkel történő fokozatos beszoktatás jó megszervezése. A családokkal való együttműködés segíti a gyermekek beilleszkedést a bölcsődei közösségbe.

3.4.Személyi feltételek

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998 (IV.30.) NM rendelet a létszámminimumra vonatkozó 1. sz. melléklete rendelkezik arról, hogy a fenntartónak a bölcsődék számára milyen szakmai létszámot kell biztosítania. A létszámok kialakítása ennek figyelembevételével történt.
A rendelettel összhangban, bölcsődéinkben dolgozó minden kisgyermeknevelő szakképzett, többen rendelkeznek főiskolai oklevéllel is. A főiskolai oklevéllel rendelkezők száma évről-évre emelkedik. Az önképzés támogatását fontosnak tartjuk, hogy minél magasabban kvalifikált kisgyermeknevelők neveljék- gondozzák a ránk bízott gyermekeket.

A fentieket szem előtt tartva a Kőbányai Egyesített Bölcsődék 8 jelenleg üzemelő intézményében 212,5 engedélyezett státusz van. Ebből:

- 1 fő Egyesített Bölcsődék Vezetője
- 1 fő Egyesített Bölcsődék Vezetőjének általános helyettese
- 8 fő bölcsődevezető
- 1 fő szaktanácsadó
- 1 fő gyógypedagógus
- 6 fő függetlenített bölcsődevezető helyettes
- 106 fő kisgyermeknevelő
- 1 fő (2*0,5) a két játszócsoportban dolgozó kisgyermeknevelő
- 7,5 fő élelmezésvezető
- 8 fő szakács
- 28 fő konyhai dolgozó
- 25 fő bölcsődei dajka
- 7 fő mosó- vasaló
- 7 fő kézbesítő- házimunkás
- 1 fő gazdasági ügyintéző
- 1 fő munkaügyi előadó
- 1 fő adminisztrátor
- 1 fő titkárnő
- 1 fő (2*0,5) masszőr

A kisgyermeknevelőink fő feladata

Ez a **hivatás** a családok segítéséről, a gyermekekről való gondoskodásról, elfogadásról, türelemről, toleranciáról szól.
Az elsődleges motivációs cél – a másikról való gondoskodás, odafigyelés, törődés.
A fő hangsúly a gazdag érzelmi megnyilvánulásokon, kötődésen, ragaszkodáson, a kommunikáció és metakommunikáció eszközeivel történő **mintanyújtáson** van.
Legfontosabb feladatuk a gyermekek szükségleteinek és érzéseik jogosságának elismerése, a gyermek érzelmi állapotának támogatása a szomorú gyermek megnyugtatása, megvigasztalása.
Céljuk, minden csoportban megteremteni a gyermekek számára az érzelmi biztonságot, otthonosságot, szeretetteljes nevelői légkört.

Mindezeket a bölcsődei nevelés alapelvei, feladatai, főbb helyzetei, sajátos feltételei, a családok támogatásának módszerei és lehetőségei, az ellátás kapcsolatrendszere előírások betartásával szeretnénk biztosítani.

3.5. Tárgyi feltételek

A kisgyermeket körülvevő tárgyi környezetet – a bölcsődék épületét, játszóudvarát és egyéb helyiségeit –, a jogszabályi és szakmai előírások, a csoportokba járó kisgyermekek létszáma, életkora, igényei alapján úgy alakítottuk ki, hogy az biztonságos legyen és a bölcsődei nevelés megvalósítását szolgálja.

Intézményeinkben, az esztétikus, szép, korszerű épületekben kialakított helységek, a megfelelő berendezési, felszerelési tárgyak biztosításával, a jól felszerelt játszókertek kialakításával megteremti a magas színvonalú napközbeni ellátás feltételeit.

Az épület, gépek tervezett, folyamatos felújítása és karbantartása a megfelelő színvonalú működéshez elengedhetetlen, melyet az önkormányzat éves költségvetése biztosít számunkra. Kiemelten fontos a játékeszközök, gyermekbútorok folyamatos pótlása, cseréje, korszerűsítése az elhasználódás arányában.

A bölcsődei ellátásunk fontos helyszíne a **játszókert,** a gyermekek mozgásigényének kielégítése, a szabad levegőn való tartózkodás biztosítása, a természettel való mindennapos érintkezés fontos a gyermekek fejlődése szempontjából, ezért kialakítására, berendezésére különös gondot fordítunk. Az udvarokon burkolt és füvesített felületek, homokozók, vízpermetezők találhatók, ezen felül beépített nagymozgást fejlesztő játékok kerültek elhelyezésre.
A játszókert kötelező eleme a homokozó. A homok kezelése: naponkénti átlapátolás, locsolás, évenkénti csere vagy fertőtlenítés, az előírásoknak megfelelően történik.
A játszóeszközök EU szabványnak megfelelőek (78/2003.(XI.27.) GKM rendelet, a játszótéri eszközök biztonságáról).

A **gyermekszobák bútorzata,** berendezése – felszerelése megfelelő. Szobánként 4-5 játszósarok, benne pihenősarok kialakítása megoldott. A hangulatos, puha kárpitozású bútorok, szőnyegek, párnák, puha textil játékok pihentető, nyugtató hatásúak. Van minden szobában a gyermekheverőn kívül szőnyeg, a földön is elhelyezhető állatpárnák, elkülönülésre alkalmas kuckó, ahol a gyermek pihenhet.

A **játékkészlet** kialakítása minden bölcsődében az egészségügyi és pedagógiai szempontok figyelembevételével történik.

Egészségügyi szempontok:

- Könnyen tisztítható, fertőtleníthető legyen.
- Balesetet ne okozzon: ne legyen törött, könnyen törhető, ne essen szét darabjaira, éles sarkai ne legyenek, ne lógjon hosszú zsinóron, ne legyen túl nehéz.
- Csecsemő és tipegő korban ne legyen olyan kisméretű, hogy orrba, fülbe, garatba kerülhessen!

Pedagógiai szempontok:

- Minden tevékenységformához legyenek megfelelő játékszerek (manipuláció, konstruálás, utánzó-, szerepjáték, mozgásfejlesztő játék, stb.).

- A játék színe, nagysága, formája keltse fel és tartsa ébren a gyermek érdeklődését.
- Több fajta lehetőségre lehessen felhasználni.
- Legyenek más nemzetek szokásait tükröző játékok.
- Játékválasztásnál legyen szempont a nemek közötti egyenlőség elvének betartása (a kislányoknak is legyen autó, a fiúknak is baba).

Elhelyezés:

- Nyitott játékpolcon, állandó helyen, gyermekek számára elérhető magasságban.
- Tárolóedényekben (vödrökben, kosarakban, dobozban, tálakban).
- Kisgyermeknevelő által elérhető polcon (felügyeletet igénylő játékok).

Az alapjátékok minden csoportban megtalálhatóak, de ezen felül természetesen más és más a csecsemőkorú-, a tipegő korú- és a nagycsoportos gyermekek játékigénye, melyek minőségben, mennyiségben biztosítottak.
A bölcsőde kiszolgáló helységei ((konyha, raktárak, előkészítők, mosoda) is a funkciójuknak megfelelően kialakítottak, berendezésük megfelelő.

4.AZ ELLÁTÁS CÉLJA, ALAPELVEI, FELADATAI, FŐBB HELYZETEI

Bölcsődénk a szakmai programja összeállításában figyelembe vette a *„A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja"* mint a szakmai szabályozás legmagasabb szintű dokumentumát, valamint igazodott a városban élő családok helyi igényeihez, valamint a fenntartó elvárásaihoz.
A bölcsődei nevelés középpontjában a kisgyermek és közvetett módon a kisgyermeket nevelő családok állnak. Az Alapprogram a családra, mint komplex rendszerre tekint, melynek értelmében nem csak a kisgyermek nevelését gondozását, hanem az egész család támogatását célozza meg.

A BÖLCSŐDEI NEVELÉSÜNK

A bölcsődei nevelésünk célja, hogy a kisgyermekek elsajátítsák azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz. A bölcsődei nevelésünk mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel teszi, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét.

A bölcsődei nevelés további célja, hogy a koragyermekkori intervenció szemléletének széles körű értelmezésével összhangban minden kisgyermekre és családjára kiterjedő prevenciós tevékenységet folytasson. A bölcsődei ellátást nyújtó családbarát intézményként, hozzájárulunk a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez.

A családban nevelkedő kisgyermek számára a családi nevelést segítve, napközbeni ellátás keretében a gyermek fizikai- és érzelmi biztonságának és jóllétének megteremtésével, feltétel nélküli szeretettel és elfogadással, a gyermek nemzetiségi, etnikai hovatartozásának tiszteletben tartásával, identitásának erősítésével, kompetenciájának figyelembe vételével, tapasztalatszerzési lehetőség biztosításával, viselkedési minták nyújtásával elősegíteni a harmonikus fejlődést. Alapvető, hogy minden gyermek egyéni fejlődésének, biológiai szükségleteinek, érési folyamatának megfelelő, személyre szóló ellátást kapjon.

A hátrányos helyzetű, a szegény és a periférián élő családok gyermekei esetében a hátrányoknak és következményeinek enyhítésére törekvés, szükség esetén más intézményekkel, szervezetekkel, szakemberekkel együttműködve.
A bölcsőde jelentős szociális, gyermek- és családvédelmi funkciót tölt be. Tartalmi munkájának jellegét tekintve gondozási, nevelési és személyiségfejlesztő funkciója a legmeghatározóbb, hiszen a korosztály életkorából adódó sajátossága, érzékenysége és sérülékenysége magas szintű pedagógiai és pszichológiai felkészültséget igényel.

4.1. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS ALAPELVEI

A család rendszerszemléletű megközelítése

A család rendszerszemléletű megközelítése értelmében a bölcsődei nevelésünkben elsődleges szempont a család működésének megismerése, megértése. A rendszerszemlélet lényege, olyan komplex látásmód alkalmazása, amely nem csak a kisgyermeket, hanem a családot is kiindulópontnak tekinti. Az interakciós mintákat a kisgyermek visszatükrözi, ezáltal képet kaphatunk a család erősségeiről és gyengeségeiről. Az erősségek hangsúlyozása által a szakember hozzájárulhat a család életminőségének javításához.

A koragyermekkori intervenciós szemlélet befogadása

A koragyermekkori intervenció magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. A korai intervenció célja, hogy a gyermekek és szüleik meglévő erősségeire építve, a család megküzdési stratégiáinak megerősítése révén jussunk el oda, hogy a gyermekek fejlődésére negatív hatással bíró veszélyeztető tényezőket enyhítsük, ill. küszöböljük ki, ezáltal biztosítva az optimális fejlődést.

A családi nevelés elsődleges tisztelete

A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége. A bölcsőde a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és lehetőség szerint erősítve vesz részt a gyermekek nevelésében, gondozásában, illetve szükség esetén lehetőségeihez mérten törekedve a családi nevelés hiányosságainak kompenzálására, korrigálására. Mindezek értelmében fontos a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsőde életébe.

A kisgyermeki személyiség tisztelete

A gyermeket-, mint fejlődő személyiséget- kisebb körű kompetenciából fakadó nagyobb segítség igénye, ráutaltsága miatt különleges védelem illeti meg. A bölcsődei nevelés-gondozás a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul, az emberi jogok és az alapvető szabadságjogok tiszteletben tartásával. Fokozott figyelmet fordítunk az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbözőségek iránti tolerancia kialakítására.

A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

A bölcsődei nevelésünkben a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. A feladatok színvonalas megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes. Ebből adódóan a kisgyermeknevelők felelősek a szakmai tudásuk szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciáik fejlesztéséért.

A biztonság és a stabilitás megteremtése

A gyermek személyi és tárgyi környezetének állandósága („saját" kisgyermeknevelő rendszer, felmenő rendszer, csoport és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához.
A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét.
A gyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti az alkalmazkodást, a változások elfogadását, az új megismerését, a szokások kialakulását. A biztonság nyújtása természetszerűleg magában foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.

Fokozatosság megvalósítása

A fokozatosságnak a bölcsődei nevelésünk minden területét érintő bármely változás esetén érvényesülnie kell. A kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a jó szokások kialakulását.

Egyéni bánásmód érvényesítése

A kisgyermeknevelő meleg, szeretetteljes odafordulással, figyelembe véve a gyermek egyéni és életkori sajátosságait, hangulatát, fejlettségét, segíti a gyermek fejlődését. Valljuk, hogy a szakmai munka minősége nagyban függ attól, hogy ez az elv maradéktalanul megvalósuljon.
Fontos, hogy a bölcsődébe járó gyermekek mindegyike folyamatosan érezze a róla gondoskodó felnőtt elfogadását akkor is, ha lassabban fejlődik, akkor is, ha esetleg több területen jelentős eltérést mutat az átlagos fejlődéstől, ha sajátos nevelési igényű, ha viselkedése bizonyos esetekben különbözik a megszokottól, emiatt nehezebben kezelhető. A kisgyermeknevelő elfogadja, tiszteletben tartja a gyermek, vallási, nemzetiségi, etnikai, kulturális hovatartozását és a lehetőségek szerint segíti az identitás tudat kialakulását és fejlődését, támogatja a saját és más kultúra, hagyományok megismerését és tiszteletben tartását.

Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei.
A gondozási helyzetek megvalósulása során a nevelésnek és a gondozásnak elválaszthatatlan egységet kell alkotnia. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei nem korlátozódhatnak a gondozási helyzetekre. A fiziológiás szükségletek kielégítése megteremti a magasabb rendű szükségletek kielégítésének feltételeit.
A professzionális gondozásunk, hozzájárul a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához és a nevelési feladatok megvalósulásának egyik kiemelt színtere.

A gyermeki kompetenciakésztetés támogatása

A korai életévekben alapozódnak meg a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák, ezért támogatásuk kiemelt jelentőséggel bír a bölcsődei nevelésünkben. Biztosítjuk annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömét, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya. Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segítjük az önálló kezdeményezéseit, megteremtve ezáltal az egész életen át tartó tanulás igényének, folyamatának biztos alapjait.

4.2. A BÖLCSŐDEI NEVELÉSÜNK FELADATAI

A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése

A bölcsődénk, mint a kisgyermekes családokkal kapcsolatba kerülő első gyermekintézmény jelentős szerepet tölt be a szülői kompetencia fejlesztésében. A család erősségeinek megismerése, támogatása a pozitívumok kiemelésével valósul meg.
A családi és bölcsődei nevelés összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti egyenrangú, konstruktív, kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat elengedhetetlen feltétel a kisgyermekek harmonikus fejlődéséhez. A szülő ismeri legjobban gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelőink, mint szakemberek, szaktudásukra, tapasztalataikra építve, a szülők igényeihez igazodva közvetítik a kora gyermekkori fejlődéssel, neveléssel kapcsolatos ismereteket, módszereket.

Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

Fontos a harmonikus testi és lelki fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése, a fejlődés támogatása, egészségvédelem, egészségnevelés, a környezethez való alkalmazkodás és az alapvető kultúrhigiénés szokások kialakulásának segítése.
A saját konyhával rendelkező bölcsődék, könnyen megvalósítják a korszerű táplálás elveit, ami a megfelelő mennyiségű és minőségi étrend kialakításával nagyban hozzájárul az egészséges testi fejlődéshez.
A mozgás igény kielégítése érdekében kiemelkedő szerep jut a szabad levegőn történő játéknak, aminek érdekében fokozott figyelmet fordítunk az udvari mozgásfejlesztő játékok beszerzésére, a megfelelő tér biztosítása mellett.

Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése

A biztonságot nyújtó nevelői magatartásunk magában foglalja a szakember érzelmi elérhetőségét és hitelességét, az érzelmek kifejezésére való ösztönzést, a pozitív és bíztató üzenetek rendszeres közvetítését, a világos elvárások és határok megfogalmazását.
A kisgyermek szocializációjának elsődleges színtere a család, itt érik az első érzelmi hatások, itt tanulja meg az alapvető emberi értékeket. A későbbiekben, úgynevezett másodlagos szocializációs tényezőként lépnek be, a tágabb környezeti hatások, köztük a bölcsőde is. Itt a társas kapcsolatok megjelenésével, megtanulja a gyermek az együttélés szabályait, a helyét a bölcsődén illetve a csoporton belül, ami későbbi életszakaszokban az identitástudat alapjait képezi. Fontos, hogy a családi környezetet követően, az első találkozása a tágabb

környezettel, egy meleg, szeretetteljes, érzelmi biztonságot nyújtó színtér legyen, ezért hangsúlyt kell tenni a bensőséges kisgyermeknevelő- gyermek kapcsolat kialakulására. Fontos az egyéni szükségletek kielégítése a csoportban, az én tudat egészséges fejlődésének segítése. Bölcsődéink erre törekednek.

A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

A gyermek az őt körülvevő világot elsősorban játékán keresztül ismeri meg, ami alapvető, bensőből motivált tevékenysége. A kisgyermeknevelő feladata, hogy a gyermek életkorának, érdeklődésének megfelelő tevékenységek lehetőségét biztosítsa, a kialakított nevelési légkörnek köszönhetően az önálló aktivitást és kreativitást támogassa. Tudatosan figyelve arra, hogy eközben bőséges, adekvát, a gyermek értelmi fejlettségéhez igazodó ismeretet adjon, a közös tevékenység során élményeket, viselkedési és helyzetmegoldási mintákat nyújtson, a tájékozódást, a tapasztalatok és élmények feldolgozását segítse. A gyermek tevékenységét támogató- bátorító odafigyeléssel kísérje, megerősítse, egyes helyzetekben az önkifejezés lehetőségeit teremtse meg.

4.3. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS FŐBB HELYZETEI

Alapvető szempont, hogy a bölcsődei élet a kisgyermek számára élményt nyújtó, részvételre motiváló, tanulási tapasztalatokat biztosító legyen. Valamennyi tevékenység, élethelyzet alakításának módszertani alapja az egyéni bánásmód érvényesítése, a gyermek pozitív önállósági törekvéseinek, önértékelésének erősítése.

A gondozás, öltözködés, tisztába tevés, WC használat, kézmosás, étkezés, és a játék a bölcsődei élet egyenrangúan fontos helyzetei, melyekben lényeges a gyermek szabad aktivitás iránti igényének és kompetencia érzésének erősítése.
A **gondozás** bensőséges interakciós helyzet kisgyermeknevelő és gyermek között, melynek elsődleges célja a gyermek testi szükségleteinek kielégítése. A személyes és szociális kompetencia kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek csecsemőkortól kezdve aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben, lehetősége legyen úgy próbálkozni, hogy közben érzi a kisgyermeknevelő figyelmét, bíztatását, támogató segítségét. Lényeges az elegendő idő biztosítása, mivel az egyes mozzanatok megtanulása hosszú gyakorlást igényel.

A **játék** a gyermekkor legfontosabb tevékenysége, amely segíti a gyermeket a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, az érzelmi, az értelmi, és a szociális fejlődést. A kisgyermeknevelő a játék feltételeinek biztosításával és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A játék ad elsősorban lehetőséget a társkapcsolatok fejlődéséhez.

A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt **mondókázás, éneklés**, zenehallgatás pozitív érzelmeket keltenek, örömélményt, érzelmi biztonságot adnak a kisgyermeknek. Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, a zenei emlékezetet.
A **vers, mese** nagy hatással van a kisgyermek érzelmi-, értelmi- (ezen belül beszéd, gondolkodás, emlékezet és képzelet) és a szocializáció fejlődésére. A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre.

Az **alkotó tevékenység** során az öröm forrása maga a tevékenység- az érzelmek feldolgozása és kifejezése, az önkifejezés, az alkotás- nem az eredmény. A kisgyermeknevelő a feltételek

biztosításával, az egyes technikák megmutatásával, a gyermek pillanatnyi igényeinek megfelelő technikai segítéssel, az alkotókedv ébren tartásával, a gyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével, megőrzésével segítheti az alkotó tevékenységek iránti érdeklődést és a személyiségfejlődésre gyakorolt hatások érvényesülését.

Csecsemő- és kisgyermekkorban a **mozgás** alapvető formái alakulnak ki, fejlődnek. A mozgásigény rendkívül nagy, az egészséges gyermek örömmel gyakorolja a mozgást. Mind a szobában, mind az udvaron biztosítani kell a gyermekek számára minél nagyobb mozgásteret, mozgásfejlesztő játékokat, melyek használata során gyakorolják a gyermekek az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik mozgásuk.

A bölcsődei nevelés- gondozás területén a **tanulás** fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük: minden olyan tapasztalat, információszerzési folyamat tanulás, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben, vagy a gondolkodásban. A tanulás, a gyermek korából és fejlettségéből adódó tevékenység, illetve tevékenységbe ágyazottan történik. A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés.
A kisgyermekkori tanulás színterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és kommunikáció. A tanulás formái: utánzás, spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő- gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás.

4.4. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK FELTÉTELEI

„Saját kisgyermeknevelő"- rendszer

A saját kisgyermeknevelő rendszer a személyi állandóság elvén működik. A saját kisgyermeknevelő szoktatja be a gyermeket a bölcsődébe, és a bölcsődébe járás egész időtartalma alatt a kisgyermeknevelője. Ezáltal több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait, elsősorban a saját kisgyermeknevelő segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.

Gyermekcsoportok szervezése

A bölcsődénkben a gyermekcsoportok létszáma jogszabály által meghatározott. Az előírtnál magasabb csoportlétszám nem fogadható el, mivel a minőségi bölcsődei nevelést az életkornak és a sajátos igényeknek megfelelő felnőtt-kisgyermek arány garantálja.
Életkor szerint homogén és vegyes csoportok egyaránt előfordulnak. A szakmai elveknek megfelelőbb az életkor szerinti homogén csoport, mert a gyermekek közötti nagy egyéni különbségek kezelése homogén csoportban sem könnyű feladat és a vegyes korcsoport előnyei a bölcsődés korban kevésbé érvényesülnek, mint a későbbi életszakaszokban.

Napirend

A jól szervezett folyamatos és rugalmas napirend a gyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását kívánja biztosítani, megteremtve a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét. A napirenden belül az egyes gyermek igényeit úgy kell kielégíteni, hogy közben a csoport életében is áttekinthető rendszer legyen, a gyermekek

tájékozódhassanak a várható eseményekről, kiiktatódjon a felesleges várakozási idő. Ez egyben a csoport belső nyugalmát is biztosítja.
A napirend függ a gyermekcsoport életkori összetételétől, fejlettségétől, szükségleteitől, de befolyásolják azt az évszakok, az időjárás, a csoportlétszám és a bölcsődei dajkával való összehangolt munka, egyéb tényezők is.

4.5. CSALÁDOK TÁMOGATÁSÁNAK MÓDSZEREI ÉS LEHETŐSÉGEI

A családok támogatása a családban hatékonyan működő erőforrások felkutatására és ezen erőforrások eredményes működtetésére irányul, mely hozzájárul a család szocializációs funkciójának minél szélesebb körű kibontakozásához. Ez a megközelítés szem előtt tartja a családi nevelés elsődlegességét, a bölcsődei ellátás családi nevelésre való épülését. A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formája van, mindegyik más-más szerepet tölt be, ezért célszerű párhuzamosan minél többet alkalmazni belőlük.

A családlátogatás

A családlátogatás célja a családdal való kapcsolatfelvétel, a beszoktatást megelőzően, a gyermek otthoni környezetben való megismerése. Jelentősége: az ismert otthoni környezetben a szülők többsége nyitottabb, a kötetlen beszélgetés alatt több információt elmond a gyermeke szokásairól. Mindezt a kisgyermeknevelő láthatja maga is, ami a későbbiek során nagy segítséget jelenthet, tapasztalhatja a gyermek családban elfoglalt helyét. Fontos a kisgyermeknevelő hitelessége, a szakmai felkészültsége.

Beszoktatás (adaptáció) – szülővel történő fokozatos beszoktatás

A szülővel történő fokozatos beszoktatás módszerének alkalmazása, a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. A szülő jelenléte biztonságot ad a kisgyermeknek, és megkönnyíti az új környezethez való alkalmazkodását. A gyermek és a kisgyermeknevelő között fokozatosan kialakuló érzelmi kötődés segíti a gyermeket új környezete elfogadásában, megkönnyíti a beilleszkedést, csökkenti az adaptáció során fellépő negatív tüneteket.
A szülő betekintést nyer a bölcsőde mindennapjaiba, kialakulhat az együttműködő, partneri kapcsolat a szülő és a kisgyermeknevelő között.

Napi kapcsolattartás

A szülők és a bölcsőde folyamatosan, kölcsönösen tájékoztatják egymást a gyermek fejlődéséről. A tájékoztatásnak mindig őszintének, hitelesnek, személyes hangvételűnek, etikai szempontból megfelelőnek, az érintettek személyiségi jogait tiszteletben tartónak kell lennie.
A napi kapcsolattartás célja a rövid, kölcsönös informálás a kisgyermek érzelmi állapotáról, hangulatáról, az őt érintő napi történésekről, változásokról. Az egyéni igények, kérések megfogalmazására is ezen alkalmakkor kerül sor. Az interakciós helyzetet a pozitív hangvétel jellemzi, de a negatív eseményekről is tényszerű tájékoztatás történik, a szakmai etikai szabályoknak és az időkereteknek megfelelően.

Egyéni beszélgetés

A mindennapi reggeli bevétel és a délutáni kiadás során nincs lehetőség megfelelő módon megbeszélni a szülőket foglalkoztató kérdéseket, problémákat. A hatékony családsegítés egyik fontos eszköze a Rogers-i kommunikációra épülő beszélgetések biztosítása, ami lehetővé teszi a nyitott, érdeklődő légkör kialakulását. A beszélgetésekre megfelelő időt kell

szánni, valamint a helyszínnek is segítenie kell az őszinte bizalmi légkör kialakulását, ami a többi gyerek feje fölött nem kivitelezhető.

A beszélgetést kezdeményezheti a szülő, a kisgyermeknevelő, a bölcsődevezető. A szakmai kompetencián túlmenő kérdésben kérhető egyéb szakember közreműködése.

A szülőcsoportos beszélgetések

A szülőcsoportos beszélgetések a bölcsődei nevelési évenként legalább két alkalommal szervezett tematikus beszélgetések a csoportba járó kisgyermekek szüleit foglalkoztató aktuális nevelési témákról. A csoportos beszélgetéseket a kisgyermeknevelők vezetik, a szülőkkel kialakított partneri viszonyra építve. A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülői kompetenciaérzés megtartását. Lehetőség van az egymástól hallott helyzetkezelési módok továbbgondolására, ezáltal a saját viselkedésrepertoár bővítésére. A kisgyermeknevelőktől kapott indirekt megerősítések befolyásolhatják a szülők nevelési szokásait.

Szülői értekezlet

Bölcsődén belül a szülői értekezlet a szülők általános és az adott gyermekcsoportra vonatkozó tájékoztatását, valamint a gyermekeket érintő, a szülőkkel közösen meghozandó döntések elősegítését szolgálja. Egy nevelési éven belül két alkalommal célszerű szülői értekezletet tartani (beszoktatások előtt, és a nevelési év vége felé), de a bölcsődét, vagy az adott gyermekcsoportot érintő különleges helyzetekben rendkívüli szülői értekezlet összehívására is sor kerülhet.

Indirekt kapcsolattartási formák

Az indirekt tájékoztatási formák jól kiegészítik a direkt kapcsolattartási formákat. Az írásbeli tájékoztatók, hirdetőtáblák, honlap, szórólap, közösségi oldalakon való megjelenések lehetőséget adnak az ismeretterjesztésre.

ÜNNEPEK

A hagyományok minden közösség életében nagy jelentőségűek. A készülődés, az ünnepi hangulat, majd a rá való emlékezés, sok közös élmény forrása lehet, erősíti az összetartozást, segít az egymásra figyelésben, egymás segítésében, önbizalmuk fokozásában. A hagyományok egy-egy közösség sajátjai, csak rájuk jellemző apró mozzanatokkal, intimitással bírnak. Így hagyomány lehet, hogy, megünnepeljük egymás születésnapját, névnapját; hogy reggel közös együttléten számolunk be az eseményekről, hogy szülőkkel közös délutánokat szervezünk az ünnepkörökhöz kapcsolódva.

4.6. MONTESSORI SZEMLÉLETŰ NEVELÉS

Mottó: „Segíts nekem, hogy magam csinálhassam."

2012 szeptemberében a Kőbányai Apraja Falva Bölcsődében Montessori szellemiségű csoportot indítottunk be. 2016 decemberében a bölcsőde megkapta a „Minősített Montessori Gyermekintézmény" tanúsító oklevelet.
Montessori Mária reformpedagógiai módszereinek igen jelentős része még ma is helytálló, és tökéletesen beilleszthető a bölcsődés korosztály életébe. A Montessori csoport metodikáját, a pedagógiai, és gondozási elképzeléseket az általunk kidolgozott Montessori bölcsődei szakmai program tartalmazza.

A Montessori módszer lényege a gyermekek szeretetben/szeretetre nevelése, az egymás iránti tolerancia kialakítása, az önállóság teljes fokú támogatása, az együttműködés, a figyelem, a társas szocializáció serkentése. A Montessori eszközök fejlesztő hatása abban mutatkozik meg, hogy felkínálása indirekt módon, a gyermek belső motivációjára építve történik, és önreflexióra ösztönöz. A kisgyermeknevelők szerepe támogató, segítő, a gyermek törekvéseit, sikereit elismeréssel jutalmazó szerep.

4.7. A BÖLCSŐDE KAPCSOLATRENDSZERE

A Kőbányai Egyesített Bölcsődék kiemelt kapcsolatai

- Intézményen belüli kapcsolatok
  - Az Egyesített Bölcsődék vezetője napi kapcsolatban áll a tagintézmények vezetőivel.
  - Szoros kapcsolatban áll a szaktanácsadóval, szakmai kérdésekben szükség szerit konzultálnak.
  - Havonta vezetői értekezletet tart, szükség esetén rendkívüli értekezletet hív össze.
  - A bölcsődevezetők közös e-mail fiók létrehozásával is segítik az egymás közötti naprakész munkakapcsolat kialakítását.
  - Ünnepségek, rendezvények, kirándulások által is mélyítik az egymás közötti kapcsolatot.

- Más intézményekkel való kapcsolatok
  - Fenntartónkkal- Bp. Főváros X. kerületi Önkormányzattal napi szintű.
  - Humánszolgáltatási Főosztály munkatársaival.
  - Bárka- Kőbányai Humánszolgáltató Központtal.
  - Óvodákkal- a bölcsődék törekednek az óvodákkal való hatékony, partneri kapcsolat kialakítására:
    - hat bölcsődénk élelmez, vele egy épületben üzemelő óvodát is
    - szülői értekezlet keretében lehetőség biztosítása az óvoda vezetőjének intézménye bemutatására, propagálására a beiratkozást megelőzően
    - a kisgyermeknevelők és óvónők kölcsönösen látogatják egymás intézményét.
  - Védőnőkkel.
  - Képző intézményekkel (Pl. ELTE, Apor Vilmos katolikus Főiskola, Raoul Wallenberg Humán Szakképző Iskola és Gimnázium, Pannon Kincstár Tanoda).

A bölcsődék – egymás kompetencia határainak kölcsönös tiszteletben tartásával – együttműködnek mindazokkal, akik a családoknak nyújtott szolgáltatások és ellátások során a gyermekkel, vagy családjával kapcsolatba kerülhetnek. A problémás, nehéz szociokulturális háttérrel élő gyermekek élethelyzetének javítása ezen intézményekkel szorosan együttműködve történik.

Kőbányai Egyesített Bölcsődék kapcsolatrendszere

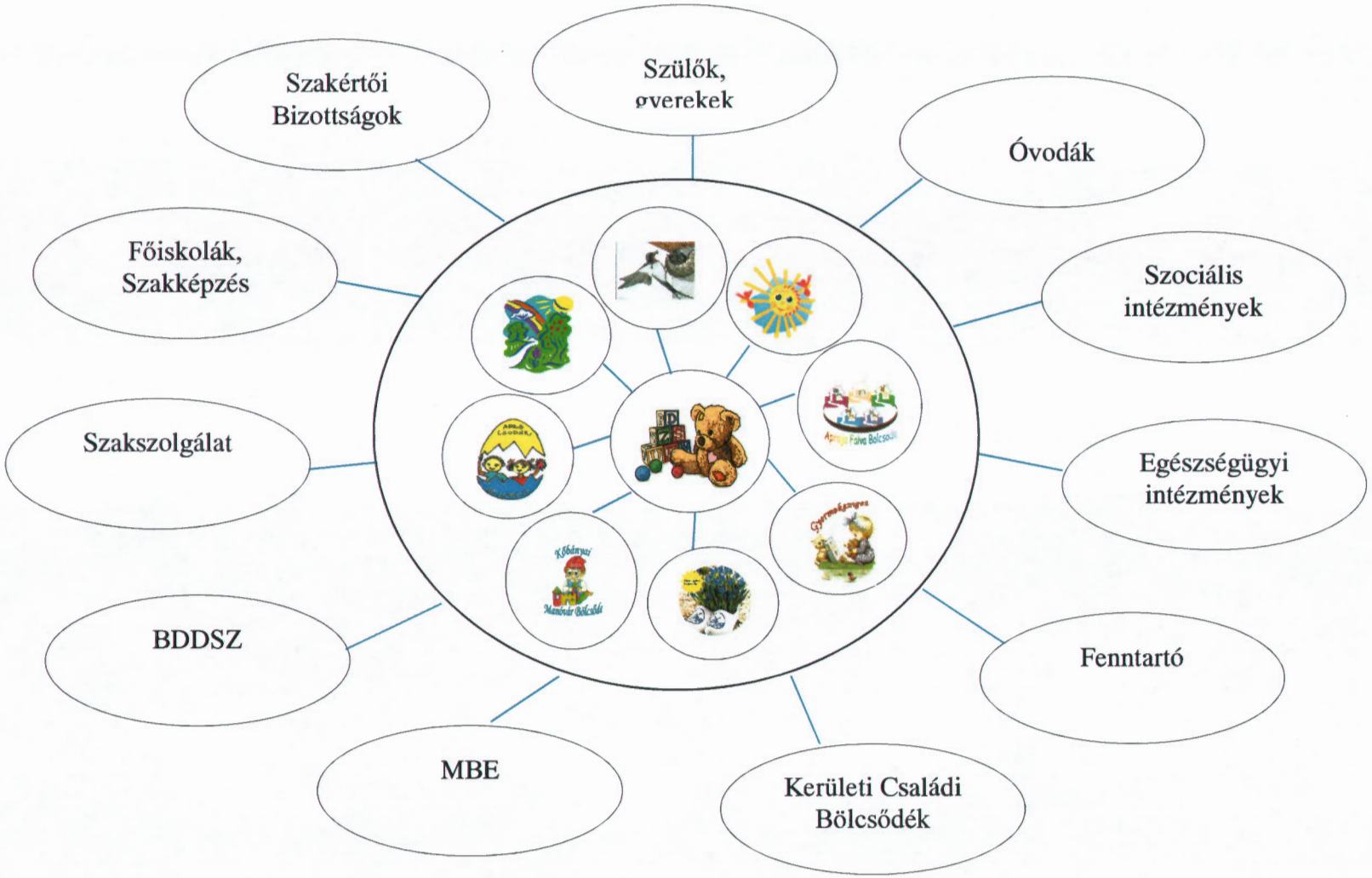

4.8.ALAPELLÁTÁSON TÚLI, A CSALÁDI NEVELÉST TÁMOGATÓ SZOLGÁLTATÁSAINK

Játszócsoport szolgáltatás

Két bölcsődénkben működik Játszócsoport szolgáltatás, az Apraja Falva Bölcsődében (Újhegyi sétány 5-7.) és az Apró Csodák Bölcsődében (Zsivaj u. 1-3).

A Játszócsoportba a 0 – 4 éves gyermekeket szüleikkel együtt fogadják a nap meghatározott időszakában. A gyermekek szüleikkel együtt játszhatnak a bölcsőde által biztosított kedvező körülmények között. A szülők hasonló korú gyermeküket nevelő szülőkkel találkozhatnak, beszélgethetnek gyermeknevelést érintő kérdésekről. Beszélgetve tanulnak, tanítanak. Kérdéseikkel az ott dolgozó szakemberhez fordulhatnak, aki ha igénylik, szívesen ad tanácsot.

A Játszócsoport szolgáltatás jelentősége abban van, hogy a szülők jobban megismerik gyermekük életkori sajátosságaiból adódó reakcióit, a szülő-gyermekkapcsolat az örömteli együttlét alatt mélyül, a szülők szerepeikben megerősödnek, barátságok szövődnek, kialakul egy önkéntes segítőkör.
A gyermekek számára ebéd is igényelhető. A szülők megismerhetik azokat az ételféleségeket, melyek a 0 – 4 éves kisgyermekek egészséges fejlődését biztosítják, ételrecepteket kérhetnek, cserélhetnek.
A Játszócsoport háziasszonya segítségével közösen szervezik a gyermekek napirendjét, megtapasztalják, hogy az adott korú gyermekek értelmi fejlődését milyen típusú játékok segítik.

A Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat a 1514/2010. (VII. 8.) számú határozata alapján a nagycsaládosok számára bevezetett nagycsaládos kártyával előzetes időpont egyeztetés után, a bölcsődékben működő játszócsoport szolgáltatás ingyenesen igénybe vehető. Amennyiben ebédet is szeretnének, térítési díj ellenében lehetőség nyílik erre is.

Időszakos gyermekfelügyeletet szolgáltatás

A TÁMOP 2.4.5.-12/4-2012 „Összefogás kőbánya családjaiért" pályázat keretén belül az Apraja Falva Bölcsődében (Újhegyi sétány 5-7.) és az Apró Csodák Bölcsődében (Zsivaj u. 1-3.) időszakos gyermekfelügyeletet hoztunk létre. Ez a szolgáltatás lehetőséget biztosít a családok számára, hogy akár egy- egy órára is szakképzett kisgyermeknevelők felügyeletére bízhassák gyermeküket.

A szolgáltatás célja, hogy a Gyesen, Gyeden lévő kismamák el tudják az ügyeiket intézni anélkül, hogy egy nyűgös, síró gyermeket magukkal kelljen vinni a hivatalokba. Valamint, hogy munkakeresési periódusban el tudjanak menni az állás interjúra, beiratkozhassanak egy tanfolyamra, vagy akár csak elmenjenek a fodrászhoz, kozmetikushoz.

A csoportösszetétel változékonysága és a széles skálán mozgó elvárások kezelése a kisgyermeknevelőtől kiemelkedően magas szintű ismereteket, rugalmasságot igényel. A kisgyermeknevelő feladatai, munkarendje, a bölcsődei nevelés-gondozás elvei és a napi gyakorlat alapján szervezendő. Az időszakos bölcsődei elhelyezés igénybevétele esetén is lehetőleg a szülővel történik a kisgyermek beszoktatása.

Só-szoba használata

A kerület minden bölcsődéjében működik sikeresen ez a szolgáltatás. A tengeri sós levegőt idéző, felső légúti betegségek megelőzését szolgáló, asztmatikus tüneteket csökkentő, gyógyhatású barlang preventív haszna már bizonyított. Statisztikailag igazolt, hogy a téli időszakban, a rendszeres barlang látogatás hatására, a felső légúti megbetegedések száma lényegesen csökkent az intézményekben. A gyermekek immunrendszerének erősítése-, az ellenálló képesség növelése érdekében vezettük be ezt a fajta szolgáltatást.

4.9. SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEKEK ELLÁTÁSA

Megfelelő személyi és tárgyi feltételek megteremtése esetén bölcsődéinkbe felvételt nyerhetnek mindazon 0-5 éves korú gyermekek, akik veleszületett vagy szerzett károsodás következtében, valamilyen fogyatékossággal élnek, vagy fejlődésükben, oly mértékben visszamaradottak, hogy emiatt speciális bánásmódot, több figyelmet igényelnek, és nem veszélyeztetik sem maguk, sem társaik testi épségét.

Az 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról megfogalmazza, hogy a fogyatékos embernek joga van a képességeinek fejlesztését, szinten tartását, a társadalmi életben való részvételét, önálló életvitelének elősegítését szolgáló rehabilitációhoz.

2013. január 1-től a bölcsőde a sajátos nevelési igényű gyermekek habilitációját és rehabilitációját nem, kizárólag nevelését-gondozását végezheti.

Fenntartói támogatással 2001. szeptember 1-től a sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása két tagintézményben (Apró Csodák és a Csillagfürt Bölcsődében) történt, majd az ellátás iránt jelentkező további igények kielégítése, valamint a humán erőforrás hatékonyabb kihasználása érdekében *2008 szeptemberétől* létrejött a *Fecskefészek Bölcsődében a Korai Fejlesztő Központ*. A Fecskefészek Bölcsőde három csoportszobájában, részleges integrációban, öt csoportszobában pedig teljes integrációban történik a sajátos nevelési igényű gyermekek gondozása-nevelése. A sajátos nevelési igényű gyermekek egyre nagyobb számban történő jelentkezése, valamint a spontán integráció magas száma indokolta, hogy *2014. október 1-től* a *Gyermeksziget Bölcsődében* is fogadjuk a sajátos nevelési igényű gyermekeket.

Fontosnak tartjuk a bölcsődei ellátásban részesülő egészséges gyermekek fejlődésének nyomon követését, szűrését. A spontán integráció kiküszöbölhetetlen, hiszen nem minden sérülésnek vannak egyértelmű jelei születéskor. Sok probléma a gyermekek növekedésével kerül felszínre.
Az eltelt évek alatt a kerület bölcsődéiben dolgozó kisgyermeknevelők számos esetben jelezték, ha egy gyermek fejlődésében elmaradást, eltérést tapasztaltak. A 0-3 éves korosztályú gyermekek fejlődési sajátosságaikról nagy gyakorlattal rendelkeznek, így az esetek nagy százalékában jelzéseik megalapozottak voltak, és a gyermekek megfelelő fejlődésük érdekében különleges ellátásra szorultak.

Azon gyermekek számára, akiknek szülei nem igénylik a napközbeni kisgyermekellátást, vagy más bölcsődébe járnak, de fejlesztésre szorulnak, *ambuláns ellátás* keretében biztosítjuk a korai fejlesztést, fejlesztő felkészítést a Kőbányai Korai Fejlesztő Központban.
Az ambuláns ellátás arra a problémára ad választ, hogy egyre növekedett azon csecsemőkorú gyermekek száma, akik mozgásfejlesztést igényelnének és a szüleik otthon tartózkodnak velük. Óriási hozama ennek az ellátásnak, hogy az ilyen problémával érkező és más sérültséggel nem rendelkező gyermekek esetében, az időben elkezdett fejlesztésnek köszönhetően a gyermekek 1-2 éven belül utolérik ép társaikat és mindenfajta hátrány nélkül folytathatják tovább életüket.

A sérült gyermekek bölcsődei gondozása lehetővé teszi, hogy minél fiatalabb életkortól kezdve fejlesztő programmal segítsék a gyermek optimális személyiségfejlődését, biztosítsák a szülőkkel való együttműködést. Fontos, hogy a kisgyermeknevelő a sérült gyermeket önálló

személyiségként fogadja el és a gondozást, nevelést a gyermek egyéni igényeinek figyelembevételével végezze.

Szakembereink nagy hangsúlyt fektetnek arra, hogy a gyermekek további fejlesztését, fejlesztő felkészítését felvállaló intézményt segítsenek találni a bölcsődéből kikerülő gyermekek számára.

5. DOKUMENTÁCIÓ

A bölcsődéink a gyermekek fejlődésének nyomon követése, a fejlődési folyamat alakulásáról való tájékozódás céljából az egyes módszertani javaslatokban megfogalmazott módon dokumentációt vezetnek.
A dokumentáció vezetése, az abban szereplő adatok, információk felhasználása a gyermekről való lehető legmagasabb színvonalú gondoskodás biztosítása, a gyermek fejlődésének segítése, a hátrányos helyzetű gyermekek esetében a hátrányoknak és következményeiknek enyhítése érdekében történik. A dokumentáció semmiféleképpen sem a gyermekek minősítését szolgálja.
A dokumentációnk vezetésénél fontos szempontok: a tárgyszerűség (objektivitás), a validitás (a szempontok, kategóriák, kritériumok stb. alkalmasak annak a helyzetnek, folyamatnak a jellemzésére, amelyre használják őket), a hitelesség, az árnyaltság, a rendszeresség, ill. a folyamatosság.
A dokumentációnk vezetésénél és őrzésénél a személyiségi jogokat a legmesszebbmenőkig figyelembe vesszük.

6. ÉLELMEZÉS

A bölcsődei élelmezésünk során a korszerű csecsemő- és kisgyermek táplálkozási elveket és a felnőtt étkeztetésre vonatkozó elveket és normatívákat vesszük figyelembe úgy, hogy a táplálék:

- mennyiségileg elegendő és minőségileg helyes összetételű,
- a higiénés követelményeknek megfelelő,
- megfelelő konyhatechnikai eljárásokkal elkészített,
- élvezhető legyen.

Intézményeinkben a kórszerű táplálkozás feltételeinek tárgyi, személyi feltételei adottak. A gyermekek és a felnőttek ékeztetését saját főzőkonyháról biztosítjuk. Igény esetén a gyermekek részére diétás étkezést biztosítunk. Az élelmezésben a HACCP rendszer működtetését és folyamatos felülvizsgálatát megvalósítjuk. 37/2014.(IV.30.) EMMI rendelet a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásait betartjuk.

Reformcsoport működése

A reformtáplálkozás az étkezési szokásaink megújítása, a táplálkozás javítása. Egy olyan sokrétű szemléletváltást jelent, amelyben az egészség helyreállításán, a természetes íz és étvágy megőrzésén, s új ízek megismerésén van a hangsúly. Az élelmiszerek értékét

természetes tápanyagtartalmuk adja. Fontos, hogy táplálkozási szokásaink megváltoztatását tudatossá tegyük.

Számos e témában végzett kutatás bizonyította, hogy az egészséges táplálkozási szokásokat minél fiatalabb korban kell kialakítani. A minél fiatalabb kor természetesen nem csecsemőkorra tevődik.

Az *Apró Csodák Bölcsődében*, a társóvodában működő reformétkeztetés mintájára – melyet a bölcsőde főzőkonyháján készítenek - lehetőséget kínálunk a kor igényeihez és a felmerült szülői igényekhez igazodva, korszerű reform étkezés igénybevételére. Az óvodával történt egyeztetést követően így a gyermekek felmenő rendszerben – bölcsődéből átmenve az óvodába - részesülhetnek a reform étkezés áldásos hatásában, ezzel még jobban megszilárdítva a helyes táplálkozási szokásokat.
Elkötelezett hívei vagyunk az egészséges táplálkozásnak. Célunk, hogy korszerű, finom ételeinkkel, változatos étrendünkkel – amelynek elemei esetenként eltérnek az eddig megszokottól – hozzászoktassuk a gyerekeket az egészséges, sokoldalú táplálkozáshoz. A bölcsőde egyik csoportjának egyik szobájában, ahol a férőhely 13 fő, 18 hónapos kortól napi négyszeri reformétkezést biztosítunk. A szülők önkéntesen választhatnak, hogy igénybe kívánják venni ezt a fajta plusz szolgáltatást. Az étrend összeállításáról dietetikus szakember gondoskodik a gyermekek szükségleteit és a közétkeztetés szabályait szem előtt tartva.
Részletesen a bölcsőde szakmai programja ismerteti a szolgáltatás szakmai tartalmát.

7. ÉRDEKVÉDELEM

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 35-37. sz. paragrafusa értelmében, a bölcsődei ellátásban részesülők érdekeinek védelmében az intézmény Érdekképviseleti Fórumot működtet. Az Érdekképviseleti Fórum szabályzata az intézményben megtekinthető.

1. Az Érdekképviseleti Fórum célja:
   Az ellátásra jogosultak és az intézményi jogviszonyban állók érdekvédelme.

2. Az Érdekképviseleti Fórum feladata:
   - Megvizsgálja az elé terjesztett panaszokat.
   - Dönt a hatáskörébe tartozó ügyekben.
   - Intézkedést kezdeményez az intézményvezetőnél, szükség esetén a fenntartónál.
   - Véleményt nyilvánít az intézmény vezetőjénél a gyermeket érintő ügyekben.
   - Javaslatot tehet az intézmény alaptevékenységével összhangban végzett szolgáltatások tervezéséről, működéséről, ebből származó bevételének felhasználásáról.
   - Egyetértési jogot gyakorol a házirend jóváhagyásánál.

3. Az Érdekképviseleti Fórum működési területe:
   A Kőbányai Egyesített Bölcsődék tagintézményei.

4. Az Érdekképviseleti Fórum működése:
   A gyermek szülője, ill. törvényes képviselője panasszal élhet a bölcsőde vezetőjénél, az Egyesített Bölcsődék vezetőjénél, továbbá az Érdekképviseleti Fórumnál:
   - az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében,
   - a gyermeki jogok sérelme,
   - az intézmény dolgozóinak kötelezettségszegése esetén.

A bölcsőde vezetője, az Egyesített Bölcsődék vezetője és az Érdekképviseleti Fórum a panaszt 15 napon belül köteles kivizsgálni és tájékoztatást adni a panasz orvoslásának lehetséges módjáról.
A gyermek szülője, ill. törvényes képviselője az intézmény fenntartójához, továbbá a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat, ha nem kap értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy, ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet.

8. A SZAKMAI FELKÉSZÜLTSÉG BIZTOSÍTÁSÁNAK MÓDJA, FORMÁI

Módszertani bázisintézményi feladatok

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma kijelölte a Magyar Bölcsődék Egyesületét a módszertani feladatok ellátására. Az Egyesület a megfelelő minőségű és hatékonyságú feladatellátás érdekében felkérte a Kőbányai Egyesített Bölcsődéket, hogy módszertani bázisintézményként segítse munkáját. Feladatunkat megállapodási szerződés alapján teljesítjük.

A megtisztelő felkérésnek eleget téve az alábbi feladatokat látjuk el:

- Részt veszünk a Magyar Bölcsődék Egyesülete által szervezett programokon
- Évente 2 alkalommal munkaértekezletet, szakmai napot szervezünk
- Minimum 4 alkalommal különböző témákban szakmai tapasztalatcseréket szervezünk
- Adatokat gyűjtünk és szolgáltatunk
- Együttműködünk a többi Bázisintézménnyel
- A Magyar Bölcsődék Egyesülete számára tevékenységünkről összegző beszámolót készítünk

A szakmai feladatot magasan kvalifikált szakembereink közreműködésével végezzük.

A szakmai felkészültség elősegítése, biztosítása

Területi szakmai látogatások, szakmai konzultáció

A szakdolgozók következetes, magas színvonalú szakmai munkáját a kerületi szaktanácsadó, az Egyesített Bölcsődék vezetője és helyettese segítik az éves látogatási terv alapján meghatározottak szerint. A megfigyelések eredménye, a tapasztalatok minden esetben

az adott bölcsődevezetővel és a kisgyermeknevelőkkel megbeszélésre kerül. A megfigyelésekről írásos jegyzőkönyv készül.
Minden tanévben a komplex, mindenre kiterjedő megfigyelés módszerével kísérjük figyelemmel a gyakorlatban a szakmai munkát.
Az őszi és a tavaszi időszakban is minden bölcsődében 3-4 napig tart a megfigyelés, attól függően, hogy hány egység van. Így a nevelési év végére minden csoportba eljut a szakmai team és értékelésre kerül az ott folyó munka.
A mindenre kiterjedő megfigyelésen belül fokozott figyelmet szentelünk ősszel a kommunikációra, tavasszal pedig a játék-tevékenységre.
A kisgyermeknevelői klubban is és a kezdő kolléganők továbbképzésében is minden alkalommal beszélünk az adott téma kommunikációjáról a gyermek felé, a család felé, vagy a kollégák együttműködéséről is.

Általános szempontok, aminek mentén a komplex megfigyelések zajlanak:

- Az adott szoba berendezése, kialakítása
  - kiságyak elhelyezése
  - sarkok kialakítása
  - dekoráció.
- A játékkészlet, a játék megszervezése
  - a játékeszközök mennyisége és minősége
  - a nyugodt játék megszervezése
  - a játék közbeni szabályok kialakítása.
- A mozgás feltételeinek biztosítása
  - mozgás fejlesztő eszközök mennyisége és minősége
  - elegendő hely biztosítása
  - a szabályok kialakítása.
- A gondozás légköre, minősége
  - a felnőtt és a kisgyermek kapcsolata a gondozás során
  - a kisgyermeknevelő mozdulatai, kivárása, támogató attitűdje
  - elegendő idő biztosítása
  - pelenkázás, WC használat, mosakodás
  - öltözködés
  - étkezés.

- A kisgyermeknevelő kommunikációja
  - a beszéd helyessége, hangereje, érthetősége
  - metakommunikáció
  - az érintés, a testi kontaktus lágysága.
- Nevelési módszerek alkalmazása
  - közvetlen nevelési módszerek
  - közvetett nevelési módszerek.
- Kisgyermeknevelők adminisztrációja
  - csoportnapló
  - törzslap
  - üzenő füzet
  - fejlődési füzet.

A bölcsődék által megrendelt szakmai folyóiratok, a vásárolt szakmai könyvek segítségével friss ismeretek birtokába jutnak kisgyermeknevelőink.
Természetesen a rendszeres megfigyeléseken túl, szükség szerint, vagy a bölcsődevezető kérésére ismételt látogatásra lehetőség van, a szakmai konzultáció folyamatosan biztosított.

Képzés, továbbképzés

A mai szakmai követelményeknek megfelelő magas színvonalú munkát a bölcsődei szakemberek csak úgy tudják megvalósítani, ha folyamatosan képezik, továbbképzik magukat, ismereteiket bővítik, gazdagítják. Ezért az Egyesített Bölcsődék kiemelt feladata kerületi szinten, a továbbképzések szervezése, a helyszín biztosítása, az önképzés elősegítése és támogatása. Különös figyelmet fordítunk a pályakezdő és szakképzetlen kisgyermeknevelők továbbképzésére. Ezen kívül a kisgyermeknevelői munkaközösség az

aktuális kérdéseket, szakmai problémákat egyeztetik minden bölcsődéből egy kisgyermeknevelő részvételével.

A 8/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet szabályozza a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásba vételét. A 9/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet pedig a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzését határozza meg.
Ezen rendeletek értelmében, a nyilvántartásba vett, szakképzett dolgozónak meghatározott számú kredit pontot kell gyűjtenie, a 6 éves képzési ciklus alatt. Fontos az ezzel kapcsolatos szervezési-, koordinációs feladatok zökkenőmentes és jól szervezett ellátása.
Év végén kerületi viszonylatban a teljesített továbbképzési pontok összesítésre kerülnek, a lejelentést és a képzési-, továbbképzési terv koordinálását a szaktanácsadó végzi.

A szakmai munka minőségének emelése, valamint a magasabban kvalifikált munkatársak biztosítása érdekében több kolléganőnk vesz részt iskola rendszerű képzésben. Minden évben nő a főiskolai diplomával is rendelkező kisgyermeknevelőink száma. A költségvetés függvényében, a főiskolai tanulmányokat anyagilag is igyekszünk támogatni, ezzel is megbecsülésünket kifejezni adott kisgyermeknevelő felé.

9. HATÁLYBALÉPÉS

Ezen szakmai programot

a

KŐBÁNYAI EGYESÍTETT BÖLCSŐDÉK

részére

2017. január 1-től készítettük

A szakmai program visszavonásig érvényes.

A Szakmai Programot a Kőbányai Önkormányzat Humánszolgáltatási bizottsága 2016. december 13-án elfogadta.

A Szakmai Program naprakész állapotban tartásáról az egyesített bölcsődevezetője gondoskodik.

Budapest, 2016. december 15.

Gönczíné Sárvári Gabriella

Fenntartó részéről

Egyesített Bölcsődevezető

MELLÉKLETEK

1.számú melléklet

Kőbányai Egyesített Bölcsődék Intézményei
1108 Budapest, Újhegyi sétány 15-17.

MEGÁLLAPODÁS

mely létrejött a Kőbányai ..... Bölcsőde, mint a napközbeni ellátását biztosító intézmény, valamint a bölcsődei ellátásban részesülő gyermek szülője (törvényes képviselője) között.

Szülő (törvényes képviselő) adatai:
Név:
Születési név:
Anyja neve:
Lakcíme:

Gyermek adatai:
Név:
Születési hely, idő:
Anyja neve:
Lakcíme:
TAJ szám:

A bölcsődei ellátás kezdő időpontja:

1. A módosított 1997. évi XXXI. Tv. (továbbiakban Gyvt.) 42/A. § alapján bölcsődei ellátás keretében a gyermek húszhetes korától nevelhető és gondozható
   - az óvodai nevelésre nem érett gyermek esetén, ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja, bölcsődei ellátás keretében gondozható, nevelhető a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig,
   - a sajátos nevelési igényű gyermek esetén a sajátos nevelési igényű gyermek bölcsődei ellátásban annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben az ötödik életévét betölti,
   - a fenti kritériumok alá nem tartozó gyermek esetén,
     - ha a harmadik életévét január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott év augusztus 31-ig gondozható, nevelhető bölcsődei ellátás keretében,
     - ha a harmadik életévét szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő év augusztus 31-ig, gondozható, nevelhető bölcsődei ellátás keretében abban az esetben, ha a szülő, törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a gyermek napközbeni ellátását addig az időpontig bölcsődei ellátás keretében kívánja megoldani.

2. A bölcsődei ellátás időtartama: határozott vagy határozatlan (aláhúzandó).

3. A bölcsődei ellátás keretében az intézmény a gyermek számára az alábbiakat biztosítja:
   - a bölcsődei adaptáció elősegítése, minél családbarátabb módon,
   - szakszerű gondozás-nevelés, testi-lelki szükségletek kielégítése, a fejlődés és a szocializáció segítése,

- napi négyszeri (orvos által ellenőrzött, az életkornak megfelelő) étkezés,
- a fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezet,
- egészségvédelem egészségnevelés, kultúrhigiénés szokások kialakulásának segítése,
- állandóság (saját kisgyermeknevelő rendszer), egyéni bánásmód,
- időjárástól függően napi lehetőség a szabad levegőn való játékra,
- az egyéni ruhanemű kivételével, textíliával történő ellátás,
- személyes higiéné feltételeinek biztosítása,
- korcsoportnak megfelelő játékeszközök,
- rendszeres orvosi felügyelet, óvodai életre való felkészítés.

4. A bölcsőde a szülő számára az alábbiakat biztosítja:
   - a házirend megismerése,
   - tájékoztatás a gyermekével napközben történő eseményekről,
   - rendszeres betekintés a kisgyermeknevelő által vezetett egyéni dokumentációba (üzenőfüzet),
   - szülői értekezlet, egyéni és csoportos beszélgetés kisgyermeknevelővel, vezetővel,
   - tájékoztatók, étrendek megismerése.

5. A Gyvt. 148.§ (1)-(3), valamint (5) bekezdése alapján az intézményi ellátásért térítési díjat kell fizetni. A bölcsődei ellátásért fizetendő térítési díj mértékét az Önkormányzat rendeletben szabályozza. A térítési díj mértékét minden év március 31-ig a fenntartó önkormányzat képviselő testülete határozza meg. A Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat döntése alapján jelenleg nem kell térítési díjat fizetni.

6. A 22/2012. (V. 23.) önkormányzati rendelet szerint a bölcsődei ellátás keretében nyújtott étkezés díja naponta _____ Ft. Az étkezési díjat a szülő vagy a törvényes képviselő köteles megfizetni.
   - A megállapított étkezési térítési díjat minden hónapban az előre jelzett napon kell befizetni, még hiányzás esetén is. Az ilyen esetekben keletkezett túlfizetések csak két hónappal később (pl. januári hiányzás, márciusban) kerülnek jóváírásra. A jóváírást abban az esetben érvényesítheti a szülő, amennyiben a gyermekének távolmaradását a házirendben foglaltaknak megfelelően a távolmaradást megelőzően, egy nappal előbb, 12 óráig le kell mondania. Amennyiben a távolmaradást nem jelenti be, akkor a térítési díjat gyermeke hiányzása esetén is be kell fizetnie.
   - Ingyenes étkezés igénybevétele esetén a gyermek hiányzását, a hiányzás okát és várható időtartamát a 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet értelmében a szülő köteles bejelenteni.

     13. § (1) Ha az intézményi és szünidei gyermekétkeztetést betegség vagy más ok miatt a gyermek nem veszi igénybe, a kötelezett az intézmény vezetőjénél, a szünidei gyermekétkeztetést biztosítónál bejelenti

     a) a távolmaradást és annak várható időtartamát, valamint

     b) a távolmaradásra okot adó körülmény megszűnését és azt, hogy a gyermek mikor veszi igénybe újból a gyermekétkeztetést.

A befizetés történhet:
- készpénzzel az intézményben
a bölcsődei csoport hirdetőtábláján kiírt időpontban,
- átutalással
a kiadott számlán szereplő fizetési határidő napjáig.
Ha a befizetés nem történik meg, akkor a be nem fizetett hónap elsejétől addig nem járhat a gyermek a bölcsődébe, míg a térítési díj pótbefizetését nem rendezik.

Az étkezési térítési díj meghatározásához a szülőnek ki kell tölteni a 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 6. melléklete a „nyilatkozat gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybevételéhez bölcsődei ellátás és óvodai nevelés esetén" elnevezésű nyomtatványt, melynek a-e pontjaihoz a szükséges dokumentumokat és a díjfizetési kedvezményeket a kedvezményre való jogosultságot igazoló okiratot csatolni szükséges.

A nyilatkozat f pontjához, amelyben a szülő arról nyilatkozik, hogy a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkal csökkentett, azaz nettó összegének 130%-át, semmiféle dokumentumot nem szükséges csatolni.

7. Megváltozik az ellátás helye:
   - Nevelési év végén, ha a bölcsődei nevelési év közben állapítják meg a gyermek sajátos nevelési igényét. Kerületünkben két bölcsőde gondozza és neveli, a sajátos nevelési igényű gyermekeket. A Kőbányai Fecskefészek Bölcsőde, vagy a Kőbányai Gyermeksziget Bölcsőde legkésőbb a következő nevelési év elején átveszi (a szülőknek ebben az estben újabb megállapodást szükséges kitölteni) a gyermeket. Az intézményváltást minden esetben, a szülővel történt megbeszélés előzi meg.
   - Abban az esetben, ha a gyermekről a felvétel után derül ki, hogy ételallergiás, és olyan bölcsődébe nyert felvételt, ahol nincs dietetikus, vagy diétás szakács ezért az intézményben nem tudjuk biztosítani a diétás étkezést.

8. Megszűnik az ellátás:
   - Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testületének a 22/2012. (V. 23.) önkormányzati rendelet 11 §-a értelmében, ha a gyermek családjában született másik gyermekre tekintettel a szülője otthon tartózkodik.
   - Ha a gyermek a Gyvt. 42. §-ban meghatározott életkort betöltötte, az ott meghatározott időpontban.
   - Egy hónapi folyamatos hiányzás után, abban az esetben, amikor a szülő nem jelez az intézmény felé, csak különösen indokolt esetben és egyéni elbírálás alapján tudjuk a férőhelyet fenntartani.
   - Ha a bölcsőde orvosának szakvéleménye szerint a gyermek egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható, ill. magatartása veszélyezteti a többi gyermek egészségét.

9. A szülő a megállapodásban foglalt, az intézmény részéről fennálló kötelezettségek elmulasztása esetén panaszával a bölcsődevezetőhöz, az intézményvezetőhöz, valamint a fenntartó Önkormányzat Humánszolgáltatási Főosztályához fordulhat. Az érdekvédelemmel kapcsolatos szabályokról a Gyvt. 35-37. paragrafusa rendelkezik.

10. A Gyermeki jogokról bővebb információ a bölcsőde házirendjében található:
    A gyermekjogi képviselő címe, és elérhetősége a bölcsőde faliújságján kifüggesztve megtalálható.

11. A szülő aláírásával igazolja, hogy a Kőbányai Egyesített Bölcsődék tagintézmény vezetőjének a szóbeli tájékoztatását megkapta:
    a) az ellátás feltételeiről
    b) az intézmény által vezetett személyes nyilvántartásokról[1]
    c) az érték és vagyonmegőrzés módjáról,
    d) az intézmény házirendjéről, a napirendről,
    e) a panaszjog gyakorlásának módjáról,
    f) a fizetendő térítési díjakról, valamint a kedvezményes étkeztetés igénybevételének a feltételeiről
    g) az érdekképviseleti fórumról

Az intézménybe folyó gondozó – nevelő - oktató munkáról, és az a-g pontokban felsoroltakról a szóbeli tájékoztatást tudomásul veszem.

Kelt: Budapest, 20..... év ..... hó .....nap

....
Szülő/gondviselő tagintézmény-vezető

A fent nevezett gyermek ellátása megszűnt: 20..... év ..... hó .....nap.

....
Szülő/gondviselő tagintézmény-vezető

[1] Mint az ellátásra jogosult szülője (törvényes képviselője) kötelességem az intézményi nyilvántartásokhoz szükséges adatokról és az azokban történő változásokról információt szolgáltatni.
Törvények:
Gyvt. 1997. évi XXXI. Törvény 139. § az intézmény által vezetett nyilvántartásokról
328/2011 (XII.29) Kormány rendelet 17§-18 A § adatszolgáltatás a nyilvántartásokhoz

2.számú melléklet

Kőbányai Egyesített Bölcsődék Intézményei
1108 Budapest, Újhegyi sétány 15-17.

Házirend

1.) A bölcsődében 20 hetes kortól a Gyermekek védelméről szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) 42/A. §-ban meghatározott időpontig neveljük és gondozzuk azoknak a szülőknek a gyermekeit, akik a Gyvt.41§ (1) meghatározott okok miatt, gyermekeik napközbeni ellátásáról nem tudnak gondoskodni. Az ellátás megkezdése előtt, de legkésőbb az ellátás megkezdését követő 2. hónap végéig a szülőnek igazolnia kell munkába állását.

2.) A bölcsőde nyitva tartása: Hétfőtől - Péntekig: 6.00 - 18.00 - ig.
Sajátos nevelési igényű gyermekek csoportja: Hétfőtől - Péntekig: 7.00 - 16.00 - ig.

3.) Kérjük a szülőket, segítsék a csoportok napirendjének kialakítását azzal, hogy gyermekeikkel legkésőbb 10 óráig megérkeznek a bölcsődébe. Lehetőség van arra, hogy alkalmanként későbbi időpontban érkezzenek, de ezt előre jelezni kell a kisgyermeknevelőnek. Fontos lenne, hogy gyermekükkel, ill. gyermekükért étkezések előtt, vagy étkezések után jöjjenek, mert a kisgyermeknevelők az étkezési idő alatt nem tudnak megfelelően odafigyelni az érkező gyermekre.
A gyermekekért 17.45- ig szíveskedjenek a bölcsődébe érkezni.

4.) A bölcsőde - az alvásidő kivételével - lehetőséget biztosít a szülőknek, hogy betekintést nyerjenek az intézményben folyó szakmai munkába, megismerjék nevelési célkitűzéseinket, a kisgyermeknevelők által alkalmazott nevelési módszereket, és a gyermekek fejlettségéhez igazított kulturhigiénés szokások elsajátításának eredményeit. Nyitottságunk lehetővé teszi, hogy partneri kapcsolat alakuljon ki a bölcsőde és a családok között.

5.) A szülőknek gondoskodniuk kell arról, hogy gyermekeik tisztán, ápoltan érkezzenek a bölcsődébe.

6.) Kérjük a szülőket, hogy a bölcsődébe való bevétel előtt, gyermekeiket szükség szerint öltöztessék át, a gyermek korától függően kínálják fel a bili, vagy a WC használatát. Tájékoztassák a kisgyermeknevelőt a gyermek hogylétéről, az otthoni eseményekről. Hazavitelkor a kisgyermeknevelő beszámol a napi történésekről és átadja a szülőnek a gyermeket. Ekkor ismét a szülő feladata a gyermek utcai ruhába való átöltöztetése.

7.) A bölcsődéből a gyermeket csak a szülő, vagy az általa írásban megbízott személy viheti el. 14 éven aluli gyermek e feladattal nem bízható meg, és a kisgyermeknevelő nem adhatja ki a gyermeket olyan személynek sem, aki ittas!

8.) A bölcsődei átadókban minden gyermeknek külön, **zárral** ellátott szekrénye van a ruhák tárolására. Kérjük, hogy csak a legszükségesebb dolgokat tartsák a szekrényben, mert a bölcsődében hagyott tárgyakért, illetve a gyermek személyes tárgyaiért pl.: fülbevaló, játékok stb. nem tudunk felelősséget vállalni.

9.) A bölcsődébe csak egészséges gyermek hozható. A közösség egészsége érdekében lázas, (37,5 °C és ennél magasabb hőmérsékletű), antibiotikumot szedő, vagy fertőzésre

gyanús gyermek nem látogathatja az intézményt. A családban előforduló fertőzőbetegségről a bölcsődét értesíteni kell.

10.) Abban az esetben, ha a gyermek napközben megbetegszik a bölcsődében, a kisgyermeknevelő értesíti a szülőt, vagy a szülő által kijelölt hozzátartozót. Ehhez feltétlenül szükséges a pontos cím és a telefonszám, amit az üzenő füzetbe kell beírni. Kérjük, hogy ilyen esetben minél előbb gondoskodjanak a gyermek hazaviteléről, illetve orvosi ellátásáról, ezzel is növelve a mielőbbi gyógyulását.

11.) Ha a szülő a gyermekét bármilyen ok miatt nem hozza a bölcsődébe, a távolmaradást előző nap 12 óráig be kell jelentenie, különben az intézménynek nem áll módjában az előre befizetett étkezési térítési díjat jóváírni.

12.) Kérjük, hogy a megállapított intézményi térítési díjat minden hónapban az előre jelzett napon fizessék be, még hiányzás esetén is. Az ilyen esetekben keletkezett túlfizetések csak két hónappal később (pl. januári hiányzás, márciusban) kerülnek jóváírásra. Ha a szülő a gyermekének távolmaradását a megállapított időpontig nem jelenti be, akkor sajnos, a térítési díjat gyermeke hiányzása esetén is be kell fizetnie.
A befizetés történhet:

- készpénzzel az intézményben (az előre jelzett napokon)
- átutalással.

Ha a befizetés nem történik meg, akkor a be nem fizetett hónap elsejétől addig nem tudjuk bevenni a gyermeket a bölcsődébe, amíg a térítési díj pótbefizetését nem rendezik.

13.) A befizetett, de fel nem használt étkezési térítési díjak visszaigénylésére van lehetőség. A visszatérítési jogosultságot igazoló nyomtatványt a bölcsődevezető tölti ki és igazolja le. A visszatérített összeget a Polgármesteri Hivatal pénztárában lehet felvenni, vagy a szülő által megjelölt bankszámlára kerül átutalásra.

14.) 3 napnál hosszabb hiányzás után a gyermeket a bölcsőde csak a háziorvos, vagy gyermekgyógyászati szakrendelés orvosa által adott igazolás alapján tudja újra fogadni, kivéve, ha a szülő előre jelzi a hiányzást.
Hiányzás után kérjük, legalább egy nappal előre jelezzék, ha gyermekük ismét jöhet bölcsődébe.

15.) Egy hónap folyamatos hiányzás után, csak különösen indokolt esetben és egyéni elbírálás alapján tudjuk a férőhelyet fenntartani.

16.) Kérjük, minden szülő hozzon gyermekének egy füzetet, amelybe a kisgyermeknevelők rendszeres tájékoztatást adnak a gyermekek fejlettségéről. Örömmel fogadjuk, ha a szülők is bejegyzéseikkel gazdagítják ismereteinket a gyermek egészségügyi állapotára, fejlődésére, vagy az otthoni eseményekre vonatkozóan.

17.) Tájékoztatjuk a szülőket, hogy azokban a bölcsődékben, ahol a szabad levegőn történő altatás tárgyi feltételei adottak, ott a gyermekek altatása egész évben (-5 °C -ig) a szabadban történik, természetesen figyelembe véve az időjárási körülményeket (köd, erős szél, kánikula, csapadék, szmog esetén nem alszanak kint).

18.) Októbertől márciusig a bölcsődébe járó gyermekek térítésmentesen használhatják a só szobát. A kerületi nagycsaládos kártyával rendelkezők is ingyenesen igénybe vehetik ezt a szolgáltatást.

19.) Évközben a bölcsődék nyíltnapokat, szülőcsoportos beszélgetéseket szerveznek a folyamatos kapcsolattartás és a gyermek bölcsődei életének figyelemmel kísérése céljából. Ezekre a találkozásokra minden szülőt szeretettel várunk.

20.) A bölcsőde nyári időszakban két egymást követő turnusban, évente váltakozva bezár. Kérjük a szülőket a zárás ideje alatt gondoskodjanak gyermekeik elhelyezéséről. Indokolt esetben a szülő kérheti gyermekének elhelyezését a feladatra kijelölt társintézményben.

21.) Felhívjuk a szülők figyelmét, hogy a bölcsőde területén, valamint 15 méteres körzetében **TILOS a DOHÁNYZÁS!**

22.) A gyermek kerékpárral történő bölcsődébe hozatalakor és elvitelekor kérjük, szíveskedjenek a kerékpárt az arra kialakított helyre biztonságosan elhelyezni.

23.) Kérjük Önöket, hogy a bölcsőde területére kutyát ne hozzanak be, ne kössék ki a bejárati kapuhoz, mert a bölcsődébe érkező gyermekek körében ez félelmet kelthet.

24.) Felhívjuk a szülők figyelmét, hogy a gyermekek személyiség jogainak védelme érdekében a bölcsőde területén csak úgy lehet fényképet, vagy videó felvételt készíteni, ha azon csak a saját gyermeke szerepel. Amennyiben a saját gyermekén kívül más gyermekek is szerepelnek a képen, illetve a videó felvételen, akkor azt csak az érintett szülők hozzájárulásával jelenítheti meg közösségi oldalakon, egyéb esetben tilos!

25.) A Gyvt. 36§ alapján a szülő panasszal fordulhat az adott intézmény vezetőjéhez, az Egyesített Bölcsődék Vezetőjéhez, továbbá az Érdekképviseleti Fórumhoz a következő esetekben:
- az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében,
- a gyermeki jogok sérelme, továbbá az intézmény dolgozói kötelezettségszegése esetén,
- Gyvt. 136/A. § szerinti iratbetekintés megtagadása esetén.

Gyermeki jogok

1997. évi XXXI. tv. értelmében a gyermeknek joga van:
- a testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, jólétét biztosító saját családi környezetben történő nevelkedéshez,
- ahhoz, hogy segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéshez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéséhez, valamint önálló életvitelének megteremtéséhez,
- a fogyatékos tartósan beteg gyermeknek joga van a fejlődését és személyisége kibontakozását segítő különleges eljáráshoz,
- ahhoz, hogy a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön,
- az emberi méltósága tiszteletben tartásához, a bántalmazással - fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal -, az elhanyagolással és az információs ártalommal szembeni védelemhez,
- ahhoz, hogy a védelme érdekében eljáró szakemberek -különösen a gyermek bántalmazásának felismerése és megszüntetése érdekében - egységes elvek és módszertan alkalmazásával járjanak el,
- ahhoz, hogy a szüleitől, vagy hozzátartozóitól csak saját érdekében, törvényben meghatározott esetekben és módon válasszák el. A gyermeket kizárólag anyagi okból fennálló veszélyeztetettség miatt nem szabad családjától elválasztani,

- örökbefogadó családban vagy más, családot pótló ellátás formájában - a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodást helyettesítő védelemhez.

A gyermek védelmét ellátó szervezetek (a továbbiakban: intézmény) házirendje - e törvényben meghatározott keretek között - a gyermek életkorához, egészségi állapotához, fejlettségi szintjéhez igazodva állapítja meg a gyermekek jogai gyakorlásának és kötelességei teljesítésének szabályait.

A gyermeki jogok védelme

- A gyermeki jogok védelme minden olyan természetes és jogi személy kötelessége, aki a gyermek nevelésével, oktatásával, ellátásával, ügyeinek intézésével foglalkozik.
- A gyermekbántalmazással szembeni védelemhez való jogának érvényesítése érdekében a gyermek számára gyermekjóléti alapellátást vagy gyermekvédelmi szakellátást biztosító, továbbá a gyermek törvényes képviseletének ellátásával, ügyeinek intézésével foglalkozó szervek és személyek a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) által jóváhagyott egységes elvek és módszertan alkalmazásával járnak el.
- A gyermekjogi képviselő ellátja a gyermekvédelmi gondoskodásban részesülő gyermek jogainak védelmét, és segíti a gyermeket jogai megismerésében és érvényesítésében, valamint kötelességei megismerésében és teljesítésében. A gyermekjogi képviselő kiemelt figyelmet fordít a különleges vagy speciális ellátást igénylő gyermek védelmére.
- A gyermekjogi képviselő:
    - segít a gyermeknek panasza megfogalmazásában, kezdeményezheti annak kivizsgálását,
    - segíti a gyermeket az állapotának megfelelő ellátáshoz való hozzájutásban, a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgáltató esetmegbeszélésén, illetve a gyámhatóság által tartott tárgyaláson az ezzel kapcsolatos megjegyzések, kérdések megfogalmazásában,
    - eljár a gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, a gyermek, illetve fiatal felnőtt, valamint a gyermek-önkormányzat felkérése alapján,
    - eljár az érdek-képviseleti fórum megkeresése alapján,
    - a gyámhatóság kirendelése alapján képviseli a gyermeket a nevelési felügyelettel kapcsolatos eljárásban,
    - jogsértések észlelése esetén javaslatot tehet,
    - a jogsértés jövőbeni előfordulásának megelőzése érdekében a jogsértéssel érintettek között, szükség szerint szakértők bevonásával, egyeztető megbeszélés tarthat.

Szülői jogok és kötelességek

- A gyermek szülője jogosult és köteles arra, hogy gyermekét családban gondozza, nevelje és a gyermeke testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges feltételeket - különösen a lakhatást, étkezést, ruházattal való ellátást -, valamint az oktatásához és az egészségügyi ellátásához való hozzájutást biztosítsa.
- A gyermek szülője jogosult arra, hogy a gyermeke nevelését segítő ellátásokról tájékoztatást, neveléséhez segítséget kapjon.
- A gyermek szülője - ha a törvény másként nem rendelkezik - jogosult és köteles gyermekét annak személyi és vagyoni ügyeiben képviselni.
- A gyermek szülője köteles:

- gyermekével együttműködni, és emberi méltóságát a 6.§. (5) bekezdése szerint tiszteletben tartani,
- gyermeke jogainak érvényesítése érdekében a szükséges intézkedéseket megtenni,
- a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel és szervekkel, továbbá a hatóságokkal együttműködni.

A jogosultak érdekvédelme

A Gyv.tv. 35. §.(1) bekezdése értelmében az intézmény fenntartója meghatározza az ellátásban részesülők érdekvédelmét szolgáló érdekképviseleti fórum megalakításának és működésének szabályait.

Az érdekképviseleti fórum szavazati jogú választott tagjai:

- az ellátásban részesülő gyermek szülei vagy más törvényes képviselői,
- a bölcsőde dolgozóinak képviselői,
- az intézményt fenntartó képviselői.

Az érdekképviseleti fórum:

- Megvizsgálja az elé terjesztett panaszokat.
- Dönt hatáskörébe tartozó ügyekben.
- Intézkedést kezdeményez az intézményvezetőnél, szükség esetén a fenntartónál.
- Véleményt nyilvánít az intézmény vezetőjénél a gyermeket érintő ügyekben.
- Javaslatot tehet az intézmény alaptevékenységével összhangban végzett szolgáltatások tervezéséről, működéséről, ebből származó bevételének felhasználásáról.
- Egyetértési jogot gyakorol a házirend jóváhagyásánál.

Panasszal élhet a gyermek szülője, vagy más törvényes képviselője, továbbá a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó érdekképviseleti és szakmai szervek, a házirendbe foglaltak szerint, az intézmény vezetőjénél, vagy az érdekképviseleti fórumnál:

- az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében,
- a gyermeki jogok sérelme, továbbá az intézmény dolgozói kötelezettségszegése esetén,
- Gyvt. 136/A. § szerinti iratbetekintés megtagadása esetén.

Az intézményvezető, vagy az érdekképviseleti fórum a panaszt kivizsgálja – tájékoztat a panasz orvoslásának módjáról.

A szülő az intézmény fenntartójához, vagy a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat, ha az intézmény vezetője, vagy az érdekképviseleti fórum 15 napon belül nem küld értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy a tett intézkedéssel nem ért egyet.

Budapest, 20.....

.....
bölcsődevezető

A házirendben foglaltakat tudomásul vettem és magamra nézve kötelezőnek tartom.

.....
szülő

3.számú melléklet

Kőbányai Egyesített Bölcsődék Intézményei
1108 Budapest, Újhegyi sétány 15-17.

NAPIRENDÜNK

6:00 – 8:00	**Folyamatos érkezés, szükség szerinti fürdőszoba használat, szabadjáték**
8:00 – 8:30	**Reggeli**
8:30 – 10:00	**Játék szobában, játszókertben**
10:00	**Tízórai**
10:00 – 11:30	**Játék játszókertben, szobában, fürdőszoba használat**
11:30 – 12:15	**Ebéd**
12:15 – 15:00	**Alvás, fürdőszoba használat**
15:00 – 15:30	**Uzsonna**
15:30 – 18:00	**Játék, folyamatos hazaadás**

Kőbányai Egyesített Bölcsődék
1108 Budapest, Újhegyi sétány 15-17.

Szervezeti és Működési Szabályzata

2017

Bevezetés

Az intézmény jogszabályban meghatározott közfeladatai

1.) A bölcsőde olyan szolgáltató intézmény, amely az alapellátás keretében alaptevékenységként napközbeni ellátást nyújt a gyermekek számára.

2.) A bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény. Ha a gyermek a 3. évet betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. évének betöltését követő augusztus 31.-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében.

3.) A bölcsődei ellátást a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.), a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998.(IV.30.) NM rendelet (a továbbiakban: R.), valamint a *Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testületének a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról szóló 22/2012. (V. 23.) önkormányzati rendelete szabályozza.*

I. RÉSZ

Az intézmény alapvető feladatai

1.) **A intézmény neve:** **Kőbányai Egyesített Bölcsődék** (a továbbiakban: KEB)

2.) **A KEB székhelye:** 1108 Budapest, Újhegyi sétány 15-17.

3.) **A KEB telephelyei és feladatai**

3.1. **Kőbányai Fecskefészek Bölcsőde** 96 férőhely
Budapest X. kerület, Gépmadár u. 15.

- napos bölcsőde
- sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése, gondozása,
- Somadrin barlang (sóbarlang)
- egyéb közétkeztetés (oktatási intézmények étkeztetése)
- fejlesztő eszközkölcsönzés
- egyéb korlátozottan igénybe vehető vendéglátás – ezen belül munkahelyi vendéglátás

3.2. **Kőbányai Napsugár Bölcsőde** 72 férőhely
Budapest X. kerület, Mádi u. 127.

- napos bölcsőde
- Somadrin barlang (sóbarlang)
- egyéb közétkeztetés (oktatási intézmények étkeztetése)
- egyéb korlátozottan igénybe vehető vendéglátás – ezen belül munkahelyi vendéglátás

3.3. **Kőbányai Apraja Falva Bölcsőde** 96 férőhely
Budapest X. kerület, Újhegyi sétány 5-7.

- napos bölcsőde
- játszócsoport
- időszakos gyermekfelügyelet
- Montessori csoport
- Somadrin barlang (sóbarlang)
- egyéb közétkeztetés (oktatási intézmények étkeztetése)
- egyéb korlátozottan igénybe vehető vendéglátás – ezen belül munkahelyi vendéglátás

3.4. **Kőbányai Gyermeksziget Bölcsőde** 96 férőhely
Budapest X. kerület, Újhegyi sétány 15-17.

- napos bölcsőde
- sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése, gondozása,
- egyéb közétkeztetés (oktatási intézmények étkeztetése)
- Somadrin barlang (sóbarlang)
- egyéb korlátozottan igénybe vehető vendéglátás – ezen belül munkahelyi vendéglátás

3.5. **Kőbányai Gyöngyike Bölcsőde** 36 férőhely
Budapest X. kerület, Salgótarjáni u. 47.

- napos bölcsőde
- Somadrin barlang (sóbarlang)
- egyéb korlátozottan igénybe vehető vendéglátás – ezen belül munkahelyi vendéglátás

3.6. **Kőbányai Manóvár Bölcsőde** 80 férőhely
Budapest X. kerület, Vaspálya u. 8-10.

- napos bölcsőde
- Somadrin barlang (sóbarlang)
- egyéb közétkeztetés (oktatási intézmények étkeztetése)
- egyéb korlátozottan igénybe vehető vendéglátás – ezen belül munkahelyi vendéglátás

3.7. **Kőbányai Apró Csodák Bölcsőde** 78 férőhely
Budapest, X. kerület, Zsivaj u. 1-3.

- napos bölcsőde
- Somadrin barlang (sóbarlang)
- játszócsoport
- időszakos gyermekfelügyelet
- egyéb közétkeztetés (oktatási intézmények étkeztetése)
- egyéb korlátozottan igénybe vehető vendéglátás – ezen belül munkahelyi vendéglátás

3.8. **Kőbányai Szivárvány Bölcsőde** 36 férőhely
Budapest, X. kerület, Maglódi u. 29.

- napos bölcsőde
- Somadrin barlang (sóbarlang)
- egyéb korlátozottan igénybe vehető vendéglátás – ezen belül munkahelyi vendéglátás

4.) **A KEB alapító szerve:** Budapest Főváros X. kerületi Tanács Végrehajtó Bizottsága

Az alapítás időpontja: 1984

Az alapító szerv jogutódja: Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testülete

Az alapító okirat száma: 208/2016 (V.26) KÖKT határozat K/16282/6/2016/IV

Az alapító okirat kelte: 2016.05.27

Törzsszám: 679868

4.) **A KEB jogállása:** Önálló jogi személy, önállóan működő és gazdálkodó intézmény, amely a Képviselő-testület által jóváhagyott éves költségvetés alapján működik.

6.) **Az intézmény működésének formái és a szolgáltatás rendje**

Engedélyezett Bölcsődék száma: 8
Engedélyezett férőhely: 590

Tevékenység szakágazat száma: – 8891

Az EB mint székhely ágazati azonosító jele: – S0231041

Telephelyek neve és ágazati azonosító jele:

Fecskefészek Bölcsőde - S0231041S0231116
Apró Csodák Bölcsőde - S0231041S0231058
Apraja Falva Bölcsőde - S02310410S231072
Gyermeksziget Bölcsőde - S0231041S0231109
Napsugár Bölcsőde - S0231041S0231130
Manóvár Bölcsőde - S0231041S0231089
Gyöngyike Bölcsőde - S0231041S0231123
Szivárvány Bölcsőde - S0231041S0231096

kormányzati funkciószám	kormányzati funkció megnevezése
013360	Más szerv részére végzett pénzügyi-gazdálkodási, üzemeltetési, egyéb szolgáltatások
095020	Iskolarendszeren kívüli egyéb oktatás, képzés
096015	Gyermekétkeztetés köznevelési intézményben
096025	Munkahelyi étkeztetés köznevelési intézményben
098023	Korai fejlesztés és fejlesztő nevelés tevékenység szakmai feladatai
098024	Korai fejlesztés és fejlesztő nevelés tevékenység működtetési feladatai
104031	Gyermekek bölcsődei ellátása
104035	Gyermekétkeztetés bölcsődében, fogyatékosok nappali intézményében
104036	Munkahelyi étkeztetés bölcsődében
104037	Intézményen kívüli gyermekétkeztetés

7.) A bölcsőde feladata a három éven aluli gyermekek gondozása-nevelése, harmonikus testi-szellemi fejlődésének segítése az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével.

8.) A gyermek családban történő nevelkedését segítő ellátást a gyermek és családja helyzetéhez, szükségletéhez igazodóan kell nyújtani.

A bölcsőde feladata jellegétől függően alapellátást és egyéb gyermeknevelést segítő szolgáltatást nyújt, mely hozzájárul a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez, jólétéhez, családban történő nevelésének elősegítéséhez.

- alapellátás: - napos bölcsődei szolgáltatás,
  - sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása, gondozása-nevelése
- egyéb gyermeknevelést segítő szolgáltatás (külön térítési díj ellenében):
  - játszócsoport szolgáltatás,
  - időszakos gyermekfelügyelet
  - Somadrin barlang (bölcsődébe járó gyermekeknek ingyenes)
- egyéb gyermeknevelést segítő szolgáltatás keretében (térítési díj mentesen):
  - fejlesztő eszközök kölcsönzése

9.) **A bölcsőde nyitvatartási rendje:**

A napos bölcsőde a fenntartó által meghatározott napi nyitvatartási időn belül biztosítja a gyermekek ellátását: naponta 6.00 – 18.00 óráig

Sajátos nevelési igényű gyermekek csoportja: naponta 8.00 – 16.00 óráig

Játszócsoport: naponta 9.00 – 13.00 óráig

időszakos gyermekfelügyelet: naponta 6.00 – 18.00 óráig

II. RÉSZ

Az intézmény szervezeti felépítése

Az intézmény engedélyezett létszámát az 1. számú melléklet, szervezeti ábráját a 2. számú melléklet tartalmazza.

1.) A bölcsődevezető kinevezésének rendje:
Vezető beosztásúnak kell tekinteni a bölcsődevezetőket, akik a munkamegosztás szempontjából elkülönített szervezeti egységet, egy-egy bölcsődét vezetnek.
A bölcsődevezetőket, pályázati eljárás alapján a KEB vezetője nevezi ki maximum 5 éves határozott időre.

2.) A szervezeti egységek munkavállalóinak munkakörönkénti meghatározása:

2.1. Az Egyesített Bölcsődék Központjában dolgozó munkavállalók:
- Egyesített Bölcsődék vezetője
- Egyesített Bölcsődék vezetőjének helyettese
- gazdasági ügyintéző
- munkaügyi előadó
- titkárnő
- adminisztrátor
- masszőr

2.2. A telephelyeken dolgozó munkavállalók munkakörönkénti meghatározása:
- bölcsődevezető
- bölcsődevezető helyettes
- kisgyermeknevelő
- szaktanácsadó
- gyógypedagógus
- élelmezésvezető
- szakács
- konyhalány
- bölcsődei dajka
- mosónő
- házimunkás-kézbesítő

Egyesített Bölcsődék Központjában dolgozó munkavállalók munkarendje szabadságolása, munkakörei

1.) Munkaidő:

A Kőbányai Egyesített Bölcsődéknél és tagintézményeinél a munkaidő: heti 40 óra

Munkakörökhöz tartozó munkarend

Bölcsődék Központja
Nyitvatartási idő:

	Hétfő:	8.00 – 17.00 óráig
	Kedd – Csütörtök:	8.00 – 16.00 óráig
	Péntek:	8.00 – 15.00 óráig

Intézményvezető, Intézményvezető-helyettes:

	Hétfő:	8.00 – 17.00 óráig
	Kedd – Csütörtök:	8.00 – 16.00 óráig
	Péntek:	8.00 – 15.00 óráig

Szaktanácsadó: Hétfő – Péntek: 8.00 – 16.00 óráig

Munkaügyi előadó, gazdasági ügyintéző, titkár, adminisztrátor:

	Hétfő:	8.00 – 17.00 óráig
	Kedd – Csütörtök:	8.00 – 16.00 óráig
	Péntek:	8.00 – 15.00 óráig

Házimunkás-kézbesítő: Hétfő – Péntek: 6.00 – 14.00 óráig
Masszőr:
Heti 20 óra, napi 4 óra Hétfő – Péntek: 13.00 – 17.00 óráig

Tagintézmények:
Nyitvatartási idő: Hétfő – Péntek: 6.00 – 18.00 óráig

Tagintézmény vezetők, tagintézmény vezető-helyettesek váltott műszakban dolgoznak:

	Hétfő – Csütörtök:	7.30 – 15.30 óráig
		9.00 – 17.00 óráig
	Péntek:	7.00 – 15.00 óráig

Kisgyermeknevelők:
A kisgyermeknevelők munkaidő beosztása a nyitvatartási időn belül rugalmas, a munkaidő kezdés és befejezés a gyermekek ellátásának igénye szerint, váltott munkarendben a váltótárs hiányzása esetén 8.00 – 16.00 óráig történik. A munkarend lépcsőzetesen igazodik a gyermeklétszámhoz és a bölcsőde nyitva tartásához. A munkarend szervezése a bölcsődei tagintézmény vezető feladata. A teljes munkaidőből a kisgyermeknevelőnek napi hét órát kell a 257/2000. (XII. 26.) Kormányrendelet 7. § (1) bekezdése alapján, a munkaterületen eltöltenie. A sajátos nevelési igényű gyermekek ellátását végző kisgyermeknevelőnek speciális csoportban a 257/2000. (XII. 26.) Kormányrendelet 7. § (3) bekezdés e) pontja alapján a teljes napi munkaidőből hat órát kell a munkahelyen eltölteni. A fennmaradó időben

a kisgyermeknevelő családlátogatást végez, a gyermekek egyéni dokumentációját naprakészen vezeti, belső továbbképzésen, esetmegbeszélésen vesz részt, felkészül a következő napi feladataira. Készül a hagyományos ünnepek, programok megszervezésére, szervezi a szülőcsoportos beszélgetéseket, szülő-kisgyermeknevelői egyéni beszélgetést tart, egyéb feladatokat lát el.

Játszócsoportos kisgyermeknevelők:

Heti 20 óra, napi 4 óra	Hétfő – Péntek:	9.00 – 13.00 óráig

Technikai alkalmazottak:

Bölcsődei dajkák:

	Hétfő – Péntek:	6.00 – 14.00 óráig
		8.00 – 16.00 óráig
		10.00 – 18.00 óráig

Mosónő:

Heti 20 óra, napi 4 óra	Hétfő – Péntek:	8.00 – 12.00 óráig
Heti 40 óra, napi 8 óra	Hétfő – Péntek:	8.00 – 16.00 óráig

Házimunkás – kézbesítő:

Heti 20 óra, napi 4 óra	Hétfő – Péntek:	6.00 – 10.00 óráig
Heti 40 óra, napi 8 óra	Hétfő – Péntek:	6.00 – 14.00 óráig

Kézbesítő:

Heti 20 óra, napi 4 óra	Hétfő – Péntek:	8.00 – 12.00 óráig

Bölcsődei Konyhák:

Nyitvatartási idő:	Hétfő – Péntek:	6.00 – 16.00 óráig

Élelmezésvezető:

Heti 20 óra, napi 4 óra	Hétfő – Péntek:	6.00 – 10.00 óráig
Heti 40 óra, napi 8 óra	Hétfő – Péntek:	6.00 – 14.00 óráig

Szakács:

	Hétfő – Péntek:	6.00 – 14.00 óráig

Konyhalány:

Heti 20 óra, napi 4 óra	Hétfő – Péntek:	6.00 – 10.00 óráig
Heti 40 óra, napi 8 óra	Hétfő – Péntek:	6.00 – 14.00 óráig
		8.00 – 16.00 óráig

2.) Szabadság kiadása:

Az éves rendes szabadság kivételéhez a tagintézmény vezetőkkel egyeztetett, éves szabadságtervet készítenek, ennek során figyelembe kell venni a tagintézmény nyári, valamint az év végi ünnepi nyitvatartási rendjét. A tagintézmény vezetők a dolgozók szabadságtervét az intézményvezetőhöz továbbítják, a szabadságtervek, és a szabadságok rögzítése a KIRA rendszerben történik.

A munkavállalók részére a rendkívüli és a fizetés nélküli szabadság engedélyezésére, az Intézményvezető jogosult.

Egyesített Bölcsődék Központjában dolgozó munkavállalók munkakörei

3.) Munkakörök:

3.1 Az Egyesített Bölcsődék vezetőjének feladatai, hatásköre, jogköre, felelősségi köre:

Feladata:

- Irányítja, összehangolja és ellenőrzi a Kőbányai Egyesített Bölcsődék szervezeti egységeinek munkáját és együttműködését.
- Figyelemmel kíséri, értékeli a tagintézmények ellátottsági és működési mutatóit, elemzi szakmai hatékonyságát.
- Elemzi a kerület bölcsődei ellátottságát, és javaslatot tesz férőhelyek fejlesztésére, szüneteltetésére, illetve megszüntetésére.
- Gondoskodik a munkáltatói jogkörébe tartozó dolgozók oktatási és továbbképzési tervének elkészítéséről és végrehajtásáról. Szervezi a bölcsődék szakembereinek elméleti és gyakorlati továbbképzését a központi tematika alapján.
- Irányítja, ellenőrzi, összehangolja a Kőbányai Egyesített Bölcsődék szervezeti egységeinek gazdasági, szakmai munkáját, és együttműködését.
- Kapcsolatot tart a fenntartó Önkormányzattal, a Budapest Főváros Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szervével, a Budapest X, XVII, XVIII. Kerületi Népegészségügy Intézetével, a Bárka Kőbányai Humánszolgáltató Központtal, az érdekképviseleti szervekkel, a társintézményekkel.
- Ellátja az intézmény képviseletét a felettes szervek, a társszervek, a társadalmi szervezetek és a sajtó irányában.
- Elkészíti az intézmény szervezeti és működési szabályzatát és egyéb szabályzatait. Ellenőrzi a szabályzatokban foglaltak betartását, végrehajtását, szükség esetén gondoskodik módosításukról.
- Elkészíti az intézmény működésével kapcsolatos beszámolókat.
- Hatásköre és jogköre kiterjed a Kőbányai Egyesített Bölcsődék valamennyi szervezeti egységére és valamennyi dolgozójára.
- Hatáskörét közvetlenül, illetve vezető munkatársai útján gyakorolja.
- A belső ellenőrzést (szakmai, gazdasági, műszaki) éves ütemterv alapján végzi.

Az Egyesített Bölcsődék vezetője vagyonnyilatkozat tételére kötelezett.

Hatáskörének gyakorlása keretében:

- Meghatározza az intézmény szervezetét és működését, ellenőrzési rendszerét.
- Jogosult a kollektív szerződés megkötésére.
- Gyakorolja a munkáltatói jogkört a KEB egészére vonatkozóan. A munkáltatói jogkörök közül a munkaidő beosztást, és szabadságolást, a bölcsődevezetőkre ruházza át.
- Gyakorolja a bérgazdálkodási jogkört.
- Meghatározza a személyzeti feladatokat és ellenőrzi azok végrehajtását.
- Utalványozási jogkört gyakorol az intézmény bevételeinél és kiadásainál.
- Ellenőrzési és beszámoltatási jogköre van az intézmény minden területén.
- Távollétében a helyettese jogosult az intézmény képviseletére vagy a vezető helyettesítésére.

Felelős:

- A Kőbányai Egyesített Bölcsődék minden szervezeti egységének szakszerű működéséért.
- A szakmai és gazdasági vonatkozású intézkedések időben történő megtételéért.
- A hatáskörébe utalt feladatok végrehajtásáért.
- A szakmai és gazdasági jellegű jogszabályok betartásáért, betartatásáért.
- Az intézményekben lévő vagyontárgyak rendeltetésszerű használatáért, az alapító okiratban előírt tevékenységek megfelelő ellátásáért.
- Meghatározza a foglalkoztatotti létszámot, ennek figyelembevételével felelős a belső helyettesítést vagy külső helyettes alkalmazásáért, a bérkeret szigorú betartásáért.
- A bölcsődék munkájának rendszeresen ellenőrzéséért.
- A bölcsődevezetők szervező munkájának irányításáért, és ellenőrzéséért.
- A vezetői értekezletek megszervezéséért, ahol értékeli a bölcsődék gondozási-nevelési munkáját, meghatározza a feladatokat.
- A munkavállalók munkaköri leírásának elkészítéséért, a központ dolgozói és a bölcsődevezetők tekintetében az abban foglaltaknak betartásának ellenőrzéséért.
- A bölcsődék éves jelentésének összesítéséért és értékeléséért.
- A bölcsődék működésével kapcsolatos panaszok kivizsgálásáért a szükséges intézkedéseket megtételéért.
- A bölcsődék házirendjének elkészítéséért, ellenőrzi annak betartását.
- A gondozás-nevelés színvonalának emelése érdekében minden lehetséges intézkedés megtételéért.
- A KEB gazdálkodása kapcsán hozott intézkedésekért, belső utasításaiért.
- A vezetői ellenőrzés során tapasztalt hiányosságok megszüntetéséért, a mulasztók felelősségre vonásáért.
- A munkafolyamatokba épített ellenőrzés érvényesüléséért.
- Rendelkezési jogköre van a bölcsődevezetők, valamint a szolgálati út betartásával valamennyi munkavállaló ügyében.

Hiányzása esetén az Egyesített Bölcsődék vezető helyettese helyettesíti. Az Egyesített Bölcsődék vezető helyettesét, valamint a szaktanácsadót helyettesít abban az esetben, ha ők tartósan távol vannak.

A Kőbányai Egyesített Bölcsődék képviseletére jogosultak:
A Kőbányai Egyesített Bölcsődék vezetője és az Egyesített Bölcsődevezető helyettese, valamint az általa megbízott intézményvezető.

A Kőbányai Egyesített Bölcsődék közvetlen szakmai irányítása:
A Kőbányai Egyesített Bölcsődék közvetlen szakmai irányítását Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Polgármesteri Hivatala Humán Iroda vezetője látja el.

Az Egyesített Bölcsődevezető helyettes feladatai:

- Az Egyesített Bölcsődék vezetőjének irányítása mellett, kapcsolatot tart fenn az Önkormányzattal, társintézményekkel, érdekképviseleti szervekkel.
- Irányítja és összehangolja az intézmények munkáját.
- Az intézmény gazdálkodási szabályzatában foglaltak alapján ellenőrzést végez.

- Az Egyesített Bölcsődevezető távolléte estén feladatait, hatáskörét, jogkörét, felelősségi körét gyakorolja.

Az Egyesített Bölcsődék vezető helyettese vagyonnyilatkozat tételére kötelezett.

A gazdasági ügyintéző feladata:

- Az Egyesített Bölcsődék vezetőjének közvetlen irányításával végzi munkáját.
- Vezeti az önálló bérgazdálkodással kapcsolatos nyilvántartásokat.
- Részt vesz a bölcsődék éves költségvetésének tervezésében.
- Figyelemmel kíséri a költségvetési előirányzatok és teljesítések alakulását, a maradvány elszámolást.
- Vezeti az eszköznyilvántartást.
- A működéssel kapcsolatos beszerzéseket és számlákat nyilvántartja, ellenjegyzi, utalványozásra továbbítja a Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Polgármesteri Hivatala Gazdasági és Pénzügyi Irodája felé.
- Távollétében a titkárnő, vagy a munkaügyi előadó helyettesíti. Helyettesíti a titkárnőt és a munkaügyi előadót.

A gazdasági ügyintéző vagyonnyilatkozat tételére kötelezett.

A munkaügyi előadó feladata:

- Az Egyesített Bölcsődék vezetőjének közvetlen irányításával végzi munkáját.
- Ellátja az Egyesített Bölcsődék munkaerőmozgással, létszámnyilvántartással és bérváltozással kapcsolatos feladatait.
- Az ellátottakról, dolgozókról különböző statisztikákat készít.
- Figyelemmel kíséri a jogszabályi változásokat.
- Részt vesz a munkaköri leírások elkészítésében.
- Az intézmény gazdálkodási szabályzatában foglaltak alapján ellenőrzést végez.
- Távollétében a titkárnő vagy a gazdasági ügyintéző helyettesíti. Helyettesíti a titkárnőt és a gazdasági ügyintézőt.

A munkaügyi előadó vagyonnyilatkozat tételére kötelezett.

A titkárnő feladata:

- Az Egyesített Bölcsődék vezetőjének közvetlen irányításával végzi munkáját.
- Figyelemmel kíséri, ellenőrzi a bölcsődevezetők által leadott havi, esetenkénti statisztikai és egyéb nyilvántartásokat.
- Figyelemmel kíséri és ellenőrzi a szabadság nyilvántartásokat.
- Központi normatíva igényléséhez adatot szolgáltat, és egyéb ügyviteli feladatokat végez.
- Távollétében a munkaügyi előadó vagy a gazdasági ügyintéző helyettesíti. Helyettesíti a munkaügyi előadót és a gazdasági ügyintézőt.

Az adminisztrátor feladata:

- Az Egyesített Bölcsődék vezetőjének közvetlen irányításával végzi munkáját.
- A kimenő iratokat iktatja, a beérkező iratokat iktatás után szortírozva szétosztja a kollegák között.
- A szükséges termékeket megvásárolja és a számlával, pénzzel elszámol.
- Kézbesítési feladatot végez.

- Távollétében a titkárnő vagy a gazdasági ügyintéző helyettesíti. Helyettesíti a titkárnőt és a gazdasági ügyintézőt.

A telephelyeken dolgozó munkavállalók munkakörei

A bölcsődevezető feladatai, hatásköre és felelőssége

- Kiadja az irányítása alatt dolgozók munkaköri leírásait.
- Elkészíti a dolgozók munkarendjét és munkaidő beosztásukat, engedélyezi a szabadságukat.
- Vezeti az előírt nyilvántartásokat, elkészíti a napi létszámjelentést.
- Elkészíti az éves és soron kívül kért jelentéseket.
- Megszervezi a dolgozók balesetvédelmi és tűzvédelmi oktatását, ezzel kapcsolatos nyilvántartásokat vezeti.
- Folyamatosan figyelemmel kíséri a biztonságos munkavégzés feltételeit és indokolt esetben intézkedést tesz, illetve kezdeményez.
- Biztosítja a gondozási-nevelési munka és a technikai munka feltételeit.
- Ellenőrzi és biztosítja a szakmai és a technikai munkafolyamatok szakszerűségét és a higiénés szabályok betartását.
- Ellenőrzi a házirend betartását.
- Ellenőrzi a jogszabályok és belső szabályzatok betartását.
- Szoros kapcsolatot tart a szülőkkel, értékeli a szakmai munkával kapcsolatos észrevételeket. Intézkedik a panaszok orvoslásáról.
- Folyamatosságra törekszik az óvodák-bölcsődék kapcsolatában.
- Egészségnevelési munkát végez és segíti, ellenőrzi az ilyen jellegű tevékenységet.
- Szervezi és levezeti a munkatársi értekezleteket és szülői értekezleteket.
- Rendszeresen ellenőrzi a munkaköri leírások alapján a szakdolgozók és a kisegítő személyzet munkáját és etikai magatartását.
- Házi továbbképzéseket szervez mind a szakmai, mind a technikai dolgozók számára.
- Közreműködik a felújítási és karbantartási munkák előkészítésében.
- Ellenőrzi a kisgyermeknevelők által vezetett dokumentációt, segíti azok szakszerű vezetését.
- Gondoskodik az intézet vagyonvédelméről, a gondozottak biztonságáról.
- Beszedi a térítési díjakat, elszámol Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Polgármesteri Hivatala Gazdasági és Pénzügyi irodája felé.
- Használja az irányítása alatt álló intézmény bélyegzőjét.
- Joga van az elvégzendő feladatokról függően a dolgozók munkahelyen belüli átcsoportosítására.
- Elkészíti az éves szabadságolás ütemtervét, engedélyezi a távollétet, erről nyilvántartást vezet.
- Felelős az ellenőrzés elvégzéséért, a szükséges intézkedések megtételéért, ill. intézkedések kezdeményezéséért, a mulasztók felelősségre vonásáért.
- Felelős azért, hogy a gondozási-nevelési munka színvonalának emelése érdekében minden lehetséges intézkedést megtegyen, gondoskodjon a hibák feltárásáról és kijavításáról.
- Végzi az intézmények eszköz- és anyagigénylését.
- Feladata a működéssel kapcsolatos beszerzések és számlák nyilvántartása, ellenjegyzése, utalványozásra továbbítása Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Polgármesteri Hivatala Gazdasági és Pénzügyi irodája felé.
- Felelős a rendelkezésére bocsátott intézeti vagyonért, a dologi költségvetés hatékony és gazdaságos felhasználásáért.

- Az intézmény gazdálkodási szabályzatában foglaltak alapján ellenőrzést végez.
- Felelős a gondozottak és a dolgozók biztonságáért.
- Közreműködik a továbbképzési tervek elkészítésében és végrehajtásában.
- Feladata az Érdekképviseleti Fórum működtetése, tagjainak megválasztása.
- Felelősségének megállapítása az Egyesített Bölcsődék vezetőjének hatáskörébe tartozik.
- Távollétében a bölcsődevezető-helyettes helyettesíti. Helyettesíti a bölcsődevezető-helyettest. Kisgyermeknevelői távollét esetén részt vesz a gyermekek szakszerű ellátásában.

A bölcsődevezető vagyonnyilatkozat tételére kötelezett.

A bölcsődevezető-helyettes feladatai:

- A bölcsőde vezetőjének közvetlen irányításával végzi munkáját.
- Irányítja és összehangolja az intézményben dolgozók munkáját.
- Szervezési és adminisztratív feladatokat végez.
- Távollétében a bölcsődevezető helyettesíti. Helyettesíti a bölcsődevezetőt. Kisgyermeknevelői távollét esetén részt vesz a gyermekek szakszerű ellátásában. Az élelmezésvezető távolléte estén a számítógépes könyvelést, és az élelmezéssel kapcsolatos egyéb teendőket elvégzi.

A bölcsődevezető-helyettes vagyonnyilatkozat tételére kötelezett.

A kisgyermeknevelő feladatai:

- A 3 éven aluli gyermekek nevelése-gondozása, a harmonikus testi és mentális szükségleteinek kielégítése az életkori és egyéni sajátosságok figyelembe vételével.
- A korszerű gondozási-nevelési elvek alkalmazása a gyermekek egyéni fejlettségi szintje figyelembevételével.
- Konstruktív kapcsolat kialakítása a szülőkkel, gondviselőkkel, az egységes nevelési célkitűzések megvalósítása érdekében.
- Tevékenységét a vonatkozó gyermeki és szülői jogok és kötelességek figyelembe vételével végzi.
- Távollétében a csoport, illetve a bölcsőde kisgyermeknevelője helyettesíti. Helyettesíti a csoport, illetve a bölcsőde kisgyermeknevelőjét, és a bölcsődei dajkát.

A szaktanácsadó feladatai:

- A kerület mindegyik szervezeti egységében figyelemmel kíséri a szakdolgozók munkáját, segíti a szakmai irányelvek egységes értelmezését, a színvonalas szakmai munka végzését segítő Módszertani Leveleket és segédanyagokat a bölcsődék számára elérhetővé teszi és biztosítja.
- Gondoskodik a szakmai elvek és módszerek maradéktalan érvényesüléséről.
- Szakmai megfigyelésekkel segíti a bölcsődevezetők és a kisgyermeknevelők munkáját.
- Feladata a továbbképzési terv elkészítése.
- Részt vesz a bölcsődei dolgozók továbbképzési feladatainak ellátásában. Elkészíti és továbbítja a kötelező továbbképzésben részt vevők adatlapjait (személyes gondoskodást végzők be- és kijelentése, továbbképzési pontok megszerzése,

adatváltozások, stb.) a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézetnek, az onnan érkező iratokat nyilvántartja és figyelembe veszi a továbbképzési terv elkészítésénél.

- Továbbképzéseket, szakmai műhelyeket szervez.
- A pályakezdő szakképzett kisgyermeknevelők gyakornoki vizsgára felkészítésében részt vesz, lebonyolítja a gyakornoki vizsgát, elkészíti a gyakornoki minősítést.
- Felelős intézkedései szakszerűségéért, a gondozási-nevelési elvek és módszerek érvényesüléséért.
- Éves megfigyelési tervet készít.
- Távollétében az Egyesített Bölcsődék vezetője helyettesíti. Helyettesíti a bölcsőde kisgyermeknevelőjét.

A gyógypedagógus feladata:
- A különböző fogyatékkal élő 0-5 éves korú gyermekek korai fejlesztését végzi.
- Figyelemmel kíséri az ellátott személy fizikai, pszichés és mentális állapotát.
- A bölcsődébe spontán integrációval bekerülő gyermekek kiszűrése, a szülők részére megfelelő tájékoztatás és szakszerű segítség nyújtása.
- Fentiek ismeretében állítja össze az egyénre szabott egyéni, és csoportos fejlesztési tervet, egyezteti az intézményvezetővel, főbb területeit ismerteti a kisgyermeknevelőkkel is.
- Az állapot javulás és megőrzés érdekében meghatározza a szükséges feladatok jellegét és időbeli ütemezését.
- Az ellátott egyéni igényeit figyelembe véve segíti az érintettet egyéb életvezetési területeken is.
- Hiányzása esetén a KLIK alkalmazásában álló gyógypedagógus helyettesíti.

Az élelmezésvezető, dietetikus feladata:
- Munkáját a bölcsődevezető irányításával végzi, együttműködik a fenntartó pénzügyi, gazdasági szakembereivel a feladat ellátása mértékében és érdekében.
- A 0-3 éves korú gyermekek egészséges fejlődését biztosító, a korszerű táplálkozási elveket követő, idényjellegű étlapot összeállítja. Figyelemmel kíséri a gyermekek tápanyagszükségletét, az ehhez kapcsolódó jogszabályok változását.
- Köteles gondoskodni az óvodás gyermekek, valamint az alkalmazottak (bölcsődei, ill. óvodai) megfelelő mennyiségű, minőségű étlap szerinti ételeknek időben való elkészítéséről, eljuttatásáról és tálalásáról is.
- Felelőssége az étlapnak megfelelő élelmiszerek megrendelése a közbeszerzésben nyertes beszállítóktól.
- Felelős az élelmiszer raktár készletéért, a konyhára kiadott nyersanyagokért, az ellátmány és készpénz kezeléséért, a konyhai dolgozók munkájáért.
- A konyha munkáját a HACCP elveinek betartása mentén, azzal összhangban koordinálja, kötelessége a tisztaságot folyamatosan figyelemmel kísérni.
- Távollétében a bölcsődevezető-helyettes helyettesíti. Helyettesíti a szakácsot, illetve a konyhai dolgozót.

Az élelmezésvezető vagyonnyilatkozat tételére kötelezett.

A szakács feladata:

- Az intézményben gondozott gyermekek számára az életkoruknak megfelelő főzési technológiával, tálalási módokkal, meghatározott időre készíti el az ételeket, valamint a szakmai szabályoknak megfelelően főzi meg a dolgozók számára kiszolgálandó ételféleségeket.
- Munkáját közvetlenül az élelmezésvezető, bölcsődevezető irányításával végzi a HACCP rendszer, az egészségügyi-, tűzvédelmi-, balesetvédelmi előírások betartása mellett.
- A főzőkonyhán dolgozók munkáját összehangolja, irányítja.
- Távollétében az élelmezésvezető vagy a konyhai dolgozó helyettesíti. Helyettesíti a konyhai dolgozót.

A konyhalány feladata:

- A bölcsődei főzési tevékenység technikai kiszolgálása, a higiéniai feltételek folyamatos biztosítása.
- Munkáját a szakács közvetlen irányításával végzi az egészségügyi-, munkavédelmi-, érintésvédelmi-, tűzvédelmi szabályzat, valamint a HACCP rendszer szigorú betartásával.
- A HACCP előírásainak megfelelően a fekete és fehérmosogatóban végzi az edények mosogatását.
- Részt vesz a konyha takarításában, naponta takarítja a főzőkonyhát, a hozzá tartozó helyiségeket, berendezési tárgyakat, a főzés befejezése után.
- A szakácsot távollétében helyettesíti egyszerűbb ételek elkészítésében. Helyettesíti a szakács vagy a bölcsődei dajka.

A bölcsődei dajka feladata:

- A gyermekcsoportok, mosdók, közös és közösségi helyiségek napi rendszeres tisztán tartása, fertőtlenítése, a higiénés követelmények figyelembevételével, a gyermekek napirendjéhez igazodóan.
- A gyermekek tevékenységéhez kapcsolódó kisegítő tevékenységek végzése (pl. étkeztetés során edények kikészítése, pihenés, udvari játék esetén tárgyi feltételek biztosítása, stb.)
- Az egyes gondozási tevékenységek közötti időben a gyermekfelügyelet átmeneti biztosítása.
- Távollétében a többi bölcsődei dajka, vagy mosónő helyettesíti. Helyettesíti a többi bölcsődei dajkát és mosónőt.

A mosónő feladata:

- A használati utasítást betartva végzi a gyermek textíliák mosását, vasalását, gondoskodik azok általános vagy fertőtlenítő tisztításáról.
- Meghatározott rendszerességgel, illetve szükség szerint soron kívül gondoskodik a szakdolgozók védőruhájának tisztításáról.
- A mosó, szárító és vasaló helyiséget tisztántartja.
- A balesetvédelmi és tűzvédelmi előírásokat betartja, a mosó- és szárítógépeket a műszaki leírásnak megfelelően, rendeltetésszerűen használja.
- Távollétében a bölcsődei dajka helyettesíti. Helyettesíti a bölcsődei dajkát.

A házimunkás-kézbesítő feladata:

- Kézbesítési feladatot végez.
- Az udvar, terasz tisztántartását, a fű, sövény nyírását, locsolását, gyomtalanítását végzi.
- Téli időszakban hólapátolást és síkosság mentesítést végez.
- A munka- és tűzvédelmi előírásokat betartja, az elektromos gépeket rendeltetésszerűen használja.
- Távollétében a bölcsődei dajka helyettesíti.

Orvosi ellátás:

A bölcsődék orvosi feladatait egyszerű közbeszerzési eljáráson nyertes gyermekorvosok látják el, megbízási szerződéssel a R. 1. melléklete alapján havonta, csoportonként 4 órában. Az orvos szükség szerint telefonon elérhető, illetve sürgősségi ellátás esetén azonnal áthívható.

III. RÉSZ

Az igénybevevői TAJ alapú nyilvántartás (Központi Elektronikus Nyilvántartás a Szolgáltatást Igénybevevőkről) a **„KENYSZI"** rendszer 2012 tavaszán a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények ágazati azonosítójáról és országos nyilvántartásáról szóló 226/2006. (XI. 20.) Korm. rendelet alapján került bevezetésre, amely, azóta is folyamatos, napi adatszolgáltatási kötelezettséget jelent.

Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat képviseletében a Polgármester Úr felhatalmazta a Kőbányai Egyesített Bölcsődék vezetőjét, az igénybevevői nyilvántartásba történő adatszolgáltatás teljesítésére. A Kőbányai Egyesített Bölcsődék vezetője lett az **e-képviselő.**

Az adatszolgáltatás teljesítésére az e-képviselő, **adatszolgáltató munkatársnak,** egy vagy több személyt jelölhet ki. Az adatszolgáltató munkatársnak jogosultsága van a napi adatrögzítést elvégezni. A Kőbányai Egyesített Bölcsődék vezetője, mint e-képviselő önmagát, helyettesét, titkárnőjét, valamint a 8 tagintézmény bölcsődevezetőjét, és helyetteseiket jelölte ki adatszolgáltató munkatársnak.

Az adatszolgáltató munkatársak:

- feladata: adatszolgáltatás a TEVADMIN elnevezésű online rendszerben
- kötelezettségük: az ellátási napokon köteles rögzíteni a gyermekek jelenlétét, vagy távollétét legkésőbb az igénybevétel első napját követő munkanap 24 óráig.

IV. RÉSZ

Az intézmények házirendje

- A bölcsődék belső rendjét a házirend tartalmazza, a házirend a Szakmai Program mellékletét képezi.
- A házirendet jól látható helyen ki kell függeszteni, és meg kell ismertetni a szülőkkel.

Jogok és kötelezettségek

- A gyermekek jogait a Gyvt. 6-10. §-a tartalmazza, valamint a házirend részét képezi.
- A gyermeki jogok védelmét minden bölcsőde köteles szem előtt tartani, a biztosított ellátást ennek szellemében nyújtani.
- A szülői jogokat és kötelességeket az Gyvt. 12-13. §-a tartalmazza, valamint a házirend részét képezi.

Panasztételi jogok:

Panasszal élhetnek a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó érdekképviseleti és szakmai szervek a házirendbe foglaltak szerint az intézmény vezetőjénél vagy az érdekképviseleti fórumnál:

- az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében
- a gyermeki jogok sérelme,
- az intézmény dolgozói kötelezettségszegése esetén.

Az intézményvezető vagy az érdekképviseleti fórum a panaszt kivizsgálja – tájékoztat a panasz orvoslásának módjáról.

A szülő az intézmény fenntartójához vagy a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat, ha az intézmény vezetője vagy az érdekképviseleti fórum 15 napon belül nem küld értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy a tett intézkedéssel nem ért egyet.

A gyermekvédelemben dolgozók érdekvédelme

1. A gyermekjóléti és gyermekvédelmi rendszerben foglalkoztatottakat megilleti az a jog, hogy személyüket megbecsüljék, emberi méltóságukat és személyiségi jogaikat tiszteletben tartsák, a tevékenységüket értékeljék és elismerjék.

2. A gyermekvédelmi rendszerben foglalkoztatott kisgyermeknevelő, szaktanácsadó, gyógypedagógus, intézményvezető a gyermek gondozása-nevelése, a gyermek gondozásának és nevelésének ellenőrzése, a gyermek törvényes képviselőjének adott tanácsadás során hivatalból jár el és e tevékenységével kapcsolatban a büntetőjogi védelem szempontjából közfeladatot ellátó személynek minősül.

3. A gyermekvédelmi rendszerben a külön jogszabályban meghatározott munkakörökben nem foglalkoztatható az a személy, aki ellen a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvényben büntetni rendelt, a gyermek sérelmére elkövetett szándékos bűncselekmény miatt eljárás folyik, vagy akit jogerős bírói ítélettel ilyen bűncselekmény miatt ítéltek el. Nem foglalkoztatható az a személy sem, akinek szülői felügyeleti jogát a bíróság jogerős ítéletével megszüntette, valamint – külön jogszabályban meghatározott kivételekkel – az, akinek szülői felügyeleti joga a gyermek átmeneti nevelésbe vétele miatt szünetel.

V. RÉSZ

Gazdálkodás rendje:

A Kőbányai Egyesített Bölcsődék gazdálkodása a Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Polgármesteri Hivatala által kiadott szabályzatoknak és utasításoknak megfelelően történik.

Az ellenőrzés rendje:
A belső ellenőrzést és a controlling rendjét a Kőbányai Egyesített Bölcsődék gazdálkodási szabályzata tartalmazza.

VI. RÉSZ

Záró rendelkezések

1.) A Szervezeti és Működési Szabályzat érvényességéhez a fenntartó szerv jóváhagyása szükséges.
2.) Az SZMSZ a jóváhagyást követő napon, kihirdetéssel lép hatályba. A kihirdetés az EB vezetője által történik, akként, hogy a Szabályzatot az érintett közalkalmazottakkal ismerteti, majd elhelyezi a közalkalmazottak és az intézményi ellátásban részesülő gyermekek törvényes képviselői által hozzáférhető helyen.
3.) Az SZMSZ mellékletei annak részét képezik, alkalmazásuk együttesen történik.
4.) Jelen szabályzat bármikor módosítható, szükséges azt módosítani, ha a vonatkozó jogszabályok lényeges kérdéseket tekintve megváltoznak. A módosítás is jóváhagyásra szorul, majd azt megfelelő módon ismertetni szükséges.

Budapest, 2016. december 1.

Gönczíné Sárvári Gabriella
Egyesített Bölcsődék
vezetője

1. számú melléklet

Kőbányai Egyesített Bölcsődék

Engedélyezett létszáma

2017. január 1-től

Bölcsőde címe	Gépmadár u.15.	Mádi u. 127.	Újhegyi s. 5-7.	Újhegyi s. 15-17.	Salgótarj. u. 47.	Vaspálya u. 8-10.	Zsivaj u. 1-3.	Maglódi u. 29.	Központi dolgozók	Összesen
Férőhely	96	72	96	96	36	80	78	36		590
Engedélyezett létszám	32	25	33,5	34	12,5	27	28,5	13	7	212,5
Bölcsődevezető	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
Bölcsődevezető helyettes	1	1	1	1	-	1	1	-	1	7
Gyógypedagógus	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
Kisgyermeknevelő	18	13	17	18	6	14	14	6	-	106
Játszócsop. kisgyermeknevelő	0	0	0,5	0	0	0	0,5	0	0	1
Élelmezés vezető	1	1	1	1	0,5	1	1	1	0	7,5
Szakács	1	1	1	1	1	1	1	1	0	8
Konyhalány	4	3	6	4	1	4	5	1	0	28
Bölcsődei dajka	4	3	4	4	2	3	3	2	0	25
Mosó-vasaló	1	1	1	1	0,5	1	1	0,5	0	7
Házimunkás-kézbesítő	1	1	1	1	0,5	1	1	0,5	0	7
Gazdasági ügyintéző	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Munkaügyi előadó	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Titkár	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Adminisztrátor-kézbesítő	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Szaktanácsadó	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
Masszőr	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Összesen:	32	25	33,5	34	12,5	27	28,5	13	7	212,5

A Kőbányai Egyesített Bölcsődék szervezeti ábrája 2017. 01.01-től

2. melléklet a .../2017. (III.21.) HB határozathoz

Kőbányai Egyesített Bölcsődék Intézményei
1108 Budapest, Újhegyi sétány 15-17.

KŐBÁNYAI FECSKEFÉSZEK BÖLCSŐDE

1106 Budapest, Gépmadár u. 15.

SZAKMAI PROGRAMJA

2017

TARTALOM

1.Az intézmény adatai
1.1. Minőségpolitikánk
1.2. Missziós nyilatkozatunk

2.Az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői
2.1.Az intézmény földrajzi elhelyezkedése
2.2.Demográfiai adatok, tendenciák

3.Az ellátás igénybevételének módja
3.1. A gyermekek felvételének rendje
3.2. Ellátásunkról szóló tájékoztatás helyi módja
3.3.A Fecskefészek Bölcsőde bemutatása
3.3.1. Személyi feltételek
3.3.2.Tárgyi feltételek
3.4. Sajátos nevelést igénylő gyermekek ellátása

4.Az ellátás célja, alapelvei, feladatai, főbb helyzetei
4.1. A bölcsődei nevelés alapelvei
4.2. A bölcsődei nevelésünk feladatai
4.3. A bölcsődei nevelés főbb helyzetei
4.4. A bölcsődei nevelés megvalósításának feltételei
4.5. Családok támogatásának módszerei és lehetőségei
4.6. A bölcsődei ellátás kapcsolatrendszere
4.7. Alapellátáson túli, a családi nevelést támogató szolgáltatásaink

5. Élelmezés

6. Érdekvédelem

7. A szakmai felkészültség biztosításának módja, formái

8. Alapítványunkról

9. Hatálybalépés

Mellékletek:

1. sz. Megállapodás a szülővel
2. sz. Házirend
3. sz. Napirend
4. sz. SZMSZ

1. AZ INTÉZMÉNY ADATAI

Fenntartó neve:	**Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat**
Fenntartó címe:	**1102 Budapest, Szent László tér 29.**
Intézmény neve:	**Kőbányai Egyesített Bölcsődék**
Székhelye:	**1102 Budapest, Kőrösi Csoma sétány 8.**
Telefon/fax:	06-1-262-1041
Honlap:	www.kobanyaibolcsodek.hu
Alapító okirat száma:	35/2017.(II.23.) KÖKT határozat
Működési engedély száma:	BPC/0502/1351-2/2016
Érvényességi terület:	**Kőbányai Egyesített Bölcsődék Intézményei**
A program érvényessége:	**2017. január 1-től visszavonásig**
Telephely:	**KŐBÁNYAI FECSKEFÉSZEK BÖLCSŐDE**
A programért felelős neve:	**Bucsek Zsuzsanna bölcsődevezető**
Címe:	1106 Budapest, Gépmadár u. 15
Telefon:	06-1-431-9833
E-mail:	fecskefeszekb@gmail.com

Nyilvántartási szám: S0231041S0231116
Szakágazat száma, megnevezése: **889110 Bölcsődei ellátás**
A bölcsődei férőhelyek száma: **96**

Kormányzati funkciók száma, megnevezése:

- **104031 Gyermekek bölcsődei ellátása**
- **104035 Gyermekétkeztetés bölcsődében104036 Munkahelyi étkeztetés bölcsődében**
- **095020 Iskolarendszeren kívüli egyéb oktatás, képzés**
- **098023 Korai fejlesztés és fejlesztő nevelés tevékenység szakmai feladatai**
- **098024 Korai fejlesztés és fejlesztő nevelés tevékenység működtetési feladatai**

1.1.MINŐSÉGPOLITIKÁNK

Bölcsődénk családbarát, támogató intézményként biztosítani szeretné a gyermekek életkorának, fejlettségének, egyéni szükségleteinek megfelelő érzelmi, értelmi, mozgásfejlődését, és biztonságos környezetet, lehetőséget adni új tapasztalatok gyűjtésére, kísérletezésére, felfedezésére, más gyermekekkel való kapcsolatteremtésre, örömteli játékra. Fontosnak tekintjük a családok segítését, a társadalmi igényekre való gyors reagálást, a fiatal anyák munkába állásának segítését. Elkötelezettek vagyunk a szakmai munka és intézményi működés színvonalának folyamatos fejlesztése iránt. Törekszünk arra, hogy bölcsődénk olyan intézmény legyen ahol a szülők aktív résztvevői a bölcsődei életnek, hiszen egyedülálló ismeretekkel rendelkeznek gyermekükről.

1.2.MISSZIÓS NYILATKOZATUNK

Integráló intézmény révén alapvető küldetésünknek tartjuk a 0-3 éves korú egészséges gyermekek és a 0-6 éves korú sajátos nevelési igényű gyermekek gondozását, nevelését. Szeretnénk elérni, hogy a sajátos nevelési igényű gyermekek és családjaik segítségünkkel lehetőség szerint teljes értékű életet éljenek, illetve a nem sajátos nevelési igényű gyermekek és családjaik életszemlélete formálódjon. Így lehetővé válik a társadalmi integráció korai életkorban való megalapozása, kialakítása. Célunk olyan szociális közeg létrehozása, amelyben a „másság" jelen van. Mert az a gyermek, aki elfogadásban részesül, az el fogja fogadni önmagát, önmagával békében él, szereti önmagát, s ez olyan fajta komort érzetet biztosít, ami kulcsa lesz saját fejlődésének, s benne rejlő lehetőségeinek kibontakoztatásához. A másság elfogadásával elfogadtatásával kisgyermekkorban tehetjük meg a leghatékonyabb lépéseket, mivel a kisgyermek a játékon keresztül érhető el, a játék a kisgyermek legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, így a nevelés leghatékonyabb eszköze.

2. AZ ELLÁTANDÓ CÉLCSOPORT ÉS AZ ELLÁTANDÓ TERÜLET JELLEMZŐI

2.1.AZ INTÉZMÉNY FÖLDRAJZI ELHELYEZKEDÉSE

A Kőbányai Fecskefészek Bölcsőde az Örs Vezér tere mellett Kőbánya peremén, Zuglóval határos részén fekszik, a Gépmadár utcai lakótelep közepén, zöldövezetben. Úgy tömegközlekedési eszközzel, mint személyautóval könnyen megközelíthető, az intézmény előtt fizetős parkolási lehetőséggel.
Bölcsődénk 1978-ban nyitotta meg kapuit. A 39 éves múltra visszatekintő intézmény mindig szem előtt tartotta a kisgyermeküket nevelő kőbányai családok igényeit. Bölcsődénkről elmondható, hogy esélyegyenlőséget biztosít nehéz szociális hátérrel rendelkező gyermekeket, valamint a sajátos nevelési igényű gyermekeket nevelő családok számára.

2.2.DEMOGRÁFIAI ADATOK, TENDENCIÁK

A bölcsőde működtetése azért szükséges, mert a kőbányán élő 0 – 3 éves gyermekek napközbeni ellátását biztosítsuk. Ahhoz, hogy a szülő a munkahelyén lévő magas elvárásoknak meg tudjon felelni, nyugodtnak kell lennie a tekintetben, hogy gyermeke jó kezekben, biztonságban van.
Gazdasági és társadalmi változások hatására, a napközbeni kisgyermek ellátás jelentősen átalakult, mivel a 1980-as évek során a gyermek létszám folyamatosan csökkent. Ezekben az években a családokat hetes bölcsőde, gyermekhotel, időszakos gyermekfelügyelet szolgáltatásokkal vártuk.
2008. szeptember 1-től társadalmi igényekhez igazodva sajátos nevelési igényű gyermekek felvételét és ellátását is biztosítjuk.
2011. évtől folyamatosan nő az egészséges gyermekek valamint a korai fejlesztést igénylő gyermekek száma.

3.AZ ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELÉNEK MÓDJA

3.1. A GYERMEKEK FELVÉTELÉNEK RENDJE

A személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról szóló 22/2012. (V. 23.) Ök. rendelet III. fejezetének 11-12 § foglalja magában a felvétel rendjét, a felvételi kérelemhez csatolandó dokumentumokat.

A bölcsődébe felvehető minden olyan kisgyermek, akinek szülei, törvényes képviselői munkavállalás, vagy más ok miatt nem tudják biztosítani a napközbeni gondozást, nevelést. A Gyermekvédelmi törvény is kiemeli az olyan kisgyermek felvételének szükségességét, akiknek szociális vagy egyéb ok miatt, egészséges fejlődésük érdekében szükséges a bölcsődei gondozás-nevelés.

A gyermek bölcsődébe történő felvételének kérelme önkéntes, a gyermek szülője, törvényes képviselője autonóm döntése alapján történik. A gyermek bölcsődei felvételét a szülő hozzájárulásával kérheti a védőnő, családgondozó, háziorvos, gyámhatóság, stb.. A szülő a

lakóhelyhez legközelebb eső bölcsődébe írathatja be gyermekét, de joga van megválasztani azt az intézményt, amelyre gyermeke nevelését, gondozását bízza. A gyermek szülője, vagy más törvényes képviselője csak törvényben meghatározott esetekben kötelezhető a bölcsődei ellátás igénybevételére.

A bölcsődei jelentkezés egész évben folyamatos. Azonban minden évben május első hetében az óvodákhoz igazodóan zajlik a bölcsődei beiratkozás.
A beiratkozási héten történő bölcsődei jelentkezés mindig abban a bölcsődében történik, ahova a szülők gyermeküket vinni szeretnék. A bölcsődék nincsenek körzetesítve, a szülő választja ki a számára legmegfelelőbb intézményt.

Az évközben jelentkezők a Kőbányai Egyesített Bölcsődék Központjába kerülnek felvételre (1108 Újhegyi sétány 15-17, Tel: 06-1-262-1041), minden hétfőn 10.00-16.30-ig, valamint minden szerdán 8.00-15.30-ig, előzetes telefonon történő bejelentkezés alapján.

A bölcsődei felvételről az intézményvezető és a bölcsődevezető dönt. Ha bölcsődei jelentkezés során, a bölcsődébe jelentkező gyermekek száma meghaladja a felvehetők számát, a bölcsődevezető elutasíthatja a felvételi kérelmet, de javasol másik bölcsődét, ahol még van üres hely, vagy úgynevezett "várólistára" kerülnek, ami azt jelenti, hogy az év folyamán kimaradt férőhelyekre bekerülhetnek. A várólista aktualizálása és koordinálása az Egyesített Bölcsődék központjában történik.

Az óvodai nevelésre nem érett gyermek esetén, ha a gyermek a harmadik életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre és óvodai jelentkezését a bölcsőde orvosa nem javasolja, bölcsődében gondozható negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig.

A felvétel elutasításával szemben fellebbezésre van lehetőség, amit a szülő az egyesített bölcsődevezető felé tehet meg, a kézhezvételtől számított 15 napon belül.

A Kőbányai Egyesített Bölcsődék munkaközössége megfogalmazott egy elbírálási szempontsort annak érdekében, hogy a Kőbányai Önkormányzat megnyugtatóan és egységesen értelmezve tudja biztosítani a kerület intézményeibe jelentkező bölcsődés korosztály elhelyezését. A szempontsor az Ök. rendeletének 11. § - ában és a gyermekvédelmi törvényben foglaltakkal van összhangban.

A gyermek bölcsődei felvételekor az ellátásban részesülő gyermek szülője (törvényes képviselője) valamint a Kőbányai Egyesített Bölcsődék tagintézménye, mint a napközbeni ellátását biztosító intézmény, írásos megállapodást köt (1. számú melléklet).
A bölcsődei ellátás kerületünkben a Képviselő – Testület döntése értelmében ingyenes, nem kell gondozási díjat fizetni.

Fizetni az étkezés igénybevételéért szükséges, a megállapított személyi térítési díj erejéig. A törvényben megfogalmazott feltételekkel rendelkező szülőknek ingyenesen étkezhet gyermeke az intézményekben.
Az étkezési térítési díj befizetése minden esetben a tárgyhónapot megelőző hónapban történik, amelynek teljesítésére 2 féle módon van lehetőség:

- személyesen, készpénzzel történő befizetéssel, vagy
- átutalás formájában.

Sajátos nevelési igényű gyermekek felvételének rendje

2008. szeptember 1-től a Fecskefészek Bölcsődében működik a kőbányai Korai Fejlesztő Központ, ahol sajátos nevelési igényű gyermekek korai fejlesztését végzik, nem csak a bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek számára, hanem ambuláns formában is. A folyamatosan magas kihasználtság is azt igazolja, hogy szükséges ezen ellátási formával foglalkoznunk.
2013. január 1-től jogszabályi változások miatt a bölcsőde korai fejlesztésben nem részesítheti, de gondozhatja - nevelheti a sajátos nevelési igényű gyermekeket. Az intézményünkbe járó gyermekek mindebből semmit sem vesznek észre, hiszen az előző évekhez hasonlóan a Kőbányai Fecskefészek Bölcsődében kapják meg a számukra szükséges fejlesztést, a már ismert gyógypedagógusoktól.
A sajátos nevelési igényű gyermekek bölcsődébe történő jelentkezési módja megegyezik az egészséges gyermekekével.

A felvétel rendje:

- Szükséges a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság (továbbiakban Szakértői Bizottság) javaslata. Amennyiben a szülő nem rendelkezik a Szakértői Bizottság javaslatával, a szakszolgálat a szülővel történő megbeszélést követően kezdeményezni fogja a vizsgálatot.
- A szülőkkel történő beszélgetés alkalmával a bölcsődében orvosi és gyógypedagógiai anamnézis készül.
- A gyermek állapotának felmérését – megfigyelés és az anamnézis alapján – dokumentálni kell.

A bölcsődéink nyitvatartási rendje:

A fenntartó – a helyi önkormányzat – határozza meg a napi nyitvatartási időt. Ennek értelmében bölcsődénk ***reggel 6 órától, este 18 óráig*** tart nyitva.

Részlegesen integrált csoport nyitvatartási rendje: reggel 7 órától, délután 16 óráig.

Kőbánya Polgármestere dönt az intézmények nyári-, ill. téli zárva tartásáról. A bölcsődénk nyáron 2 turnusban, felváltva, nyár elején illetve nyár végén zár be melynek időpontjáról a szülők minden év február 15-ig tájékoztatást kapnak. Nyári időszakban az ügyeleti rend alapján meghatározott módon fogadják a nyitva lévő bölcsődék a gyermekeket.
Ettől a szülő indokolt kérésére, valamint a törvényben meghatározott feltöltöttségtől magasabb igény esetében az intézményvezető engedélyével el lehet térni. Télen, karácsony és újév között bezárnak intézményeink, de a jelentkező igényeket az ügyeletes bölcsőde biztosítja.

A bölcsődében április 21-e, vagy ha az heti pihenőnapra vagy munkaszüneti napra esik, az azt követő legközelebbi munkanap, minden évben nevelés-gondozás nélküli munkanap. Célja a bölcsődében dolgozók szakmai fejlesztése.
A nevelés-gondozás nélküli munkanapon a bölcsődei ellátás keretében – erre irányuló szülői kérés esetén – a gyermek felügyeletét és étkeztetést kell biztosítani.

A bölcsődei nevelési év szeptember 1-jétől a következő év augusztus 31-éig tart.

A bölcsődei ellátás megszűnik

Ha a harmadik életévét - január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott bölcsődei nevelési év végéig, - ha szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő bölcsődei nevelési év végéig.
A sajátos nevelési igényű gyermek bölcsődei nevelésben, gondozásban legfeljebb annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amely évben az ötödik életévét betölti.
Megszűnik annak a gyermeknek az ellátása, aki a bölcsőde orvosának szakvéleménye szerint egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható, illetőleg magatartászavara veszélyezteti a többi gyermek fejlődését, ellátását.

3.2. ELLÁTÁSUNKRÓL SZÓLÓ TÁJÉKOZTATÁS HELYI MÓDJA

Nagyon fontos számunkra, hogy a szükséges információk eljussanak az ellátásunkat igénylő családokhoz.

A tájékoztatást széles körben próbáljuk rendszeresen eljuttatni

- az önkormányzat honlapján
- az egyesített bölcsődék honlapján (http://kobanyaibolcsodek.hu/)
- internetes portálokon
- szórólapokon keresztül
- helyi újság

3.3.A FECSKEFÉSZEK BÖLCSŐDE BEMUTATÁSA

Bölcsődénk 1978-ban nyitotta meg kapuit, 100 férőhellyel. A 39 éves múltra visszatekintő intézmény mindig szem előtt tartotta a kisgyermeket nevelő kőbányai családok igényeit.
Gazdasági és társadalmi változások hatására, a napközbeni kisgyermekellátás jelentősen átalakult. Hetes bölcsőde, gyermekhotel, időszakos gyermekfelügyelet szolgáltatások lettek kialakítva. Majd 2006-ban finanszírozási problémák valamint igénybevételi csökkenés miatt mindez megszűntetésre került.
2008. szeptember 1.-től bölcsődénkben Korai Fejlesztő Központ került kialakításra, így segíteni tudjuk azokat a családokat, akik sajátos nevelési igényű gyermekeket nevelnek. A bölcsőde eredetileg 5 gondozási egységgel rendelkezik. Az egyik egységből került kialakításra a minden igényt kielégítő fejlesztő szobák, a korai fejlesztő központ. Három egységben részleges integráció + teljes integráció keretében folyik a korai fejlesztést igénylő gyermekek ellátása.
2008 évben „Szeműnk Fénye Program „keretében a világító testeket cserélték korszerűre.

2013 nyarán a bölcsőde széles körű felújítását végezték, az intézmény új arculatot kapott. A nyílászárók műanyagra lettek kicserélve. Megtörtént a pince, a tető és az épület külső hőszigetelése is. A csoport teraszai új burkolatot kaptak. A csoportok bejáratainál új rámpa és lépcsőzet lett kialakítva. A négy csoport felnőtt mosdóját a gyermekek részére udvarról

könnyen megközelíthető gyermek WC-nek alakították át. Az egységek fürdőszobái teljesen megújultak. Elbontásra kerültek az idejemúlt elválasztó falak. A színes burkolat vidámságot kölcsönöz a fürdőszobának.

A kisgyermeknevelők, szülők és családtagok összefogásával vidám színes falak, a gyermekek számára ízléses dekor festések várták az augusztusban visszaköltöző gyermekeket.
2013.évtől az udvar korszerűsítése is megkezdődött. Telepített játszótéri eszközök /Dodo vár, rugós eszközök, mászóka, homokozó, pancsoló/, kerültek elhelyezésre az elmúlt évek folyamán. 2016.évben a játszóudvar burkolatának cseréje is megtörtént.

A bölcsődénk szervezeti kérdései

A bölcsődénk szervezeti alapegységei a gyermekcsoportok. Egy bölcsődei csoportba, ha minden gyermek betöltötte a 2. életévét, akkor 14, ha 2 évesnél fiatalabb gyermek is van, akkor 12 fő vehető fel. A csoportokba való felvétel általában az egyes gyermekek életkora, egyéni fejlettségi szintje alapján történik.

A bölcsődei gyermekcsoportot 2 szakképzett kisgyermeknevelő látja el. Kettő csoport képez egy bölcsődei egységet, amelybe maximum 28 gyermek vehető fel.
Az egység gyermekeit négy szakképzett kisgyermeknevelő látja el, őket egységenként egy bölcsődei dajka segíti.

Az intézmény feladatai közé tartozik 2008. szeptember 1.-óta az egészséges gyermekek mellett a sajátos nevelési igényű gyermekek gondozása nevelése teljes, ill. részleges integrációban. A különös gondoskodást igénylő gyermekek fejlesztését a pedagógia szolgálat gyógypedagógusai végzik.

A bölcsőde építészeti kialakítása szakmai szempontoknak megfelel, a jól belátható korszerűen felújított fürdőszoba, a csoport szobák speciális kialakítása lehetővé teszi a plusz feladat elvégzését.

A bölcsőde 5 egységből áll, az egyik egység átalakításával jött létre a Kőbányai Korai Fejlesztő Központ. Minden egység 2 csoportszobából áll. A részlegesen integrált csoportszobák 3 egységben vannak kialakítva, itt az egyik szoba teljes mértékben a sajátos nevelési igényű gyermekek számára van fenntartva. A másik szobában, teljes integrációs keretek közt, kisebb mértékben sérült gyermekek és ép gyermekek nevelkednek együtt, vagy csak ép gyermekek. A teljes integráció a bölcsőde három egységében megvalósítható. A negyedik egységben csecsemőkorú gyermekeket és ép gyermekeket gondozunk

A sajátos nevelési igényű gyermekek elhelyezési módjai a bölcsődében:

Teljesen integrált csoport:

A teljes integráció a bölcsőde minden egységében megvalósítható. A szobáknak a csoportösszetételében az ép gyermekek vannak többségben. A teljes integráció keretében a kisebb mértékben sérült gyerekek egész napjukat ép társaikkal töltik, és teljes értékű tagjai a csoportnak, kizárólag a foglalkozások idejére hagyják el a csoportot. Ebben a csoportban fontos szempont, hogy a sajátos nevelési igényű gyermek képes legyen az önálló hely- és helyzetváltoztatásra, hiszen az ép, jó mozgású társak alkalomadtán akár veszélyt is jelenthetnek a sérült gyermeknek, aki képtelen a védekezésre, vagy a jelzésre. A csoportjaink felépítését mindig az adott kívánalmak szerint alakítjuk, szükség szerint módosítjuk.
Ép gyermekeket ellátó bölcsődei csoportban egy vagy két sérült gyermek helyezhető el. A jogszabályi változások következtében 2017. január 1-től, ha egy integrált gyermek van a csoportban, akkor 10 fő, ha 2 integrált gyermek kerül a csoportba, akkor maximum 8 gyermek vehető fel a szobába.

Részlegesen integrált csoport:

A részlegesen integrált csoportokban kizárólag sérült gyermekek nevelkednek, az ő igényeikhez és szükségleteikhez igazodik a csoport napirendje, berendezése. Mivel súlyosan, halmozottan fogyatékos gyerekek is felvételre kerülhetnek, szükséges a környezet átalakítása, formálása és adaptálása a gyermekek szükségleteinek megfelelően. Az igényeknek megfelelően elkerített szobasarok, kiságy speciális kapaszkodók, székek állnak a rendelkezésre.
Az egység két szobája egybenyílik, teljesen átjárható, így a speciális csoportban lévő gyermekek számára is adott a lehetőség az ép társak közösségének megismerésére. Természetesen a közösen eltöltött idő korlátozott, a sérült gyerekek a speciális csoportban a nap egy bizonyos részét együtt töltik az ép gyermekekkel, az étkezések, a csendes pihenő ideje alatt azonban a két szoba elkülönül egymástól.
Az egyik részlegesen integrált csoport szobában autisztikus tünetekkel bíró gyermekeket gondozunk, nevelünk. A csoport berendezésénél, kialakításánál gondot fordítottunk az elkülönülést biztosító sarkok kialakítására. Így a szobában megtalálható a játék kuckó, az elkülönült asztali tevékenységre alkalmas sarok. A gyermekek és a kisgyermeknevelők kommunikációja kártya-cserés kommunikáció segítségével valósul meg hatékonyan. Részleges integrációban 6 gyermek vehető fel.

Fejlesztések:

Sajátos nevelési igényű (sni) az a gyermek, aki a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján testi, érzékszervi, értelmi, beszédfogyatékos, autista, halmozottan fogyatékos vagy pszichés fejlődési zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatokban tartósan és súlyosan akadályozott.
A sajátos nevelési igényű gyermekek korai fejlesztését/fejlesztő felkészítését a törvényi előírások szerint a sajátos nevelési igény típusának és súlyosságának megfelelően, napirendbe ágyazva, a délelőtti játék időben gyógypedagógus, konduktor végzi a bölcsőde területén fejlesztésekre kialakított szobákban. A Kőbányai Fecskefészek Bölcsőde által felvett sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztését a Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat X. kerületi tagintézményéhez tartozó gyógypedagógus, konduktor látja el, az igényeknek megfelelően kialakításra került kisebb – nagyobb fejlesztő szobákban. A Tigris és a Varázs szobában egyensúlyérzéket és a térbeni orientáció fejlődését fejlesztik, /Ayres háló, labdazóna, egyensúlyozó gerenda/. A Süni szobában a kevert spektrum fejlődési zavarral küzdő gyermekek fejlesztése folyik speciális fejlesztő eszközökkel. A Figyelő Béka és az Okos Maci szobafejlesztő eszközei a komplex korai fejlesztést teszik lehetővé.

A bölcsőde **engedélyezett férőhelyszáma: 96 fő.**

Nevelési egységek, gyermekcsoportok

***„Katica"nevelési egység* (szín: Fehér)**

1. csoport 6 részleges integrált gyermek
2. csoport 9 egészséges + 1 teljes integrált gyermek

„Süni"nevelési egység (szín: Sárga)

1. csoport 6 részleges integrált gyermek
2. csoport 6 egészséges +2 teljes integrált gyermek

***„Pillangó" nevelési egység* (szín: Piros)**

1. csoport 6 részleges integrált gyermek
2. csoport 6 egészséges +2 teljes integrált gyermek

***„Csiga"nevelési egység* (szín: Kék)**

1. csoport 12 egészséges gyermek
2. csoport 14 egészséges gyermek

A gyermekcsoport létszáma változhat a felvett gyermekek fejlettségi szintjéhez igazodva.

Konyha

A 37/2014 (IV.30.) EMMI rendelet „a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás egészségügyi előírásokról" szabályozza a bölcsődei főzőkonyhákban előállított ételek minőségével kapcsolatos előírásokat. Főzőkonyhánk ennek szellemében biztosítja a napi négyszeri étkezést bölcsődéseinknek, a napi háromszori étkezést a velünk közös épületben lévő 175 fős óvodának és a napi kétszeri étkezést az intézményekben dolgozó közalkalmazottaknak.
A bölcsőde konyhája a HACCP előírásainak is megfelelnek, szakképzett élelmezésvezető irányítja és felügyeli a konyha munkáját.

A gyermekek életkorának megfelelő korszerű táplálkozás biztosítása mellett a különböző ételallergiákban is szenvedő gyermekek számára diétás étrendet elkészítünk, kizárólag szakorvosi javaslatra.

Mosoda

A textíliák mosása helyben történik.

3.3.1.Személyi feltételek

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998 (IV.30.) NM rendelet a létszámminimumra vonatkozó 1. sz. melléklete rendelkezik arról, hogy a fenntartónak a bölcsődék számára milyen szakmai létszámot kell biztosítania.
A rendelettel összhangban, bölcsődénkben dolgozó minden kisgyermeknevelő szakképzett, többen rendelkeznek főiskolai oklevéllel is. A főiskolai oklevéllel rendelkezők száma évről-évre emelkedik. Az önképzés támogatását fontosnak tartjuk, hogy minél magasabban kvalifikált kisgyermeknevelők neveljék- gondozzák a ránk bízott gyermekeket.

A gyermekeket nevelő- gondozó kisgyermeknevelők közül egyre többen rendelkeznek gyógypedagógiai asszisztens végzettséggel.

A Kőbányai Fecskefészek Bölcsőde alapfeladatainak ellátásához személyi feltételek adottak.
Az intézményben a státuszok száma: 32,5
20 fő szakdolgozó, 12,5 fő technikai személyzet látja el munkáját.

A bölcsőde orvosa a bölcsődei prevenciós feladatokat megbízásos jogviszonyban látja el.

A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztését 5 fő gyógypedagógus és konduktor látja el, akik helyileg mindig az intézményben tartózkodnak, de munkáltatójuk a Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat X. kerületi Tagintézménye.

96 férőhelyes Bölcsőde = 32,5 fő
- 1 fő vezető
- 1 fő vezető helyettes
- 18 fő kisgyermeknevelő
- 4 fő bölcsődei dajka (takarító)
- 1 fő élelmezésvezető
- 1 fő szakács
- 4 fő konyhai dolgozó
- 1 fő mosó-vasaló
- 1,5 fő kézbesítő-házimunkás

A kisgyermeknevelőink főbb feladatai

Feladatkörén belül a kisgyermek fejlesztése érdekében alkalmazza a pedagógiai, nevelési módszereket, holisztikus egészségügyi szemléletével, figyelemmel kíséri a gyermekek pszichoszomatikus fejlődését. A fő hangsúly a kommunikáció és a metakommunikáció eszközeivel történő **mintanyújtáson** van.
Legfontosabb feladatuk a gyermekek szükségleteinek és érzéseik jogosságának elismerése, a gyermek érzelmi állapotának támogatása a szomorú gyermek megnyugtatása, megvigasztalása.
Kapcsolatot alakít ki a gyermeket nevelő családdal, együttműködik a szülőkkel és támogatja őket szülői szerepükben. Segíti a gyermekintézmények szakmai munkáját, a társintézményekkel való együttműködésben eredményes munkakapcsolatot alakít ki Hatékony egészségnevelési-pedagógiai felvilágosító tevékenységet végez.

Mindezeket a bölcsődei nevelés alapelvei, feladatai, főbb helyzetei, sajátos feltételei, a családok támogatásának módszerei és lehetőségei, az ellátás kapcsolatrendszere előírások betartásával szeretnénk biztosítani.

3.3.2. Tárgyi feltételek

A kisgyermeket körülvevő tárgyi környezetet – a bölcsődénk épületét, játszóudvarát és egyéb helyiségeit –, a jogszabályi és szakmai előírások, a csoportokba járó kisgyermekek létszáma, életkora, igényei alapján úgy alakítottuk ki, hogy az biztonságos legyen és a bölcsődei nevelés megvalósítását szolgálja.
Intézményünkben, az esztétikus, szép, korszerű épületben kialakított helységek a megfelelő berendezési, felszerelési tárgyak biztosításával, a jól felszerelt játszókert kialakításával megteremti a magas színvonalú napközbeni ellátás feltételeit.
A **gyermekszobák bútorzata,** berendezése – felszerelése megfelelő. Szobánként 4-5 játszósarok, benne pihenősarok kialakítása megoldott. A hangulatos, puha kárpitozású bútorok, szőnyegek, párnák, puha textil játékok pihentető, nyugtató hatásúak. Van minden szobában a gyermekheverőn kívül szőnyeg, a földön is elhelyezhető állatpárnák, elkülönülésre alkalmas kuckó, ahol a gyermek pihenhet.

A csoport szobák világosakká-barátságossá váltak. A bútorok az igényeknek megfelelőek, esztétikusak.

A **játékkészlet** kialakítása az egészségügyi és pedagógiai szempontokat figyelembevételével történik. A játékok nyitott játékpolcon. állandó helyen, gyermekek számára elérhető magasságban, tárolóedényekben (vödrökben, kosarakban, dobozban, tálakban) vannak elhelyezve.
Az alapjátékok minden csoportban megtalálhatóak, de ezen felül természetesen más és más a csecsemőkorú-, a tipegő korú- és a nagycsoportos gyermekek játékigénye, melyek minőségben, mennyiségben biztosítottak

A felújítás kapcsán a fürdőszobáink is korszerűsítésre kerültek, ezáltal színesebbek, modernebbek gyermekek és a felnőttek számára elérhetőbbé lettek.

A bölcsődei ellátásunk fontos helyszíne a **játszókert,** a gyermekek mozgásigényének kielégítése, a szabad levegőn való tartózkodás biztosítása, a természettel való mindennapos érintkezés, együttélés szempontjából, ezért kialakítására, berendezésére különös gondot fordítunk. Az udvaron burkolt és füvesített felületek, homokozók, vízpermetezők találhatók, ezen felül beépített nagymozgást fejlesztő játékok kerültek elhelyezésre.

A játszókert kötelező eleme a homokozó. A homok kezelése: naponkénti átlapátolás, locsolás, évenkénti csere vagy fertőtlenítés, az előírásoknak megfelelően történik.
A játszóeszközök EU szabványnak megfelelőek (78/2003.(XI.27.) GKM rendelet, a játszótéri eszközök biztonságáról).
Zöldövezetben található tágas, árnyas fákkal övezett, Európai Uniós biztonsági előírásoknak és szabványoknak megfelelő fa játékeszközökkel és homokozóval, rendelkező udvar biztosítja a játéklehetőség mellett a szabad levegőn való mozgást, ismeretszerzést és nyugodt alvást.
A bölcsődénk játszókertje gyermekközpontú szemléletet tükröz.
A bölcsődés korú gyermek apró termetéhez illő felszerelést (rögzített és mobil kerti, ill. nagymozgás fejlesztő játékok), és a futkározáshoz sok szabad teret talál. A beépített játékeszközök biztonsággal használhatók.
Kertünk nagy füves területe ideális a futkosáshoz, az ugráláshoz, az ülő játékhoz. A homokozó a legkisebbeknek való változatban készült. Az árnyat adó fáink védelmet nyújtanak a tűző nap melege ellen.
Nyáron különösen sok időt töltenek a ránk bízott gyermekek a szabadban.
A kertben tartózkodás a szobai játék egyformaságát megszakítja, változatosságot, vidámságot jelent.
Télen (bár lényegesen kevesebb időt lehet a szabadban tölteni) is vidám gyermekektől hangos a kert. Lehet a friss hóban szaladgálni, szánkózni, havat lapátolgatni a kisvödrökbe.

Szabadlevegőn alvás

A csoportokhoz védett kint altatásra felszerelt terasz is tartozik, ami lehetővé teszi minden évszakban az udvaron történő altatást
Oxigéndúsabb levegőben könnyebben és mélyebben alszanak a gyerekek. A fűtött szoba száraz levegője kiszárítja az orr-, a száj- és a mandula nyálkahártyát, ezért kapnak el a téli időszakban több betegséget, ha viszont rendszeresen kinn alszanak levegőn, azzal megelőzhetjük ezt. A bölcsődében biztosítottak a feltételek arra, hogy ebéd után a gyermekek a szabad levegőn aludjanak.

3.4. SAJÁTOS NEVELÉST IGÉNYLŐ GYERMEKEK ELLÁTÁSA

Az 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról megfogalmazza, hogy a fogyatékos embernek joga van a képességeinek fejlesztését, szinten tartását, a társadalmi életben való részvételét, önálló életvitelének elősegítését szolgáló rehabilitációhoz.
Megfelelő személyi és tárgyi feltételek megteremtése esetén bölcsődénkbe felvételt nyerhetnek mindazon 0-5 éves korú gyermekek, akik veleszületett vagy szerzett károsodás következtében valamilyen fogyatékossággal élnek, vagy fejlődésükben, oly mértékben visszamaradottak, hogy emiatt speciális bánásmódot, több figyelmet igényelnek, és nem veszélyeztetik sem maguk, sem társaik testi épségét.

Az elmúlt évek alatt arra törekedtünk, hogy a legmegfelelőbb ellátást biztosítsuk a sajátos nevelési igényű gyermekek számára. Céljaink között szerepel, hogy a bölcsődében nevelkedő eltérő fejlődésmenetű gyermekek képessé váljanak létszükségleteik önálló vagy segítséggel történő ellátására, emberi kapcsolatok létesítésére és fenntartására, a korosztályuknak megfelelő társadalmi elvárások teljesítésére. Fontos szempont hogy elősegítsük a fogyatékos emberekkel szembeni, a jövőben kívánatos magatartásformák kialakítását, azaz az elfogadást, a megértést, a nyitottságot, az együttműködést, az egyenrangúságot, az önzetlen segítségnyújtást, a pozitív diszkrimináció elfogadását. Mindezek kialakításának megkezdésére, alapjaik lerakására a bölcsőde a legalkalmasabb intézménytípus, mivel a gyermekek életében ez az első szocializációs nevelési intézmény. Ebben az életkorban a sajátos nevelési igényű gyermekek fejlődésbeli különbsége, egészséges társaikhoz képest a legkisebb, sok esetben a megfelelő fejlesztésekkel a különbség minimalizálható, esetleg teljesen eltüntethető. A korai fejlesztésben részesülő gyermek utolérheti társait. Az a gyermek, aki a szükséges korai fejlesztést nem kapja meg, egyre nagyobb mértékben lemarad kortársaitól. A fejlődésbeli különbség - hasonlóan egy kinyíló ollóhoz- egyre növekvő mértékű lesz, és a gyermek felzárkóztatása egyre nehezebbé válik.

2013. január 1-től a bölcsőde a sajátos nevelési igényű gyermekek habilitációját és rehabilitációját nem, kizárólag nevelését-gondozását végezheti.

Fontosnak tartjuk a bölcsődei ellátásban részesülő egészséges gyermekek fejlődésének nyomon követését, szűrését. A spontán integráció kiküszöbölhetetlen, hiszen nem minden sérülésnek vannak egyértelmű jelei születéskor. Sok probléma a fejlődés előrehaladtával kerül felszínre.
Az eltelt évek alatt a bölcsődében dolgozó kisgyermeknevelők számos esetben jelezték, ha egy gyermek fejlődésében elmaradást, eltérést tapasztaltak. A 0-3 éves korosztályú gyermekek fejlődési sajátosságaikról nagy gyakorlattal rendelkeznek, így az esetek nagy százalékában jelzéseik megalapozottak voltak, és a gyermekek megfelelő fejlődésük érdekében különleges ellátásra szorultak.
A sérült gyermekek bölcsődei gondozása lehetővé teszi, hogy minél fiatalabb életkortól kezdve fejlesztő programmal segítsék a gyermek optimális személyiségfejlődését, biztosítsák a szülőkkel való együttműködést. Fontos, hogy a kisgyermeknevelő a sérült gyermeket önálló személyiségként fogadja el és a gondozást, nevelést a gyermek egyéni igényeinek figyelembevételével végezze.

Szakembereink nagy hangsúlyt fektetnek arra, hogy a gyermekek további fejlesztését, fejlesztő felkészítését felvállaló intézményt segítsenek találni a bölcsődéből kikerülő gyermekek számára

4. AZ ELLÁTÁS CÉLJA, ALAPELVEI, FELADATAI, FŐBB HELYZETEI

A BÖLCSŐDEI NEVELÉSÜNK- GONDOZÁSUNK

Bölcsődénk a szakmai programja összeállításában figyelembe vette *„A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja"* mint a szakmai szabályozás legmagasabb szintű dokumentumát, valamint igazodott a városban élő családok helyi igényeihez, valamint a fenntartó elvárásaihoz.
A bölcsődei nevelés középpontjában a kisgyermek és közvetett módon a kisgyermeket nevelő családok állnak. Az Alapprogram a családra, mint komplex rendszerre tekint, melynek értelmében nem csak a kisgyermek nevelését gondozását, hanem az egész család támogatását célozza meg.

A BÖLCSŐDEI NEVELÉSÜNK

A bölcsődei nevelésünk célja, hogy a kisgyermekek elsajátítsák azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz. A bölcsődei nevelésünk mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel teszi, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét.

A bölcsődei nevelés további célja, hogy a koragyermekkori intervenció szemléletének széles körű értelmezésével összhangban minden kisgyermekre és családjára kiterjedő prevenciós tevékenységet folytasson. A bölcsődei ellátást nyújtó családbarát intézményként, hozzájárulunk a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez.

A családban nevelkedő kisgyermek számára a családi nevelést segítve, napközbeni ellátás keretében a gyermek fizikai- és érzelmi biztonságának megteremtésével, odaforduló szeretettel, elfogadással, a gyermek kompetenciájának figyelembevételével, tapasztalatszerzési lehetőség biztosításával, viselkedési minták nyújtásával segíteni a harmonikus fejlődésüket.
A családban nevelkedő kisgyermek számára a családi nevelést segítve, napközbeni ellátás keretében a gyermek fizikai- és érzelmi biztonságának és jóllétének megteremtésével, feltétel nélküli szeretettel és elfogadással, a gyermek nemzetiségi/etnikai hovatartozásának tiszteletben tartásával, identitásának erősítésével kompetenciájának figyelembevételével, tapasztalatszerzési lehetőség biztosításával, viselkedési minták nyújtásával elősegíteni a harmonikus fejlődést.
A hátrányos helyzetű, a szegény és a periférián élő családok gyermekei esetében a hátrányoknak és következményeiknek enyhítésére törekvés, szükség esetén más intézményekkel, szervezetekkel, szakemberekkel együttműködve.
A valamilyen kisebbséghez tartozó gyermekek esetében fontos a nemzetiségi/etnikai hovatartozás tiszteletben tartása, az identitástudat kialakulásának segítése. A csoportban gondozható, nevelhető sajátos nevelési igényű gyermekek esetében pedig, minél fiatalabb életkortól kezdve a gondozásba ágyazott fejlesztés formájában segíteni a habilitációt és a rehabilitációt. Mindezek segítik az egyenlő esélyekhez jutást, a társadalmi beilleszkedést.

4.1. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS ALAPELVEI

A család rendszerszemléletű megközelítése

A család rendszerszemléletű megközelítése értelmében a bölcsődei nevelésünkben elsődleges szempont a család működésének megismerése, megértése. A rendszerszemlélet lényege, olyan komplex látásmód alkalmazása, amely nem csak a kisgyermeket, hanem a családot is kiindulópontnak tekinti. Az interakciós mintákat a kisgyermek visszatükrözi, ezáltal képet kaphatunk a család erősségeiről és gyengeségeiről. Az erősségek hangsúlyozása által a szakember hozzájárulhat a család életminőségének javításához.

A koragyermekkori intervenciós szemlélet befogadása

A koragyermekkori intervenció magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. A bölcsődénk funkcióját tekintve alkalmas színtér a koragyermekkori intervenció szemléletének alkalmazására. Ennek értelmében a kisgyermeknevelőink feladata az esetlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése. Mivel a bölcsődénkben korai fejlesztés folyik a kisgyermeknevelők fokozott figyelemmel tudnak fordulni a gyermekek felé, már az évek tapasztalatai alapján rövid idő alatt felismerik a fejlődésbeli lemaradást és igyekeznek a családot hozzá segíteni ahhoz a gyermekük minél hamarabb jusson el szakemberhez.

A családi nevelés elsődleges tisztelete

A kisgyermek nevelése a család joga és kötelessége. A bölcsődénk a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és azokat erősítve vesz részt a gyermekek nevelésében. Mindezek értelmében a szülők számára lehetővé tesszük a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsődénk életébe. A sajátos nevelési igényű gyermeket nevelő családokat megkülönböztetett figyelemmel figyeljük, mivel ezek a családok kitaszítottnak érzik magukat és nem szívesen vesznek részt bölcsődei közös programokon. Igyekszünk bevonni minden családot az ünnepek előtt szervezett közös vidám kreatív délutánokra, gyereknapra.

A kisgyermeki személyiség tisztelete

A kisgyermek egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuum, egyéni szükségletekkel rendelkező, fejlődő személyiség. Különleges védelem, bánásmód illeti meg.
A bölcsődei nevelésünk a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul az alapvető gyermeki jogok tiszteletben tartásával. Fokozott figyelmet fordítunk az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbözőségek iránti tolerancia kialakítására.

A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

A bölcsődei nevelésünkben a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. A feladatok színvonalas megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes. Ebből adódóan a kisgyermeknevelők felelősek a szakmai tudásuk szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciáik fejlesztéséért. Kisgyermeknevelőink folyamatosan ön képzik magukat. Egyre többen törekednek arra, hogy a nagy számban felvételre kerülő sajátos nevelési igényű gyermekek gondozását gyógypedagógia képzéssel tegyék szakszerűbbé.

A biztonság és a stabilitás megteremtése

A kisgyermek egyéni igényeitől függő, bölcsődénkben történő beszoktatásra, adaptációs időszakra úgy tekintünk, mint a kisgyermek elveszett biztonságának újrateremtésére.
A kisgyermek személyi és tárgyi környezetének állandósága („saját kisgyermeknevelő" - rendszer, felmenőrendszer, csoport- és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához.
A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét.
A biztonság nyújtása természetszerűleg magában foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.

Fokozatosság megvalósítása

A fokozatosságnak a bölcsődei nevelésünk minden területét érintő bármely változás esetén érvényesülnie kell. A kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a jó szokások kialakulását. A fokozatosság elvét szem előtt tartva elég időt biztosítunk a kisgyermeknek az adaptációhoz.

Egyéni bánásmód érvényesítése

A kisgyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a kisgyermeknevelő elfogadó, empatikus, hiteles nevelői magatartása. A bölcsődei nevelésünkben figyelembe vesszük a kisgyermek spontán érésének, egyéni fejlődésének ütemét, a pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját, nemzetiségi/etnikai, kulturális és vallási hovatartozását. A fejlődés ütemét mindig magához a gyermekhez viszonyítva kell megítélni. Minden új fejlődési állomásnak kiindulópontja maga a gyermek. Minden gyermeket egyéni fejlettségi szintjéhez igazodva gondozunk. Figyelembe vesszük az egyéni igényeket, szükségleteket.

Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei.
A gondozási helyzetek megvalósulása során a nevelésnek és a gondozásnak elválaszthatatlan egységet kell alkotnia. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei nem korlátozódhatnak a gondozási helyzetekre. A fiziológiás szükségletek kielégítése megteremti a magasabb rendű szükségletek kielégítésének feltételeit.
A professzionális gondozásunk, hozzájárul a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához és a nevelési feladatok megvalósulásának egyik kiemelt színtere.

A gyermeki kompetenciakésztetés támogatása

A korai életévekben alapozódnak meg a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák, ezért támogatásuk kiemelt jelentőséggel bír a bölcsődei nevelésünkben. Biztosítjuk annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömét, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya. Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segítjük az önálló kezdeményezéseit, megteremtve ez által az egész életen át tartó tanulás igényének, folyamatának biztos alapjait.

4.2. A BÖLCSŐDEI NEVELÉSÜNK FELADATAI

A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése

A bölcsődénk, mint a kisgyermekes családokkal kapcsolatba kerülő első gyermekintézmény jelentős szerepet tölt be a szülői kompetencia fejlesztésében. A család erősségeinek megismerése, támogatása a pozitívumok kiemelésével valósul meg.
A családi és bölcsődei nevelés összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti egyenrangú, konstruktív, kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat elengedhetetlen feltétel a kisgyermekek harmonikus fejlődéséhez. A szülő ismeri legjobban gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelőink, mint szakemberek, szaktudásukra, tapasztalataikra építve, a szülők igényeihez igazodva közvetítik a kora gyermekkori fejlődéssel, neveléssel kapcsolatos ismereteket, módszereket.

Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

A szakembereink feladata a kisgyermek fejlődésének nyomon követése, dokumentálása, támogatása, a harmonikus testi és lelki fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése.
A primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése a gondozási helyzetekben valósul meg. A rugalmas, a kisgyermek életkorához, egyéni fejlettségi szintjéhez és az évszakhoz igazodó napirend biztosításával, az életkornak megfelelő változatos és egészséges táplálkozást, a játék, a mozgás, a szabad levegőn való aktív tevékenység és pihenés feltételeit. Az egészséges életmód, az egészségnevelés érdekében törekszünk az alapvető kultúr higiénés szokások kialakítására.
A prevenciós feladatok megvalósításába szükség esetén speciális szakemberek is bevonunk: gyermekorvos, dietetikus, gyógypedagógus, pszichológus, mentálhigiénés szakember, gyermekfogszakorvos stb.
Elsősorban preventív szerepet tölthet be, de a sajátos nevelési igényű, a magatartás- vagy fejlődési problémákkal küszködő kisgyermekek esetében korrektív lehetőségeket hordoz, az intézmény lehetőségeihez mérten kialakított, a nagymozgások gyakorlásához, különféle mozgásfejlesztéshez szükséges eszközökkel felszerelt fejlesztő szoba, só-szoba, mesefészek.

Fontos a bölcsődében az egészségvédelem és a prevenció. Az egészségnevelés összetartozik a gondozással, a szomatikus, a pszichés, az érzelmi, az értelmi, akarati neveléssel, valamint a szociális fejlődéssel.
Kiemelt helyen szerepel az egészségügyi szokások, az életmód kialakítása, amelynek alapozó jellegük van.

A bölcsőde prevenciós feladatai

- Só barlang használata ősztől tavaszig a felső légúti betegségek megelőzésére.
- Szabad levegőn való alvás az időjárás függvényében.
- Reggeli utáni szájöblítés a helyes szokás kialakítása érdekében.
- Lábtorna a fiziológiás lúdtalp, bokasüllyedés és az x-térd korrekciójára, illetve ezek kóros formáinak megelőzésére

Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése

A biztonságot nyújtó nevelői magatartásunk magában foglalja a szakember érzelmi elérhetőségét és hitelességét, az érzelmek kifejezésére való ösztönzést, a pozitív és bíztató üzenetek rendszeres közvetítését, a világos elvárások és határok megfogalmazását. A kisgyermekek bölcsődénkbe kerülése több lehetőséget teremt a társas kapcsolatok megtapasztalására. Az együttlét helyzetei az én érvényesítés, a tolerancia, az empátia gyakorlásának színterei, amelyek hozzájárulnak az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztéséhez.
Törekszünk az együttélés szabályainak elfogadtatására, a mások iránti nyitottság megőrzésére.
A kisgyermeknevelőink feladata a kisgyermekek beszédkészségének fejlesztése érdekében az ingerekben gazdag, tiszta nyelvi környezet biztosítása, a kommunikációs kedv felkeltése és fenntartása a bölcsődei nevelés-gondozás minden helyzetében, mondókák, énekek, versek, mesék közvetítésével.
Különös figyelmet fordítunk a sajátos nevelési igényű és a hátrányos helyzetű gyermekek társas és érzelmi kompetenciáinak fejlesztésére szükség esetén más segítő szakemberek bevonásával is.

A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

A kisgyermek érdeklődésének erősítése a játékos felfedezés és a cselekvéses tanulás lehetőségeinek megteremtése a kisgyermeknevelőink aktív részvételével és a megfelelő környezet kialakításával történik. A bölcsődei nevelésünk-gondozásunk helyzeteiben a szakember ismeretet nyújt, segíti a tájékozódást, a tapasztalatok és élmények feldolgozását.
A kisgyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során szerepet kap az élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása, az önálló próbálkozás és a kreativitás támogatása.
Az önálló választás és a döntési képesség kialakulását segíti a bátorító, ösztönző nevelői magatartás.

4.3. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS FŐBB HELYZETEI

Alapvető szempont, hogy a bölcsődei élet a kisgyermek számára élményt nyújtó, részvételre motiváló, tanulási tapasztalatokat biztosító legyen. Valamennyi tevékenység, élethelyzet alakításának módszertani alapja az egyéni bánásmód érvényesítése, a gyermek pozitív önállósági törekvéseinek, önértékelésének erősítése.

Tanulás

A teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak a bölcsődénkben nincs helye. A bölcsődei nevelésünk területén a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük. Tanulás, minden olyan tapasztalat-, illetve információszerzési folyamat, amely tartós változást idéz elő a gyermekviselkedésben, illetve a gondolkodásában, valamint elősegíti, hogy megismerje önmagát és környezetét. A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó tevékenységekbe ágyazottan történik.
A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés.
A kisgyermekkori tanulás színterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és a kommunikáció. A tanulás formái az utánzás, a spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő-gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás. A kisgyermeknevelőnek a sajátos nevelési igényű gyermekek esetében szem előtt kell tartania, hogy náluk más jellegű és hosszabb időt vesz igénybe a tanulási folyamat.
A beszéd a kisgyermekkori tanulás nagyon fontos eleme. A kommunikatív képességek fejlődésének feltételei a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt-gyermek és gyermek-gyermek interakciók. Figyelembe kell venni azoknak a gyermekeknek a nyelvi szükségleteit, akiknek nem a magyar az anyanyelvük.

Gondozás

A gondozás bensőséges interakciós helyzet a kisgyermeknevelő és gyermek között, amelynek elsődleges célja a gyermek fizikai, testi szükségleteinek maradéktalan kielégítése.
A személyes és a szociális kompetenciák kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek csecsemőkortól kezdve aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben, lehetősége legyen úgy próbálkozni, hogy közben érzi a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét. Sikeres próbálkozásait a felnőtt megerősítéssel, dicsérettel jutalmazza, ami növeli az együttműködési kedvet. A gondozási helyzetekben sem érvényesülhet teljesítményelvárás. Lényeges, hogy elegendő idő álljon rendelkezésre, mivel az egyes mozzanatok megtanulása gyakorlást igényel. A felnőttel való kommunikáció érzelmi töltése, a kisgyermeknevelőnek a gyermekről adott jelzései kihatnak az önelfogadásra, a személyiség egészséges alakulására.
A gondozás minősége jelentős mértékben befolyásolja a szokások kialakulását és az önállósodás folyamatát.

Játék

A kisgyermek fő és alapvető tevékenysége. A gondozási műveleteken kívül minden szabad idejüket játékkal töltik, itt dolgozzák fel az új ismereteket.
A játék legfontosabb jellemzője az örömérzet, melyet pozitív emóciók kísérnek.
Fontos hogy, a játékeszközök, a hely, az idő, nyugodt légkör és a felügyelet biztosított legyen. Mivel a bölcsőde korai fejlesztő feladatokat is ellát, elengedhetetlen a csoportokban a fejlesztő funkcióval is bíró nagymozgásos és alkotó játékok jelenléte. A bölcsődében kialakított

játékkölcsönző nagyobb teret ad a csoportokban lévő játékeszközök cseréjére.
A játékkészletek az egészségügyi, pedagógiai és szakmai szabványnak megfeleljenek.
Az igényes játékok a korcsoportnak minőségileg és mennyiségileg is megfelelőek legyenek.
A játékeszközök állapotát ellenőrizni kell a baleset megelőzése érdekében. A balesetvédelem fontos része munkánknak. Az észlelt hiányosságokat meg kell szüntetni.

Mozgás

A mozgás a kisgyermek lételeme, amely fontos szerepet tölt be az értelmi fejlődésben, eszköze a tapintásnak, a megismerő tevékenységnek és gondolkodásnak. A világ megismerése, a gondolkodás fejlődése ebben a korban érzékszervi-mozgásos sémákon keresztül történik. A gyermeket megszerzett ismeretei, sikerélményei újabb mozgásos próbálkozásra késztetik.
Csecsemő- és kisgyermekkorban a mozgás alapvető formái alakulnak ki, fejlődnek. A mozgásigényük rendkívül nagy, az egészséges gyermek örömmel gyakorolja a mozgást. Nagy mozgásteret, mozgásfejlesztő játékokat, biztosítunk a gyermekek számára, melyek használata során fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikusabbá válik a mozgásuk. Minél változatosabb mozgásra van lehetősége a gyermekeknek, annál nagyobb örömüket lelik benne. Nagyon fontos, hogy a gyermekek természetes mozgásigénye minél több formában kielégüljön, ezért összeállítottunk egy játékos nagymozgás fejlesztést. Ebben szerepelnek különböző mozgással kísért mondókák, énekek, állatok mozgásának és hangjainak utánzása (kutya, macska, kígyó stb.), járművek mozgásának és hangjainak utánzása (autó, repülő, bicikli stb.). Ez a tevékenység is megjelenik minden nap, a csoportszobában és a szabad levegőn egyaránt.

Mondóka, ének

A bölcsődei ellátásunk sokrétű zenei élmény átélésére, tapasztalatszerzésre ad lehetőséget a környezet hangjainak megfigyelése, a kisgyermeknevelő ének- és beszédhangja, spontán dúdolgatása, ritmusos szövegmondása, a dallam és ritmushangszerek hallgatása, megszólaltatása, a közös éneklés. A kisgyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodó, felelősséggel kiválasztott és alkalmazott játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek felkeltik a kisgyermek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését és továbbélését. A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket kelt, örömélményt, érzelmi biztonságot ad a kisgyermeknek. Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, a zenei emlékezetet. Érzelmi alapon segítik az anyanyelv, a zenei anyanyelv elsajátítását, a személyiség fejlődését, hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez. A bölcsődénkben a zenei nevelés eredményes megvalósítása lehetőséget nyújt a kisgyermek további zenei fejlődésére.

Vers, mese

A mesék, versek világa az anyanyelvi nevelésnek az egyik legfontosabb eszköze. A mesehallgatás a gyermekek egyik legtermészetesebb igénye, lételeme. A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi, értelmi (ezen belül beszéd, gondolkodás, emlékezet és képzelet) és szociális fejlődésére. A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre. Mesehallgatás során bővül a szókincsük, fejlődik a beszédkészségük. A mesélés, verselés, képeskönyv nézegetés bensőséges helyzet, amely a kisgyermek számára érzelmi biztonságot ad. Bölcsődénkben a népmeséknek és a gyermekirodalmi műveknek egyaránt helye van, melyet nagy odafigyeléssel válogatunk össze. Saját mesét is írtunk a gyerekek részére. A kismadár történetét mindig az átélt élmények vagy a napirendben nem megszokott események felkészítésére használjuk fel, beleszőjük a mese folyamatába.

A mondóka, a versmondás, a verses szöveggel kísért játék, nevelő hatása abban van, hogy ráfigyelteti a kisgyereket az emberi beszéd érdekességére. A jó mese és gyermekvers szövege hangzásában, ritmusában, hangulatában, képi erőben messze felülmúlja hétköznapi beszédünket. Nem mindig világos, hogy miről szólnak a versek és a mondókák, „értelmük" a dallam, a ritmus, a mozgás mélységeiben vannak. A gyermekek számára örömforrás a vers, a mondóka zeneisége, ritmusa, lüktetése.

Alkotó tevékenységek

Bölcsődénkben már e korai életszakaszban is lehetőségük van a gyerekeknek kipróbálni a festést, rajzolást, vágást, ragasztást, gyurmázást.
A gyermeki ábrázolás speciális játéktevékenység. Az ilyen jellegű foglalkozások jelentősége elsősorban a technikákból adódik, amelyek nagymértékben hozzájárulnak ahhoz is, hogy megismerkedjenek sok anyag tulajdonságaival, használatuk lehetőségeivel és módjaival.
Az ábrázolás a gyermek első alkotó tevékenysége. Ebben a korban az első rajzi próbálkozások nem tudatosak, a gyermek első irkafirkáinak nem az ábrázolás a céljuk. Ezek az élvezetes motorikus cselekvés egyik formáját képzik. A mozgás öröme kiegészül azzal az örömmel, hogy a karok ide-oda mozgatásának látható nyomai maradnak. A firkálás nemcsak papíron történhet. Lehetőséget adunk rá a homokozóban, aszfalton, nagy csomagolópapíron, lemosható felületeken. Rajzolunk ceruzával, zsírkrétával, aszfaltkrétával, festünk ujjal, lábbal, ecsettel. Megismerkedhetnek a gyerekek az olló használatával, a tépés és ragasztás technikájával.
Az ábrázolás másik fontos területe a mintázás, ahol térbeli formákkal "dolgozunk". Ennek a tevékenységnek is teret engedünk a csoportszobában és a szabadban egyaránt. Gyúrunk, sodrunk, dagasztunk gyurmával, só-liszt gyurmával, süteménytésztával, homokkal.

Az öröm forrása maga a tevékenység, nem pedig az eredmény. A kisgyermek nevelők biztosítják a tevékenységekhez szükséges eszközöket, bemutatják a különböző technikákat, igény szerint segítséget nyújtanak. A gyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével, megőrzésével segítheti az alkotó tevékenységek iránti érdeklődését és a személyiségfejlődésre gyakorolt hatások érvényesülését. Bölcsődénkben az alkotó tevékenység mindennapos, sőt a gyerekek igényeit figyelembe véve a nap folyamán akár többször is visszatérő esemény.

Egyéb tevékenységek

Ezek a tevékenységek az egymásról és a környezet szépségéről való gondoskodáshoz kapcsolódnak (pl. virághlocsolás, állatok etetése stb.) Az öröm forrásai az együttesség, a közös munkálkodás és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése. A gyermekek bármikor bekapcsolódhatnak, és bármikor kiléphetnek, az önkéntesség nagyon fontos. Ezek a helyzetek lényeges tanulási lehetőségeket hordoznak magukban, fontosak a személyiség alakulásában. A különböző tevékenységek fejlesztik a gyermekek empatikus képességét, ízlését, esztétikai érzékét, igényességét. Igyekszünk megalapozni a gyermekekben, hogy felelősek vagyunk egymásért, a környezetünkért. Fontosnak tartjuk, hogy a helyes magatartás-és viselkedésformák rögzítése már ebben az életkorban elkezdődjön.

4.4. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK FELTÉTELEI

„Saját kisgyermeknevelő"- rendszer

A bölcsődébe kerülő gyermekek beilleszkedését a "saját kisgyermeknevelő" rendszer segíti.
A saját kisgyermeknevelő-saját gyerek rendszer a személyi állandóságon alapszik. Ahogy az otthoni élet során az anya egyszemélyes szeretetteljes gondoskodása, a bölcsődében a saját kisgyermeknevelő gyengéd, törődő, értő figyelme segíti a gyermek harmonikus fejlődésének biztosítását.
A csoport vagy a csoport gyermekeinek egy része tartozik közvetlenül egy kisgyermeknevelőhöz. A „saját kisgyermeknevelő" szoktatja be a gyermeket a bölcsődébe,s az ölelkezési időben idejét elsősorban saját gyermekei nevelésére, gondozására fordítja. Ebből adódóan több figyelem jut minden gyermekre, mely biztonságot ad a kisgyermeknek és a szülőnek egyaránt. Ő kíséri figyelemmel a kisgyermek fejlődését, tartja számon az egyes fejlődési állomásokat, vezeti az ehhez kapcsolódó szakmai dokumentációt és felelősséggel tartozik a rábízott gyermekekért.

Gyermekcsoportok szervezése

A bölcsődénkben a gyermekcsoportok létszáma jogszabály által meghatározott. Az előírtnál magasabb csoportlétszám nem fogadható el, mivel a minőségi bölcsődei nevelést az életkornak és a sajátos igényeknek megfelelő felnőtt-kisgyermek arány garantálja.
A bölcsődei nevelés alapelveinek megfelelően a kisgyermek a bölcsődébe járás teljes időtartama alatt ugyanabba a gyermekcsoportba jár. Életkor szerint homogén és vegyes csoportok egyaránt előfordulnak.
Egy kisgyermeknevelő maximum 7 saját gyermeket láthat el.
A teljes integráció keretében a kisebb mértékben sérült gyerekek egész napjukat ép társaikkal töltik, és teljes értékű tagjai a csoportnak, maximum 10 fő vehető fel a csoportba. A

gyermekcsoport létszáma változhat a gyermek fejlettségi szintjéhez a felvételre kerülő teljes integrációba lévő gyermekek létszámához igazodva.
A részlegesen integrált csoportokban kizárólag sérült gyermekek nevelkednek, az ő igényeikhez és szükségleteikhez igazodik a csoport napirendje, berendezése. Mivel súlyosan, halmozottan fogyatékos gyerekek is felvételre kerülhetnek, szükséges a környezet átalakítása, formálása. Felvehető gyermekek száma 6 fő /csoport.

Napirend

A jól szervezett, rugalmas napirend a nyugodt és folyamatos gondozás feltételeit biztosítja. Megteremtve a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitást és az önállóság lehetőségét. A folyamatos gondozáson belül az egymást követő események a gyermek biztonságérzetét és jó közérzetét teremtik meg. A napirend legnagyobb részét a játék tölti ki. Folyamatos napirend: mindig azonos időben történő gondozási feladatok sorozatos elvégzése biztosítja a szokások kialakulását, ezáltal a kisgyermek mindig tudja, hogy mi fog vele történni így biztonságban érzi magát. Minden csoportnak a gyermekek szükségleteihez igazodó folyamatos és rugalmas napirendje van, amely biztosítja a nyugodt nevelést, gondozás feltételét az aktivitás és az önállósodás lehetőségét.
A napirend függ a gyermekcsoport életkori összetételétől, fejlettségétől, szükségleteitől, de befolyásolják azt az évszakok, az időjárás, a csoportlétszám és egyéb tényezők is. A napirend kialakításának további feltételei a személyi állandóság („saját kisgyermeknevelő"- rendszer), a tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a bölcsődei dajkával való összehangolt munka, a kisgyermekek otthoni életének, életritmusának lehetőség szerinti figyelembevétele.

4.5. CSALÁDOK TÁMOGATÁSÁNAK MÓDSZEREI ÉS LEHETŐSÉGEI

A családok támogatása a családban hatékonyan működő erőforrások felkutatására és ezen erőforrások eredményes működtetésére irányul, mely hozzájárul a család szocializációs funkciójának minél szélesebb körű kibontakozásához. Ez a megközelítés szem előtt tartja a családi nevelés elsődlegességét, a bölcsődei ellátás családi nevelésre való épülését. A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formája van, mindegyik más-más szerepet tölt be, ezért célszerű párhuzamosan minél többet alkalmazni belőlük.

A családlátogatás

A kisgyermeknevelő egyik legfontosabb feladata, információt szerez a gyermek addigi életéről, megfigyelheti az otthoni gondozást, nevelést.
A családlátogatás mindig a beszoktatás előtt kell, hogy történjen, erről feljegyzés készüljön. Minden bölcsődébe felvett gyermeket meg kell látogatni otthonában, előtte időpontot kell egyeztetni a szülőkkel.
Ez a módszer szolgálja a bizalmasabb kapcsolat kialakítását a gyermek családi környezetének, szokásainak jobb megismerését, elősegíti a hibák megértését, kiküszöbölését.
A családlátogatás ad lehetőséget a gyermekkel történő megismerkedésre. Közvetlen módon beszélhetők meg a szülővel a gyermekkel kapcsolatos nevelési kérdések, egészségügyi problémák.
Előnyös a szülő számára, ha saját otthonában, szinte négyszemközt beszélhet a gyermekről. Jobban feltárhatja problémáit, kételyeit, esetleg aggodalmait, mint egy hivatalos helyiségben, vagy több szülő jelenlétében.

Különös gondot kell fordítani a sajátos nevelési igényű gyermekek beszoktatása előtti családlátogatásra. A gyógypedagógus és a kisgyermeknevelő együttesen végzett családlátogatása megkönnyíti a bölcsődei adaptációt.
A szakember képet kap a gyermeknek a családban elfoglalt helyéről, szokásairól, sok olyan körülményről, amely érdeklődését, értelmi fejlődését befolyásolja.

Beszoktatás (adaptáció) – szülővel történő fokozatos beszoktatás

Az anyával történő fokozatos beszoktatás módszerének alkalmazása a bölcsődei gondozás, nevelés fontos feladata és a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. Az adaptáció megkönnyíti a gyermek új környezethez való alkalmazkodását, és a beilleszkedést
Az anya, az apa vagy más családtag jelenléte biztonságot ad, segíti a kisgyermeknevelő és a gyermek között az érzelmi kötődés kialakulását. A szülővel történő fokozatos beszoktatás folyamata során a kisgyermeknevelő tovább építi a bizalmi kapcsolatot.
Az adaptáció időtartama legalább két hét legyen. Beszoktatási terv készüljön a beszoktatási sorrend összehangolására. A beszoktatás minden napjáról feljegyzés készüljön.

Napi kapcsolattartás:

A napi kapcsolattartás célja a rövid, kölcsönös informálás a kisgyermek érzelmi állapotáról, hangulatáról, az őt érintő napi történésekről, változásokról. Az egyéni igények, kérések megfogalmazására is ezen alkalmakkor kerül sor. Az interakciós helyzetet a pozitív hangvétel jellemzi, de a negatív eseményekről is tényszerű tájékoztatás történik, a szakmai etikai szabályoknak és az időkereteknek megfelelően.

Kapcsolattartás a szülőkkel:

A szülők és a bölcsőde folyamatosan, kölcsönösen tájékoztassák egymást a gyermek fejlődéséről. A tájékoztatás mindig őszinte, hiteles, személyes hangvételű, etikai szempontoknak megfelelő, az érintettek jogait tiszteletben tartó legyen.
A kapcsolatnak, a tájékoztatásnak több formája lehet. Egyéni beszélgetések, szülőcsoportos beszélgetés, szülői értekezlet, üzenő füzet, hirdetőtábla, nyíltnapok, szervezett programok.

Egyéni beszélgetés

Az egyéni beszélgetés a kisgyermek fejlődéséről szóló részletes, kölcsönös tájékozódást vagy a hosszabb megbeszélést igénylő kérdések, nevelési problémák közös átgondolását szolgáló találkozási forma. Kezdeményezheti a szülő, a kisgyermeknevelő, a bölcsődevezető. A szakmai kompetencián túlmenő kérdésben kérhető egyéb szakember közreműködése.

A szülőcsoportos beszélgetések

A szülőcsoportos beszélgetések a bölcsődei nevelési évenként legalább három alkalommal szervezett tematikus beszélgetések a csoportba járó kisgyermekek szüleit foglalkoztató aktuális nevelési témákról. A csoportos beszélgetéseket a kisgyermeknevelők vezetik, a szülőkkel kialakított partneri viszonyra építve. A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülői kompetenciaérzés megtartását. Lehetőség van az egymástól hallott helyzetkezelési módok továbbgondolására, ezáltal a saját viselkedésrepertoár bővítésére. A kisgyermeknevelőktől kapott indirekt megerősítések befolyásolhatják a szülők nevelési szokásait.

Szülői értekezlet

Bölcsődén belül a szülői értekezlet a szülők általános és az adott gyermekcsoportra vonatkozó tájékoztatását, valamint a gyermekeket érintő, a szülőkkel közösen meghozandó döntések elősegítését szolgálja. Egy nevelési éven belül három alkalommal célszerű szülői értekezletet tartani (beszoktatások előtt, a beszoktatásokat követően és a nevelési év vége felé), de a bölcsődét, vagy az adott gyermekcsoportot érintő különleges helyzetekben rendkívüli szülői értekezlet összehívására is sor kerülhet.

Indirekt kapcsolattartási formák

Az indirekt tájékoztatási formák jól kiegészítik a direkt kapcsolattartási formákat. Az írásbeli tájékoztatók, hirdetőtáblák, honlap, szórólap, közösségi oldalakon való megjelenések lehetőséget adnak az ismeretterjesztésre.

ÜNNEPEK

A hagyományok minden közösség életében nagy jelentőségűek. A készülődés, az ünnepi hangulat, majd a rá való emlékezés, sok közös élmény forrása lehet, erősíti az összetartozást, segít az egymásra figyelésben, egymás segítésében, önbizalmuk fokozásában. A hagyományok egy-egy közösség sajátjai, csak rájuk jellemző apró mozzanatokkal, intimitással bírnak. Így hagyomány lehet, hogy, megünnepeljük egymás **születésnapját, névnapját;** hogy reggel közös együttléten számolunk be az eseményekről, hogy szülőkkel közös délutánokat szervezünk az ünnepkörökhöz kapcsolódva.
Minden évben a **Mikulás** is ellátogat hozzánk.
Karácsony előtt közösen **sütünk mézeskalácsot** a gyerekekkel, majd a kisült süteményeket egy alkotó délutánon szüleikkel közösen díszíthetik cukormázzal, magokkal, aszalt gyümölcsökkel. A munka általában nagyon jó hangulatban folyik, és természetesen közben mindent meg is lehet kóstolni. Az elkészült és megmaradt mézeskalácsokat pedig mindenki hazaviheti.

Húsvét előtt tojásfestésre várjuk a vállalkozó kedvű szülőket, hiszen ilyenkor a gyerekek az ujjukkal vagy ecsettel dolgozhatnak, és ez természetesen nyomot hagy a ruháikon is. Festés közben a gyerekek gyakorolják a locsoló verseket, és közösen énekeljük a nyuszis dalocskákat.

Gyermeknap alkalmából a gyerekeknek, szüleiknek, testvéreiknek, nagyszüleiknek, vidám délutánt szervezünk az alapítványunk támogatásával. Mindig nagy sikere van az

ugráló-várnak, és az akkumulátoros motoroknak, de nagyon élvezik az arcfestést, a közös táncot, az ügyességi tornát, a gyurmázást, nyomdázást, ragasztást, gyöngyfűzést is. Mindenki jól érezheti magát, sok nevetést, játékot és aktív részvételt tapasztalunk.

4.6. A BÖLCSŐDE KAPCSOLATRENDSZERE

Intézményen belüli kapcsolatok

- Kőbányai Egyesített Bölcsődék központjával
- kerület szaktanácsadójával
- a kerület bölcsődéivel

Más intézményekkel való kapcsolatok

- Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat X. kerületi tagintézménye
- Bárka Kőbányai Szociális és Gyermekjóléti Központ munkatársaival
- Óvodákkal- a bölcsődék törekednek az óvodákkal való hatékony, partneri kapcsolat kialakítására
- a fővárosi sajátos nevelési igényű gyermekeket ellátó intézményekkel
- Fenntartónkkal- Bp. Főváros X. kerületi Önkormányzattal
- szakértői Bizottságokkal
- a fenntartóval
- Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat
- Kerület védőnőivel
- Képző intézményekkel (Pl. ELTE, Pannon Kincstár Tanoda)

Bölcsődék szervezeti ábrája

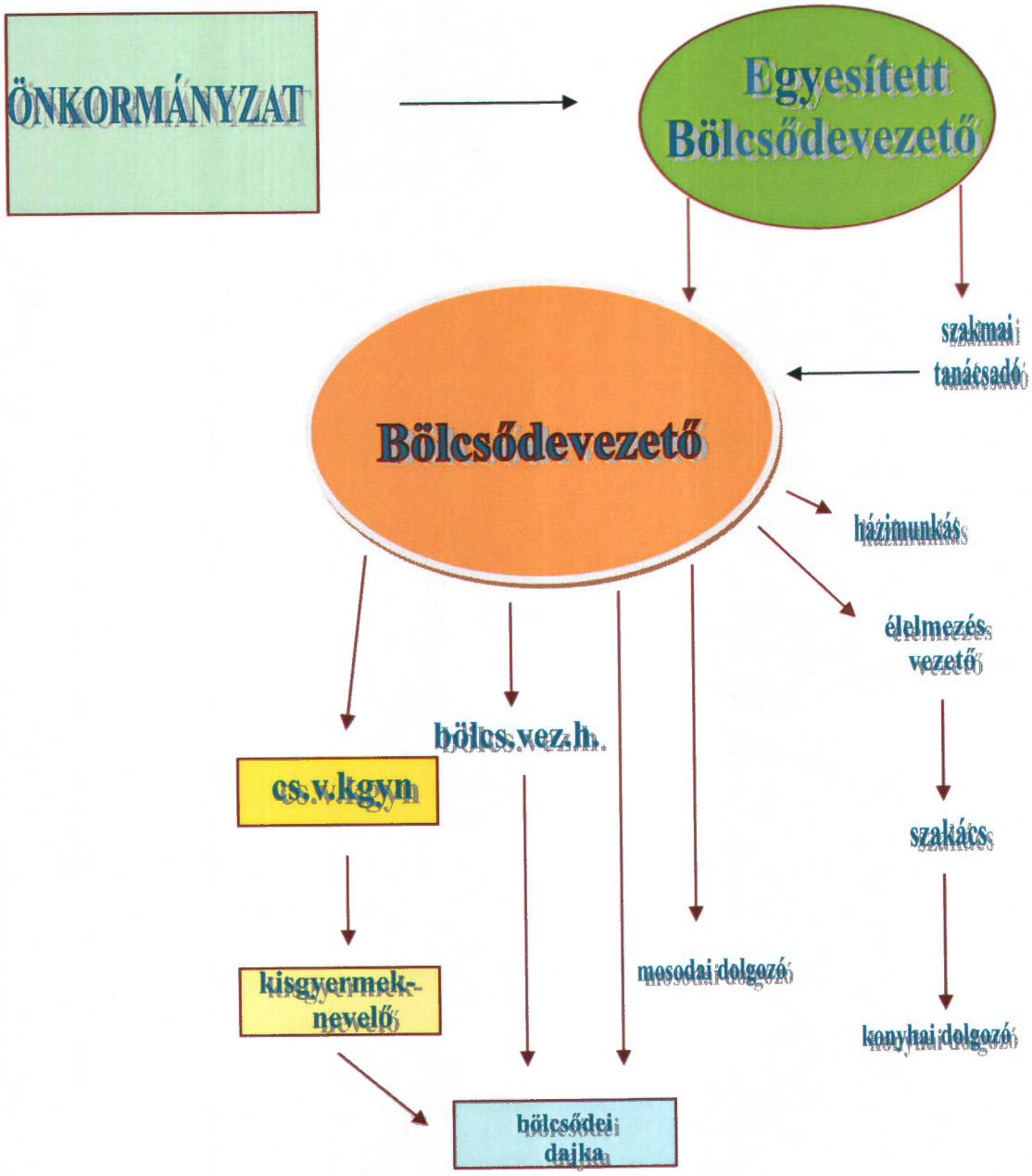

4.7. ALAPELLÁTÁSON TÚLI, A CSALÁDI NEVELÉST TÁMOGATÓ SZOLGÁLTATÁSAINK

Tanácsadás

A bölcsődénkben meghatározott időben, és igény szerint a szakemberek bevonásával biztosítunk tanácsadást az alábbi témákban:

- Gondozási – nevelési témákban.
- Étkezési gondok, diétás étkeztetés esetén, ételbemutatók szervezése.
- Eltérő ütemű fejlődés esetén.

Ambuláns ellátás

Azon gyermekek számára, akiknek szülei nem igénylik a napközbeni kisgyermekellátást, vagy más bölcsődébe járnak, de fejlesztésre szorulnak, *ambuláns ellátás* keretében biztosítjuk a korai fejlesztést, fejlesztő felkészítést a Kőbányai Korai Fejlesztő Központban.
Az ambuláns ellátás arra a problémára ad választ, hogy egyre növekedett azon csecsemőkorú gyermekek száma, akik mozgásfejlesztést igényelnének és a szüleik otthon tartózkodnak velük. Óriási hozama ennek az ellátásnak, hogy az ilyen problémával érkező és más sérültséggel nem rendelkező gyermekek esetében, az időben elkezdett fejlesztésnek köszönhetően a gyermekek 1-2 éven belül utolérik ép társaikat és mindenfajta hátrány nélkül folytathatják tovább életüket.
Az otthonnevelkedő sajátos nevelési igényű gyermekek korai fejlesztése ambuláns ellátás keretén belül történik, a bölcsődés gyermekek napirendjét figyelembe véve: reggel ¾ 8 és ½ 9 között, illetve ½ 12 és 14 óra között. Az ambulánsan ellátott gyermekek fejlesztése egyéni és csoportos foglalkozás formájában történik.

Ortopéd szakorvosi vizsgálat

Évente egy alkalommal, ortopéd szakorvos végez elsősorban az sni-s gyermekek körében vizsgálatot, ahol a szülővel és a szakpedagógussal konzultálva, szükség esetén a megfelelő segédeszközt írja fel a gyermek számára. Lehetőség nyílik azonban szülői kérésre nem sni-s gyermekek szűrésére is. Állandó a kapcsolatunk a szakorvossal együtt dolgozó *segédeszköz-készítővel* is, aki bármilyen állapotváltozás esetén kilátogat a bölcsődébe, és méretet vesz pl. a gyermek lábáról, elkészíti, vagy egyéb változtatásokat tesz a segédeszközökön.

Állatasszisztált foglalkozás-kutyaterápia

Minden hónap utolsó csütörtökén kutyaterápiás foglalkozást biztosítunk a sérült gyermekek számára. A kutyát a gyerekek szeretik, könnyen teremtenek kapcsolatot vele. Az állat a kevésbé mozgékony, vagy visszahúzódóbb gyermekeket is motiválja, cselekvésre készteti. A gyermekek életkoruk és fejlettségi szintjük alapján több csoportban vesznek részt a foglalkozásokon. A terápia során játékos formában kerül sor a nagymozgások és a finommotorika, a testséma és a téri orientáció, illetve a kommunikációs és szociális készségek fejlesztésére, a tanult képességek alkalmazására.

Hang és fényterápia

A hang- és fényterápia egy csodálatos módszer, a fény és hang ősi relaxáló erejét ötvözi a modern technikával! Nem kevesebbre képes, mint elősegíteni a testi- és lelki harmónia visszaállítását, az életminőség javítását, a képességek fejlesztésével és az öngyógyító mechanizmusok beindításával.
A különböző fogyatékosságokkal, korlátokkal élő gyermekek, felnőttek gyengéd, élvezetekkel teli stimulációját jelenti, az elemi érzékek csatornáin keresztül. Az érzékek általi megtapasztalás segíti a gátlások, félelmek oldását, növeli az érdeklődést, nyitottá tesz a környező világ öntevékeny felfedezése iránt. A Fecskefészek Bölcsődében 2014-ben hang és fényterápiás szoba került kialakításra. A korai fejlesztésben részesülő gyermekek a fejlesztési tervbe beépítve veszik igénybe a fényterápiás szobát.

Sajátos nevelési igényű gyermekek kirándulás

A Fecskefészek Bölcsőde minden évben kirándulást szervez a bölcsődei nevelésben és a korai fejlesztésben részesülő kisgyermekek és szüleik számára. A programra jelentkező családok mindegyike fogyatékos gyermeket nevel, nehéz körülmények közt. A családok saját szervezésben történő programban nemigen tudnak részt venni (önerőből biztosan nem) anyagi helyzetük és érzelmi okok miatt. A társadalomban el nem fogadottságot érezve nem szívesen mozdulnak ki otthonukból, szokványos helyekre is inkább gyermekük nélkül mennek, hogy ne érezzék a kirekesztettséget, a szégyent gyermekük viselkedése, állapota miatt (pl. vásárolni sem, utcára is csak a legszükségesebb ideig, tömegközlekedési eszközzel alig v. nem utaznak, stb.).
A családokat kisgyermeknevelők és a Fecskefészek Bölcsőde vezetője kíséri el.
Az Önkormányzat Balatonalmádi üdülőjébe, illetve a Nőtincsen fekvő Sehol - sziget élményparkba szervezzük a kirándulást a családok számára. Ezeken a kirándulásokon közösen megyünk az állatkertbe, Tihanyi kirándulásra, lovas kocsikázásra, utazunk tömegközlekedési eszközökön, étkezünk étteremben. Lehetőség nyílik a kirándulások alatt a hasonló családi helyzetben élő szülők tapasztalatainak cserélésére, az azonos problémák megbeszélésére.

Só szoba

Az egészségmegőrzés érdekében só szoba is működik a bölcsődében. A somadrin oldat belégzése jótékony hatással van légúti megbetegedésben szenvedő gyerekre illetve erősíti az immunrendszerüket, ezért megelőzés céljából került kialakításra a só szoba a bölcsőde egyik helyiségében. Itt sós tengerparti levegőhöz és a sóbányákéhoz hasonló klímát alakítottunk ki. A só szobában eltöltött idő ősztől-tavaszig szerves része a napirendnek, gyerekek 3-5 fős csoportokban napi fél órát töltenek játékkal a szobában. Ahol a gyerekek finom motorikus mozgást és kreativitásukat fejlesztő játékokkal játszanak: kirakó, formaegyeztető, memória játékok, logikai játékok, gyurmázás, rajzolás, gyöngyfűzés.

Lábtorna

Prevenciós jelleggel lábtornát vezettünk be a gyógypedagógusok közreműködésével a fiziológiás lúdtalp, bokasüllyedés és „x" térd korrekciója, valamint ezek kóros formájának megelőzése céljából. A gyógypedagógusok állították össze a feladatsort, a kisgyermeknevelők a gyermekekkel a csoportban játékos torna keretében gyakorolják **lábfej feladatsort**. A feladatsort heti 1 alkalommal oldják meg a gyerekek, cél a fiziológiás lúdtalp, bokasüllyedés és az x-térd korrekciója, illetve ezek kóros formáinak prevenciója.

5. ÉLELMEZÉS

A bölcsődei élelmezésünk során törekszünk a korszerű csecsemő és kisgyermek táplálkozási elveken alapuló étkezés biztosítására. A táplálék mennyiségileg és minőségileg helyes összetételű, a higiénés követelményeknek megfelelő és korszerű konyhatechnikai eljárásokkal elkészített, élvezhető étel legyen.
A gyermekek diétáját szükség szerint biztosítani kell.
Fontos a HACCP minőségi élelmezési rendszer működtetése a bölcsődébe.
A korszerű táplálkozási elvek alkalmazása.
Intézményünkben a korszerű táplálkozás feltételeinek tárgyi, személyi feltételei adottak. A gyermekek és a felnőttek ékeztetést saját főzőkonyháról biztosítjuk. Igény esetén a gyermekek részére diétás étkezést biztosítunk. 37/2014.(IV.30.) EMMI rendelet a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásait betartjuk. Konyhánk biztosítja a bölcsődével egy épületben elhelyezkedő 175 férőhellyel rendelkező óvoda élelmezését.

6. ÉRDEKVÉDELEM

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 35-37. sz. paragrafusa értelmében, a bölcsődei ellátásban részesülők érdekeinek védelmében az intézmény Érdekképviseleti Fórumot működtet. Az Érdekképviseleti Fórum szabályzata az intézményben megtekinthető.

1. Az Érdekképviseleti Fórum célja:
   Az ellátásra jogosultak és az intézményi jogviszonyban állók érdekvédelme.
2. Az Érdekképviseleti Fórum feladata:
   - Megvizsgálja az elé terjesztett panaszokat.
   - Dönt a hatáskörébe tartozó ügyekben.
   - Intézkedést kezdeményez az intézményvezetőnél, szükség esetén a fenntartónál.
   - Véleményt nyilvánít az intézmény vezetőjénél a gyermeket érintő ügyekben.
   - Javaslatot tehet az intézmény alaptevékenységével összhangban végzett szolgáltatások tervezéséről, működéséről, ebből származó bevételének felhasználásáról.
   - Egyetértési jogot gyakorol a házirend jóváhagyásánál.
3. Az Érdekképviseleti Fórum működési területe:
   A Kőbányai Egyesített Bölcsődék tagintézményei
4. Az Érdekképviseleti Fórum működése:
   A gyermek szülője, ill. törvényes képviselője panasszal élhet a bölcsőde vezetőjénél, az Egyesített Bölcsődék vezetőjénél, továbbá az Érdekképviseleti Fórumnál:
   - az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében,
   - a gyermeki jogok sérelme,
   - az intézmény dolgozóinak kötelezettségszegése esetén.

A bölcsőde vezetője, az Egyesített Bölcsődék vezetője és az Érdekképviseleti Fórum a panaszt 15 napon belül köteles kivizsgálni és tájékoztatást adni a panasz orvoslásának lehetséges módjáról.
A gyermek szülője, ill. törvényes képviselője az intézmény fenntartójához, továbbá a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat, ha nem kap értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy, ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet.

7.A SZAKMAI FELKÉSZÜLTSÉG BIZTOSÍTÁSÁNAK MÓDJA, FORMÁI

A szakmai felkészültség elősegítése, biztosítása

Területi szakmai látogatások, szakmai konzultáció

A szakdolgozók következetes, magas színvonalú szakmai munkáját a kerületi szaktanácsadó, az Egyesített Bölcsődék vezetője és helyettese segítik. A megfigyelések eredménye, a tapasztalatok minden esetben a bölcsődevezetővel és a kisgyermeknevelőkkel megbeszélésre kerül. A megfigyelésekről írásos jegyzőkönyv készül.
A sajátos nevelési igényű gyermekek gondozásával-nevelésével kapcsolatos kérdésekben havi rendszerességgel, ill. szükség szerint a kisgyermeknevelők és a gyermekeket fejlesztő gyógypedagógus kolleganők team megbeszéléseket tartanak.

A bölcsőde könyvtárában lévő szakmai könyvek segítségével friss ismeretek birtokába jutnak kisgyermeknevelőink.

Képzés, továbbképzés

A mai szakmai követelményeknek megfelelő magas színvonalú munkát a bölcsődei szakembereink csak úgy tudják megvalósítani, ha folyamatosan képezik, továbbképzik magukat, ismereteiket bővítik, gazdagítják. Különös figyelmet fordítunk a pályakezdő kisgyermeknevelők továbbképzésére. Minden pályakezdő egy tapasztalt szakmai tudását átadni képes kisgyermeknevelő mellé kerül beosztásra. Az elkövetkezendő hónapok alatt megismeri a bölcsődében folyó szakmai munkát. A kisgyermeknevelők többsége a magasabb szakmai tudás elérésének érdekében gyógypedagógiai asszisztensképzésen vett részt.

A szakmai munka minőségének emelése, valamint a magasabban kvalifikált munkatársak biztosítása érdekében több kolléganőnk vesz részt iskola rendszerű képzésben. Minden évben gyakorló terephelyet biztosítunk, ELTE TOK csecsemő és kisgyermek nevelő BA szintű képzésben részt vevő tanuló hallgatók számára valamint a Pannon Kincstár Humán Szakképző Központ tanulói részére. Az ide érkező hallgatóknak ily módon lehetőségük van bepillantást nyerni az inkluzív bölcsődei ellátásba, a különböző problémákkal küzdő gyermekek épekkel való együttnevelésébe. Hasznos tapasztalatokat szerezhetnek a sajátos nevelési igényű gyermekekkel való gondozással és fejlesztéssel kapcsolatban. A hallgatók a csoportokban is végeznek megfigyeléseket a reggelitől a délutáni alvásig, majd egy-egy gyermeket egyéni foglalkozás keretében is megfigyelhetnek. A tapasztaltakról konzultálnak a csoport kisgyermeknevelőjével és a gyakorlatvezető tereptanárral. Helyet biztosítunk az érettségihez kötött közösségi szolgálatot teljesítő fiatalok számára is.

8. ALAPÍTVÁNYUNKRÓL

Név: Fecskefészek Alapítvány
Cím: 1106, Bp. Gépmadár u 15.
Feladata: Bölcsődében elhelyezett gyermekek és a bölcsődei dolgozók támogatásán keresztül a gyermekek fejlődésének és a bölcsődei élet színesebbé tételének az elősegítése.
0-6 éves korú fogyatékos gyermekek gondozása,, fejlesztése, rehabilitációja.
Számlaszáma: OTP 11714006-20391878

Az alapítvány célja

A gyermekek vonatkozásában

- A gyermekekkel kapcsolatos nevelési, valamint képességfejlesztő tevékenység támogatása, ennek keretében az anyanyelvi kifejezőkészség fejlesztése, továbbá a gyermekek életkorának megfelelő szocializáció kifejlődésének előmozdítása (pl. játékos foglalkozások, csoportszintű rendezvények szervezésének, valamint szemléltetőeszközök beszerzésének támogatása);
- A gyermekekkel kapcsolatos egészségmegőrzés, betegség megelőzés előmozdítása, ennek keretében a gyermekek megismertetése a tisztálkodási eszközökkel és a tisztálkodással, továbbá az egészséges táplálkozással;
- A gyermekekkel kapcsolatos kulturális tevékenység támogatása, különösen a gondolatvilág gazdagítását, a beszédkészség fejlesztését, a zenei műveltség alapjainak megteremtését, a ritmusérzék fejlesztését elősegítő kulturális programok (bábelőadás, gyermekszínház, a korosztályi sajátosságokhoz igazodó verses, zenés rendezvények stb.), csoportszintű foglalkozások, ezekhez kapcsolódó eszközök beszerzésének támogatása;
- A gyermeksport támogatása, különös tekintettel a gyermekek mozgásfejlődésének és rendszeres testmozgásának elősegítése;
- Szociális tevékenység, ennek keretében a rászorulók részére szociális biztonság érdekében segélyezés (pl. étkezési, ruházati, pénzbeli segély formájában).

Bölcsődei dolgozók vonatkozásában

- Ösztöndíjak, pályázatok hirdetése a szakmai, felkészültség fokozására valamint a szakmai ismeretek bővítését, továbbá a gyermekekkel való hatékonyabb foglalkozást előmozdító tanfolyamokon, továbbképzéseken, előadásokon való részvétel támogatása;
- A hasonló alaptevékenységű intézetekkel való tapasztalatcsere támogatása;
- A szociális biztonság érdekében a rászorulók segélyezése;
- A szabadidő hasznos eltöltésének támogatása, a pihenés elősegítése;
- Jutalmazás, díjak alapítása.

9. HATÁLYBALÉPÉS

Ezen szakmai programot

a

KŐBÁNYAI FECSKEFÉSZEK BÖLCSŐDE

részére

2017. január 1-től készítettük.

A szakmai program visszavonásig érvényes.

A Szakmai Programot a Kőbányai Önkormányzat Humánszolgáltatási Bizottsága 2016. December 13-án elfogadta.

A Szakmai Program naprakész állapotban tartásáról a bölcsődevezető, és az egyesített bölcsődevezetője gondoskodik.

Budapest, 2016. december 15.

Bölcsődevezető

Egyesített Bölcsődevezető

Fenntartó részéről

MELLÉKLETEK

1.számú melléklet

Kőbányai Egyesített Bölcsődék Intézményei
KŐBÁNYAI FECSKEFÉSZEK BÖLCSŐDE
1106 Budapest, Gépmadár u. 15.

MEGÁLLAPODÁS

mely létrejött a Kőbányai Fecskefészek Bölcsőde, mint a napközbeni ellátását biztosító intézmény, valamint a bölcsődei ellátásban részesülő gyermek szülője (törvényes képviselője) között.

Szülő (törvényes képviselő) adatai:
Név:
Születési név:
Anyja neve:
Lakcíme:

Gyermek adatai:
Név:
Születési hely, idő:
Anyja neve:
Lakcíme:
TAJ szám:

A bölcsődei ellátás kezdő időpontja:

1. A módosított 1997. évi XXXI. Tv. (továbbiakban Gyvt.) 42/A. § alapján bölcsődei ellátás keretében a gyermek húszhetes korától nevelhető és gondozható
   - az óvodai nevelésre nem érett gyermek esetén, ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja, bölcsődei ellátás keretében gondozható, nevelhető a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig,
   - a sajátos nevelési igényű gyermek esetén a sajátos nevelési igényű gyermek bölcsődei ellátásban annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben az ötödik életévét betölti,
   - a fenti kritériumok alá nem tartozó gyermek esetén,
     - ha a harmadik életévét január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott év augusztus 31-ig gondozható, nevelhető bölcsődei ellátás keretében,
     - ha a harmadik életévét szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő év augusztus 31-ig, gondozható, nevelhető bölcsődei ellátás keretében abban az esetben, ha a szülő, törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a gyermek napközbeni ellátását addig az időpontig bölcsődei ellátás keretében kívánja megoldani.

2. A bölcsődei ellátás időtartama: határozott vagy határozatlan (aláhúzandó).

3. A bölcsődei ellátás keretében az intézmény a gyermek számára az alábbiakat biztosítja:
   - a bölcsődei adaptáció elősegítése, minél családbarátabb módon,
   - szakszerű gondozás-nevelés, testi-lelki szükségletek kielégítése, a fejlődés és a szocializáció segítése,

- napi négyszeri (orvos által ellenőrzött, az életkornak megfelelő) étkezés,
- a fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezet,
- egészségvédelem egészségnevelés, kultúrhigiénés szokások kialakulásának segítése,
- állandóság (saját kisgyermeknevelő rendszer), egyéni bánásmód,
- időjárástól függően napi lehetőség a szabad levegőn való játékra,
- az egyéni ruhanemű kivételével, textíliával történő ellátás,
- személyes higiéné feltételeinek biztosítása,
- korcsoportnak megfelelő játékeszközök,
- rendszeres orvosi felügyelet, óvodai életre való felkészítés.

4. A bölcsőde a szülő számára az alábbiakat biztosítja:
   - a házirend megismerése,
   - tájékoztatás a gyermekével napközben történő eseményekről,
   - rendszeres betekintés a kisgyermeknevelő által vezetett egyéni dokumentációba (üzenőfüzet),
   - szülői értekezlet, egyéni és csoportos beszélgetés kisgyermeknevelővel, vezetővel,
   - tájékoztatók, étrendek megismerése.

5. A Gyvt. 148.§ (1)-(3), valamint (5) bekezdése alapján az intézményi ellátásért térítési díjat kell fizetni. A bölcsődei ellátásért fizetendő térítési díj mértékét az Önkormányzat rendeletben szabályozza. A térítési díj mértékét minden év március 31-ig a fenntartó önkormányzat képviselő testülete határozza meg. A Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat döntése alapján jelenleg nem kell térítési díjat fizetni.

6. A 22/2012. (V. 23.) önkormányzati rendelet szerint a bölcsődei ellátás keretében nyújtott étkezés díja naponta _____ Ft. Az étkezési díjat a szülő vagy a törvényes képviselő köteles megfizetni.
   - A megállapított étkezési térítési díjat minden hónapban az előre jelzett napon kell befizetni, még hiányzás esetén is. Az ilyen esetekben keletkezett túlfizetések csak két hónappal később (pl. januári hiányzás, márciusban) kerülnek jóváírásra. A jóváírást abban az esetben érvényesítheti a szülő, amennyiben a gyermekének távolmaradását a házirendben foglaltaknak megfelelően a távolmaradást megelőzően, egy nappal előbb, 12 óráig le kell mondania. Amennyiben a távolmaradást nem jelenti be, akkor a térítési díjat gyermeke hiányzása esetén is be kell fizetnie.
   - Ingyenes étkezés igénybevétele esetén a gyermek hiányzását, a hiányzás okát és várható időtartamát a 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet értelmében a szülő köteles bejelenteni.

     13. § (1) Ha az intézményi és szünidei gyermekétkeztetést betegség vagy más ok miatt a gyermek nem veszi igénybe, a kötelezett az intézmény vezetőjénél, a szünidei gyermekétkeztetést biztosítónál bejelenti

     a) a távolmaradást és annak várható időtartamát, valamint

     b) a távolmaradásra okot adó körülmény megszűnését és azt, hogy a gyermek mikor veszi igénybe újból a gyermekétkeztetést.

A befizetés történhet:
- készpénzzel az intézményben
a bölcsődei csoport hirdetőtábláján kiírt időpontban,
- átutalással
a kiadott számlán szereplő fizetési határidő napjáig.
Ha a befizetés nem történik meg, akkor a be nem fizetett hónap elsejétől addig nem járhat a gyermek a bölcsődébe, míg a térítési díj pótbefizetését nem rendezik.

Az étkezési térítési díj meghatározásához a szülőnek ki kell tölteni a 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 6. melléklete a „nyilatkozat gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybevételéhez bölcsődei ellátás és óvodai nevelés esetén" elnevezésű nyomtatványt, melynek a-e pontjaihoz a szükséges dokumentumokat és a díjfizetési kedvezményeket a kedvezményre való jogosultságot igazoló okiratot csatolni szükséges.

A nyilatkozat f pontjához, amelyben a szülő arról nyilatkozik, hogy a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkal csökkentett, azaz nettó összegének 130%-át, semmiféle dokumentumot nem szükséges csatolni.

7. Megváltozik az ellátás helye:
   - Nevelési év végén, ha a bölcsődei nevelési év közben állapítják meg a gyermek sajátos nevelési igényét. Kerületünkben két bölcsőde gondozza és neveli, a sajátos nevelési igényű gyermekeket. A Kőbányai Fecskefészek Bölcsőde, vagy a Kőbányai Gyermeksziget Bölcsőde legkésőbb a következő nevelési év elején átveszi (a szülőknek ebben az estben újabb megállapodást szükséges kitölteni) a gyermeket. Az intézményváltást minden esetben, a szülővel történt megbeszélés előzi meg.
   - Abban az esetben, ha a gyermekről a felvétel után derül ki, hogy ételallergiás, és olyan bölcsődébe nyert felvételt, ahol nincs dietetikus, vagy diétás szakács ezért az intézményben nem tudjuk biztosítani a diétás étkezést.

8. Megszűnik az ellátás:
   - Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testületének a 22/2012. (V. 23.) önkormányzati rendelet 11 §-a értelmében, ha a gyermek családjában született másik gyermekre tekintettel a szülője otthon tartózkodik.
   - Ha a gyermek a Gyvt. 42. §-ban meghatározott életkort betöltötte, az ott meghatározott időpontban.
   - Egy hónapi folyamatos hiányzás után, abban az esetben, amikor a szülő nem jelez az intézmény felé, csak különösen indokolt esetben és egyéni elbírálás alapján tudjuk a férőhelyet fenntartani.
   - Ha a bölcsőde orvosának szakvéleménye szerint a gyermek egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható, ill. magatartása veszélyezteti a többi gyermek egészségét.

9. A szülő a megállapodásban foglalt, az intézmény részéről fennálló kötelezettségek elmulasztása esetén panaszával a bölcsődevezetőhöz, az intézményvezetőhöz, valamint a fenntartó Önkormányzat Humánszolgáltatási Főosztályához fordulhat. Az érdekvédelemmel kapcsolatos szabályokról a Gyvt. 35-37. paragrafusa rendelkezik.

10. A Gyermeki jogokról bővebb információ a bölcsőde házirendjében található:
    A gyermekjogi képviselő címe, és elérhetősége a bölcsőde faliújságján kifüggesztve megtalálható.

11. A szülő aláírásával igazolja, hogy a Kőbányai Egyesített Bölcsődék tagintézmény vezetőjének a szóbeli tájékoztatását megkapta:
    a) az ellátás feltételeiről
    b) az intézmény által vezetett személyes nyilvántartásokról[1]
    c) az érték és vagyonmegőrzés módjáról,
    d) az intézmény házirendjéről, a napirendről,
    e) a panaszjog gyakorlásának módjáról,
    f) a fizetendő térítési díjakról, valamint a kedvezményes étkeztetés igénybevételének a feltételeiről
    g) az érdekképviseleti fórumról

Az intézménybe folyó gondozó – nevelő - oktató munkáról, és az a-g pontokban felsoroltakról a szóbeli tájékoztatást tudomásul veszem.

Kelt: Budapest, 20..... év ..... hó .....nap

....
Szülő/gondviselő tagintézmény-vezető

A fent nevezett gyermek ellátása megszűnt: 20..... év ..... hó .....nap.

....
Szülő/gondviselő tagintézmény-vezető

[1] Mint az ellátásra jogosult szülője (törvényes képviselője) kötelességem az intézményi nyilvántartásokhoz szükséges adatokról és az azokban történő változásokról információt szolgáltatni.
Törvények:
Gyvt. 1997. évi XXXI. Törvény 139. § az intézmény által vezetett nyilvántartásokról
328/2011 (XII.29) Kormány rendelet 17§-18 A § adatszolgáltatás a nyilvántartásokhoz

1.b számú melléklet

Kőbányai Egyesített Bölcsődék Intézményei
KŐBÁNYAI FECSKEFÉSZEK BÖLCSŐDE
1106 Budapest, Gépmadár u. 15.

MEGÁLLAPODÁS

Amely létrejött a Kőbányai Fecskefészek Bölcsőde, valamint ..... szülő/törvényes képviselő között.
A sajátos nevelési igényű gyermek gondozása nevelése **X. kerületi** lakosok számára áll rendelkezésre intézményünkben, szabad férőhely esetén.

A gyermekek védelméről szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban Gyvt.) 42 § (3) alapján bölcsőde végezheti a fogyatékos gyermekek nevelését és gondozását is. A sajátos nevelési igényű gyermek bölcsődébe abban az esetben vehető fel, ha a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nktv.) 4. § 25. pontjában foglaltak szerinti a sajátos nevelési igényt megállapították és a szakértői bizottság szakértői véleményével rendelkezik. A bölcsődében csak érvényes, a korai fejlesztésre/fejlesztő felkészítésre intézményünket kijelölő szakértői véleménnyel rendelkező gyermekek gondozására-nevelésére, fejlesztésére van lehetőség.

A bölcsődébe sajátos nevelési igényű gyermeket A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet (továbbiakban: NM rendelet) 35. § (1) bekezdése alapján vesszük fel.

A gyermek bölcsődei nevelésének, gondozásának megkezdését követő száznyolcvan nap elteltével a bölcsődében - az intézmény orvosának, gyógypedagógusának, kisgyermeknevelőjének, valamint a család- és gyermekjóléti központ munkatársának a véleménye alapján - **az intézmény vezetője a szülővel együtt, értékeli a gyermek beilleszkedését, és dönt a gyermek további neveléséről, gondozásáról.**
A száznyolcvan napos időszak a felvétel első napjától, ill. az előzetes vizsgálati vélemény bemutatásától kezdődik, a távollétek napjai a próbaidő időtartamába nem kerülnek beszámításra. A felvétel kritériuma, hogy a gyermek ne jelentsen veszélyt sem önmaga, sem társai testi épségére nézve. A gyermek állapotában bekövetkező változások - melyek önmagára és/vagy társaira nézve hátrányosan jelennek meg -, illetve az ön- és közveszély a próbaidő letelte után is a csoportból való kizárást vonhatja maga után.

A Kőbányai Fecskefészek Bölcsődébe járó sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztését a **Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat X. kerületi tagintézménye** biztosítja. A korai fejlesztést a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről szóló 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet 3. fejezet 4. § (6) szabályozza. Eszerint a fejlesztések száma az alábbi módon alakul:

- 0–3 éves kor között: legalább heti egy, legfeljebb heti négy óra,
- 3–5 éves kor között legalább heti kettő, legfeljebb heti öt óra.

A heti időkeretet a szakértői bizottság állapítja meg. A fejlesztés a gyermek állapota alapján egyéni, vagy csoportfoglalkozáson, illetve vegyesen – egyéni és csoportfoglalkozáson – is történhet.

A fejlesztő foglalkozások az órarendben megjelölt időpontokban zajlanak, mely órarend minden csoportban megtalálható és megtekinthető. A fejlesztések a naptári évet - bölcsődében a nevelési évet követik (a nevelési év szeptember 1-től augusztus 31-ig tart).
A bölcsődei felvételről a bölcsőde vezetője és a fejlesztést végző gyógypedagógusok, konduktorok közösen döntenek a szabad férőhelyek számának függvényében.

Betegség, családi vagy más ok miatti hiányzást, kérjük jelezzék lehetőleg előre, de legkésőbb aznap reggel 8 óráig.

A fejlesztést végző gyógypedagógusok, konduktorok minden fejlesztési év elején és végén rendszeresen tartanak – igény és szükség esetén bármikor máskor is rendkívüli - szülői értekezletet. Igény szerint tartanak szülőcsoportos, illetve egyéni beszélgetéseket, fogadó órákat, és nyílt napokat is.

A részlegesen integrált, kis létszámú csoportban az ellátás 8-16 óráig tart. Azonban szükség esetén, ha további felügyeletre van szükség, a különleges egészségügyi, és/vagy gondozást igénylő gyermek esetében a kisgyermeknevelők és a bölcsődevezető hatásköre arról dönteni, hogy a szülő megérkezéséig a gyermek más csoportban alkalmanként elhelyezhető-e.

Abban a fejlesztési évben, melyben 5. életévét betölti a gyermek, a fejlesztést végző gyógypedagógussal vagy konduktorral a szülő kéri a gyermek szakértői bizottsági felülvizsgálatát, mely dönt a gyermek tankötelezettsége teljesítésének helyéről. A bölcsődei ellátás az ezt követő nevelési évtől megszűnik.

A gyermek megfelelő intézménybe való felvételét csak a bizottság javasolhatja és jelölheti ki. A javasolt intézmények felkeresése a szülő feladata.

Alulírott, a megállapodásban foglaltakat tudomásul vettem.

Budapest, ...

P.H.

....

Bölcsődevezető Szülő/ törvényes képviselő

2.számú melléklet

Kőbányai Egyesített Bölcsődék Intézményei
KŐBÁNYAI FECSKEFÉSZEK BÖLCSŐDE
1106 Budapest, Gépmadár u. 15.

Házirend

1.) A bölcsődében 20 hetes kortól a Gyermekek védelméről szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) 42/A. §-ban meghatározott időpontig neveljük és gondozzuk azoknak a szülőknek a gyermekeit, akik a Gyvt.41§ (1) meghatározott okok miatt, gyermekeik napközbeni ellátásáról nem tudnak gondoskodni. Az ellátás megkezdése előtt, de legkésőbb az ellátás megkezdését követő 2. hónap végéig a szülőnek igazolnia kell munkába állását.

2.) A bölcsőde nyitva tartása: Hétfőtől - Péntekig: 6.00 - 18.00 - ig.
Sajátos nevelési igényű gyermekek csoportja: Hétfőtől - Péntekig: 7.00 - 16.00 - ig.

3.) Kérjük a szülőket, segítsék a csoportok napirendjének kialakítását azzal, hogy gyermekeikkel legkésőbb 10 óráig megérkeznek a bölcsődébe. Lehetőség van arra, hogy alkalmanként későbbi időpontban érkezzenek, de ezt előre jelezni kell a kisgyermeknevelőnek. Fontos lenne, hogy gyermekükkel, ill. gyermekükért étkezések előtt, vagy étkezések után jöjjenek, mert a kisgyermeknevelők az étkezési idő alatt nem tudnak megfelelően odafigyelni az érkező gyermekre.
A gyermekekért 17.45- ig. szíveskedjenek a bölcsődébe érkezni.

4.) A bölcsőde – az alvásidő kivételével - lehetőséget biztosít a szülőknek, hogy betekintést nyerjenek az intézményben folyó szakmai munkába, megismerjék nevelési célkitűzéseinket, a kisgyermeknevelők által alkalmazott nevelési módszereket, és a gyermekek fejlettségéhez igazított kulturhigiénés szokások elsajátításának eredményeit. Nyitottságunk lehetővé teszi, hogy partneri kapcsolat alakuljon ki a bölcsőde és a családok között.

5.) A szülőknek gondoskodniuk kell arról, hogy gyermekeik tisztán, ápoltan érkezzenek a bölcsődébe.

6.) Kérjük a szülőket, hogy a bölcsődébe való bevétel előtt, gyermekeiket szükség szerint öltöztessék át, a gyermek korától függően kínálják fel a bili, vagy a WC használatát. Tájékoztassák a kisgyermeknevelőt a gyermek hogylétéről, az otthoni eseményekről. Hazavitelkor a kisgyermeknevelő beszámol a napi történésekről és átadja a szülőnek a gyermeket. Ekkor ismét a szülő feladata a gyermek utcai ruhába való átöltöztetése.

7.) A bölcsődéből a gyermeket csak a szülő, vagy az általa írásban megbízott személy viheti el. 14 éven aluli gyermek e feladattal nem bízható meg, és a kisgyermeknevelő nem adhatja ki a gyermeket olyan személynek sem, aki ittas!

8.) A bölcsődei átadókban minden gyermeknek külön, zárral ellátott szekrénye van a ruhák tárolására. Kérjük, hogy csak a legszükségesebb dolgokat tartsák a szekrényben, mert a bölcsődében hagyott tárgyakért, illetve a gyermek személyes tárgyaiért pl.: fülbevaló, játékok stb. nem tudunk felelősséget vállalni.

9.) A bölcsődébe csak egészséges gyermek hozható. A közösség egészsége érdekében lázas, (37,5 °C és ennél magasabb hőmérsékletű), antibiotikumot szedő, vagy fertőzésre gyanús gyermek nem látogathatja az intézményt. A családban előforduló fertőzőbetegségről a bölcsődét értesíteni kell.

10.) Abban az esetben, ha a gyermek napközben megbetegszik a bölcsődében, a kisgyermeknevelő értesíti a szülőt, vagy a szülő által kijelölt hozzátartozót. Ehhez feltétlenül szükséges a pontos cím és a telefonszám, amit az üzenő füzetbe kell beírni. Kérjük, hogy ilyen esetben minél előbb gondoskodjanak a gyermek hazaviteléről, illetve orvosi ellátásáról, ezzel is növelve a mielőbbi gyógyulását.

11.) Ha a szülő a gyermekét bármilyen ok miatt nem hozza a bölcsődébe, a távolmaradást előző nap 12 óráig be kell jelentenie, különben az intézménynek nem áll módjában az előre befizetett étkezési térítési díjat jóváírni.

12.) Kérjük, hogy a megállapított intézményi térítési díjat minden hónapban az előre jelzett napon fizessék be, még hiányzás esetén is. Az ilyen esetekben keletkezett túlfizetések csak két hónappal később (pl. januári hiányzás, márciusban) kerülnek jóváírásra. Ha a szülő a gyermekének távolmaradását a megállapított időpontig nem jelenti be, akkor sajnos, a térítési díjat gyermeke hiányzása esetén is be kell fizetnie.
A befizetés történhet:

- Készpénzzel az intézményben (az előre jelzett napokon)
- Átutalással

Ha a befizetés nem történik meg, akkor a be nem fizetett hónap elsejétől addig nem tudjuk bevenni a gyermeket a bölcsődébe, amíg a térítési díj pótbefizetését nem rendezik.

13.) A befizetett, de fel nem használt étkezési térítési díjak visszaigénylésére van lehetőség. A visszatérítési jogosultságot igazoló nyomtatványt a bölcsődevezető tölti ki és igazolja le. A visszatérített összeget a Polgármesteri Hivatal pénztárában lehet felvenni, vagy a szülő által megjelölt bankszámlára kerül átutalásra.

14.) 3 napnál hosszabb hiányzás után a gyermeket a bölcsőde csak a háziorvos, vagy gyermekgyógyászati szakrendelés orvosa által adott igazolás alapján tudja újra fogadni, kivéve, ha a szülő előre jelzi a hiányzást.
Hiányzás után kérjük, legalább egy nappal előre jelezzék, ha gyermekük ismét jöhet bölcsődébe.

15.) Egy hónap folyamatos hiányzás után, csak különösen indokolt esetben és egyéni elbírálás alapján tudjuk a férőhelyet fenntartani.

16.) Kérjük, minden szülő hozzon gyermekének egy füzetet, amelybe a kisgyermeknevelők rendszeres tájékoztatást adnak a gyermekek fejlettségéről. Örömmel fogadjuk, ha a szülők is bejegyzéseikkel gazdagítják ismereteinket a gyermek egészségügyi állapotára, fejlődésére, vagy az otthoni eseményekre vonatkozóan.

17.) Tájékoztatjuk a szülőket, hogy azokban a bölcsődékben, ahol a szabad levegőn történő altatás tárgyi feltételei adottak, ott a gyermekek altatása egész évben (-5 °C -ig) a szabadban történik, természetesen figyelembe véve az időjárási körülményeket (köd, erős szél, kánikula, csapadék, szmog esetén nem alszanak kint).

18.) Októbertől márciusig a bölcsődébe járó gyermekek térítésmentesen használhatják a só szobát. A kerületi nagycsaládos kártyával rendelkezők is ingyenesen igénybe vehetik ezt a szolgáltatást.

19.) Évközben a bölcsődék nyíltnapokat, szülőcsoportos beszélgetéseket szerveznek a folyamatos kapcsolattartás és a gyermek bölcsődei életének figyelemmel kísérése céljából. Ezekre a találkozásokra minden szülőt szeretettel várunk.

20.) A bölcsőde nyári időszakban két egymást követő turnusban, évente váltakozva bezár. Kérjük a szülőket a zárás ideje alatt gondoskodjanak gyermekeik elhelyezéséről. Indokolt esetben a szülő kérheti gyermekének elhelyezését a feladatra kijelölt társintézményben.

21.) Felhívjuk a szülők figyelmét, hogy a bölcsőde területén, valamint 15 méteres körzetében **TILOS a DOHÁNYZÁS!**

22.) A gyermek kerékpárral történő bölcsődébe hozatalakor és elvitelekor kérjük szíveskedjenek a kerékpárt az arra kialakított helyre biztonságosan elhelyezni.

23.) Kérjük Önöket, hogy a bölcsőde területére kutyát ne hozzanak be, ne kössék ki a bejárati kapuhoz, mert a bölcsődébe érkező gyermekek körében ez félelmet kelthet.

24.) Felhívjuk a szülők figyelmét, hogy a gyermekek személyiség jogainak védelme érdekében a bölcsőde területén csak úgy lehet fényképet, vagy videó felvételt készíteni, ha azon csak a saját gyermeke szerepel. Amennyiben a saját gyermekén kívül más gyermekek is szerepelnek a képen, illetve a videó felvételen, akkor azt csak az érintett szülők hozzájárulásával jelenítheti meg közösségi oldalakon, egyéb esetben tilos!

25.) A Gyvt. 36§ alapján a szülő panasszal fordulhat az adott intézmény vezetőjéhez, az Egyesített Bölcsődék Vezetőjéhez, továbbá az Érdekképviseleti Fórumhoz a következő esetekben:
- az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében,
- a gyermeki jogok sérelme, továbbá az intézmény dolgozói kötelezettségszegése esetén,
- Gyvt. 136/A. § szerinti iratbetekintés megtagadása esetén.

Gyermeki jogok

1997. évi XXXI. tv. értelmében a gyermeknek joga van:
- a testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, jólétét biztosító saját családi környezetben történő nevelkedéshez,
- ahhoz, hogy segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéshez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéséhez, valamint önálló életvitelének megteremtéséhez,

- a fogyatékos tartósan beteg gyermeknek joga van a fejlődését és személyisége kibontakozását segítő különleges eljáráshoz,
- ahhoz, hogy a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön,

- az emberi méltósága tiszteletben tartásához, a bántalmazással - fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal -, az elhanyagolással és az információs ártalommal szembeni védelemhez,
- ahhoz, hogy a védelme érdekében eljáró szakemberek -különösen a gyermek bántalmazásának felismerése és megszüntetése érdekében - egységes elvek és módszertan alkalmazásával járjanak el,
- ahhoz, hogy a szüleitől, vagy hozzátartozóitól csak saját érdekében, törvényben meghatározott esetekben és módon válasszák el. A gyermeket kizárólag anyagi okból fennálló veszélyeztetettség miatt nem szabad családjától elválasztani,
- örökbefogadó családban vagy más, családot pótló ellátás formájában - a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodást helyettesítő védelemhez.

A gyermek védelmét ellátó szervezetek (a továbbiakban: intézmény) házirendje - e törvényben meghatározott keretek között - a gyermek életkorához, egészségi állapotához, fejlettségi szintjéhez igazodva állapítja meg a gyermekek jogai gyakorlásának és kötelességei teljesítésének szabályait.

A gyermeki jogok védelme

- A gyermeki jogok védelme minden olyan természetes és jogi személy kötelessége, aki a gyermek nevelésével, oktatásával, ellátásával, ügyeinek intézésével foglalkozik.
- A gyermek bántalmazással szembeni védelemhez való jogának érvényesítése érdekében a gyermek számára gyermekjóléti alapellátást vagy gyermekvédelmi szakellátást biztosító, továbbá a gyermek törvényes képviseletének ellátásával, ügyeinek intézésével foglalkozó szervek és személyek a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) által jóváhagyott egységes elvek és módszertan alkalmazásával járnak el.
- A gyermekjogi képviselő ellátja a gyermekvédelmi gondoskodásban részesülő gyermek jogainak védelmét, és segíti a gyermeket jogai megismerésében és érvényesítésében, valamint kötelességei megismerésében és teljesítésében. A gyermekjogi képviselő kiemelt figyelmet fordít a különleges vagy speciális ellátást igénylő gyermek védelmére.
- A gyermekjogi képviselő:
  - segít a gyermeknek panasza megfogalmazásában, kezdeményezheti annak kivizsgálását,
  - segíti a gyermeket az állapotának megfelelő ellátáshoz való hozzájutásban, a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgáltató esetmegbeszélésén, illetve a gyámhatóság által tartott tárgyaláson az ezzel kapcsolatos megjegyzések, kérdések megfogalmazásában,
  - eljár a gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, a gyermek, illetve fiatal felnőtt, valamint a gyermek-önkormányzat felkérése alapján,
  - eljár az érdek-képviseleti fórum megkeresése alapján,
  - a gyámhatóság kirendelése alapján képviseli a gyermeket a nevelési felügyelettel kapcsolatos eljárásban,
  - jogsértések észlelése esetén javaslatot tehet,

- a jogsértés jövőbeni előfordulásának megelőzése érdekében a jogsértéssel érintettek között, szükség szerint szakértők bevonásával, egyeztető megbeszélés tarthat.

Szülői jogok és kötelességek

- A gyermek szülője jogosult és köteles arra, hogy gyermekét családban gondozza, nevelje és a gyermeke testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges feltételeket - különösen a lakhatást, étkezést, ruházattal való ellátást -, valamint az oktatásához és az egészségügyi ellátásához való hozzájutást biztosítsa.
- A gyermek szülője jogosult arra, hogy a gyermeke nevelését segítő ellátásokról tájékoztatást, neveléséhez segítséget kapjon.
- A gyermek szülője - ha a törvény másként nem rendelkezik - jogosult és köteles gyermekét annak személyi és vagyoni ügyeiben képviselni.
- A gyermek szülője köteles:
  - gyermekével együttműködni, és emberi méltóságát a 6.§. (5) bekezdése szerint tiszteletben tartani,
  - gyermeke jogainak érvényesítése érdekében a szükséges intézkedéseket megtenni,
  - a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel és szervekkel, továbbá a hatóságokkal együttműködni.

A jogosultak érdekvédelme

A Gyv.tv. 35. §.(1) bekezdése értelmében az intézmény fenntartója meghatározza az ellátásban részesülők érdekvédelmét szolgáló érdekképviseleti fórum megalakításának és működésének szabályait.

Az érdekképviseleti fórum szavazati jogú választott tagjai:

- az ellátásban részesülő gyermek szülei vagy más törvényes képviselői,
- a bölcsőde dolgozóinak képviselői,
- az intézményt fenntartó képviselői.

Az érdekképviseleti fórum:

- Megvizsgálja az elé terjesztett panaszokat.
- Dönt hatáskörébe tartozó ügyekben.
- Intézkedést kezdeményez az intézményvezetőnél, szükség esetén a fenntartónál.
- Véleményt nyilvánít az intézmény vezetőjénél a gyermeket érintő ügyekben.
- Javaslatot tehet az intézmény alaptevékenységével összhangban végzett szolgáltatások tervezéséről, működéséről, ebből származó bevételének felhasználásáról.
- Egyetértési jogot gyakorol a házirend jóváhagyásánál.

Panasszal élhet a gyermek szülője, vagy más törvényes képviselője, továbbá a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó érdekképviseleti és szakmai szervek, a házirendbe foglaltak szerint, az intézmény vezetőjénél, vagy az érdekképviseleti fórumnál:

- az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében,
- a gyermeki jogok sérelme, továbbá az intézmény dolgozói kötelezettségszegése esetén,
- Gyvt. 136/A. § szerinti iratbetekintés megtagadása esetén.

Az intézményvezető, vagy az érdekképviseleti fórum a panaszt kivizsgálja – tájékoztat a panasz orvoslásának módjáról.

A szülő az intézmény fenntartójához, vagy a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat, ha az intézmény vezetője, vagy az érdekképviseleti fórum 15 napon belül nem küld értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy a tett intézkedéssel nem ért egyet.

Budapest, 20.....

.....
bölcsődevezető

A házirendben foglaltakat tudomásul vettem és magamra nézve kötelezőnek tartom.

.....
szülő

3.számú melléklet

Kőbányai Egyesített Bölcsődék Intézményei
KŐBÁNYAI FECSKEFÉSZEK BÖLCSŐDE
1106 Budapest, Gépmadár u. 15.

NAPIRENDÜNK

6:00 – 8:00	**Folyamatos érkezés, szükség szerinti fürdőszoba használat, szabadjáték**
8:00 – 8:30	**Reggeli**
8:30 – 10:00	**Játék szobában, játszókertben**
10:00	**Tízórai**
10:00 – 11:30	**Játék játszókertben, szobában, fürdőszoba használat**
11:30 – 12:15	**Ebéd**
12:15 – 15:00	**Alvás, fürdőszoba használat**
15:00 – 15:30	**Uzsonna**
15:30 – 18:00	**Játék, folyamatos hazaadás**

4.számú melléklet

Kőbányai Egyesített Bölcsődék Intézményei
1108 Budapest, Újhegyi sétány 15-17.

SZMSZ

3. melléklet a .../2017. (III.21.) HB határozathoz

Kőbányai Egyesített Bölcsődék Intézményei
1108 Budapest, Újhegyi sétány 15-17.

KŐBÁNYAI NAPSUGÁR BÖLCSŐDE

1104 Budapest, Mádi u. 127.

SZAKMAI PROGRAMJA

2017

TARTALOM

1. Az intézmény adatai

1.1. Minőségpolitikánk, missziós nyilatkozatunk

2.Az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői

2.1.Az intézmény földrajzi elhelyezkedése

2.2.Demográfiai adatok, tendenciák

3.Az ellátás igénybevételének módja

3.1. A gyermekek felvételének rendje

3.2. Ellátásunkról szóló tájékoztatás helyi módja

3.3. A Napsugár Bölcsőde bemutatása

3.3.1. Személyi feltételek

3.3.2.Tárgyi feltételek

4.Az ellátás célja, alapelvei, feladatai, főbb helyzetei

4.1. A bölcsődei nevelés alapelvei

4.2. A bölcsődei nevelés feladatai

4.3. A bölcsődei nevelés főbb helyzetei

4.4. A bölcsődei nevelés megvalósításának feltételei

4.5. Családok támogatásának módszerei és lehetőségei

4.6. A bölcsőde kapcsolatrendszere

4.7. Alapellátáson túli, a családi nevelést támogató szolgáltatásaink

5. Élelmezés

6. Érdekvédelem

7. A szakmai felkészültség biztosításának módja, formái

8. Hatálybalépés

Mellékletek:

1. sz. Megállapodás a szülővel
2. sz. Házirend
3. sz. Napirend
4. sz. SZMSZ

1. AZ INTÉZMÉNY ADATAI

Fenntartó neve:	**Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat**
Fenntartó címe:	**1102 Budapest, Szent László tér 29.**
Intézmény neve:	**Kőbányai Egyesített Bölcsődék**
Székhelye:	**1102 Budapest, Kőrösi Csoma sétány 8.**
Telefon/fax:	06-1-262-1041
Honlap:	www.kobanyaibolcsodek.hu
Alapító okirat száma:	35/2017. (II.23) KÖKT határozat
Működési engedély száma:	BPC/0502/1351-2/2016
Érvényességi terület:	**Kőbányai Egyesített Bölcsődék Intézményei**
A program érvényessége:	**2017. január 1-től visszavonásig**

Telephely:	**KŐBÁNYAI NAPSUGÁR BÖLCSŐDE**

A programért felelős neve:	**Rapatyiné Bata Ágnes bölcsődevezető**
Címe:	**1104 Budapest, Mádi u. 127.**
Telefon:	06-1-433-5417
E-mail:	napsugarbolcsode10@gmail.com

Nyilvántartási szám: S0231041S0231130

Szakágazat száma, megnevezése: **889110 Bölcsődei ellátás**

A bölcsődei férőhelyek száma: **72**

Kormányzati funkciók száma, megnevezése:

- **104031 Gyermekek bölcsődei ellátása**
- **104035 Gyermekétkeztetés bölcsődében**
- **104036 Munkahelyi étkeztetés bölcsődében**
- **095020 Iskolarendszeren kívüli egyéb oktatás, képzés**

Mottónk:

„Nincs az életben nagyobb felelősség és nagyobb megtiszteltetés, mint, hogy felneveljük a következő nemzedéket."

/Everett Coop/

1.1.MINŐSÉGPOLITIKÁNK

A Kőbányai Egyesített Bölcsődék és tagintézményei tevékenységét, az 1997. évi XXXI. törvény *A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról*, a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint a személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről 10. melléklete – *A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja* alapján, továbbá a Család-, Ifjúság- és Népesedéspolitikai Intézet (ill. jogelődjei a Bölcsődék Országos Módszertani Intézete) által kiadott *Módszertani levelekben* foglaltak szabályozzák. Az ezekben meghatározott szakmai követelményeket, elveket és módszereket valamennyi gyermekintézményben érvényesíteni kell, így azok a Kőbányai Egyesített Bölcsődék számára is kötelező érvényűek.

A Kőbányai Egyesített Bölcsődék általános szándéka, irányvonala:

- az általános etikai, emberi alapelvek betartása
- a gyermeki személyiség tisztelete
- a 0-3 éves életszakasz meghatározó szerepének elismerése
- a bölcsődei gondozás-nevelés története alatt felhalmozódott értékek megőrzése
- a nemzetközileg elismert gyakorlat szinten tartása és folyamatos fejlesztése
- a pszichológiai és pedagógiai kutatások eredményeinek figyelembevétele
- az ENSZ „Egyezmény a gyermekek jogairól" c. dokumentumban, valamint az 1997. évi Gyermekvédelmi törvényben meghatározottak betartása

Bölcsődénk nevelő, gondozó munkáját a múltbéli tapasztalatok és a jelenkor tapasztalatainak egysége jellemzi, hiszen múlt nélkül nincs jelen és jövő. Intézményünk alkalmazkodik a megváltozott igényekhez, így ez alapján egy új szemléletű, kompetencia alapú bölcsődei nevelés megvalósítója, megtartva régi hagyományait. Pedagógiánk lényeges eleme a feltétel nélküli szeretet és elfogadás, melyet a gondoskodás és törődés, odafigyelés jellemez. Munkánkat jellemzi a gyermek és családjának megismerésének igénye. Intézményünkben a gyermekeket tisztelet és megbecsülés övezi, meleg, szeretetteljes légkör megteremtésével célunk elősegíteni az egészséges és harmonikus testi- szellemi- lelki fejlődést és az óvodai életre való érettség megszerzését.

MISSZIÓS NYILATKOZATUNK

Szem előtt tartjuk a biztonságérzetet nyújtó, érzelem gazdag környezet kialakítását, melyben a gyermek saját képességei szerint fejlődhet, megízlelheti az önfeledt aktív játék örömét, mely képessé teszi a későbbi élet során a kreatív továbbfejlődésre, élmény és fantázia világa gazdagodhat, és kialakulhat az esztétikum iránti érzékenysége.
Küldetésünknek tekintjük, hogy kisgyermeknevelőink a bölcsődénkbe járó gyermekeket,- figyelembe véve életkori sajátosságait, egyes gyermekek egyéni szükségleteit, igényeit, pillanatnyi pszichikai állapotát - szeretetteljes odafordulással, empátiával, feltétlen elfogadással gondozzák, neveljék. Fontosnak tartjuk a felnőtt őszinte érdeklődését a gyermek iránt, figyelmét, megbecsülését, a gyermek kompetenciájának elismerésén alapuló választási lehetőség biztosítását.
A bölcsődei nevelésben nagyon fontos a személyre szóló bánásmód, mely a gyermekek egyéni sajátosságához és igényeihez igazodó gondozást és nevelést jelenti. Ebben a folyamatban nincs kiinduló és elérendő fejlettségi szint, hiszen a bölcsődei felvételnek sincsenek tanult fejlettségi kritériumai (pl.: nem kell tudni önállóan enni, szobatisztának lenni, beszélni stb.). Arra törekszünk, hogy a gondjainkra bízott gyermekekből a körülölelő világra nyitott, érdeklődő, fogékony, önállóan gondolkodni tudó emberek váljanak. Ezen tulajdonságok megszerzése közben sajátíthatják el a társadalmi együttélés alapvető szabályait, mely a későbbiekben segíti a társadalomba való beilleszkedésüket. Az élet első éveiben ezt csak az egyéni fejlődési ütemükhöz igazodó fejlesztéssel lehet elérni.
Kiemelt célunk annak elérése, hogy a bölcsőde kisgyermeknevelői a szakmai munkájuk során képesek legyenek önálló, szakmailag megalapozott döntéseket hozni.

2. AZ ELLÁTANDÓ CÉLCSOPORT ÉS AZ ELLÁTANDÓ TERÜLET JELLEMZŐI

Elsősorban Kőbányán élő, családban nevelkedő - 20 hetestől - 3 éves korú – gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését végző intézmény szolgáltatásait igénybevevő kisgyermek. Bölcsődébe felvehető: minden olyan kisgyermek, akinek szülei valamilyen ok miatt nem tudják biztosítani a napközbeni gondozását.

2.1.AZ INTÉZMÉNY FÖLDRAJZI ELHELYEZKEDÉSE

A Kőbányai Napsugár Bölcsőde Kőbánya Óhegy részén helyezkedik el. Az épület 1976-ban épült, felső emeletén a 108 férőhelyes Csodapók Óvoda helyezkedik el. A körzetében kertes házak, illetve társasházak helyezkednek el. Mind tömegközlekedéssel mind személygépkocsival könnyen elérhető, ennek következtében a kerület távolabbi részéből is vannak jelentkezők. A parkolás az intézmény előtt ingyenesen megoldott.

2.2.DEMOGRÁFIAI ADATOK, TENDENCIÁK

A bölcsődénkbe kerülő gyermekek nagy többsége két védőnői körzetből kerül ki. A védőnőktől megkapott 2011-2015. évi adatok átlaga alapján ezekben a körzetekben a 0-3 éves korú gyermekek átlag száma: 1338 fő. Az elmúlt két évben kevéssel, de csökkent a születések száma, melyet a jelentkezők számában nem érzékeltünk. A tapasztalatunk az, hogy egyre fiatalabb gyermekek szülei igénylik a bölcsődei férőhelyet, így évről-évre kevesebb új kisgyermeket tudunk felvenni.

Kerületünkben a bölcsődék, és családi bölcsődék mellett működik 18 önkormányzat által fenntartott, és 5 egyéb fenntartó által működtetett óvoda, valamint 12 önkormányzat által működtetett, és 5 egyéb fenntartó által működtetett általános iskola.

3.AZ ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELÉNEK MÓDJA

3.1. A GYERMEKEK FELVÉTELÉNEK RENDJE

A személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról szóló 22/2012. (V. 23.) Ök. rendelet III. fejezetének 11-12 § foglalja magában a felvétel rendjét, a felvételi kérelemhez csatolandó dokumentumokat.

A bölcsődébe felvehető minden olyan kisgyermek, akinek szülei, törvényes képviselői munkavállalás, vagy más ok miatt nem tudják biztosítani a napközbeni gondozást, nevelést. A Gyermekvédelmi törvény is kiemeli az olyan kisgyermek felvételének szükségességét, akiknek szociális vagy egyéb ok miatt, egészséges fejlődésük érdekében szükséges a bölcsődei gondozás-nevelés.

A gyermek bölcsődébe történő felvételének kérelme önkéntes, a gyermek szülője, törvényes képviselője autonóm döntése alapján történik. A gyermek bölcsődei felvételét a szülő hozzájárulásával kérheti a védőnő, családgondozó, háziorvos, gyámhatóság, stb. A gyermek szülője, vagy más törvényes képviselője csak törvényben meghatározott esetekben kötelezhető a bölcsődei ellátás igénybevételére.

A bölcsődei jelentkezés egész évben folyamatos. Azonban minden évben május első hetében az óvodákhoz igazodóan zajlik a bölcsődei beiratkozás.
A beiratkozási héten történő bölcsődei jelentkezés mindig abban a bölcsődében történik, ahova a szülők gyermeküket vinni szeretnék. A bölcsődék nincsenek körzetesítve, a szülő választja ki a számára legmegfelelőbb intézményt.

Az évközben jelentkezők a Kőbányai Egyesített Bölcsődék Központjában jelentkezhetnek felvételre (1108 Újhegyi sétány 15-17, Tel: 06-1-262-1041), minden hétfőn 10.00-16.30-ig, valamint minden szerdán 8.00-15.30-ig, előzetes telefonon történő bejelentkezés alapján.

A bölcsődei felvételről az intézményvezető és a bölcsődevezető dönt. Ha a bölcsődei jelentkezés során a bölcsődébe jelentkező gyermekek száma meghaladja a felvehetők számát, a bölcsődevezető elutasíthatja a felvételi kérelmet, de javasol másik bölcsődét, ahol még van üres hely, vagy úgynevezett "várólistára" kerülnek, ami azt jelenti, hogy az év folyamán kimaradt férőhelyekre bekerülhetnek. A várólista aktualizálása és koordinálása az Egyesített Bölcsődék központjában történik.

Az óvodai nevelésre nem érett gyermek esetén, ha a gyermek a harmadik életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre és óvodai jelentkezését a bölcsőde orvosa nem javasolja, bölcsődében gondozható negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig.

A felvétel elutasításával szemben fellebbezésre van lehetőség, amit a szülő az egyesített bölcsődevezető felé tehet meg, a kézhezvételtől számított 15 napon belül.

A Kőbányai Egyesített Bölcsődék munkaközössége megfogalmazott egy elbírálási szempontsort annak érdekében, hogy a Kőbányai Önkormányzat megnyugtatóan és egységesen értelmezve tudja biztosítani a kerület intézményeibe jelentkező bölcsődés korosztály elhelyezését. A szempontsor az Ök. rendeletének 11. § -ban és a gyermekvédelmi törvényben foglaltakkal van összhangban.

A gyermek bölcsődei felvételekor az ellátásban részesülő gyermek szülője (törvényes képviselője) valamint a Kőbányai Napsugár Bölcsőde, mint a napközbeni ellátását biztosító intézmény, írásos megállapodást köt (1. számú melléklet).
Fizetni az étkezés igénybevételéért szükséges, a megállapított személyi térítési díj erejéig. A törvényben megfogalmazott feltételekkel rendelkező szülőknek ingyenesen étkezhet gyermeke az intézményekben.
Az étkezési térítési díj befizetése minden esetben a tárgyhónapot megelőző hónapban történik, amelynek teljesítésére 2 féle módon van lehetőség:
- személyesen, készpénzzel történő befizetéssel, vagy
- átutalás formájában.

A bölcsődéink nyitvatartási rendje:

A fenntartó – a helyi önkormányzat – határozza meg a napi nyitvatartási időt. Ennek értelmében bölcsődénk ***reggel 6 órától, este 18 óráig*** tart nyitva.
Kőbánya Polgármestere dönt az intézmények nyári-, ill. téli zárva tartásáról. A bölcsőde nyáron két turnusban, felváltva bezár, melynek időpontjáról a szülők minden év február 15-ig tájékoztatást kapnak. Nyári időszakban az ügyeleti rend alapján meghatározott módon fogadják a nyitva lévő bölcsődék a gyermekeket.
Ettől a szülő indokolt kérésére, valamint a törvényben meghatározott feltöltöttségtől magasabb igény esetében az intézményvezető engedélyével el lehet térni. Télen, karácsony és újév között zárva van az intézmény, de a felmerülő igényeket ügyeletes bölcsőde biztosítja.
A bölcsődében április 21-e, vagy ha az heti pihenőnapra vagy munkaszüneti napra esik, az azt követő legközelebbi munkanap, minden évben nevelés-gondozás nélküli munkanap. Célja a bölcsődében dolgozók szakmai fejlesztése. A nevelés-gondozás nélküli munkanapon a bölcsődei ellátás keretében – erre irányuló szülői kérés esetén – a gyermek felügyeletét és étkeztetést kell biztosítani.
A bölcsődei nevelési év szeptember 1-től a következő év augusztus 31-ig tart.

A bölcsődei ellátás megszűnik

A bölcsődei ellátás megszűnik, ha a harmadik életévét - január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott bölcsődei nevelési év végéig, - ha szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő bölcsődei nevelési év végéig. Megszűnik annak a gyermeknek az ellátása, aki a bölcsőde orvosának szakvéleménye szerint egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható, illetőleg magatartászavara veszélyezteti a többi gyermek fejlődését, ellátását.

3.2. ELLÁTÁSUNKRÓL SZÓLÓ TÁJÉKOZTATÁS HELYI MÓDJA

Nagyon fontos számunkra, hogy a szükséges információk eljussanak az ellátásunkat igénylő családokhoz.

A tájékoztatást széles körben próbáljuk rendszeresen eljuttatni

- az önkormányzat honlapján
- az Egyesített Bölcsődék honlapján (http://kobanyaibolcsodek.hu/)
- internetes portálokon
- szórólapokon keresztül
- helyi újságban

3.3. A NAPSUGÁR BÖLCSŐDE BEMUTATÁSA

A bölcsőde 1976 óta működik családias, esztétikus környezetben. A tárgyi feltételek biztosítják a kiemelkedő szakmai munka lehetőségét. Minden szempontból jól felszerelt, igényesen berendezett bölcsőde.

3 gondozási egységből, 6 csoportszobából áll, 72 gyermek fogadására alkalmas. Világos, tágas csoportszobáinkban a gyermekek életkorának és fejlettségi szintjének megfelelő színes játékkészlettel biztosítjuk a nyugodt, szabad játék lehetőségét.

Mindhárom egységnek külön elkerített udvarrésze van. Az időjárás függvényében sokat tartózkodunk az udvaron, ahol többféle mozgásra, homokozásra, pancsolásra, valamint a levegőn való alvásra is lehetőség van.

A bölcsődébe járó gyermekek ősztől-tavaszig térítésmentesen, rendszeresen járnak a „só barlangba", melynek speciális levegője megelőző, gyógyító hatást fejt ki. A felső légúti megbetegedésben szenvedőknek különösen ajánlott.

Rossz idő esetén a tornaszobában elégíthetik ki mozgásigényüket.

A bölcsődénk szervezeti kérdései

A bölcsődénk szervezeti alapegységei a gyermekcsoportok. Egy bölcsődei csoportba, ha minden gyermek betöltötte a 2. életévét, akkor 14, ha 2 évesnél fiatalabb gyermek is van, akkor 12 fő vehető fel. A csoportokba való felvétel általában az egyes gyermekek életkora, egyéni fejlettségi szintje alapján történik.
A bölcsődei gyermekcsoportot 2 szakképzett kisgyermeknevelő látja el. Két csoport képez egy bölcsődei egységet, amelybe maximum 28 gyermek vehető fel.
Az egység gyermekeit négy szakképzett kisgyermeknevelő látja el, őket egységenként egy takarítói munkakörben foglalkoztatott bölcsődei dajka segíti.

Engedélyezett bölcsődei férőhelyek száma: 72
Nevelési egységek, gyermekcsoportok:

Méhecske csoport (szín: sárga)
1. csoport 12 fh
2. csoport 12 fh

Süni csoport (szín: zöld)
1. csoport 12 fh
2. csoport 12 fh

Csiga-biga csoport (szín: piros)
1. csoport 12 fh
2. csoport 12 fh

3.3.1.Személyi feltételek

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998 (IV.30.) NM rendelet a létszámminimumra vonatkozó 1. sz. melléklete rendelkezik arról, hogy a fenntartónak a bölcsődék számára milyen szakmai létszámot kell biztosítania.
A rendelettel összhangban, bölcsődéinkben dolgozó minden kisgyermeknevelő szakképzett, többen rendelkeznek főiskolai oklevéllel is. A főiskolai oklevéllel rendelkezők száma évről-évre emelkedik. Az önképzés támogatását fontosnak tartjuk, hogy minél magasabban kvalifikált kisgyermeknevelők neveljék- gondozzák a ránk bízott gyermekeket.

A Kőbányai Napsugár Bölcsőde alapfeladatainak ellátásához személyi feltételek adottak.

Az intézményben a státuszok száma: 24,5 fő, 15 fő szakdolgozó, 9,5 fő technikai személyzet látja el munkáját.

A nem kisgyermeknevelő munkakörben alkalmazott dolgozóknak is olyan empatikus képességgel kell rendelkezniük, amely alkalmassá teszi őket arra, hogy megfelelő társaik legyenek a kisgyermeknevelőknek a gyermeki személyiség kibontakoztatásában. Megfelelő szintű folyamatos tájékoztatás után tudniuk kell milyen célok érdekében, hogyan kívánják a kisgyermeknevelők a gyermekcsoport nevelését és gondozását megvalósítani, és ennek megfelelően járuljanak hozzá a nevelés-gondozás eredményességéhez.
A bölcsőde orvosa a bölcsődei prevenciós feladatokat megbízásos jogviszonyban látja el.

72 férőhelyes bölcsőde
- 1 fő vezető
- 1 fő vezető helyettes
- 13 fő kisgyermeknevelő
- 3 fő bölcsődei dajka (takarító)
- 1 fő élelmezésvezető
- 1 fő szakács
- 3 fő konyhai dolgozó
- 0,5 fő mosó-vasaló
- 1 fő kézbesítő-házimunkás

Kisgyermeknevelőink fő feladata

A kisgyermeknevelői munka hivatás, mely a családok segítéséről, a gyermekekről való gondoskodásról, elfogadásról, türelemről, toleranciáról szól. A fő hangsúly a gazdag érzelmi megnyilvánulásokon, kötődésen, ragaszkodáson, a kommunikáció és metakommunikáció eszközeivel történő mintanyújtáson van.
A kisgyermeknevelőkre jellemző a fizikai, szellemi teherbírás, érzelmi kiegyensúlyozottság, igényesség, lelkiismeretesség, tudatosság, a figyelem, a koncentrálás képességének megosztása, jó manuális készség és a megfelelő kommunikációs képesség. Fontosnak tartjuk, hogy kisgyermeknevelőink őszintén szeressék a gyermekeket, legyenek türelmesek, megértőek a rájuk bízott gyermekekkel. Olyan szakemberek legyenek, akik munkájukra igényesek, a továbbképzéseken való részvételen felül is rendszeresen képzik magukat.
Célunk, minden csoportban megteremteni a gyermekek számára az érzelmi biztonságot, otthonosságot, szeretetteljes nevelői légkört. A gyermekeken kívül megpróbáljuk a családokat is segíteni tanácsadással, fogadóórákkal, bölcsődei szociális munkás segítségével.

3.3.2. Tárgyi feltételek

A kisgyermeket körülvevő tárgyi környezetet – a bölcsődénk épületét, játszóudvarát és egyéb helyiségeit –, a jogszabályi és szakmai előírások, a csoportokba járó kisgyermekek létszáma, életkora, igényei alapján úgy alakítottuk ki, hogy az biztonságos legyen és a bölcsődei nevelés megvalósítását szolgálja.
Az épület, gépek tervezett, folyamatos felújítása és karbantartása a megfelelő színvonalú működéshez elengedhetetlen, melyet az önkormányzat éves költségvetése biztosít számunkra.
Kiemelten fontos a játékeszközök, gyermekbútorok folyamatos pótlása, cseréje, korszerűsítése az elhasználódás arányában.
A bölcsődei ellátásunk fontos helyszíne a játszókert, a gyermekek mozgásigényének kielégítése, a szabad levegőn való tartózkodás biztosítása, a természettel való mindennapos érintkezés, együttélés szempontjából, ezért kialakítására, berendezésére különös gondot fordítunk. Az udvaron burkolt és füvesített felületek, homokozók, vízpermetezők találhatók, ezen felül beépített nagymozgást fejlesztő játékok kerültek elhelyezésre.
Minden csoporthoz tartozik ponyvával ellátott terasz, melyen ideális időjárás esetén a gyermekek a szabad levegőn alhatnak.

A gyermekszobák bútorzata, berendezése – felszerelése a korosztályuknak és a szakmai elvárásoknak megfelelő. Szobánként a játszósarkok, pihenősarok kialakítása megoldott. A hangulatos, puha kárpitozású bútorok, szőnyegek, párnák, puha textil játékok pihentető, nyugtató hatásúak. Van minden szobában a gyermekheverőn kívül szőnyeg, babzsák, elkülönülésre alkalmas kuckó, ahol a gyermek pihenhet.

A játékkészlet kialakítása az egészségügyi és pedagógiai szempontokat figyelembevételével történik.

Az alapjátékok minden csoportban megtalálhatóak, de ezen felül természetesen más és más a csecsemőkorú-, a tipegő korú- és a nagycsoportos gyermekek játékigénye, melyek minőségben, mennyiségben biztosítottak. Tudatosan figyelünk arra, hogy a természetes anyagokból készített játékok is megjelenjenek a játékkészletben.

A bölcsőde kiszolgáló helységei ((konyha, raktárak, előkészítők, mosoda) is a funkciójuknak megfelelően kialakítottak, berendezésük. megfelelő, a folyamatos fejlesztésre itt is odafigyelünk. A gazdasági részhez tartoznak a főzőkonyha és a hozzátartozó helységei, illetve a mosókonyha. A főzőkonyhában élelmezésvezető irányításával főznek a bölcsődei ellátottakra illetve a bölcsőde felett elhelyezkedő 108 férőhelyes Csodapók Óvoda gyermekeire is.

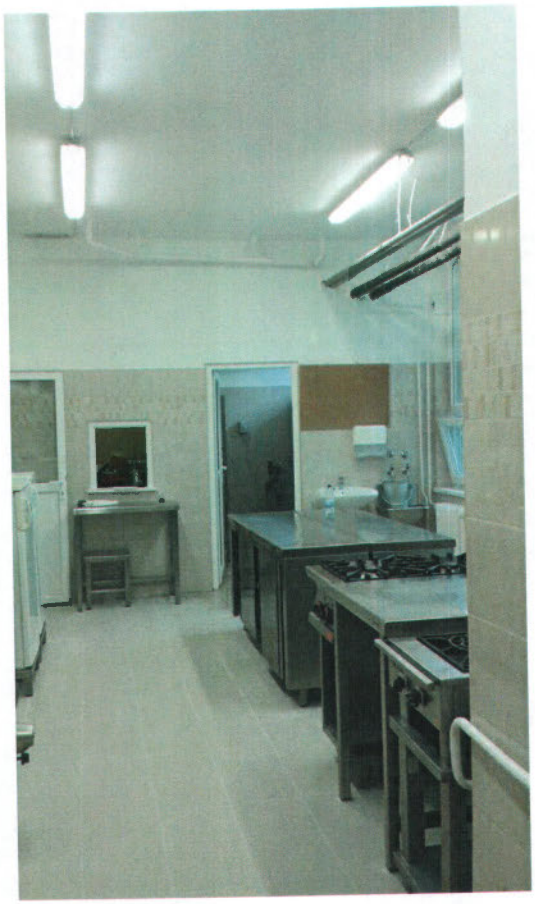

4. AZ ELLÁTÁS CÉLJA, ALAPELVEI, FELADATAI, FŐBB HELYZETEI

A bölcsődei alapellátás célja, hogy a gyermek testi, lelki fejlődését biztosítsa az egyéni igények, szükségletek figyelembevételével. A családi nevelés támogatásával, a gyermekek fizikai és érzelmi biztonságának megteremtésével, odaforduló szeretettel, elfogadással, a gyermek kompetenciájának figyelembevételével, tapasztalatszerzési lehetőség biztosításával, viselkedési minták nyújtásával hivatott segíteni a harmonikus fejlődést. A gondozás és nevelés szakmai alapelveit, céljait, a működési feltételeket az intézmény szakmai programjának kell tartalmaznia, mely iránymutatást ad mind a vezetőknek, mind az intézményben dolgozóknak.

A folyamatos, kölcsönös tájékoztatás a gyermek fejlődéséről alapvető fontosságú, mert így kialakul egy személyre szóló gondozás, nevelés.
A korrekt partneri együttműködés alapfeltétele az őszinteség, a hitelesség, a személyes hangvételű, etikai szempontból megfelelő, az érintettek személyi jogait tiszteletben tartó, tapintatos kommunikáció, ezért kiemelt feladatként a bölcsőde és a család harmonikus kapcsolatának kialakítását és fenntartását tartjuk szem előtt.
Ennek megvalósításához a feladataink a következők:

- A gyermekek szükségleteinek a legmagasabb színvonalon való kielégítése és a szülői igényeknek maximális megfelelés.
- Családias, szeretetteljes légkör megteremtése, ahol minden bölcsődés gyermek számára biztosítva van személyiségének zavartalan fejlődése.

A BÖLCSŐDEI NEVELÉSÜNK- GONDOZÁSUNK

Bölcsődénk a szakmai programja összeállításában figyelembe vette a *„A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja"* mint a szakmai szabályozás legmagasabb szintű dokumentumát, valamint igazodott a városban élő családok helyi igényeihez, valamint a fenntartó elvárásaihoz.
A bölcsődei nevelés középpontjában a kisgyermek és közvetett módon a kisgyermeket nevelő családok állnak. Az Alapprogram a családra, mint komplex rendszerre tekint, melynek értelmében nem csak a kisgyermek nevelését gondozását, hanem az egész család támogatását célozza meg.

A BÖLCSŐDEI NEVELÉSÜNK

A bölcsődei nevelésünk célja, hogy a kisgyermekek elsajátítsák azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz. A bölcsődei nevelésünk mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel teszi, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét.

A bölcsődei nevelés további célja, hogy a koragyermekkori intervenció szemléletének széles körű értelmezésével összhangban minden kisgyermekre és családjára kiterjedő prevenciós tevékenységet folytasson. A bölcsődei ellátást nyújtó családbarát intézményként, hozzájárulunk a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez.

A családban nevelkedő kisgyermek számára a családi nevelést segítve, napközbeni ellátás keretében a gyermek fizikai- és érzelmi biztonságának megteremtésével, odaforduló szeretettel, elfogadással, a gyermek kompetenciájának figyelembevételével, tapasztalatszerzési lehetőség biztosításával, viselkedési minták nyújtásával segíteni a harmonikus fejlődésüket.

4.1. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS ALAPELVEI

A család rendszerszemléletű megközelítése

A család rendszerszemléletű megközelítése értelmében a bölcsődei nevelésünkben elsődleges szempont a család működésének megismerése, megértése. A rendszerszemlélet lényege, olyan komplex látásmód alkalmazása, amely nem csak a kisgyermeket, hanem a családot is kiindulópontnak tekinti. Az interakciós mintákat a kisgyermek visszatükrözi, ezáltal képet kaphatunk a család erősségeiről és gyengeségeiről. Az erősségek hangsúlyozása által a szakember hozzájárulhat a család életminőségének javításához. A megoldást a mindennapos kapcsolattartásban látjuk, így a szülő a kialakult bizalom által nevelési gondjaival is hozzánk fordulhat, fordul.

A koragyermekkori intervenciós szemlélet befogadása

A koragyermekkori intervenció magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. A bölcsődénk funkcióját tekintve alkalmas színtér a koragyermekkori intervenció szemléletének alkalmazására. Ennek értelmében a kisgyermeknevelőink feladata az esetlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése.
Kisgyermeknevelői gyanú esetén, házon belüli célzottabb megfigyelés, majd a szülő írásos beleegyezésével szakember bevonása. Ezzel kapcsolatban minden segítséget megadunk, hogy a szülő ne érezze, hogy egyedül maradt a problémájával.

A családi nevelés elsődleges tisztelete

A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége. Minden család szokásai, hagyományai különbözőek, munkánk során ezt tiszteletben tartjuk. Amennyiben a bölcsődei életben megvalósíthatóak a szülő által otthon kialakított szokások, abban az esetben folytatjuk az egyéni szokásformák további megtartását. Lehetőségeinkhez mérten törekszünk a családi nevelés hiányosságainak kompenzálására, korrigálására is. Mindezek értelmében fontos tehát a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsődénk életébe. Az alapelv megvalósulásához kiemelten fontos a családlátogatás, a rendszeres kapcsolattartás, a közös rendezvények, közös élmények, melyeket ünnepeink kapcsán biztosítunk.
Mindezt a bölcsődébe kerülés előtti nyílt napok, a nagyobb ünnepek (húsvét, karácsony) előtti családokkal közös készülődések megszervezésével segítjük elő. A gyermekek mindennapi bölcsődei életébe betekinthetnek a szülők a folyamatos életképek nézegetésével melyet a kisgyermeknevelők rendszeresen megosztanak a szülőkkel az interneten keresztül.

A kisgyermeki személyiség tisztelete

A gyermeket – mint fejlődő személyiséget – a kisebb körű kompetenciából fakadó segítségigénye, ráutaltsága, kiszolgáltatottsága miatt, különleges védelem illeti meg. Ezt a védelmet elsődlegesen szem előtt tartjuk, minden tevékenységünk folyamán, ami hatással van a gyermekre. Mindennek meg kell nyilvánulnia a gyermekkel kapcsolatos bánásmódokban, a kisgyermeknevelői attitűdben, kommunikációban.

A kisgyermek egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuum, egyéni szükségletekkel rendelkező, fejlődő személyiség. Különleges védelem, bánásmód illeti meg.
A bölcsődei nevelésünk a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul az alapvető gyermeki jogok tiszteletben tartásával. Fokozott figyelmet fordítunk az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbözőségek iránti tolerancia kialakítására.
A gyermeket fejlődésében a saját tempójában támogatjuk, nem erőltetjük a következő szint elérését. Alapvető elvárásunk, hogy mindez megnyilvánuljon a gyermekkel kapcsolatos bánásmódban, a kisgyermeknevelői attitűdben, kommunikációban.

A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

A bölcsődei nevelésünkben a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. A kisgyermeknevelők munkáját folyamatos továbbképzésekkel és a nehéz helyzetek eljátszásával, átbeszélésével segítjük. A főiskolai képzés előnyeinek hangsúlyozásával és a képzés alatti támogatással ösztönözzük, hogy minél többen felsőfokú végzettséget szerezzenek.

A biztonság és a stabilitás megteremtése

Intézményünk a környezeti és tárgyi állandóságra is odafigyel, ennek a megvalósulását segíti a napirend, ülésrend, fektetési rend, csoport- és hely- jel állandóság. Korcsoport szerint elkészített napirendre, mindannyian odafigyelve, biztosítjuk az állandóság elvét, ez azt jelenti a gyermek számára, hogy az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések, tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában. A napirendeket az évszakoknak, csoportlétszámnak, korosztálynak megfelelően alakítjuk ki, aktualizáljuk. Törekszünk arra, hogy az ellátás ideje alatt a várakozási időt minimumra csökkentsük, és minden zavaró körülményt kizárjunk. Lehetőség szerint biztosítjuk a személyi állandóságot, a felmenőrendszer és a saját kisgyermeknevelő rendszer

alapján. A kisgyermek egyéni igényeitől függő, bölcsődénkben történő beszoktatásra, adaptációs időszakra úgy tekintünk, mint a kisgyermek elveszett biztonságának újrateremtésére.
Az új szülőkkel való beszélgetések során hangsúlyozzuk a fokozatos, anyás beszoktatás előnyeit, az otthoni napirend fontosságát

Fokozatosság megvalósítása

A fokozatosságnak a bölcsődei nevelésünk minden területét érintő bármely változás esetén érvényesülnie kell. A kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a jó szokások kialakulását.

Egyéni bánásmód érvényesítése

A kisgyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a kisgyermeknevelő elfogadó, empatikus, hiteles nevelői magatartása. A bölcsődei nevelésünkben figyelembe vesszük a kisgyermek spontán érésének, egyéni fejlődésének ütemét, a pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját, nemzetiségi/etnikai, kulturális és vallási hovatartozását. A fejlődés ütemét mindig magához a gyermekhez viszonyítva kell megítélni. Minden új fejlődési állomásnak kiindulópontja maga a gyermek. Ezért fontos, hogy a bölcsődénkbe járó kisgyermekek mindegyike egyéni szükségleteihez igazodó mértékben részesüljön érzelmi biztonságot nyújtó gondoskodásban és támogatásban.

A gyermekeket önmagukhoz és nem a többi gyermekhez hasonlítjuk, így az apróbb fejlődést is észlelhetjük. A kisgyermeknevelői munkának nagyon fontos alapelve, minden gyermekkel egyéni igényei alapján kell foglalkozni, mely folyamatos figyelmet igényel.
Szakembereink a folyamatos információcsere alapján valósítják meg az egyéni bánásmód elvét, a szülőkkel és a társ kisgyermeknevelőkkel. Az egyéni bánásmód alapvető feltétele a felnőtt őszinte érdeklődése a gyermek iránt.
Kisgyermeknevelőink a kisgyermek pozitív megnyilvánulásait támogatják, megerősítik, elismerik. Feladatuk minden gyermek számára a meleg, szeretetteljes odafordulás, a gyermek egyéni igényeinek megfelelő környezet kialakítása (balesetmentes, egészséges környezet, játékkészlet). Számunkra elengedhetetlen feladat, hogy a bölcsődébe járó gyermekek mindegyike folyamatosan érezze a róla gondoskodó felnőtt elfogadását.

Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei. A gondozási helyzetek megvalósulása során a nevelésnek és a gondozásnak elválaszthatatlan egységet kell alkotnia. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei nem korlátozódhatnak a gondozási helyzetekre.
A professzionális gondozásunk, hozzájárul a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához és a nevelési feladatok megvalósulásának egyik kiemelt színtere. Időt hagyunk a gondozás intim helyzeteiben a bensőséges kommunikációra, apróbb „huncutságokra". A próbálkozásokhoz elegendő idő biztosítása, a gyermek meghallgatása, véleményének figyelembevétele, a kompetenciájának megfelelő mértékű döntési lehetőségének biztosítása a feladatunk.

Az aktivitás, az önállósulás segítésének elve

Napirend megfelelő kialakításával biztosítjuk a gyermek aktivitását és önállóságának fejlődését, ha elegendő idő áll a gondozási műveletek elvégzéshez, valamint a játéktevékenységhez. Ilyenkor fokozottabban van lehetőség a gyermek ösztönzésére, megnyilvánulásainak elismerő, támogató, az igényekhez igazodó segítésére. Az elv megvalósításában a biztonságos és tevékenységre motiváló személyi és tárgyi környezet megteremtése is biztosítja az aktivitást. A próbálkozásokhoz elegendő időbiztosítása, a gyermek meghallgatása, véleményének figyelembevétele, a kompetenciájának megfelelő mértékű döntési lehetőségének biztosítása

4.2. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS FELADATAI

A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése

A bölcsődénk, mint a kisgyermekes családokkal kapcsolatba kerülő első gyermekintézmény jelentős szerepet tölt be a szülői kompetencia fejlesztésében. A család erősségeinek megismerése, támogatása a pozitívumok kiemelésével valósul meg.

A családi és bölcsődei nevelés összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti egyenrangú, konstruktív, kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat elengedhetetlen feltétel a kisgyermekek harmonikus fejlődéséhez. A szülő ismeri legjobban gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelőink, mint szakemberek, szaktudásukra, tapasztalataikra építve, a szülők igényeihez igazodva közvetítik a kora gyermekkori fejlődéssel, neveléssel kapcsolatos ismereteket, módszereket.

Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

A szakembereink feladata a kisgyermek fejlődésének nyomon követése, dokumentálása, támogatása, a harmonikus testi és lelki fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése.
A primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése a gondozási helyzetekben valósul meg. A rugalmas, a kisgyermek életkorához, egyéni fejlettségi szintjéhez és az évszakhoz igazodó napirend biztosításával, az életkornak megfelelő változatos és egészséges táplálkozást, a játék, a mozgás, a szabad levegőn való aktív tevékenység és pihenés feltételeit. Az egészséges életmód, az egészségnevelés érdekében törekszünk az alapvető kultúrhigiénés szokások kialakítására.

A prevenciós feladatok megvalósításába szükség esetén speciális szakemberek is bevonunk: gyermekorvos, dietetikus, gyógypedagógus, pszichológus, mentálhigiénés szakember,

gyermekfogszakorvos stb. Évente két alkalommal gyermek fogorvos látogat ki intézményünkbe, ahol preventív jelleggel megvizsgálja a kisgyermekeket, és szükség esetén kezelésre hívja be őket.

Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése

A biztonságot nyújtó nevelői magatartásunk magában foglalja a szakember érzelmi elérhetőségét és hitelességét, az érzelmek kifejezésére való ösztönzést, a pozitív és bíztató üzenetek rendszeres közvetítését, a világos elvárások és határok megfogalmazását. A kisgyermekek bölcsődénkbe kerülése több lehetőséget teremt a társas kapcsolatok megtapasztalására. Az együttlét helyzetei az én érvényesítés, a tolerancia, az empátia gyakorlásának színterei, amelyek hozzájárulnak az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztéséhez.
Törekszünk az együttélés szabályainak elfogadtatására, a mások iránti nyitottság megőrzésére. A kisgyermeknevelőink feladata a kisgyermekek beszédkészségének fejlesztése érdekében az ingerekben gazdag, tiszta nyelvi környezet biztosítása, a kommunikációs kedv felkeltése és fenntartása a bölcsődei nevelés-gondozás minden helyzetében, mondókák, énekek, versek, mesék közvetítésével.

A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

A kisgyermek érdeklődésének erősítése a játékos felfedezés és a cselekvéses tanulás lehetőségeinek megteremtése a kisgyermeknevelőink aktív részvételével és a megfelelő környezet kialakításával történik. A bölcsődei nevelésünk-gondozásunk helyzeteiben a szakember ismeretet nyújt, segíti a tájékozódást, a tapasztalatok és élmények feldolgozását.
A kisgyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során szerepet kap az élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása, az önálló próbálkozás és a kreativitás támogatása. Az önálló választás és a döntési képesség kialakulását segíti a bátorító, ösztönző nevelői magatartás.

4.3. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS FŐBB HELYZETEI

A nevelés-gondozás valamennyi helyzetében feladatunk a gyermek testi-lelki harmóniájának elősegítése, melyhez hozzátartozik a személyi- és tárgyi környezettel való harmónia is.
Lehetőséget kell biztosítanunk a kisgyermek számára ahhoz, hogy érdeklődésének, pillanatnyi pszichés szükségleteinek megfelelően ismerkedhessen személyi- és tárgyi környezetével. Ezzel járulunk hozzá, ahhoz, hogy segítséget kapjon a kisgyermek az optimális és sokoldalú fejlődéséhez, szocializációjához.
Szándékunk, hogy a bölcsődei élet legyen élvezetes, részvételre motiváló, tanulási élményeket biztosító, társas közegben zajló, interakciót ösztönző.

Gondozás

Bensőséges interakciós helyzet kisgyermeknevelő és gyermek között, melynek elsődleges célja a gyermek testi szükségleteinek kielégítése, a komfort érzés megteremtése. A gondozási műveletekre való felkészülés és az ehhez szükséges nyugalom megteremtésével lehetőséget adunk a gyermek számára, hogy aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben. A kisgyermeknevelőknek pedig ebben a légkörben figyelni kell a megfelelő szituációban a dicséretre, biztatásra, megerősítésre. Lényeges, hogy ehhez biztosítsuk az elegendő időt, mivel az egyes mozzanatok megtanulása hosszú gyakorlást igényel. A gondozási helyzetek tartalommal való kitöltése jelentős mértékben segíti a szokáskialakítást és az önállósodást.

Játék

A gyermekkor legfontosabb tevékenysége, amely segíti a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, az értelmi, az érzelmi és a szociális fejlődést.
Kisgyermeknevelők a játék feltételeinek (megfelelő hangulat, hely, idő, eszközök) biztosításával és nevelői magatartásukkal támogatják az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatok fejlődésére is. A többi gyermekkel való együttlét örömforrás, a társak viselkedése is mintát nyújt, segítve a szociális képességek kialakulását.

Mondóka, ének

A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket, örömélményt keltenek, érzelmi biztonságot adnak a kisgyermeknek.
Bölcsődénkben lehetőséget biztosítunk sokrétű zenei élmény átélésére, tapasztalatszerzésre. Munkánk folyamán segítjük az anyanyelv, a zenei nyelv elsajátítását, a személyiség fejlődését, hozzájárulunk a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez.

Vers, mese

A vers, mese is nagy hatással van a kisgyermek érzelmi-, értelmi- (ezen belül beszéd, gondolkodás, emlékezet és képzelet) és szociális fejlődésére. A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a gyermek személyiségére. Amikor mi verset mondunk, mesét olvasunk, képeskönyvet nézegetünk bensőséges kommunikációs helyzetet teremtünk. A gyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyeknek megszerzésére más helyzetekben nincs lehetősége. Fejlődik emberismerete, a főhőssel való azonosulás fejleszti empátiáját, gazdagodik szókincse. A mese segíti az optimista életfilozófia és az önálló véleményalkotás alakulását. Tapasztalataink szerint kedveltek a különböző mozgásformákkal kísért versek, mondókák, melyeket szívesen alkalmazunk.

Alkotó és egyéb tevékenységek

Az öröm forrása maga a tevékenység – nem az eredmény. Az érzelmek feldolgozása és kifejezése, az önkifejezés, az alkotás maga, mely intézményünkben a gyermek önkéntességén alapul. A kisgyermeknevelő feladata a tevékenység felkínálása és a gyermek érdeklődésének felkeltése.

Mozgás

Csecsemő- és kisgyermekkorban a mozgás alapvető formái alakulnak ki, ebben az időszakban minden terület fejlődésének alapja. A korosztály mozgásigénye rendkívül nagy, törekszünk arra, hogy a környezet biztosítsa a lehetőséget az ez irányú tevékenység kielégítésére. Nagyon figyelünk arra, hogy bölcsődénk balesetmentes legyen, a veszélyforrásokat minimumra csökkentsük.
A nagymozgásos játékokra elsősorban a szabadban adott a lehetőség, de a hallban illetve a tornaszobában is van rá lehetőség. A kisgyermeknevelők kreativitását mutatja mikor a szobában is megteremtik a módját annak, hogy olyan esetben is kielégítsék nagymozgás igényüket a gyermekeknek mikor az előző lehetőségek nem megvalósíthatóak.
Bölcsődénk udvara minden szempontból megfelelő gyermekeink számára a szabad levegőn tartózkodásra, játékra, mozgásra.

Tanulás

Intézményünkben a bölcsődei nevelés-gondozáson belül, a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük: minden, ami a gyermekkel történik, olyan tapasztalat- és információszerzési folyamat, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben és gondolkodásban. A tanulás a gyermek korától, fejlettségi szintjétől függő folyamat, amely tevékenységbe ágyazottan történik. A kisgyermeknevelőknek teret kell adniuk a gyermek személyes kíváncsiságának és érdeklődésének kibontakoztatására.
A kisgyermekkori tanulás színterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és kommunikáció. A tanulás formái: utánzás, spontán játékos tapasztalatszerzés.
Alapvető szempont, hogy a bölcsődei élet a kisgyermek számára élményt nyújtó, részvételre motiváló, tanulási tapasztalatokat biztosító legyen. Valamennyi tevékenység, élethelyzet alakításának módszertani alapja az egyéni bánásmód érvényesítése, a gyermek pozitív önállósági törekvéseinek, önértékelésének erősítése.

Egyéb tevékenységek

Ezek a tevékenységek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, a környezet aktív megismeréséhez, az egymásról és a környezetről való gondoskodáshoz kapcsolódnak (pl. babafürdetés, viráglocsolás, őszi falevelek gereblyézése, karácsonyi süteményszaggatás, gyümölcssaláta készítése stb.). Az öröm forrásai az „én csinálom" élményének, az együttességnek, a közös munkálkodásnak és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése.
A kisgyermekek bármikor bekapcsolódhatnak, és bármikor kiléphetnek, az önkéntesség nagyon fontos, a tevékenykedés nem lehet feladat. Ezek a helyzetek lehetőséget nyújtanak az együttműködésre, a feladatok megosztására, ok-okozati összefüggések felfedezésére, megértésére.

4.4.A BÖLCSŐDEI NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK FELTÉTELEI

„Saját kisgyermeknevelő"- rendszer

Személyes állandóság elvén nyugszik, a csoport egy része tartozik egy nevelőhöz. Ő szoktatja be, kíséri végig a gyermek fejlődését, így több figyelem jut a gyermekeire, számon tartja igényeiket, szokásaikat, problémáikat, átsegíti őket a bölcsődei élet során, adódó nehézségeken. Fontosnak tartjuk a családban megkezdett nevelés, szocializáció folytatását, vagy a hiányosságok esetén annak kiegészítését, a családok segítését, és szoros, kölcsönös
bizalomra épülő együttműködés kialakítását a szülőkkel. A gyermek személyi- és tárgyi környezetének állandósága („Saját" kisgyermeknevelő rendszer, felmenő rendszer, csoport- és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot. Tapasztalatok szerint a személyi változás, a helyváltoztatás hosszú időre elbizonytalanítja, kizökkenti egyensúlyukból a gyermekeket, ezért nyugodt fejlődésük érdekében fontos az állandóság.

Gyermekcsoportok szervezése

A bölcsődénkben a gyermekcsoportok létszáma jogszabály által meghatározott. Az előírtnál magasabb csoportlétszám nem fogadható el, mivel a minőségi bölcsődei nevelést az életkornak és a sajátos igényeknek megfelelő felnőtt-kisgyermek arány garantálja.
A bölcsődei nevelés alapelveinek megfelelően a kisgyermek a bölcsődébe járás teljes időtartama alatt ugyanabba a gyermekcsoportba jár. Életkor szerint homogén és vegyes csoportok egyaránt előfordulnak. A szakmai elveknek megfelelőbb az életkor szerinti homogén csoport, mert a gyermekek közötti nagy egyéni különbségek kezelése homogén csoportban sem könnyű feladat és a vegyes korcsoport előnyei a bölcsődés korban kevésbé érvényesülnek, mint a későbbi életszakaszokban.

Napirend

A bölcsődei munka alapfeltétele a jól kialakított, folyamatos napirend. Bölcsődénkben a napirend állandósága a gyermek számára nemcsak a fizikai szükségletek szempontjából nélkülözhetetlen. A napirend megkönnyíti a gyermek tájékozódását, lehetővé teszi számára a gondozási műveletek „előrelátását", ezáltal tehát elősegíti a gyermek alkalmazkodását, fokozza biztonságérzetét. A napirend függ a gyermekcsoport életkori összetételétől, fejlettségétől, szükségleteitől, de befolyásolják azt az évszakok, az időjárás, a csoportlétszám és egyéb tényezők is. A napirend kialakításának további feltételei a személyi állandóság („saját kisgyermeknevelő"-rendszer), a tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a bölcsődei dajkával való összehangolt munka, a kisgyermekek otthoni életének, életritmusának lehetőség szerinti figyelembevétele.

4.5. CSALÁDOK TÁMOGATÁSÁNAK MÓDSZEREI ÉS LEHETŐSÉGEI

A családok támogatása a családban hatékonyan működő erőforrások felkutatására és ezen erőforrások eredményes működtetésére irányul, mely hozzájárul a család szocializációs funkciójának minél szélesebb körű kibontakozásához. Ez a megközelítés szem előtt tartja a családi nevelés elsődlegességét, a bölcsődei ellátás családi nevelésre való épülését. A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formája van, mindegyik más-más szerepet tölt be, ezért célszerű párhuzamosan minél többet alkalmazni belőlük.

- A családlátogatás alkalmával a közvetlen kapcsolat kialakítása a családdal. A bölcsődébe kerülés előtt a társ kisgyermeknevelővel, a szülővel egyeztetett időpontban történik. A gyermeket otthoni környezetében ismerik meg a kisgyermeknevelők, fontos a gyermek családban elfoglalt helye, egyéni szokásai, melyek segítséget jelentenek a kisgyermeknevelőknek. Alapvető fontosságú a kisgyermeknevelő hitelessége, szakmai felkészültsége, a családlátogatás során. Levezetéséhez segítséget nyújt a kiadott útmutató.
- Bölcsődei adaptáció: A szülővel történő fokozatos beszoktatás lehetőséget ad a család és a bölcsőde tartalmas együttműködésére. A szülő jelenléte biztonságot ad a gyermek részére, mely megkönnyíti az új környezethez való alkalmazkodását. A kisgyermek és a kisgyermeknevelő között fokozatosan kialakuló érzelmi kötődés segíti a gyermeket a környezete elfogadásában. A szülő a beszoktatás alkalmával teljes betekintést nyer a bölcsődei munkába. A bölcsődében tapasztalt nevelői légkör, a kisgyermeknevelő felkészültsége, szakmai tudása, a szülővel szembeni magatartása növeli a kisgyermeknevelő munka tekintélyét, a bölcsődei munka elismerését .
- A szülőkkel napi kapcsolat tartása, hogy így minden információ eljusson a kisgyermeknevelőkhöz és a családhoz egyaránt. A saját kisgyermeknevelő lehetőség szerint alaposabb tájékoztatást kapjon és adjon a saját gyermekeiről. A kisgyermeknevelő és a szülők folyamatosan tájékoztatják egymást a gyermekről. A folyamatos, kölcsönös tájékoztatás a gyermek fejlődéséről alapvető fontosságú, mert így kialakul egy személyre szóló gondozás, nevelés. Fontos, hogy a tájékoztatás őszinte, hiteles, és személyes hangvételű legyen.
- A szülőcsoportos beszélgetések alatt, egy bizalmasabb kapcsolat kialakítása a kisgyermeknevelő és a család között.
- Különböző ünnepek köré szervezett rendezvények, családi délutánok megtartása. Adventi készülődés, farsang, húsvéti készülődés, gyermeknap
- Érdekképviseleti fórum Törvényi kötelezettség alapján érdekképviseleti fórum megalakítása szülői, fenntartói és bölcsődei részvétellel.
- Indirekt kapcsolattartási formák jól kiegészítik a direkt kapcsolattartási formákat. Az írásbeli tájékoztatók, hirdetőtáblák, honlap, szórólap, közösségi oldalakon való megjelenések lehetőséget adnak az ismeretterjesztésre.

HAGYOMÁNYOK, ÜNNEPEK

A sajátos arculat alakításában fontos szerepe van a hagyományoknak. Az ünnepeket és a hagyományok ápolását nem lehet kihagyni a bölcsőde életéből sem, hiszen játékos formában viselkedési formák, magatartási módok átadására van lehetőség, a gyermekek számára megkülönböztethetővé válnak a hétköznapok és a jeles napok. A szokások, hagyományok megtartása a kulturális örökség ápolását jelenti, amelyre a korai életszakasztól kell szocializálnunk a gyermekeket.
A bölcsődei nevelés felelőssége azért is hangsúlyos, mert napjainkban e hagyományokat egyre kevesebb család tartja fontosnak.
Csak élet közeli ünnepek és hagyományok ápolása lehet a cél ebben a korosztályban. Fontos, hogy ezeknek a hagyományoknak talaja legyen a közösségben, mert a múlt örökségéhez csak így közelíthetünk. Az ünnepek nem műsorok szervezését jelentik, hanem rákészülést, közös ünneplést. Minden ünnepi készülődés, a felfokozott várakozás erősíti az ünnep élményét, segíti az ünnepi hangulat megteremtését. A bölcsődés korú gyermek számára minden ünnep egyedi, egyszeri, az ismétlődő ünnep minden alkalommal más és más.

Hagyományos ünnepeink:

- Születésnap, névnap: csoporton belül, egyéni megünneplés az ünnepelt gyermek születésnapja, névnapja körüli napon. A csoport tagjai énekelnek és az ünnepelt apró, a kisgyermeknevelők által készített ajándékot kap. Az életkornak megfelelő számú gyertya gyújtása jelképes tortán történik.

- Gyermeknap: családdal közös rendezvény, különböző programok biztosításával, amit térítés nélkül vehetnek igénybe a bölcsődés gyermekek és a vendégek.

- Mikulás: csoportonként érkezik a beöltözött Mikulás. A gyermekek csomagot kapnak, amit hazavisznek, és egy apró édességet, amit helyben elfogyaszthatnak. A gyermekek név szerint is meg vannak említve egy-egy pozitív tulajdonság kiemelésével.

- Karácsony: kreatív délutánt rendeznek a kisgyermeknevelők, amelyen a szülők is részt vesznek, a gyerekek és a szülők kedvük szerint tevékenykednek. Az elkészített alkotásokat hazaviszik, illetve a csoportszobákat díszítik velük.

- Farsang: csoportonként ünnepelünk. Jelmezbe öltözés a gyermek és a szülők kívánságától függ. A kisgyermeknevelők is beöltöznek, hogy ezt a napot hangulatosabbá, még emlékezetesebbé tegyék a gyermekek számára.

- Húsvét: csoportonként érkezik a beöltözött Nyuszi, minden gyermek húsvéti édesség csomagot kap, amit hazavisz. A játszóudvaron, a fűben rejtenek el a kisgyermeknevelők apró tojásokat, amit összegyűjteni és megenni nagy élményt jelent a gyermekek számára. Lehetőség szerint a zenepedagógus egy húsvéti mesét ad elő a gyermekek bevonásával

Az ünnep előtt a kisgyermeknevelők egy kreatív délutánt szerveznek, ahol a gyerekek és a szülők is kedvük szerint tevékenykednek. Az elkészített alkotásokat hazaviszik.

Célok, feladatok:

- Keressük annak a lehetőségét, hogy több olyan programot szervezzünk, amibe bevonható a család.
- Felméréssel, véleménykutatással megismerni, hogy milyen programokban vennének szívesen részt a szülők, milyen időpontot tartanak alkalmasnak.

4.6. A BÖLCSŐDE KAPCSOLATRENDSZERE

A bölcsőde – egymás kompetencia határainak kölcsönös tiszteletben tartásával – együttműködik mindazokkal, akik a családoknak nyújtott szolgáltatások és ellátások során a gyermekkel, vagy családjával kapcsolatba kerülhetnek. A problémás, nehéz szociokulturális háttérrel élő gyermekek élethelyzetének javítása ezen intézményekkel szorosan együttműködve történik.

Intézményen belüli kapcsolatok

- Az Egyesített Bölcsődék vezetője napi kapcsolatban áll a bölcsőde vezetőjével
- Szoros kapcsolatban állunk a szaktanácsadóval, szakmai kérdésekben szükség szerint konzultálunk
- A tagintézmények vezetői is napi kapcsolatban állnak egymással

Más intézményekkel való kapcsolat

- Fenntartónkkal- Bp. Főváros X. kerületi Önkormányzat dolgozóival
- Bárka- Kőbányai Szociális és Gyermekjóléti Központtal
- Óvodákkal, elsősorban a Csodapók Óvodával: Előzetes megbeszélés az óvodai felvétel előtt /tájékozódás a gyerekek létszámáról, korcsoport szerinti megoszlásról, testvérgyerekekről stb. Az óvodavezető és óvónő is rész vesz az óvodába menő gyerekek szülei részére tartandó értekezleten. Beiratkozás után egyeztetünk a gyermekről. Az óvónők látogatást tesznek a bölcsődénkbe, ismerkednek a

gyerekekkel, a kisgyermeknevelők tájékoztatják őket a gyermekek fejlettségéről. A bölcsődés gyerekek látogatást tesznek az óvodába.
A rendezvényekre meghívjuk egymást, lehetőség szerint mi is eleget teszünk a meghívásnak. (Csodapók nap, szüretelés nagyobb bölcsődés gyermekek részvételével)
Az élelmezéssel kapcsolatban napi kapcsolatban vagyunk.

- Képző intézményekkel
A bölcsőde gyakorlóterület, több iskolából érkeznek hozzánk a tanulók. Bölcsődénk 2008 óta biztosítja a Pannon Kincstár Tanoda tanulói részére a gyakorló területet és a

vizsga lebonyolítását. Az ELTE kisgyermeknevelő BA szak beindulása után egyre nagyobb az érdeklődés intézményünk iránt a hallgatók között.

Célunk, hogy a hallgatók az eddig elméletben tanultak és az itt szerzett ismeretek révén megszeressék ezt a pályát és hivatásuknak tekintsék azt. A gyerekek feltétel nélküli elfogadását, a fokozatosság elvét betartva készítjük fel őket az önálló munkára. Feladatunk a terepgyakorlat megfelelő előkészítése, mely magában foglalja a kisgyermeknevelők szakmai felkészültségének fejlesztését, a tanulók fogadását, a bölcsőde és a kollektíva bemutatását, a kapott tematika ismertetését, megbeszélését és a kompetencia határok betartását. A gyakorlat alatt a kerület szaktanácsadójával szorosan együttműködünk, hogy a betanítás, vizsga minél zökkenő mentesebb és sikeresebb legyen.

Bölcsődék szervezeti ábrája

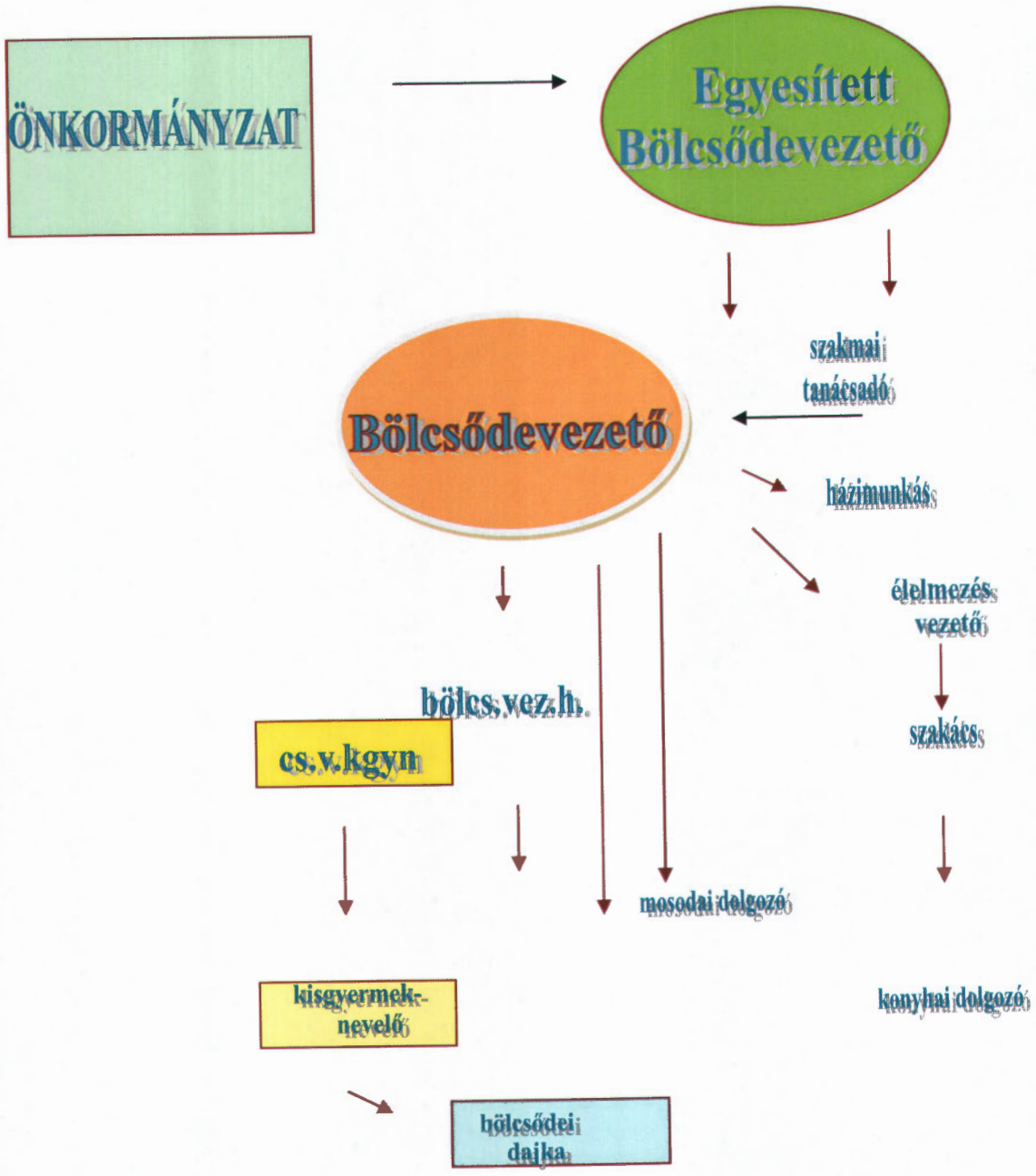

4.7.ALAPELLÁTÁSON TÚLI, A CSALÁDI NEVELÉST TÁMOGATÓ SZOLGÁLTATÁSAINK

Tanácsadás

A bölcsődénkben meghatározott időben, és igény szerint a szakemberek bevonásával biztosítunk tanácsadást az alábbi témákban:

Gondozási – nevelési témákban.

Étkezési gondok, diétás étkeztetés esetén, ételbemutatók szervezése.

Só-szoba használata

Somadrin szoba: A bölcsődénkben működik ez a szolgáltatás. A tengeri sós levegőt idéző, felső légúti betegségek megelőzését szolgáló, asztmatikus tüneteket csökkentő, gyógyhatású barlang preventív haszna már bizonyított. Tapasztaljuk, hogy a téli időszakban, a rendszeres só-szoba látogatás hatására, a felső légúti megbetegedések száma lényegesen csökkent. A gyermekek immunrendszerének erősítése-, az ellenálló képesség növelése érdekében vezettük be ezt a fajta szolgáltatást, mely a szülők körében igen népszerű.

Zenepedagógus látogatása

Kéthetente a játékidőben 20-30 perces játékos zenés foglalkozás a gyerekek aktív részvételével.

Bölcsődei szociális munkás

Havonta egyszeri alkalommal, illetve igény szerint a Bárka Kőbányai Szolgáltató Központ egyik családgondozója az intézményben fogadóórát ad. A családoknak, dolgozóknak tanácsot, iránymutatást ad felmerülő problémák esetén.

5. ÉLELMEZÉS

A bölcsődés (72 fő) és az óvodás gyermekek (108 fő) és a felnőttek ékeztetését saját főzőkonyháról biztosítjuk. A korszerű táplálkozás feltételeinek tárgyi, személyi feltételei adottak. Az étlapot szakképzett dietetikus állítja össze, ami elősegíti a gyermek testi fejlődését. Az étlapok minden esetben, az átadóhelységben ki vannak függesztve. Ételeink idényszerűek, ízletesek, színben harmonizálnak, törekszünk arra, hogy minden évszakban a lehető legtöbbször friss alapanyagokból, zöldségekből főzzünk.

Igény esetén, szakorvosi javaslatra a gyermekek részére diétás étkezést biztosítunk, melyre különös figyelmet fordítunk. Az élelmezésben a HACCP rendszer működtetését és folyamatos felülvizsgálatát megvalósítjuk. 37/2014.(IV.30.) EMMI rendelet a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásait betartjuk.

Az élelmezési üzem takarítása, fertőtlenítése folyamatos, a kiadott utasításoknak megfelelően történik.

6. ÉRDEKVÉDELEM

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 35-37. sz. paragrafusa értelmében, a bölcsődei ellátásban részesülők érdekeinek védelmében az intézmény Érdekképviseleti Fórumot működtet. Az Érdekképviseleti Fórum szabályzata az intézményben megtekinthető.

1. Az Érdekképviseleti Fórum célja:
   Az ellátásra jogosultak és az intézményi jogviszonyban állók érdekvédelme.

2. Az Érdekképviseleti Fórum feladata:
   - Megvizsgálja az elé terjesztett panaszokat.
   - Dönt a hatáskörébe tartozó ügyekben.
   - Intézkedést kezdeményez az intézményvezetőnél, szükség esetén a fenntartónál.
   - Véleményt nyilvánít az intézmény vezetőjénél a gyermeket érintő ügyekben.
   - Javaslatot tehet az intézmény alaptevékenységével összhangban végzett szolgáltatások tervezéséről, működéséről, ebből származó bevételének felhasználásáról.
   - Egyetértési jogot gyakorol a házirend jóváhagyásánál.

3. Az Érdekképviseleti Fórum működési területe:
   A Kőbányai Egyesített Bölcsődék tagintézményei.

4. Az Érdekképviseleti Fórum működése:
   A gyermek szülője, ill. törvényes képviselője panasszal élhet a bölcsőde vezetőjénél, az Egyesített Bölcsődék vezetőjénél, továbbá az Érdekképviseleti Fórumnál:
   - az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében,
   - a gyermeki jogok sérelme,
   - az intézmény dolgozóinak kötelezettségszegése esetén.

A bölcsőde vezetője, az Egyesített Bölcsődék vezetője és az Érdekképviseleti Fórum a panaszt 15 napon belül köteles kivizsgálni és tájékoztatást adni a panasz orvoslásának lehetséges módjáról.
A gyermek szülője, ill. törvényes képviselője az intézmény fenntartójához, továbbá a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat, ha nem kap értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy, ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet.

7.A SZAKMAI FELKÉSZÜLTSÉG BIZTOSÍTÁSÁNAK MÓDJA, FORMÁI

A szakmai felkészültség elősegítése, biztosítása

Területi szakmai látogatások, szakmai konzultáció

A szakdolgozók következetes, magas színvonalú szakmai munkáját a kerületi szaktanácsadó, az Egyesített Bölcsődék vezetője és helyettese segítik az éves látogatási terv alapján meghatározottak szerint. A megfigyelések eredménye, a tapasztalatok minden esetben az adott bölcsődevezetővel és a kisgyermeknevelőkkel megbeszélésre kerül. A megfigyelésekről írásos jegyzőkönyv készül.
A szakmai munka ellenőrzése során fő irányelv a kisgyermeknevelők nevelői pedagógiai önállóságának elfogadása. A bölcsődei nevelőmunka értékelése az egész bölcsődére vonatkoztatva kisgyermeknevelői értekezlet keretében történik, Az ellenőrzés kiterjed a dokumentációk ellenőrzésére is.
A bölcsőde által megrendelt szakmai folyóiratok, a vásárolt szakmai könyvek segítségével friss ismeretek birtokába jutnak kisgyermeknevelőink.

Természetesen a rendszeres megfigyeléseken túl, szükség szerint, vagy a bölcsődevezető kérésére ismételt látogatásra lehetőség van, a szakmai konzultáció folyamatosan biztosított.

Képzés, továbbképzés

A mai szakmai követelményeknek megfelelő magas színvonalú munkát a bölcsődei szakemberek csak úgy tudják megvalósítani, ha folyamatosan képezik, továbbképzik magukat, ismereteiket bővítik, gazdagítják. Ezért az Egyesített Bölcsődék kiemelt feladata kerületi szinten, a továbbképzések szervezése, a helyszín biztosítása, az önképzés elősegítése és támogatása. Különös figyelmet fordítunk a pályakezdő és szakképzetlen kisgyermeknevelők továbbképzésére. Ezen kívül a kisgyermeknevelői munkaközösség az aktuális kérdéseket, szakmai problémákat egyeztetik minden bölcsődéből egy kisgyermeknevelő részvételével

A 8/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet szabályozza a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásba vételét. A 9/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet pedig a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzését határozza meg.
Ezen rendeletek értelmében, a nyilvántartásba vett, szakképzett dolgozónak meghatározott számú kredit pontot kell gyűjtenie, a 6 éves képzési ciklus alatt. Fontos az ezzel kapcsolatos szervezési-, koordinációs feladatok zökkenőmentes és jól szervezett ellátása.
Év végén kerületi viszonylatban a teljesített továbbképzési pontok összesítésre kerülnek, a lejelentést és a képzési terv koordinálását a szaktanácsadó végzi.

A szakmai munka minőségének emelése, valamint a magasabban kvalifikált munkatársak biztosítása érdekében több kolléganőnk vesz részt iskola rendszerű képzésben. Minden évben nő a főiskolai diplomával is rendelkező kisgyermeknevelőink száma. A költségvetés függvényében, a főiskolai tanulmányokat anyagilag is igyekszünk támogatni, ezzel is megbecsülésünket kifejezni adott kisgyermeknevelő felé.

8. HATÁLYBALÉPÉS

Ezen szakmai programot

a

KŐBÁNYAI NAPSUGÁR BÖLCSŐDE

részére

2017. január 1-től készítettük.

A szakmai program visszavonásig érvényes.

A Szakmai Programot a Kőbányai Önkormányzat Humánszolgáltatási Bizottsága 2016. december 13-án elfogadta.

A Szakmai Program naprakész állapotban tartásáról a bölcsődevezető, és az egyesített bölcsődevezetője gondoskodik.

Budapest, 2016. december 15.

Bölcsődevezető

Egyesített Bölcsődevezető

A fenntartó részéről

MELLÉKLETEK

1.számú melléklet

KŐBÁNYAI NAPSUGÁR BÖLCSŐDE
1104 Budapest, Mádi u. 127.

MEGÁLLAPODÁS

mely létrejött a Kőbányai Napsugár Bölcsőde, mint a napközbeni ellátását biztosító intézmény, valamint a bölcsődei ellátásban részesülő gyermek szülője (törvényes képviselője) között.

Szülő (törvényes képviselő) adatai:
Név:
Születési név:
Anyja neve:
Lakcíme:

Gyermek adatai:
Név:
Születési hely, idő:
Anyja neve:
Lakcíme:
TAJ szám:

A bölcsődei ellátás kezdő időpontja:

1. A módosított 1997. évi XXXI. Tv. (továbbiakban Gyvt.) 42/A. § alapján bölcsődei ellátás keretében a gyermek húszhetes korától nevelhető és gondozható
   - az óvodai nevelésre nem érett gyermek esetén, ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja, bölcsődei ellátás keretében gondozható, nevelhető a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-éig,
   - a sajátos nevelési igényű gyermek esetén a sajátos nevelési igényű gyermek bölcsődei ellátásban annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben az ötödik életévét betölti,
   - a fenti kritériumok alá nem tartozó gyermek esetén,
     - ha a harmadik életévét január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott év augusztus 31-éig gondozható, nevelhető bölcsődei ellátás keretében,
     - ha a harmadik életévét szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő év augusztus 31-éig, gondozható, nevelhető bölcsődei ellátás keretében abban az esetben, ha a szülő, törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a gyermek napközbeni ellátását addig az időpontig bölcsődei ellátás keretében kívánja megoldani.

2. A bölcsődei ellátás időtartama: határozott vagy határozatlan (aláhúzandó).

3. A bölcsődei ellátás keretében az intézmény a gyermek számára az alábbiakat biztosítja:
   - a bölcsődei adaptáció elősegítése, minél családbarátabb módon
   - szakszerű gondozás-nevelés, testi-lelki szükségletek kielégítése, a fejlődés és a szocializáció segítése,
   - napi négyszeri (orvos által ellenőrzött, az életkornak megfelelő) étkezés,

- a fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezet,
- egészségvédelem egészségnevelés, kultúrhigiénés szokások kialakulásának segítése,
- állandóság (saját kisgyermeknevelő rendszer), egyéni bánásmód,
- időjárástól függően napi lehetőség a szabad levegőn való játékra,
- az egyéni ruhanemű kivételével, textíliával történő ellátás,
- személyes higiéné feltételeinek biztosítása,
- korcsoportnak megfelelő játékeszközök,
- rendszeres orvosi felügyelet, óvodai életre való felkészítés.

4. A bölcsőde a szülő számára az alábbiakat biztosítja:
   - a házirend megismerése,
   - tájékoztatás a gyermekével napközben történő eseményekről,
   - rendszeres betekintés a kisgyermeknevelő által vezetett egyéni dokumentációba (üzenőfüzet),
   - szülői értekezlet, egyéni és csoportos beszélgetés kisgyermeknevelővel, vezetővel,
   - tájékoztatók, étrendek megismerése.

5. A Gyvt. 148.§ (1)-(3), valamint (5) bekezdése alapján az intézményi ellátásért térítési díjat kell fizetni. A bölcsődei ellátásért fizetendő térítési díj mértékét az Önkormányzat rendeletben szabályozza. A térítési díj mértékét minden év március 31.-éig a fenntartó önkormányzat képviselő testülete határozza meg. A Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat döntése alapján jelenleg nem kell térítési díjat fizetni.

6. A 22/2012. (V. 23.) önkormányzati rendelet szerint a bölcsődei ellátás keretében nyújtott étkezés díja naponta _____ Ft. Az étkezési díjat a szülő vagy a törvényes képviselő köteles megfizetni.
   - A megállapított étkezési térítési díjat minden hónapban az előre jelzett napon kell befizetni, még hiányzás esetén is. Az ilyen esetekben keletkezett túlfizetések csak két hónappal később (pl. januári hiányzás, márciusban) kerülnek jóváírásra. A jóváírást abban az esetben érvényesítheti a szülő amennyiben a gyermekének távolmaradását a házirendben foglaltaknak megfelelően a távolmaradást megelőzően, egy nappal előbb, 12 óráig le kell mondania. Amennyiben a távolmaradást nem jelenti be, akkor a térítési díjat gyermeke hiányzása esetén is be kell fizetnie.
   - Ingyenes étkezés igénybevétele esetén a gyermek hiányzását, a hiányzás okát és várható időtartamát a 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet értelmében a szülő köteles bejelenteni.

     13. § (1) Ha az intézményi és szünidei gyermekétkeztetést betegség vagy más ok miatt a gyermek nem veszi igénybe, a kötelezett az intézmény vezetőjénél, a szünidei gyermekétkeztetést biztosítónál bejelenti

     a) a távolmaradást és annak várható időtartamát, valamint

     b) a távolmaradásra okot adó körülmény megszűnését és azt, hogy a gyermek mikor veszi igénybe újból a gyermekétkeztetést.

A befizetés történhet:
- Készpénzzel az intézményben

a bölcsődei csoport hirdetőtábláján kiírt időpontban,
- Átutalással

a kiadott számlán szereplő fizetési határidő napjáig.
Ha a befizetés nem történik meg, akkor a be nem fizetett hónap elsejétől addig nem járhat a gyermeket a bölcsődébe, míg a térítési díj pótbefizetését nem rendezik.

Az étkezési térítési díj meghatározásához a szülőnek ki kell tölteni a 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 6. melléklete a „nyilatkozat gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybevételéhez bölcsődei ellátás és óvodai nevelés esetén" elnevezésű nyomtatványt, melynek a-e pontjaihoz a szükséges dokumentumokat és a díjfizetési kedvezményeket a kedvezményre való jogosultságot igazoló okiratot csatolni szükséges.

A nyilatkozat f pontjához, amelyben a szülő arról nyilatkozik, hogy a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkal csökkentett, azaz nettó összegének 130%-át, semmiféle dokumentumot nem szükséges csatolni.

7. Megváltozik az ellátás helye:
   - Nevelési év végén, ha a bölcsődei nevelési év közben állapítják meg a gyermek sajátos nevelési igényét. Kerületünkben két bölcsőde gondozza és neveli, a sajátos nevelési igényű gyermekeket. A Kőbányai Fecskefészek Bölcsőde, vagy a Kőbányai Gyermeksziget Bölcsőde legkésőbb a következő nevelési év elején átveszi (a szülőknek ebben az estben újabb megállapodást szükséges kitölteni) a gyermeket. Az intézményváltást minden esetben, a szülővel történt megbeszélés előzi meg.
   - Abban az esetben, ha a gyermekről a felvétel után derül ki, hogy ételallergiás, és olyan bölcsődébe nyert felvételt, ahol nincs dietetikus, vagy diétás szakács ezért az intézményben nem tudjuk biztosítani a diétás étkezést.

8. Megszűnik az ellátás:
   - Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testületének a 22/2012. (V. 23.) önkormányzati rendelet 11 §-a értelmében, ha a gyermek családjában született másik gyermekre tekintettel a szülője otthon tartózkodik.
   - Ha a gyermek a Gyvt. 42. §-ban meghatározott életkort betöltötte, az ott meghatározott időpontban.
   - Egy hónapi folyamatos hiányzás után, abban az esetben, amikor a szülő nem jelez az intézmény felé, csak különösen indokolt esetben és egyéni elbírálás alapján tudjuk a férőhelyet fenntartani.
   - Ha a bölcsőde orvosának szakvéleménye szerint a gyermek egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható, ill. magatartása veszélyezteti a többi gyermek egészségét.

9. A szülő a megállapodásban foglalt, az intézmény részéről fennálló kötelezettségek elmulasztása esetén panaszával a bölcsődevezetőhöz, az intézményvezetőhöz, valamint a fenntartó Önkormányzat Humánszolgáltatási Főosztályához fordulhat. Az érdekvédelemmel kapcsolatos szabályokról a Gyvt. 35-37. paragrafusa rendelkezik.

10. A Gyermeki jogokról bővebb információ a bölcsőde házirendjében található:
    A gyermekjogi képviselő címe, és elérhetősége a bölcsőde faliújságján kifüggesztve megtalálható.

11. A szülő aláírásával igazolja, hogy a Kőbányai Egyesített Bölcsődék tagintézmény vezetőjének a szóbeli tájékoztatását megkapta:
    a) az ellátás feltételeiről

b) az intézmény által vezetett személyes nyilvántartásokról[1]
c) az érték és vagyonmegőrzés módjáról,
d) az intézmény házirendjéről, a napirendről,
e) a panaszjog gyakorlásának módjáról,
f) a fizetendő térítési díjakról, valamint a kedvezményes étkeztetés igénybevételének a feltételeiről
g) az érdekképviseleti fórumról

Az intézménybe folyó gondozó – nevelő - oktató munkáról, és az a-g pontokban felsoroltakról a szóbeli tájékoztatást tudomásul veszem.

Kelt: Budapest, 20..... év ..... hó .....nap

....
Szülő/gondviselő tagintézmény-vezető

A fent nevezett gyermek ellátása megszűnt: 20..... év ..... hó .....nap.

....
Szülő/gondviselő tagintézmény-vezető

[1] Mint az ellátásra jogosult szülője (törvényes képviselője) kötelességem az intézményi nyilvántartásokhoz szükséges adatokról és az azokban történő változásokról információt szolgáltatni.
Törvények:
Gyvt. 1997. évi XXXI. Törvény 139. § az intézmény által vezetett nyilvántartásokról
328/2011 (XII.29) Kormány rendelet 17§-18 A § adatszolgáltatás a nyilvántartásokhoz

2 .számú melléklet

KŐBÁNYAI NAPSUGÁR BÖLCSŐDE
1104 Budapest, Mádi u. 127.

.

Házirend

1.) A bölcsődében 20 hetes kortól a Gyermekek védelméről szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) 42/A. §-ban meghatározott időpontig neveljük és gondozzuk azoknak a szülőknek a gyermekeit, akik a Gyvt.41§ (1) meghatározott okok miatt, gyermekeik napközbeni ellátásáról nem tudnak gondoskodni. Az ellátás megkezdése előtt, de legkésőbb az ellátás megkezdését követő 2. hónap végéig a szülőnek igazolnia kell munkába állását.

2.) A bölcsőde nyitva tartása: Hétfőtől - Péntekig: 6.00 - 18.00 - ig.
Sajátos nevelési igényű gyermekek csoportja: Hétfőtől - Péntekig: 7.00 - 16.00 - ig.

3.) Kérjük a szülőket, segítsék a csoportok napirendjének kialakítását azzal, hogy gyermekeikkel legkésőbb 10 óráig megérkeznek a bölcsődébe. Lehetőség van arra, hogy alkalmanként későbbi időpontban érkezzenek, de ezt előre jelezni kell a kisgyermeknevelőnek. Fontos lenne, hogy gyermekükkel, ill. gyermekükért étkezések előtt, vagy étkezések után jöjjenek, mert a kisgyermeknevelők az étkezési idő alatt nem tudnak megfelelően odafigyelni az érkező gyermekre.
A gyermekekért 17.45- ig. szíveskedjenek a bölcsődébe érkezni.

4.) A bölcsőde – az alvásidő kivételével - lehetőséget biztosít a szülőknek, hogy betekintést nyerjenek az intézményben folyó szakmai munkába, megismerjék nevelési célkitűzéseinket, a kisgyermeknevelők által alkalmazott nevelési módszereket, és a gyermekek fejlettségéhez igazított kulturhigiénés szokások elsajátításának eredményeit. Nyitottságunk lehetővé teszi, hogy partneri kapcsolat alakuljon ki a bölcsőde és a családok között.

5.) A szülőknek gondoskodniuk kell arról, hogy gyermekeik tisztán, ápoltan érkezzenek a bölcsődébe.

6.) Kérjük a szülőket, hogy a bölcsődébe való bevétel előtt, gyermekeiket szükség szerint öltöztessék át, a gyermek korától függően kínálják fel a bili, vagy a WC használatát. Tájékoztassák a kisgyermeknevelőt a gyermek hogylétéről, az otthoni eseményekről. Hazavitelkor a kisgyermeknevelő beszámol a napi történésekről és átadja a szülőnek a gyermeket. Ekkor ismét a szülő feladata a gyermek utcai ruhába való átöltöztetése.

7.) A bölcsődéből a gyermeket csak a szülő, vagy az általa írásban megbízott személy viheti el. 14 éven aluli gyermek e feladattal nem bízható meg, és a kisgyermeknevelő nem adhatja ki a gyermeket olyan személynek sem, aki ittas!

8.) A bölcsődei átadókban minden gyermeknek külön, zárral ellátott szekrénye van a ruhák tárolására. Kérjük, hogy csak a legszükségesebb dolgokat tartsák a szekrényben, mert a

bölcsődében hagyott tárgyakért, illetve a gyermek személyes tárgyaiért pl.: fülbevaló, játékok stb. nem tudunk felelősséget vállalni.

9.) A bölcsődébe csak egészséges gyermek hozható. A közösség egészsége érdekében lázas, (37,5 °C és ennél magasabb hőmérsékletű), antibiotikumot szedő, vagy fertőzésre gyanús gyermek nem látogathatja az intézményt. A családban előforduló fertőzőbetegségről a bölcsődét értesíteni kell.

10.) Abban az esetben, ha a gyermek napközben megbetegszik a bölcsődében, a kisgyermeknevelő értesíti a szülőt, vagy a szülő által kijelölt hozzátartozót. Ehhez feltétlenül szükséges a pontos cím és a telefonszám, amit az üzenő füzetbe kell beírni. Kérjük, hogy ilyen esetben minél előbb gondoskodjanak a gyermek hazaviteléről, illetve orvosi ellátásáról, ezzel is növelve a mielőbbi gyógyulását.

11.) Ha a szülő a gyermekét bármilyen ok miatt nem hozza a bölcsődébe, a távolmaradást előző nap 12 óráig be kell jelentenie, különben az intézménynek nem áll módjában az előre befizetett étkezési térítési díjat jóváírni.

12.) Kérjük, hogy a megállapított intézményi térítési díjat minden hónapban az előre jelzett napon fizessék be, még hiányzás esetén is. Az ilyen esetekben keletkezett túlfizetések csak két hónappal később (pl. januári hiányzás, márciusban) kerülnek jóváírásra. Ha a szülő a gyermekének távolmaradását a megállapított időpontig nem jelenti be, akkor sajnos, a térítési díjat gyermeke hiányzása esetén is be kell fizetnie.
A befizetés történhet:

- Készpénzzel az intézményben (az előre jelzett napokon)
- Átutalással

Ha a befizetés nem történik meg, akkor a be nem fizetett hónap elsejétől addig nem tudjuk bevenni a gyermeket a bölcsődébe, amíg a térítési díj pótbefizetését nem rendezik.

13.) A befizetett, de fel nem használt étkezési térítési díjak visszaigénylésére van lehetőség. A visszatérítési jogosultságot igazoló nyomtatványt a bölcsődevezető tölti ki és igazolja le. A visszatérített összeget a Polgármesteri Hivatal pénztárában lehet felvenni, vagy a szülő által megjelölt bankszámlára kerül átutalásra.

14.) 3 napnál hosszabb hiányzás után a gyermeket a bölcsőde csak a háziorvos, vagy gyermekgyógyászati szakrendelés orvosa által adott igazolás alapján tudja újra fogadni, kivéve, ha a szülő előre jelzi a hiányzást.
Hiányzás után kérjük, legalább egy nappal előre jelezzék, ha gyermekük ismét jöhet bölcsődébe.

15.) Egy hónap folyamatos hiányzás után, csak különösen indokolt esetben és egyéni elbírálás alapján tudjuk a férőhelyet fenntartani.

16.) Kérjük, minden szülő hozzon gyermekének egy füzetet, amelybe a kisgyermeknevelők rendszeres tájékoztatást adnak a gyermekek fejlettségéről. Örömmel fogadjuk, ha a szülők is bejegyzéseikkel gazdagítják ismereteinket a gyermek egészségügyi állapotára, fejlődésére, vagy az otthoni eseményekre vonatkozóan.

17.) Tájékoztatjuk a szülőket, hogy azokban a bölcsődékben, ahol a szabad levegőn történő altatás tárgyi feltételei adottak, ott a gyermekek altatása egész évben (-5 °C -ig) a

szabadban történik, természetesen figyelembe véve az időjárási körülményeket (köd, erős szél, kánikula, csapadék, szmog esetén nem alszanak kint).

18.) Októbertől márciusig a bölcsődébe járó gyermekek térítésmentesen használhatják a só szobát. A kerületi nagycsaládos kártyával rendelkezők is ingyenesen igénybe vehetik ezt a szolgáltatást.

19.) Évközben a bölcsődék nyíltnapokat, szülőcsoportos beszélgetéseket szerveznek a folyamatos kapcsolattartás és a gyermek bölcsődei életének figyelemmel kísérése céljából. Ezekre a találkozásokra minden szülőt szeretettel várunk.

20.) A bölcsőde nyári időszakban két egymást követő turnusban, évente váltakozva bezár. Kérjük a szülőket a zárás ideje alatt gondoskodjanak gyermekeik elhelyezéséről. Indokolt esetben a szülő kérheti gyermekének elhelyezését a feladatra kijelölt társintézményben.

21.) Felhívjuk a szülők figyelmét, hogy a bölcsőde területén, valamint 15 méteres körzetében **TILOS a DOHÁNYZÁS!**

22.) A gyermek kerékpárral történő bölcsődébe hozatalakor és elvitelekor kérjük szíveskedjenek a kerékpárt az arra kialakított helyre biztonságosan elhelyezni.

23.) Kérjük Önöket, hogy a bölcsőde területére kutyát ne hozzanak be, ne kössék ki a bejárati kapuhoz, mert a bölcsődébe érkező gyermekek körében ez félelmet kelthet.

24.) Felhívjuk a szülők figyelmét, hogy a gyermekek személyiség jogainak védelme érdekében a bölcsőde területén csak úgy lehet fényképet, vagy videó felvételt készíteni, ha azon csak a saját gyermeke szerepel. Amennyiben a saját gyermekén kívül más gyermekek is szerepelnek a képen, illetve a videó felvételen, akkor azt csak az érintett szülők hozzájárulásával jelenítheti meg közösségi oldalakon, egyéb esetben tilos!

25.) A Gyvt. 36§ alapján a szülő panasszal fordulhat az adott intézmény vezetőjéhez, az Egyesített Bölcsődék Vezetőjéhez, továbbá az Érdekképviseleti Fórumhoz a következő esetekben:
- az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében,
- a gyermeki jogok sérelme, továbbá az intézmény dolgozói kötelezettségszegése esetén,
- Gyvt. 136/A. § szerinti iratbetekintés megtagadása esetén.

Gyermeki jogok

1997. évi XXXI. tv. értelmében a gyermeknek joga van:
- a testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, jólétét biztosító saját családi környezetben történő nevelkedéshez,
- ahhoz, hogy segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéshez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéséhez, valamint önálló életvitelének megteremtéséhez,
- a fogyatékos tartósan beteg gyermeknek joga van a fejlődését és személyisége kibontakozását segítő különleges eljáráshoz,
- ahhoz, hogy a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön,

- az emberi méltósága tiszteletben tartásához, a bántalmazással - fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal -, az elhanyagolással és az információs ártalommal szembeni védelemhez,
- ahhoz, hogy a védelme érdekében eljáró szakemberek -különösen a gyermek bántalmazásának felismerése és megszüntetése érdekében - egységes elvek és módszertan alkalmazásával járjanak el,
- ahhoz, hogy a szüleitől, vagy hozzátartozóitól csak saját érdekében, törvényben meghatározott esetekben és módon válasszák el. A gyermeket kizárólag anyagi okból fennálló veszélyeztetettség miatt nem szabad családjától elválasztani,
- örökbefogadó családban vagy más, családot pótló ellátás formájában - a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodást helyettesítő védelemhez.

A gyermek védelmét ellátó szervezetek (a továbbiakban: intézmény) házirendje - e törvényben meghatározott keretek között - a gyermek életkorához, egészségi állapotához, fejlettségi szintjéhez igazodva állapítja meg a gyermekek jogai gyakorlásának és kötelességei teljesítésének szabályait.

A gyermeki jogok védelme

- A gyermeki jogok védelme minden olyan természetes és jogi személy kötelessége, aki a gyermek nevelésével, oktatásával, ellátásával, ügyeinek intézésével foglalkozik.
- A gyermek bántalmazással szembeni védelemhez való jogának érvényesítése érdekében a gyermek számára gyermekjóléti alapellátást vagy gyermekvédelmi szakellátást biztosító, továbbá a gyermek törvényes képviseletének ellátásával, ügyeinek intézésével foglalkozó szervek és személyek a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) által jóváhagyott egységes elvek és módszertan alkalmazásával járnak el.
- A gyermekjogi képviselő ellátja a gyermekvédelmi gondoskodásban részesülő gyermek jogainak védelmét, és segíti a gyermeket jogai megismerésében és érvényesítésében, valamint kötelességei megismerésében és teljesítésében. A gyermekjogi képviselő kiemelt figyelmet fordít a különleges vagy speciális ellátást igénylő gyermek védelmére.
- A gyermekjogi képviselő:
    - segít a gyermeknek panasza megfogalmazásában, kezdeményezheti annak kivizsgálását,
    - segíti a gyermeket az állapotának megfelelő ellátáshoz való hozzájutásban, a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgáltató esetmegbeszélésén, illetve a gyámhatóság által tartott tárgyaláson az ezzel kapcsolatos megjegyzések, kérdések megfogalmazásában,
    - eljár a gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, a gyermek, illetve fiatal felnőtt, valamint a gyermek-önkormányzat felkérése alapján,
    - eljár az érdek-képviseleti fórum megkeresése alapján,
    - a gyámhatóság kirendelése alapján képviseli a gyermeket a nevelési felügyelettel kapcsolatos eljárásban,
    - jogsértések észlelése esetén javaslatot tehet,
    - a jogsértés jövőbeni előfordulásának megelőzése érdekében a jogsértéssel érintettek között, szükség szerint szakértők bevonásával, egyeztető megbeszélés tarthat.

Szülői jogok és kötelességek

- A gyermek szülője jogosult és köteles arra, hogy gyermekét családban gondozza, nevelje és a gyermeke testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges feltételeket - különösen a lakhatást, étkezést, ruházattal való ellátást -, valamint az oktatásához és az egészségügyi ellátásához való hozzájutást biztosítsa.
- A gyermek szülője jogosult arra, hogy a gyermeke nevelését segítő ellátásokról tájékoztatást, neveléséhez segítséget kapjon.
- A gyermek szülője - ha a törvény másként nem rendelkezik - jogosult és köteles gyermekét annak személyi és vagyoni ügyeiben képviselni.
- A gyermek szülője köteles:
  - gyermekével együttműködni, és emberi méltóságát a 6.§. (5) bekezdése szerint tiszteletben tartani,
  - gyermeke jogainak érvényesítése érdekében a szükséges intézkedéseket megtenni,
  - a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel és szervekkel, továbbá a hatóságokkal együttműködni.

A jogosultak érdekvédelme

A Gyv.tv. 35. §.(1) bekezdése értelmében az intézmény fenntartója meghatározza az ellátásban részesülők érdekvédelmét szolgáló érdekképviseleti fórum megalakításának és működésének szabályait.

Az érdekképviseleti fórum szavazati jogú választott tagjai:

- az ellátásban részesülő gyermek szülei vagy más törvényes képviselői,
- a bölcsőde dolgozóinak képviselői,
- az intézményt fenntartó képviselői.

Az érdekképviseleti fórum:

- Megvizsgálja az elé terjesztett panaszokat.
- Dönt hatáskörébe tartozó ügyekben.
- Intézkedést kezdeményez az intézményvezetőnél, szükség esetén a fenntartónál.
- Véleményt nyilvánít az intézmény vezetőjénél a gyermeket érintő ügyekben.
- Javaslatot tehet az intézmény alaptevékenységével összhangban végzett szolgáltatások tervezéséről, működéséről, ebből származó bevételének felhasználásáról.
- Egyetértési jogot gyakorol a házirend jóváhagyásánál.

Panasszal élhet a gyermek szülője, vagy más törvényes képviselője, továbbá a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó érdekképviseleti és szakmai szervek, a házirendbe foglaltak szerint, az intézmény vezetőjénél, vagy az érdekképviseleti fórumnál:

- az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében,
- a gyermeki jogok sérelme, továbbá az intézmény dolgozói kötelezettségszegése esetén,
- Gyvt. 136/A. § szerinti iratbetekintés megtagadása esetén.

Az intézményvezető, vagy az érdekképviseleti fórum a panaszt kivizsgálja – tájékoztat a panasz orvoslásának módjáról.

A szülő az intézmény fenntartójához, vagy a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat, ha az intézmény vezetője, vagy az érdekképviseleti fórum 15 napon belül nem küld értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy a tett intézkedéssel nem ért egyet.

Budapest, 20.....

.....
bölcsődevezető

A házirendben foglaltakat tudomásul vettem és magamra nézve kötelezőnek tartom.

.....
szülő

3.számú melléklet

KŐBÁNYAI NAPSUGÁR BÖLCSŐDE
1104 Budapest, Mádi u. 127.

NAPIRENDÜNK

6:00 – 8:00	**Folyamatos érkezés, szükség szerinti fürdőszoba használat, szabadjáték**
8:00 – 8:30	**Reggeli**
8:30 – 10:00	**Játék szobában, játszókertben**
10:00	**Tízórai**
10:00 – 11:30	**Játék játszókertben, szobában, fürdőszoba használat**
11:30 – 12:15	**Ebéd**
12:15 – 15:00	**Alvás, fürdőszoba használat**
15:00 – 15:30	**Uzsonna**
15:30 – 18:00	**Játék, folyamatos hazaadás**

4. számú melléklet

Kőbányai Egyesített Bölcsődék Intézményei
1108 Budapest, Újhegyi sétány 15-17.

SZMSZ

4. melléklet a .../2017. (III.21.) HB határozathoz

Kőbányai Egyesített Bölcsődék Intézményei

1108 Budapest, Újhegyi sétány 15-17.

KŐBÁNYAI APRAJA FALVA BÖLCSŐDE

1108 Budapest, Újhegyi sétány 5-7.

Apraja Falva Bolcsode

SZAKMAI PROGRAMJA

2017

TARTALOM

I. AZ INTÉZMÉNY ADATAI 2
I.1.Minőségpolitikánk 3
I.2.Missziós nyilatkozatunk 3
II. AZ ELLÁTANDÓ CÉLCSOPORT ÉS ELLÁTANDÓ TERÜLET JELLEMZŐI 5
II.1. Az intézmény földrajzi elhelyezkedése 5
II.2. Demográfiai adatok, tendenciák 5
III. AZ ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELÉNEK MÓDJA 6
III.1. A gyermekek felvételének rendje 6
III.2. Az ellátásról szóló tájékoztatás helyi módja 8
III.3. Bölcsődénk bemutatása 8
III.3.1. Személyi feltételek 8
III.3.2. Tárgyi feltételek 9
IV. AZ ELLÁTÁS CÉLJA, ALAPELVEI, FELADATAI, FŐBB HELYZETEI 16
Bölcsődei nevelésünk - gondozásunk 16
A bölcsődei nevelésünk 16
IV.1. A bölcsődei nevelés alapelvei 16
IV.2. Montessori nevelési szemlélet 19
IV.3. Bölcsődei nevelésünk feladatai 22
IV.4. A bölcsődei nevelés főbb helyzetei 23
IV.5. A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei 27
IV.6. A családok támogatásának módszerei és lehetőségei 28
IV.7 A bölcsődei ellátás kapcsolatrendszere 32
IV.8. Alapellátáson túli, a családi nevelést támogató szolgáltatásaink 34
V. ÉLELMEZÉS 37
VI. ÉRDEKVÉDELEM 38
VII. A SZAKMAI FELKÉSZÜLTSÉG BIZTOSÍTÁSÁNAK MÓDJA, FORMÁI 39
VIII. HATÁLYBALÉPÉS 40
MELLÉKLETEK 41
1/a. sz. MEGÁLLAPODÁS 42
1/b. sz. IDŐSZAKOS MEGÁLLAPODÁS 46
2. sz. HÁZIREND 48
3. sz. NAPIREND 54
4. sz. SZMSZ 55

I. AZ INTÉZMÉNY ADATAI

Fenntartó neve:	**Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat**
Fenntartó címe:	**1102 Budapest, Szent László tér 29.**
Intézmény neve:	**Kőbányai Egyesített Bölcsődék**
Székhelye:	**1102 Budapest, Kőrösi Csoma sétány 8.**
Telefon/fax:	06-1-262-1041
Honlap:	www.kobanyaibolcsodek.hu
Alapító okirat száma:	35/2017.(II.23.) KÖKT határozat
Működési engedély száma:	BPC/0502/1351-2/2016
Érvényességi terület:	**Kőbányai Egyesített Bölcsődék Intézményei**
A program érvényessége:	**2017. január 1-jétől visszavonásig**
Telephely:	**KŐBÁNYAI APRAJA FALVA BÖLCSŐDE**
A programért felelős neve:	**Szigeti Judit bölcsődevezető**
Címe:	110 Budapest, Újhegyi sétány 5-7
Telefon:	06-1-265-1992
E-mail:	aprajafbolcsode@gmail.com

Nyilvántartási szám: S02310410S231072

Szakágazat száma, megnevezése: **889110 Bölcsődei ellátás**

A bölcsődei férőhelyek száma: **96**

Kormányzati funkciók száma, megnevezése:

- **104031 Gyermekek bölcsődei ellátása**
- **104035 Gyermekétkeztetés bölcsődében104036 Munkahelyi étkeztetés bölcsődében**
- **095020 Iskolarendszeren kívüli egyéb oktatás, képzés**

„ A kisgyermek fejlődésének szabadsága nem azt jelenti, hogy egyszerűen magukra hagyjuk, hanem, hogy segítő szeretettel emeljük köré a megfelelő környezetet... Minél tökéletesebb a környezet, annál kevesebb beavatkozásra van szükség a felnőtt részéről... Arra kell törekedni, hogy a gyermek mindent, amire képes önállóan el is végezhesse."

/Maria Montessori/

I.1.Minőségpolitikánk

A bölcsődénk szakmai programját meghatározó szabályok, irányelvek:

- a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI törvény
- a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM rendelet,
- az általános emberi és etikai alapelvek
- az ENSZ „Egyezmény a gyermek jogairól"c. dokumentuma
- Nemzeti Család és Szociálpolitikai Intézet által kiadott Módszertani levelek

Vezérgondolatunk: *„A gyermekek érdeke mindenek felett!"*
Nevelési módszereink megfogalmazásánál, alkalmazásánál arra törekedtünk, hogy ne a gyermeket integráljuk egy már meglévő nevelési módszerbe, hanem a módszert emeljük a gyermek köré. Ennek elsődleges és legfontosabb módja az egyéni bánásmód, amelynek megvalósulását abban látjuk, hogy a gyermek fejlődését nem egy mások által kialakított átlaghoz, hanem önmagához viszonyítjuk. Figyelembe vesszük az egyéni sajátosságokat, az egyéni fejlődési ritmust, és arra törekszünk, hogy ezt az igényt másokban is kialakítsuk.

Célunk:
Szeretnénk, hogy az általunk nevelt gyermek felnőve:

- nyitott legyen a világra
- képes legyen újat alkotni
- kreatív legyen
- kiegyensúlyozott legyen
- tisztába legyen saját képességeivel, értékeivel
- fogadja el saját magát és embertársait
- legyen képes szeretet adására és elfogadására
- tisztelje az élővilágot, a természetet és a környezetét
- a társadalom hasznos tagjává váljon.

I.2.Missziós nyilatkozatunk

„Az ég ékszere a Nap, a ház ékszere a Gyermek"
/kínai mondás/

Eljött a nap. Bölcsődébe indultok. Félelemmel, izgalommal, várakozással teli percek ezek.
A nap jelentős részét már nem együtt töltitek. El kell engedned, aki számodra a legfontosabb,
A gyermekedet.
S mi vár Rá?
Derűs, kiegyensúlyozott légkörben, egyéni igényeket is figyelembe véve, két kisgyermeknevelő kíséri figyelemmel kicsinyed fejlődését. Ne szégyellj kérdezni, reagálni, megbeszélni, jelezni, bátran tudasd érzéseidet, gondolataidat a kisgyermeknevelőkkel, mert a mindennapjaitok így lesznek nyugodtak.
Rácsodálkozol majd a játék során kialakult ismeretekre, melyek a személyiségfejlődésre is pozitív hatást gyakorolnak.

Örömmel látod majd a minőségi játékkészletet, a kreatív eszközhasználatot, csodálkozva veszed kézbe Gyermeked művét a különböző festékek, gyurmák, magvak, textilek segítségével készített képecskéket. Meleg szívvel hallgatod az ünnepekhez kapcsolódó verseket, énekeket, mondókákat.
Karácsonykor, farsangkor, búcsúztatókor a szülők is szívesen látott vendégek.
A modern fajátékokkal felszerelt udvar változatos mozgást, elmélyült játéktevékenységet biztosít, nyáron a pancsolóban örömteli vízi játékokat, télen a szánkózás feledhetetlen élményét nyújtja.
A bölcsődében az étkeztetésre is nagy gondot fordítanak. Korszerű táplálkozási elvek mentén, életkori sajátosságok, egyedi igények, ételallergiás gyerekek igényeinek figyelembe vételével készülnek az ételek.
Tanácsokat, segítséget a bölcsőde orvosától is kérhetnek a szülők.
A gyermeknapi rendezvény szombati napon van megtartva, hogy a családnak közös élményt, kikapcsolódást jelenthessen.
Nem feledkeznek el arról sem, akiknek a játszócsoport nyújtja a közösségi élményt. Itt nem csak a gyermek érezheti jól magát, hanem a szülő is, aki a csoport háziasszonyával gyermeknevelési problémáit oszthatja meg, kérhet tanácsot. A színes programok jó kikapcsolódást nyújtanak.
Ha ügyeidet intéznéd, vagy részmunkaidőben dolgozol, és gyermeked nem jár bölcsődébe, időszakos gyermekfelügyelet biztosítunk.
Ha légúti megbetegedések, asztma ellen vagy az egészség védelmében alternatív gyógymódot keresel, a Somadrin sóbarlang jelenthet megoldást, nem csak kicsiknek, nagyoknak is.
A bölcsőde törekvései közt szerepel:

- a kisgyermeknevelők szakmai kompetenciájának erősítése, magas szintű pszichológiai, pedagógiai felkészültség megalapozása,
- szülőkkel való folyamatos kommunikáció,
- szülők nevelési elveinek, szemléletének megismerése,
- közösen kialakítható nevelési trendek alkalmazása,
- elfogadó gyermek-kisgyermeknevelő kapcsolat kialakítása.

Tehát, ha fontos számodra:

- az érzelmi nevelés és szocializáció
- a helyes napirend és kultúrhigiénés szokások elsajátítása
- a játék, a személyiség erősítése
- a kreatív tevékenység, a dicséret, az ismeretnyújtás
- a kommunikáció fejlesztése, az ünnepek hangulatainak megélése
- a mozgás
- a szülőkkel való hangsúlyos kapcsolattartás
- a szülői értekezletek
- a beszoktatás személyes megbeszélése a családlátogatás alkalmával
- az egyéni kérések figyelembe vétele,

akkor látogass el hozzánk!

II. AZ ELLÁTANDÓ CÉLCSOPORT ÉS ELLÁTANDÓ TERÜLET JELLEMZŐI

II.1. Az intézmény földrajzi elhelyezkedése

Bölcsődénk az Újhegyi lakótelep közepén helyezkedik el, infrastrukturálisan nagyon jó helyen; tömegközlekedéssel és autóval is könnyen megközelíthető, innen pedig a város minden pontjába el tudnak jutni viszonylag rövid időn belül. A környező házakból gyalogosan tudják megközelíteni a bölcsődét. Az épületben még egy óvoda is működik. A két intézmény egymástól teljesen függetlenül üzemel, csak az udvari bejárat közös, amely biztonságos és akadálymentesített.

II.2. Demográfiai adatok, tendenciák

A Kőbányai Apraja Falva Bölcsőde 1978-ban épült, bölcsőde céljára, 5 gondozási egységgel, 100 férőhellyel, így kialakítása ideális, a szakmai elvárásoknak megfelel. Akkoriban a lakótelepek építése, bővítése miatt nagyon magas volt a bölcsődés korúak száma, a kerületben lényegesen több bölcsőde volt, mint napjainkban. Az édesanyák kevesebb időt maradhattak otthon a csecsemőikkel, hamarabb vissza kellett menni a munkahelyükre. A demográfiai mutatók alapján a gyermeklétszám egyenes arányban csökkent a bölcsődei férőhely szükséglettel (ez utóbbit a GYED bevezetése is okozta), ez több intézmény bezárását, és többek között az 5. gondozási egység elvesztését eredményezte, amelyet, előbb az általános iskola, majd az óvoda üzemeltetett és üzemeltet a mai napig tovább. A drasztikusan leesett férőhelyszámot (80) 1994-ben 90-re, 2009-ben pedig 96-ra emelték, ez a férőhelyszám jelenleg is él. Néhány éve a közelben épült lakópark kisgyermekes családjai nagy számban befolyásolták a bölcsődei férőhely iránti igényt. A körülöttünk lévő lakótelepen és lakóparkban élő kisgyermekes családok folyamatosan igénylik bölcsődénkbe a gyermekeik felvételét.

III. AZ ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELÉNEK MÓDJA

III.1. A gyermekek felvételének rendje

A személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról szóló 22/2012. (V. 23.) Ök. rendelet III. fejezetének 11-12 § foglalja magába a felvétel rendjét, a felvételi kérelemhez csatolandó dokumentumokat.

A bölcsődébe felvehető minden olyan kisgyermek, akinek szülei, törvényes képviselői munkavállalás, vagy más ok miatt nem tudják biztosítani a napközbeni gondozást, nevelést. A Gyermekvédelmi törvény is kiemeli az olyan kisgyermek felvételének szükségességét, akiknek szociális vagy egyéb ok miatt, egészséges fejlődésük érdekében szükséges a bölcsődei gondozás-nevelés.
A gyermek bölcsődébe történő felvételének kérelme önkéntes, a gyermek szülője, törvényes képviselője autonóm döntése alapján történik. A gyermek bölcsődei felvételét a szülő hozzájárulásával kérheti a védőnő, családgondozó, háziorvos, gyámhatóság, stb.. A szülő a lakóhelyhez legközelebb eső bölcsődébe írathatja be gyermekét, de joga van megválasztani azt az intézményt, amelyre gyermeke nevelését, gondozását bízza. A gyermek szülője, vagy más törvényes képviselője csak törvényben meghatározott esetekben kötelezhető a bölcsődei ellátás igénybevételére.
A bölcsődei jelentkezés egész évben folyamatos. Azonban minden évben május első hetében az óvodákhoz igazodóan zajlik a bölcsődei beiratkozás.
A beiratkozási héten történő bölcsődei jelentkezés mindig abban a bölcsődében történik, ahova a szülők gyermeküket vinni szeretnék. A bölcsődék nincsenek körzetesítve, a szülő választja ki a számára legmegfelelőbb intézményt.
Az évközben jelentkezők a Kőbányai Egyesített Bölcsődék Központjába kerülnek felvételre (1108 Újhegyi sétány 15-17, Tel: 06-1-262-1041), minden hétfőn 10.00-16.30-ig, valamint minden szerdán 8.00-15.30-ig, előzetes telefonon történő bejelentkezés alapján.
A bölcsődei felvételről az intézményvezető és a bölcsődevezető dönt. Ha bölcsődei jelentkezés során, a bölcsődébe jelentkező gyermekek száma meghaladja a felvehetők számát, a bölcsődevezető elutasíthatja a felvételi kérelmet, de javasol másik bölcsődét, ahol még van üres hely, vagy úgynevezett "várólistára" kerülnek, ami azt jelenti, hogy az év folyamán kimaradt férőhelyekre bekerülhetnek. A várólista aktualizálása és koordinálása az Egyesített Bölcsődék Központjában történik.
Az óvodai nevelésre nem érett gyermek esetén, ha a gyermek a harmadik életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre és óvodai jelentkezését a bölcsőde orvosa nem javasolja, bölcsődében gondozható negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig.
A felvétel elutasításával szemben fellebbezésre van lehetőség, amit a szülő az egyesített bölcsődevezető felé tehet meg, a kézhezvételtől számított 15 napon belül.
A Kőbányai Egyesített Bölcsődék munkaközössége megfogalmazott egy elbírálási szempontsort annak érdekében, hogy a Kőbányai Önkormányzat megnyugtatóan és egységesen értelmezve tudja biztosítani a kerület intézményeibe jelentkező bölcsődés korosztály elhelyezését. A szempontsor az Ök. rendeletének 11. § - ban és a gyermekvédelmi törvényben foglaltakkal van összhangban.
A gyermek bölcsődei felvételekor az ellátásban részesülő gyermek szülője (törvényes képviselője) valamint a Kőbányai Egyesített Bölcsődék tagintézménye, mint a napközbeni ellátását biztosító intézmény, írásos megállapodást köt (1. számú melléklet).

Fizetni az étkezés igénybevételéért szükséges, a megállapított személyi térítési díj erejéig. A törvényben megfogalmazott feltételekkel rendelkező szülőknek ingyenesen étkezhet gyermeke az intézményekben.
Az étkezési térítési díj befizetése minden esetben a tárgyhónapot megelőző hónapban történik, amelynek teljesítésére 2 féle módon van lehetőség:

- személyesen, készpénzzel történő befizetéssel, vagy
- átutalás formájában.

A bölcsődéink nyitvatartási rendje:

A fenntartó – a helyi önkormányzat – határozza meg a napi nyitvatartási időt. Ennek értelmében minden bölcsődénk ***reggel 6 órától, este 18 óráig*** tart nyitva.
Kőbánya Polgármestere dönt az intézmények nyári-, ill. téli zárva tartásáról. A bölcsődék nyáron 2 turnusban, meghatározott időre zárnak, melynek időpontjáról a szülők minden év február 15-ig tájékoztatást kapnak. Nyári időszakban az ügyeleti rend alapján meghatározott módon fogadják a nyitva lévő bölcsődék a gyermekeket.
Ettől a szülő indokolt kérésére, valamint a törvényben meghatározott feltöltöttségtől magasabb igény esetében az intézményvezető engedélyével el lehet térni. Télen, karácsony és újév között zárnak be intézményeink, de a jelentkező igényeket az ügyeletes bölcsőde biztosítja.
A bölcsődében április 21-e, vagy ha az heti pihenőnapra vagy munkaszüneti napra esik, az azt követő legközelebbi munkanap, minden évben nevelés-gondozás nélküli munkanap. Célja a bölcsődében dolgozók szakmai fejlesztése. A nevelés-gondozás nélküli munkanapon a bölcsődei ellátás keretében – erre irányuló szülői kérés esetén – a gyermek felügyeletét és étkeztetést kell biztosítani.
A bölcsődei nevelési év szeptember 1-től a következő év augusztus 31-ig tart.

A bölcsődei ellátás megszűnik:

Ha a harmadik életévét - január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott bölcsődei nevelési év végéig, - ha szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő bölcsődei nevelési év végéig.
Megszűnik annak a gyermeknek az ellátása, aki a bölcsőde orvosának szakvéleménye szerint egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható, illetőleg magatartászavara veszélyezteti a többi gyermek fejlődését, ellátását.

III.2. Az ellátásról szóló tájékoztatás helyi módja

Nagyon fontos számunkra, hogy a szükséges információk eljussanak az ellátásunkat igénylő családokhoz.
A tájékoztatást széles körben próbáljuk rendszeresen frissíteni:

- az önkormányzat honlapján
- az egyesített bölcsődék honlapján (http://kobanyaibolcsodek.hu/)
- internetes portálokon
- szórólapokon keresztül
- helyi újságban, stb.

III.3. Bölcsődénk bemutatása

Az Apraja Falva Bölcsőde építészetileg még mindig időszerűnek tekinthető, kialakítása megfelel az aktuális előirányzatoknak.
Az épület belső adottságainak megfelelően a bölcsődét igyekszünk folyamatosan korszerűsíteni, karbantartani, ennek köszönhetően bölcsődénk a legszebbek közé sorolható a hasonló korú bölcsődék között. Mindezen adottságok mellett, nekünk vezetőknek az a célunk, hogy a lehetőségeinkhez képest a leghatékonyabb, legköltségkímélőbb üzemeltetést tudjunk biztosítani, úgy hogy ebből az intézménybe járók, és a dolgozók se érezzenek meg semmit, tehát az intézmény működése zavartalan legyen.
Az Apraja Falva Bölcsőde jelenleg 4 gondozási egységből, főzőkonyhából és a hozzá tartozó szociális helyiségekből, játszócsoportból, kiszolgálóhelyiségekből (vezetői iroda, raktár, stb.), sószobából áll.
Tárgyi felszereltségünk, eszközkészletünk bármelyik új építésű bölcsődével felveszi a versenyt, a hozzánk járó szülők, gyermekek elégedettsége nap, mint nap tapasztalható.
Az intézmény feladata: a napközbeni kisgyermekellátás, magas színvonalú nevelői munka és a jó gazdasági és tárgyi feltételek biztosítása mellett, klasszikus bölcsődei keretek között.

III.3.1. Személyi feltételek

A dolgozói létszámszükségletet meghatározza:

- a bölcsőde férőhelyeinek száma,
- egy bölcsődei csoport gyermeklétszáma 12 fő, nálunk az időszakos gyermekfelügyelet keretében feltölthető 14 főre, amennyiben a csoportban mindenki betöltötte a 2. életévét,
- a főzőkonyha üzemeltetése, az az, hogy a konyha milyen mennyiségű ételt állít elő nap, mint nap
- a bölcsőde alapellátáson túli szolgáltatásainak dolgozói létszám szükséglete.

Az Apraja Falva Bölcsőde dolgozóit tekintve szerencsés helyzetben van, mert a kollektíva viszonylag stabil, az utóbbi évekre jellemző fluktuáció viszonylag kismértékű. A dolgozók munkakörülményei is adottak a színvonalas, magas elvárásoknak megfelelő szakmai munkához, a kisgyermeknevelők és a technikai dolgozók visszajelzései is ezt tükrözik. A szakmai előírások, a szakmai munka, folyamatos változáson ment keresztül, így míg kezdetben sokszor 8 általános iskolai végzettséggel dolgoztak kisgyermeknevelőként, ma már csecsemő –és kisgyermeknevelői szakképzettséggel szükséges rendelkezniük. A gyermekek fejlődési folyamatainak minél mélyebb ismerete indokolttá teszi a szakmai munka idomulását. A szülők igényei az interneten könnyen hozzáférhető információk hatására rohamosan megnövekedtek, sokkal inkább tisztában vannak a gyermekfejlődés miértjeivel, hogyanjaival,

mit régen. Ezeket a megnövekedett igényeket, és a magas szakmai elvárásokat igyekszünk a mindennapok folyamán kielégíteni. Az újabb és újabb kutatási eredmények hatására változnak a szakmai előírások, hogy munkánk minél hatékonyabb, és magasabb színvonalú legyen, és még inkább a köré épüljön, aki a legfontosabb, a gyermekre.
A dolgozók mindegyike rendelkezik a státuszához előírt iskolai végzettséggel. Bölcsődénkben dolgozó minden kisgyermeknevelő szakképzett, többen rendelkeznek főiskolai diplomával is, melyek száma évről-évre emelkedik.
A dolgozók folyamatosan vesznek részt továbbképzéseken, tanfolyamokon, valamint egész évben tartunk házi továbbképzéseket havonta, mindig másik kisgyermeknevelő témavezetésével. Az önképzés támogatását fontosnak tartjuk, hogy minél magasabban kvalifikált kisgyermeknevelők neveljék- gondozzák a ránk bízott gyermekeket. A Kőbányai Apraja Falva Bölcsőde alapfeladatainak ellátásához személyi feltételek adottak.
Az intézményben a státuszok száma: 33,5, ami azt jelenti, hogy 19,5 fő szakdolgozó és 14 fő technikai személyzet látja el munkáját.
A bölcsőde orvosa a bölcsődei prevenciós feladatokat megbízásos jogviszonyban látja el.

96 férőhelyes Bölcsőde = 33,5 fő

- 1 fő vezető
- 1 fő vezető helyettes
- 17 fő kisgyermeknevelő
- 0.5 fő játszócsoportos kisgyermeknevelő
- 4 fő bölcsődei dajka
- 1 fő élelmezésvezető
- 1 fő szakács
- 6 fő konyhai dolgozó
- 1 fő mosó-vasaló
- 1 fő kézbesítő-házimunkás
- 1 fő bölcsőde orvos – megbízási szerződéssel

A kisgyermeknevelőink fő feladata :

A bölcsődei gondozás-nevelés a családok segítéséről, a gyermekekről való gondoskodásról, elfogadásról, türelemről, toleranciáról szól. A gyermek tevékenységének támogató-bátorító odafigyeléssel kísérése, megerősítése, a gyermek érzelmi állapotának támogatása, a szomorú gyermek megnyugtatása, megvigasztalása. A kisgyermeknevelő - gyermek között szeretetteljes, érzelmi biztonságot jelentő kapcsolat kialakításának segítése.
A fő hangsúly a gazdag érzelmi megnyilvánulásokon, kötődésen, ragaszkodáson, a kommunikáció és metakommunikáció eszközeivel történő mintanyújtáson van.
Legfontosabb feladatuk a gyermekek szükségleteinek és érzéseik jogosságának elismerése. Mindezeket a bölcsődei nevelés alapelvei, feladatai, főbb helyzetei, sajátos feltételei, a családok támogatásának módszerei és lehetőségei, az ellátás kapcsolatrendszere előírások betartásával szeretnénk biztosítani.

III.3.2. Tárgyi feltételek

A gyermekek által használt helyiségek:

Az intézmény 96 gyermek fogadására elegendő férőhellyel rendelkezik. A gyermekek elhelyezése 4 gondozási egységben történik.
A bölcsődei gyermekcsoportot 2 szakképzett kisgyermeknevelő látja el. Két csoport képez egy bölcsődei egységet.

Az egység gyermekeit négy szakképzett kisgyermeknevelő látja el, őket egységenként egy bölcsődei dajka segíti.

Csoportszoba

A bölcsődénk szervezeti alapegységei a gyermekcsoportok. Egy bölcsődei csoportba, ha minden gyermek betöltötte a 2. életévét, akkor 14, ha 2 évesnél fiatalabb gyermek is van, akkor 12 fő vehető fel. A csoportokba való felvétel általában az egyes gyermekek életkora, egyéni fejlettségi szintje alapján történik. 2014 novemberétől a csoportokban látjuk el az időszakos gyermekfelügyeletet is, ami azt jelenti, hogy12 fős gyermekcsoportokat alakítunk ki, így 2 fő részére tudunk időszakos ellátást biztosítani, ami még nem haladja meg az engedélyezett 14 fő/csoportszoba létszámot.
A magasabb létszám szakmailag nem fogadható el. Nem csupán ellátási problémát jelent a kisgyermeknevelőnek, hanem nagyobb a zaj a csoportban, valószínűsíthetően több a konfliktus, megterhelőbb az alkalmazkodás a gyermekek számára, kevesebb a lehetőség az egyéni bánásmódra. Egy kisgyermeknevelő maximum 6-7 "saját" gyermeket láthat el. Biztosítjuk, hogy a gyermek a bölcsődébe járás teljes időtartama alatt ugyanabba a gyermekcsoportba járjon.

A gyermekszoba berendezések megtervezésénél elengedhetetlenül fontos volt figyelembe vennünk, hogy az adott bútorok, tárgyak, eszközök mérete, alakja, alkalmas legyen a gyermekek önállóságának elősegítésére. A túl magasra helyezett játékok, fogasok, padok akadályozzák a gyermeket önállósági törekvéseiben, hiszen minduntalan a felnőtt segítségét kell kérnie.
A csoportszobák mindegyikében a régi beépített bútorok ki vannak cserélve, kihasználva a szoba adottságait és lehetőségeit. A bútorok kiválasztásánál mindig elsődleges szempont a biztonság, és hogy megfeleljen a mindenkori előírásoknak. A gondozási egységek csoportszobái korszerűen, biztonságosan és a pedagógiai szempontok figyelembevételével vannak berendezve, mindegyik szoba a benne dolgozók személyiségével gazdagítva. A szoba berendezési tárgyai balesetmentes, gyermekek méretéhez igazodó és fejlettségüknek megfelelő kialakításúak. A szobákban játszósarok, benne pihenősarok kialakítása megoldott. A hangulatos, puha kárpitozású bútorok, szőnyegek, párnák, puha textil játékok pihentető, nyugtató hatásúak. Van minden szobában a gyermekheverőn kívül szőnyeg, a földön is elhelyezhető különféle méretű párnák, textilek, babzsákok, elkülönülésre alkalmas kuckók, ahol a gyermek megpihenhet.

Játékkészlet

„ Csináljon bármit is, ami nyitogatja a szemét és eszét, szaporítja tapasztalatait. Ő azt hiszi csak játszik. De mi tudjuk, mire megy a játék. Arra, hogy e világban otthonosan mozgó, eleven eszű, tevékeny ember váljék belőle.
/Varga Domokos/

A játékkészlet a pedagógia mennyiségi, minőségi és egészségügyi szempontjait tükrözi, a gyermekek sok játéktípusból, önállóan tudnak választani, játszani. Nyitott játékpolcon, állandó helyen, gyermekek számára elérhető magasságban: tárolóedényekben (vödrökben, kosarakban, dobozban, tálakban). Kisgyermeknevelő által elérhető polcon (felügyeletet igénylő játékok).

Az alapjátékok minden csoportban megtalálhatóak, de ezen felül természetesen más és más a csecsemőkorú-, a tipegő korú- és a nagycsoportos gyermekek játékigénye, melyek minőségben, mennyiségben biztosítottak. Egy egységünkben az alapjátékokon kívül Montessori eszközökkel is bővítettük a játékkészletet.

A bölcsőde kiszolgáló helységei (konyha, raktárak, előkészítők, mosoda) is a funkciójuknak megfelelően kialakítottak, berendezésük. megfelelő.
A gyermek életmódját nagymértékben befolyásolja a szoba, az épület, a kert kiképzése, nagysága, beosztása, berendezése, valamint a tárgyak, amelyek körülveszik őket.
A megfelelő tárgyi környezet kialakítása a nevelőmunkánk fontos része. Nevelési feladatainkat nem tudjuk megfelelően elvégezni, ha a hozzájuk szükséges feltételek nem adottak.
A berendezési tárgyak kiválasztása és felhasználása során az elsődleges szempont a gyermek biztonsága volt. A gyermekek számára olyan környezetet biztosítunk, amely nem jelent számára veszélyt. Számos baleset származhat abból, ha a felnőtt alábecsüli a gyermek ügyességét, képességeit. Pedagógiai szempontból is fontos volt, hogy figyelembe vegyük a gyermekek testi épségét védő meggondolásokat.
Ennek elmulasztása esetén, a veszélyek elkerülése állandó gondot okozna a kisgyermeknevelőnek, akinek az energiáját, figyelmét nagymértékben az kötné le, hogy a veszélytől a gyermeket megvédje. Ez állandó tilalmakkal, korlátozásokkal járna, ezért a berendezés megtervezésénél gondot kellett fordítanunk arra, hogy a játszószoba ne legyen a tilalmak tárháza, ezzel akadályozva a gyermek nyugodt, önfeledt játékát, természetes érdeklődéséből fakadó felfedező képességét.
Természetesen a tilalmakat teljesen nem iktathatjuk ki az életünkből, de mindenképpen törekszünk a tiltások lehetőségének csökkentésére. A gyermekeknek számtalan szabállyal, tilalommal kell megismerkednie.
A gyermekek készségesek, és igyekeznek betartani a szabályokat, de az életkorukból adódó kíváncsiság, érdeklődés megnehezíti számukra az alkalmazkodást. Sokat segíthetünk nekik azzal, ha az életük megszervezésénél, a környezet kialakításánál törekszünk arra, hogy ne kelljen állandó tilalmak között élnie, hanem zavartalanul tevékenykedhet, játszhat. Az állandó tiltások akadályozzák, megállítják a gyermeket a játékában.
Fontos tudnunk, hogy egy gyermek nemcsak a személyesen hozzá intézett figyelmeztetést hallja, hanem azt is, amikor az valamelyik társának szól. Ahol ezt figyelmen kívül hagyják, ott a gyermekek az állandó „nem szabad", „ne csináld", stb. tilalmak között élnek. Ezeket a tilalmakat a gyermekek nagyon hamar megszokják, és megtanulják nem komolyan venni. Ennek következményeként a gyermekek elveszítik kezdeményező kedvüket, passzívvá, tétlenné válnak.
A célszerűen berendezett szobákban szabadabb a gyermekek élete, és a felnőttnek sem kell állandó tiltásokkal töltenie az idejét.
Sok problémát okozhat, ha a játszóhely nagyságát nem megfelelően alakítjuk ki. A gyermekek számára nagy odafigyelést igényel úgy futkározni, játszani a szobában, hogy betartsa az együttélés elemi szabályait, ne veszélyeztesse társai épségét.

Fontos feladatunk, hogy biztosítsuk minden hozzánk kerülő gyermek számára az aktivitás, a mozgás, a játék lehetőségének a maximumát, azaz úgy kell a játszóhelységet kialakítani, hogy a gyermeknek lehetőséget, alkalmat adjon, és ösztönözze arra, hogy a korának megfelelő aktív játékkal, mozgással töltse az idejét. Ehhez mindenek előtt tágas, kényelmes, helyváltoztatásra alkalmas játszóhelyre van szükség.
A szoba kialakításánál gondolnunk kell a nyugalom biztosítására. A gyermekek szeretnek időnként egyedül, vagy egy-két társukkal elvonulni, sarokba húzódni, elbújni. Ezt a kert beosztásánál is figyelembe kell vennünk. Természetesen próbáljuk úgy kialakítani, hogy a kisgyermeknevelő rálásson a gyermekekre, de a gyermekek mégis érezzék „elbújva" magukat.

Összefoglalva tehát, a szoba/kert berendezésekor, kialakításakor ügyelünk arra, hogy biztosítsa a gyermek testi épségét, egészségét, nyugalmát, a gyermek mozgásszabadságát, segítse elő önállóságát, előzze meg a felesleges tilalmakat, és mindeközben legyen harmonikus, otthonos is. Ebben a derűs, nyugalmat árasztó légkörben a gyermek biztonságban érzi magát, mer kísérletezni, felfedezni, ami alapja az önfeledt játéknak. És nem utolsó sorban a megfelelően kialakított környezet a felnőtt munkáját is nagymértékben megkönnyíti.

„Ha a kisgyermek szabadon nyúl a tapasztalatokért átéli az életet."
/Bólyai Farkas/

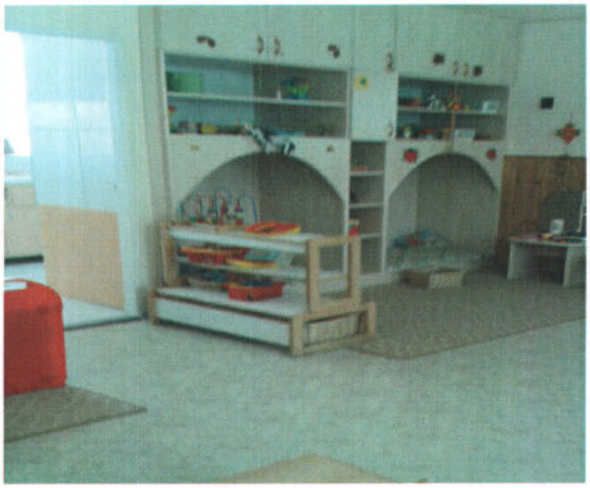

Fürdőszoba

A fürdőszobák közvetlen kapcsolódnak a csoportszobákhoz, az átadóhoz és az aulához. Burkolatuk csempe, ill. kő. A bútorok könnyen tisztíthatók, a célnak és az előírásoknak megfelelőek. A fürdőszoba kialakítása idejét múlt, az előírt 7fő/WC nem valósul meg, jelenleg ez 14fő/WC. Egy egységünk fürdőszobája már az új előírásoknak megfelelően felújításra került szülői hozzájárulással. A csoportszobákba a belátás akadályozott, csupán a hallótávolság biztosított.

A gyermek méreteihez igazodó bútorokon kívül, a jól elhelyezett tükör is segítséget nyújt az önállósodásban. Így önmaga fésülheti meg a haját, nézheti meg, hogy tiszta-e az arca, stb. A mosdó fölé elhelyezett, illetve az egész alakos tükör, egyéb pedagógiai/pszichológiai szempontból is fontos, hisz belenézve kap képet önmagáról, saját testéről.

Átadó
Az átadók tökéletesen megfelelnek a szükségleteknek, minden gyermeknek saját, jellel ellátott szekrénye van. A váltócipő és a kabátok elhelyezésére ugyanilyen mennyiségű, jellel ellátott kabát fogas és cipőtartó áll a rendelkezésre.
A zavartalan, ösztönző öltözködésnek minden feltétele adott, a méretükhöz igazodó bútorok a gyermekek önállósági törekvéseit támogatják. Az udvar közvetlenül az átadóhelyiségből megközelíthető.
Az ülni még nem tudó gyermekek öltöztetéséhez pelenkázóasztal áll a rendelkezésre.

Csoportszobákhoz kapcsolódó kisraktárok
Ezeket a helyiségeket a kisgyermekek nem használják, azonban itt kell megemlítenünk, mert építészetileg a gondozási egységek része.
A gondozási egységek belső csoportszobáihoz közvetlenül kapcsolódó raktárhelyiségek találhatók, melyek egyike a kisgyermeknevelők öltözőjeként, a másik pedig ténylegesen a csoport raktáraként funkcionál. Itt találhatók a terasz ágyainak matracai valamint az aula nagymozgásos játékai.

Aula
Az aulában mozgásos tevékenységre van lehetőségük a gyermekeknek. Az időjárás függvényében tudják igénybe venni a kisgyermeknevelők a saját gyermekeikkel a helyiséget. Itt a mozgásfejlesztő eszközök használatára nagyobb a tér, mozgásigényüket jobban ki tudják elégíteni a gyermekek.

Terasz
Minden csoporthoz tartozik terasz, mely a szobákból közvetlenül megközelíthető. Itt valósul meg a kihelyezett, időjárásálló fektetőkön a kint altatás, melynek prevenciós és egészségre jótékony hatása vitathatatlan.
A tárgyi feltételek adottak ahhoz, hogy a gyermekek a levegőn aludjanak egész évben az időjárástól függően.

Játszóudvar

A játszóudvar hatalmas területet ölel fel (kb.1500nm), három oldalról kerítéssel, 1 oldalról pedig az épülettel határolt. Az udvar mind a négy gondozási egységből közvetlenül is megközelíthető. Az udvar a teraszok révén összeköttetésben van a csoportszobákkal.
Mindegyik csoportnak külön udvarrésze van, a két szélsőt kerítés választja el a többi csoporttól. Az udvaron sok a természetes árnyékot adó fa, és körben magas sövény határolja. Az udvar 2013 őszén gyeptéglával lett füvesítve, ugyanekkor két új játszótéri eszközzel bővült az udvari játékkészletünk. 2014 tavaszán a középső udvarrész körbe lett térkövezve, ehhez a szülők fizikai segítségnyújtását szívesen fogadtuk.
Az udvaron nagymozgást biztosító mászókák, faházak állnak a gyermekek rendelkezésére, minden csoportnak saját homokozója van. (a játszócsoport szolgáltatását igénybe vevők a belső udvaron)
A 2. és a 4. csoport udvarán pancsoló lett kialakítva, ami süllyesztett technikájú, és térkővel borított. A homokozók felett néhol mesterséges árnyékolást kell alkalmazni, ehhez kiváló napernyők állnak a rendelkezésre, valamint a 4-es csoportnak 2014 nyarától telepített vitorlavászonnal oldjuk meg az árnyékolást.
Az udvari játékkészlet kielégítő, elhasználódásuk folyamatos cserét igényel. Minden udvarrészen található betonút szakasz, amely elegendő helyet és teret biztosít a motorozáshoz.
A bölcsődei ellátásunk fontos helyszíne a játszókert, a gyermekek mozgásigényének kielégítése, a szabad levegőn való tartózkodás biztosítása, a természettel való mindennapos érintkezés, együttélés szempontjából, ezért kialakítására, berendezésére különös gondot fordítunk. A játszókert kötelező eleme a homokozó. A homok kezelése: naponkénti átlapátolás, locsolás, évenkénti csere vagy fertőtlenítés, az előírásoknak megfelelően történik.
A játszóeszközök EU szabványnak megfelelőek.

Dolgozók által használt helyiségek:

Konyha

Gyermekek napi négyszeri étkeztetését, felnőttek ebédjét saját főzőkonyha biztosítja.
A 3 éven aluli gyermekek élelmezésével kapcsolatos táplálkozástudományi és higiénés szabályok alapján működtetjük főzőkonyhát. Bölcsődénk konyhája biztosítja a fölöttünk működő óvodáskorú gyermekek és felnőttek élelmezését is.
A konyha közvetlen természetes szellőzéssel van ellátva.
Bölcsődénk konyhája a HACCP előírásainak megfelel, nagy gondot fordít a kisgyermekek korszerű táplálkozására. Intézményünkben a korszerű kisgyermek táplálási elveket vesszük figyelembe úgy, hogy a táplálás mennyisége, minősége, higiénés követelménye megfelelő legyen.
A kerület bölcsődei főzőkonyhái közül ez működik a legnagyobb kapacitással. Ehhez nagy segítség, hogy a konyha a legkorszerűbb ipari főzőkonyhai berendezésekkel, konyhatechnológiai eszközökkel rendelkezik, amely köszönhető a folyamatos fejlesztéseknek,

és a konyhai dolgozókat felügyelő szakácsnőnek, élelmezésvezetőnek, és a jól megírt HACCP-nek.
A konyhai dolgozók öltözője, mellékhelyiségei, élelmiszer raktárak, valamint az élelmezésvezető irodája közvetlenül a főzőkonyhához kapcsolódik, ezzel az Állategészségügyi és az ÁNTSZ előírásoknak megfelelő az élelmiszer alapanyagok biztonságos feldolgozása, tárolása, a konyhai dolgozók munkája. Az óvodához a készétel az étellift segítségével, illetve az óvodai telephelyre az ételszállításra vonatkozó szabályok betartásával jut el.

Teakonyha
Mindkét aulában található teakonyha, amelyek az elmúlt évek folyamán lettek felújítva. Méretük 10nm, berendezésük korszerű és esztétikus. Ebben a helyiségben vannak elhelyezve a gyermekek tiszta étkészletei, evőeszközei, a bölcsődei dajkák ebből a helyiségből készítik elő a tálaló kocsikra a szükséges evő - és étkészletet.

Mosoda
A textíliák mosása helyben történik. A bölcsődének saját mosodája van, ami nagy segítséget jelent abban, hogy a működés során szükséges textíliák mindig és megbízhatóan tiszták, vasaltak legyenek, és kellő mennyiségben álljanak rendelkezésre. A mosoda ipari elektromos berendezései a bölcsődei szennyes-textil kapacitásra elegendő teljesítményűek, biztonsággal üzemeltethetők. A mosodához közvetlenül kapcsolódik egy vasalóhelyiség is.

Az épület jó állapotú, igényesen felszerelt és berendezett mind a gyermekek elhelyezésére szolgáló helyiségek, mind a felnőtteket kiszolgáló részek.
A kisgyermeket körülvevő tárgyi környezetet – a bölcsődénk épületét, játszóudvarát és egyéb helyiségeit –, a jogszabályi és szakmai előírások, a csoportokba járó kisgyermekek létszáma, életkora, igényei alapján úgy alakítottuk ki, hogy az biztonságos legyen és a bölcsődei nevelés megvalósítását szolgálja.
Intézményünkben, az esztétikus, szép, korszerű épületben kialakított helységek a megfelelő berendezési, felszerelési tárgyak biztosításával, a jól felszerelt játszókert kialakításával megteremti a magas színvonalú napközbeni ellátás feltételeit.
Az épület és a gépek tervezett, folyamatos felújítása és karbantartása a megfelelő színvonalú működéshez elengedhetetlen, melyet az önkormányzat éves költségvetése biztosít számunkra. Kiemelten fontos a játékeszközök, gyermekbútorok folyamatos pótlása, cseréje, korszerűsítése az elhasználódás arányában. A csoportszobák világosak, naposak, a természetes fényforrás beengedését az egyik falon végig húzódó hatalmas ablakok teszik lehetővé. Az ablakok a biztonsági előírásnak megfelelő magasságban vannak. A padló könnyen tisztán tartható, csúszásmentes meleg burkolat. A falak az előírt magasságig lambériázottak, amely könnyű tisztántarthatósága miatt nemcsak praktikus, hanem dekoratív is, és esztétikai összképet ad a szobának. A radiátorokat esztétikus radiátorvédő borítja. A kapcsolók a gyermekek számára nem elérhető magasságban vannak elhelyezve. A világítótestek pályázat révén (Szemünk Fénye) 2008-ban ki lettek cserélve az egész házban, így a megvilágítás nem zavaró, az előírásoknak megfelelő, a lámpatestek biztonságosak és esztétikusak.

IV. AZ ELLÁTÁS CÉLJA, ALAPELVEI, FELADATAI, FŐBB HELYZETEI

Bölcsődei nevelésünk - gondozásunk

Bölcsődénk szakmai programja összeállításában figyelembe vette a *„A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja"* mint a szakmai szabályozás legmagasabb szintű dokumentumát, valamint igazodott a városban élő családok helyi igényeihez és a fenntartó elvárásaihoz.
A bölcsődei nevelés középpontjában a kisgyermek és közvetett módon a kisgyermeket nevelő családok állnak. Az Alapprogram a családra, mint komplex rendszerre tekint, melynek értelmében nem csak a kisgyermek nevelését gondozását, hanem az egész család támogatását célozza meg. Az Apraja Falva Bölcsőde ezek megvalósulását vallja és támogatja.

A bölcsődei nevelésünk

Vezérgondolatunk: „ A gyermekek érdeke mindenek felett."

Nevelési módszereink megfogalmazásánál, alkalmazásánál arra törekedtünk, hogy ne a gyermeket integráljuk egy már meglévő nevelési módszerbe, hanem a módszert emeljük a gyermek köré. Ennek elsődleges és legfontosabb módja az egyéni bánásmód, amelynek megvalósulását abban látjuk, hogy a gyermek fejlődését nem egy mások által kialakított átlaghoz, hanem önmagához viszonyítjuk. Figyelembe vesszük az egyéni sajátosságokat, az egyéni fejlődési ritmust, és arra törekszünk, hogy ezt az igényt másokban is kialakítsuk.

IV.1. A bölcsődei nevelés alapelvei

A család rendszerszemléletű megközelítése

A család rendszerszemléletű megközelítése értelmében a bölcsődei nevelésünkben elsődleges szempont a család működésének megismerése, megértése, hiszen a szülő-gyermek viszony dinamikus kölcsönhatásokra épül. A rendszerszemlélet lényege, olyan komplex látásmód alkalmazása, amely nem csak a kisgyermeket, hanem a családot is kiindulópontnak tekinti. Az interakciós mintákat a kisgyermek visszatükrözi, ezáltal képet kaphatunk a család erősségeiről és gyengeségeiről. A kisgyermeknevelőink ezt a rendszert segítik fenntartani, hangsúlyt fektetve az erősségekre. Az erősségek hangsúlyozása által a szakember hozzájárulhat a család életminőségének javításához. Ezért is fontos a családdal való együttműködés, az elvek közelítése egymáshoz. Kiemelt fontosságú megemlíteni, hogy mindez csak a kölcsönös kompetenciahatárok betartásával lehetséges.
A bölcsődei gondozás-nevelés a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. A szülő közvetíteni tudja gyermekének szokásait, igényeit, szükségleteit, ezzel segítve a kisgyermeknevelőt az egyéni bánásmód kialakításában.

A koragyermekkori intervenciós szemlélet befogadása

A bölcsődénk funkcióját tekintve alkalmas színtér a koragyermekkori intervenció szemléletének alkalmazására. Ennek értelmezésével összhangban minden kisgyermekre és

családjára kiterjedő prevenciós tevékenységet folytatunk. amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. A kisgyermeknevelőink feladata az esetlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése, valamint a szülőknek nyújtott segítség, hogy maximálisan biztosíthassák a gyermekük egészségét és biztonságát. A bölcsődei ellátást nyújtó családbarát intézményként, hozzájárulunk a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez.

A családi nevelés elsődleges tisztelete

Minden család életében az első gyermekintézmény a bölcsőde, mely meghatározó élmény marad, ezért fontosnak tartjuk, hogy a családi és a bölcsődei nevelés összhangban legyen egymással. Minden bölcsődei beszoktatás kezdetén a családlátogatás is azt a célt szolgálja, hogy az otthon zajló családi nevelésbe bepillantást kapjunk. Ilyenkor van lehetősége a szülőnek bemutatni gyermekét, valamint a család szokásairól és igényeiről tájékoztatni a kisgyermeknevelőket. Ezáltal tudnak már a tapasztalatokra és a család igényeire építve tervezni a neveléssel kapcsolatban.

A kisgyermeki személyiség tisztelete

Minden gyermek személyisége egyedi és megismételhetetlen, így ennek tudatában igyekszünk mindenkit egyéni bánásmódban részesíteni. Tiszteletben tartjuk a gyermeki jogokat, valamint fontosnak tartjuk, hogy személyiségüket a bölcsődei nevelés során alaposan megismerjük. A nemi, vallási és kulturális különbözőségek mellett figyelembe vesszük a gyermekek esetleges fizikai és mentális eltérését is.

A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

Mivel minden család életében a bölcsőde az első olyan intézmény, ahol megtörténik az anyától való elválás, így rendkívül fontos a kisgyermeknevelők személyisége és rátermettsége. A kisgyermeknevelő, mint szakember, személyiségével és stílusával ad mintát a szülők és a gyermekek számára is. Fontos, hogy minden nevelő szakmailag elismert legyen és rendelkezzen megfelelő önismerettel. Szakmai tudásuk időnkénti frissítése is hozzájárul személyiségük fejlődéséhez.

A biztonság és a stabilitás megteremtése

Egy kisgyermek számára az elsődleges biztonságot a családja, azon belül is az édesanyja jelenti. Bölcsődei nevelés során ezt a biztonságérzetet a gyermek saját kisgyermeknevelője fogja megadni neki. Ezért tartjuk nagyon fontosnak, hogy a személyi és a tárgyi környezet mindig állandó legyen. A kisgyermeknevelő érzelmi hitelessége nyújtja az elsődleges biztonságérzetet a gyermekek számára. Fizikai biztonságukról a gyermekek igényeihez és életkorukhoz sajátosan kialakított csoportszoba-berendezések gondoskodnak.
Az állandóság, a rendszeresség, a fokozatosság betartása is fontos a mindennapi munkánk során. A bölcsődés korosztály eligazodása, biztonságos, magabiztos helytállása az őt körülvevő környezetben elképzelhetetlen állandóság, rendszeresség és fokozatosság nélkül. A kisgyermekeknek az állandóság adja a biztonságot, a rendszeresség a kiszámíthatóságot, a fokozatosság pedig a magabiztosságot. Ha valamelyik hiányzik, akkor a kisgyermek bizonytalanná válik, nem érzi magát biztonságban. Amíg nem teremtjük meg az életében ezeket az alapfeltételeket, addig nem várhatjuk el tőle, hogy jól érezze magát a bölcsődében.

A beszoktatás erre épül, ezeket a szempontokat veszi alapul. Ez idő alatt (gyermekenként változó idő intervallum lehet) olyan környezetet kell köré emelnünk, amelyben magabiztosan, kiszámíthatóan és biztonsággal mozog.

Fokozatosság megvalósítása

Bölcsődénkben a fokozatosság és rendszeresség, a pozitívumokra való törekvés és az egységes nevelő hatások nem csupán hangzatos alapelvek, hanem a gyakorlatban nap, mint nap megvalósuló irányelvek, amelyekben hiszünk és amit vallunk.
Hisszük, mert tudjuk, hogy a ránk bízott gyermek tisztelete rejlik abban, ha számára ezeket az elveket a kezdetektől fogva biztosítjuk. A kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a jó szokások kialakulását

Egyéni bánásmód érvényesítése

Az egyéni bánásmód, a hétköznapi értelemben vett differenciálás a munkánkban elengedhetetlen. A gyermek teljesítményének önmagához viszonyítása, a szükségletei, az igényei, a temperamentuma, a magassága, a mérete, a hajszíne, és még sorolhatnánk, az ő sajátossága, külső és belső személyiségjegyeinek összessége, amely csak és kizárólag az adott kisgyermek egyéniségének a része. Bölcsődénk szakemberei tisztában vannak azzal, hogy az általánosítás, a sablonosítás, az ugyanaz-ugyanúgy elvárása két gyermektől szakmailag elfogadhatatlan. És bár már közhelyesnek tűnhet, de igaz, minden gyermek (élőlény) egyedi és megismételhetetlen. Egyedi képességekkel, készséggel, családi háttérrel, érdeklődéssel, stb. rendelkezik, nem vonható párhuzamba a másik gyermekkel, akinek szintén egyediek a képességei, készségei, a szociális háttere és még sorolhatnánk. Nevelési elképzeléseinket, személyiségünket, módszereink tárházát úgy kell alakítanunk, hogy az minden gyermeknek megfelelő legyen.
Az egyéni bánásmód iránti hitvallásunkat az alábbi idézet szemlélteti leginkább:

" Lehet a gyermeket könyvből nevelni, de minden gyermekhez más könyv kell."
/Thomas Gordon/

Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei.
A gondozás és nevelés elválaszthatatlan egységet alkotnak. A nevelés tágabb,a gondozás szűkebb fogalom: a gondozás minden helyzetében nevelés is folyik,a nevelés helyzetei,lehetőségei azonban nem korlátozódnak a gondozási helyzetekre. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei nem korlátozódhatnak a gondozási helyzetekre. A fiziológiás szükségletek kielégítése megteremti a magasabb rendű szükségletek kielégítésének feltételeit.
A professzionális gondozásunk, hozzájárul a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához és a nevelési feladatok megvalósulásának egyik kiemelt színtere.

A gyermeki kompetenciakésztetés támogatása

Az önállóság támogatása is maradéktalanul megvalósul nálunk. Fontosnak tartjuk, hogy a gyermek azt, amire képes maga végezze. A kisgyermekek többségének mozgatórugója az "én akarom", "én csinálom" belső törekvés. Az akaratnak ezt a teljesen egészséges

megnyilvánulását letörni elfogadhatatlan számunkra. Az "én csinálom" öröme elvehetetlen érzés, ettől megfosztani a gyermeket helyzrehozhatatlan károkat okozhat a gyermek személyiségének fejlődésében. A szakembereknek örömet jelent látni, amikor a rá bízott gyermek bizonyos tevékenységeket, amelyeket kezdetben segítséggel végzett, már önállóan elvégez. A bölcsődei szakma egyik sikerélménye, és a kisgyermeknevelők legnagyobb jutalma látni, hogy a gyermekek mekkora fejlődésen mennek keresztül az első találkozásuktól az óvodába lépésig. Ezt az érzést igazán és őszintén csak az érezheti át, aki megadta a gyermeknek a lehetőséget az önállóságra.

IV.2. Montessori nevelési szemlélet

„Segíts, hogy magam csinálhassam!"
/Montessori Mária/

2012 szeptemberében kísérleti jelleggel a Kőbányai Apraja Falva Bölcsődében Montessori szellemiségű csoportot indítottunk be. 2016 decemberében a bölcsőde megkapta a „Minősített Montessori Gyermekintézmény" tanúsító oklevelet.Montessori Mária reformpedagógiai módszereinek igen jelentős része még ma is helytálló, és tökéletesen beilleszthető a bölcsődés korosztály életébe. A Montessori csoport metodikáját az általunk kidolgozott Montessori bölcsődei szakmai program tartalmazza. A Montessori csoport a pedagógiai, és gondozási elképzeléseket tartalmazó külön szakmai program alapján végzi a munkát, amellett, hogy a bölcsőde szakmai programját is mérvadónak tekinti.

A Montessori módszer lényege a gyermekek szeretetben/szeretetre nevelése, az egymás iránti tolerancia kialakítása, az önállóság teljes fokú támogatása, az együttműködés, a figyelem, a társas szocializáció serkentése. A Montessori eszközök fejlesztő hatása abban mutatkozik meg, hogy felkínálása indirekt módon, a gyermek belső motivációjára építve történik, és önreflexióra ösztönöz. A kisgyermek nevelők szerepe támogató, segítő, a gyermek törekvéseit, sikereit elismeréssel jutalmazó szerep.
Montessori pedagógiai rendszere a nevelés minden szintjén alkalmazható, így bölcsődében is a megfelelő eszközök kiválasztásával, annak megismertetésével.
A legfontosabb dolog, hogy a nevelő mélységesen szeresse a gyermekeket. A legjobb módszer is hasztalanná válik olyan ember kezében, akit nem a gyermekek iránti elkötelezettség vezérel.
Maria Montessori pedagógiai rendszeréből a gyermek önállóságának elősegítése a legfontosabb. Pedagógiájának mottója: „Segíts nekem, hogy magam csinálhassam.". Vagyis a szabad cselekvés kibontakozása a cél, ami véleménye szerint minden gyermekben születése pillanatától benne lakozik, s amit a pedagógusnak csak támogatnia kell.

Maria Montessori a gyermek világára építette pedagógiáját, s alapelvei ezért nem vesztették el érvényességüket ma sem. Nagyon sok üzenetet tartalmaznak gondolatai. Elég csak a békében egymás mellett élő ember eszményére gondolnunk, vagy az egymás iránti tolerancia képességére, de a gyermeki szabadság elve is sok kérdést indíthat el bennünk, ugyanakkor sok mindenre ad választ is. Tiszteletre méltó és óriási életmű kidolgozott rendszere.
A bölcsődei ellátás törekvéseiben és szellemiségében hasonló elveket vall, mint sok reformpedagógiai rendszer, ezért tudatosabb és eredményesebb nevelés érhető el ezen irányzatokból átemelt eszközök segítségével a gondozás – nevelés tekintetében.
Természetesen nem minden kritika nélkül kell adaptálni módszerét, hanem a korszerű pszichológiai és pedagógiai elveket szem előtt tartva, mindazt, ami által hatékonyabbá válik a bölcsődei ellátás. A Montessori eszközök fejlesztő hatása abban mutatkozik meg, hogy

felkínálása indirekt módon, a gyermek belső motivációjára építve történik, és önreflexióra ösztönöz. A kisgyermeknevelők szerepe támogató, segítő, a gyermek törekvéseit, sikereit elismeréssel jutalmazó szerep.
A kisgyermeknevelőnek az eszköz bemutatásán kívül nincs egyéb feladata, mint figyelni, megfigyelni a gyermeket. Beavatkozni a játékba csak akkor szükséges, ha a gyermek erre kifejezetten kéri.
A módszer másik alapvető sajátossága, az ún. csendlecke, mely a napi rendszerességével egyfajta kiszámíthatóságot, rituálét visz a gyermek életébe, ugyanakkor lecsillapítja a rohanó világ lüktetését, intenzitását azzal együtt, hogy toleranciát, figyelmet, ismereteket fejleszt, bővít.
A csoportban eddig megfigyelt tapasztalatok alapján az ide járó gyermekek egyértelműen:

- nyugodtabbak,
- kevesebb a konfliktus illetve a meg nem oldott konfliktus,
- empatikusabbak egymás iránt,
- az érzelmeiket hatékonyabban képesek kimutatni egymás felé és a kisgyermeknevelők felé egyaránt,
- közlékenyebbek,
- kreatívak, főleg a problémamegoldás terén,
- kitartóbbak egy-egy tevékenység közben,
- türelmesebbek,
- csendesebbek,
- segítőkészebbek egymással,
- önállóbbak.

A kisgyermeknevelők tapasztalatai saját magukkal kapcsolatban:

- támogatóbbak,
- tudatosabbak a nevelés terén,
- tervszerűbbek a mindennapokban,
- türelmesek az önállóság kibontakoztatásában,
- több időt hagynak egy-egy tevékenységre,
- csendesebbek,
- képesek a háttérben maradni, észrevenni, hogy mikor szükséges belépni a gyermek tevékenységébe,
- kreatívabbak, elsősorban az eszközök kifejlesztésében,
- jobb megfigyelők a gyermekek irányába,
- elfogadóbbak,
- képesek a tényleges differenciálásra a gyermekek egyéni érdekeinek megfelelően.

A Montessori csoportban az eszközök nagy részét a kisgyermeknevelők maguk készítik, melyhez nélkülözhetetlen a gyermekek fejlődésének, a csoportba járó gyermekek egyéni fejlődésének és a csoport összetételének, fejlettségi szintjének az alapvető ismerete.
2015 szeptemberétől a Montessori pedagógiai rendszer hatásán és sikerén felbuzdulva, valamint a szülők és a kisgyermeknevelők részéről érkező igények megjelenésének köszönhetően, a módszer a csoport másik szobájában is bevezetésre került.
Bölcsődénkből a Montessori alaptanfolyamot 3 fő végezte el (2 fő kisgyermeknevelő, 1 fő vezető). Mindhárman főiskolai diplomával rendelkeznek.
Így mindkét csoportban az alaptanfolyami végzettséggel alkalmazhatják a pedagógiát. A tanfolyam a kezdeteknél nagyon sokban segítette a módszerre, eszközökre való rálátásunkat, a Montessori eszmével való azonosulásunkat, és azok bevezetését a csoportba.
A jelenlegi tanfolyamon részt vevő kisgyermeknevelők is pozitív megerősítést kaptak a tanfolyamon elhangzottakból.
A saját készítésű eszközöknél szem előtt tartottuk, hogy a Montessori szemléleten túl, a korosztálynak is megfelelő legyen. Azóta is folyamatosan újabb és újabb eszközök elkészítésén törjük a fejünket. Eszközeinket 2012-től folyamatosan bővítjük, részben vásároljuk a dologi keretünkből, (rózsaszín torony, barna lépcső, rajzsablon, színdobozok,

zajdoboz, cilinder,) valamint saját magunk készítjük,(keretek, letapogatható táblák, dörzspapíros betűk, számok, hő lapok, stb.,) melyek az arra kijelölt polcokon találhatók.
Most már elmondhatjuk, hogy bölcsődénkben az egyik egység mindkét csoportjában Montessori Mária pedagógiai rendszerén alapuló nevelés folyik. A gyermekek rendkívül nyitottak, élvezik az ezzel járó újdonságot, minden napra jutnak újabb élmények a számukra, melyek a módszerhez köthetők. Arra törekszünk, hogy ezt a szemléletet megőrizzük, és továbbadjuk a kollégáinknak is.

A kisgyermek fejlődésének szabadsága nem azt jelenti, hogy egyszerűen magukra hagyjuk, hanem, hogy segítő szeretettel emeljük köré a megfelelő környezetet... Minél tökéletesebb a környezet, annál kevesebb beavatkozásra van szükség a felnőtt részéről... Arra kell törekedni, hogy a gyermek mindent, amire képes önállóan el is végezhesse."

/Maria Montessori/

IV.3. Bölcsődei nevelésünk feladatai

A családok támogatása és annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése

A bölcsődénk, mint a kisgyermekes családokkal kapcsolatba kerülő első gyermekintézmény jelentős szerepet tölt be a szülői kompetencia fejlesztésében. A család erősségeinek megismerése, támogatása a pozitívumok kiemelésével valósul meg.
A családi és bölcsődei nevelés összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti egyenrangú, konstruktív, kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat elengedhetetlen feltétel a kisgyermekek harmonikus fejlődéséhez. A szülő ismeri legjobban gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelőink, mint szakemberek, szaktudásukra, tapasztalataikra építve, a szülők igényeihez igazodva közvetítik a kora gyermekkori fejlődéssel, neveléssel kapcsolatos ismereteket, módszereket.

Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

A szakembereink feladata a kisgyermek fejlődésének nyomon követése, dokumentálása, támogatása, a harmonikus testi és lelki fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése.
A primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése a gondozási helyzetekben valósul meg. A rugalmas, a kisgyermek életkorához, egyéni fejlettségi szintjéhez és az évszakhoz igazodó napirend biztosításával, az életkornak megfelelő változatos és egészséges táplálkozást, a játék, a mozgás, a szabad levegőn való aktív tevékenység és pihenés feltételeit. Az egészséges életmód, az egészségnevelés érdekében törekszünk az alapvető kultúrhigiénés szokások kialakítására.
A prevenciós feladatok megvalósításába szükség esetén speciális szakembereket is bevonunk: gyermekorvos, dietetikus, gyógypedagógus, pszichológus, mentálhigiénés szakember, gyermekfogszakorvos stb.

Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése

Derűs légkör megteremtése, a bölcsődei adaptáció nehézségeinek megelőzése, segítése.
A kisgyermeknevelőkkel való szeretetteljes és biztonságot jelentő légkör kialakításának megteremtése. A bizalmon és elfogadáson alapuló társas kapcsolatok kialakítása, az együttélés szabályainak elfogadása, amelyek hozzájárulnak az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztéséhez. A világos elvárások és határok megfogalmazása a kisgyermeknevelőink feladata
A kisgyermekek bölcsődénkbe kerülése több lehetőséget teremt a társas kapcsolatok megtapasztalására. Törekszünk az együttélés szabályainak elfogadtatására, a mások iránti nyitottság megőrzésére. A kisgyermeknevelőink a kisgyermekek beszédkészségének fejlesztése érdekében megteremtik az ingerekben gazdag, tiszta nyelvi környezetet. A kommunikációs kedv felkeltése és fenntartása a bölcsődei nevelés-gondozás minden helyzetében, mondókák, énekek, versek, mesék közvetítésével.

A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

A bölcsődei nevelésünk-gondozásunk helyzeteiben a szakember ismeretet nyújt, segíti a tájékozódást, a tapasztalatok és élmények feldolgozását. Támogatja az önálló aktivitást, kreativitást.
A kisgyermek érdeklődésének erősítése a játékos felfedezés és a cselekvéses tanulás lehetőségeinek megteremtése a kisgyermeknevelőink aktív részvételével és a megfelelő környezet kialakításával történik.
A kisgyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során szerepet kap az élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása, az önálló próbálkozás és a kreativitás támogatása.
A gyermek tevékenységének támogató-bátorító odafigyeléssel kísérése, megerősítése, az önkifejezés lehetőségeinek megteremtése az egyes helyzetekben.

IV.4. A bölcsődei nevelés főbb helyzetei

Alapvető szempont, hogy a bölcsődei élet a kisgyermek számára élményt nyújtó, részvételre motiváló, tanulási tapasztalatokat biztosító legyen. Valamennyi tevékenység, élethelyzet alakításának módszertani alapja az egyéni bánásmód érvényesítése, a gyermek pozitív önállósági törekvéseinek, önértékelésének erősítése.

Tanulás

A bölcsődei nevelésünk területén a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük. Ide sorolunk minden olyan tapasztalat,- és információszerzési folyamatot, amely a gyermek viselkedésében, gondolkodásában változást idéz elő, valamint elősegíti, hogy a gyermek megismerje önmagát és környezetét.
A teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak a bölcsődénkben nincs helye. Kisgyermekkorban a tanulás tevékenységbe ágyazottan történik. A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés.
A kisgyermeknevelők feladata, hogy a bölcsődei élethelyzetekben: a gondozás, a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység, valamint a kommunikáció közben fenntartsuk a gyermek érdeklődését, lehetőséget biztosítva számára a folyamatos információ,- és tapasztalatszerzéshez. Kisgyermekkorban a legfontosabb tanulási forma az utánzás, fontos eleme a beszéd is. A kommunikatív képességek fejlődésének feltételei a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt-gyermek és gyermek-gyermek interakciók. Figyelembe kell venni azoknak a gyermekeknek a nyelvi szükségleteit, akiknek nem a magyar az anyanyelvük.

Gondozás

A gondozás bensőséges interakciós helyzet a kisgyermeknevelő és gyermek között, amelynek elsődleges célja a gyermek fizikai, testi szükségleteinek maradéktalan kielégítése.
A személyes és a szociális kompetenciák kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek csecsemőkortól kezdve aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben, lehetősége legyen úgy próbálkozni, hogy közben érzi a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét. Kisgyermeknevelőink nyugodt körülményeket, a gyermek egyéni tempójához igazodva megfelelő időt biztosítanak, mivel az egyes mozzanatok megtanulása gyakorlást igényel. Sikeres próbálkozásait a felnőtt megerősítéssel, dicsérettel jutalmazza, ami növeli az

együttműködési kedvet. A sikertelenség nem járhat negatív következményekkel. A felnőttel való kommunikáció érzelmi töltése, a kisgyermeknevelőnek a gyermekről adott jelzései kihatnak az önelfogadásra, a személyiség egészséges alakulására.
A gondozás minősége jelentős mértékben befolyásolja a szokások kialakulását és az önállósodás folyamatát.

Játék

A játék a gyermekkor legfontosabb tevékenysége, ami segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, értelmi, érzelmi és szociális fejlődést. A kisgyermeknevelő a játék feltételeinek (megfelelő hangulat, hely, idő, eszközök) biztosításával és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A kisgyermeknevelő a gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, esetenként mintát nyújt, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti. A játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatok alakulására. A kisgyermeknevelővel, a többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését.

Mozgás

Az alapvető mozgásformák csecsemő- és kisgyermekkorban alakulnak ki. Az egészséges kisgyermekek mozgásigénye nagy, és örömmel gyakorolja a mozgást. Bölcsődénkben megfelelő hely és eszközkészlet teszi lehetővé a mozgásformák gyakorlását, a mozgásigény kielégítését. A szobai játékok széles köre a nagymozgásos játékok használata mellett a finommotorikát fejlesztik. A szobában és az udvaron is biztosítani kell a minél nagyobb mozgásteret, a mozgásfejlesztő játékoknak. A játékeszközökkel szemben elvárás, hogy felkeltsék az érdeklődést, fenntartsák a mozgásaktivitást és használatuk biztonságos legyen.
Biztosítani kell a környezet balesetmentességét és a veszélyforrások kiküszöbölését. Csecsemőknek olyan játszóhelyet biztosítunk, amely védett, de elegendő hely áll rendelkezésre, például: hempergő, elkerített szobasarok. A kúszni, mászni tudó csecsemő mozgáskedvét fokozzák, ügyességét fejlesztik a különböző mozgásfejlesztő játékok. Mászópárnák, hatalmas textil kockák, építő elemek.
A nagymozgásos játékokra a szabadban, az udvaron és a teraszon több lehetőség nyílik, mint a szobában. Még több lehetőséget kínál a benti nagymozgásos játékokkal felszerelt külön helyiség használata. Bölcsődénkben két aula, mely közel 100m^2 ad teret a gyermekek számára a nagymozgásos játékok igénybevételére, önfeledt, békés játéktevékenységre rossz idő esetén. Minél változatosabb mozgásra van lehetősége a kisgyermekeknek, annál nagyobb örömüket lelik a játékban.
A mozgásfejlesztő eszközök használata során a kisgyermekek szabadon próbálhatják, végezhetik az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik a mozgásuk. Az önállósági törekvések támogatása során a gondozási műveletekben való aktív részvétel lehetőséget ad a praktikus mozgások gyakorlására, finomítására.

Vers, mese

A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi és értelmi fejlődésére (ezen belül a beszéd, a gondolkodás, az emlékezet és a képzelet fejlődésére), valamint a szociális fejlődésre. A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre. A verselés, mesélés, képeskönyv-nézegetés bensőséges

kommunikációs helyzet, így egyszerre feltétele és eredménye a kisgyermek alapvető érzelmi biztonságának.
A gyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyeknek megszerzésére más helyzetekben nincs lehetősége. A közös mesélés élménye segíti az aktív szókincs kialakulását és a világról való ismeretek megszerzését.
A bölcsődénkben a népi és az irodalmi műveknek egyaránt helye van.
A helyzetek alakítását, alakulását a gyermekek pillanatnyi érzelmi állapota és ebből fakadó igényei befolyásolják elsősorban.

Mondóka, ének

Bölcsődéinkben sokrétű zenei élmény átélésére, tapasztalatszerzésre ad lehetőséget a környezet hangjainak megfigyelése, a kisgyermeknevelő ének- és beszédhangja, spontán dúdolgatása, ritmusos szövegmondása, a dallam és ritmushangszerek hallgatása, megszólaltatása, a közös éneklés. A kisgyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodó, felelősséggel kiválasztott és alkalmazott játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek felkeltik a gyermek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését és továbbélését. A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket kelt, örömélményt, érzelmi biztonságot ad a kisgyermeknek. Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, a zenei emlékezetet. Érzelmi alapon segítik az anyanyelv, a zenei anyanyelv elsajátítását, a személyiség fejlődését, hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez. A bölcsődénkben a zenei nevelés eredményes megvalósítása lehetőséget nyújt a kisgyermek további zenei fejlődésére.

Alkotó tevékenységek

Az alkotó tevékenységek (rajz, gyurmázás, festés, ragasztás) terén is látványosabb az eszközigény korosztályonkénti lebontásban. A biológiai, az emocionális és a kognitív fejlődés együttesen alakítja az alkotótevékenység jellegét, a hozzá kapcsolódó eszközöket. Rajzolásnál például a legkisebbeknek (kb. másfél éves kor) eszközként vastag, marokra fogható zsírkrétát adunk, esetleg ujj festéket, szivacsos végű festéktubust, festékbe mártott szivacsdarabokat, hatalmas papírral. Utóbbinál a földre leterített hatalmas csomagolópapír a legcélszerűbb. Ebben a korban a gyermekek még hatalmas lengővonalakat rajzolnak, a vállból történő lengőmozgásból adódóan. Ekkor még az élmény az, hogy a zsírkréta nyomot hagy a papíron. Később a vállból való mozgás a könyökre, csuklóra, majd az ujjakra centralizálódik. A helyes ceruzafogást nem is nagyon érdemes előbb elsajátíttatni a gyermekekkel. Természetesen a nagy csomagolópapírra történő rajzolás a későbbi életkorokban is élmény. A vastag zsírkréta után bevezethetjük a vastag ceruzát, vékony zsírkrétát, vékonyabb ceruzát, majd az ecsettel történő festést, stb. A nagypapírból fokozatosan lehet áttérni a kisebb méretű lapokra, (később a kisebb tépett papírdarabkákra, díszítéshez). A gyurmázásnál a legjobb a só-liszt gyurma, amelyet később már együtt készíthetünk el a gyermekekkel. Ezt lehet színezni még elkészítéskor, illetve kifesteni a már kész darabokat.
A nagyobbaknál már lehet ragasztani, ollóval vágni, stb.
Minden alkotó tevékenységnél fontos, hogy ne rajzoljunk fessünk, gyurmázzunk előre, ne minősítsünk negatívan, folyamatosan dicsérjünk, és ne dobjuk ki (főleg a gyermek szeme láttára) a kész alkotásokat.
Ezekhez a tevékenységekhez is biztosítsuk a megfelelő mennyiségű és több típusú eszközt. Az alkotótevékenységeknél fontos tudni (és következetesen betartatni), hogy asztalnál végezzük azokat. Alkalmasak erre a célra azok az asztalok, amelyeknél étkeznek a gyermekek, de célszerű a tevékenység alatt viaszosvászonnal letakarni, mert azok könnyen tisztántarthatók.
Asztali játékok továbbá a különféle formaillesztők, fűzős játékok, Montessori-torony, dominó, valamint nagyobbaknak a képlottók, társasjátékok, táblás logikai játékok.

Egyéb tevékenységek

Ezek a tevékenységek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, a környezet aktív megismeréséhez, az egymásról és a környezetről való gondoskodáshoz kapcsolódnak (pl. babafürdetés, viráglocsolás, őszi falevelek gereblyézése, karácsonyi süteményszaggatás, gyümölcssaláta készítése stb.). Az öröm forrásai az „én csinálom" élményének, az együttességnek, a közös munkálkodásnak és a tevékenység fontosságának,

hasznosságának átélése. A kisgyermekek bármikor bekapcsolódhatnak, és bármikor kiléphetnek, az önkéntesség nagyon fontos, a tevékenykedés nem lehet feladat. Ezek a helyzetek lehetőséget nyújtanak az együttműködésre, a feladatok megosztására, ok-okozati összefüggések felfedezésére, megértésére.

IV.5. A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei

„Saját kisgyermeknevelő"- rendszer

A kisgyermeknevelőink a bölcsődei nevelésünk szakembere, akik személyiségükkel, nevelői attitűdjükkel mintát jelentenek a családok és a gyermekek számára egyaránt.
A „saját kisgyermeknevelő"- rendszer a biztonság és a stabilitás megteremtésének szabályán alapul. A csoport vagy a csoport gyermekeinek egy része tartozik közvetlenül egy kisgyermeknevelőhöz. A „saját kisgyermeknevelő" szoktatja be a gyermeket a bölcsődébe, és a bölcsődébe járás egész időtartama alatt ő a kisgyermek nevelője (felmenőrendszer). Ő kíséri figyelemmel a kisgyermek fejlődését, tartja számon az egyes fejlődési állomásokat, vezeti az ehhez kapcsolódó szakmai dokumentációt és felelősséggel tartozik a rábízott gyermekekért.
A „saját kisgyermeknevelő"- rendszerben több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait, elsősorban a „saját kisgyermeknevelő" segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.

Gyermekcsoportok szervezése

A bölcsődénkben a gyermekcsoportok létszáma jogszabály által meghatározott. Az előírtnál magasabb csoportlétszám nem fogadható el, mivel a minőségi bölcsődei nevelést az életkornak és a sajátos igényeknek megfelelő felnőtt-kisgyermek arány garantálja.
A bölcsődei nevelés alapelveinek megfelelően a kisgyermek a bölcsődébe járás teljes időtartama alatt ugyanabba a gyermekcsoportba jár. Életkor szerint homogén és vegyes csoportok egyaránt előfordulnak. A szakmai elveknek megfelelőbb az életkor szerinti homogén csoport, mert a gyermekek közötti nagy egyéni különbségek kezelése homogén csoportban sem könnyű feladat és a vegyes korcsoport előnyei a bölcsődés korban kevésbé érvényesülnek, mint a későbbi életszakaszokban.

Napirend

A jól szervezett, folyamatos, ugyanakkor rugalmas napirend a kisgyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, kiszámítható, folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását biztosítja, megteremtve a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét. A napirenden belül az egyes kisgyermek igényeit úgy biztosítjuk, hogy közben a csoport életében is áttekinthető rendszer legyen, a gyermekek tájékozódhassanak a várható eseményekről, kiiktatódjon a felesleges várakozási idő. Ez egyben a csoport belső nyugalmát is biztosítja.
A napirend függ a gyermekcsoport életkori összetételétől, fejlettségétől, szükségleteitől, de befolyásolják azt az évszakok, az időjárás, a csoportlétszám és egyéb tényezők is. A napirend kialakításának további feltételei a személyi állandóság („saját kisgyermeknevelő"-rendszer), a tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a bölcsődei dajkával való összehangolt munka, a kisgyermekek otthoni életének, életritmusának lehetőség szerinti figyelembevétele.

IV.6. A családok támogatásának módszerei és lehetőségei

A családok támogatása a családban hatékonyan működő erőforrások felkutatására és ezen erőforrások eredményes működtetésére irányul, mely hozzájárul a család szocializációs funkciójának minél szélesebb körű kibontakozásához. Ez a megközelítés szem előtt tartja a családi nevelés elsődlegességét, a bölcsődei ellátás családi nevelésre való épülését. A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formája van, mindegyik más-más szerepet tölt be, ezért célszerű párhuzamosan minél többet alkalmazni belőlük.

A családlátogatás

A családlátogatás célja a családdal való kapcsolatfelvétel, a kisgyermek és a szülők otthoni környezetben való megismerése. Lehetőség szerint az első családlátogatásra a beszoktatás megkezdése előtt, a kisgyermek ébrenléti idejében kerül sor. A családlátogatás arra is lehetőséget nyújt, hogy a szülő bővebben informálódjon a bölcsődei életről, jobban megismerje azokat a kisgyermeknevelőket, akikre gyermekét bízza. A családlátogatás fontos színtere a bizalmi kapcsolat megalapozásának, ami feltétele a későbbi jó együttműködésnek.

Beszoktatás (adaptáció) – szülővel történő fokozatos beszoktatás

A szülővel történő fokozatos beszoktatás a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. Az anya, az apa vagy más családtag jelenléte biztonságot ad, segíti a kisgyermeknevelő és a gyermek között az érzelmi kötődés kialakulását, ezzel a gyengéd átmenetet, az új környezethez való alkalmazkodást. A szülővel történő fokozatos beszoktatás folyamata során a kisgyermeknevelő tovább építi a bizalmi kapcsolatot, a szülő információt nyújt a bölcsődei nevelés tartalmáról és a kisgyermekfejlődés sajátosságairól.
Napi kapcsolattartás

A napi kapcsolattartás célja a rövid, kölcsönös informálás a kisgyermek érzelmi állapotáról, hangulatáról, az őt érintő napi történésekről, változásokról. Az egyéni igények, kérések megfogalmazására is ezen alkalmakkor kerül sor. Az interakciós helyzetet a pozitív hangvétel jellemzi, de a negatív eseményekről is tényszerű tájékoztatás történik, a szakmai etikai szabályoknak és az időkereteknek megfelelően.

Egyéni beszélgetés

Az egyéni beszélgetés a kisgyermek fejlődéséről szóló részletes, kölcsönös tájékozódást vagy a hosszabb megbeszélést igénylő kérdések, nevelési problémák közös átgondolását szolgáló találkozási forma. Kezdeményezheti a szülő, a kisgyermeknevelő, a bölcsődevezető. A szakmai kompetencián túlmenő kérdésben kérhető egyéb szakember közreműködése.

A szülőcsoportos beszélgetések

A szülőcsoportos beszélgetések a bölcsődei nevelési évenként legalább három alkalommal szervezett tematikus beszélgetések a csoportba járó kisgyermekek szüleit foglalkoztató aktuális nevelési témákról. A csoportos beszélgetéseket a kisgyermeknevelők vezetik, a szülőkkel kialakított partneri viszonyra építve. A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülői kompetenciaérzés megtartását. Lehetőség van az egymástól hallott helyzetkezelési módok továbbgondolására, ezáltal a saját viselkedésrepertoár bővítésére. A kisgyermeknevelőktől kapott indirekt megerősítések befolyásolhatják a szülők nevelési szokásait.

Szülői értekezlet

Bölcsődén belül a szülői értekezlet a szülők általános és az adott gyermekcsoportra vonatkozó tájékoztatását, valamint a gyermekeket érintő, a szülőkkel közösen meghozandó döntések elősegítését szolgálja. Egy nevelési éven belül három alkalommal célszerű szülői értekezletet tartani (beszoktatások előtt, a beszoktatásokat követően és a nevelési év vége felé), de a bölcsődét, vagy az adott gyermekcsoportot érintő különleges helyzetekben rendkívüli szülői értekezlet összehívására is sor kerülhet.

Indirekt kapcsolattartási formák

Az indirekt tájékoztatási formák jól kiegészítik a direkt kapcsolattartási formákat. Az írásbeli tájékoztatók, hirdetőtáblák, honlap, szórólap, közösségi oldalakon való megjelenések lehetőséget adnak az ismeretterjesztésre.

Ünnepek

A hagyományok minden közösség életében nagy jelentőségűek. A készülődés, az ünnepi hangulat, majd a rá való emlékezés, sok közös élmény forrása lehet, erősíti az összetartozást, segít az egymásra figyelésben, egymás segítésében, önbizalmuk fokozásában. A hagyományok egy-egy közösség sajátjai, csak rájuk jellemző apró mozzanatokkal, intimitással bírnak. Így hagyomány lehet, hogy, megünnepeljük egymás születésnapját, névnapját; hogy reggel közös együttléten számolunk be az eseményekről, hogy szülőkkel közös délutánokat szervezünk az ünnepkörökhöz kapcsolódva.

Minden évben a Mikulás is ellátogat hozzánk. A gyerekek izgatottan veszik át a személyre szóló ajándékcsomagot, néhány kedves ének és mondóka kíséretében.

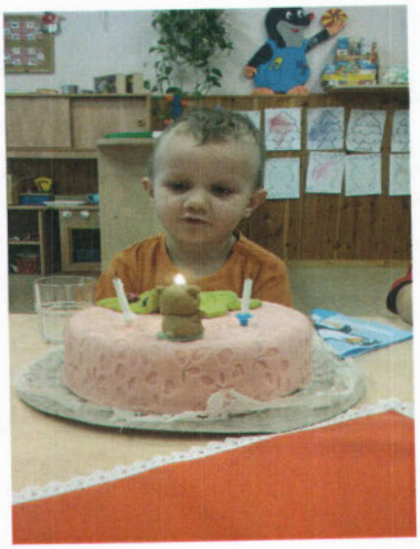

Karácsony előtt az aulában meghitt ünnepséget rendezünk. Itt kipróbálhatják az új játékokat és szülőkkel együtt játszhatnak a fa körül a gyermekek. A szülők mindig nagy elismeréssel köszönik meg a sok szép játékot, ami a fa alá kerül, illetve a kisgyermeknevelők munkáját is elismerő szavakkal illetik. A gyermekek és szülők együtt játszanak az új játékokkal. A szépen megterített asztalokon sok finomsággal kedveskedünk a gyermekeknek és szüleiknek.

Húsvét előtt a gyerekek az ujjukkal vagy ecsettel próbálkoznak tojásformát festeni közösen, ami természetesen nyomot hagy a ruháikon is. Festés közben a gyerekek gyakorolják a locsoló verseket, és közösen énekeljük a nyuszis dalocskákat.

Gyermeknap

Ugráló vár, rendőrautó, tűzoltóautó, szórakoztatja a gyerekeket és szüleiket. Minden évben lovagolhatnak a gyermekek, aminek a legnagyobb sikere van a rendezvény ideje alatt. A kisgyermeknevelők báb és mesemondó sarkot alakítanak ki a teraszon. A kreatív tevékenységek bemutatója és kipróbálása több asztalnál folyik. Az arcfestés mellett, a kollegák irányításával még különböző játékos versenyeket szervezünk. Ezen kívül gyermekdalokkal szórakoztatjuk az érdeklődőket szülők és kollégák közreműködésével.

IV.7 A bölcsődei ellátás kapcsolatrendszere

Bölcsődénk - egymás kompetencia határainak kölcsönös tiszteletben tartásával - együttműködik mindazokkal, akik a családoknak nyújtott szolgáltatások és ellátások során a gyermekkel, illetve a gyermek családjával kapcsolatba kerülhetnek (gyermekjóléti szolgálat, védőnői szolgálat, házi gyermekorvosi szolgálat, nevelési tanácsadó, családsegítő központ, óvoda, képző intézmények, a korai fejlesztés szakemberei, gyermekvédelmi szakellátás, gyámügy).
Az Apraja Falva Bölcsőde dolgozói a kapcsolatrendszerek kialakításánál, fenntartásánál is a partnerségre törekszenek. Az ágazathoz kapcsolódó intézményi kollektíva, a szakemberek és más egyéb módon a működésünk folyamatába vagy folyamatának hozományaként kialakult, esetenként szükségszerű kapcsolatokhoz mindig a partnerséget, a partneri hozzáállást tartottuk/tartjuk szem előtt. Ezen a jövőben sem szándékozunk változtatni, mert a zökkenőmentes működésnek, a kapcsolatépítés hatékonyságának alapjaként ezt tartjuk lényegesnek.

Bölcsődék szervezeti ábrája:

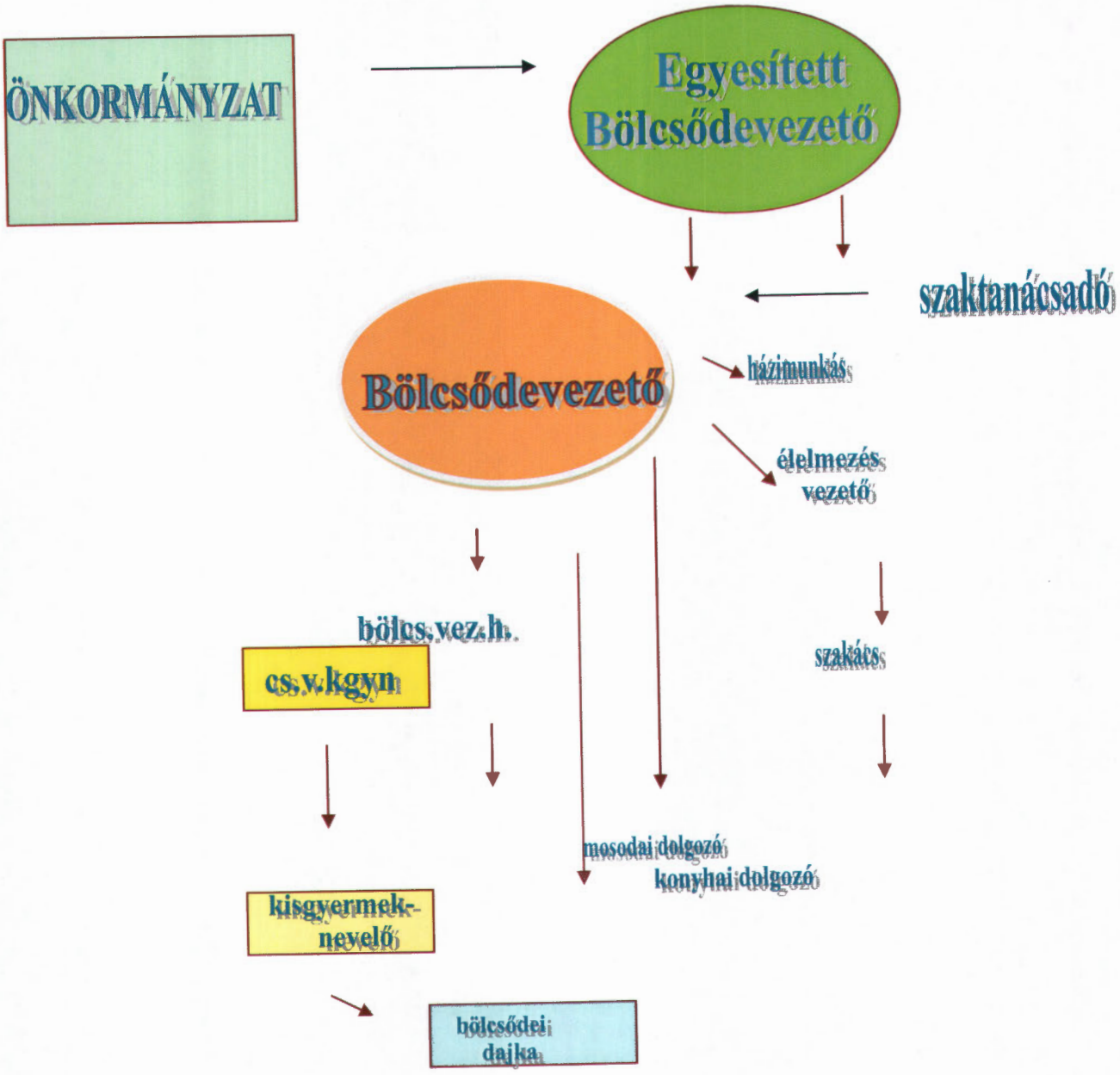

IV.8. Alapellátáson túli, a családi nevelést támogató szolgáltatásaink

Játszócsoport szolgáltatás

A bölcsődében játszócsoport is működik, ahol a gyermekek szüleikkel együtt játszhatnak. Igény szerint ebédet is biztosítunk a gyermekek számára a bölcsődében, amennyiben legalább 2 óra szolgáltatást vesz igénybe a szülő a gyermekével. A szolgáltatás óradíja, és az ebéd térítési díja az Ök. rendeletben szabályozott.
A játszócsoport koordinálását egy kisgyermeknevelő végzi 4 órában.
A külön játszócsoport kialakításával a 0-4éves korú gyermekeket az édesanyákkal együtt fogadhatjuk a nap egy bizonyos szakában abból a célból, hogy a szülők együtt játszanak gyermekeikkel az intézmény által megteremtett kedvező körülmények között A Játszócsoport szolgáltatás jelentősége abban van, hogy a szülők jobban megismerik gyermekük életkori sajátosságaiból adódó reakcióit, a szülő-gyermekkapcsolat, az örömteli együttlét alatt mélyül, a szülők szerepeikben megerősödnek, barátságok szövődnek, kialakul egy önkéntes segítőkör. A szülők hasonló korú gyermeküket nevelő szülőkkel találkozhatnak, beszélgethetnek gyermeknevelést érintő kérdésekről. Beszélgetve tanulnak, tanítanak. Kérdéseikkel az ott dolgozó szakemberhez fordulhatnak, aki ha igénylik, szívesen ad tanácsot. A Játszócsoport háziasszonya segítségével közösen szervezik a gyermekek napirendjét, megtapasztalják, hogy az adott korú gyermekek értelmi fejlődését milyen típusú játékok segítik. A játszócsoportos kisgyermeknevelő háziasszony szerepet tölt be a csoportban, ő fogadja a gyermekeket és a szülőket, játékot, tevékenységet kínál fel nekik, szükség esetén tanácsot ad, programokat szervez a csoporton belül. A kisgyermeknevelő feladata továbbá, úgy irányítani a játszócsoport életét, hogy a bölcsőde működése zavartalan legyen. A kisgyermeknevelő szerepe megváltozik, ő háziasszony a csoportban, a gyermekeket szüleik gondozzák.
A gyermekek számára ebéd is igényelhető. A szülők megismerhetik azokat az ételféleségeket, melyek a 0 – 4 éves kisgyermekek egészséges fejlődését biztosítják, ételrecepteket kérhetnek, cserélhetnek.
A Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat a 1514/2010. (VII. 8.) számú határozata alapján a nagycsaládosok számára bevezetett nagycsaládos kártyával előzetes időpont egyeztetés után, a bölcsődékben működő játszócsoport szolgáltatás ingyenesen igénybe vehető. Amennyiben ebédet is szeretnének, térítési díj ellenében lehetőség nyílik erre.
A játszócsoport minden nap 9-13 óráig tart nyitva.
A játszócsoportnak saját házirendje van, napirendje pedig illeszkedik a bölcsődei csoportokéhoz.

Időszakos gyermek felügyelet szolgáltatás

A TÁMOP 2.4.5.-12/4-2012 „Összefogás kőbánya családjaiért" pályázat keretén belül az Apraja Falva Bölcsődében (Újhegyi sétány 5-7.) és az Apró Csodák Bölcsődében (Zsivaj u. 1-3) időszakos gyermekfelügyeletet hoztunk létre. Ez a szolgáltatás lehetőséget biztosított a családok számára, hogy akár egy- egy órára is szakképzett kisgyermeknevelők felügyeletére bízhassák gyermeküket.
A szolgáltatás a pályázat által támogatott időszak alatt díjmentes volt, jelenleg 400 Ft/óra díj ellenében vehető igénybe. Az étkezésért és a szolgáltatásért fizetendő díjakat az Ök. rendelet tartalmazza. Amennyiben a szolgáltatás igénybevételének időpontja étkezési időbe esik, akkor az étkezés díját kötelező fizetni.

A szolgáltatás célja, hogy a Gyesen, Gyeden lévő kismamák el tudják az ügyeiket intézni anélkül, hogy egy nyűgös, síró gyermeket magukkal kelljen vinni a hivatalokba. Valamint, hogy munkakeresési periódusban el tudjanak menni az állás interjúra, beiratkozhassanak egy tanfolyamra, vagy akár csak elmenjenek a fodrászhoz, kozmetikushoz.
A szolgáltatás a pályázat által támogatott időszak alatt díjmentes volt, erre a játszócsoport helyisége volt a legmegfelelőbb,a játszócsoporttal párhuzamosan. Az időszakos gyermekfelügyeletet szakképzett kisgyermeknevelők látták el. 2014. November 1-től a bölcsőde saját költségvetéséből finanszírozzuk az időszakos gyermekfelügyelet fennmaradását. A tevékenységet a bölcsőde saját kisgyermeknevelői vették át, a helyet pedig a csoportszobákban biztosítjuk a már működő csoportokban. Jelenleg 400 Ft/óra díj ellenében vehető igénybe. Az étkezésért és a szolgáltatásért fizetendő díjakat az Ök. rendelet tartalmazza. Amennyiben a szolgáltatás igénybevételének időpontja étkezési időbe esik, akkor az étkezés díját kötelező fizetni. A csoportösszetétel változékonysága és a széles skálán mozgó elvárások kezelése a kisgyermeknevelőtől kiemelkedően magas szintű ismereteket, rugalmasságot igényel. Az időszakos bölcsődei elhelyezés igénybevétele esetén is fokozatosan, lehetőleg a szülővel történik a kisgyermek beszoktatása. A saját kisgyermeknevelő rendszer ebben az esetben is biztosított.
A bölcsődevezető, illetve a kisgyermeknevelő a gyermek személyi adatain kívül rögzíti a szolgáltatás igénybevételének a napját, időtartamát és azt, hogy kinek adható ki a gyermek, kit és hol lehet értesíteni sürgős esetben.

Azok az édesanyák vehetik igénybe a szolgáltatást:

- akik részmunkaidőben dolgoznak,
- akik munkát keresnek,
- hivatalos ügyintézés esetén,
- nyelvet tanulnak,
- akik átképzésen, iskolarendszerű képzésben vesznek részt, és nem tudják kire bízni gyermekük felügyeletét.

Kisgyermekes anyák, akik (a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, valamint a végrehajtása céljából kiadott kormány- és szociális ágazati miniszteri rendeletek szabályzatában megfogalmazott rendelkezések alapján), nem vehetik igénybe a bölcsődei ellátást.

Az időszakos gyermekfelügyelet keretében mindkét bölcsőde a gyermek számára az alábbiakat biztosítja:

- szakszerű gondozás-nevelés, testi-lelki szükségletek kielégítése, a fejlődés és a szocializáció segítése,
- igény szerinti étkezés, az itt töltött időszaknak megfelelően
- a fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezet,
- egészségvédelem egészségnevelés, kulturhigiénés szokások kialakulásának segítése,
- egyéni bánásmód,
- a gyermek korának megfelelő játékeszközök.

Tanácsadás

A bölcsődénkben meghatározott időben, és igény szerint a szakemberek bevonásával biztosítunk tanácsadást az alábbi témákban:

- gondozási – nevelési témákban,
- étkezési gondok, diétás étkeztetés esetén, ételbemutatók szervezése,
- eltérő ütemű fejlődés esetén.

Só-szoba használata

A bölcsődében olyan só terápiás szobát alakítottunk ki, ahol a Somadrin gyógyító hatását élvezhetik a gyermekek.
A légúti betegségben szenvedők közérzetét teszi jobbá, életminőségüket javítja jelentősen. Párolgása következtében létrejött klíma megközelíti, de bizonyos értelemben felül is múlja a természetes barlangok hatását és mindenféle helyhez kötöttség nélkül képes megvalósítani, úgymond "helybe vinni" a só-barlangok klímáját. Az így kialakult levegő hozzájárul a jó közérzet, a jó egészségi állapot fenntartásához. Főleg az őszi, téli időszakban ajánlott.
A sószobát a bölcsődébe járó gyermekek veszik igénybe, hetente 1-2 alkalommal ősztől-tavaszig. A gyermekeket a "saját-kisgyermeknevelő" viszi ki a délelőtt folyamán, 30 perc nyugodt, asztali játéktevékenységre. A sószoba jótékony hatása már széles körben ismert és elismert, a felső légúti megbetegedések megelőzésére, a már meglévő krónikus betegségekre (krupp, asztma) javallott.
Sok szülő szereti délután is kivinni a gyermekét, erre minden lehetőségük megvan. A sószoba délután, a bölcsődébe járó gyermekek és családjaik részére ingyenesen igénybevehető.

Néptánc

3 éve nagy sikerrel működik, Táncművészeti Főiskolát végzett szakoktató vezetésével a néptánc alapjaira épített játékos, táncos tevékenység. Az oktató által meghatározott összegért vehető igénybe. Időpontja: kedd délelőtt.

Angol nyelv

Szeptembertől szülői igényeket figyelembe véve szakképzett nyelvtanár közreműködésével heti két alkalommal (szerda és péntek) játékba ágyazott ismerkedés a nyelvvel.

ÉLELMEZÉS

A bölcsődei élelmezésünk során a korszerű csecsemő- és kisgyermek táplálkozási elveket és a felnőtt étkeztetésre vonatkozó elveket és normatívákat vesszük figyelembe úgy, hogy a táplálék:

- mennyiségileg elegendő és minőségileg helyes összetételű,
- a higiénés követelményeknek megfelelő,
- megfelelő konyhatechnikai eljárásokkal elkészített,
- élvezhető legyen.

Intézményünkben a korszerű táplálkozás feltételeinek tárgyi, személyi feltételei adottak. A gyermekek és a felnőttek ékeztetést saját főzőkonyháról biztosítjuk. Igény esetén a gyermekek részére diétás étkezést biztosítunk. Az élelmezésben a HACCP rendszer működtetését és folyamatos felülvizsgálatát megvalósítjuk. 37/2014.(IV.30.) EMMI rendelet a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásait betartjuk.
A 80/1999 (XII. 28.) GM –EüM -FVM együttes rendelete kötelezővé teszi a közétkeztetést végző intézmények számára a HACCP rendszer bevezetését. Bölcsődénk külön figyelmet fordít a rendszer működtetésére, az előírások pontos betartására. A korszerű kisgyermektáplálással kapcsolatos publikációk és kutatási eredmények figyelemmel kísérését, a lehetséges újszerű étrend kísérleti kipróbálását, bevezetését, bölcsődénk szakmai feladatként kezeli.

V. ÉRDEKVÉDELEM

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 35-37. sz. paragrafusa értelmében, a bölcsődei ellátásban részesülők érdekeinek védelmében az intézmény Érdekképviseleti Fórumot működtet. Az Érdekképviseleti Fórum szabályzata az intézményben megtekinthető.

1. Az Érdekképviseleti Fórum célja:
   Az ellátásra jogosultak és az intézményi jogviszonyban állók érdekvédelme.

2. Az Érdekképviseleti Fórum feladata:
   - Megvizsgálja az elé terjesztett panaszokat.
   - Dönt a hatáskörébe tartozó ügyekben.
   - Intézkedést kezdeményez az intézményvezetőnél, szükség esetén a fenntartónál.
   - Véleményt nyilvánít az intézmény vezetőjénél a gyermeket érintő ügyekben.
   - Javaslatot tehet az intézmény alaptevékenységével összhangban végzett szolgáltatások tervezéséről, működéséről, ebből származó bevételének felhasználásáról.
   - Egyetértési jogot gyakorol a házirend jóváhagyásánál.

3. Az Érdekképviseleti Fórum működési területe:
   A Kőbányai Egyesített Bölcsődék tagintézményei.

4. Az Érdekképviseleti Fórum működése:
   A gyermek szülője, ill. törvényes képviselője panasszal élhet a bölcsőde vezetőjénél, az Egyesített Bölcsődék vezetőjénél, továbbá az Érdekképviseleti Fórumnál:
   - az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében,
   - a gyermeki jogok sérelme,
   - az intézmény dolgozóinak kötelezettségszegése esetén.

A bölcsőde vezetője, az Egyesített Bölcsődék vezetője és az Érdekképviseleti Fórum a panaszt 15 napon belül köteles kivizsgálni és tájékoztatást adni a panasz orvoslásának lehetséges módjáról.
A gyermek szülője, ill. törvényes képviselője az intézmény fenntartójához, továbbá a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat, ha nem kap értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy, ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet.

VI. A SZAKMAI FELKÉSZÜLTSÉG BIZTOSÍTÁSÁNAK MÓDJA, FORMÁI

A szakmai felkészültség elősegítése, biztosítása

Területi szakmai látogatások, szakmai konzultáció
A szakdolgozók következetes, magas színvonalú szakmai munkáját a kerületi szaktanácsadó, az Egyesített Bölcsődék vezetője és helyettese segítik az éves látogatási terv alapján meghatározottak szerint. A megfigyelések eredménye, a tapasztalatok minden esetben az adott bölcsődevezetővel és a kisgyermeknevelőkkel megbeszélésre kerül. A megfigyelésekről írásos jegyzőkönyv készül.

A bölcsődék által megrendelt szakmai folyóiratok, a vásárolt szakmai könyvek segítségével friss ismeretek birtokába jutnak kisgyermeknevelőink.
Természetesen a rendszeres megfigyeléseken túl, szükség szerint, vagy a bölcsődevezető kérésére ismételt látogatásra lehetőség van, a szakmai konzultáció folyamatosan biztosított.

Képzés, továbbképzés
A mai szakmai követelményeknek megfelelő magas színvonalú munkát a bölcsődei szakemberek csak úgy tudják megvalósítani, ha folyamatosan képezik, továbbképzik magukat, ismereteiket bővítik, gazdagítják. Ezért az Egyesített Bölcsődék kiemelt feladata kerületi szinten, a továbbképzések szervezése, a helyszín biztosítása, az önképzés elősegítése és támogatása. Különös figyelmet fordítunk a pályakezdő és szakképzetlen kisgyermeknevelők továbbképzésére. Ezen kívül a kisgyermeknevelői munkaközösség az aktuális kérdéseket, szakmai problémákat egyeztetik minden bölcsődéből egy kisgyermeknevelő részvételével

A 8/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet szabályozza a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásba vételét. A 9/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet pedig a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzését határozza meg.
Ezen rendeletek értelmében, a nyilvántartásba vett, szakképzett dolgozónak meghatározott számú kredit pontot kell gyűjtenie, a 6 éves képzési ciklus alatt. Fontos az ezzel kapcsolatos szervezési-, koordinációs feladatok zökkenőmentes és jól szervezett ellátása.
Év végén kerületi viszonylatban a teljesített továbbképzési pontok összesítésre kerülnek, a lejelentést és a képzési terv koordinálását a szaktanácsadó végzi.

A szakmai munka minőségének emelése, valamint a magasabban kvalifikált munkatársak biztosítása érdekében több kolléganőnk vesz részt iskola rendszerű képzésben. Minden évben nő a főiskolai diplomával is rendelkező kisgyermeknevelőink száma. A költségvetés függvényében, a főiskolai tanulmányokat anyagilag is igyekszünk támogatni, ezzel is megbecsülésünket kifejezni adott kisgyermeknevelő felé.

VII. HATÁLYBALÉPÉS

Ezen szakmai programot a **KŐBÁNYAI APRAJA FALVA BÖLCSŐDE** részére 2017. január 1-jétől készítettük.

A szakmai program visszavonásig érvényes.

A Szakmai Programot a Kőbányai Önkormányzat Humánszolgáltatási Bizottsága 2016. december 13-án elfogadta.

A Szakmai Program naprakész állapotban tartásáról a bölcsődevezető, és az egyesített bölcsődevezetője gondoskodik.

Budapest, 2016. december 15.

Bölcsődevezető

Egyesített Bölcsődevezető

A fenntartó részéről

MELLÉKLETEK

1/a. számú melléklet

Kőbányai Egyesített Bölcsődék Intézményei
KŐBÁNYAI APRAJA FALVA BÖLCSŐDE
1108 Budapest, Újhegyi sétány u. 5-7.

MEGÁLLAPODÁS

mely létrejött a Kőbányai ..... Bölcsőde, mint a napközbeni ellátását biztosító intézmény, valamint a bölcsődei ellátásban részesülő gyermek szülője (törvényes képviselője) között.

Szülő (törvényes képviselő) adatai:
Név:
Születési név:
Anyja neve:
Lakcíme:

Gyermek adatai:
Név:
Születési hely, idő:
Anyja neve:
Lakcíme:
TAJ szám:

A bölcsődei ellátás kezdő időpontja:

1. A módosított 1997. évi XXXI. Tv. (továbbiakban Gyvt.) 42/A. § alapján bölcsődei ellátás keretében a gyermek húszhetes korától nevelhető és gondozható
   - az óvodai nevelésre nem érett gyermek esetén, ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja, bölcsődei ellátás keretében gondozható, nevelhető a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-éig,
   - a sajátos nevelési igényű gyermek esetén a sajátos nevelési igényű gyermek bölcsődei ellátásban annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben az ötödik életévét betölti,
   - a fenti kritériumok alá nem tartozó gyermek esetén,
     - ha a harmadik életévét január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott év augusztus 31-éig gondozható, nevelhető bölcsődei ellátás keretében,
     - ha a harmadik életévét szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő év augusztus 31-éig, gondozható, nevelhető bölcsődei ellátás keretében abban az esetben, ha a szülő, törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a gyermek napközbeni ellátását addig az időpontig bölcsődei ellátás keretében kívánja megoldani.

2. A bölcsődei ellátás időtartama: határozott vagy határozatlan (aláhúzandó).

3. A bölcsődei ellátás keretében az intézmény a gyermek számára az alábbiakat biztosítja:
   - a bölcsődei adaptáció elősegítése, minél családbarátabb módon
   - szakszerű gondozás-nevelés, testi-lelki szükségletek kielégítése, a fejlődés és a szocializáció segítése,
   - napi négyszeri (orvos által ellenőrzött, az életkornak megfelelő) étkezés,
   - a fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezet,
   - egészségvédelem egészségnevelés, kultúrhigiénés szokások kialakulásának segítése,
   - állandóság (saját kisgyermeknevelő rendszer), egyéni bánásmód,
   - időjárástól függően napi lehetőség a szabad levegőn való játékra,
   - az egyéni ruhanemű kivételével, textíliával történő ellátás,
   - személyes higiéné feltételeinek biztosítása,
   - korcsoportnak megfelelő játékeszközök,
   - rendszeres orvosi felügyelet, óvodai életre való felkészítés.

4. A bölcsőde a szülő számára az alábbiakat biztosítja:
   - a házirend megismerése,
   - tájékoztatás a gyermekével napközben történő eseményekről,
   - rendszeres betekintés a kisgyermeknevelő által vezetett egyéni dokumentációba (üzenő füzet),
   - szülői értekezlet, egyéni és csoportos beszélgetés kisgyermeknevelővel, vezetővel,
   - tájékoztatók, étrendek megismerése.

5. A Gyvt. 148.§ (1)-(3), valamint (5) bekezdése alapján az intézményi ellátásért térítési díjat kell fizetni. A bölcsődei ellátásért fizetendő térítési díj mértékét az Önkormányzat rendeletben szabályozza. A térítési díj mértékét minden év március 31-ig a fenntartó önkormányzat képviselő testülete határozza meg. A Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat döntése alapján jelenleg nem kell térítési díjat fizetni.

6. A 22/2012. (V. 23.) önkormányzati rendelet szerint a bölcsődei ellátás keretében nyújtott étkezés díja naponta _____ Ft. Az étkezési díjat a szülő vagy a törvényes képviselő köteles megfizetni.
   - A megállapított étkezési térítési díjat minden hónapban az előre jelzett napon kell befizetni, még hiányzás esetén is. Az ilyen esetekben keletkezett túlfizetések csak két hónappal később (pl. januári hiányzás, márciusban) kerülnek jóváírásra. A jóváírást abban az esetben érvényesítheti a szülő amennyiben a gyermekének távolmaradását a házirendben foglaltaknak megfelelően a távolmaradást megelőzően, egy nappal előbb, 12 óráig le kell mondania. Amennyiben a távolmaradást nem jelenti be, akkor a térítési díjat gyermeke hiányzása esetén is be kell fizetnie.
   - Ingyenes étkezés igénybevétele esetén a gyermek hiányzását, a hiányzás okát és várható időtartamát a 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet értelmében a szülő köteles bejelenteni.

     13. § (1) Ha az intézményi és szünidei gyermekétkeztetést betegség vagy más ok miatt a gyermek nem veszi igénybe, a kötelezett az intézmény vezetőjénél, a szünidei gyermekétkeztetést biztosítónál bejelenti

     a) a távolmaradást és annak várható időtartamát, valamint

     b) a távolmaradásra okot adó körülmény megszűnését és azt, hogy a gyermek mikor veszi igénybe újból a gyermekétkeztetést.

   A befizetés történhet:

- Készpénzzel az intézményben
a bölcsődei csoport hirdetőtábláján kiírt időpontban,
- Átutalással
a kiadott számlán szereplő fizetési határidő napjáig.
Ha a befizetés nem történik meg, akkor a be nem fizetett hónap elsejétől addig nem járhat a gyermeket a bölcsődébe, míg a térítési díj pótbefizetését nem rendezik.

Az étkezési térítési díj meghatározásához a szülőnek ki kell tölteni a 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 6. melléklete a „nyilatkozat gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybevételéhez bölcsődei ellátás és óvodai nevelés esetén" elnevezésű nyomtatványt, melynek a-e pontjaihoz a szükséges dokumentumokat és a díjfizetési kedvezményeket a kedvezményre való jogosultságot igazoló okiratot csatolni szükséges.

A nyilatkozat f pontjához, amelyben a szülő arról nyilatkozik, hogy a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkal csökkentett, azaz nettó összegének 130%-át, semmiféle dokumentumot nem szükséges csatolni.

7. Megváltozik az ellátás helye:
   - Nevelési év végén, ha a bölcsődei nevelési év közben állapítják meg a gyermek sajátos nevelési igényét. Kerületünkben két bölcsőde gondozza és neveli, a sajátos nevelési igényű gyermekeket. A Kőbányai Fecskefészek Bölcsőde, vagy a Kőbányai Gyermeksziget Bölcsőde legkésőbb a következő nevelési év elején átveszi (a szülőknek ebben az estben újabb megállapodást szükséges kitölteni) a gyermeket. Az intézményváltást minden esetben, a szülővel történt megbeszélés előzi meg.
   - Abban az esetben, ha a gyermekről a felvétel után derül ki, hogy ételallergiás, és olyan bölcsődébe nyert felvételt, ahol nincs dietetikus, vagy diétás szakács ezért az intézményben nem tudjuk biztosítani a diétás étkezést.

8. Megszűnik az ellátás:
   - Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testületének a 22/2012. (V. 23.) önkormányzati rendelet 11 §-a értelmében, ha a gyermek családjában született másik gyermekre tekintettel a szülője otthon tartózkodik.
   - Ha a gyermek a Gyvt. 42. §-ban meghatározott életkort betöltötte, az ott meghatározott időpontban.
   - Egy hónapi folyamatos hiányzás után, abban az esetben, amikor a szülő nem jelez az intézmény felé, csak különösen indokolt esetben és egyéni elbírálás alapján tudjuk a férőhelyet fenntartani.
   - Ha a bölcsőde orvosának szakvéleménye szerint a gyermek egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható, ill. magatartása veszélyezteti a többi gyermek egészségét.

9. A szülő a megállapodásban foglalt, az intézmény részéről fennálló kötelezettségek elmulasztása esetén panaszával a bölcsődevezetőhöz, az intézményvezetőhöz, valamint a fenntartó Önkormányzat Humánszolgáltatási Főosztályához fordulhat. Az érdekvédelemmel kapcsolatos szabályokról a Gyvt. 35-37. paragrafusa rendelkezik.

10. A Gyermeki jogokról bővebb információ a bölcsőde házirendjében található:
    A gyermekjogi képviselő címe, és elérhetősége a bölcsőde faliújságján kifüggesztve megtalálható.

11. A szülő aláírásával igazolja, hogy a Kőbányai Egyesített Bölcsődék tagintézmény vezetőjének a szóbeli tájékoztatását megkapta:
    a) az ellátás feltételeiről
    b) az intézmény által vezetett személyes nyilvántartásokról[1]
    c) az érték és vagyonmegőrzés módjáról,
    d) az intézmény házirendjéről, a napirendről,
    e) a panaszjog gyakorlásának módjáról,
    f) a fizetendő térítési díjakról, valamint a kedvezményes étkeztetés igénybevételének a feltételeiről
    g) az érdekképviseleti fórumról

Az intézménybe folyó gondozó – nevelő - oktató munkáról, és az a-g pontokban felsoroltakról a szóbeli tájékoztatást tudomásul veszem.

Kelt: Budapest, 20..... év ..... hó .....nap

....
Szülő/gondviselő tagintézmény-vezető

A fent nevezett gyermek ellátása megszűnt: 20..... év ..... hó .....nap.

....
Szülő/gondviselő tagintézmény-vezető

[1] Mint az ellátásra jogosult szülője (törvényes képviselője) kötelességem az intézményi nyilvántartásokhoz szükséges adatokról és az azokban történő változásokról információt szolgáltatni.
Törvények:
Gyvt. 1997. évi XXXI. Törvény 139. § az intézmény által vezetett nyilvántartásokról
328/2011 (XII.29) Kormány rendelet 17§-18 A § adatszolgáltatás a nyilvántartásokhoz

1/b. számú melléklet

Kőbányai Egyesített Bölcsődék Intézményei
KŐBÁNYAI APRAJA FALVA BÖLCSŐDE
1108 Budapest, Újhegyi sétány u. 5-7.

IDŐSZAKOS MEGÁLLAPODÁS

mely létrejött a Kőbányai Egyesített Bölcsődék ...../tagintézménye/, mint az időszakos gyermekfelügyeletet biztosító intézmény, valamint az időszakos ellátásban részesülő gyermek szülője (törvényes képviselője) között.

Szülő (törvényes képviselő) adatai:
Név:
Születési név:
Anyja neve:
Lakcíme:

Gyermek adatai:
Név:
Születési hely, idő:
Anyja neve:
Lakcíme:
TAJ szám:

Az időszakos gyermekfelügyeletben való részvétel első időpontja:

1.1-4 éves korú gyermekek vehetik igénybe előzetes telefonos, illetve személyes egyeztetés alapján a szolgáltatást.

2.Az időszakos gyermekfelügyelet keretében az intézmény a gyermek számára az alábbiakat biztosítja:

- szakszerű gondozás-nevelés, testi-lelki szükségletek kielégítése, a fejlődés és a szocializáció segítése,
- igény szerinti étkezés, az itt töltött időszaknak megfelelően
- a fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezet,
- egészségvédelem egészségnevelés, kultúrhigiénés szokások kialakulásának segítése,
- egyéni bánásmód,
- az egyéni ruhanemű kivételével, a textíliával történő ellátás,
- személyes higiéné feltételeinek biztosítása,
- a gyermek korának megfelelő játékeszközök.
-

3. A 22/2012.(V.23.) önkormányzati rendelet a bölcsődei kiegészítő szolgáltatás díja Ft/óra, minden megkezdett óra esetén
időszakos gyermekfelügyelet esetében 400.-Ft

4.A 22/2012. (V. 23.) önkormányzati rendelet szerint a bölcsődei ellátás keretében nyújtott étkezés díja naponta

- Reggeli: 84 Ft
- Tízórai: 39 Ft
- Ebéd: 255 Ft
- Uzsonna: 61 Ft

Az időszakos gyermekfelügyeletet igénybevevő szolgáltatás díját, valamint az étkezésért fizetendő térítési díjat a szülő vagy a törvényes képviselő köteles megfizetni minden nap az igényelt időszakra.

A befizetés készpénzzel történhet az intézményben.

5.Megszűnik, vagy szünetel az időszakos gyermekfelügyeletben az ellátás:
- ha a házirendben foglaltak valamely pontját nem tartják be
- ha a bölcsőde orvosának szakvéleménye szerint a gyermek egészségi állapota miatt a szolgáltatásban nem gondozható, ill. magatartása veszélyezteti a többi gyermek egészségét.

6.A szülő a megállapodásban foglalt, az intézmény részéről fennálló kötelezettségek elmulasztása esetén panaszával a bölcsődevezetőhöz, az intézményvezetőhöz fordulhat.

Kelt: Budapest, 20..... év ..... hó .....nap

....

Szülő/gondviselő tagintézményvezető

2. számú melléklet

Kőbányai Egyesített Bölcsődék Intézményei

KŐBÁNYAI APRAJA FALVA BÖLCSŐDE

1108 Budapest, Újhegyi sétány u. 5-7.

HÁZIREND

1.) A bölcsődében 20 hetes kortól a Gyermekek védelméről szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) 42/A. §-ban meghatározott időpontig neveljük és gondozzuk azoknak a szülőknek a gyermekeit, akik a Gyvt.41§ (1) meghatározott okok miatt, gyermekeik napközbeni ellátásáról nem tudnak gondoskodni. Az ellátás megkezdése előtt, de legkésőbb az ellátás megkezdését követő 2. hónap végéig a szülőnek igazolnia kell munkába állását.

2.) A bölcsőde nyitva tartása: Hétfőtől - Péntekig: 6.00 - 18.00 - ig.

3.) Kérjük a szülőket, segítsék a csoportok napirendjének kialakítását azzal, hogy gyermekeikkel legkésőbb 10 óráig megérkeznek a bölcsődébe. Lehetőség van arra, hogy alkalmanként későbbi időpontban érkezzenek, de ezt előre jelezni kell a kisgyermeknevelőnek. Fontos lenne, hogy gyermekükkel, ill. gyermekükért étkezések előtt, vagy étkezések után jöjjenek, mert a kisgyermeknevelők az étkezési idő alatt nem tudnak megfelelően odafigyelni az érkező gyermekre.
A gyermekekért 17.45- ig. szíveskedjenek a bölcsődébe érkezni.

4.) A bölcsőde – az alvásidő kivételével - lehetőséget biztosít a szülőknek, hogy betekintést nyerjenek az intézményben folyó szakmai munkába, megismerjék nevelési célkitűzéseinket, a kisgyermeknevelők által alkalmazott nevelési módszereket, és a gyermekek fejlettségéhez igazított kultúrhigiénés szokások elsajátításának eredményeit. Nyitottságunk lehetővé teszi, hogy partneri kapcsolat alakuljon ki a bölcsőde és a családok között.

5.) A szülőknek gondoskodniuk kell arról, hogy gyermekeik tisztán, ápoltan érkezzenek a bölcsődébe.

6.) Kérjük a szülőket, hogy a bölcsődébe való bevétel előtt, gyermekeiket szükség szerint öltöztessék át, a gyermek korától függően kínálják fel a bili, vagy a WC használatát. Tájékoztassák a kisgyermeknevelőt a gyermek hogylétéről, az otthoni eseményekről. Hazavitelkor a kisgyermeknevelő beszámol a napi történésekről és átadja a szülőnek a gyermeket. Ekkor ismét a szülő feladata a gyermek utcai ruhába való átöltöztetése.

7.) A bölcsődéből a gyermeket csak a szülő, vagy az általa írásban megbízott személy viheti el. 14 éven aluli gyermek e feladattal nem bízható meg, és a kisgyermeknevelő nem adhatja ki a gyermeket olyan személynek sem, aki ittas!

8.) A bölcsődei átadókban minden gyermeknek külön jellel ellátott szekrénye van a ruhák tárolására. Kérjük, hogy csak a legszükségesebb dolgokat tartsák a szekrényben, mert a bölcsődében hagyott tárgyakért, illetve a gyermek személyes tárgyaiért pl.: fülbevaló, játékok stb. nem tudunk felelősséget vállalni.

9.) A bölcsődébe csak egészséges gyermek hozható. A közösség egészsége érdekében lázas, (37,5 °C és ennél magasabb hőmérsékletű), antibiotikumot szedő, vagy fertőzésre gyanús gyermek nem látogathatja az intézményt. A családban előforduló fertőzőbetegségről a bölcsődét értesíteni kell.

10.) Abban az esetben, ha a gyermek napközben megbetegszik a bölcsődében, a kisgyermeknevelő értesíti a szülőt, vagy a szülő által kijelölt hozzátartozót. Ehhez feltétlenül szükséges a pontos cím és a telefonszám, amit az üzenő füzetbe kell beírni. Kérjük, hogy ilyen esetben minél előbb gondoskodjanak a gyermek hazaviteléről, illetve orvosi ellátásáról, ezzel is növelve a mielőbbi gyógyulását.

11.) Ha a szülő a gyermekét bármilyen ok miatt nem hozza a bölcsődébe, a távolmaradást előző nap 12 óráig be kell jelentenie, különben az intézménynek nem áll módjában az előre befizetett étkezési térítési díjat jóváírni.

12.) Kérjük, hogy a megállapított intézményi térítési díjat minden hónapban az előre jelzett napon fizessék be, még hiányzás esetén is. Az ilyen esetekben keletkezett túlfizetések csak két hónappal később (pl. januári hiányzás, márciusban) kerülnek jóváírásra. Ha a szülő a gyermekének távolmaradását a megállapított időpontig nem jelenti be, akkor sajnos, a térítési díjat gyermeke hiányzása esetén is be kell fizetnie.
A befizetés történhet:

- Készpénzzel az intézményben (az előre jelzett napokon)
- Átutalással

Ha a befizetés nem történik meg, akkor a be nem fizetett hónap elsejétől addig nem tudjuk bevenni a gyermeket a bölcsődébe, amíg a térítési díj pótbefizetését nem rendezik.

13.) A befizetett, de fel nem használt étkezési térítési díjak visszaigénylésére van lehetőség. A visszatérítési jogosultságot igazoló nyomtatványt a bölcsődevezető tölti ki és igazolja le. A visszatérített összeget a Polgármesteri Hivatal pénztárában lehet felvenni, vagy a szülő által megjelölt bankszámlára kerül átutalásra.

14.) 3 napnál hosszabb hiányzás után a gyermeket a bölcsőde csak a háziorvos, vagy gyermekgyógyászati szakrendelés orvosa által adott igazolás alapján tudja újra fogadni, kivéve, ha a szülő előre jelzi a hiányzást.
Hiányzás után kérjük, legalább egy nappal előre jelezzék, ha gyermekük ismét jöhet bölcsődébe.

15.) Egy hónap folyamatos hiányzás után, csak különösen indokolt esetben és egyéni elbírálás alapján tudjuk a férőhelyet fenntartani.

16.) Kérjük, minden szülő hozzon gyermekének egy füzetet, amelybe a kisgyermeknevelők rendszeres tájékoztatást adnak a gyermekek fejlettségéről. Örömmel fogadjuk, ha a szülők is bejegyzéseikkel gazdagítják ismereteinket a gyermek egészségügyi állapotára, fejlődésére, vagy az otthoni eseményekre vonatkozóan.

17.) Tájékoztatjuk a szülőket, hogy azokban a bölcsődékben, ahol a szabad levegőn történő altatás tárgyi feltételei adottak, ott a gyermekek altatása egész évben (-5 °C -ig) a szabadban történik, természetesen figyelembe véve az időjárási körülményeket (köd, erős szél, kánikula, csapadék, szmog esetén nem alszanak kint).

18.) Októbertől márciusig a bölcsődébe járó gyermekek térítésmentesen használhatják a só szobát. A kerületi nagycsaládos kártyával rendelkezők is ingyenesen igénybe vehetik ezt a szolgáltatást.

19.) Évközben a bölcsődék nyíltnapokat, szülőcsoportos beszélgetéseket szerveznek a folyamatos kapcsolattartás és a gyermek bölcsődei életének figyelemmel kísérése céljából. Ezekre a találkozásokra minden szülőt szeretettel várunk.

20.) A bölcsőde nyári időszakban két egymást követő turnusban, évente váltakozva bezár. Kérjük a szülőket a zárás ideje alatt gondoskodjanak gyermekeik elhelyezéséről. Indokolt esetben a szülő kérheti gyermekének elhelyezését a feladatra kijelölt társintézményben.

21.) Felhívjuk a szülők figyelmét, hogy a bölcsőde területén, valamint 15 méteres körzetében **TILOS a DOHÁNYZÁS!**

22.) A gyermek kerékpárral történő bölcsődébe hozatalakor és elvitelekor kérjük szíveskedjenek a kerékpárt az arra kialakított helyre biztonságosan elhelyezni.

23.) Kérjük Önöket, hogy a bölcsőde területére kutyát ne hozzanak be, ne kössék ki a bejárati kapuhoz, mert a bölcsődébe érkező gyermekek körében ez félelmet kelthet.

24.) Felhívjuk a szülők figyelmét, hogy a gyermekek személyiség jogainak védelme érdekében a bölcsőde területén csak úgy lehet fényképet, vagy videó felvételt készíteni, ha azon csak a saját gyermeke szerepel. Amennyiben a saját gyermekén kívül más gyermekek is szerepelnek a képen, illetve a videó felvételen, akkor azt csak az érintett szülők hozzájárulásával jelenítheti meg közösségi oldalakon, egyéb esetben tilos!

25.) A Gyvt. 36§ alapján a szülő panasszal fordulhat az adott intézmény vezetőjéhez, az Egyesített Bölcsődék Vezetőjéhez, továbbá az Érdekképviseleti Fórumhoz a következő esetekben:
- az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében,
- a gyermeki jogok sérelme, továbbá az intézmény dolgozói kötelezettségszegése esetén,
- Gyvt. 136/A. § szerinti iratbetekintés megtagadása esetén.

Gyermeki jogok

1997. évi XXXI. tv. értelmében a gyermeknek joga van:
- a testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, jólétét biztosító saját családi környezetben történő nevelkedéshez,
- ahhoz, hogy segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéshez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéséhez, valamint önálló életvitelének megteremtéséhez,
- a fogyatékos tartósan beteg gyermeknek joga van a fejlődését és személyisége kibontakozását segítő különleges eljáráshoz,
- ahhoz, hogy a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön,

- az emberi méltósága tiszteletben tartásához, a bántalmazással - fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal -, az elhanyagolással és az információs ártalommal szembeni védelemhez,
- ahhoz, hogy a védelme érdekében eljáró szakemberek -különösen a gyermek bántalmazásának felismerése és megszüntetése érdekében - egységes elvek és módszertan alkalmazásával járjanak el,
- ahhoz, hogy a szüleitől, vagy hozzátartozóitól csak saját érdekében, törvényben meghatározott esetekben és módon válasszák el. A gyermeket kizárólag anyagi okból fennálló veszélyeztetettség miatt nem szabad családjától elválasztani,
- örökbefogadó családban vagy más, családot pótló ellátás formájában - a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodást helyettesítő védelemhez.

A gyermek védelmét ellátó szervezetek (a továbbiakban: intézmény) házirendje - e törvényben meghatározott keretek között - a gyermek életkorához, egészségi állapotához, fejlettségi szintjéhez igazodva állapítja meg a gyermekek jogai gyakorlásának és kötelességei teljesítésének szabályait.

A gyermeki jogok védelme

- A gyermeki jogok védelme minden olyan természetes és jogi személy kötelessége, aki a gyermek nevelésével, oktatásával, ellátásával, ügyeinek intézésével foglalkozik.
- A gyermekbántalmazással szembeni védelemhez való jogának érvényesítése érdekében a gyermek számára gyermekjóléti alapellátást vagy gyermekvédelmi szakellátást biztosító, továbbá a gyermek törvényes képviseletének ellátásával, ügyeinek intézésével foglalkozó szervek és személyek a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) által jóváhagyott egységes elvek és módszertan alkalmazásával járnak el.
- A gyermekjogi képviselő ellátja a gyermekvédelmi gondoskodásban részesülő gyermek jogainak védelmét, és segíti a gyermeket jogai megismerésében és érvényesítésében, valamint kötelességei megismerésében és teljesítésében. A gyermekjogi képviselő kiemelt figyelmet fordít a különleges vagy speciális ellátást igénylő gyermek védelmére.
- A gyermekjogi képviselő:
    - segít a gyermeknek panasza megfogalmazásában, kezdeményezheti annak kivizsgálását,
    - segíti a gyermeket az állapotának megfelelő ellátáshoz való hozzájutásban, a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgáltató esetmegbeszélésén, illetve a gyámhatóság által tartott tárgyaláson az ezzel kapcsolatos megjegyzések, kérdések megfogalmazásában,
    - eljár a gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, a gyermek, illetve fiatal felnőtt, valamint a gyermek-önkormányzat felkérése alapján,
    - eljár az érdek-képviseleti fórum megkeresése alapján,
    - a gyámhatóság kirendelése alapján képviseli a gyermeket a nevelési felügyelettel kapcsolatos eljárásban,
    - jogsértések észlelése esetén javaslatot tehet,
    - a jogsértés jövőbeni előfordulásának megelőzése érdekében a jogsértéssel érintettek között, szükség szerint szakértők bevonásával, egyeztető megbeszélés tarthat.

Szülői jogok és kötelességek

- A gyermek szülője jogosult és köteles arra, hogy gyermekét családban gondozza, nevelje és a gyermeke testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges feltételeket - különösen a lakhatást, étkezést, ruházattal való ellátást -, valamint az oktatásához és az egészségügyi ellátásához való hozzájutást biztosítsa.
- A gyermek szülője jogosult arra, hogy a gyermeke nevelését segítő ellátásokról tájékoztatást, neveléséhez segítséget kapjon.
- A gyermek szülője - ha a törvény másként nem rendelkezik - jogosult és köteles gyermekét annak személyi és vagyoni ügyeiben képviselni.
- A gyermek szülője köteles:
    - gyermekével együttműködni, és emberi méltóságát a 6.§. (5) bekezdése szerint tiszteletben tartani,
    - gyermeke jogainak érvényesítése érdekében a szükséges intézkedéseket megtenni,
    - a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel és szervekkel, továbbá a hatóságokkal együttműködni.

A jogosultak érdekvédelme

A Gyv.tv. 35. §.(1) bekezdése értelmében az intézmény fenntartója meghatározza az ellátásban részesülők érdekvédelmét szolgáló érdekképviseleti fórum megalakításának és működésének szabályait.

Az érdekképviseleti fórum szavazati jogú választott tagjai:

- az ellátásban részesülő gyermek szülei vagy más törvényes képviselői,
- a bölcsőde dolgozóinak képviselői,
- az intézményt fenntartó képviselői.

Az érdekképviseleti fórum:

- Megvizsgálja az elé terjesztett panaszokat.
- Dönt hatáskörébe tartozó ügyekben.
- Intézkedést kezdeményez az intézményvezetőnél, szükség esetén a fenntartónál.
- Véleményt nyilvánít az intézmény vezetőjénél a gyermeket érintő ügyekben.
- Javaslatot tehet az intézmény alaptevékenységével összhangban végzett szolgáltatások tervezéséről, működéséről, ebből származó bevételének felhasználásáról.
- Egyetértési jogot gyakorol a házirend jóváhagyásánál.

Panasszal élhet a gyermek szülője, vagy más törvényes képviselője, továbbá a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó érdekképviseleti és szakmai szervek, a házirendbe foglaltak szerint, az intézmény vezetőjénél, vagy az érdekképviseleti fórumnál:

- az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében,
- a gyermeki jogok sérelme, továbbá az intézmény dolgozói kötelezettségszegése esetén,
- Gyvt. 136/A. § szerinti iratbetekintés megtagadása esetén.

Az intézményvezető, vagy az érdekképviseleti fórum a panaszt kivizsgálja – tájékoztat a panasz orvoslásának módjáról.

A szülő az intézmény fenntartójához, vagy a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat, ha az intézmény vezetője, vagy az érdekképviseleti fórum 15 napon belül nem küld értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy a tett intézkedéssel nem ért egyet.

Budapest, 20.....

.....
bölcsődevezető

A házirendben foglaltakat tudomásul vettem és magamra nézve kötelezőnek tartom.

.....
szülő

3. számú melléklet

Kőbányai Egyesített Bölcsődék Intézményei
KŐBÁNYAI APRAJA FALVA BÖLCSŐDE
1108 Budapest, Újhegyi sétány u. 5-7.

NAPIREND

6:00 – 8:00	Folyamatos érkezés, szükség szerinti fürdőszoba használat, szabadjáték
8:00 – 8:30	Reggeli
8:30 – 10:00	Játék szobában, játszókertben
10:00	Tízórai
10:00 – 11:30	Játék játszókertben, szobában, fürdőszoba használat
11:30 – 12:15	Ebéd
12:15 – 15:00	Alvás, fürdőszoba használat
15:00 – 15:30	Uzsonna
15:30 – 18:00	Játék, folyamatos hazaadás

4. számú melléklet

Kőbányai Egyesített Bölcsődék Intézményei
1108 Budapest, Újhegyi sétány 15-17.

SZMSZ

5. melléklet a .../2017. (III.21.) HB határozathoz

Kőbányai Egyesített Bölcsődék Intézményei
1108 Budapest, Újhegyi sétány 15-17.

KŐBÁNYAI GYERMEKSZIGET BÖLCSŐDE

1108 Budapest, Újhegyi sétány 15-17.

SZAKMAI PROGRAMJA

2017

TARTALOM

1.Az intézmény adatai

1.1. Minőségpolitikánk

1.2. Missziós nyilatkozatunk

2.Az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői

2.1. Az intézmény földrajzi elhelyezkedése

2.2. Demográfiai adatok, tendenciák

3.Az ellátás igénybevételének módja

3.1. A gyermekek felvételének a rendje

3.2. Az ellátásról szóló tájékoztatás helyi módja

3.3. Bölcsődénk bemutatása

3.3.1. Személyi feltételek

3.3.2.Tárgyi feltételek

3.4. Sajátos Nevelési Igény (SNI)

4.Az ellátás célja, alapelvei, feladatai, főbb helyzetei

4.1. A bölcsődei nevelés alapelvei

4.2. A bölcsődei nevelés feladatai

4.3. A bölcsődei nevelés főbb helyzetei

4.4. A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei

4.5. Családok támogatásának módszerei és lehetőségei

4.6. A bölcsődei ellátás kapcsolatrendszere

4.7. Szolgáltatásaink

4.8. Sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása

5. Élelmezés

6. Érdekvédelem

7. A szakmai felkészültség biztosításának módja, formái

8. Hatálybalépés

Mellékletek:

1. sz. Megállapodás a szülővel
2. sz. Házirend
3. sz. Napirend
4. sz. SZMSZ

1.AZ INTÉZMÉNY ADATAI

Fenntartó neve:	**Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat**
Fenntartó címe:	**1102 Budapest, Szent László tér 29.**
Intézmény neve:	**Kőbányai Egyesített Bölcsődék**
Székhelye:	**1102 Budapest, Kőrösi Csoma sétány 8.**
Telefon/fax:	06-1-262-1041
Honlap:	www.kobanyaibolcsodek.hu
Alapító okirat száma:	35/2017. (II.23) KÖKT határozat
Működési engedély száma:	BPC/0502/1351-2/2016
Érvényességi terület:	**Kőbányai Egyesített Bölcsődék Intézményei**
A program érvényessége:	**2017. január 1-től visszavonásig**
Telephely:	**KŐBÁNYAI GYERMEKSZIGET BÖLCSŐDE**
A programért felelős neve:	**Varga Andrea bölcsődevezető**
Címe:	**1108 Budapest, Újhegyi sétány 15-17.**
Telefon:	06-1-262-5595
E-mail:	gyermekszigetbolcsi@gmail.com

Nyilvántartási szám: S0231041

Szakágazat száma, megnevezése: **889110 Bölcsődei ellátás**

A bölcsődei férőhelyek száma: **96**

Kormányzati funkciók száma, megnevezése:

- **104031 Gyermekek bölcsődei ellátása**
- **104035 Gyermekétkeztetés bölcsődében**
- **104036 Munkahelyi étkeztetés bölcsődében**
- **095020 Iskolarendszeren kívüli egyéb oktatás, képzés**
- **098023 Korai fejlesztés és fejlesztő nevelés tevékenység szakmai feladatai**
- **098024 Korai fejlesztés és fejlesztő nevelés tevékenység működtetési feladatai**

1.1. MINŐSÉGPOLITIKÁNK

Kőbánya lakosainak igényeihez igazodó jó színvonalú napközbeni kisgyermekellátás biztosítása, bölcsődei kereteken belül.
Családbarát intézményként biztosítani szeretnénk a gyermekek számára az életkoruknak, fejlettségüknek, egyéni szükségleteiknek megfelelő érzelmi, értelmi, mozgásfejlődését, biztonságos környezetet, és lehetőséget adni új tapasztalatok gyűjtésére, felfedezésére, más gyermekekkel való kapcsolatteremtésre, örömteli játékra.

1.2. MISSZIÓS NYILATKOZATUNK

A családi élet erősítése, a gyermekek viselkedésének kialakítása, zavartalan, kiegyensúlyozott testi-lelki és az egészséges, harmonikus érzelmi-értelmi fejlődés kibontakoztatása. Mind ehhez a lehetőségek biztosítása úgy, hogy szeretettel közeledünk a ránk bízott gyermek felé, hangsúlyozva a bölcsőde elsődleges gondozó-nevelő szerepét.
Célunk, olyan biztonságérzetet adó, érzelemben gazdag közösség kialakítása, ahol a gyermek, gyermek lehet. Legfontosabb tevékenységének a játékot tekintjük. A gyermekek életkorának megfelelő bőséges, színes játékkészlet és egyéb eszközök, valamint a szabad játéktevékenység lehetőségének biztosításával a kreativitást és a készségek fejlődését igyekszünk segíteni.
A gyermekek életkorának és a korszerű táplálkozás elveinek betartásával napi 4×-i étkezést biztosítunk. Bölcsődénk saját főzőkonyhájának köszönhetően, figyelembe tudja venni a különböző ételallergiákat és a szükséges diétát alkalmazzuk.
A gyermekek önálló tevékenységének elősegítésével az óvodai élethez való alkalmazkodás megkönnyítését szolgáljuk.
Sokoldalú tevékenységek biztosításával, élmények nyújtásával, szeretettel és türelemmel, a gyermek egyéni tulajdonságainak és fejlettségének figyelembevételével végezzük munkánkat.
Törekszünk a családokkal aktívan együttműködni, őket támogatva részt venni a gyermek személyiségének formálásában. Ugyanakkor szem előtt kívánjuk tartani a családias hangulatú bölcsődei légkör megteremtését, ahol nemcsak a gyermekek, hanem az őket gondozó felnőttek is jól érzik magukat és sajátjuknak tartják munkahelyüket.

2. AZ ELLÁTANDÓ CÉLCSOPORT ÉS AZ ELLÁTANDÓ TERÜLET JELLEMZŐI

2.1. AZ INTÉZMÉNY FÖLDRAJZI ELHELYEZKEDÉSE

Budapest X. kerülete, összefoglaló nevén *Kőbánya* (németül: *Steinbruch*) a főváros pesti oldalán elhelyezkedő kerület.

Kőbánya fejlődése a szocializmus idején is töretlen volt: 1973-ban mintegy 80 ezren laktak a kerületben, ugyanakkor az itt üzemelő 120 üzemben mintegy 110 ezer ember dolgozott (közülük 48 ezren vidékről jártak be), s ezzel a X. kerület az ország legnagyobb munkáskerülete volt. Bölcsődénk Kőbánya Újhegyi részén található.

Mivel a városrész az 1970-es évek óta létezik jelenlegi formájában, ezért nincs nagy története. 1970 előtt szőlőföldek és bányák voltak ezen a területen, majd 1974-76 között épült a több tízezer ember számára otthont adó lakótelep.

Az épülő lakótelep

Egy kis bölcsődetörténet

Bölcsődénk 1977-ben nyitotta meg kapuit a napközbeni kisgyermekellátást igénylő családok részére. Az Újhegyi lakótelep létrehozása tette szükségessé az ideköltöző családok számára óvoda-bölcsőde komplexumok felépítését.
Az Európában is elismert magyar bölcsődei ellátás nagy utat járt be a gyermekmegőrzéstől az egyéni ellátásig. Jelenleg is olyan helyzetben van, hogy állandó megújulás, felülvizsgálat, változás nélkül nem tudunk az elvárásoknak megfelelni.
Jelenleg a szakma legégetőbb kérdései között szerepel a napközbeni kisgyermek ellátás férőhely számának növelése, a szakma színvonalának megőrzése és fejlesztése.
1990-es évek végétől pillanatnyi visszaesés mutatkozott a bölcsődei igényben, ezért ebben az időszakban a bölcsőde 3 gondozási egységgel működött.
Majd a folyamatos ingatlanfejlesztéseknek köszönhetően 2008-tól ismét megnőtt a területen a bölcsődei férőhelyek iránti igény.

Az utóbbi időben szükségessé vált ***Sajátos Nevelésű Igényű*** (SNI) gyermekek ellátása is .

Fontosnak tartjuk a korai fejlesztést, hogy a gyerekek minél korábban megkapják a számukra megfelelő fejlesztést. Időben elkezdve a terápiát megelőzhetjük a sérülés súlyosbodását, a másodlagos sérülés kialakulását.

Információink szerint további lakópark építése kezdődik meg környékünkön, így folyamatos gyermekutánpótlás várható.

A bölcsődénkről elmondható, hogy esélyegyenlőséget biztosít a nehéz szociális háttérrel rendelkező gyermekek számára, fontos szerepet tölt be a szegénység okozta problémák kezelésében, segítséget jelent a családok szá mára a munkahely teremtés- illetve megtartás tekintetében. Ahhoz, hogy a szülő a munkahelyén lévő magas elvárásoknak meg tudjon felelni, nyugodtnak kell lennie a tekintetben, hogy gyermeke jó kezekben, biztonságban van.

2.2. DEMOGRÁFIAI ADATOK, TENDENCIÁK

Országosan a bölcsődei férőhelyek a korosztály 17%-a részére biztosítottak, az igény viszont közel 33%-os lenne. A védőnőktől megkapott 2011-2015. évi adatok átlaga alapján:

Védőnői ellátás

	2011.09.30-ai állapot szerint:	2012.09.30-ai állapot szerint:	2013.09.30-ai állapot szerint:	2014.09.30-ai állapot szerint:	2015.09.30-ai állapot szerint:	Összesen:
Újhegyi sétány 13-15.	686	565	533	626	645	3055
Bölcsődei férőhelyek	648	648	648	648	636	3228

3. AZ ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELÉNEK MÓDJA

3.1. A GYERMEKEK FELVÉTELÉNEK A RENDJE

A személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról szóló 22/2012. (V. 23.) Ök. rendelet III. fejezetének 11-12 § foglalja magában a felvétel rendjét, a felvételi kérelemhez csatolandó dokumentumokat.

A bölcsődébe felvehető minden olyan kisgyermek, akinek szülei, törvényes képviselői munkavállalás, vagy más ok miatt nem tudják biztosítani a napközbeni gondozást, nevelést. A Gyermekvédelmi törvény is kiemeli az olyan kisgyermek felvételének szükségességét, akiknek szociális vagy egyéb ok miatt, egészséges fejlődésük érdekében szükséges a bölcsődei gondozás-nevelés.

A gyermek bölcsődébe történő felvételének kérelme önkéntes, a gyermek szülője, törvényes képviselője autonóm döntése alapján történik. A gyermek bölcsődei felvételét a szülő hozzájárulásával kérheti a védőnő, családgondozó, háziorvos, gyámhatóság, stb.. A szülő a lakóhelyhez legközelebb eső bölcsődébe írathatja be gyermekét, de joga van megválasztani azt az intézményt, amelyre gyermeke nevelését, gondozását bízza. A gyermek szülője, vagy más törvényes képviselője csak törvényben meghatározott esetekben kötelezhető a bölcsődei ellátás igénybevételére.

A bölcsődei jelentkezés egész évben folyamatos. Azonban minden év május első hetében az óvodákhoz igazodóan zajlik a bölcsődei beiratkozás.
A beiratkozási héten történő bölcsődei jelentkezés mindig abban a bölcsődében történik, ahova a szülők gyermeküket vinni szeretnék. A bölcsődék nincsenek körzetesítve, a szülő választja ki a számára legmegfelelőbb intézményt.

Az évközben jelentkezők a Kőbányai Egyesített Bölcsődék Központjába kerülnek felvételre (1108 Újhegyi sétány 15-17, Tel: 06-1-262-1041), minden hétfőn 10.00-16.30-ig, valamint minden szerdán 8.00-15.30-ig, előzetes telefonon történő bejelentkezés alapján.

A bölcsődei felvételről az intézményvezető és a bölcsődevezető dönt. Ha bölcsődei jelentkezés során, a bölcsődébe jelentkező gyermekek száma meghaladja a felvehetők számát, a bölcsődevezető elutasíthatja a felvételi kérelmet, de javasol másik bölcsődét, ahol még van üres hely, vagy úgynevezett "várólistára" kerülnek, ami azt jelenti, hogy az év folyamán kimaradt férőhelyekre bekerülhetnek. A várólista aktualizálása és koordinálása az Egyesített Bölcsődék központjában történik.

Az óvodai nevelésre nem érett gyermek esetén, ha a gyermek a harmadik életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését a bölcsőde orvosa nem javasolja, bölcsődében gondozható negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig.

A felvétel elutasításával szemben fellebbezésre van lehetőség, amit a szülő az egyesített bölcsődevezető felé tehet meg, a kézhezvételtől számított 15 napon belül.

A Kőbányai Egyesített Bölcsődék munkaközössége megfogalmazott egy elbírálási szempontsort annak érdekében, hogy a Kőbányai Önkormányzat megnyugtatóan és egységesen értelmezve tudja biztosítani a kerület intézményeibe jelentkező bölcsődés korosztály elhelyezését. A szempontsor az Ök. rendeletének 11. §-ban és a gyermekvédelmi törvényben foglaltakkal van összhangban.

A gyermek bölcsődei felvételekor az ellátásban részesülő gyermek szülője (törvényes képviselője), valamint a Kőbányai Egyesített Bölcsődék tagintézménye, mint a napközbeni ellátását biztosító intézmény, írásos megállapodást köt (1. számú melléklet).

Fizetni az étkezés igénybevételéért szükséges, a megállapított személyi térítési díj erejéig. A törvényben megfogalmazott feltételekkel rendelkező szülőknek ingyenesen étkezhet gyermeke az intézményekben.
Az étkezési térítési díj befizetése minden esetben a tárgyhónapot megelőző hónapban történik, amelynek teljesítésére 2 féle módon van lehetőség:
- személyesen, készpénzzel történő befizetéssel, vagy
- átutalás formájában.

A bölcsődénk nyitvatartási rendje:

A fenntartó – a helyi önkormányzat – határozza meg a napi nyitvatartási időt. Ennek értelmében bölcsődénk ***reggel 6 órától este 18 óráig*** tart nyitva.

Kőbánya Polgármestere dönt az intézmények nyári-, ill. téli zárva tartásáról. A bölcsődénk nyári zárása váltott turnusban történik, melynek időpontjáról a szülők minden év február 15-ig tájékoztatást kapnak. Nyári időszakban az ügyeleti rend alapján meghatározott módon fogadják a nyitva lévő bölcsődék a gyermekeket.
Ettől a szülő indokolt kérésére, valamint a törvényben meghatározott feltöltöttségtől magasabb igény esetében az intézményvezető engedélyével el lehet térni. Télen, karácsony és újév közötti a munkanapokra zár be intézményünk, de ha a szülő igényli, az ügyeletes bölcsőde biztosítja a felügyeletet ebben az időszakban is a gyermekek részére.

A bölcsődében április 21-e, vagy ha az heti pihenőnapra vagy munkaszüneti napra esik, az azt követő legközelebbi munkanap, minden évben nevelés-gondozás nélküli munkanap. Célja a bölcsődében dolgozók szakmai fejlesztése. A nevelés-gondozás nélküli munkanapon a bölcsődei ellátás keretében – erre irányuló szülői kérés esetén – a gyermek felügyeletét és étkeztetést biztosítani kell.

A bölcsődei nevelési év szeptember 1-től a következő év augusztus 31-ig tart.

A bölcsődei ellátás megszűnik

Ha a harmadik életévét - január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott bölcsődei nevelési év végéig, - ha szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő bölcsődei nevelési év végéig.
A sajátos nevelési igényű gyermek bölcsődei nevelésben, gondozásban legfeljebb annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amely évben az ötödik életévét betölti.
Megszűnik annak a gyermeknek az ellátása, aki a bölcsőde orvosának szakvéleménye szerint egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható, illetőleg magatartászavara veszélyezteti a többi gyermek fejlődését, ellátását.

3.2. ELLÁTÁSRÓL SZÓLÓ TÁJÉKOZTATÁS HELYI MÓDJA

Nagyon fontos számunkra, hogy a szükséges információk eljussanak az ellátásunkat igénylő családokhoz.

A tájékoztatást széles körben próbáljuk rendszeresen eljuttatni

- az önkormányzat honlapján
- az egyesített bölcsődék honlapján (http://kobanyaibolcsodek.hu/)
- internetes portálokon
- szórólapokon keresztül
- helyi újság

3.3. GYERMEKSZIGET BÖLCSŐDE BEMUTATÁSA

A bölcsőde 80 férőhellyel kezdett üzemelni (a későbbiekben lecsökkenő gyermeklétszám miatt 20 férőhely, tartós szüneteltetésre került). 2008 szeptemberében a lakótelep szélén felépülő lakópark miatt ismét 80 férőhelyessé bővült. Jelenleg 96 férőhelyen, négy gondozási egységben fogadjuk a hozzánk jelentkező gyermekeket. A négy gondozási egység nyolc csoportszobából áll. A szobák közvetlenül, és az átadókon keresztül is a játszóudvarra nyílnak.

Bölcsődénk tanbölcsődei feladatokat is ellát. Minden évben több iskolából érkeznek hozzánk gyakorlatra fiatalok.
Egyik legfőbb szempontunk bemutatni nekik a bölcsődei kisgyermeknevelők alázatos munkáját, örömeit, feladatait, megismertetni őket a szakma szépségeivel, a hivatásunkkal.
Fontos figyelmet szentelünk a későbbi leendő kollégák gyakorlati helyének biztosítására. A munkatársak magas szakmai tudással tanítják meg a leendő kolléganőknek a gyakorlati tudnivalókat. A bölcsődei szakmai gyakorlat végén vizsgát tesznek a tanulók.

Az udvaron az uniós szabványnak megfelelően telepített játszóeszközök vannak, amelyek a gyermekek nagymozgásos igényeinek kielégítését szolgálják. A nyári melegben való kellemes hűsölést terebélyes lombkoronájú fák biztosítják.
A gyermekek a nagy melegben vidáman „hűsölhetnek" a kialakított vízpermetezők alatt. Udvarunkra locsolórendszert telepítettek, amely nagymértékben hozzájárul a gyepszőnyeg épen tartásához.

A bölcsődénk szervezeti kérdései

A bölcsődénk szervezeti alapegységei a gyermekcsoportok. Egy bölcsődei csoportba, ha minden gyermek betöltötte a 2. életévét, akkor 14, ha 2 évesnél fiatalabb gyermek is van, akkor 12 fő vehető fel. A csoportokba való felvétel általában az egyes gyermekek életkora, egyéni fejlettségi szintje alapján történik.
A bölcsődei csoportokat a mindenkori igényeknek megfelelően alakítjuk ki.

A bölcsődei gyermekcsoportot 2 szakképzett kisgyermeknevelő látja el. Két csoport alkot egy bölcsődei egységet, amelybe maximum 28 gyermek vehető fel.
Az egység gyermekeit négy szakképzett kisgyermeknevelő látja el, őket egységenként egy bölcsődei dajka segíti.

Egy egységen belül egy fürdőszoba és egy gyermek átadó található. Valamennyi egység alkalmas a különböző életkorú gyermekek fogadására, így a felmenő rendszer megoldott.
Csoportszobáink sajnos elég kis alapterületűek, de igyekeztünk úgy berendezni, hogy a gyermekek számára elegendő hely legyen a különböző játéktevékenységekhez.

Engedélyezett bölcsődei férőhelyek száma: 96
Nevelési egységek, gyermekcsoportok:

Pillangó nevelési egység (szín: sárga)

1. csoport 12 fh
2. csoport 6 fh *Sni csoport részleges integráció*

Süni nevelési egység (szín: zöld)

1. csoport 14 fh
2. csoport 6 fh *Sni csoport részleges integráció*

Katica nevelési egység (szín: piros)

1. csoport 12 fh
2. csoport 12 fh

Delfin nevelési egység (szín: kék)

1. csoport 12 fh
2. csoport 12 fh

3.3.1.Személyi feltételek

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998 (IV.30.) NM rendelet a létszámminimumra vonatkozó 1. sz. melléklete rendelkezik arról, hogy a fenntartónak a bölcsődék számára milyen szakmai létszámot kell biztosítania.
A rendelettel összhangban, bölcsődénkben dolgozó minden kisgyermeknevelő szakképzett, többen rendelkeznek főiskolai oklevéllel is. A főiskolai oklevéllel rendelkezők száma évről-évre emelkedik. Az önképzés támogatását fontosnak tartjuk, hogy minél magasabban kvalifikált kisgyermeknevelők neveljék- gondozzák a ránk bízott gyermekeket.
Tanbölcsődeként működünk, kisgyermeknevelőink tudásuk legjavát adva igyekszenek a nálunk tanulókat felkészíteni a bölcsődei feladatokra.

A Kőbányai Gyermeksziget Bölcsőde alapfeladatainak ellátásához a személyi feltételek adottak.
Az intézményben a státuszok száma: 34

- 22 fő szakdolgozó, 12 fő technikai személyzet látja el munkáját.
- A bölcsőde orvosa a bölcsődei prevenciós feladatokat megbízásos jogviszonyban látja el

96 férőhelyes Bölcsőde = 34 fő

- 1 fő vezető
- 1 fő vezető helyettes
- 1 fő szaktanácsadó
- 1 fő gyógypedagógus
- 18 fő kisgyermeknevelő
- 4 fő bölcsődei dajka
- 1 fő élelmezésvezető
- 1 fő szakács
- 4 fő konyhai dolgozó
- 1 fő mosó-vasaló
- 1 fő kézbesítő-házimunkás
- 1 fő bölcsőde orvos – megbízási szerződéssel

A kisgyermeknevelőink fő feladata

A hivatástudat, a foglalkozáshoz, a munkához fűződő belső elkötelezettség, odaadás, a javadalmazástól független motiváció. A hivatástudat annak az érzése is, hogy valaki mások számára olyan hasznos tevékenységet tud végezni, amelyet a többiek valóban hasznosnak tartanak, és ekként vissza is igazolnak. A hivatástudathoz kell hivatás, azaz olyan kikristályosodott szerepkör, amelyet a társadalom ismer és elfogad.
Egy kisgyermeknevelőnek a hivatás a családok segítéséről, a gyermekekről való gondoskodásról, elfogadásról, türelemről, toleranciáról szól.

A fő hangsúly **a mintanyújtáson** van, a 0-3 éves korosztályban az elsődleges tanulás ezen az információs kapcsolaton keresztül érkezik a gyermek felé. Gazdag érzelmi megnyilvánulásokon, és a metakommunikáció eszközeivel történik. Legfontosabb feladatuk a gyermekek szükségleteinek és érzéseik jogosságának elismerése, a gyermek érzelmi állapotának támogatása. Értenünk kell az apróbb jeleket, amit egy kisgyermek közvetít felénk, s választ adnunk ezekre, hogy később ő is ilyen formában tudja kifejezni a saját érzéseit, félelmeit. Ezért is fontos megteremteni az érzelmi biztonságot a gyerekek számára.
Bölcsődénkben nem csak a bölcsődébe járó kisgyermekkel foglakozunk, mert ő egy család része. Globálisan kezeljük a családot, mert ők egy egymásra ható kapcsolati rendszerben élnek, a változások, nehézségek, örömök kihatnak a család egészére.

3.3.2. Tárgyi feltételek

A kisgyermeket körülvevő tárgyi környezetet – a bölcsődénk épületét, játszóudvarát és egyéb helyiségeit –, a jogszabályi és szakmai előírások, a csoportokba járó kisgyermekek létszáma, életkora, igényei alapján úgy alakítottuk ki, hogy az biztonságos legyen, és a bölcsődei nevelés megvalósítását szolgálja.
Intézményünkben az esztétikus, szép, korszerű épületben kialakított helységek a megfelelő berendezési, felszerelési tárgyak biztosításával, a jól felszerelt játszókert kialakításával, megteremti a magas színvonalú napközbeni ellátás feltételeit.

Az épület, gépek tervezett, folyamatos felújítása és karbantartása a megfelelő színvonalú működéshez elengedhetetlen, melyet az önkormányzat éves költségvetése biztosít számunkra.

Kiemelten fontos a játékeszközök, gyermekbútorok folyamatos pótlása, cseréje, korszerűsítése az elhasználódás arányában.
A bölcsődei ellátásunk fontos helyszíne a **játszókert,** a gyermekek mozgásigényének kielégítése, a szabad levegőn való tartózkodás biztosítása, a természettel való mindennapos érintkezés fontos a gyermekek fejlődése szempontjából, ezért kialakítására, berendezésére különös gondot fordítunk. Az udvaron burkolt és füvesített felületek, homokozók, vízpermetezők találhatók, ezen felül beépített nagymozgást fejlesztő játékok kerültek elhelyezésre.
A játszókert kötelező eleme a homokozó. A homok kezelése: naponkénti átlapátolás, locsolás, évenkénti csere vagy fertőtlenítés, az előírásoknak megfelelően történik.
A játszóeszközök EU szabványnak megfelelőek (78/2003.(XI.27.) GKM rendelet, a játszótéri eszközök biztonságáról).
Legnagyobb örömünkre a 2014-es évben 2 db udvari vízpermetező elkészítésére került sor, amely alatt a gyermekek a nagy melegben vidáman „hűsölhetnek". Ugyancsak 2014-ben az Önkormányzat segítségével udvarunkra locsolórendszert telepítettek, és befejeződött az udvar teljes gyepszőnyeggel való borítása is.

A **gyermekszobák bútorzata,** berendezése – felszerelése megfelelő. A gyermekek fejlettségéhez igazodva fodrász-, zöldséges- és babasarkok kerültek kialakításra. Ezek a sarkok jól elkülönülnek a konstruáló, vagy nagymozgást végző gyermekek játszóterületétől. Természetesen a tárgyi berendezésen folyamatosan változtatunk, ezáltal is új ingerekhez, tapasztalatokhoz juttatva a gyerekeket.
Bölcsődénkben 2010 óta só szoba működik, mely nagymértékben hozzájárul a felső légúti betegségek megelőzéséhez, illetve kezeléséhez. A gyermekek beosztás szerint, heti 2-3 alkalommal, 20 percet töltenek a só szobában.
A játékkészlet kialakításakor arra törekedtünk, hogy változatos, többféle érzékszervet fejlesztő, a gyermekek életkorának, fejlettségének megfelelő, aktivitást serkentő játékeszközöket szerezzünk be. A mozgásos, konstruáló és szerepjáték kellékei többféle anyagból készülnek. A gyermekek számára lehetőséget adunk különböző kreatív tevékenységek végzésére (pl. rajzolás különböző eszközökkel, festés, gyurmázás, tépés, ragasztás, vágás), ezáltal is a finom motorikus mozgás fejlődésének elősegítésére törekszünk.
Csoportjaink otthonosak, esztétikusak, jól felszereltek. Színes, sokféle játéktevékenységre adnak lehetőséget.

A **játékkészlet** kialakítása az egészségügyi és pedagógiai szempontokat figyelembevételével történik.
Az alapjátékok minden csoportban megtalálhatóak, de ezen felül természetesen más és más a csecsemőkorú-, a tipegő korú- és a nagycsoportos gyermekek játékigénye, melyek minőségben, mennyiségben biztosítottak. Játékaink többféle anyagból készülnek, a műanyagon kívül megtalálhatóak fa, fém, textil, stb. alapanyagú játékeszközök is. Lehetőséget biztosítunk mind a konstruáló, mind a nagymozgásos, mind a szerepjáték támogatására. A manuális tevékenység tárháza is egyre szélesebb. Törekszünk természetes és tartós anyagú, fejlődést elősegítő játékkészlet beszerzésére. A gyermekek tapasztalati élményeire hagyatkozva különböző játszósarkok vannak kialakítva (fodrászsarok, zöldséges stand, babasarok, kis konyha, stb.)

3.4. Sajátos Nevelési Igény (SNI)

Bölcsődénk sajátos nevelési igényű gyermekek gondozását, nevelését, fejlesztését is felvállalta. Az idei évtől, a megnövekedett igények kielégítése céljából, két részlegesen integrált csoportot hoztunk létre. Mindkét csoport 6 fős gyermeklétszámmal üzemel.
Az SNI-s csoportokat a mindenkori igényeknek megfelelően alakítjuk ki.

A törvényi előírás értelmében 1 fő SNI gyermek ellátása esetén a csoport létszám maximum 10 fő lehet, 2 SNI gyermek esetében 8 fő, 3 SNI esetében 6 fő, a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet módosított előírásainak megfelelően.

Az SNI gyermekek fejlesztését három gyógypedagógus és egy logopédus végzi, ők heti négy napot tartózkodnak bölcsődénkben. A gyermekek egyéni fejlesztése az erre kialakított fejlesztőszobában zajlik, illetve megszokott környezetükben, a csoportszobákban, kisgyermeknevelőik jelenlétében.

A sajátos nevelési igényű gyermekek kisgyermeknevelői 8-16 óráig dolgoznak, az ez előtt érkező, illetve az ez után távozó gyermekek a mellettük lévő csoportban, az egészséges gyermekek között játszhatnak. Ezzel is az integráció elősegítését célozzuk meg. Az ép gyermek által nyújtott minta az SNI gyermek optimális fejlődését segítheti, illetve az ép gyermek egészséges személyiségfejlődését teljessé teheti.

A kolléganőknek lehetőségük van gyógypedagógiai asszisztensi képzés elvégzésére, ezzel is elősegíteni kívánjuk munkájuk eredményesebbé tételét. Nem csak az SNI-s csoportokban van szükség ezekre a tanulmányokra, mert tapasztalataink alapján egyre több a bölcsődébe kerülés utáni spontán integráció. A kisgyermeknevelők a tanultak alapján könnyebben felismerik az esetleges eltéréseket.

Sajátos nevelési igényű kisgyermekek nevelése, gondozása

Az ép gyermek által nyújtott minta az SNI-s gyermek optimális fejlődését segítheti, illetve az ép gyermek egészséges személyiségfejlődését teljessé teheti.
Ellátásuk minden esetben team munkában kell, hogy történjen, melyben részt vesznek: kisgyermeknevelők, gyógypedagógusok, bölcsődeorvos.
A bölcsődei szakemberek feladata figyelemmel kísérni és rögzíteni a gyermekek fejlődését, a kompetencia határok tiszteletben tartása mellett tájékoztatni a szülőket.

Bölcsődénk ez év októberétől lehetőséget biztosít a sajátos nevelési igényű kisgyermekek **korai fejlesztésére** is, melyet a Pedagógiai Szakszolgálat gyógypedagógusai a szakértői bizottság javaslata alapján végeznek.

A sajátos nevelési igényű gyermekek egy része szakértői bizottság, vagy gyógypedagógus javaslata alapján kerül intézményünkbe. A gyerekek nagy részénél azonban a spontán integráció a jellemző, a nevelés, gondozás során felmerülő problémák alapján jelenik meg az átlagostól eltérő fejlődés.

Szakértői véleményezés, sajátos nevelési igény megállapítása

- A különböző Szakértői Bizottságok vizsgálatai:
  - összetett diagnosztizáló vizsgálatok
  - pedagógiai, gyógypedagógiai vizsgálat
  - pszichológiai vizsgálat
  - orvosi vizsgálat.
- Anamnézis felvétele a szülővel. (Terhesség, szülés, csecsemőkor, fejlődés…)
- Vizsgálati eredmények összesítése.
- Szakértői vélemény készítése.
- Sajátos nevelési igény, diagnózis meghatározása, ellátás helyének, formájának, időkeretének meghatározása.

4.AZ ELLÁTÁS CÉLJA, ALAPELVEI, FELADATAI, FŐBB HELYZETEI

A BÖLCSŐDEI NEVELÉSÜNK- GONDOZÁSUNK

Bölcsődénk a szakmai programja összeállításában figyelembe vette *„A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja"* mint a szakmai szabályozás legmagasabb szintű dokumentumát, valamint igazodott a városban élő családok helyi igényeihez, valamint a fenntartó elvárásaihoz.
A bölcsődei nevelés középpontjában a kisgyermek és közvetett módon a kisgyermeket nevelő családok állnak. Az Alapprogram a családra, mint komplex rendszerre tekint, melynek értelmében nem csak a kisgyermek nevelését gondozását, hanem az egész család támogatását célozza meg.

A BÖLCSŐDEI NEVELÉSÜNK

A bölcsődei nevelésünk célja, hogy a kisgyermekek elsajátítsák azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz. A bölcsődei nevelésünk mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel teszi, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét.

A családban nevelkedő kisgyermek számára a családi nevelést segítve, napközbeni ellátás keretében a gyermek fizikai- és érzelmi biztonságának megteremtésével, odaforduló szeretettel, elfogadással, a gyermek kompetenciájának figyelembevételével, tapasztalatszerzési lehetőség biztosításával, viselkedési minták nyújtásával segíteni harmonikus fejlődésüket.

4.1. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS ALAPELVEI

Bölcsődénk alapelve hogy a nem csak a hozzánk kerülő kisgyermekek ellátását tekintjük feladatunknak, hanem komplex látásmód alkalmazásával az egész családot tekintjük kiinduló pontnak. Ez a fajta megközelítés, a család rendszerelméletű megközelítése, lehetővé teszi, hogy betekintést nyerjük a család erősségeibe és gyengeségeibe. Az erősségek hangsúlyozásával a szakember hozzájárulhat a család életminőségének javulásához. Az esetleges nem kívánt viselkedésiformák leépítésének módját a pozitív magatartási minta nyújtásában látjuk.

Bölcsődénk funkcióját tekintve alkalmas színtér a koragyermekkori intervenció szemléletének alkalmazására. Ez magába foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek figyelembevételét célozza meg.

Kisgyermeknevelőink fokozott figyelmet fordítanak a gyermekek testi, lelki fejlődésére, s az esetlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradások estén ezt jelezzük a szülő felé. Beleegyezésükkel és a megfelelő szakember segítségével, szükség esetén megkezdjük a gyermek korai fejlesztését. Bölcsődénk a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és azokat erősítve vesz részt a gyermekek nevelésében. Így biztosítva a családi nevelés elsődleges tiszteletét. Rendszeresen biztosítunk lehetőséget a szülőnek, hogy tevékeny módon be tudjon kapcsolódni a bölcsőde életébe. Közösen készülünk a jeles napokra, ünnepekre. A családokkal közösen ünnepeljük a karácsonyt, a gyereknapot, s a vidám bensőséges hangulatú délutánok elősegítik a bölcsődei dolgozók és a családok jó kapcsolatát.

Minden kisgyermek egyedi, mással nem helyettesíthető indivídum, egyéni szükségletekkel és fejlődő személyiséggel. Célunk a gyermeki személyiség teljes kibontakozása, a szociális és kognitív kompetenciák segítése. A kisgyermeki személyiség tisztelete, etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbözőségek iránti tolerancia kialakítása a mindennapunk része. Kivételes helyzetünk révén intézményünkbe több, különböző nemzetiségű gyermek jár, rajtuk keresztül a magyar gyermekek is szembesülnek, és elfogadóvá válnak a másságra.

Az állandó tárgyi és személyi környezet növeli a gyermek érzelmi biztonságát.
Saját kisgyermeknevelő- és felmenő rendszer elve: a gyermeket intézménybe kerülésétől az óvodába távozásig ugyanaz a kisgyermeknevelő látja el. Ennek köszönhetően kettejük interperszonális kapcsolata a bizalmon, szereteten, kölcsönös egymásra figyelésen alapszik, ami elősegíti a nevelési célok, feladatok megvalósítását.

A kisgyermeknevelő szerepe maghatározó, személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. Valamennyi kisgyermeknevelőnk szakképzett, folyamatosan képzik magukat, részt vesznek különböző szakmai továbbképzéseken. Egyre többen törekednek arra, hogy diplomát szerezzenek, ezzel is mélyítve, megújítva szakmai tudásukat. A kisgyermeknevelők személyiségének meghatározó szerepe a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan igen fontos.

A bölcsődébe kerülő kisgyermek elveszíti biztonságérzetét, amit újra kell teremteni a be szoktatás ideje alatt, egyénre szabva. Mindig törekszünk a biztonság és a stabilitás megteremtésére. Az ismétlődések, a személyi és tárgyi feltételek állandósága növeli az érzelmi biztonságot. Beszoktatáskor a gyermek adaptációjának maximális figyelmet

szentelünk az egyéni igényeket is szem előtt tartva. A bölcsődei napirendhez, a napirendben beálló változásokhoz való alkalmazkodást elegendő idő biztosításával segítjük elő. A kisgyermek új helyzethez való fokozatos hozzászoktatása segíti az alkalmazkodást.

A fokozatosság megvalósítása bölcsődei nevelésünk minden területét érinti. Nevelésünkben figyelembe vesszük a kisgyermek spontán érésének, egyéni fejlődésének ütemét, a pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját, nemzetiségi/etnikai, kulturális és vallási hovatartozását. Az egyéni bánásmód érvényesítését figyelembe véve mindig magához a gyerekhez viszonyítva kell a fejlődés ütemét megítélni. Minden gyermeket egyéni szükségleteinek, igényének, fejlettségi szintjének megfelelően gondozunk, nevelünk, ezzel is arra törekszünk, hogy a gyermek biztonságérzetét növeljük. Minden apró pozitív változásnak örülünk, támogatjuk, ezzel is elősegítjük, ösztönözzük a gyermeket egy magasabb fejlődési szint elérésére.

A gondozási helyzetek megvalósulása során a nevelésnek és a gondozásnak elválaszthatatlan egységet kell alkotnia. A gondozási műveletek közben van egyszemélyes kapcsolat gyermek és felnőtt között. Ez a legintimebb kapcsolat a nap folyamán közöttük, ezért itt valósulhat meg leginkább az egyéni bánásmód elve, és ez a színtér a legalkalmasabb a nevelési feladatok megvalósítására. Ezért bölcsődénkben a gondozási helyzeteknek kiemelt jelentősége van.

A korai életévekben alapozódnak meg a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák, ezért támogatásuk kiemelt jelentőséggel bír bölcsődei nevelésünkben. A gyermeki kompetenciakésztetés támogatása a kisgyermekek játékán, a gondozási helyzeteken, és egyéb tevékenységeken keresztül erősödik meg. Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segítjük az önálló kezdeményezéseit, megteremtve általa az egész életen át tartó tanulás igényének, folyamatának biztos alapjait.

4.2. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS FELADATAI

A bölcsődénk, mint a kisgyermekes családokkal kapcsolatba kerülő első gyermekintézmény, jelentős szerepet tölt be a szülői kompetencia fejlesztésében.
A családi és bölcsődei nevelés összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti egyenrangú, konstruktív, kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat elengedhetetlen feltétel a kisgyermekek harmonikus fejlődéséhez. A családok támogatására, annak erősítéseire építve a szülői kompetenciát fejlesztjük. A kisgyermeknevelőink, mint szakemberek, szaktudásukra, tapasztalataikra építve, a szülők igényeihez igazodva közvetítik a kora gyermekkori fejlődéssel, neveléssel kapcsolatos ismereteket, módszereket.
A szakembereink feladata a kisgyermek fejlődésének nyomon követése, dokumentálása, támogatása, a harmonikus testi és lelki fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése

Bölcsődénkben lehetőség van a különböző ételallergiában szenvedő gyermekek (tej érzékeny, liszt érzékeny, tojás allergiás, stb.) szakszerű táplálására is. Az egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása érdekében különösen figyelmet fordítunk az évszakhoz igazodó napirend biztosításával, az életkornak megfelelő változatos és egészséges táplálkozást, a játék, a mozgás, a szabad levegőn való aktív tevékenység és pihenés feltételeinek megalapozásával. Bölcsődénkbe SOMADRIN terápiára alkalmas helységet is biztosítunk (só-szoba) ami a felső légúti megbetegedések megelőzésében fontos szerepet játszik az őszi - téli időszakban.
Az egészséges életmód, az egészségnevelés érdekében törekszünk az alapvető kultúrhigiéniés szokások kialakítására.

Bölcsődébe kerüléskor a kisgyermeknek lehetősége nyílik a társas kapcsolatok megtapasztalására Az együttlét helyzetei az én érvényesítés, a tolerancia, az empátia gyakorlásának színterei, amelyek hozzájárulnak az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztéséhez.
A biztonságot nyújtó nevelői magatartásunk magában foglalja a szakember érzelmi elérhetőségét és hitelességét. Törekszünk az együttélés szabályainak elfogadtatására, a mások iránti nyitottság megőrzésére.
Különös figyelmet fordítunk a sajátos nevelési igényű és a hátrányos helyzetű gyermekek társas és érzelmi kompetenciáinak fejlesztésére. Szükség esetén más, segítő szakembereket is bevonunk a munkába.

A kisgyermek érdeklődésének erősítése a játékos felfedezés és a cselekvéses tanulás lehetőségeinek megteremtése a kisgyermeknevelőink aktív részvételével és a megfelelő környezet kialakításával történik. A bölcsődei nevelésünk-gondozásunk helyzeteiben a szakember ismeretet nyújt, segíti a tájékozódást, a tapasztalatok és élmények feldolgozását. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése az önálló választást és a döntési képesség kialakulását segíti a bátorító, ösztönző nevelői magatartás.

4.3. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS FŐBB HELYZETEI

Tanulás minden olyan tapasztalat-, illetve információszerzési folyamat, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben, illetve a gondolkodásban, valamint elősegíti, hogy a gyermek megismerje önmagát és környezetét.

A kisgyermekkori tanulás színterei a természetes élethelyzetek, amit a kisgyermeknevelőink a ***gondozás*** és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és a kommunikáció során alakítanak ki, játékos formában. Ilyen helyzetben a kisgyermek a tanulás olyan formájában sajátítja el az ismereteket, hogy észre sem veszi a tanulás tényét. A tanulás formái az utánzás, a spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő-gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás.

Alapvető szempont, hogy a bölcsődei élet a kisgyermek számára élményt nyújtó, részvételre motiváló, tanulási tapasztalatokat biztosító legyen.
A kisgyermeknevelőnek a sajátos nevelési igényű gyermekek esetében szem előtt kell tartania, hogy náluk más jellegű és tovább tartó folyamat a tanulási idő.
A személyes és a szociális kompetenciák kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek csecsemőkortól kezdve aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben, lehetősége legyen úgy próbálkozni, hogy közben érzi a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét. Kisgyermeknevelőink minden gondozási műveletre elegendő időt biztosítanak így segítik a kisgyermek önállósodását is. A kisgyermek így egy biztonságos környezetben, biztató, támogató segítséggel próbálhatja önállóan az öltözködést, evést stb.
A gondozási helyzetekben sem érvényesülhet teljesítményelvárás.
A gondozás minősége jelentős mértékben befolyásolja a szokások kialakulását és az önállósodás folyamatát.

A játék a gyermekkor legfontosabb tevékenysége.
A csoportszobáink és az udvar is ennek megfelelően vannak kialakítva. Biztosítva van a hely, az eszközök és a megfelelő hangulat a biztonságos játékra.
A kisgyermeknevelők a gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményeznek, esetenként mintát nyújtanak, szerepet vállalnak a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesítve.
A játékeszközökkel szemben elvárás, hogy felkeltsék az érdeklődést, fenntartsák a mozgásaktivitást és használatuk biztonságos legyen.

A csecsemő- és kisgyermekkor az alapvető mozgásformák kialakulásának és fejlődésének időszaka. A kisgyermekek mozgásigénye rendkívül nagy, számukra örömforrás ***a mozgás.***
Az egészen kicsi csecsemőknek hempergőt, vagy elkerített szobarész biztosítunk, így zavartalanul tevékenykedhet több különböző korosztályú kisgyermek.
A nagymozgásos játékokra a szabadban, az udvaron és a teraszon több lehetőség nyílik, mint a szobában. A mozgásfejlesztő eszközök használata során a kisgyermekek szabadon próbálhatják, végezhetik az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik a mozgásuk. A kisgyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodó, felelősséggel kiválasztott és alkalmazott játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek felkeltik a kisgyermek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését és továbbélését. A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket kelt, örömélményt, érzelmi biztonságot ad a kisgyermeknek. Minden csoportszobában különbféle hangszerek segítik a

zenei képzést. A kisgyermeknevelőink gyakran énekelnek, mondókáznak a gyerekeknek, akik a hangszerekkel a saját képességei szerint „kísérhetik „ a dalokat . ***A zenei*** nevelésük eredményes megvalósulása lehetőséget nyújt a további zenei fejlődésre kisgyermekkorban.
A mese nagy hatással van a kisgyermekek érzelmi és értelmi fejlődésére. A közös mesélések élménye segíti az aktív szókincs kialakulását és a való világ ismeretének megszerzését. Olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyek megszerzésére más helyzetekben nem minden családnak van lehetősége.
Az alkotói tevékenységek is részei a bölcsődei élet mindennapjainak. A leggyakoribb a gyöngyfűzés, firkálás, gyurmázás, ragasztás, gyűrés, tépés, ujjfestés. A nagyobb gyerekeknél már kész képek is készülnek az előzőleg saját maguk által tépett s gyűrt színes papírokból.

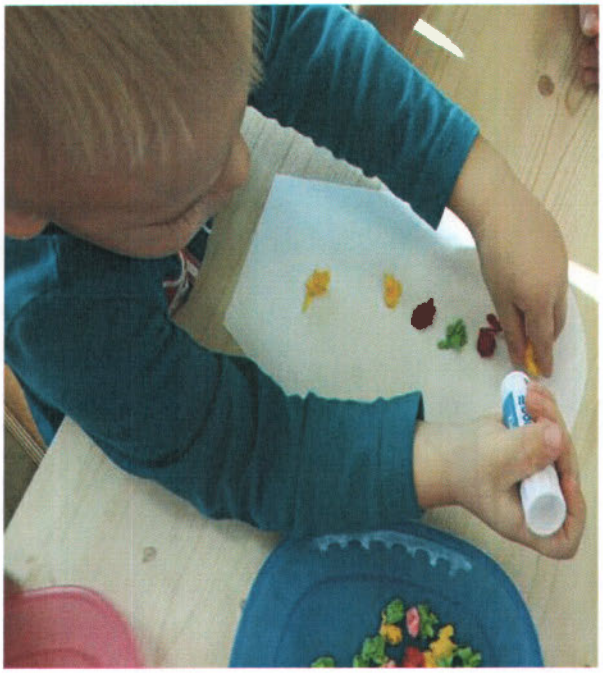

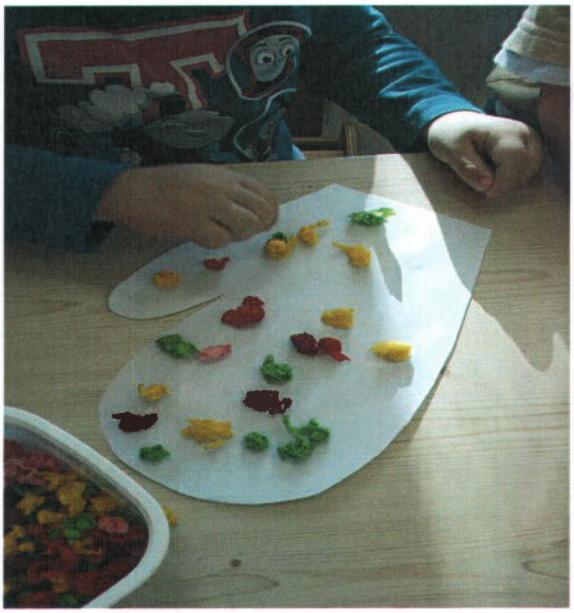

4.4. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK SAJÁTOS FELTÉTELEI

Intézményünkben a gyerekek egészséges és biztonságos fejlődése érdekében a ***„saját kisgyermeknevelő"-*** rendszert alkalmazzuk. A csoport gyerekinek egy része tartozik közvetlenül az ő gondozása alá. Ez a rendszer lehetőség szerint a gyermek teljes bölcsődei tartózkodására érvényes. Ő fogadja az első napon, beszoktatja, neveli, gondozza, s végül elbúcsúztatja az óvodába. Így több figyelem jut minden gyerekre, számon lehet tartani a gyermek egyéni igényeit, problémáit, szokásait, fejlődését.
A kisgyermeknevelők minden dokumentálnak, s vezetik a gyermek fejlődésének egyes szakaszait. Kapcsolatot tartanak a szülőkkel s rendszeresen tájékozatják őket gyermekük fejlődéséről.

A szakmai elveknek megfelelőbb az életkor szerinti homogén csoport, mert a gyermekek közötti nagy egyéni különbségek kezelése homogén csoportban sem könnyű feladat, és a vegyes korcsoport előnyei a bölcsődés korban kevésbé érvényesülnek, mint a későbbi életszakaszokban. A beiratkozáskor ennek megfelelően történik a csoportok beosztása.
A bölcsődébe járó kisgyermek végig ugyanabban ***a gyermekcsoportba*** jár.
A kicsiknek nagyon fontos az állandóság biztosítása napirend szempontjából is.
Így könnyebben megszokják a bölcsődei életet. A jól szervezett, folyamatos, ugyanakkor rugalmas napirend a kisgyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, kiszámítható, folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását biztosítja, megteremtve a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét. A napirenden belül az egyes kisgyermek igényeit úgy biztosítjuk, hogy közben a csoport életében is áttekinthető rendszer legyen, a gyermekek tájékozódhassanak a várható eseményekről, kiiktatódjon a felesleges várakozási idő. Ez egyben a csoport belső nyugalmát is biztosítja.

A napirendet az adott csoport összetételétől, fejletségétől, szükségleteitől tesszük függővé. További befolyásoló tényező az időjárás, és az évszakok változása.
A napirend kialakításának további feltételei a személyi állandóság („saját kisgyermeknevelő"rendszer), a tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a bölcsődei dajkával való összehangolt munka, a kisgyermekek otthoni életének, életritmusának lehetőség szerinti figyelembevétele.

4.5. CSALÁDOK TÁMOGATÁSÁNAK MÓDSZEREI ÉS LEHETŐSÉGEI

Bölcsődénkben az a szemlélet, hogy minél több kapcsolat alakítsunk ki a családokkal, szem előtt tartva a családi nevelés elsődlegességét. Első lépcsője a személyes kontaktusnak a ***családlátogatás.*** Célja, hogy a kisgyermekkel és a szülővel egy kötetlen otthoni környezetben találkozzanak a kisgyermeknevelők. Erre mindig a kisgyermek ébrenléti idejében kerül sor. A családlátogatás során lehetőség van arra, hogy a szülő bővebben informálódjon a bölcsődei életről, jobban megismerje azokat a kisgyermeknevelőket, akikre gyermekét bízza, illetve, hogy a kisgyermeknevelők is részletes információhoz jussanak a gyermek eddigi életéről, szokásairól. Ez a kapcsolat fontos színtere a bizalmi kapcsolat megalapozásának, ez feltétele a későbbi jó együttműködésnek.
A következő találkozás már ***a beszoktatás*** (adaptáció) első napján van. Itt is fontos szempontnak tartjuk a családdal való együttműködést. Az anya, apa jelenléte biztonságot ad, segíti a kisgyermeknevelő és a gyermek közötti érzelmi kötődés kialakulását. A fokozatos beszoktatás folyamata során könnyebb kialakítani a gyengéd átmenetet, és az új környezethez való alkalmazkodást. A beszoktatás végétől ***napi kapcsolatban*** marad a kisgyermeknevelő és a szülő. A kölcsönös informálás nagyon fontos a gyermek érzelmi állapotáról, hangulatáról, az őt érintő napi történésekről, változásokról. Ilyenkor lehetőség van az egyéni igények, kérések megfogalmazására. Ezek a napi beszélgetések mindig jó hangulatúak, de a negatív eseményekről is szót ejtenek.

Lehetőség van ***egyéni beszélgetésre,*** ilyenkor megbeszélik a gyermek egyéni fejlődését, kölcsönösen tájékoztatják egymást a változásokról. Ezek általában hosszabb, mélyebb társalgási helyzetek, ahol a nevelési problémákat, egyéb kérdéseket beszélik meg. Kezdeményezhet ilyen beszélgetést bármelyik fél, vagy a bölcsőde vezetője is. Egyéb problémás kérdésekben igénybe vehető egyéb szakember közreműködése is.
A kisgyermeknevelők a csoportot érintő kérdésekben is tartanak megbeszélést, ezek a ***szülőcsoportos megbeszélések*** nevelési évenként több alkalommal is megjelennek. A szülőkkel egy partneri viszony kialakítására törekednek a kisgyermeknevelők, a problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülői kompetenciaérzés megtartását, erősítését. Lehetőség van az egymástól hallott helyzetkezelési módok továbbgondolására, ezáltal a saját viselkedésrepertoár bővítésére. A kisgyermeknevelőktől kapott indirekt megerősítések befolyásolhatják a szülők nevelési szokásait.
Egy másik teljes szülői közösségre tartozó megbeszélési forma, amivel segítjük a közös munkát a ***szülői értekezlet.*** Bölcsődén belül a szülői értekezlet a szülők általános, és az adott gyermekcsoportra vonatkozó tájékoztatását, valamint a gyermekeket érintő, a szülőkkel közösen meghozandó döntések elősegítését szolgálja. Szülői értekezletet is több alkalommal tartunk lehetőség szerint (beszoktatások előtt, a beszoktatásokat követően és a nevelési év vége felé), de a bölcsődét, vagy az adott gyermekcsoportot érintő különleges helyzetekben rendkívüli szülői értekezlet összehívására is sor kerülhet.

Rendszeres tájékoztatást adunk indirekt formában is, írásbeli tájékoztatók, hirdetőtáblák, honlap, szórólap, közösségi oldalakon való megjelenések formájában.
A családok támogatása a családban hatékonyan működő erőforrások felkutatására és ezen erőforrások eredményes működtetésére irányul, mely hozzájárul a család szocializációs funkciójának minél szélesebb körű kibontakozásához.

HAGYOMÁNYOK, ÜNNEPEK

A sajátos arculat alakításában fontos szerepe van a hagyományoknak. Az ünnepeket és a hagyományok ápolását nem lehet kihagyni a bölcsőde életéből sem, hiszen játékos formában viselkedési formák, magatartási módok átadására van lehetőség, a gyermekek számára megkülönböztethetővé válnak a hétköznapok és a jeles napok. A szokások, hagyományok megtartása a kulturális örökség ápolását jelenti, amelyre a korai életszakasztól kell szocializálnunk a gyermekeket.
A bölcsődei nevelés felelőssége azért is hangsúlyos, mert napjainkban e hagyományokból egyre kevesebbet élnek meg a családok.
Csak élet közeli ünnepek és hagyományok ápolása lehet a cél ebben a korosztályban. Fontos, hogy ezeknek a hagyományoknak talaja legyen a közösségben, mert a múlt örökségéhez csak így közelíthetünk. Az ünnepek nem műsorok szervezését jelentik, hanem rákészülést, közös ünneplést. Minden ünnepi készülődés, a felfokozott várakozás, erősíti az ünnep élményét, segíti az ünnepi hangulat megteremtését. A bölcsődés korú gyermek számára minden ünnep egyedi, egyszeri, az ismétlődő ünnep minden alkalommal más és más.
Hagyományos ünnepeink:

- Születésnap: csoporton belül, egyéni megünneplés az ünnepelt gyermek születésnapja körüli napon. Az ünnepelt apró, a kisgyermeknevelők által készített ajándékot, léggömböt kap. Kisgyermeknevelői, társai felköszöntik, közösen énekelnek neki. Az életkornak megfelelő számú gyertya gyújtása jelképes tortán történik.
- Gyermeknap: családdal közös rendezvény, ünnepi programok biztosításával, amit térítés nélkül vehetnek igénybe a bölcsődés gyermekek és a vendégek.
- Mikulás: csoportonként érkezik a beöltözött Mikulás. A gyermekek csomagot, illetve a kisgyermeknevelők által készített ajándékot kapnak, amit hazavisznek
- Karácsony: délután a szülőkkel közös uzsonnát rendezünk, ahol közösen játszhatnak gyermekeikkel, beszélgethetnek egymással, a kisgyermeknevelőkkel. Minden csoport új játékokat kap, melyeket a szülőkkel közösen fedezhetnek fel, vehetnek birtokba.
- Farsang: Csoportonként ünnepelünk. Jelmezbe öltözés a gyermek és a szülők kívánságától függ. Zenés, táncos, vidám délelőttöt töltünk együtt.
- Húsvét: Csoportonként ünnepelünk. Minden gyermek húsvéti édesség csomagot kap, amit a játszóudvaron rejtenek el a kisgyermeknevelők, a fűben apró tojásokat dobálnak el, amit összegyűjteni nagy élményt jelent a gyermekek számára.

Célok, feladatok:

- Keresni kell annak a lehetőségét, hogy több olyan programot szervezzünk, amibe bevonható a család.
- Felméréssel, véleménykutatással megismerni, hogy milyen programokban vennének szívesen részt a szülők, milyen időpontot tartanak alkalmasnak.

A télapó mindig nagy élmény a gyerekek életében

Nyílt gyereknapjainkon a szülők és a gyerekek közösen játszhatnak, ami különleges élmény a mindennapok eseményei között

A farsangi mulatságok nagyon jó hangulatban telnek

A húsvéti tojások gyűjtögetése nagyon jó móka.

4.6. A BÖLCSŐDEI ELLÁTÁS KAPCSOLATRENDSZERE

- Intézményen belüli kapcsolatok
  - Az Egyesített Bölcsődék vezetője napi kapcsolatban áll a tagintézmények vezetőivel
  - Szoros kapcsolatban áll a szaktanácsadóval, szakmai kérdésekben szükség szerint konzultálnak
  - Havonta vezetői értekezletet tart, szükség esetén rendkívüli értekezletet hív össze
  - A bölcsődevezetők közös e-mail fiók létrehozásával is segítik az egymás közötti naprakész munkakapcsolat kialakítását
  - Ünnepségek, rendezvények, kirándulások által is mélyítik az egymás közötti kapcsolatot

- Más intézményekkel való kapcsolatok
  - Fenntartónkkal, Bp. Főváros X. kerületi Önkormányzattal
  - Vezetői értekezleteinken esetenként részt vesz Polgármester Úr és/vagy Alpolgármester Úr is
  - Humán Iroda vezetőjével
  - Bárka- Kőbányai Szociális és Gyermekjóléti Központtal
  - Óvodákkal. A bölcsődék törekednek az óvodákkal való hatékony, partneri kapcsolat kialakítására:
    - társóvodánkat bölcsődénk élelmezi
    - szülői értekezlet keretében lehetőséget biztosításunk az óvoda vezetőjének intézménye bemutatására, propagálására a beiratkozást megelőzően
    - a kisgyermeknevelők és óvónők kölcsönösen látogatják egymás intézményét
  - Védőnőkkel
  - Képző intézményekkel (Pl. ELTE, Apor Vilmos Katolikus Főiskola, Pannon Kincstár Tanoda)

Bölcsődénk – egymás kompetencia határainak kölcsönös tiszteletben tartásával – együttműködnek mindazokkal, akik a családoknak nyújtott szolgáltatások és ellátások során a gyermekkel, vagy családjával kapcsolatba kerülhetnek. A problémás, nehéz szociokulturális háttérrel élő gyermekek élethelyzetének javítása ezen intézményekkel szorosan együttműködve történik.

Bölcsődék szervezeti ábrája

4.7. SZOLGÁLTATÁSAINK

Só-szoba használata

Somadrin – szoba: A bölcsődében működik ez a szolgáltatás. A tengeri sós levegőt idéző, felső légúti betegségek megelőzését szolgáló, asztmatikus tüneteket csökkentő, gyógyhatású barlang preventív haszna már bizonyított. Tapasztaljuk, hogy a téli időszakban a rendszeres só-szoba látogatás hatására, a felső légúti megbetegedések száma lényegesen csökkent. A gyermekek immunrendszerének erősítése, az ellenálló képesség növelése érdekében vezettük be ezt a fajta szolgáltatást.

Zeneterápia: Terveink között szerepel a zeneterápia bevezetése. A zeneterápia lényege a zenével történő tudatállapot-változás. Az ún. zenei indukcióval létrejött tudatállapot-változás magába foglalja a kedélyállapot, a szociális aktivitás változását, a gyermek ún. saját érzelmeinek jobb megértését, egyáltalán: a nem tudatosult lelki tartalmak megélését és feldolgozását. Sajnos egyre több az autista vagy autisztikus tüneteket mutató kisgyermek az ő estükben különösen fontos a zene megjelenése, mert a zene lényeges motivációt jelent az autista gyerekek számára, a zene révén más képességük is fejlődik anélkül, hogy annak a tudatában lennének. Különböző kutatások kimutatták, hogy sok autista gyermek zenei memóriája nagyon jó, és tökéletesen képesek elénekelni egy dalt már néhány meghallgatás után.
Az ének nagyon erősen hat az autista csemetékre. Számukra a dal olyan, mint egy ház és az otthon. A ház menedéket, védelmet nyújt. Az otthon biztonságot, kényelmet jelent, és az ott történő napi rutin események révén önazonosulást. Az ének mindezt ötvözi, a ritmus, a melódia ismétlődő, kiszámítható.
A zene képes az autista gyermekek figyelmét hosszabb ideig lekötni. A számukra ismert dal ismételt éneklése sikerélményt jelent, aminek pozitív érzelmi hatása van, további motiváció forrását jelenti.

4.8.A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEKEK ELLÁTÁSA

Megfelelő személyi és tárgyi feltételek megteremtése esetén bölcsődénkbe felvételt nyerhetnek mindazon 0-5 éves korú gyermekek, akik veleszületett vagy szerzett károsodás következtében valamilyen fogyatékossággal élnek, vagy fejlődésükben, oly mértékben visszamaradottak, hogy emiatt speciális bánásmódot, több figyelmet igényelnek, és nem veszélyeztetik sem maguk, sem társaik testi épségét.

Az 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról megfogalmazza, hogy a fogyatékos embernek joga van a képességeinek fejlesztését, szinten tartását, a társadalmi életben való részvételét, önálló életvitelének elősegítését szolgáló rehabilitációhoz.

Az sajátos nevelési igényű gyermekek egyre nagyobb számban történő jelentkezése, valamint a spontán integráció magas száma indokolta, hogy 2014 szeptemberétől bölcsődénkben is fogadjuk teljes integrációban a sajátos nevelési igényű gyermekeket.

Fontosnak tartjuk a bölcsődei ellátásban részesülő egészséges gyermekek fejlődésének nyomon követését, szűrését. A spontán integráció kiküszöbölhetetlen, hiszen nem minden sérülésnek vannak egyértelmű jelei születéskor. Sok probléma a fejlődés előrehaladtával kerül felszínre.
Az eltelt évek alatt a kerület bölcsődéiben dolgozó kisgyermeknevelők számos esetben jelezték, ha egy gyermek fejlődésében elmaradást, eltérést tapasztaltak. A 0-3 éves korosztályú gyermekek fejlődési sajátosságaikról nagy gyakorlattal rendelkeznek, így az esetek nagy százalékában jelzéseik megalapozottak voltak, és a gyermekek megfelelő fejlődésük érdekében különleges ellátásra szorultak.
A sérült gyermekek bölcsődei gondozása lehetővé teszi, hogy minél fiatalabb életkortól kezdve fejlesztő programmal segítsék a gyermek optimális személyiségfejlődését, biztosítsák a szülőkkel való együttműködést. Fontos, hogy a kisgyermeknevelő a sérült gyermeket önálló személyiségként fogadja el és a gondozást, nevelést a gyermek egyéni igényeinek figyelembevételével végezze.
Szakembereink nagy hangsúlyt fektetnek arra, hogy a gyermekek további fejlesztését, fejlesztő felkészítését felvállaló intézményt segítsenek találni a bölcsődéből kikerülő gyermekek számára.

5. ÉLELMEZÉS

A bölcsődei élelmezésünk során a korszerű csecsemő- és kisgyermek táplálkozási elveket és a felnőtt étkeztetésre vonatkozó elveket és normatívákat vesszük figyelembe úgy, hogy a táplálék:

- mennyiségileg elegendő és minőségileg helyes összetételű,
- a higiénés követelményeknek megfelelő,
- megfelelő konyhatechnikai eljárásokkal elkészített,
- élvezhető legyen.

Intézményünkben a korszerű táplálkozás feltételeinek tárgyi, személyi feltételei adottak. A gyermekek és a felnőttek ékeztetését saját főzőkonyháról biztosítjuk. Igény esetén a gyermekek részére diétás étkezést biztosítunk. Az élelmezésben a HACCP rendszer működtetését és folyamatos felülvizsgálatát megvalósítjuk. 37/2014.(IV.30.) EMMI rendelet a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásait betartjuk.

6. ÉRDEKVÉDELEM

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 35-37. sz. paragrafusa értelmében, a bölcsődei ellátásban részesülők érdekeinek védelmében az intézmény Érdekképviseleti Fórumot működtet. Az Érdekképviseleti Fórum szabályzata az intézményben megtekinthető.

1. Az Érdekképviseleti Fórum célja:
   Az ellátásra jogosultak és az intézményi jogviszonyban állók érdekvédelme.

2. Az Érdekképviseleti Fórum feladata:
   - Megvizsgálja az elé terjesztett panaszokat.
   - Dönt a hatáskörébe tartozó ügyekben.
   - Intézkedést kezdeményez az intézményvezetőnél, szükség esetén a fenntartónál.
   - Véleményt nyilvánít az intézmény vezetőjénél a gyermeket érintő ügyekben.
   - Javaslatot tehet az intézmény alaptevékenységével összhangban végzett szolgáltatások tervezéséről, működéséről, ebből származó bevételének felhasználásáról.
   - Egyetértési jogot gyakorol a házirend jóváhagyásánál.

3. Az Érdekképviseleti Fórum működési területe:
   A Kőbányai Egyesített Bölcsődék tagintézményei.

4. Az Érdekképviseleti Fórum működése:
   A gyermek szülője, ill. törvényes képviselője panasszal élhet a bölcsőde vezetőjénél, az Egyesített Bölcsődék vezetőjénél, továbbá az Érdekképviseleti Fórumnál:
   - az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében,
   - a gyermeki jogok sérelme,
   - az intézmény dolgozóinak kötelezettségszegése esetén.

   A bölcsőde vezetője, az Egyesített Bölcsődék vezetője és az Érdekképviseleti Fórum a panaszt 15 napon belül köteles kivizsgálni és tájékoztatást adni a panasz orvoslásának lehetséges módjáról.
   A gyermek szülője, ill. törvényes képviselője az intézmény fenntartójához, továbbá a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat, ha nem kap értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy, ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet.

7.A SZAKMAI FELKÉSZÜLTSÉG BIZTOSÍTÁSÁNAK MÓDJA, FORMÁI

A szakmai felkészültség elősegítése, biztosítása

Területi szakmai látogatások, szakmai konzultáció

A szakdolgozók következetes, magas színvonalú szakmai munkáját a kerületi szaktanácsadó, az Egyesített Bölcsődék vezetője és helyettese segítik az éves látogatási terv alapján meghatározottak szerint. A megfigyelések eredménye, a tapasztalatok minden esetben az adott bölcsődevezetővel és a kisgyermeknevelőkkel megbeszélésre kerül. A megfigyelésekről írásos jegyzőkönyv készül.

A szakmai munka ellenőrzése során fő irányelv a kisgyermeknevelők nevelői pedagógiai önállóságának elfogadása. A bölcsődei nevelőmunka értékelése az egész bölcsődére vonatkoztatva kisgyermeknevelői értekezlet keretében történik, Az ellenőrzés kiterjed a dokumentációk ellenőrzésére is.

A bölcsődék által megrendelt szakmai folyóiratok, a vásárolt szakmai könyvek segítségével friss ismeretek birtokába jutnak kisgyermeknevelőink.

Természetesen a rendszeres megfigyeléseken túl, szükség szerint, vagy a bölcsődevezető kérésére ismételt látogatásra is lehetőség van, a szakmai konzultáció folyamatosan biztosított.

Képzés, továbbképzés

A mai szakmai követelményeknek megfelelő magas színvonalú munkát a bölcsődei szakemberek csak úgy tudják megvalósítani, ha folyamatosan képezik, továbbképzik magukat, ismereteiket bővítik, gazdagítják. Ezért az Egyesített Bölcsődék kiemelt feladata kerületi szinten, a továbbképzések szervezése, a helyszín biztosítása, az önképzés elősegítése és támogatása. Bölcsődénk kisgyermeknevelői folyamatosan részt vesznek ezeken a továbbképzéseken, szakmai tudásukat, felkészültségüket mélyítik, új információkhoz jutnak. Különös figyelmet fordítunk a pályakezdő és szakképzetlen kisgyermeknevelők továbbképzésére. A szaktanácsadó által szervezett, havi rendszerességgel megtartott beszélgetéseken folyamatosan képviseltetjük magunkat. Ezen kívül a kisgyermeknevelői munkaközösség az aktuális kérdéseket, szakmai problémákat egyeztetik minden bölcsődéből egy kisgyermeknevelő részvételével .
Havi rendszerességgel tartunk belső továbbképzéseket, amik a szakmai napra készséget biztosítják.
Bölcsődénk 2008 óta gyakorló területként működik. Nálunk töltik gyakorló idejüket a jövő kisgyermeknevelői. Dolgozóink tudásuk legjavát adva készítik fel őket a mindennapi bölcsődei munkára, hivatásra. A gyakorlaton lévő leendő kolléganők gyakorlati vizsgájukat is bölcsődénkben teszik le. Évente több alkalommal, több iskola tanulóját fogadjuk, akik heteket töltenek nálunk a gyakorlati tudni valók megismerésével.

A 8/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet szabályozza a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásba vételét. A 9/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet pedig a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzését határozza meg.
Ezen rendeletek értelmében, a nyilvántartásba vett, szakképzett dolgozónak meghatározott számú kredit pontot kell gyűjtenie, a 6 éves képzési ciklus alatt. Fontos az ezzel kapcsolatos szervezési-, koordinációs feladatok zökkenőmentes és jól szervezett ellátása.
Év végén kerületi viszonylatban a teljesített továbbképzési pontok összesítésre kerülnek, a lejelentést és a képzési terv koordinálását a szaktanácsadó végzi.
A szakmai munka minőségének emelése, valamint a magasabban kvalifikált munkatársak biztosítása érdekében kolléganőink folyamatosan vesznek részt iskola rendszerű képzésben. Folyamatosan nő a főiskolai diplomával is rendelkező kisgyermeknevelőink száma.

8. HATÁLYBALÉPÉS

Ezen szakmai programot

a

KŐBÁNYAI GYERMEKSZIGET BÖLCSŐDE

részére

2017. január 1-től készítettük.

A szakmai program visszavonásig érvényes.

A Szakmai Programot a Kőbányai Önkormányzat Humánszolgáltatási Bizottsága 2016. december 13-án elfogadta.

A Szakmai Program naprakész állapotban tartásáról a bölcsődevezető, és az egyesített bölcsődevezetője gondoskodik.

Budapest, 2016. december. 15.

Bölcsődevezető

Egyesített Bölcsődevezető

A fenntaró részéről

MELLÉKLETEK

1/a.számú melléklet

Kőbányai Gyermeksziget Bölcsőde
1108 Budapest Újhegyi sétány 15-17.
Tel. Fax: 06-1-262-5595
e-mail: gyermekszigetbolcsi@gmail.com

MEGÁLLAPODÁS

mely létrejött a Kőbányai Gyermeksziget Bölcsőde, mint a napközbeni ellátását biztosító intézmény, valamint a bölcsődei ellátásban részesülő gyermek szülője (törvényes képviselője) között.

Szülő (törvényes képviselő) adatai:
Név:
Születési név:
Anyja neve:
Lakcíme:

Gyermek adatai:
Név:
Születési hely, idő:
Anyja neve:
Lakcíme:
TAJ szám:

A bölcsődei ellátás kezdő időpontja:

1. A módosított 1997. évi XXXI. Tv. (továbbiakban Gyvt.) 42/A. § alapján bölcsődei ellátás keretében a gyermek húszhetes korától nevelhető és gondozható
   - az óvodai nevelésre nem érett gyermek esetén, ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja, bölcsődei ellátás keretében gondozható, nevelhető a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-éig,
   - a sajátos nevelési igényű gyermek esetén a sajátos nevelési igényű gyermek bölcsődei ellátásban annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben az ötödik életévét betölti,
   - a fenti kritériumok alá nem tartozó gyermek esetén,
     - ha a harmadik életévét január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott év augusztus 31-éig gondozható, nevelhető bölcsődei ellátás keretében,
     - ha a harmadik életévét szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő év augusztus 31-éig, gondozható, nevelhető bölcsődei ellátás keretében abban az esetben, ha a szülő, törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a gyermek napközbeni ellátását addig az időpontig bölcsődei ellátás keretében kívánja megoldani.

2. A bölcsődei ellátás időtartama: határozott vagy határozatlan (aláhúzandó).

3. A bölcsődei ellátás keretében az intézmény a gyermek számára az alábbiakat biztosítja:
   - a bölcsődei adaptáció elősegítése, minél családbarátabb módon
   - szakszerű gondozás-nevelés, testi-lelki szükségletek kielégítése, a fejlődés és a szocializáció segítése,
   - napi négyszeri (orvos által ellenőrzött, az életkornak megfelelő) étkezés,
   - a fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezet,
   - egészségvédelem egészségnevelés, kultúrhigiénés szokások kialakulásának segítése,
   - állandóság (saját kisgyermeknevelő rendszer), egyéni bánásmód,
   - időjárástól függően napi lehetőség a szabad levegőn való játékra,
   - az egyéni ruhanemű kivételével, textíliával történő ellátás,
   - személyes higiéné feltételeinek biztosítása,
   - korcsoportnak megfelelő játékeszközök,
   - rendszeres orvosi felügyelet, óvodai életre való felkészítés.

4. A bölcsőde a szülő számára az alábbiakat biztosítja:
   - a házirend megismerése,
   - tájékoztatás a gyermekével napközben történő eseményekről,
   - rendszeres betekintés a kisgyermeknevelő által vezetett egyéni dokumentációba (üzenőfüzet),
   - szülői értekezlet, egyéni és csoportos beszélgetés kisgyermeknevelővel, vezetővel,
   - tájékoztatók, étrendek megismerése.

5. A Gyvt. 148.§ (1)-(3), valamint (5) bekezdése alapján az intézményi ellátásért térítési díjat kell fizetni. A bölcsődei ellátásért fizetendő térítési díj mértékét az Önkormányzat rendeletben szabályozza. A térítési díj mértékét minden év március 31.-éig a fenntartó önkormányzat képviselő testülete határozza meg. A Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat döntése alapján jelenleg nem kell térítési díjat fizetni.

6. A 22/2012. (V. 23.) önkormányzati rendelet szerint a bölcsődei ellátás keretében nyújtott étkezés díja naponta _____ Ft. Az étkezési díjat a szülő vagy a törvényes képviselő köteles megfizetni.
   - A megállapított étkezési térítési díjat minden hónapban az előre jelzett napon kell befizetni, még hiányzás esetén is. Az ilyen esetekben keletkezett túlfizetések csak két hónappal később (pl. januári hiányzás, márciusban) kerülnek jóváírásra. A jóváírást abban az esetben érvényesítheti a szülő amennyiben a gyermekének távolmaradását a házirendben foglaltaknak megfelelően a távolmaradást megelőzően, egy nappal előbb, 12 óráig le kell mondania. Amennyiben a távolmaradást nem jelenti be, akkor a térítési díjat gyermeke hiányzása esetén is be kell fizetnie.
   - Ingyenes étkezés igénybevétele esetén a gyermek hiányzását, a hiányzás okát és várható időtartamát a 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet értelmében a szülő köteles bejelenteni.

     13. § (1) Ha az intézményi és szünidei gyermekétkeztetést betegség vagy más ok miatt a gyermek nem veszi igénybe, a kötelezett az intézmény vezetőjénél, a szünidei gyermekétkeztetést biztosítónál bejelenti

     a) a távolmaradást és annak várható időtartamát, valamint

     b) a távolmaradásra okot adó körülmény megszűnését és azt, hogy a gyermek mikor veszi igénybe újból a gyermekétkeztetést.

A befizetés történhet:
- Készpénzzel az intézményben
a bölcsődei csoport hirdetőtábláján kiírt időpontban,
- Átutalással
a kiadott számlán szereplő fizetési határidő napjáig.
Ha a befizetés nem történik meg, akkor a be nem fizetett hónap elsejétől addig nem járhat a gyermeket a bölcsődébe, míg a térítési díj pótbefizetését nem rendezik.

Az étkezési térítési díj meghatározásához a szülőnek ki kell tölteni a 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 6. melléklete a „nyilatkozat gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybevételéhez bölcsődei ellátás és óvodai nevelés esetén" elnevezésű nyomtatványt, melynek a-e pontjaihoz a szükséges dokumentumokat és a díjfizetési kedvezményeket a kedvezményre való jogosultságot igazoló okiratot csatolni szükséges.

A nyilatkozat f pontjához, amelyben a szülő arról nyilatkozik, hogy a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkal csökkentett, azaz nettó összegének 130%-át, semmiféle dokumentumot nem szükséges csatolni.

7. Megváltozik az ellátás helye:
- Nevelési év végén, ha a bölcsődei nevelési év közben állapítják meg a gyermek sajátos nevelési igényét. Kerületünkben két bölcsőde gondozza és neveli, a sajátos nevelési igényű gyermekeket. A Kőbányai Fecskefészek Bölcsőde, vagy a Kőbányai Gyermeksziget Bölcsőde legkésőbb a következő nevelési év elején átveszi (a szülőknek ebben az estben újabb megállapodást szükséges kitölteni) a gyermeket. Az intézményváltást minden esetben, a szülővel történt megbeszélés előzi meg.
- Abban az esetben, ha a gyermekről a felvétel után derül ki, hogy ételallergiás, és olyan bölcsődébe nyert felvételt, ahol nincs dietetikus, vagy diétás szakács ezért az intézményben nem tudjuk biztosítani a diétás étkezést.

8. Megszűnik az ellátás:
- Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testületének a 22/2012. (V. 23.) önkormányzati rendelet 11 §-a értelmében, ha a gyermek családjában született másik gyermekre tekintettel a szülője otthon tartózkodik.
- Ha a gyermek a Gyvt. 42. §-ban meghatározott életkort betöltötte, az ott meghatározott időpontban.
- Egy hónapi folyamatos hiányzás után, abban az esetben, amikor a szülő nem jelez az intézmény felé, csak különösen indokolt esetben és egyéni elbírálás alapján tudjuk a férőhelyet fenntartani.
- Ha a bölcsőde orvosának szakvéleménye szerint a gyermek egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható, ill. magatartása veszélyezteti a többi gyermek egészségét.

9. A szülő a megállapodásban foglalt, az intézmény részéről fennálló kötelezettségek elmulasztása esetén panaszával a bölcsődevezetőhöz, az intézményvezetőhöz, valamint a fenntartó Önkormányzat Humánszolgáltatási Főosztályához fordulhat. Az érdekvédelemmel kapcsolatos szabályokról a Gyvt. 35-37. paragrafusa rendelkezik.

10. A Gyermeki jogokról bővebb információ a bölcsőde házirendjében található:
    A gyermekjogi képviselő címe, és elérhetősége a bölcsőde faliújságján kifüggesztve megtalálható.

11. A szülő aláírásával igazolja, hogy a Kőbányai Egyesített Bölcsődék tagintézmény vezetőjének a szóbeli tájékoztatását megkapta:
    a) az ellátás feltételeiről
    b) az intézmény által vezetett személyes nyilvántartásokról[1]
    c) az érték és vagyonmegőrzés módjáról,
    d) az intézmény házirendjéről, a napirendről,
    e) a panaszjog gyakorlásának módjáról,
    f) a fizetendő térítési díjakról, valamint a kedvezményes étkeztetés igénybevételének a feltételeiről
    g) az érdekképviseleti fórumról

Az intézménybe folyó gondozó – nevelő - oktató munkáról, és az a-g pontokban felsoroltakról a szóbeli tájékoztatást tudomásul veszem.

Kelt: Budapest, 20..... év ..... hó .....nap

....
Szülő/gondviselő tagintézmény-vezető

A fent nevezett gyermek ellátása megszűnt: 20..... év ..... hó .....nap.

....
Szülő/gondviselő tagintézmény-vezető

[1] Mint az ellátásra jogosult szülője (törvényes képviselője) kötelességem az intézményi nyilvántartásokhoz szükséges adatokról és az azokban történő változásokról információt szolgáltatni.
Törvények:
Gyvt. 1997. évi XXXI. Törvény 139. § az intézmény által vezetett nyilvántartásokról
328/2011 (XII.29) Kormány rendelet 17§-18 A § adatszolgáltatás a nyilvántartásokhoz

1/b.számú melléklet

Kőbányai Gyermeksziget Bölcsőde
1108 Budapest Újhegyi sétány 15-17.
Tel. Fax: 06-1-262-5595
e-mail: gyermekszigetbolcsi@gmail.com

MEGÁLLAPODÁS

Amely létrejött a Kőbányai Gyermeksziget Bölcsőde, valamint ..... szülő/törvényes képviselő között.
A sajátos nevelési igényű gyermek gondozása nevelése **X. kerületi** lakosok számára áll rendelkezésre intézményünkben, szabad férőhely esetén.

A gyermekek védelméről szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban Gyvt.) 42 § (3) alapján bölcsőde végezheti a fogyatékos gyermekek nevelését és gondozását is. A sajátos nevelési igényű gyermek bölcsődébe abban az esetben vehető fel, ha a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nktv.) 4. § 25. pontjában foglaltak szerinti a sajátos nevelési igényt megállapították és a szakértői bizottság szakértői véleményével rendelkezik. A bölcsődében csak érvényes, a korai fejlesztésre/fejlesztő felkészítésre intézményünket kijelölő szakértői véleménnyel rendelkező gyermekek gondozására-nevelésére, fejlesztésére van lehetőség.

A bölcsődébe sajátos nevelési igényű gyermeket A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet (továbbiakban: NM rendelet) 35. § (1) bekezdése alapján vesszük fel.

A gyermek bölcsődei nevelésének, gondozásának megkezdését követő száznyolcvan nap elteltével a bölcsődében - az intézmény orvosának, gyógypedagógusának, kisgyermeknevelőjének, valamint a család- és gyermekjóléti központ munkatársának a véleménye alapján - **az intézmény vezetője a szülővel együtt, értékeli a gyermek beilleszkedését, és dönt a gyermek további neveléséről, gondozásáról.**
A száznyolcvan napos időszak a felvétel első napjától, ill. az előzetes vizsgálati vélemény bemutatásától kezdődik, a távollétek napjai a próbaidő időtartamába nem kerülnek beszámításra. A felvétel kritériuma, hogy a gyermek ne jelentsen veszélyt sem önmaga, sem társai testi épségére nézve. A gyermek állapotában bekövetkező változások - melyek önmagára és/vagy társaira nézve hátrányosan jelennek meg -, illetve az ön- és közveszély a próbaidő letelte után is a csoportból való kizárást vonhatja maga után.

A Kőbányai Gyermeksziget Bölcsődébe járó sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztését a **Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat X. kerületi tagintézménye** biztosítja. A korai fejlesztést a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről szóló 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet 3. fejezet 4. § (6) szabályozza. Eszerint a fejlesztések száma az alábbi módon alakul:

- 0–3 éves kor között: legalább heti egy, legfeljebb heti négy óra,
- 3–5 éves kor között legalább heti kettő, legfeljebb heti öt óra.

A heti időkeretet a szakértői bizottság állapítja meg. A fejlesztés a gyermek állapota alapján egyéni, vagy csoportfoglalkozáson, illetve vegyesen – egyéni és csoportfoglalkozáson – is történhet.
A fejlesztő foglalkozások az órarendben megjelölt időpontokban zajlanak, mely órarend minden csoportban megtalálható és megtekinthető. A fejlesztések a naptári évet - bölcsődében a nevelési évet követik (a nevelési év szeptember 1-től augusztus 31-ig tart).
A bölcsődei felvételről a bölcsőde vezetője és a fejlesztést végző gyógypedagógusok, konduktorok közösen döntenek a szabad férőhelyek számának függvényében.

Betegség, családi vagy más ok miatti hiányzást, kérjük jelezzék lehetőleg előre, de legkésőbb aznap reggel 8 óráig.

A fejlesztést végző gyógypedagógusok, konduktorok minden fejlesztési év elején és végén rendszeresen tartanak – igény és szükség esetén bármikor máskor is rendkívüli - szülői értekezletet. Igény szerint tartanak szülőcsoportos, illetve egyéni beszélgetéseket, fogadó órákat, és nyílt napokat is.

A részlegesen integrált, kis létszámú csoportban az ellátás 8-16 óráig tart. Azonban szükség esetén, ha további felügyeletre van szükség, a különleges egészségügyi, és/vagy gondozást igénylő gyermek esetében a kisgyermeknevelők és a bölcsődevezető hatásköre arról dönteni, hogy a szülő megérkezéséig a gyermek más csoportban alkalmanként elhelyezhető-e.

Abban a fejlesztési évben, melyben 5. életévét betölti a gyermek, a fejlesztést végző gyógypedagógussal vagy konduktorral a szülő kéri a gyermek szakértői bizottsági felülvizsgálatát, mely dönt a gyermek tankötelezettsége teljesítésének helyéről. A bölcsődei ellátás az ezt követő nevelési évtől megszűnik.

A gyermek megfelelő intézménybe való felvételét csak a bizottság javasolhatja és jelölheti ki. A javasolt intézmények felkeresése a szülő feladata.

Alulírott, a megállapodásban foglaltakat tudomásul vettem.

Budapest, ...

P.H.

....

Bölcsődevezető Szülő/ törvényes képviselő

2.számú melléklet

Kőbányai Gyermeksziget Bölcsőde
1108 Budapest Újhegyi sétány 15-17.
Tel. Fax: 06-1-262-5595
e-mail: gyermekszigetbolcsi@gmail.com

Házirend

1.) A bölcsődében 20 hetes kortól a Gyermekek védelméről szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) 42/A. §-ban meghatározott időpontig neveljük és gondozzuk azoknak a szülőknek a gyermekeit, akik a Gyvt.41§ (1) meghatározott okok miatt, gyermekeik napközbeni ellátásáról nem tudnak gondoskodni. Az ellátás megkezdése előtt, de legkésőbb az ellátás megkezdését követő 2. hónap végéig a szülőnek igazolnia kell munkába állását.

2.) A bölcsőde nyitva tartása: Hétfőtől - Péntekig: 6.00 - 18.00 - ig.
Sajátos nevelési igényű gyermekek csoportja: Hétfőtől - Péntekig: 7.00 - 16.00 - ig.

3.) Kérjük a szülőket, segítsék a csoportok napirendjének kialakítását azzal, hogy gyermekeikkel legkésőbb 10 óráig megérkeznek a bölcsődébe. Lehetőség van arra, hogy alkalmanként későbbi időpontban érkezzenek, de ezt előre jelezni kell a kisgyermeknevelőnek. Fontos lenne, hogy gyermekükkel, ill. gyermekükért étkezések előtt, vagy étkezések után jöjjenek, mert a kisgyermeknevelők az étkezési idő alatt nem tudnak megfelelően odafigyelni az érkező gyermekre.
A gyermekekért 17.45- ig. szíveskedjenek a bölcsődébe érkezni.

4.) A bölcsőde – az alvásidő kivételével - lehetőséget biztosít a szülőknek, hogy betekintést nyerjenek az intézményben folyó szakmai munkába, megismerjék nevelési célkitűzéseinket, a kisgyermeknevelők által alkalmazott nevelési módszereket, és a gyermekek fejlettségéhez igazított kulturhigiénés szokások elsajátításának eredményeit. Nyitottságunk lehetővé teszi, hogy partneri kapcsolat alakuljon ki a bölcsőde és a családok között.

5.) A szülőknek gondoskodniuk kell arról, hogy gyermekeik tisztán, ápoltan érkezzenek a bölcsődébe.

6.) Kérjük a szülőket, hogy a bölcsődébe való bevétel előtt, gyermekeiket szükség szerint öltöztessék át, a gyermek korától függően kínálják fel a bili, vagy a WC használatát. Tájékoztassák a kisgyermeknevelőt a gyermek hogylétéről, az otthoni eseményekről. Hazavitelkor a kisgyermeknevelő beszámol a napi történésekről és átadja a szülőnek a gyermeket. Ekkor ismét a szülő feladata a gyermek utcai ruhába való átöltöztetése.

7.) A bölcsődéből a gyermeket csak a szülő, vagy az általa írásban megbízott személy viheti el. 14 éven aluli gyermek e feladattal nem bízható meg, és a kisgyermeknevelő nem adhatja ki a gyermeket olyan személynek sem, aki ittas!

8.) A bölcsődei átadókban minden gyermeknek külön, zárral ellátott szekrénye van a ruhák tárolására. Kérjük, hogy csak a legszükségesebb dolgokat tartsák a szekrényben, mert a bölcsődében hagyott tárgyakért, illetve a gyermek személyes tárgyaiért pl.: fülbevaló, játékok stb. nem tudunk felelősséget vállalni.

9.) A bölcsődébe csak egészséges gyermek hozható. A közösség egészsége érdekében lázas, (37,5 °C és ennél magasabb hőmérsékletű), antibiotikumot szedő, vagy fertőzésre gyanús gyermek nem látogathatja az intézményt. A családban előforduló fertőzőbetegségről a bölcsődét értesíteni kell.

10.) Abban az esetben, ha a gyermek napközben megbetegszik a bölcsődében, a kisgyermeknevelő értesíti a szülőt, vagy a szülő által kijelölt hozzátartozót. Ehhez feltétlenül szükséges a pontos cím és a telefonszám, amit az üzenő füzetbe kell beírni. Kérjük, hogy ilyen esetben minél előbb gondoskodjanak a gyermek hazaviteléről, illetve orvosi ellátásáról, ezzel is elősegítve a mielőbbi gyógyulását.

11.) Ha a szülő a gyermekét bármilyen ok miatt nem hozza a bölcsődébe, a távolmaradást előző nap 12 óráig be kell jelentenie, különben az intézménynek nem áll módjában az előre befizetett étkezési térítési díjat jóváírni.

12.) Kérjük, hogy a megállapított intézményi térítési díjat minden hónapban az előre jelzett napon fizessék be, még hiányzás esetén is. Az ilyen esetekben keletkezett túlfizetések csak két hónappal később (pl. januári hiányzás, márciusban) kerülnek jóváírásra. Ha a szülő a gyermekének távolmaradását a megállapított időpontig nem jelenti be, akkor sajnos, a térítési díjat gyermeke hiányzása esetén is be kell fizetnie.
A befizetés történhet:

- Készpénzzel az intézményben (az előre jelzett napokon)
- Átutalással

Ha a befizetés nem történik meg, akkor a be nem fizetett hónap elsejétől nem tudjuk bevenni a gyermeket a bölcsődébe, amíg a térítési díj pótbefizetését nem rendezik.

13.) A befizetett, de fel nem használt étkezési térítési díjak visszaigénylésére van lehetőség. A visszatérítési jogosultságot igazoló nyomtatványt a bölcsődevezető tölti ki és igazolja le. A visszatérített összeget a Polgármesteri Hivatal pénztárában lehet felvenni, vagy a szülő által megjelölt bankszámlára kerül átutalásra.

14.) 3 napnál hosszabb hiányzás után a gyermeket a bölcsőde csak a háziorvos, vagy gyermekgyógyászati szakrendelés orvosa által adott igazolás alapján tudja újra fogadni, kivéve, ha a szülő előre jelzi a hiányzást.
Hiányzás után kérjük, legalább egy nappal előre jelezzék, ha gyermekük ismét jöhet bölcsődébe.

15.) Egy hónap folyamatos hiányzás után, csak különösen indokolt esetben és egyéni elbírálás alapján tudjuk a férőhelyet fenntartani.

16.) Kérjük, minden szülő hozzon gyermekének egy füzetet, amelybe a kisgyermeknevelők rendszeres tájékoztatást adnak a gyermekek fejlettségéről. Örömmel fogadjuk, ha a szülők is bejegyzéseikkel gazdagítják ismereteinket a gyermek egészségügyi állapotára, fejlődésére, vagy az otthoni eseményekre vonatkozóan.

17.) Tájékoztatjuk a szülőket, hogy azokban a bölcsődékben, ahol a szabad levegőn történő altatás tárgyi feltételei adottak, ott a gyermekek altatása egész évben (-5 °C -ig) a

szabadban történik, természetesen figyelembe véve az időjárási körülményeket (köd, erős szél, kánikula, csapadék, szmog esetén nem alszanak kint).

18.) Októbertől márciusig a bölcsődébe járó gyermekek térítésmentesen használhatják a só szobát. A kerületi nagycsaládos kártyával rendelkezők is ingyenesen igénybe vehetik ezt a szolgáltatást.

19.) Évközben a bölcsődék nyíltnapokat, szülőcsoportos beszélgetéseket szerveznek a folyamatos kapcsolattartás és a gyermek bölcsődei életének figyelemmel kísérése céljából. Ezekre a találkozásokra minden szülőt szeretettel várunk.

20.) A bölcsőde nyári időszakban két egymást követő turnusban, évente váltakozva bezár. Kérjük a szülőket a zárás ideje alatt gondoskodjanak gyermekeik elhelyezéséről. Indokolt esetben a szülő kérheti gyermekének elhelyezését a feladatra kijelölt társintézményben.

21.) Felhívjuk a szülők figyelmét, hogy a bölcsőde területén, valamint 15 méteres körzetében **TILOS a DOHÁNYZÁS!**

22.) A gyermek kerékpárral történő bölcsődébe hozatalakor és elvitelekor kérjük, szíveskedjenek a kerékpárt az arra kialakított helyre biztonságosan elhelyezni.

23.) Kérjük Önöket, hogy a bölcsőde területére kutyát ne hozzanak be, ne kössék ki a bejárati kapuhoz, mert a bölcsődébe érkező gyermekek körében ez félelmet kelthet.

24.) Felhívjuk a szülők figyelmét, hogy a gyermekek személyiség jogainak védelme érdekében a bölcsőde területén csak úgy lehet fényképet, vagy videó felvételt készíteni, ha azon csak a saját gyermeke szerepel. Amennyiben a saját gyermekén kívül más gyermekek is szerepelnek a képen, illetve a videó felvételen, akkor azt csak az érintett szülők hozzájárulásával jelenítheti meg közösségi oldalakon, egyéb esetben tilos!

25.) A Gyvt. 36§ alapján a szülő panasszal fordulhat az adott intézmény vezetőjéhez, az Egyesített Bölcsődék Vezetőjéhez, továbbá az Érdekképviseleti Fórumhoz a következő esetekben:
- az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében,
- a gyermeki jogok sérelme, továbbá az intézmény dolgozói kötelezettségszegése esetén,
- Gyvt. 136/A. § szerinti iratbetekintés megtagadása esetén.

Gyermeki jogok

1997. évi XXXI. tv. értelmében a gyermeknek joga van:
- a testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, jólétét biztosító saját családi környezetben történő nevelkedéshez,
- ahhoz, hogy segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéshez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéséhez, valamint önálló életvitelének megteremtéséhez,
- a fogyatékos tartósan beteg gyermeknek joga van a fejlődését és személyisége kibontakozását segítő különleges eljáráshoz,
- ahhoz, hogy a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön,

- az emberi méltósága tiszteletben tartásához, a bántalmazással - fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal -, az elhanyagolással és az információs ártalommal szembeni védelemhez,

- ahhoz, hogy a védelme érdekében eljáró szakemberek - különösen a gyermek bántalmazásának felismerése és megszüntetése érdekében - egységes elvek és módszertan alkalmazásával járjanak el,

- ahhoz, hogy a szüleitől, vagy hozzátartozóitól csak saját érdekében, törvényben meghatározott esetekben és módon válasszák el. A gyermeket kizárólag anyagi okból fennálló veszélyeztetettség miatt nem szabad családjától elválasztani,

- örökbefogadó családban vagy más, családot pótló ellátás formájában - a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodást helyettesítő védelemhez.

A gyermek védelmét ellátó szervezetek (a továbbiakban: intézmény) házirendje - e törvényben meghatározott keretek között - a gyermek életkorához, egészségi állapotához, fejlettségi szintjéhez igazodva állapítja meg a gyermekek jogai gyakorlásának és kötelességei teljesítésének szabályait.

A gyermeki jogok védelme

- A gyermeki jogok védelme minden olyan természetes és jogi személy kötelessége, aki a gyermek nevelésével, oktatásával, ellátásával, ügyeinek intézésével foglalkozik.

- A gyermekbántalmazással szembeni védelemhez való jogának érvényesítése érdekében a gyermek számára gyermekjóléti alapellátást vagy gyermekvédelmi szakellátást biztosító, továbbá a gyermek törvényes képviseletének ellátásával, ügyeinek intézésével foglalkozó szervek és személyek a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) által jóváhagyott egységes elvek és módszertan alkalmazásával járnak el.

- A gyermekjogi képviselő ellátja a gyermekvédelmi gondoskodásban részesülő gyermek jogainak védelmét, és segíti a gyermeket jogai megismerésében és érvényesítésében, valamint kötelességei megismerésében és teljesítésében. A gyermekjogi képviselő kiemelt figyelmet fordít a különleges vagy speciális ellátást igénylő gyermek védelmére.
- A gyermekjogi képviselő:
    - segít a gyermeknek panasza megfogalmazásában, kezdeményezheti annak kivizsgálását,
    - segíti a gyermeket az állapotának megfelelő ellátáshoz való hozzájutásban, a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgáltató esetmegbeszélésén, illetve a gyámhatóság által tartott tárgyaláson az ezzel kapcsolatos megjegyzések, kérdések megfogalmazásában,
    - eljár a gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, a gyermek, illetve fiatal felnőtt, valamint a gyermek-önkormányzat felkérése alapján,
    - eljár az érdek-képviseleti fórum megkeresése alapján,

- a gyámhatóság kirendelése alapján képviseli a gyermeket a nevelési felügyelettel kapcsolatos eljárásban,
- jogsértések észlelése esetén javaslatot tehet,
- a jogsértés jövőbeni előfordulásának megelőzése érdekében a jogsértéssel érintettek között, szükség szerint szakértők bevonásával, egyeztető megbeszélés tarthat.

Szülői jogok és kötelességek

- A gyermek szülője jogosult és köteles arra, hogy gyermekét családban gondozza, nevelje és a gyermeke testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges feltételeket - különösen a lakhatást, étkezést, ruházattal való ellátást -, valamint az oktatásához és az egészségügyi ellátásához való hozzájutást biztosítsa.
- A gyermek szülője jogosult arra, hogy a gyermeke nevelését segítő ellátásokról tájékoztatást, neveléséhez segítséget kapjon.
- A gyermek szülője - ha a törvény másként nem rendelkezik - jogosult és köteles gyermekét annak személyi és vagyoni ügyeiben képviselni.
- A gyermek szülője köteles:
  - gyermekével együttműködni, és emberi méltóságát a 6.§. (5) bekezdése szerint tiszteletben tartani,
  - gyermeke jogainak érvényesítése érdekében a szükséges intézkedéseket megtenni,
  - a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel és szervekkel, továbbá a hatóságokkal együttműködni.

A jogosultak érdekvédelme

A Gyv.tv. 35. §.(1) bekezdése értelmében az intézmény fenntartója meghatározza az ellátásban részesülők érdekvédelmét szolgáló érdekképviseleti fórum megalakításának és működésének szabályait.

Az érdekképviseleti fórum szavazati jogú választott tagjai:

- az ellátásban részesülő gyermek szülei vagy más törvényes képviselői,
- a bölcsőde dolgozóinak képviselői,
- az intézményt fenntartó képviselői.

Az érdekképviseleti fórum:

- Megvizsgálja az elé terjesztett panaszokat.
- Dönt hatáskörébe tartozó ügyekben.
- Intézkedést kezdeményez az intézményvezetőnél, szükség esetén a fenntartónál.
- Véleményt nyilvánít az intézmény vezetőjénél a gyermeket érintő ügyekben.
- Javaslatot tehet az intézmény alaptevékenységével összhangban végzett szolgáltatások tervezéséről, működéséről, ebből származó bevételének felhasználásáról.
- Egyetértési jogot gyakorol a házirend jóváhagyásánál.

Panasszal élhet a gyermek szülője, vagy más törvényes képviselője, továbbá a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó érdekképviseleti és szakmai szervek, a házirendbe foglaltak szerint, az intézmény vezetőjénél, vagy az érdekképviseleti fórumnál:

- az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében,
- a gyermeki jogok sérelme, továbbá az intézmény dolgozói kötelezettségszegése esetén,
- Gyvt. 136/A. § szerinti iratbetekintés megtagadása esetén.

Az intézményvezető, vagy az érdekképviseleti fórum a panaszt kivizsgálja – tájékoztat a panasz orvoslásának módjáról.

A szülő az intézmény fenntartójához, vagy a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat, ha az intézmény vezetője, vagy az érdekképviseleti fórum 15 napon belül nem küld értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy a tett intézkedéssel nem ért egyet.

Budapest, 20.....

.....
bölcsődevezető

A házirendben foglaltakat tudomásul vettem és magamra nézve kötelezőnek tartom.

.....
szülő

3.számú melléklet

Kőbányai Gyermeksziget Bölcsőde
1108 Budapest Újhegyi sétány 15-17.
Tel. Fax: 06-1-262-5595
e-mail: gyermekszigetbolcsi@gmail.com

NAPIRENDÜNK

6:00 – 8:00 - **Folyamatos érkezés, szükség szerinti fürdőszoba használat, szabadjáték**

8:00 – 8:30 - **Reggeli**

8:30 – 10:00 - **Játék szobában, játszókertben**

10:00 - **Tízórai**

10:00 – 11:30 - **Játék játszókertben, szobában, fürdőszoba használat**

11:30 – 12:15 - **Ebéd**

12:15 – 15:00 - **Alvás, fürdőszoba használat**

15:00 – 15:30 - **Uzsonna**

15:30 – 18:00 - **Játék, folyamatos hazaadás**

4.számú melléklet

Kőbányai Egyesített Bölcsődék Intézményei
1108 Budapest, Újhegyi sétány 15-17.

SZMSZ

6. melléklet a .../2017. (III.21.) HB határozathoz

Kőbányai Egyesített Bölcsődék Intézményei
1108 Budapest, Újhegyi sétány 15-17.

KŐBÁNYAI GYÖNGYIKE BÖLCSŐDE

1101 Budapest, Salgótarjáni út 47.

SZAKMAI PROGRAMJA

2017.

TARTALOM

1.Az intézmény adatai

1.1. Minőségpolitikánk

1.2. Missziós nyilatkozatunk

2.Az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői

2.1. Az intézmény földrajzi elhelyezkedése

2.2. Demográfiai adatok, tendenciák

3.Az ellátás igénybevételének módja

3.1. A gyermekek felvételének a rendje

3.2. Az ellátásról szóló tájékoztatás helyi módja

3.3. Gyöngyike Bölcsőde bemutatása

3.3.1. Személyi feltételek

3.3.2. Tárgyi feltételek

4.Az ellátás célja, alapelvei, feladatai, főbb helyzetei

4.1. A bölcsődei nevelés alapelvei

4.2. A bölcsődei nevelés feladatai

4.3. A bölcsődei nevelés főbb helyzetei

4.4. A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei

4.5. Családok támogatásának módszerei és lehetőségei

4.6. A bölcsődei ellátás kapcsolatrendszere

4.7. Szolgáltatásaink

5. Élelmezés

6. Érdekvédelem

7. A szakmai felkészültség biztosításának módja, formái

8. Hatálybalépés

Mellékletek:

1. sz. Megállapodás a szülővel
2. sz. Házirend
3. sz. Napirend
4. sz. SZMSZ

1. AZ INTÉZMÉNY ADATAI

Fenntartó neve:	**Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat**
Fenntartó címe:	**1102 Budapest, Szent László tér 29.**
Intézmény neve:	**Kőbányai Egyesített Bölcsődék**
Székhelye:	**1102 Budapest, Kőrösi Csoma sétány 8.**
Telefon/fax:	06-1-262-1041
Honlap:	wwww.kobanyaibolcsodek.hu
Alapító okirat száma:	35/2017. (II.23.) KÖKT határozat
Működési engedély száma:	BPC/0502/1351-2/2016
Érvényességi terület:	**Kőbányai Egyesített Bölcsődék Intézményei**
A program érvényessége:	**2017. január 1-től visszavonásig**

Telephely:	**KŐBÁNYAI GYÖNGYIKE BÖLCSŐDE**

A programért felelős neve:	**Gerőcsné Végh Éva bölcsődevezető**
Címe:	1101 Budapest, Salgótarjáni út 47.
Telefon:	06 1 262-0928
E-mail:	gyongyikebolcsi@gmail.com

Nyilvántartási szám: S0231041S0231123

Szakágazat száma, megnevezése: **889110 Bölcsődei ellátás**

A bölcsődei férőhelyek száma: **36**

Kormányzati funkciók száma, megnevezése:

- **104031 Gyermekek bölcsődei ellátása**
- **104035 Gyermekétkeztetés bölcsődében**
- **104036 Munkahelyi étkeztetés bölcsődében**
- **095020 Iskolarendszeren kívüli egyéb oktatás, képzés**

1.1.MINŐSÉGPOLITIKÁNK

„Szent kincs a gyermek teste, lelke,
Szeretni kell azt melegen,
És fölnevelni féltő gonddal,
Hogy tiszta, jó, erős legyen!"

(Szemlér Ferenc)

A Kőbányai Gyöngyike Bölcsőde tevékenységét, az 1997. évi XXXI. törvény *A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról*, a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint a személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről 10. melléklete – *A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja* alapján, továbbá a Család-, Ifjúság- és Népesedéspolitikai Intézet (ill. jogelődjei a Bölcsődék Országos Módszertani Intézete) által kiadott *Módszertani levelekben* foglaltak szabályozzák. Az ezekben meghatározott szakmai követelményeket, elveket és módszereket valamennyi gyermekintézményben érvényesíteni kell, így azok a Kőbányai Gyöngyike Bölcsőde számára is kötelező érvényűek.

A Kőbányai Gyöngyike Bölcsőde általános szándéka, irányvonala:

- az általános etikai, emberi alapelvek betartása;
- a hátrányokkal (szociális, anyagi, egyéb) érkező gyermekek és családok elfogadása, támogatása és ezzel a hátrányaiknak csökkentése;
- a gyermeki személyiség tisztelete a 0-3 éves életszakasz meghatározó szerepének tudata értelmében;
- a bölcsődei gondozás-nevelés fejlődésének, elismertségének, szakmai értékeinek megőrzése az új pszichológiai és pedagógiai kutatások eredményeinek figyelembe vételével.
- az ENSZ „Egyezmény a gyermekek jogairól" c. dokumentumban, valamint az 1997. évi Gyermekvédelmi törvényben meghatározottak betartása

Ezen irányelvek határozzák meg a bölcsődei nevelő - gondozó munkánk szakmai irányvonalát, melyeket a bölcsődénk a szolgáltatására is kiterjeszt.

A bölcsődénk törekszik a következőkre:

- Meleg, szeretetteljes légkör megteremtésével elősegíteni az egészséges és harmonikus testi- szellemi- lelki fejlődést, a biztonságos, családias, szeretetteljes légkör megteremtésével.
- Az egyéni igények figyelembevételével, a személyi és tárgyi környezet állandóságával, a személyre szóló nevelés, gondozás megvalósításával, érzelmi biztonságot teremteni.
- A gyermekek életkorának megfelelő bőséges, színes játékkészlet és egyéb eszközök, valamint a szabad játéktevékenység lehetőségének biztosításával a kreativitást és a készségek fejlődését segíteni.
- A gyermekek életkorának és a korszerű táplálkozás elveinek betartásával napi négyszeri étkezést biztosítani. Bölcsődéink saját főzőkonyháiknak köszönhetően,
-

- figyelembe tudják venni a különböző ételallergiákat és a szükséges diétát alkalmazni tudják.
- A gyermekek önállósági törekvéseinek figyelembe vétele, ehhez megfelelő helyet és időt engedünk. Ezzel a mindennapjai mellett a majdani óvodai életét, az óvodai adaptációját könnyítjük meg.
- Pedagógiánk alapja a gondoskodás, törődés, a feltétel nélküli elfogadás, a felelősség, valamint a gyermekek megismerése.
- A gyermekek, családok igényeinek, érdekeinek, támogatásának szem előtt tartására törekszünk.

1.2.MISSZIÓS NYILATKOZATUNK

„Szeretni okosan kell – mindig a gyermek természetéhez és életkorához igazodva." (Ranschburg Jenő)

Küldetésünknek tekintjük, hogy kisgyermeknevelőink a bölcsődéinkbe járó gyermekeket,- figyelembe véve életkori sajátosságait, egyes gyermekek egyéni szükségleteit, igényeit, pillanatnyi pszichikai állapotát - szeretetteljes odafordulással, empátiával, feltétlen elfogadással gondozzák, neveljék. Biztosítjuk, hogy minden gyermek saját képességinek megfelelően fejlődhessen.
Fontosnak tartjuk a felnőtt őszinte érdeklődését a gyermek iránt, figyelmét, megbecsülését, a gyermek kompetenciájának elismerésén alapuló, választási lehetőség biztosítását. Kiemelt feladatunk a gyermekek számára érzelmi biztonságot teremteni, amire építve a nevelés-gondozás révén boldog, kiegyensúlyozott, kreatív óvodásokká cseperedjenek.

Nevelő-gondozó munkánk alapját a humanista értékek jellemzik. A biztonságos, családias és szeretetteljes légkor megteremtésével, valamint a szokások és szabályok kialakításával, betartatásával, szociális mintát nyújtunk a hozzánk érkezőknek. Természetesen ez egymás tisztelete nélkül nem sikerülhet. Ezért mi, a Szülők partnerei vagyunk a gyermekük gondozásában, nevelésében.

Fontos számunkra a másság elfogadása, és elfogadtatása, az élmény alapú kompetencia motívumok fejlesztése, az egyéni szociális és kognitív képességek kibontakoztatása.

Célunk az egységes bölcsődei kultúra, a kellemes, minden gyermeket és felnőttet tisztelő légkör kialakítása. Ezzel elérhetjük, hogy a világra nyitott, érdeklődő, fogékony, a társadalmi szabályok betartására képes gyermekeket nevelhetünk.

A kiegyensúlyozott munkahelyi légkör elengedhetetlen ahhoz, hogy a kisgyermeknevelő türelemmel és érdeklődve fordulhasson a különböző szociális háttérből, különböző fejlettségi szinten lévő gyermek felé. Ezért a gyermekek és családjuk érdekei mellett, kiemelt feladatunk, hogy a dolgozók igényes, kiszámítható, jó körülmények között tudjanak dolgozni. Ennek elengedhetetlen feltétele a mindennapi munkájuk, odaadásuk erkölcsi és anyagi elismerése.

Kiemelt célunk, hogy bölcsődénk kisgyermeknevelői a szakmai munkájuk során képesek legyenek önálló, szakmailag megalapozott döntéseket hozni. Ehhez minden szakmai és emberi segítséget biztosítanunk kell.

A Kőbányai Gyöngyike Bölcsőde szakmai programját a következő céllal készíti el:

- meghatározza a bölcsődénk szakmai munkájának irányvonalát,
- egységes rendszert dolgozzon ki, ami a kisgyermeknevelők tevékenységét segíti,
- lefektesse azokat az alapelveket, amelyeket a bölcsődei munkánk során minden esetben szem előtt kell tartanunk,
- megfogalmazza azokat a célokat, amelyeket szeretnénk elérni,
- a szakmai munka ellenőrzésének szempontjait, módját megjelölje,
- meghatározza a belső továbbképzések formáit, témáit.

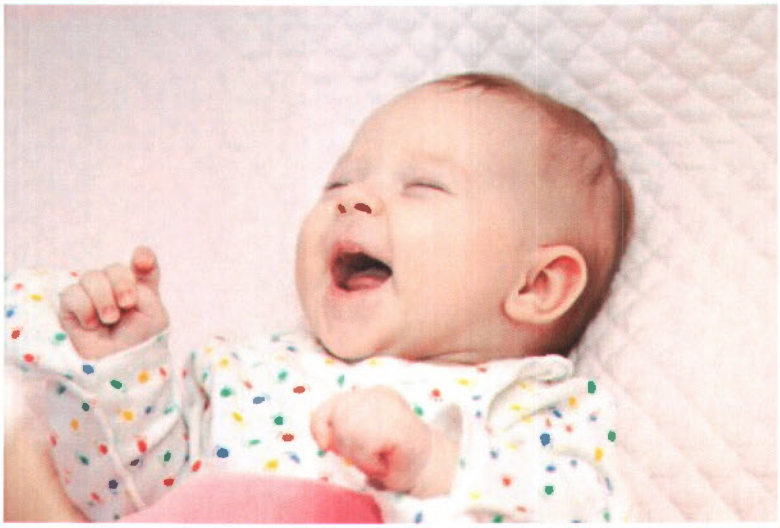

2. AZ ELLÁTANDÓ CÉLCSOPORT ÉS AZ ELLÁTANDÓ TERÜLET JELLEMZŐI

2.1.AZ INTÉZMÉNY FÖLDRAJZI ELHELYEZKEDÉSE

A Kőbányai Gyöngyike Bölcsőde Kőbánya Laposdűlő területén, a Pongrác telep szívében, közel a VIII. kerülethez található. A bölcsőde környezetében található házakat 1939-1941 között építették a mocsaras-homokos síkság helyére. 20 lakóépületben 818 lakás épült, melynek többsége (680) akkor még 37 négyzetméteres és fürdő nélküli lakás volt. A nagyobb lakások (45 négyzetméter) sem rendelkeztek ezzel a luxussal. Ezért volt szükség akkor a közös fürdő kialakítására, a mostani közösségi ház területén. A 2009-2015-ben a Kis-Pongrác projekt keretében a 20 társasházat, a benne lévő 74 szociális bérlakást részlegesen felújították. A környezet rendezése is megtörtént.

A bölcsődénk a legrégebbi a kerületben, 1936-1940 között létesült Anya és Gyermekvédelmi Intézet néven. Nem mindig csak a nappali ellátást szolgálta az intézmény. A mi bölcsődénk intézménykomplexumban található. Működik itt óvoda, Öregek napközi otthona, Gyermekek átmeneti otthona, Közösségi ház, Gyermek- és felnőtt orvosi rendelők.

A bölcsődénkről elmondható, hogy esélyegyenlőséget biztosít a nehéz szociális háttérrel rendelkező gyermekek számára, fontos szerepet tölt be a szegénység okozta problémák kezelésében, segítséget jelent a családok számára a munkahely teremtés- illetve megtartás

tekintetében. Ahhoz, hogy a szülő a munkahelyén lévő magas elvárásoknak meg tudjon felelni, nyugodtnak kell lennie a tekintetben, hogy gyermeke jó kezekben, biztonságban van.

2.2.DEMOGRÁFIAI ADATOK, TENDENCIÁK

A Kőbányai Gyöngyike Bölcsőde vonzáskörzetében igen nagy számban a Szülők alacsonyabb iskolai végzettségűek, így ők nagyobb eséllyel válnak munkanélkülivé, nehezebben találnak munkát, s ha dolgoznak, akkor alacsonyabb munkabérrel foglalkoztatják őket. Mindennapos anyagi problémákkal és lakhatási nehézségekkel néznek szembe. Igen sok több gyermekes család él környezetünkben, akik akár több generációval, felnőtt testvérekkel, nagynénikkel élnek együtt kicsi, alacsony komfortfokozatú lakásokban. Sok az egyedülálló szülő is, mely tovább nehezíti mindennapi életük szervezését. Az ilyen háttérből érkező gyermekeknek kiemelten szüksége van a nappali ellátásra, a nyugodt gondozás-nevelés adta biztonságra, harmóniára és az egészséges étkezésekre.
A Kőbányai Gyöngyike Bölcsődébe járó gyermekek Szülei általában ingyenességet kapnak az étkezési díj befizetés alól, mert családjukban az egy főre jutó havi jövedelmük nem haladja meg a kötelező legkisebb nettó munkabér 130%-át, illetve három, vagy többgyermekesek, vagy rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülnek.

3.AZ ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELÉNEK MÓDJA

3.1. A GYERMEKEK FELVÉTELÉNEK RENDJE

A személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról szóló 22/2012. (V. 23.) Ök. rendelet III. fejezetének 11-12 § foglalja magában a felvétel rendjét, a felvételi kérelemhez csatolandó dokumentumokat.

A bölcsődébe felvehető minden olyan kisgyermek, akinek szülei, törvényes képviselői munkavállalás, vagy más ok miatt nem tudják biztosítani a napközbeni gondozást, nevelést. A

Gyermekvédelmi törvény is kiemeli az olyan kisgyermek felvételének szükségességét, akiknek szociális vagy egyéb ok miatt, egészséges fejlődésük érdekében szükséges a bölcsődei gondozás-nevelés.

A gyermek bölcsődébe történő felvételének kérelme önkéntes, a gyermek szülője, törvényes képviselője autonóm döntése alapján történik. A gyermek bölcsődei felvételét a szülő hozzájárulásával kérheti a védőnő, családgondozó, háziorvos, gyámhatóság, stb.. A szülő a lakóhelyhez legközelebb eső bölcsődébe írathatja be gyermekét, de joga van megválasztani azt az intézményt, amelyre gyermeke nevelését, gondozását bízza. A gyermek szülője, vagy más törvényes képviselője csak törvényben meghatározott esetekben kötelezhető a bölcsődei ellátás igénybevételére.

A bölcsődei jelentkezés egész évben folyamatos. Azonban minden év május első hetében az óvodákhoz igazodóan zajlik a bölcsődei beiratkozás. A beiratkozási héten történő bölcsődei jelentkezés mindig abban a bölcsődében történik, ahova a szülők gyermeküket vinni szeretnék. A bölcsődék nincsenek körzetesítve, a szülő választja ki a számára legmegfelelőbb intézményt. Az évközben jelentkezők a Kőbányai Egyesített Bölcsődék Központjába kerülnek felvételre (1108 Újhegyi sétány 15-17, Tel: 06-1-262-1041), minden hétfőn 10.00-16.30-ig, valamint minden szerdán 8.00-15.30-ig, előzetes, telefonon történő bejelentkezés alapján.

A bölcsődei felvételről az intézményvezető és a bölcsődevezető dönt. Ha bölcsődei jelentkezés során, a bölcsődébe jelentkező gyermekek száma meghaladja a felvehetők számát, a bölcsődevezető elutasíthatja a felvételi kérelmet, de javasol másik bölcsődét, ahol még van üres hely, vagy úgynevezett "várólistára" kerülnek, ami azt jelenti, hogy az év folyamán kimaradt férőhelyekre bekerülhetnek. A várólista aktualizálása és koordinálása az Egyesített Bölcsődék központjában történik.

Az óvodai nevelésre nem érett gyermek esetén, ha a gyermek a harmadik életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre és óvodai jelentkezését a bölcsőde orvosa nem javasolja, bölcsődében gondozható negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig.

A felvétel elutasításával szemben fellebbezésre van lehetőség, amit a szülő az Egyesített Bölcsődevezető felé tehet meg, a kézhezvételtől számított 15 napon belül.

A Kőbányai Egyesített Bölcsődék munkaközössége megfogalmazott egy elbírálási szempontsort annak érdekében, hogy a Kőbányai Önkormányzat megnyugtatóan és egységesen értelmezve tudja biztosítani a kerület intézményeibe jelentkező bölcsődés korosztály elhelyezését. A szempontsor az Ök. rendeletének 11. § -ban és a gyermekvédelmi törvényben foglaltakkal van összhangban.

A gyermek bölcsődei felvételekor az ellátásban részesülő gyermek szülője (törvényes képviselője) valamint a Kőbányai Egyesített Bölcsődék tagintézménye, mint a napközbeni ellátását biztosító intézmény, írásos megállapodást köt (1. számú melléklet).

Fizetni az étkezés igénybevételéért szükséges, a megállapított személyi térítési díj erejéig. A törvényben megfogalmazott feltételekkel rendelkező szülőknek ingyenesen étkezhet gyermeke az intézményekben.

Az étkezési térítési díj befizetése minden esetben a tárgyhónapot megelőző hónapban történik, amelynek teljesítésére 2 féle módon van lehetőség:
- személyesen, készpénzzel történő befizetéssel, vagy
- átutalás formájában.

A bölcsődénk nyitvatartási rendje:

A fenntartó – a helyi önkormányzat – határozza meg a napi nyitvatartási időt. Ennek értelmében minden bölcsődénk ***reggel 6 órától, este 18 óráig*** tart nyitva.

Kőbánya Polgármestere dönt az intézmények nyári-, ill. téli zárva tartásáról. A bölcsődénk nyári zárása váltott turnusban történik, melynek időpontjáról a szülők minden év február 15-ig tájékoztatást kapnak.

A bölcsődében április 21-e, vagy ha az heti pihenőnapra vagy munkaszüneti napra esik, az azt követő legközelebbi munkanap, minden évben nevelés-gondozás nélküli munkanap. Célja a bölcsődében dolgozók szakmai fejlesztése. A nevelés-gondozás nélküli munkanapon a bölcsődei ellátás keretében – erre irányuló szülői kérés esetén – a gyermek felügyeletét és étkeztetést kell biztosítani.

A bölcsődei nevelési év szeptember 1-től a következő év augusztus 31-ig tart.

A bölcsődei ellátás keretében a gyermek életkorának és egészségi állapotának megfelelően biztosítani kell:

- a nevelés és gondozás feltételeit, így különösen
- a szülő közreműködésével történő fokozatos beilleszkedés lehetőségét,
- a felszerelési jegyzékben az adott ellátási forma tekintetében meghatározott textíliát, bútorzatot, egyéb eszközöket és felszerelést,
- a játéktevékenység feltételeit,
- a szabadban való tartózkodás feltételeit; és a gyermek élettani szükségleteinek és az egészséges táplálkozás követelményének megfelelő étkeztetést azzal, hogy a bölcsődében és a mini bölcsődében az étkeztetést a közétkeztetésre vonatkozó

táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló miniszteri rendeletben foglaltaknak megfelelően kell biztosítani.

A bölcsődei ellátás megszűnik

Ha a harmadik életévét - január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott bölcsődei nevelési év végéig, - ha szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő bölcsődei nevelési év végéig.

Megszűnik annak a gyermeknek az ellátása, aki a bölcsőde orvosának szakvéleménye szerint egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható, illetőleg magatartászavara veszélyezteti a többi gyermek fejlődését, ellátását.

3.2. AZ ELLÁTÁSRÓL SZÓLÓ TÁJÉKOZTATÁS HELYI MÓDJA

Nagyon fontos számunkra, hogy a szükséges információk eljussanak az ellátásunkat igénylő családokhoz. A tájékoztatást széles körben próbáljuk rendszeresen eljuttatni

- az önkormányzat honlapján
- az egyesített bölcsődék honlapján (http://kobanyaibolcsodek.hu/)
- internetes portálokon
- szórólapokon keresztül
- helyi újság

3.3. GYÖNGYIKE BÖLCSŐDE BEMUTATÁSA

A bölcsődénk szervezeti kérdései

A bölcsődénk szervezeti alapegységei a gyermekcsoportok. Egy bölcsődei csoportba, ha minden gyermek betöltötte a 2. életévét, akkor 14, ha 2 évesnél fiatalabb gyermek is van, akkor 12 fő vehető fel. A csoportokba való felvétel általában az egyes gyermekek életkora, egyéni fejlettségi szintje alapján történik.

A bölcsődei gyermekcsoportot 2 szakképzett kisgyermeknevelő látja el. A három csoportszobában 6 kisgyermeknevelő dolgozik, és munkájukat két takarítói munkakörben foglalkoztatott bölcsődei dajka segíti.

Nevelési egységek, gyermekcsoportok:

Katica csoportszoba 12 fő
Cica csoportszoba 12 fő
Süni csoportszoba 12 fő

A jelentkező gyermekek korosztályától függően, a törvényi előírások betartásával a szobák létszáma változhat.

3.3.1.Személyi feltételek

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998 (IV.30.) NM rendelet a létszámminimumra vonatkozó 1. sz. melléklete rendelkezik arról, hogy a fenntartónak a bölcsődék számára milyen szakmai létszámot kell biztosítania.

A rendelettel összhangban, bölcsődéinkben dolgozó minden kisgyermeknevelő szakképzett, többen rendelkeznek főiskolai oklevéllel is. A főiskolai oklevéllel rendelkezők száma évről-évre emelkedik. Az önképzés támogatását fontosnak tartjuk, hogy minél magasabban kvalifikált kisgyermeknevelők neveljék- gondozzák a ránk bízott gyermekeket.

A Kőbányai Gyöngyike Bölcsőde alapfeladatainak ellátásához személyi feltételek adottak.
Az intézményben a státuszok száma: 12,5 fő

7,5 fő szakdolgozó, és 5 fő technikai személyzet látja el munkáját.

- 1 fő vezető
- 6 fő kisgyermeknevelő
- 2 fő bölcsődei dajka (takarító)
- 0.5 fő élelmezésvezető
- 1 fő szakács
- 1 fő konyhai dolgozó
- 0.5 fő mosó-vasaló
- 0,5 fő kézbesítő-házimunkás

1 fő Bölcsődeorvosunk megbízási szerződéssel látja el a prevenciós feladatokat

A kisgyermeknevelőink fő feladata

„ Minden gyermek egyszeri és megismételhetetlen csoda, a hozzá vezető útnak is annak kell lennie." (Erich Fromm)

A kisgyermeknevelői munka nem szakma, hanem egy hivatás. Gondoskodni a gyermekről, elfogadni őt saját magáért, és segíteni, hogy egyre feljebb és feljebb jusson, fejlődjön. Az ideális kisgyermeknevelő központi jellemzője az érzelmi melegség. Türelmével, empátiájával és szeretetével biztos támaszt nyújt a gyermek számára. Ez azonban nem „majomszeretetet" jelent, hanem – a közösségben nevelt gyermekek érdekeit figyelembe véve – határozottságot

nem nélkülöző, kompetencia határokat és objektív távolságot betartó, gyermekközpontú, érdeklődő, biztonságot nyújtó viszonyulást.
Feladatkörén belül a kisgyermek fejlesztése érdekében alkalmazza a pedagógiai-nevelési módszereket, holisztikus egészségügyi szemléletével kíséri a gyermekek pszichoszomatikus fejlődését. Kapcsolatot alakít ki a gyermeket nevelő családdal, együttműködik a szülőkkel, és támogatja őket

1. Kellő empátiával végzi a gyermek szükségleteit figyelembe vevő gondozási, nevelési teendőket.
2. Megtervezi, megszervezi a gyermek egészséges, tevékeny életmódját.
3. Felismeri az egészségtől eltérő, kóros állapotokra utaló tüneteket, közreműködik ezek szakszerű ellátásában, kezelésében.
4. Részt vesz a biztonságos és balesetmentes környezet kialakításában, a nevelő-gondozó munka tárgyi feltételeinek megteremtésében.
5. Kapcsolatot tart és együttműködik a gyermekekkel, szülőkkel, a munkatársakkal és a segítő szakemberekkel.
6. Vezeti a nevelő-gondozó munkához kapcsolódó dokumentációt.

3.3.2. Tárgyi feltételek

A kisgyermeket körülvevő tárgyi környezetet – a bölcsődénk épületét, játszóudvarát és egyéb helyiségeit –, a jogszabályi és szakmai előírások, a csoportokba járó kisgyermekek létszáma, életkora, igényei alapján úgy alakítottuk ki, hogy az biztonságos legyen és a bölcsődei nevelés megvalósítását szolgálja.

Intézményünkben kialakított helységek a megfelelő berendezési, felszerelési tárgyak biztosításával, a jól felszerelt játszókert kialakításával megteremti a magas színvonalú napközbeni ellátás feltételeit. 2016. évtől a sószoba kialakításával is biztosíthatjuk az egészséges testi fejlődést.

Három csoportszoba közül kettőből közvetlenül megközelíthető a fürdőszoba, a harmadik szobából egy másik csoportszobán keresztül, vagy a folyóson kívülről lehet eljutni oda.
Így 36 gyermekünkre egy fürdőszoba jut. A kisgyermeknevelőink nagyon jól összedolgozna egymással, ezért itt soha nincs torlódás, fennakadás, vagy várakozási idő.

Két szoba mérete kisebb az előírásnál, így berendezésük elég kötött. Nehéz megvalósítani, hogy a megfelelő mennyiségű bútorzat, játékkészlet és mozgástér is adott legyen a gyermekek számára.
Ennek ellenére a felmenőrendszert és a helyi állandóságot is biztosítani tudjuk, a gyermekek létszámának változtatásával. A kisebb csoportszobákba, ha csecsemő egység működik, csak 10 gyermeket veszünk fel, míg a legnagyobb szobánkba 14 fő két évet már betöltött gyermekeket adaptálunk.

A szobák berendezése, bútorzata megfelel a 0-3 éves korosztály igényeinek. A gyermekeinket barátságos, otthonos környezetben fogadjuk. Szobáink színei meleg földszínekkel tarkított, és törekszünk egyre több természetes anyaggal körülvenni gyermekeinket. Változatos, színes, sok féle tevékenységre módot adó játékkészlettel rendelkezünk. Nagy hangsúlyt fektetünk a különböző kreatív tevékenységek változatosságára. Szobánként 4-5 játszósarok, benne pihenősarok kialakítása megoldott. A hangulatos, puha kárpitozású bútorok, szőnyegek, párnák, puha textil játékok pihentető, nyugtató hatásúak. Van minden szobában a gyermekheverőn kívül szőnyeg, a földön is elhelyezhető párnák, elkülönülésre alkalmas kuckó, ahol a gyermek pihenhet.

A **játékkészlet** kialakítása az egészségügyi és pedagógiai szempontokat figyelembevételével történik. Így könnyen tisztítható, fertőtleníthető, balesetet nem okozó játékeszközöket kínálunk a ránk bízott gyermekeknek. Minden tevékenységformához megfelelő játékeszközök állnak rendelkezésükre, igényes kivitelben, változó méretben és színben. Törekszünk arra, hogy mind a játékok, mind a játéktartó eszközök minél inkább természetes anyagúak legyenek. Elhelyezésüknél figyelembe kell vennünk, hogy a gyermek számára elérhető helyre tegyük azokat a játékokat, eszközöket, könyveket, melyeket szabadon levehetnek, használhatnak.

A játszóudvar füves, öntött gumiburkolatos és szilárd burkolatú, változatos játéktevékenységre ad lehetőséget. A rögzített játékok mennyisége az udvar kis alapterületének megfelelő. Udvari játékokat bőségesen biztosítunk, egyedül a rögzített játékok mennyisége kevés az udvar kis méretéből adódóan. Lehetőség van pancsolásra, homokozásra, nagy mozgásos játéktevékenységre. Igyekszünk mindazokat a lehetőségeket az udvaron is biztosítani a gyerekek számára, ami a csoportszobában rendelkezésükre áll.

A bölcsődénk saját főzőkonyhával rendelkezik, amely a HACCP előírásainak megfelel. Bölcsődés gyermekek napi négyszeri étkeztetését, valamint az itt dolgozók élelmezését biztosítja.

4. AZ ELLÁTÁS CÉLJA, ALAPELVEI, FELADATAI, FŐBB HELYZETEI

A BÖLCSŐDEI NEVELÉSÜNK- GONDOZÁSUNK

Szakmai programunk törzse *„A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja”*. Természetesen ezek gyakorlati megvalósítása módosul a helyi sajátosságok és lehetőségek miatt. Igazodik a környezetünkben élő családok helyi igényeihez, s a fenntartó elvárásaihoz.

A bölcsődei nevelés centrumában a kisgyermek, és az őt nevelő család áll. Célunk, a gyermek egészséges, harmonikus fejlődésének elősegítése, testi-szellemi, érzelmi és szociális fejlődésük támogatásán keresztül. A családban nevelkedő kisgyermekek számára a családi nevelést segítve, napközbeni ellátás keretében feltétel nélküli szeretettel és elfogadással, a gyermek nemzetiségi/etnikai hovatartozásának tiszteletben tartásával, identitásának erősítésével, kompetenciájának figyelembe vételével segítse a harmonikus fejlődését.

A BÖLCSŐDEI NEVELÉSÜNK

A bölcsődei nevelésünk főbb feladata a kisgyermekekkel való szoros, biztonságot nyújtó érzelmi kapcsolat kialakítása, a személyiségfejlődés optimális feltételeinek megteremtése, az öntevékenység és az önállósulás támogatása, a környezethez való alkalmazkodás, az alapvető kultúrhigénés szokások kialakulásának és viselkedési szabályok megtanulásának segítése.

Fontos, hogy gyermekeink elsajátítsák azokat a készségeket, képességeket, melyek segítségével hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedhetnek a saját kulturális környezetükben, és alkalmazkodhatnak az életükben bekövetkezendő változásokhoz.

4.1. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS ALAPELVEI

A család rendszerszemléletű megközelítése

A család ma is az első közösség, a társas viselkedés tanulási és gyakorlási közege, a társadalom és kultúra közvetítője. A családokkal folytatott hatékony kommunikáció és közös munka miatt érdemes a családra élő és változó rendszerként tekinteni.

A családlátogatáson és az adaptációs időszak alatt tapasztaltak, valamint a gyermek viselkedési mintái, segítséget nyújtanak nekünk abban, hogy a családnak, ha szükséges tudunk segíteni. Megértéssel, együttérzéssel és támogatással, tanáccsal. A bölcsődei dolgozók mintanyújtása a családok, gyermekek felé nem csak a szakdolgozók feladata. Az erősségek hangsúlyozása által a szakember hozzájárulhat a család életminőségének javításához.

A mi intézményünkbe nagyon sok igen hátrányos helyzetű, anyagilag is nehéz körülmények között élő család jár. Többségük változni szeretne, és mindent megadna gyermeke számára. Szükség, illetve igény esetén életvezetési segítséget (például: ötletek a változatos, de nem anyagilag megterhelő egészséges ételek kitalálásához, elkészítéséhez), valamint a szakemberek segítségének elérését tudjuk biztosítani (bölcsődei szociális munkás).

A koragyermekkori intervenciós szemlélet befogadása

A korai gyermekkori intervenció magában foglal minden olyan tevékenységet, mely a gyermek sajátos szükségleteinek megtámogatását szolgálja: biztosítja és elősegíti személyes fejlődését, erősíti a család kompetenciáit, támogatja a család és a gyermek társadalmi befogadását.
A kisgyermeknevelők a gyermekkel való differenciált bánásmódnak az egyik aspektusa, a gyerek családi kontextusának megismerése, a gyereknevelés során annak figyelembe vétele, egyúttal a család – bölcsőde együttműködése a gyermeknevelés folyamatában.

A bölcsődénk funkcióját tekintve alkalmas színtér a koragyermekkori intervenció szemléletének alkalmazására. Kisgyermeknevelőink feladata az esetlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése.

A családi nevelés elsődleges tisztelete

A kisgyermekek nevelése elsősorban a családban történik. Ez a család joga és kötelessége. Mi, bölcsődei szakemberek a családi nevelés értékeit, szokásait és hagyományait tiszteletben tartva, azokat megerősítve vehetünk részt a ránk bízott gyermekek nevelésében.
A kisgyermeknevelők csak a Szülőkkel közösen tudnak fejlődést és eredményeket elérni. Ennek tükrében több közös programunk is van. Negyedévente a szülők által megválasztott témában szülő-csoportos megbeszélést tartanak a szoba kisgyermeknevelői, szükség esetén fogadóórát egyeztetnek a szülőkkel. Minden nap az átadás- átvétel közben röviden megbeszélhetik az otthon és a bölcsődében történő fontosabb, a gyermek életét, hangulatát, fejlődését befolyásoló eseményeket. Közös ünnepeink közelebb hozzák a családokat, ilyenkor bölcsődénk egy nagycsaláddá alakul.

A kisgyermeki személyiség tisztelete

„A gyermek, akármilyen kicsi, már egy kicsit személyiség, aki saját lelkiismerettel rendelkezik. Ha úgy kezeljük a gyermeket, hogy észrevegye, saját lelkiismerete bünteti a legjobban, ezzel neveljük a legjobban."

(Anne Frank)

A kisgyermek egyedi, megismételhetetlen. Senki mással nem helyettesíthető egyed, egyéni szükségletekkel rendelkező, fejlődő személyiség. Kiemelt védelem, bánásmód illeti meg.
A bölcsődei nevelésünk a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul az alapvető gyermeki jogok tiszteletben tartásával. Intézményünkben jól együtt tudnak élni az eltérő etnikai,

kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli gyermekek, családok. Erre nagy hangsúlyt fektetünk. A vegyes korösszetételű csoportok a gyermekeket a korosztályi eltérésből adódó különbözőségeket is megtanulják elfogadni, s segítik a kisebbeket a már önállóbb gyermekek.

A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

A kisgyermeknevelő személyisége a legfontosabb munkája során. Empatikus, nyugodt, fejlődőképes, hiteles személyiséggel kell, rendelkezzen ahhoz, hogy a napi feladatokban helyt tudjon állni. Szakmai tudása összetett, ismeri a kisgyermek fejlődését, annak szakaszait, a család rendszerét, pedagógiai módszereket, törvényi előírásokat, a társadalmi változások hatásait. Tisztában van a gyermekek jogaival, a szülők jogaival, kötelességeivel, ismeri a szakma Etikai Kódexében foglaltakat, és e szerint dolgozik. Tudatában van azzal, hogy minden mozdulata, szava, hangulata a gyermek számára minta, és befolyásolja személyisége fejlődését. Jó kapcsolatot ápol a szülőkkel, ha szükség van, segíti, erősíti őket. Vidám, egészséges személyiséggel rendelkezik. Tud örülni az apró sikereknek, sírni, ha kell, de talál megoldást a feloldásra. Nevet, bátran mosolyog, énekel, mondókázik, nem szégyell „önfeledten gyermekként" viselkedni a gyermekek között, de megmarad felnőttnek, kisgyermeknevelőnek, amikor kell!

A biztonság és a stabilitás megteremtése

A környezeti, tárgyi, személyi állandóság, a napirend folyamatossága, és a kiszámíthatóság elősegíti a gyermek biztonságérzetének kialakulását. A „saját" kisgyermeknevelő-rendszer, felmenőrendszer szintén a biztonságot, stabilitást segíti elő. Így könnyebben tud majd később alkalmazkodni a fokozatosan bevezetett változásokhoz, az új megismeréséhez, alkalmazkodó képessége jobb lesz. A kisgyermek egyéni igényeitől függő, bölcsődénkben történő beszoktatásra, adaptációs időszakra úgy tekintünk, mint a kisgyermek elveszett biztonságának újrateremtésére.
A jól szervezett folyamatos és rugalmas napirend a gyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését szolgálja. A nyugodt, folyamatos gondozás feltételeinek biztosításával törekszünk a gyermekek biztonságérzetének növelésére, megteremtve a kiszámíthatóságot, aktivitást, önállósodást.

Fokozatosság megvalósítása

A fokozatosságnak minden területen, minden időben érvényesülnie kell, minden új eseményhez, dologhoz, ízhez fokozatosan kell hozzászoktatni a gyermekeket. Így könnyebben elfogadják az új helyzeteket, segíti az alkalmazkodásukat. Megismernek új dolgokat, helyzeteket biztonságos, meleg és szeretetteljes, támogató légkörben.

Egyéni bánásmód érvényesítése

A kisgyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a kisgyermeknevelő elfogadó, empatikus, hiteles nevelői magatartása. A bölcsődei gondozásunkban, nevelésünkben figyelembe vesszük a kisgyermek érésének, egyéni fejlődésének ütemét, a pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját, nemzetiségi/etnikai, kulturális és vallási hovatartozását. A fejlődés ütemét mindig az adott gyermekhez viszonyítva kell megítélni, és elismerni. Fontos, hogy a bölcsődénkbe járó kisgyermekek mindegyike egyéni szükségleteihez igazodó mértékben részesüljön érzelmi biztonságot nyújtó gondoskodásban és támogatásban.

Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei. A gondozás-nevelés valamennyi helyzetében igyekszünk lehetőséget biztosítani a kisgyermek számára ahhoz, hogy érdeklődésének, fejlettségének pillanatnyi pszichés szükségleteinek megfelelően ismerkedhessen a személyi, tárgyi környezetével úgy, hogy viselkedési mintát és segítséget kapjon optimális és sokoldalú fejlődéséhez és szocializációjához.
A professzionális gondozásunk, az elfogadó és támogató magatartásunk hozzájárul a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához. A gondozás a nevelési feladatok megvalósulásának egyik kiemelt színtere.

A gyermeki kompetenciakésztetés támogatása

Az első három évben alapozódnak meg a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák, ezért támogatásuk bölcsődénkben kiemelt jelentőséggel bír. Biztosítjuk, hogy minden tevékenység alkalmával (játék, gondozási helyzet) ismeretekhez, élményekhez és tapasztalatokhoz jussanak a ránk bízott gyermekek. Így átélhetik a spontán tanulás örömét, megerősödhet benne a világ megismerésének vágya. Kíváncsiságát igyekszünk fenntartani pozitív megerősítéssel, támogatással, bizalommal és sok-sok szeretettel.
Az évszakoknak megfelelően a természet csoportszobába történő behozásával színesítjük a gyermekek környezetét. Apró manuális fejlődést elősegítő tevékenységeknél is kiemelt figyelmet fordítunk a természet megismerésére.

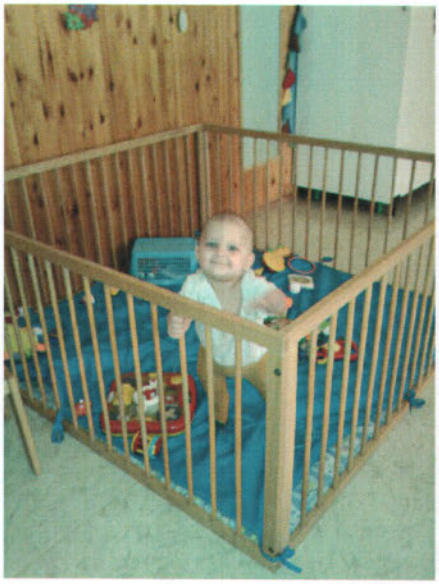

4.2. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS FELADATAI

A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése

A bölcsődénk, mint a kisgyermekes családokkal kapcsolatba kerülő első gyermekintézmény jelentős szerepet tölt be a szülői kompetencia fejlesztésében, ezért nagyon fontos a család erősségeinek megismerése, támogatása. Egyre több szülő bizonytalan magában, pozitív megerősítéssel nem csak a szülőnek, a gyermeknek, de az egész családnak segítünk.

Tudjuk, hogy a bölcsődében dolgozó kisgyermeknevelők egyedül nem érhetnek el sikereket, csak a családdal közösen tudnak tenni a gyermekekért. Egyenrangú, partneri és bizalmon alapuló kapcsolat elengedhetetlen a kisgyermekek harmonikus fejlődéséhez. Az adaptáció során elsősorban a szülői mintákat vesszük át, úgy etetjük, altatjuk a ránk bízott gyermekeket, ahogy azt megszokta otthon az édesanyjától, Édesapjától. A gyermek megismeréséhez, egyéni igényeinek felismeréséhez ez a lépés elengedhetetlen. A kisgyermeknevelőink szaktudásukra, tapasztalataikra építve, a szülők igényeihez igazodva közvetítik a kora gyermekkori fejlődéssel, neveléssel kapcsolatos ismereteket, módszereket.

Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

Az egészség fogalmát az Egészségügyi Világszervezet így definiálta: „Az egészség a testi (fizikai), a szellemi (pszichikus) és a társas-társadalmi (szociális) jólét állapota, nem csupán a betegség és nyomorékság hiánya." A definíció szerint a bölcsődei nevelés általános nevelési feltételei közé az alábbi egészségfejlesztő tevékenységek sorolandók:

- a testi egészség (gondozás, ápolás, mozgás-fejlesztés);
- a lelki egészség (értelmi fejlesztés, érzelmi biztonság nyújtása);
- a szociális kapcsolatok harmóniája (közösségi élet, segítés stb.);
- a gyermekek egészséges életmódjának, egészségvédő szokásainak kialakítása, az egészségvédő képesség fejlesztése;
- az egészséges, kellő ásványi anyagot, vitamint, és hasznos tápanyagot tartalmazó jó ízű ételek fokozatos megismertetése, elfogadtatása;
- a kisgyermeknevelők és a további dolgozók viselkedésének szabályozása;
- a szülők otthoni egészségnevelő feladatai (higiénés szokások alakítása);
- az egészségvédő példamutatás;
- az egészségügyi szolgálattal való együttműködés (bölcsődeorvos, preventív fogászati ellenőrzés).

Meg kell adnunk a lehetőséget gyermekeinknek, hogy már születésüktől fogva, kialakíthassanak olyan életviteli módot az étkezés, táplálkozás és mozgás terén, amellyel az egészséges felnőttkort élhetik meg.
A felső légúti megbetegedések megelőzése, illetve lefolyásának, mélységének csökkentése érdekében létrehoztuk sószobánkat. Ősztől-tavaszig, hetente két alkalommal, 20-20 percet töltenek a Sommadrin sószobában, kisgyermeknevelőikkel a gyermekek.

Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése

„A társas viselkedés fejlődésének elősegítése a különféle szociális összetevők (motívumok, képességek, készségek, szokások, ismeretek, minták, rutinok) irányított, tudatos fejlesztésével válhat eredményessé „(Zsolnai, Lesznyák és Kasik 2009).
A szociális kompetencia az életkor előrehaladtával folyamatosan módosul, változik. A szociális képesség funkciója, az egyén szociális kölcsönhatásainak, a szociális környezettel

való együttélésének eredményes, hatékony megvalósítása, szándéktalan/szándékos önadaptációja, önfejlődése és szociális környezetének alakítása, fejlesztése.
Kisgyermeknevelőink nevelői magatartása magában foglalja, a szakember érzelmi elérhetőségét és hitelességét, az érzelmek kifejezésére való ösztönzést, a pozitív és bíztató üzenetek rendszeres közvetítését, a világos elvárások és határok megfogalmazását.
A kisgyermekek bölcsődénkbe kerülése, jó lehetőséget teremt a társas kapcsolatok megtapasztalására. Az együttlét helyzetei az énérvényesítés, a tolerancia, az empátia

gyakorlásának színterei, amelyek hozzájárulnak az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztéséhez.

A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

A kisgyermek életkorának, érdeklődésének, és fejlettségi szintjének megfelelő, tevékenységek lehetőségének biztosítása:

- az önálló aktivitás és kreativitás támogatása;
- ismeretnyújtás minden helyzetben;
- a gyermek tevékenységének támogató-bátorító odafigyeléssel kísérése;
- a gyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során élmények, viselkedési helyzetek megoldási minták nyújtása.

A kisgyermek érdeklődésének erősítése, a játékos felfedezés, és a cselekvéses tanulás lehetőségeinek megteremtése, a kisgyermeknevelőink aktív részvételével, és a megfelelő környezet kialakításával történik.

4.3. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS FŐBB HELYZETEI

Alapvető szempont, hogy a bölcsődei élet, a kisgyermek számára, élményt nyújtó, részvételre motiváló és tanulási tapasztalatokat biztosító legyen. Valamennyi tevékenység, élethelyzet alakításának módszertani alapja az egyéni bánásmód érvényesítése, a gyermek pozitív önállósági törekvéseinek, önértékelésének erősítése.

Tanulás

A teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak a mi bölcsődénkben nincs helye. A bölcsődei nevelés-gondozás területén, a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük: minden olyan tapasztalat, és/vagy információszerzési folyamattanulás, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben és/vagy a gondolkodásban. A tanulás a gyermek életkorából, és fejlettségéből adódó tevékenység, illetve tevékenységbe ágyazottan történik. A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés. A bölcsődés korú gyermekek tanulási színterei: a gondozás, a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység, valamint a kommunikáció. A tanulás formái: utánzás, spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő-gyermek interakcióból származó ismeretszerzés, és szokáskialakítás.

A beszéd a kisgyermekkori tanulás talán legfontosabb eleme. A kommunikatív képességek fejlődésének feltételei, a biztonságos, és támogató környezetben zajló felnőtt-gyermek, és gyermek-gyermek interakciók. Figyelembe kell vennünk azoknak a gyermekeknek a nyelvi szükségleteit is, akiknek nem magyar anyanyelvűek.

Gondozás

A gondozás, bensőséges interakciós helyzet a kisgyermeknevelő, és gyermek között, amelynek elsődleges célja a gyermek fizikai, testi szükségleteinek maradéktalan kielégítése.

A személyes, és a szociális kompetenciák kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek, kezdettől fogva aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben, szabadon próbálkozhasson úgy, hogy érzi a kisgyermeknevelő figyelmét, támogató segítségét. A gondozás jelentősen befolyásolja a szokások kialakítását, és az önállóságot.

A kisgyermek nevelésénél-gondozásánál figyelembe vesszük, hogy fejlődésére hatással vannak öröklött tulajdonságai, környezete tárgyi és személyi feltételei. Az egyéni eltéréseken túl, életkoronként is változó testi és lelki szükségletei vannak.

Játék

„...A játék korántsem játék, puszta szórakozás, időtöltés, hanem fontos ismeretek szerzésének, és kifejezésének módja, valamint a kínzó belső feszültség csillapításának, az „öngyógyításnak" is eszköze..." (Ranschburg Jenő: Szülők lesznek)

A gyermekkor legfontosabb tevékenysége a játék, ez által fedezi fel, és ismeri meg a valóságot. A játék lehetőséget ad a társas kapcsolatok fejlődésére, a többi gyermekkel való együtt-játszásra, mely örömforrás számára. A társak viselkedése mintát nyújt, ezzel segíti a szociális képességek fejlődését.

A nyugodt játék feltételei: a megfelelő napirend biztosítása; a játékok helyes kiválasztása és elrendezése; a gyermekek kreativitásnak elősegítése, támogatása; az öntevékenység és szabad választás lehetősége. Ehhez elengedhetetlen a kisgyermeknevelői állandóság, a nyugodt,

barátságos és szeretettel teljes légkör, a környezet megfelelő elrendezése, valamint a játékok mennyiségi és minőségi megfelelősége.

Mozgás

A kisgyermek mozgásigénye óriási, a mozgás számukra a játék egyik lehetősége és örömforrás is egyben. A rendszeres szabad mozgás hatására bővülnek tapasztalatai, ismeretei. Fejlődnek testi képességeik, kialakul a helyes testtartás, a harmonikus szép mozgás. Jelentős szerepe van az egészség megóvásában, a szervezet biológiai egyensúlyának fenntartásában.

A kisgyermeknevelő feladata, hogy a megfelelő napirenddel elegendő időt, helyet, valamint megfelelő mozgásfejlesztő eszközöket biztosítson. A mozgásfejlesztő eszközök használata során, a kisgyermekek szabadon próbálhatják, végezhetik az egyes mozgásformákat. Fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik a mozgásuk. Az önállósági törekvések támogatása során, a gondozási műveletekben való aktív részvétel lehetőséget ad a praktikus mozgások gyakorlására, finomítására. Természetesen a derűs, biztonságos légkör megteremtése ebben a nevelési helyzetben is elengedhetetlen feltétel.

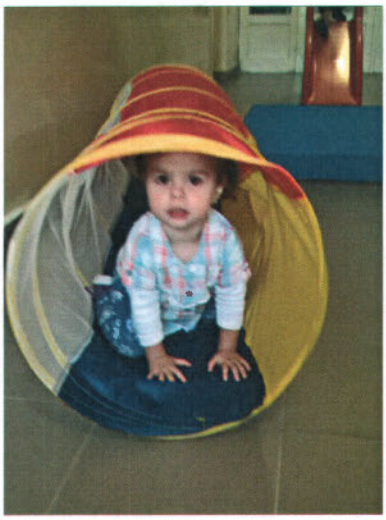

Mondóka, ének, vers, mese

Az örömteli, élmény gazdag mondóka, ének-zene a hallás- és ritmusérzéken kívül, segíti a helyes légzés kialakulását is.
A zenehallgatás öröm. Nem csak művel, de személyiséget is formál. Törekszünk a gyermek zenei érdeklődésének felkeltésére, zenei ízlésének formálására és esztétikai fogékonyságának kialakulására. A személyes kapcsolatban, játékhelyzetben átélt mondókázás, éneklés pozitív érzelmeket keltenek, örömélményt, érzelmi biztonságot adnak a kisgyermekeknek. Az adaptáció időszakában, könnyebben megnyugszik a kisgyermek, ha énekelünk, mondókázunk neki.
Fontos a gyermek számára, hogy az ének és a mondóka, ne csak a nap egyik bizonyos szakaszára korlátozódjék, hanem bármikor legyen lehetőségük e tevékenységre. Legyen alkalom és mód az ünnepekhez kapcsolódó szokások, zenék, dalok megismerésére, a hagyományok ápolására.
A gyermekek szívesen és sokat énekelnek, mondókáznak, ha ezt látták, hallották a kisgyermeknevelőktől. A kiegyensúlyozott, boldog gyermek spontán énekel, dallamokat talál ki, de szívesen és figyelmesen hallgatja, élvezi a kisgyermeknevelő éneklését, hangszerjátékát, mondókázását.
A mesélés, verselés, és a képeskönyv nézegetése is nagy hatással van a kisgyermek értelmi, érzelmi és szociális fejlődésére.
Mindezek által a gyermek olyan ismeretekre tesz szert, amelyekre más helyzetekben nem lenne lehetősége:

- gazdagodik emberismerete, segíti a világban való eligazodását;
- a róla szóló történetek hatására jobban fel tudja dolgozni saját élményeit, érzéseit;
- a főhőssel való azonosulás révén fejlődik empátiája;
- megtanulja a folyamatos beszéd megértését, a nyelvi struktúrákat, relációkat;
- segíti az idő-tér, ok-okozati összefüggésével, a különféle viszonylatrendszerekkel kapcsolatos fogalmak kialakulását.

Alkotó tevékenységek

Az alkotó tevékenységek komplex élményt nyújtanak, mind a fantáziában, mind a játékban. A gyermek tér-, forma-, színképzésének gazdagítása, esztétikai érzékenységük, szép iránti fogékonyságuk, igényességük alakítása a cél. A kisgyermeknevelő feladata, hogy vizuális tapasztalatot nyújtson életkoruknak megfelelően, valamint megteremtse a feltételeket a gyermek ábrázoló, konstruáló képességének fejlődéséhez. Ehhez elegendő időt, lehetőséget kell biztosítania, hogy a gyermek bármikor alkothasson. A kisgyermeknevelő fokozatosan, mindig a fejlettségi szintjükhöz megfelelően ismertesse meg a gyermeket a különböző technikákkal, különféle anyagokkal (kézzel, ujjal, zöldséggel/terménnyel, marokecsettel, ecsettel, nyomdával történő festés). Az alkotó tevékenység, fejleszti a problémamegoldó gondolkodást, a természeti és környezeti ismeretek elsajátítását. Nem mellesleg örömhöz jut az egyéni, és társas alkotásai révén. Ehhez elengedhetetlen, hogy a kisgyermeknevelő értékként kezelje az elkészült alkotásokat.

Egyéb tevékenységek

Az egyéb tevékenységek, valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez, és megoldásához, a környezet aktív megismeréséhez, az egymásról és a környezetről való gondoskodáshoz kapcsolódnak (pl. kisebb társuknak a cumisüveg odaadása, virághlocsolás, őszi falevelek gyűjtése stb.). Az öröm forrásai az „én csinálom" élményének, az együttességnek, a közös munkálkodásnak, és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése.

4.4. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK SAJÁTOS FELTÉTELEI

„Saját kisgyermeknevelő"- rendszer

A kisgyermeknevelőink személyiségükkel, nevelői attitűdjükkel mintát jelentenek a családok, és a gyermekek számára egyaránt.
A „saját kisgyermeknevelő"- rendszer a biztonság, és a stabilitás megteremtésének elengedhetetlen feltétele. A „saját kisgyermeknevelő" szoktatja be a gyermeket a bölcsődébe, és a bölcsődébe járás egész időtartama alatt ő a kisgyermek nevelője (felmenőrendszer). Ő kíséri figyelemmel a kisgyermek fejlődését, tartja számon az egyes fejlődési állomásokat, vezeti az ehhez kapcsolódó szakmai dokumentációt és felelősséggel tartozik a rábízott gyermekekért.
A „saját kisgyermeknevelő"- rendszerben több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait, esetleges lemaradásokat.

Gyermekcsoportok szervezése

Bölcsődénkben, mint mindenhol a gyermekcsoportok létszáma jogszabály által meghatározott. Az előírtnál magasabb csoportlétszám nem fogadható el, mert akkor a minőségi bölcsődei nevelés sérülne.

A bölcsődei nevelés alapelveinek megfelelően, a kisgyermek a bölcsődébe járás teljes időtartama alatt, ugyanabba a gyermekcsoportba jár. Bölcsődénkben életkor szerint homogén és vegyes csoportok egyaránt előfordulnak. Mindkettőnek számos előnye és hátránya is van. Mivel nálunk nagyon nagy a fluktuáció, nem szeptemberben áll össze a csoport, ezért többnyire a vegyes csoportok a kivitelezhetőek.

Napirend

A jól szervezett, és rugalmas napirend megvalósításával célunk:
- a gyermek igényeinek, szükségleteinek kielégítése;
- a nyugodt, és folyamatos gondozás biztosítása;
- a biztonságérzet, tájékozódás és a kiszámíthatóság megteremtése;
- lehetővé teszi az aktivitás és az önállósodás lehetőségét.

Minden csoportnak a gyermekek fejlettségéhez, érettségnek és korának megfelelő, a gyermeki szükséglethez igazított folyamatos, és rugalmas napirendje van. Ez biztosítja a nyugodt nevelés, gondozás feltételeit. A napirend a gyermekek összetételén túl, függ az évszakoktól, az időjárástól, az aznapi létszámtól, valamint a gyermekek pszichés és egészségügyi állapotától is. Napirendünk kialakításánál, szem előtt tartjuk, hogy a legtöbb időt játékra fordíthassák a gyermekek, és minimális legyen a várakozási idő számukra.

4.5. CSALÁDOK TÁMOGATÁSÁNAK MÓDSZEREI ÉS LEHETŐSÉGEI

A családok támogatása, a családban hatékonyan működő erőforrások felkutatására, és ezen erőforrások eredményes működtetésére irányul. Így hozzájárul a család szocializációs funkciójának, minél szélesebb körű kibontakozásához.

A családlátogatás

A családlátogatás lehetőséget nyújt arra, hogy a szülő bővebben tájékoztatódjon a bölcsődei életről, szokásokról, jobban megismerje azokat a kisgyermeknevelőket, akikre a gyermekét bízza. Ez a családdal való első igazi kapcsolatfelvétel, a gyermek és a szülők otthoni környezetében való megismerése. A családlátogatás fontos színtere a bizalmi kapcsolat megalapozásának, ami feltétele a későbbi jó együttműködésnek.
Bátrabban mer kérdezni a Szülő, a saját megszokott környezetében, valamint a gyermek is nyitottabb, a biztonságot nyújtó falak között. Ha a családlátogatáson a gyermek azt látja, hogy a szeretett szülő/k, jó hangulatban beszélgetnek a „nénikkel", akkor bizalmat érez az „idegen" felnőtt iránt, mely a későbbi, bensőséges kapcsolat alapja.

Beszoktatás (adaptáció) – szülővel történő fokozatos beszoktatás

A két hetes szülővel történő fokozatos beszoktatás előnye, hogy a fokozatosságon túl, az Anya, vagy az Apa jelenléte biztonságot ad a kisgyermeknek, és megkönnyíti az új helyzethez való alkalmazkodását. A kisgyermek és a kisgyermeknevelője között fokozatosan kialakuló érzelmi kötődés, segíti a gyermeket új környezetének elfogadásában, jelentősen megkönnyíti a beilleszkedést a bölcsődei közösségbe.

Napi kapcsolattartás

A napi kapcsolattartás célja a rövid, kölcsönös informálás, a kisgyermek érzelmi állapotáról, hangulatáról, az őt érintő napi történésekről, változásokról. Az interakciós helyzetet a pozitív hangvétel jellemzi, a szakmai etikai szabályoknak és az időkereteknek megfelelően.

Egyéni beszélgetés

Az egyéni beszélgetés: a kisgyermek fejlődéséről szóló részletes, kölcsönös tájékozódást, vagy a hosszabb megbeszélést igénylő kérdések, nevelési problémák, közös átgondolását szolgáló találkozási forma. Kezdeményezheti a szülő, a kisgyermeknevelő, a bölcsődevezető. A szakmai kompetencián túlmenő kérdésben kérhető egyéb szakember közreműködése.

A szülőcsoportos beszélgetések

Szülőcsoportos-beszélgetéseket szobánként, évente 3-3 alkalommal tartunk. Ennek a beszélgetésnek a témáját, a szülőkkel közösen döntjük el. A beszélgetés alatt a másik csoportban a gyermekfelügyeletet ellátjuk. A kisgyermeknevelők vezetésével, de a Szülők aktív részvételével történik ez a kommunikáció. Pozitív, és negatív élményeiket, tapasztalataikat osztják meg egymás között. Egymástól is tanulva, megoldási praktikákat vihetnek magukkal. Megerősíti a szülői kompetenciájukat, s megnyugodnak, mert rájönnek, hogy ilyen jellegű problémákkal mások is küzdenek.

Szülői értekezlet

Szülői értekezlet, a bölcsődei vonatkozásban, a szülők általános és az adott gyermekcsoportra vonatkozó tájékoztatását, valamint a gyermekeket érintő, a szülőkkel közösen meghozandó döntések elősegítését szolgálja. Egy nevelési éven belül két alkalommal tartunk szülői értekezletet (az adaptációs időszak előtt az Új Szülőknek, illetve az óvodavezetővel közösen, az óvodába menő gyermekek Szüleinek), ezen felül a bölcsődét, vagy az adott gyermekcsoportot érintő különleges helyzetekben rendkívüli szülői értekezlet összehívására is sor kerülhet.

Indirekt kapcsolattartási formák

Az indirekt tájékoztatási formák, jól kiegészítik a direkt kapcsolattartási formákat. Az üzenő füzetben megjelenő írásbeli tájékoztatók, hirdetőtáblák, honlap, közösségi oldalakon való megjelenések lehetőséget adnak az ismeretterjesztésre.

ÜNNEPEK, HAGYOMÁNYOK

Bölcsődénkben igen nagy figyelmet fordítunk, a családokkal közös rendezvényeinkre, ünnepeinkre, hagyományainkra.
Minden évben együtt ünnepeljük meg a karácsonyt a családokkal. Ilyenkor közösen bontogatják az ajándékaikat, majd a szülőket megvendégelve, jó hangulatú közös játék zajlik.

Belső, csak a gyermekeket érintő ünnepeink a Télapó, a Húsvét, és a Farsang. Minden évben ellátogat hozzánk a nagyszakállú télapó. A kicsikhez az ablakon kopog be, a nagyobbakkal és bátrabbakkal személyesen találkozik és adja át az ajándékot. Ilyenkor minden gyermek pár dicsérő szót is kap a Télapótól (amit a kisgyermeknevelőik írtak).

A Farsang igazi lényege bölcsődénkben a zenehallgatás, a feldobódott hangulat és a tánc napja. Beöltözhetnek jelmezbe, de nem kötelező.

Minden évben szombati napon kerül sor a gyermeknapi rendezvényre, amin mindig nagy számban, és hatalmas örömmel vesznek részt a családok. Ilyenkor szeretettel várjuk a testvér, illetve rokon gyermekeket is. Ezen a rendezvényen már a következő nevelési évtől bölcsődébe kerülő, új gyerekeket is fogadjuk. Nagyon kellemes hangulatú, vidám, változatos programokban gazdag délelőttöt szoktunk együtt tölteni.

A bölcsődei gondozás-nevelés végén, elbúcsúzunk óvodába induló okos, nagy gyermekeinktől. Ez nagyon jó érzés, hisz a kisgyermeknevelők munkájának gyümölcse beérik, de legalább annyira fájdalmas is számukra. Ilyenkor búcsúuzsonnával, közös énekléssel-mondókázással, tarisznyával szoktuk elbúcsúztatni a gyermekeket.

4.6. A BÖLCSŐDEI ELLÁTÁS KAPCSOLATRENDSZERE

Bölcsődénk kiemelt kapcsolatai

- ❖ Intézményen belüli kapcsolatok
  - Az Egyesített Bölcsődék vezetőjével napi, a társbölcsődékkel heti kapcsolatban állunk.
  - Szoros kapcsolatban állunk a szakmai tanácsadóval, szakmai kérdésekben szükség szerint konzultálunk

- ❖ Más intézményekkel való kapcsolatok
  - o Fenntartónkkal: Bp. Főváros X. kerületi Önkormányzattal
  - o Bárka- Kőbányai Szociális és Gyermekjóléti Központtal
  - o A Bárka - Átmeneti Gyermekotthonával
  - o Törekszünk a mellettünk működő Gyöngyike Óvodával hatékony, partneri kapcsolatot kialakítani és ápolni. Kölcsönösen látogatjuk egymás intézményeit, programjait. Közös munkánk eredményeként a bölcsődéből óvodába menő gyermekeink könnyebben veszik az adaptációs nehézségeket.

A bölcsődék – egymás kompetencia határainak kölcsönös tiszteletben tartásával – együttműködnek mindazokkal, akik a családoknak nyújtott szolgáltatások és ellátások során a gyermekkel, vagy családjával kapcsolatba kerülhetnek. A problémás, nehéz szociokulturális háttérrel élő gyermekek élethelyzetének javítása, ezen intézményekkel szorosan együttműködve történik.

"Gyermekeitek nem a ti gyermekeitek. Ők az élet önmaga iránti vágyakozásának fiai és leányai. Általatok érkeznek, de nem belőletek. És bár veletek vannak, nem birtokaitok. Adhattok nékik szeretetet, de gondolataitokat nem adhatjátok. Mert nekik saját gondolataik vannak. Testüknek adhattok otthont, de lelküknek nem. Mert az ő lelkük a holnap házában lakik, ahová ti nem látogathattok el, még álmaitokban sem. Próbálhattok olyanná lenni, mint ők, de ne próbáljátok őket olyanná tenni, mint ti vagytok. Mert az élet sem visszafelé nem halad, sem meg nem reked a tegnapban. Ti vagytok az íj, melyről gyermekeitek eleven nyílként röppennek el. Az íjász látja a célt a végtelenség útján, és ő feszít meg benneteket minden erejével, hogy nyilai sebesen és messzire szálljanak. Legyen az íjász kezének hajlítása a ti örömetek forrása: Mert ő egyként szereti a repülő nyilat és az íjat, amely mozdulatlan." (Kahlil Gibran)

Bölcsődék szervezeti ábrája

4.7. SZOLGÁLTATÁSAINK

Só-szoba használata

A bölcsődében olyan só terápiás szobát alakítottunk ki, ahol a SOMADRIN gyógyító hatását élvezhetik a gyermekek.
A légúti betegségben szenvedők közérzetét teszi jobbá, életminőségüket javítja jelentősen. Párolgása következtében létrejött klíma megközelíti, de bizonyos értelemben felül is múlja a természetes barlangok hatását és mindenféle helyhez kötöttség nélkül képes megvalósítani, úgymond "helybe vinni" a só-barlangok klímáját. Az így kialakult levegő hozzájárul a jó közérzet, a jó egészségi állapot fenntartásához. Főleg az őszi, téli időszakban ajánlott.

5. ÉLELMEZÉS

A bölcsődei élelmezésünk során a korszerű csecsemő- és kisgyermek táplálkozási elveket és a felnőtt étkeztetésre vonatkozó elveket és normatívákat vesszük figyelembe úgy, hogy a táplálék:

- mennyiségileg elegendő és minőségileg helyes összetételű,
- a higiénés követelményeknek megfelelő,
- megfelelő konyhatechnikai eljárásokkal elkészített,
- élvezhető legyen.

Intézményünkben a kórszerű táplálkozás feltételeinek tárgyi, személyi feltételei adottak. A gyermekek és a felnőttek ékeztetést saját főzőkonyháról biztosítjuk. Igény esetén a gyermekek részére diétás étkezést is tudunk biztosítani.

6. ÉRDEKVÉDELEM

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 35-37. sz. paragrafusa értelmében, a bölcsődei ellátásban részesülők érdekeinek védelmében az intézmény Érdekképviseleti Fórumot működtet. Az Érdekképviseleti Fórum szabályzata az intézményben megtekinthető.

Az Érdekképviseleti Fórum célja:

Az ellátásra jogosultak és az intézményi jogviszonyban állók érdekvédelme.

Az Érdekképviseleti Fórum feladata:

- Megvizsgálja az elé terjesztett panaszokat.
- Dönt a hatáskörébe tartozó ügyekben.
- Intézkedést kezdeményez az intézményvezetőnél, szükség esetén a fenntartónál.
- Véleményt nyilvánít az intézmény vezetőjénél a gyermeket érintő ügyekben.
- Javaslatot tehet az intézmény alaptevékenységével összhangban végzett szolgáltatások tervezéséről, működéséről, ebből származó bevételének felhasználásáról.
- Egyetértési jogot gyakorol a házirend jóváhagyásánál.

Az Érdekképviseleti Fórum működési területe:
A Kőbányai Egyesített Bölcsődék tagintézményei.

Az Érdekképviseleti Fórum működése:
A gyermek szülője, ill. törvényes képviselője panasszal élhet a bölcsőde vezetőjénél, az Egyesített Bölcsődék vezetőjénél, továbbá az Érdekképviseleti Fórumnál:

- az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében,
- a gyermeki jogok sérelme,
- az intézmény dolgozóinak kötelezettségszegése esetén.

A bölcsőde vezetője, az Egyesített Bölcsődék vezetője és az Érdekképviseleti Fórum a panaszt 15 napon belül köteles kivizsgálni és tájékoztatást adni a panasz orvoslásának lehetséges módjáról.
A gyermek szülője, ill. törvényes képviselője az intézmény fenntartójához, továbbá a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat, ha nem kap értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy, ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet.

7.A SZAKMAI FELKÉSZÜLTSÉG BIZTOSÍTÁSÁNAK MÓDJA, FORMÁI

A szakmai felkészültség elősegítése, biztosítása

Területi szakmai látogatások, szakmai konzultáció

A szakdolgozók következetes, magas színvonalú szakmai munkáját, a kerületi szakmai tanácsadó, az Egyesített Bölcsődék vezetője és helyettese segítik az éves látogatási terv alapján meghatározottak szerint. A megfigyelések eredménye, a tapasztalatok minden esetben az adott bölcsődevezetővel és a kisgyermeknevelőkkel megbeszélésre kerül. A megfigyelésekről írásos jegyzőkönyv készül.

A bölcsődék által a vásárolt szakmai könyvek, s ezek megismerésének segítségével friss ismeretek birtokába jutnak kisgyermeknevelőink.

Képzés, továbbképzés

A folyamatos önképzés, valamint az Egyesített Bölcsődék Vezetője és szaktanácsadó által szervezett továbbképzésen túl házon belüli továbbképzéseket is tartunk.
Havonta egy alkalommal felkészül egy-két kisgyermeknevelő egy adott témában, adott új szakmai könyv segítségével. Ezen felül évente két-három alkalommal a kisgyermeknevelőkkel egy szombati napot áldozunk arra, hogy elmélyüljünk a szakmánk mindennapi kérdésein. Ilyenkor szituációs gyakorlatokkal jelenítjük meg a problémát és közösen keressük meg a jó megoldásokat, amelyek ezután bármikor a kisgyermeknevelőink rendelkezésére állnak.

7. HATÁLYBALÉPÉS

Ezen szakmai programot

a

KŐBÁNYAI GYÖNGYIKE BÖLCSŐDE

részére

2017. január 1-től készítettük.

A szakmai program visszavonásig érvényes.

A Szakmai Programot a Kőbányai Önkormányzat Humánszolgáltatási Bizottsága 2016. december 13-án elfogadta.

A Szakmai Program naprakész állapotban tartásáról a bölcsődevezető, és az egyesített bölcsődevezetője gondoskodik.

Budapest, 2016.12.15

Bölcsődevezető

Egyesített Bölcsődevezető

A fenntaró részéről

MELLÉKLETEK

1.számú melléklet

Kőbányai Egyesített Bölcsődék Intézményei
KŐBÁNYAI GYÖNGYIKE BÖLCSŐDE
1101 Budapest, Salgótarjáni út. 47.

MEGÁLLAPODÁS

mely létrejött a Kőbányai Gyöngyike Bölcsőde, mint a napközbeni ellátását biztosító intézmény, valamint a bölcsődei ellátásban részesülő gyermek szülője (törvényes képviselője) között.

Szülő (törvényes képviselő) adatai:
Név:
Születési név:
Anyja neve:
Lakcíme:

Gyermek adatai:
Név:
Születési hely, idő:
Anyja neve:
Lakcíme:
TAJ szám:

A bölcsődei ellátás kezdő időpontja:

1. A 15/1998. (IV. 30.) NM rendelete alapján „bölcsődébe a gyermek húszhetes korától harmadik életévének, fogyatékos gyermek az ötödik életévének betöltéséig, ill. annak az évnek a december 31-éig vehető fel, amelyben a gyermek a harmadik életévét, fogyatékos gyermek az ötödik életévét betölti."

2. A bölcsődei ellátás időtartama: határozott vagy határozatlan (aláhúzandó).

3. A bölcsődei ellátás keretében az intézmény a gyermek számára az alábbiakat biztosítja:
   - a bölcsődei adaptáció elősegítése, minél család barátabb módon
   - szakszerű gondozás-nevelés, testi-lelki szükségletek kielégítése, a fejlődés és a szocializáció segítése,
   - napi négyszeri (orvos által ellenőrzött, az életkornak megfelelő) étkezés,
   - a fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezet,
   - egészségvédelem egészségnevelés, kultúrhigiénés szokások kialakulásának segítése,
   - állandóság (saját kisgyermeknevelő rendszer), egyéni bánásmód,
   - időjárástól függően napi lehetőség a szabad levegőn való játékra,
   - az egyéni ruhanemű kivételével, textíliával történő ellátás,
   - személyes higiéné feltételeinek biztosítása,
   - korcsoportnak megfelelő játékeszközök,
   - rendszeres orvosi felügyelet, óvodai életre való felkészítés.

4. A bölcsőde a szülő számára az alábbiakat biztosítja:
   - a házirend megismerése,
   - tájékoztatás a gyermekével napközben történő eseményekről,
   - rendszeres betekintés a kisgyermeknevelő által vezetett egyéni dokumentációba (üzenő füzet),
   - szülői értekezlet, egyéni és csoportos beszélgetés kisgyermeknevelővel, vezetővel,
   - tájékoztatók, étrendek megismerése.

5. A módosított 1997. évi XXXI. Tv. (továbbiakban Gyvt.) 148.§ (1)-(3), valamint (5) bekezdése alapján az intézményi ellátásért térítési díjat kell fizetni. A bölcsődei ellátásért fizetendő térítési díj mértékét az Önkormányzat rendeletben szabályozza. A térítési díj mértékét minden év március 31-ig a fenntartó önkormányzat képviselő testülete határozza meg. A Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat döntése alapján jelenleg nem kell térítési díjat fizetni.

6. A 22/2012. (V. 23.) önkormányzati rendelet szerint a bölcsődei ellátás keretében nyújtott étkezés díja naponta _____ Ft. Az étkezési díjat a szülő vagy a törvényes képviselő köteles megfizetni.
   - A megállapított étkezési térítési díjat minden hónapban az előre jelzett napon kell befizetni, még hiányzás esetén is. Az ilyen esetekben keletkezett túlfizetések csak két hónappal később (pl. januári hiányzás, márciusban) kerülnek jóváírásra. A jóváírást abban az esetben érvényesítheti a szülő amennyiben a gyermekének távolmaradását a házirendben foglaltaknak megfelelően a távolmaradást megelőzően, egy nappal előbb, 12 óráig le kell mondania. Amennyiben a távolmaradást nem jelenti be, akkor a térítési díjat gyermeke hiányzása esetén is be kell fizetnie.
   - Ingyenes étkezés igénybevétele esetén a gyermek hiányzását, a hiányzás okát és várható időtartamát a 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet értelmében a szülő köteles bejelenteni.

     13. § (1) Ha az intézményi és szünidei gyermekétkeztetést betegség vagy más ok miatt a gyermek nem veszi igénybe, a kötelezett az intézmény vezetőjénél, a szünidei gyermekétkeztetést biztosítónál bejelenti

     a) a távolmaradást és annak várható időtartamát, valamint

     b) a távolmaradásra okot adó körülmény megszűnését és azt, hogy a gyermek mikor veszi igénybe újból a gyermekétkeztetést.

A befizetés történhet:
- Készpénzzel az intézményben

a bölcsődei csoport hirdetőtábláján kiírt időpontban,
- Átutalással

a kiadott számlán szereplő fizetési határidő napjáig.
Ha a befizetés nem történik meg, akkor a be nem fizetett hónap elsejétől addig nem járhat a gyermeket a bölcsődébe, míg a térítési díj pótbefizetését nem rendezik.

Az étkezési térítési díj meghatározásához a szülőnek ki kell tölteni a 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 6. melléklete a „nyilatkozat gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybevételéhez bölcsődei ellátás és óvodai nevelés esetén" elnevezésű nyomtatványt, melynek a-e pontjaihoz a szükséges dokumentumokat és a díjfizetési kedvezményeket a kedvezményre való jogosultságot igazoló okiratot csatolni szükséges.

A nyilatkozat f pontjához, amelyben a szülő arról nyilatkozik, hogy a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkal csökkentett, azaz nettó összegének 130%-át, semmiféle dokumentumot nem szükséges csatolni.

7. Megváltozik az ellátás helye:
   - Nevelési év végén, ha a bölcsődei nevelési év közben állapítják meg a gyermek sajátos nevelési igényét. Kerületünkben két bölcsőde gondozza és neveli, a sajátos nevelési igényű gyermekeket. A Kőbányai Fecskefészek Bölcsőde, vagy a Kőbányai Gyermeksziget Bölcsőde legkésőbb a következő nevelési év elején átveszi (a szülőknek ebben az estben újabb megállapodást szükséges kitölteni) a gyermeket. Az intézményváltást minden esetben, a szülővel történt megbeszélés előzi meg.
   - Abban az esetben, ha a gyermekről a felvétel után derül ki, hogy ételallergiás, és olyan bölcsődébe nyert felvételt, ahol nincs dietetikus, vagy diétás szakács ezért az intézményben nem tudjuk biztosítani a diétás étkezést.

8. Megszűnik az ellátás:
   - Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testületének a 22/2012. (V. 23.) önkormányzati rendelet 11 §-a értelmében, ha a gyermek családjában született másik gyermekre tekintettel a szülője otthon tartózkodik.
   - Ha a gyermek a 3. életévét betöltötte és a bölcsődei nevelési év végéhez ért, valamint a Gyvt. 42.§ (1) alapján a gyermek 4. életévének betöltését követő augusztus 31.
   - Egy hónapi folyamatos hiányzás után, abban az esetben, amikor a szülő nem jelez az intézmény felé, csak különösen indokolt esetben és egyéni elbírálás alapján tudjuk a férőhelyet fenntartani.
   - Ha a bölcsőde orvosának szakvéleménye szerint a gyermek egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható, ill. magatartása veszélyezteti a többi gyermek egészségét.

9. A szülő a megállapodásban foglalt, az intézmény részéről fennálló kötelezettségek elmulasztása esetén panaszával a bölcsődevezetőhöz, az intézményvezetőhöz, valamint a fenntartó Önkormányzat Humánszolgáltatási Főosztályához fordulhat. Az érdekvédelemmel kapcsolatos szabályokról a Gyvt. 35-37. paragrafusa rendelkezik.

10. A Gyermeki jogokról bővebb információ a bölcsőde házirendjében található:
    A gyermekjogi képviselő címe, és elérhetősége a bölcsőde faliújságján kifüggesztve megtalálható.

11. A szülő aláírásával igazolja, hogy a Kőbányai Egyesített Bölcsődék tagintézmény vezetőjének a szóbeli tájékoztatását megkapta:
    a) az ellátás feltételeiről
    b) az intézmény által vezetett személyes nyilvántartásokról[1]
    c) az érték és vagyonmegőrzés módjáról,
    d) az intézmény házirendjéről, a napirendről,

[1] Mint az ellátásra jogosult szülője (törvényes képviselője) kötelességem az intézményi nyilvántartásokhoz szükséges adatokról és az azokban történő változásokról információt szolgáltatni.
Törvények:
Gyvt. 1997. évi XXXI. Törvény 139. § az intézmény által vezetett nyilvántartásokról
328/2011 (XII.29) Kormány rendelet 17§-18 A § adatszolgáltatás a nyilvántartásokhoz

e) a panaszjog gyakorlásának módjáról,
f) a fizetendő térítési díjakról, valamint a kedvezményes étkeztetés igénybevételének a feltételeiről
g) az érdekképviseleti fórumról

Az intézménybe folyó gondozó – nevelő - oktató munkáról, és az a-g pontokban felsoroltakról a szóbeli tájékoztatást tudomásul veszem.

Kelt: Budapest, 20..... év ..... hó .....nap

....
Szülő/gondviselő tagintézmény-vezető

A fent nevezett gyermek ellátása megszűnt: 20..... év ..... hó .....nap.

....
Szülő/gondviselő tagintézmény-vezető

2.számú melléklet

Kőbányai Egyesített Bölcsődék Intézményei
KŐBÁNYAI GYÖNGYIKE BÖLCSŐDE
1101 Budapest, Salgótarjáni út. 47.

Házirend

1.) A bölcsődében 20 hetes kortól a Gyermekek védelméről szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) 42/A. §-ban meghatározott időpontig neveljük és gondozzuk azoknak a szülőknek a gyermekeit, akik a Gyvt.41§ (1) meghatározott okok miatt, gyermekeik napközbeni ellátásáról nem tudnak gondoskodni. Az ellátás megkezdése előtt, de legkésőbb az ellátás megkezdését követő 2. hónap végéig a szülőnek igazolnia kell munkába állását.

2.) A bölcsőde nyitva tartása: Hétfőtől - Péntekig: 6.00 - 18.00 - ig.
Sajátos nevelési igényű gyermekek csoportja: Hétfőtől - Péntekig: 7.00 - 16.00 - ig.

3.) Kérjük a szülőket, segítsék a csoportok napirendjének kialakítását azzal, hogy gyermekeikkel legkésőbb 10 óráig megérkeznek a bölcsődébe. Lehetőség van arra, hogy alkalmanként későbbi időpontban érkezzenek, de ezt előre jelezni kell a kisgyermeknevelőnek. Fontos lenne, hogy gyermekükkel, ill. gyermekükért étkezések előtt, vagy étkezések után jöjjenek, mert a kisgyermeknevelők az étkezési idő alatt nem tudnak megfelelően odafigyelni az érkező gyermekre.
A gyermekekért 17.45- ig. szíveskedjenek a bölcsődébe érkezni.

4.) A bölcsőde – az alvásidő kivételével - lehetőséget biztosít a szülőknek, hogy betekintést nyerjenek az intézményben folyó szakmai munkába, megismerjék nevelési célkitűzéseinket, a kisgyermeknevelők által alkalmazott nevelési módszereket, és a gyermekek fejlettségéhez igazított kulturhigiénés szokások elsajátításának eredményeit. Nyitottságunk lehetővé teszi, hogy partneri kapcsolat alakuljon ki a bölcsőde és a családok között.

5.) A szülőknek gondoskodniuk kell arról, hogy gyermekeik tisztán, ápoltan érkezzenek a bölcsődébe.

6.) Kérjük a szülőket, hogy a bölcsődébe való bevétel előtt, gyermekeiket szükség szerint öltöztessék át, a gyermek korától függően kínálják fel a bili, vagy a WC használatát. Tájékoztassák a kisgyermeknevelőt a gyermek hogylétéről, az otthoni eseményekről. Hazavitelkor a kisgyermeknevelő beszámol a napi történésekről és átadja a szülőnek a gyermeket. Ekkor ismét a szülő feladata a gyermek utcai ruhába való átöltöztetése.

7.) A bölcsődéből a gyermeket csak a szülő, vagy az általa írásban megbízott személy viheti el. 14 éven aluli gyermek e feladattal nem bízható meg, és a kisgyermeknevelő nem adhatja ki a gyermeket olyan személynek sem, aki ittas!

8.) A bölcsődei átadókban minden gyermeknek külön, zárral ellátott szekrénye van a ruhák tárolására. Kérjük, hogy csak a legszükségesebb dolgokat tartsák a szekrényben, mert a bölcsődében hagyott tárgyakért, illetve a gyermek személyes tárgyaiért pl.: fülbevaló, játékok stb. nem tudunk felelősséget vállalni.

9.) A bölcsődébe csak egészséges gyermek hozható. A közösség egészsége érdekében lázas, (37,5 °C és ennél magasabb hőmérsékletű), antibiotikumot szedő, vagy fertőzésre gyanús gyermek nem látogathatja az intézményt. A családban előforduló fertőzőbetegségről a bölcsődét értesíteni kell.

10.) Abban az esetben, ha a gyermek napközben megbetegszik a bölcsődében, a kisgyermeknevelő értesíti a szülőt, vagy a szülő által kijelölt hozzátartozót. Ehhez feltétlenül szükséges a pontos cím és a telefonszám, amit az üzenő füzetbe kell beírni. Kérjük, hogy ilyen esetben minél előbb gondoskodjanak a gyermek hazaviteléről, illetve orvosi ellátásáról, ezzel is növelve a mielőbbi gyógyulását.

11.) Ha a szülő a gyermekét bármilyen ok miatt nem hozza a bölcsődébe, a távolmaradást előző nap 12 óráig be kell jelentenie, különben az intézménynek nem áll módjában az előre befizetett étkezési térítési díjat jóváírni.

12.) Kérjük, hogy a megállapított intézményi térítési díjat minden hónapban az előre jelzett napon fizessék be, még hiányzás esetén is. Az ilyen esetekben keletkezett túlfizetések csak két hónappal később (pl. januári hiányzás, márciusban) kerülnek jóváírásra. Ha a szülő a gyermekének távolmaradását a megállapított időpontig nem jelenti be, akkor sajnos, a térítési díjat gyermeke hiányzása esetén is be kell fizetnie.
A befizetés történhet:

- Készpénzzel az intézményben (az előre jelzett napokon)
- Átutalással

Ha a befizetés nem történik meg, akkor a be nem fizetett hónap elsejétől addig nem tudjuk bevenni a gyermeket a bölcsődébe, amíg a térítési díj pótbefizetését nem rendezik.

13.) A befizetett, de fel nem használt étkezési térítési díjak visszaigénylésére van lehetőség. A visszatérítési jogosultságot igazoló nyomtatványt a bölcsődevezető tölti ki és igazolja le. A visszatérített összeget a Polgármesteri Hivatal pénztárában lehet felvenni, vagy a szülő által megjelölt bankszámlára kerül átutalásra.

14.) 3 napnál hosszabb hiányzás után a gyermeket a bölcsőde csak a háziorvos, vagy gyermekgyógyászati szakrendelés orvosa által adott igazolás alapján tudja újra fogadni, kivéve, ha a szülő előre jelzi a hiányzást.
Hiányzás után kérjük, legalább egy nappal előre jelezzék, ha gyermekük ismét jöhet bölcsődébe.

15.) Egy hónap folyamatos hiányzás után, csak különösen indokolt esetben és egyéni elbírálás alapján tudjuk a férőhelyet fenntartani.

16.) Kérjük, minden szülő hozzon gyermekének egy füzetet, amelybe a kisgyermeknevelők rendszeres tájékoztatást adnak a gyermekek fejlettségéről. Örömmel fogadjuk, ha a szülők is bejegyzéseikkel gazdagítják ismereteinket a gyermek egészségügyi állapotára, fejlődésére, vagy az otthoni eseményekre vonatkozóan.

17.) Tájékoztatjuk a szülőket, hogy azokban a bölcsődékben, ahol a szabad levegőn történő altatás tárgyi feltételei adottak, ott a gyermekek altatása egész évben (-5 °C -ig) a szabadban történik, természetesen figyelembe véve az időjárási körülményeket (köd, erős szél, kánikula, csapadék, szmog esetén nem alszanak kint).

18.) Októbertől márciusig a bölcsődébe járó gyermekek térítésmentesen használhatják a só szobát. A kerületi nagycsaládos kártyával rendelkezők is ingyenesen igénybe vehetik ezt a szolgáltatást.

19.) Évközben a bölcsődék nyíltnapokat, szülőcsoportos beszélgetéseket szerveznek a folyamatos kapcsolattartás és a gyermek bölcsődei életének figyelemmel kísérése céljából. Ezekre a találkozásokra minden szülőt szeretettel várunk.

20.) A bölcsőde nyári időszakban két egymást követő turnusban, évente váltakozva bezár. Kérjük a szülőket a zárás ideje alatt gondoskodjanak gyermekeik elhelyezéséről. Indokolt esetben a szülő kérheti gyermekének elhelyezését a feladatra kijelölt társintézményben.

21.) Felhívjuk a szülők figyelmét, hogy a bölcsőde területén, valamint 15 méteres körzetében **TILOS a DOHÁNYZÁS!**

22.) A gyermek kerékpárral történő bölcsődébe hozatalakor és elvitelekor kérjük szíveskedjenek a kerékpárt az arra kialakított helyre biztonságosan elhelyezni.

23.) Kérjük Önöket, hogy a bölcsőde területére kutyát ne hozzanak be, ne kössék ki a bejárati kapuhoz, mert a bölcsődébe érkező gyermekek körében ez félelmet kelthet.

24.) Felhívjuk a szülők figyelmét, hogy a gyermekek személyiség jogainak védelme érdekében a bölcsőde területén csak úgy lehet fényképet, vagy videó felvételt készíteni, ha azon csak a saját gyermeke szerepel. Amennyiben a saját gyermekén kívül más gyermekek is szerepelnek a képen, illetve a videó felvételen, akkor azt csak az érintett szülők hozzájárulásával jelenítheti meg közösségi oldalakon, egyéb esetben tilos!

25.) A Gyvt. 36§ alapján a szülő panasszal fordulhat az adott intézmény vezetőjéhez, az Egyesített Bölcsődék Vezetőjéhez, továbbá az Érdekképviseleti Fórumhoz a következő esetekben:
- az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében,
- a gyermeki jogok sérelme, továbbá az intézmény dolgozói kötelezettségszegése esetén,
- Gyvt. 136/A. § szerinti iratbetekintés megtagadása esetén.

Gyermeki jogok

1997. évi XXXI. tv. értelmében a gyermeknek joga van:
- a testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, jólétét biztosító saját családi környezetben történő nevelkedéshez,
- ahhoz, hogy segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéshez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéséhez, valamint önálló életvitelének megteremtéséhez,

- a fogyatékos tartósan beteg gyermeknek joga van a fejlődését és személyisége kibontakozását segítő különleges eljáráshoz,
- ahhoz, hogy a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön,

- az emberi méltósága tiszteletben tartásához, a bántalmazással - fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal -, az elhanyagolással és az információs ártalommal szembeni védelemhez,
- ahhoz, hogy a védelme érdekében eljáró szakemberek -különösen a gyermek bántalmazásának felismerése és megszüntetése érdekében - egységes elvek és módszertan alkalmazásával járjanak el,
- ahhoz, hogy a szüleitől, vagy hozzátartozóitól csak saját érdekében, törvényben meghatározott esetekben és módon válasszák el. A gyermeket kizárólag anyagi okból fennálló veszélyeztetettség miatt nem szabad családjától elválasztani,
- örökbefogadó családban vagy más, családot pótló ellátás formájában - a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodást helyettesítő védelemhez.

A gyermek védelmét ellátó szervezetek (a továbbiakban: intézmény) házirendje - e törvényben meghatározott keretek között - a gyermek életkorához, egészségi állapotához, fejlettségi szintjéhez igazodva állapítja meg a gyermekek jogai gyakorlásának és kötelességei teljesítésének szabályait.

A gyermeki jogok védelme

- A gyermeki jogok védelme minden olyan természetes és jogi személy kötelessége, aki a gyermek nevelésével, oktatásával, ellátásával, ügyeinek intézésével foglalkozik.
- A gyermek bántalmazással szembeni védelemhez való jogának érvényesítése érdekében a gyermek számára gyermekjóléti alapellátást vagy gyermekvédelmi szakellátást biztosító, továbbá a gyermek törvényes képviseletének ellátásával, ügyeinek intézésével foglalkozó szervek és személyek a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) által jóváhagyott egységes elvek és módszertan alkalmazásával járnak el.
- A gyermekjogi képviselő ellátja a gyermekvédelmi gondoskodásban részesülő gyermek jogainak védelmét, és segíti a gyermeket jogai megismerésében és érvényesítésében, valamint kötelességei megismerésében és teljesítésében. A gyermekjogi képviselő kiemelt figyelmet fordít a különleges vagy speciális ellátást igénylő gyermek védelmére.
- A gyermekjogi képviselő:
  - segít a gyermeknek panasza megfogalmazásában, kezdeményezheti annak kivizsgálását,
  - segíti a gyermeket az állapotának megfelelő ellátáshoz való hozzájutásban, a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgáltató esetmegbeszélésén, illetve a gyámhatóság által tartott tárgyaláson az ezzel kapcsolatos megjegyzések, kérdések megfogalmazásában,
  - eljár a gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, a gyermek, illetve fiatal felnőtt, valamint a gyermek-önkormányzat felkérése alapján,
  - eljár az érdek-képviseleti fórum megkeresése alapján,
  - a gyámhatóság kirendelése alapján képviseli a gyermeket a nevelési felügyelettel kapcsolatos eljárásban,
  - jogsértések észlelése esetén javaslatot tehet,

- a jogsértés jövőbeni előfordulásának megelőzése érdekében a jogsértéssel érintettek között, szükség szerint szakértők bevonásával, egyeztető megbeszélés tarthat.

Szülői jogok és kötelességek

- A gyermek szülője jogosult és köteles arra, hogy gyermekét családban gondozza, nevelje és a gyermeke testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges feltételeket - különösen a lakhatást, étkezést, ruházattal való ellátást -, valamint az oktatásához és az egészségügyi ellátásához való hozzájutást biztosítsa.
- A gyermek szülője jogosult arra, hogy a gyermeke nevelését segítő ellátásokról tájékoztatást, neveléséhez segítséget kapjon.
- A gyermek szülője - ha a törvény másként nem rendelkezik - jogosult és köteles gyermekét annak személyi és vagyoni ügyeiben képviselni.
- A gyermek szülője köteles:
  - gyermekével együttműködni, és emberi méltóságát a 6.§. (5) bekezdése szerint tiszteletben tartani,
  - gyermeke jogainak érvényesítése érdekében a szükséges intézkedéseket megtenni,
  - a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel és szervekkel, továbbá a hatóságokkal együttműködni.

A jogosultak érdekvédelme

A Gyv.tv. 35. §.(1) bekezdése értelmében az intézmény fenntartója meghatározza az ellátásban részesülők érdekvédelmét szolgáló érdekképviseleti fórum megalakításának és működésének szabályait.

Az érdekképviseleti fórum szavazati jogú választott tagjai:

- az ellátásban részesülő gyermek szülei vagy más törvényes képviselői,
- a bölcsőde dolgozóinak képviselői,
- az intézményt fenntartó képviselői.

Az érdekképviseleti fórum:

- Megvizsgálja az elé terjesztett panaszokat.
- Dönt hatáskörébe tartozó ügyekben.
- Intézkedést kezdeményez az intézményvezetőnél, szükség esetén a fenntartónál.
- Véleményt nyilvánít az intézmény vezetőjénél a gyermeket érintő ügyekben.
- Javaslatot tehet az intézmény alaptevékenységével összhangban végzett szolgáltatások tervezéséről, működéséről, ebből származó bevételének felhasználásáról.
- Egyetértési jogot gyakorol a házirend jóváhagyásánál.

Panasszal élhet a gyermek szülője, vagy más törvényes képviselője, továbbá a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó érdekképviseleti és szakmai szervek, a házirendbe foglaltak szerint, az intézmény vezetőjénél, vagy az érdekképviseleti fórumnál:

- az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében,
- a gyermeki jogok sérelme, továbbá az intézmény dolgozói kötelezettségszegése esetén,
- Gyvt. 136/A. § szerinti iratbetekintés megtagadása esetén.

Az intézményvezető, vagy az érdekképviseleti fórum a panaszt kivizsgálja – tájékoztat a panasz orvoslásának módjáról.

A szülő az intézmény fenntartójához, vagy a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat, ha az intézmény vezetője, vagy az érdekképviseleti fórum 15 napon belül nem küld értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy a tett intézkedéssel nem ért egyet.

Budapest, 20.....

.....
bölcsődevezető

A házirendben foglaltakat tudomásul vettem és magamra nézve kötelezőnek tartom.

.....
szülő

3.számú melléklet

Kőbányai Egyesített Bölcsődék Intézményei
KŐBÁNYAI GYÖNGYIKE BÖLCSŐDE
1101 Budapest, Salgótarjáni út. 47.

NAPIRENDÜNK

6:00 – 8:00	**Folyamatos érkezés, szükség szerinti fürdőszoba használat, szabadjáték**
8:00 – 8:30	**Reggeli**
8:30 – 10:00	**Játék szobában, vagy a játszókertben**
10:00	**Tízórai**
10:00 – 11:30	**Játék játszókertben, szobában, fürdőszoba használat**
11:30 – 12:15	**Ebéd**
12:15 – 15:00	**Alvás, fürdőszoba használat**
15:00 – 15:30	**Uzsonna**
15:30 – 18:00	**Játék, folyamatos hazaadás**

4.számú melléklet

Kőbányai Egyesített Bölcsődék Intézményei
1108 Budapest, Újhegyi sétány 15-17.

SZMSZ

7. melléklet a .../2017. (III.21.) HB határozathoz

Kőbányai Egyesített Bölcsődék Intézményei
1108 Budapest, Újhegyi sétány 15-17.

Kőbányai Manóvár Bölcsőde

1103 Budapest, Vaspálya u. 8-10.

SZAKMAI PROGRAMJA

2017

TARTALOM

1.Az intézmény adatai
- 1.1. Minőségpolitikánk,
- 1.2. Missziós nyilatkozatunk

2.Az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői
- 2.1. Az intézmény földrajzi elhelyezkedése
- 2.2. Demográfiai adatok, tendenciák

3.Az ellátás igénybevételének módja
- 3.1. A gyermekek felvételének a rendje
- 3.2. Az ellátásról szóló tájékoztatás helyi módja
- 3.3. A Manóvár Bölcsőde bemutatása
  - 3.3.1. Személyi feltételek
  - 3.3.2.Tárgyi feltételek

4.Az ellátás célja, alapelvei, feladatai, főbb helyzetei
- 4.1. A bölcsődei nevelés alapelvei
- 4.2. A bölcsődei nevelésünk feladatai
- 4.3. A bölcsődei nevelés főbb helyzetei
- 4.4. A bölcsődei nevelés megvalósításának feltételei
- 4.5. Családok támogatásának módszerei és lehetőségei
- 4.6. A bölcsőde kapcsolatrendszere
- 4.7. Szolgáltatásaink

5. Élelmezés

6. Érdekvédelem

7. A szakmai felkészültség biztosításának módja, formái

8. Hatálybalépés

Mellékletek:
1. sz. Megállapodás a szülővel
2. sz. Házirend
3. sz. Napirend
4. sz. SZMSZ

1.AZ INTÉZMÉNY ADATAI

Fenntartó neve:	**Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat**
Fenntartó címe:	**1102 Budapest, Szent László tér 29.**
Intézmény neve:	**Kőbányai Egyesített Bölcsődék**
Székhelye:	**1102 Budapest, Kőrösi Csoma sétány 8.**
Telefon/fax:	06-1-262-1041
Honlap:	wwww.kobanyaibolcsodek.hu
Alapító okirat száma:	35/2017. (II.23) KÖKT határozat
Működési engedély száma:	BPC/0502/1351-2/2016
Érvényességi terület:	**Kőbányai Egyesített Bölcsődék Intézményei**
A program érvényessége:	**2017. január 1-től visszavonásig**

Telephely:	**KŐBÁNYAI MANÓVÁR BÖLCSŐDE**

A programért felelős neve:	**Berneczei Mária bölcsődevezető**
Címe:	**1103 Budapest, Vaspálya u. 8-10.**
Telefon:	06-1-261-1841
E-mail:	manovarbolcsi@gmail.com

Nyilvántartási szám: S0231041S0231089

Szakágazat száma, megnevezése: **889110 Bölcsődei ellátás**

A bölcsődei férőhelyek száma: **80**

Kormányzati funkciók száma, megnevezése:

- **104031 Gyermekek bölcsődei ellátása**
- **104035 Gyermekétkeztetés bölcsődében**
- **104036 Munkahelyi étkeztetés bölcsődében**
- **095020 Iskolarendszeren kívüli egyéb oktatás, képzés**

„A gyerekek emlékezete nagyon jó, ezért képzeletük rendkívül eleven."
/Giambattista Vico/

1.1. MINŐSÉGPOLITIKÁNK

0 – 3 éves korú gyermekek szakszerű gondozása – nevelése intézményi keretek között, de minél jobban közelítve a családokhoz.
Olyan családbarát bölcsődét kívánunk kialakítani, ahol az ellátás összhangban van a gyerekek szükségleteivel és szülők igényeivel.
A nyílt napok erősítik a bölcsőde és család kapcsolatát, fokozzák a bölcsőde iránti bizalmat.
Központban a gyermek, mindent a gyermekért elv szerint dolgozunk.
Igyekezünk olyan inger gazdag környezetet kialakítani gyerekek számára, amely biztosítja örömteli játékukat, fejleszti ismereteiket, gyarapítja tapasztalataikat.
Törekszünk rá, hogy minden gyermeknek saját képességei szerinti fejlődését biztosítani tudjuk.

A gyermek csak azt képes szeretni, aki Öt szereti,
és csak szeretettel lehet nevelni. " (Dzerzsinszkij)

1.2. MISSZIÓS NYILATKOZATUNK

Szeretetteljes, biztonságos, ugyan akkor családias légkör megteremtése, a bölcsődében dolgozó kisgyermeknevelők és a bölcsőde többi alkalmazottja együttes munkájának összehangolásával.
Fontosnak tartjuk, hogy őrizzük hagyományainkat, megemlékezzünk az éppen aktuális ünnepekről a szülők bevonásával.
Szoros, bizalomra épülő napi kapcsolat kialakítására törekszünk a kisgyermekes családokkal.

2.AZ ELLÁTANDÓ CÉLCSOPORT ÉS AZ ELLÁTANDÓ TERÜLET JELLEMZŐI

2.1. AZ INTÉZMÉNY FÖLDRAJZI ELHELYEZKEDÉSE

A Kőbányai Manóvár Bölcsőde Kőbánya központjában a Vaspálya utca 8-10 szám alatt található. A bölcsőde a Kápolna utcai lakótelep és a Mindenki Temploma szomszédságában helyezkedik el.
Az intézményt 1981. május 2-án adták át, ekkor 60 kisgyermek fogadására tervezték. 1987-től a férőhely számot lecsökkentették 40 főre. A feleslegessé vált egy bölcsődei egységet, az emeleten működő óvoda kapta meg tornaszoba működtetésére.
2000-től néhány évig az intézményben speciális csoportot indítottak részleges integráció formájában.
Az épület az évek alatt elhasználódott, teljes körű felújításra szorult.
A Kőbányai Önkormányzat testülete úgy döntött, hogy 2015 év szeptemberétől egy tanév erejéig felfüggeszti az óvoda- bölcsőde komplexus működését és teljesen felújítja, szinte újraépíti a létesítményt.

Az épült együttes 2016. szeptember 01-től ismételten megnyitotta kapuit a kisgyermekes családok előtt.
A bölcsőde a régi Csillagfürt Bölcsőde helyett új a kisgyermekekhez közelebb álló nevet a Manóvár Bölcsőde nevet kapta.
Az átépítés során a bölcsőde kibővült 80 kisgyermek fogadására vált alkalmassá.
Felújítva a legújabb szabványoknak megfelelve, XXI. századi csodálatosan szép, színes, gyermekbarát környezetben tudják a kisgyermeknevelők fogadni a bölcsődés gyermekeket.
Az intézmény falait kívülről Réber László színes kézzel festett grafikái díszítik.
A játszó udvarra a szivárvány színeit idéző igényes játékokat telepítettek. A bölcsődés korú gyermekek számára ideális környezet lett kialakítva a szabadban való balesetmentes játéktevékenységhez.
Az utca zaját nem csak a fák és bokrok tompítják, hanem zajvédő fal is, amely szintén színes a környezetbe illő. Mindezek együttesen elősegítik a kint altatatás feltételeit is.
Nagy gondot fordítottunk a gyermekek biztonságára.
A bölcsőde udvari kerítésén dupla kapu úgynevezett „zsilipes kapu" lett telepítve, amelyre mágnes zár lett felszerelve. Ezt a gyermekek nem érik el és csak a két kéz együttes használata esetén lehet kinyitni. Erre nagy szükség volt, mert a gyermek intézményekben általános gond az utcafrontra nyíló kapuk zárva tartása.
A bölcsőde csoportjaiba is mágneszáras ajtókon jutunk be. Minden csoportnak saját kódja van.

2.2.DEMOGRÁFIAI ADATOK, TENDENCIÁK

A 2011-2015. évi adatok átlaga alapján, a kerületben a 0-3 éves korú gyermekek átlag száma: 2057 fő. Ez azt jelenti, hogy Kőbánya az országos átlag felett a korosztály kb. 29,9 %-nak biztosít ellátást.
Az igények azonban még ennél is magasabbak ezért célszerű a további bővítés, és a civil működtetők bevonása is. A 2016/2017-es nevelési évben, nem tudtunk felvenni olyan kisgyermeket, akinek az édesanyja várandós, vagy kisebb testvérrel otthon tartózkodik. A felvételre kerülő gyermekek mindegyike munkáltatói igazolással rendelkezik, illetve szociális rászorultság miatt került felvételre.
A védőnők tájékoztatása szerint a Zsivaj utcai rendelőben ezen időszak alatt, 3635 kisgyermeket gondoztak ez kerületi szinten is kimagasló. Ugyan akkor kerületünkben 5 családi bölcsőde is működik. Tapasztalatunk szerint egyre nagyobb az igény az alacsonyabb korosztály a 12- 16 hónapos kisgyermekek bölcsődei ellátására.

3.AZ ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELÉNEK MÓDJA

3.1. A GYERMEKEK FELVÉTELÉNEK RENDJE

A személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról szóló 22/2012. (V. 23.) Ök. rendelet III. fejezetének 11-12 § foglalja magában a felvétel rendjét, a felvételi kérelemhez csatolandó dokumentumokat.

A bölcsődébe felvehető minden olyan kisgyermek, akinek szülei, törvényes képviselői munkavállalás, vagy más ok miatt nem tudják biztosítani a napközbeni gondozást, nevelést. A Gyermekvédelmi törvény is kiemeli az olyan kisgyermek felvételének szükségességét, akiknek szociális vagy egyéb ok miatt, egészséges fejlődésük érdekében szükséges a bölcsődei gondozás-nevelés. Bölcsődénkben minden évben gondozunk olyan gyermekeket, akik rászorultság okán kerülnek alapellátásba.

A gyermek bölcsődébe történő felvételének kérelme önkéntes, a gyermek szülője, törvényes képviselője autonóm döntése alapján történik. A gyermek bölcsődei felvételét a szülő hozzájárulásával kérheti a védőnő, családgondozó, háziorvos, gyámhatóság, stb..

A szülők általában a lakóhelyükhöz legközelebb eső bölcsődébe íratják be gyermeküket. Mivel a bölcsődék nincsenek körzetesítve így a szülőnek joga van megválasztani azt az intézményt, amelyre gyermeke nevelését, gondozását bízza.

2012-ben végeztem egy kutatást a bölcsődébe járó kisgyermekes szülők körében, amely többek között kitért a bölcsőde választás okaira is. A kisgyermekes szülők körében elsődleges szempont, hogy a bölcsőde, a lakóhelyhelyhez a lehető leg közelebb eső, rövid idő alatt elérhető legyen. Csak ezek után következik, a magas színvonalú munka, az épület állaga, stb.

A bölcsődei jelentkezés egész évben folyamatos. Azonban minden évben május első hetében az óvodákhoz igazodóan zajlik a bölcsődei beiratkozás.
A beiratkozási héten történő bölcsődei jelentkezés mindig abban a bölcsődében történik, ahova a szülők gyermeküket vinni szeretnék.

Az évközben jelentkezők a Kőbányai Egyesített Bölcsődék Központjába kerülnek felvételre (1108 Újhegyi sétány 15-17, Tel: 06-1-262-1041), minden hétfőn 10.00-16.30-ig, valamint minden szerdán 8.00-15.30-ig, előzetes telefonon történő bejelentkezés alapján.

A bölcsődei felvételről az intézményvezető és a bölcsődevezető dönt. Ha bölcsődei jelentkezés során, a bölcsődébe jelentkező gyermekek száma meghaladja a felvehetők számát, a bölcsődevezető elutasíthatja a felvételi kérelmet, de javasol másik bölcsődét, ahol még van üres hely, vagy úgynevezett "várólistára" kerülnek, ami azt jelenti, hogy az év folyamán kimaradt férőhelyekre bekerülhetnek. A várólista aktualizálása és koordinálása az Egyesített Bölcsődék központjában történik.

Az óvodai nevelésre nem érett gyermek esetén, ha a gyermek a harmadik életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre és óvodai jelentkezését a bölcsőde orvosa nem javasolja, bölcsődében gondozható negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig.

A felvétel elutasításával szemben fellebbezésre van lehetőség, amit a szülő az egyesített bölcsődevezető felé tehet meg, a kézhezvételtől számított 15 napon belül.

A Kőbányai Egyesített Bölcsődék munkaközössége megfogalmazott egy elbírálási szempontsort annak érdekében, hogy a Kőbányai Önkormányzat megnyugtatóan és egységesen értelmezve tudja biztosítani a kerület intézményeibe jelentkező bölcsődés korosztály elhelyezését. A szempontsor az Ök. rendeletének 11. § -ban és a gyermekvédelmi törvényben foglaltakkal van összhangban.

A gyermek bölcsődei felvételekor az ellátásban részesülő gyermek szülője (törvényes képviselője) valamint a Kőbányai Egyesített Bölcsődék tagintézménye, mint a napközbeni ellátását biztosító intézmény, írásos megállapodást köt (1. számú melléklet).

Fizetni az étkezés igénybevételéért szükséges, a megállapított személyi térítési díj erejéig. A törvényben megfogalmazott feltételekkel rendelkező szülőknek ingyenesen étkezhet gyermeke az intézményekben.

A bölcsődéink nyitvatartási rendje:

A fenntartó – a helyi önkormányzat – határozza meg a napi nyitvatartási időt. Ennek értelmében minden bölcsődénk ***reggel 6 órától, este 18 óráig*** tart nyitva.

Kőbánya Polgármestere dönt az intézmények nyári-, ill. téli zárva tartásáról. A bölcsődék nyáron 2 turnusban, zárnak, melynek időpontjáról a szülők minden év február 15-ig tájékoztatást kapnak. Nyári időszakban az ügyeleti rend alapján meghatározott módon fogadják a nyitva lévő bölcsődék a gyermekeket.
Ettől a szülő indokolt kérésére, valamint a törvényben meghatározott feltöltöttségtől magasabb igény esetében az intézményvezető engedélyével el lehet térni. Télen, karácsony és újév közötti időszakban nem nyitnak ki intézményeink, de a jelentkező igényeket ügyeletes bölcsőde formájában biztosítjuk.

A bölcsődében április 21-e, vagy ha az heti pihenőnapra vagy munkaszüneti napra esik, az azt követő legközelebbi munkanap, minden évben nevelés-gondozás nélküli munkanap. Célja a bölcsődében dolgozók szakmai fejlesztése. A nevelés-gondozás nélküli munkanapon a bölcsődei ellátás keretében – erre irányuló szülői kérés esetén – a gyermek felügyeletét és étkeztetést kell biztosítani.
A bölcsődei nevelési év szeptember 1-től a következő év augusztus 31-ig tart.

A bölcsődei ellátás megszűnik

Ha a harmadik életévét - január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott bölcsődei nevelési év végéig, - ha szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő bölcsődei nevelési év végéig.
Megszűnik annak a gyermeknek az ellátása, aki a bölcsőde orvosának szakvéleménye szerint egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható, illetőleg magatartászavara veszélyezteti a többi gyermek fejlődését, ellátását.

3.2. ELLÁTÁSUNKRÓL SZÓLÓ TÁJÉKOZTATÁS HELYI MÓDJA

Nagyon fontos számunkra, hogy a szükséges információk eljussanak az ellátásunkat igénylő családokhoz.

A tájékoztatást széles körben próbáljuk rendszeresen eljuttatni

- az önkormányzat honlapján
- az egyesített bölcsődék honlapján (http://kobanyaibolcsodek.hu/)
- internetes portálokon
- szórólapokon keresztül
- helyi újság

3.3.A MANÓVÁR BÖLCSŐDE BEMUTATÁSA

A bölcsődénk szervezeti kérdései

A bölcsődénk szervezeti alapegységei a gyermekcsoportok. Egy bölcsődei csoportba, ha minden gyermek betöltötte a 2. életévét, akkor 14, ha 2 évesnél fiatalabb gyermek is van, akkor 12 fő vehető fel. A csoportokba való felvétel általában az egyes gyermekek életkora, egyéni fejlettségi szintje alapján történik.

A bölcsődei gyermekcsoportot 2 szakképzett kisgyermeknevelő látja el. Két csoport képez, egy bölcsődei egységet, amelybe maximum 28 gyermek vehető fel. Egységenként egy takarítói munkakörben foglalkoztatott bölcsődei dajka segíti munkájukat.

A bölcsődei alapellátást, 80 bölcsődei férőhelyen, 3 nevelési egységben, 6 igényesen kialakított csoportszobában, jól felkészült kisgyermeknevelők végzik.

Nevelési egységek, gyermekcsoportok:

Napocska nevelési egység (szín:narancssárga)
1. csoport 14 fh
2. csoport 14 fh

Katica nevelési egység (szín: lila)
1. csoport 14 fh
2. csoport 12 fh

Mackó nevelési egység (szín: zöld)
1. csoport 14 fh
2. csoport 12 fh

3.3.1.Személyi feltételek

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998 (IV.30.) NM rendelet a létszámminimumra vonatkozó 1. sz. melléklete rendelkezik arról, hogy a fenntartónak a bölcsődék számára milyen szakmai létszámot kell biztosítania.
A rendelettel összhangban, bölcsődénkben dolgozó minden kisgyermeknevelő szakképzett, felsőfokú szakképesítéssel rendelkezik, többen főiskolai tanulmányokat folytatnak. Az önképzés támogatását fontosnak tartjuk, hogy minél magasabban kvalifikált kisgyermeknevelők neveljék- gondozzák a ránk bízott gyermekeket. A szakdolgozók szakmai továbbképzéseken illetve belső továbbképzéseken is rendszeresen részt vesznek.

A Kőbányai Manóvár Bölcsőde alapfeladatainak ellátásához a személyi feltételek adottak.
Az intézményben a státuszok száma: 27 fő

- 1 fő vezető
- 1 fő vezető helyettes
- 14 fő kisgyermeknevelő
- 3 fő bölcsődei dajka
- 1 fő élelmezésvezető
- 1 fő szakács
- 4 fő konyhai dolgozó
- 1 fő mosó-vasaló
- 1 fő kézbesítő-házimunkás
- 1 fő bölcsőde orvos

A bölcsőde orvosa a bölcsődei prevenciós feladatokat megbízásos jogviszonyban látja el.

A kisgyermeknevelőink fő feladata

Ez a hivatás a családok segítéséről, a gyermekekről való gondoskodásról, elfogadásról, türelemről, toleranciáról szóló. Nagyon fontos a rendszerszemléletű megközelítés a mindennapi munkánkban.
Az elsődleges motivációs cél – a másikról való gondoskodás, odafigyelés, törődés, érzelmi támogatás nyújtása a velünk kapcsolatban állóknak.
A fő hangsúly a mintanyújtáson van, amely a kommunikáció és metakommunikáció valamint a személyes példamutatás eszközeivel valósul meg.
Legfontosabb feladatunk a gyermekek szükségleteinek és érzéseik jogosságának elismerése, a gyermek érzelmi állapotának támogatása, helyes szokások kialakításának segítése.
Céljuk, minden csoportban megteremteni a gyermekek számára az érzelmi biztonságot, otthonosságot, szeretetteljes nevelői légkört.
Mindezeket a bölcsődei nevelés alapelvei, feladatai, főbb helyzetei, sajátos feltételei, a családok támogatásának módszerei és lehetőségei, az ellátás kapcsolatrendszere előírások betartásával szeretnénk biztosítani.

3.3.2. Tárgyi feltételek

A kisgyermeket körülvevő tárgyi környezetet – a bölcsődénk épületét, játszóudvarát és egyéb helyiségeit –, a jogszabályi és szakmai előírások, a csoportokba járó kisgyermekek létszáma, életkora, igényei alapján úgy alakítottuk ki, hogy az biztonságos legyen és a bölcsődei nevelés megvalósítását szolgálja.
Intézményünkben, az esztétikus, szép, korszerű épületben kialakított helységek a megfelelő berendezési, felszerelési tárgyak biztosításával, a jól felszerelt játszókert kialakításával a magas színvonalú napközbeni ellátás feltételeit tudjuk biztosítani.

Az épület, gépek tervezett, folyamatos felújítása és karbantartása a megfelelő színvonalú működéshez elengedhetetlen, melyet az önkormányzat éves költségvetése biztosít számunkra. Kiemelten fontos a játékeszközök, gyermekbútorok folyamatos pótlása, cseréje, korszerűsítése az elhasználódás arányában.
A Manóvár Bölcsőde szerencsés helyzetben van, mert teljes körű felújítása során az épület egész gépészete is megújult, belső bútorzat is kicserélődött.

Konyha
Saját főzőkonyhával rendelkezünk, amely a bölcsődés és az óvodás gyermekek napi négyszeri étkeztetését, valamint igény szerint a dolgozók étkezését is biztosítja.
A bölcsőde szakácsnője diétás szakács végzettséggel is rendelkezik ezért a különböző diétát igénylő kisgyermekeket is tudjuk fogadni. Az ő részükre névre szólóan készülnek az ételek.
2013 óta az Önkormányzati dolgozóknak is lehetőségük van ebéd befizetésére. Ezt havonta átlagosan 50 fő dolgozó igénybe is veszi.

Konyhánk korszerű, legújabb konyhatechnológiai eljárásokat is kielégítő gépekkel felszerelt. Kerületünkben központi étlap szerint készülnek az ételek, külön étlap készül a bölcsődés és óvodás gyermekeknek. Lehetőség szerint minden ételt friss nyersanyagból készítünk, a téli hónapokban fordul elő, hogy mirelit alapanyagokat is felhasználunk. A gyermekek minden nap kétféle zöldségből és gyümölcsből választhatnak.

Mosoda
A bölcsődei textíliák a mosása helyben történik.

- gyermekek ágyneműje
- törölközők
- asztalterítők
- előkék
- a dolgozók védőruházata

Sószoba
A bölcsőde épületében kialakításra került Somadrin - szoba. A gyerekek ősztől tavaszig terjedő időszakban vehetik igénybe a bölcsődei ellátás keretein belül heti több alkalommal fél órát. Ismeretes, hogy a bölcsődés korú kisgyermekek leggyakoribb megbetegedése között a felső légúti megbetegedések szerepelnek. Ezen betegségek prevenciójában jelentős szerepet tölt be, illetve kisebb megbetegedés esetén elősegíti a gyógyulási folyamatokat.

A **gyermekszobák** bútorzata, berendezése – felszerelése megfelelő. Szobánként 4-5 játszósarok, benne pihenősarok kialakítása megoldott. A hangulatos, puha kárpitozású lekerekített sarkú bútorok, szőnyegek, párnák, puha textil játékok melyek pihentető, nyugtató hatásúak. Minden szobában van elkülönülésre alkalmas kuckó, ahol a gyermek pihenhet.
A játékkészlet kialakítása az egészségügyi és pedagógiai szempontokat figyelembevételével történik.
Egészségügyi szempontok:

- Könnyen tisztítható, fertőtleníthető legyen.
- Balesetet ne okozzon – ne legyen törött, ne legyen könnyen törhető, ne essen szét darabjaira, éles sarkai ne legyenek, ne lógjon hosszú zsinóron, ne legyen túl nehéz.
- Csecsemő és tipegő korban ne legyen olyan kisméretű, hogy orrba, fülbe, garatba kerülhessen!

Pedagógiai szempontok:

- Minden tevékenységformához legyenek megfelelő játékszerek (manipuláció, konstruálás, utánzó-, szerepjáték, mozgásfejlesztő játék, stb.).
- A játék színe, nagysága, formája keltse fel és tartsa ébren a gyermek érdeklődését.
- Több fajta lehetőségre lehessen felhasználni.
- Legyenek más nemzetek szokásait tükröző játékok.
- Játékválasztásnál legyen szempont a nemek közötti egyenlőség elvének betartása (a kislányoknak is legyen autó, a fiúknak is baba).

Kivitelezése igényes legyen. A fokozott igénybevételnek megfeleljen.
Elhelyezés:

- Nyitott játékpolcon. állandó helyen, gyermekek számára elérhető magasságban.
- Tárolóedényekben (vödrökben, kosarakban, dobozban, tálakban).
- Kisgyermeknevelő által elérhető polcon (felügyeletet igénylő játékok).

Az alapjátékok minden csoportban megtalálhatóak, de ezen felül természetesen más és más a csecsemőkorú-, a tipegő korú- és a nagycsoportos gyermekek játékigénye, melyek minőségben, mennyiségben biztosítottak.

A csoportszobákhoz közvetlenül kapcsolódik a gyermek fürdőszoba. A szaniterek a gyermekek méretéhez lettek kialakítva, hogy kényelmesen elsajátíthassák a fürdőszoba helyes használatát.

A bölcsőde kiszolgáló helységei ((konyha, raktárak, előkészítők, mosoda) is a funkciójuknak megfelelően kialakítottak.

A bölcsődei ellátásunk fontos helyszíne a **játszókert,** a gyermekek mozgásigényének kielégítése, a szabad levegőn való tartózkodás biztosítása, a természettel való mindennapos érintkezés, együttélés megismerésének fontos színtere.

A Manóvár Bölcsőde udvara a ház egyik ékessége. Amikor a szemünket végig járatjuk az udvaron első látásra a színek hatnak ránk. Nagyon szép színes udvari játékok kerültek beépítésre, a gumiburkolatokon a gyermekek biztonságosan tudnak motorozni, kerékpározni. A füves területek élénkségét a beépített öntöző rendszer biztosítja. A nyári nagy meleg ellennem csak a fák koronája, hanem a homokozók feletti napvitorlák nyújtanak kellemes árnyékot. A homokot a nyári időszakban naponkénti átlapátolást, locsolást, évenkénti cserét vagy fertőtlenítés igényel.
A kisgyermekek a nyári melegben udvari beépített pancsolóban hűsíthetik magukat.

A játszóeszközök EU szabványnak megfelelőek (78/2003.(XI.27.) GKM rendelet, a játszótéri eszközök biztonságáról).

4. AZ ELLÁTÁS CÉLJA, ALAPELVEI, FELADATAI, FŐBB HELYZETEI

A BÖLCSŐDEI NEVELÉSÜNK - GONDOZÁSUNK

Bölcsődénk a szakmai programja összeállításában figyelembe vette a *„A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja"* mint a szakmai szabályozás legmagasabb szintű dokumentumát, valamint igazodott a családok igényeihez, valamint a fenntartó elvárásaihoz.
A bölcsődei nevelés középpontjában a kisgyermek és közvetett módon a kisgyermeket nevelő családok állnak. Az Alapprogram a családra, mint komplex rendszerre tekint, melynek értelmében nem csak a kisgyermek nevelését gondozását, hanem az egész család támogatását célozza meg.

A BÖLCSŐDEI NEVELÉSÜNK

A bölcsődei nevelésünk célja, hogy a kisgyermekek elsajátítsák azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz. A bölcsődei nevelésünk mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel teszi, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét.

A bölcsődei ellátást nyújtó családbarát intézményként, hozzájárulunk a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez.

A családi nevelést segítve, napközbeni ellátás keretében a gyermek fizikai- és érzelmi biztonságának megteremtésével, odaforduló szeretettel, elfogadással, a gyermek kompetenciájának figyelembevételével, tapasztalatszerzési lehetőség biztosításával, viselkedési minták nyújtásával segíteni a harmonikus fejlődést.

4.1. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS ALAPELVEI

A család rendszerszemléletű megközelítése
A rendszerszemlélet lényege, olyan egységes látásmód alkalmazása, amely a családot, mint egészet tekinti kiinduló pontnak. A családban zajló eseményeket a kisgyermek visszatükrözi, ezáltal képet kaphatunk a család erősségeiről és gyengeségeiről. A szakember az erősségek hangsúlyozásával segítséget nyújthat a családoknak.

A koragyermekkori intervenciós szemlélet befogadása

Minden olyan tevékenység, amely a kisgyermek sajátos szükségleteit szolgálja. A bölcsőde funkcióját tekintve alkalmas színtér a koragyermekkori intervenció szemléletének alkalmazására. A kisgyermeknevelő feladata az estlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése. Szerencsés helyzetben van Kőbánya, mert a Fecskefészek Bölcsődében Korai Fejlesztő Központ működik. A bölcsődébe járó gyermekek fejlesztésében nagy szerepet vállalnak.

A családi nevelés elsődleges tisztelete

A kisgyermek nevelése elsődlegesen a család joga és kötelessége. A család az elsődleges szocializációs szintér a gyermek életében. A bölcsőde a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és azokat segítve vesz részt a gyermekek nevelésében. Ezért is fontos, hogy a szülők különböző szinteken be tudjanak kapcsolódni a bölcsőde életébe. A fokozatos beszoktatás alatt a szülő betekintést kap a csoportok életébe. A gyermek otthoni napirendje és a bölcsődés napirendje összehangolása segíti a kisgyermekek közösségbe való beilleszkedését. A kisgyermeknevelők a szülőkkel együttműködve segítik a gyermekek önállósodási folyamatait, helyes szokások kialakítását.

A kisgyermeki személyiség tisztelete

A kisgyermek egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuum, egyéni szükségletekkel rendelkező, fejlődő személyiség. Különleges védelem, bánásmód illeti meg. A bölcsődei nevelés a gyermeki személyiségének kibontakozását segíti az alapvető gyermeki jogok tiszteletben tartásával. A nevelés során figyelmet kell fordítani az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi valamint fizikai és mentális képességbeli különbözőségek iránti tolerancia kialakítására. Bölcsődénkben rendszeres járnak más nemzetiségű kisgyermekek, akik a családból hozott egyéni szokásaikat a bölcsődében is gyakorolják.

A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

A gyermekekkel foglalkozó felnőttek személyisége minden korosztálynál fontos így a bölcsődés korú gyermekeknél és szüleiknél is meghatározó szerepe van a kisgyermeknevelők személyiségének.

A kisgyermeknevelői feladatok színvonalas megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes. Ezért a kisgyermeknevelők folyamatosan fejlesztik szakmai tudásukat.

A biztonság és a stabilitás megteremtése

A szülővel történő fokozatos beszoktatás a családdal való együttműködést helyezi előtérbe.

Az anya, az apa vagy más családtag jelenléte biztonságot ad, segíti a kisgyermeknevelő és a gyermek között az érzelmi kötődés kialakulását, ezzel a gyengéd átmenetet, az új környezethez való alkalmazkodást. A szülővel történő fokozatos beszoktatás folyamata során a kisgyermeknevelő tovább építi a bizalmi kapcsolatot, a szülő információt nyújt a bölcsődei nevelés tartalmáról és a kisgyermekfejlődés sajátosságairól.

A kisgyermeknevelő a bölcsődei nevelés szakembere, aki személyiségével, nevelői attitűdjével mintát jelent a családok és a gyermekek számára egyaránt.

A „saját kisgyermeknevelő"- rendszer a biztonság és a stabilitás megteremtése szabályán alapul. A csoport gyermekeinek egy része tartozik közvetlenül egy kisgyermeknevelőhöz. Ő kíséri figyelemmel a kisgyermek fejlődését, tartja számon az egyes fejlődési állomásokat, vezeti az ehhez kapcsolódó szakmai dokumentációt és felelősséggel tartozik a rábízott gyermekekért.

A „saját kisgyermeknevelő" szoktatja be a gyermeket a bölcsődébe, és a bölcsődébe járás egész időtartama alatt ő a kisgyermeknevelője (felmenőrendszer). A „saját kisgyermeknevelő"- rendszerben több figyelem jut minden kisgyermekre, számon lehet tartani a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait, elsősorban a „saját kisgyermeknevelő" segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken. Érzelmi biztonságot ad, tájékozódásul szolgál, segíti a gyermeket a jó szokások kialakításában.
A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből, forgatókönyv szerű ismétlődéséből adódóan tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában a gyermek számára.

Fokozatosság megvalósítása
A fokozatosság elvének a bölcsőde minden területén érvényesülnie kell.
A kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti őt a változások könnyebb elfogadásában

Egyéni bánásmód érvényesítése
A kisgyermek fejlődéséhez alapvető feltétel, hogy a kisgyermeknevelő elfogadó, empatikus, hiteles nevelő legyen.
A bölcsődei nevelésben figyelembe kell venni a kisgyermek egyéni fejlődésének ütemét, adott fizikai és pszichés állapotát. Nem szabad szem elől téveszteni nemzetiségi/etnikai, kulturális és vallási hovatartozását, annál is inkább mivel a X. kerületben több nemzetiség is letelepedett. A fejlődés ütemét, mindig a gyermekhez viszonyítva kell megítélni.
A bölcsődébe járó kisgyermekeknek egyéni szükségletükhöz igazodva kell részesülniük érzelmi biztonságot nyújtó egyéni gondoskodásban

Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége
A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei. A nevelés és a gondozás egységet alkot. Minden gondozási művelet közben nevelés is történik.
A magas színvonalú gondozás, elősegíti a személyes kapcsolatok pozitív alakulását és a nevelési feladatok megvalósulásának egyik kiemelt színtere

A gyermeki kompetenciakésztetés támogatása
A gyermek első éveiben alapozódnak meg a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák, ezért támogatásuk kiemelt jelentőséggel bír a bölcsődei nevelésben.
A kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül jut ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz. Biztosítani kell számára, hogy átélhesse a spontán tanulás örömét. Inger gazdag környezet kialakításával fenn tudjuk tartani kíváncsiságát pozitív visszajelzésekkel segíteni tudjuk önálló kezdeményezéseit. Így teremtünk biztos alapokat az egész életen át tartó tanulás folyamatához.

4.2. A BÖLCSŐDEI NEVELÉSÜNK FELADATAI

A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése

A bölcsődénk, mint a kisgyermekes családokkal kapcsolatba kerülő első gyermekintézmény jelentős szerepet tölt be a szülői kompetencia fejlesztésében. A család erősségeinek megismerése, támogatása a pozitívumok kiemelésével valósul meg.

A családi és bölcsődei nevelés összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti egyenrangú, konstruktív, kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat elengedhetetlen feltétel a kisgyermekek harmonikus fejlődéséhez. A szülő ismeri legjobban gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelőink, mint szakemberek, szaktudásukra, tapasztalataikra építve, a szülők igényeihez igazodva közvetítik a kora gyermekkori fejlődéssel, neveléssel kapcsolatos ismereteket, módszereket. A szülő akkor tudja a gyermekét nyugodtan a bölcsődében hagyni és végezni napi tevékenységét, ha azt látja, gyermeke jól érzi magát, szeret közösségbe járni és a közösség is elfogadja, szereti őt. A bölcsőde dolgozói törekednek arra, hogy a hozzánk járó családok biztonságban tudhassák gyermekeiket. A szülők bizalommal forduljanak a bölcsődei szakemberekhez, kérdéseikre adekvát válaszokat kapjanak, bizonytalanságuk esetén megerősítésben, támogatásban részesüljenek.

Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

A szakembereink feladata a kisgyermek fejlődésének nyomon követése, dokumentálása, támogatása, a harmonikus testi és lelki fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése.

A primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése a gondozási helyzetekben valósul meg. A rugalmas, a kisgyermek életkorához, egyéni fejlettségi szintjéhez és az évszakhoz igazodó napirend biztosításával, az életkornak megfelelő változatos és egészséges táplálkozást, a játék, a mozgás, a szabad levegőn való aktív tevékenység és pihenés feltételeit. Az egészséges életmód, az egészségnevelés érdekében törekszünk az alapvető kultúrhigiénés szokások kialakítására.

A prevenciós feladatok megvalósításába szükség esetén speciális szakembereket is bevonunk: gyermekorvos, dietetikus, gyógypedagógus, pszichológus, mentálhigiénés szakember, gyermekfogszakorvos stb.

Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése

A biztonságot nyújtó nevelői magatartásunk magában foglalja a szakember érzelmi elérhetőségét és hitelességét, az érzelmek kifejezésére való ösztönzést, a pozitív és bíztató üzenetek rendszeres közvetítését, a világos elvárások és határok megfogalmazását. A kisgyermekek bölcsődénkbe kerülése több lehetőséget teremt a társas kapcsolatok megtapasztalására. Az együttlét helyzetei az én érvényesítés, a tolerancia, az empátia gyakorlásának színterei, amelyek hozzájárulnak az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztéséhez.

Törekszünk az együttélés szabályainak elfogadtatására, a mások iránti nyitottság megőrzésére. Bölcsődénkbe évek óta járnak eltérő nemzetiségű, különböző kultúrákból érkezett kisgyermekek. Ők rövid idő alatt beilleszkednek a gyermekcsoportok életébe és társaik is elfogadják őket.

A kisgyermeknevelőink feladata a kisgyermekek beszédkészségének fejlesztése érdekében az ingerekben gazdag, tiszta nyelvi környezet biztosítása, a kommunikációs kedv felkeltése és

fenntartása a bölcsődei nevelés-gondozás minden helyzetében, mondókák, énekek, hócögtetők, versek, mesék közvetítésével.

A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

A kisgyermek érdeklődésének erősítése a játékos felfedezés és a cselekvéses tanulás lehetőségeinek megteremtése a kisgyermeknevelőink aktív részvételével és a megfelelő környezet kialakításával történik.

A bölcsődei nevelésünk-gondozásunk minden helyzetében a kisgyermeknevelő ismeretet nyújt, segíti a tájékozódást, a tapasztalatok és élmények feldolgozását.
A kisgyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során szerepet kap az élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása, az önálló próbálkozás és a kreativitás támogatása. Az önálló választás és a döntési képesség kialakulását segíti a bátorító, ösztönző nevelői magatartás.

4.3. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS FŐBB HELYZETEI

Alapvető szempont, hogy a bölcsődei élet a kisgyermek számára élményt nyújtó, részvételre motiváló, tanulási tapasztalatokat biztosító legyen. Valamennyi tevékenység, élethelyzet alakításának módszertani alapja az egyéni bánásmód érvényesítése, a gyermek pozitív önállósági törekvéseinek, önértékelésének erősítése.

Tanulás

A teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak a bölcsődénkben nincs helye.
A bölcsődei nevelésünk területén a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük. Tanulás, minden olyan tapasztalat-, illetve információszerzési folyamat, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben, illetve a gondolkodásban, valamint elősegíti, hogy a gyermek megismerje önmagát és környezetét. A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó tevékenységekbe ágyazottan történik.
A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés.
A kisgyermekkori tanulás színterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és a kommunikáció. A tanulás formái az utánzás, a spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő-gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás. Minden gyermek egy önálló egyéniség így a tanulási folyamatok is minden kisgyermeknél egyéni ütemben zajlanak. A kisgyermeknevelőnek, ezeket a folyamatokat a gyermek egyéni, saját ütemében kell segítenie.
A beszéd a kisgyermekkori tanulás nagyon fontos eleme. A kommunikatív képességek fejlődésének feltételei a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt-gyermek és gyermek-gyermek interakciók. Beszédfejlődést segíthetjük a csoportjainkban megtalálható

mozgás és egyensúlyfejlesztő eszközökkel, - tölcsér, bilibó, koalaforgó stb is. Figyelembe kell venni azoknak a gyermekeknek a nyelvi szükségleteit, akiknek nem a magyar az anyanyelvük. Ezeknek a kisgyermekeknek meg kell küzdeniük a kettős nyelvtanulás nehézségeivel. Bölcsődénkben azt tapasztaltuk, hogy a szavak jelentőségét már értik, de megkésve kezdik használni. Ezeken a nyelvi nehézségeken kell a kisgyermeknevelőnek a következetes ismétlésekkel és fokozott odafigyeléssel átsegíteni a gyermeket.

Gondozás

A gondozás bensőséges interakciós helyzet a kisgyermeknevelő és gyermek között, amelynek elsődleges célja a gyermek fizikai, testi szükségleteinek maradéktalan kielégítése.
A személyes és a szociális kompetenciák kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek csecsemőkortól kezdve aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben, lehetősége legyen úgy próbálkozni, hogy közben érzi a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét. Sikeres próbálkozásait a felnőtt megerősítéssel, dicsérettel jutalmazza, ami növeli az együttműködési kedvet. A gondozási helyzetekben sem érvényesülhet teljesítmény kényszer.
Előfordulhat, hogy a gyermek egyik nap szívesen segít és önállóan szeretné megoldani adott tevékenységet más napon nincs hozzá kedve. Ez természetes nincs kötelező elvárás a kisgyermekkel szemben.
Minden esetben elegendő időt kell biztosítani az egyes mozzanatok elsajátítására, gyakorlására.
A felnőttel való kommunikáció érzelmi töltése, a kisgyermeknevelőnek a gyermekről adott jelzései kihatnak az önelfogadásra, a személyiség egészséges alakulására. A gyermek a felnőtt, és környezete visszajelzéseiből kezdi el kialakítani a magáról alkotott képet.
A gondozás minősége jelentős mértékben befolyásolja a szokások kialakulását és az önállósodás folyamatát. A gyermek biztonság érzetéhez, a világban való tájékozódásához kellenek a számára megszokott forgatókönyvek, a napi megszokott tájékozódási pontok, a rendszeresség. Ezért fontos, hogy a kisgyermeknevelő a gondozási műveletekben is következetes legyen, ugyan akkor rugalmasan alkalmazkodjon a kisgyermekhez.

Játék

A játék a gyermekkor legfontosabb tevékenysége, ami segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, értelmi, érzelmi és szociális fejlődést.
A kisgyermek számára minden tevékenység játék, amelyben ki tudja fejezni érzelmeit, el tudja mondani mi bántja. Játékában megjelennek a felnőttől elleset viselkedési minták.
A kisgyermeknevelő a játék feltételeinek (megfelelő hangulat, hely, idő, eszközök) biztosításával és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A kisgyermeknevelő a gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, esetenként mintát nyújt, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti. A játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatok alakulására. A kisgyermeknevelővel, a többi gyermekkel való együttlét örömforrás a gyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését. A bölcsődés korú gyermekek játékára az egymás mellett játszás a jellemző majd a bölcsődés kor végére megjelenik az együtt játszás öröme is.

Mozgás

A csecsemő- és kisgyermekkor az alapvető mozgásformák kialakulásának és fejlődésének időszaka. A kisgyermekek mozgásigénye rendkívül nagy, számukra örömforrás a mozgás.
Mozgásuk fejlődésével egyre jobban kitárul számukra a világ, a megismerési folyamatok felgyorsulnak.
Ezért a szobában és az udvaron is biztosítani kell a minél nagyobb mozgásteret, a mozgásfejlesztő játékokat. A játékeszközökkel szemben elvárás, hogy felkeltsék az érdeklődést, fenntartsák a mozgásaktivitást és használatuk biztonságos legyen.
Biztosítani kell a környezet balesetmentességét és a veszélyforrások kiküszöbölését. Csecsemőknek olyan játszóhelyet biztosítunk, amely védett, de elegendő hely áll rendelkezésre, például: hempergő, elkerített szobasarok.
A nagymozgásos játékokra a szabadban, az udvaron és a teraszon több lehetőség nyílik, mint a szobában, ez azonban nem jeleni azt, hogy a szobában nem kell biztosítani a nagymozgás lehetőségét. Minél változatosabb mozgásra van lehetőségük a kisgyermekeknek, annál nagyobb örömüket lelik a játékban.
A mozgásfejlesztő eszközök használata során a gyermekek szabadon próbálhatják, végezhetik az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik a mozgásuk.
Az önállósági törekvések támogatása során a gondozási műveletekben való aktív részvétel lehetőséget ad a praktikus mozgások gyakorlására, finomítására.
A nagymozgások fejlődésével egy ütemben zajlik a finom motorikus mozgások beindulása is. Ezek fejlesztése legalább annyira fontos, mint a nagymozgásoké.
Feladatunk a gyermekek vele született mozgásigényének kielégítése, a mozgásfejlődés elősegítése.
Reményeink szerint a gyermekkorban megszerettetett mozgás öröme egy életen át, elkíséri az embert.

Mondóka, ének

A bölcsődei ellátásunk sokrétű zenei élmény átélésére, tapasztalatszerzésre ad lehetőséget a környezet hangjainak megfigyelése, a kisgyermeknevelő ének- és beszédhangja, spontán dúdolgatása, ritmusos szövegmondása, a dallam és ritmushangszerek hallgatása, megszólaltatása, a közös éneklés.
A kisgyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodó, játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek felkeltik a kisgyermek érdeklődését. Mindazonáltal, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését és továbbélését. A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket kelt, örömélményt, érzelmi biztonságot ad a kisgyermeknek. Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, a zenei emlékezetet. Érzelmi alapon segítik az anyanyelv, a zenei anyanyelv elsajátítását, a személyiség fejlődését, hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez. Bölcsődénkben a gyermekek ismerkedhetnek életkoruknak megfelelő hangszerekkel – dob, cintányér, háromszög stb. A kisgyermeknevelők furulya hangjával ismertetik meg a gyermekeket.

Vers, mese

A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi és értelmi fejlődésére (ezen belül a beszéd, a gondolkodás, az emlékezet és a képzelet fejlődésére), valamint a szociális fejlődésre. A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre. A verselés, mesélés, képeskönyv-nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet, így egyszerre feltétele és eredménye a kisgyermek alapvető érzelmi biztonságának. A gyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyeknek megszerzésére más helyzetekben nincs lehetősége. A közös mesélés élménye segíti az aktív szókincs kialakulását és a világról való ismeretek megszerzését. Nagyon szeretik azokat a meséket, amelyek az általuk ismert dolgokról, eseményekről szólnak. Mesélés alkalmával újraélhetik a velük megtörtént élményeket, eseményeket.

A bölcsődénkben a népi és az irodalmi műveknek egyaránt helye van. A bölcsődés korú gyermekek számára a gyakori ismétlés a rövid néhány soros versek és mondókák nyújtanak sikerélményt. A helyzetek alakítását a gyermekek pillanatnyi érzelmi állapota és ebből fakadó igényei befolyásolják elsősorban.

Alkotó tevékenységek

Az öröm forrása maga a tevékenység – az érzelmek feldolgozása és kifejezése, az önkifejezés –, nem annak eredménye.

A kisgyermeknevelőink feladata a tárgyi feltételek és elegendő idő biztosítása, az egyes technikák, eszközhasználat megmutatása, a kisgyermek pillanatnyi igényének megfelelő technikai segítségnyújtással az alkotókedv ébrentartása.

A kisgyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével a kisgyermeknevelőink segítik az alkotó tevékenységek iránti érdeklődés fenntartását és az alkotásból fakadó öröm személyiségfejlődésre gyakorolt pozitív hatásainak érvényesülését.

A leggyakoribb alkotó tevékenységi formák a bölcsődénkben: gyöngyfűzés, nyomhagyó eszközök használata, firkálás, gyurmázás, ragasztás, gyűrés, tépés, ujjfestés vagy vastag ecsettel festés.. Nagyon szeretik a gyermekek a közös rajzolás élményét is, amikor kiterített akár 2-3 méteres papírra mindenki rajzolhat.

Ezeket a kisgyermeknevelők külön tervezik, és készítik elő.

Egyéb tevékenységek

Ezek a tevékenységek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, a környezet aktív megismeréséhez, az egymásról és a környezetről való gondoskodáshoz kapcsolódnak (pl. babafürdetés, virághlocsolás, közös virágültetés, őszi falevelek gereblyézése, karácsonyi mézeskalács szaggatás, gyümölcssaláta készítése stb.). Az öröm forrásai az „én csinálom" élményének, az együttességnek, a közös munkálkodásnak és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése. A kisgyermekek bármikor bekapcsolódhatnak, és bármikor kiléphetnek, az önkéntesség nagyon fontos, a tevékenykedés nem lehet feladat. Ezek a helyzetek lehetőséget nyújtanak az együttműködésre, a feladatok megosztására, ok-okozati összefüggések felfedezésére, megértésére.

4.4. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK FELTÉTELEI

„Saját kisgyermeknevelő"- rendszer

A kisgyermeknevelőink a bölcsődei nevelésünk szakembere, akik személyiségükkel, nevelői attitűdjükkel mintát jelentenek a családok és a gyermekek számára egyaránt.

A „saját kisgyermeknevelő"- rendszer a biztonság és a stabilitás megteremtésének szabályán alapul. A csoport vagy a csoport gyermekeinek egy része tartozik közvetlenül egy kisgyermeknevelőhöz. A „saját kisgyermeknevelő" szoktatja be a gyermeket a bölcsődébe, és a bölcsődébe járás egész időtartama alatt ő a kisgyermek nevelője (felmenőrendszer). Ő kíséri figyelemmel a kisgyermek fejlődését, tartja számon az egyes fejlődési állomásokat, vezeti az ehhez kapcsolódó szakmai dokumentációt és felelősséggel tartozik a rábízott gyermekekért.

A „saját kisgyermeknevelő"- rendszerben több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait, elsősorban a „saját kisgyermeknevelő" segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.

Gyermekcsoportok szervezése

A bölcsődénkben a gyermekcsoportok létszáma jogszabály által meghatározott. Az előírtnál magasabb csoportlétszám nem fogadható el, mivel a minőségi bölcsődei nevelést az életkornak és a sajátos igényeknek megfelelő felnőtt-kisgyermek arány garantálja.

A bölcsődei nevelés alapelveinek megfelelően a kisgyermek a bölcsődébe járás teljes időtartama alatt ugyanabba a gyermekcsoportba jár. Életkor szerint homogén és vegyes csoportok egyaránt előfordulnak. A szakmai elveknek megfelelőbb az életkor szerinti homogén csoport, mert a gyermekek közötti nagy egyéni különbségek kezelése homogén csoportban sem könnyű feladat és a vegyes korcsoport előnyei a bölcsődés korban kevésbé érvényesülnek, mint a későbbi életszakaszokban.

Napirend

A jól szervezett, folyamatos, ugyanakkor rugalmas napirend a kisgyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, kiszámítható, folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását biztosítja, megteremtve a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét. A napirenden belül az egyes kisgyermek igényeit úgy biztosítjuk, hogy közben a csoport életében is áttekinthető rendszer legyen, a gyermekek tájékozódhassanak a várható eseményekről, kiiktatódjon a felesleges várakozási idő. Ez egyben a csoport belső nyugalmát is biztosítja.

A napirend függ a gyermekcsoport életkori összetételétől, fejlettségétől, szükségleteitől, de befolyásolják azt az évszakok, az időjárás, a csoportlétszám és egyéb tényezők is. A napirend kialakításának további feltételei a személyi állandóság („saját kisgyermeknevelő"-rendszer), a tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a bölcsődei dajkával való összehangolt munka, a kisgyermekek otthoni életének, életritmusának lehetőség szerinti figyelembevétele.

4.5. CSALÁDOK TÁMOGATÁSÁNAK MÓDSZEREI ÉS LEHETŐSÉGEI

A családok támogatása a családban hatékonyan működő erőforrások felkutatására és ezen erőforrások eredményes működtetésére irányul, mely hozzájárul a család szocializációs funkciójának minél szélesebb körű kibontakozásához. Ez a megközelítés szem előtt tartja a családi nevelés elsődlegességét, a bölcsődei ellátás családi nevelésre való épülését. A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formája van, mindegyik más-más szerepet tölt be, ezért célszerű párhuzamosan minél többet alkalmazni belőlük.

Bölcsődénkben bölcsődei szociális munkás is tevékenykedik. Nagy segítséget nyújt a családoknak olyan élethelyzetek kezelésében, amelyek a mindennapi rutintól eltérőek, amelyekre nincsenek kidolgozott stratégiák a családban. Segíti a lehetőségek feltárását, azokban való eligazodást.
Ugyan akkor segítséget nyújt a bölcsődei szakdolgozóknak is kényes helyzetek kezelésében.

Fontos, hogy a családok bár mikor fordulhatnak a bölcsőde vezetőjéhez, kisgyermeknevelőihez és a bölcsőde orvosához is ha kérdésük van, esetleg elbizonytalanodnak, vagy csak megerősítésre van szükségük. Tapasztalatom szerint nagyon sok információ jut el a szülőkhöz a különböző médiaforrásokon és a játszótéren. Ezek azonban sokszor ellentmondásosak és túl sok is. Megzavarja a szülőket és nehéz kiválasztani a számukra leg kedvezőbb utat. Ilyenkor a bölcsődei szakember nagy segítséget tud nyújtani a családoknak a szakmai tudásával és gyakorlati tapasztalatával.

A családlátogatás
A családlátogatás célja a családdal való kapcsolatfelvétel, a kisgyermek és a szülők otthoni környezetben való megismerése. Lehetőség szerint az első családlátogatásra a beszoktatás megkezdése előtt, a kisgyermek ébrenléti idejében kerül sor. A családlátogatás arra is lehetőséget nyújt, hogy a szülő bővebben informálódjon a bölcsődei életről, jobban megismerje azokat a kisgyermeknevelőket, akikre gyermekét bízza. A családlátogatás fontos színtere a bizalmi kapcsolat megalapozásának, ami feltétele a későbbi jó együttműködésnek.
A családlátogatás mindig előre egyeztetett időpontban történik, és soha nem lehet teher vagy zavaró a családoknak.

Beszoktatás (adaptáció) – szülővel történő fokozatos beszoktatás
A szülővel történő fokozatos beszoktatás a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. Az anya, az apa vagy más családtag jelenléte biztonságot ad, segíti a kisgyermeknevelő és a gyermek között az érzelmi kötődés kialakulását, ezzel a gyengéd átmenetet, az új környezethez való alkalmazkodást. A szülővel történő fokozatos beszoktatás folyamata során a kisgyermeknevelő tovább építi a bizalmi kapcsolatot, a szülő információt nyújt a bölcsődei nevelés tartalmáról és a kisgyermekfejlődés sajátosságairól.

Napi kapcsolattartás
A napi kapcsolattartás célja a rövid, kölcsönös informálás a kisgyermek érzelmi állapotáról, hangulatáról, az őt érintő napi történésekről, változásokról. Az egyéni igények, kérések megfogalmazására is ezen alkalmakkor kerül sor. Az interakciós helyzetet a pozitív hangvétel jellemzi, de a negatív eseményekről is tényszerű tájékoztatás történik, a szakmai etikai szabályoknak és az időkereteknek megfelelően.

Egyéni beszélgetés
Az egyéni beszélgetés a kisgyermek fejlődéséről szóló részletes, kölcsönös tájékozódást vagy a hosszabb megbeszélést igénylő kérdések, nevelési problémák közös átgondolását szolgáló találkozási forma. Kezdeményezheti a szülő, a kisgyermeknevelő, a bölcsődevezető. A szakmai kompetencián túlmenő kérdésben kérhető egyéb szakember közreműködése.

A szülőcsoportos beszélgetések
A szülőcsoportos beszélgetések a bölcsődei nevelési évenként legalább három alkalommal szervezett tematikus beszélgetések a csoportba járó kisgyermekek szüleit foglalkoztató

aktuális nevelési témákról. A csoportos beszélgetéseket a kisgyermeknevelők vezetik, a szülőkkel kialakított partneri viszonyra építve.

A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülői kompetenciaérzés megtartását. Lehetőség van az egymástól hallott helyzetkezelési módok továbbgondolására, ezáltal a saját viselkedésrepertoár bővítésére. A kisgyermeknevelőktől kapott indirekt megerősítések befolyásolhatják a szülők nevelési szokásait.

Szülői értekezlet

Bölcsődén belül a szülői értekezlet a szülők általános és az adott gyermekcsoportra vonatkozó tájékoztatását, valamint a gyermekeket érintő, a szülőkkel közösen meghozandó döntések elősegítését szolgálja. Egy nevelési éven belül három alkalommal célszerű szülői értekezletet tartani (beszoktatások előtt, a beszoktatásokat követően és a nevelési év vége felé), de a bölcsődét, vagy az adott gyermekcsoportot érintő különleges helyzetekben rendkívüli szülői értekezlet összehívására is sor kerülhet.

Indirekt kapcsolattartási formák

Az indirekt tájékoztatási formák jól kiegészítik a direkt kapcsolattartási formákat. Az írásbeli tájékoztatók, hirdetőtáblák, honlap, szórólap, közösségi oldalakon való megjelenések lehetőséget adnak az ismeretterjesztésre.

HAGYOMÁNYOK, ÜNNEPEK

A sajátos arculat alakításában fontos szerepe van a hagyományoknak. Az ünnepeket és a hagyományok ápolását nem lehet kihagyni a bölcsőde életéből sem. Játékos formában viselkedési formák, magatartási módok átadására van lehetőség. A gyermekek számára megkülönböztethetővé válnak a hétköznapok és a jeles napok. A szokások, hagyományok megtartása a kulturális örökség ápolását jelenti, amelyre a korai életszakasztól kell szocializálnunk a gyermekeket.

A bölcsődei nevelés felelőssége azért is hangsúlyos, mert napjainkban e hagyományokból egyre kevesebbet éltet a család.

Csak élet közeli ünnepek és hagyományok ápolása lehet a cél ebben a korosztályban. Fontos, hogy ezeknek a hagyományoknak talaja legyen a közösségben, mert a múlt örökségéhez csak így közelíthetünk. Az ünnepek nem műsorok szervezését jelentik, hanem rákészülést, közös ünneplést. Minden ünnepi készülődés, a felfokozott várakozás, erősíti az ünnep élményét, segíti az ünnepi hangulat megteremtését. A bölcsődés korú gyermek számára minden ünnep egyedi, egyszeri.

Hagyományos ünnepeink:

- Születésnap: Csoporton belül, egyénileg ünnepeljük, az ünnepelt gyermek születésnapja körüli napon. Az életkornak megfelelő számú gyertya gyújtása jelképes tortán történik.
- Gyermeknap: A családdal közös rendezvény. Bölcsődénkben hagyományosan szombat délelőtt ünnepeljük. Színes programokat biztosítunk a hozzánk látogató családoknak, testvéreknek. Ugráló vár, arcfestés, lufi hajtogatás, póni lovaglás, kreatív foglalkozások várják a hozzánk látogatókat.

- Mikulás: csoportonként érkezik a beöltözött Mikulás. A gyermekek csomagot kapnak, amit hazavisznek a télapó finom szaloncukrot osztogat.
- Karácsony: Adventváró kreatív délutánt rendeznek a kisgyermeknevelők, amelyen a szülők is részt vesznek, gyerekek kedvük szerint tevékenykednek, különböző karácsonyi kiegészítőket készítenek, melyet hazavihetnek. Minden évben nagy sikere van a közös mézeskalácssütésnek is.
- Farsang: A farsangot csoportonként ünnepeljük. Ilyenkor, akinek kedve van, jelmezbe öltözik a gyermekek és a kisgyermeknevelők közül. A délelőtt a vidám játékok és táncolás jegyében telik.
- Húsvét: Húsvét előtt a szülőkkel tavaszváró közös kreatív programot tartunk. Bölcsődénkbe a húsvéti tojásokat a kertben rejti el a nyuszi, amit a gyermekek nagy örömmel keresnek. A bölcsőde nyuszija finom friss sárgarépát, zöldségeket osztogat a gyerekeknek.

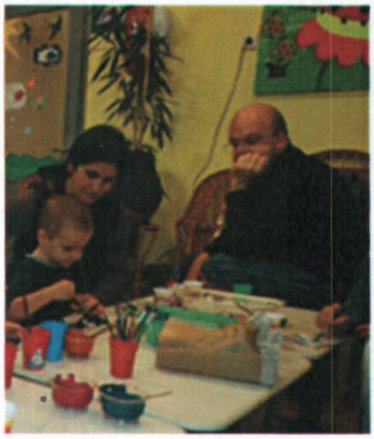

Célok, feladatok:

- Keresni kell annak a lehetőségét, hogy több olyan programot szervezzünk, amibe bevonható a család.
- Felméréssel, véleménykutatással megismerni, hogy milyen programokban vennének szívesen részt a szülők, milyen időpontot tartanak alkalmasnak.

4.6. A BÖLCSŐDE KAPCSOLATRENDSZERE

- Más intézményekkel való kapcsolatok
  - Fenntartónkkal- Bp. Főváros X. kerületi Önkormányzattal
  - Bárka- Kőbányai Szociális és Gyermekjóléti Központtal
  - Óvodákkal- a bölcsődék törekednek az óvodákkal való hatékony, partneri kapcsolat kialakítására:
    - a társóvodánkat élelmezzük, közös programokat szervezünk
    - szülői értekezlet keretében lehetőséget biztosítunk az óvoda vezetőjének intézménye bemutatására, propagálására a beiratkozást megelőzően
    - a kisgyermeknevelők kölcsönösen látogatják egymás intézményét
  - Védőnőkkel próbálunk kapcsolatot keresni
  - A bölcsőde szaktanácsadójával rendszeres kapcsolatban vagyunk

Bölcsődék szervezeti ábrája

4.7.ALAPELLÁTÁSON TÚLI, A CSALÁDI NEVELÉST TÁMOGATÓ SZOLGÁLTATÁSAINK

Tanácsadás

A bölcsődénkben meghatározott időben, és igény szerint a szakemberek bevonásával biztosítunk tanácsadást az alábbi témákban:

- Gondozási – nevelési témákban.
- Étkezési gondok, diétás étkeztetés esetén, ételbemutatók szervezése.

Só-szoba használata

Somadrin – szoba: A bölcsődében működik ez a szolgáltatás. A tengeri sós levegőt idéző, felső légúti betegségek megelőzését szolgáló, asztmatikus tüneteket csökkentő, gyógyhatású barlang preventív haszna már bizonyított. tapasztaljuk, hogy a téli időszakban, a rendszeres só-szoba látogatás hatására, a felső légúti megbetegedések száma lényegesen csökkent. A gyermekek immunrendszerének erősítése-, az ellenálló képesség növelése érdekében vezettük be ezt a fajta szolgáltatást.

5. ÉLELMEZÉS

A bölcsődei élelmezésünk során a korszerű csecsemő- és kisgyermek táplálkozási elveket és a felnőtt étkeztetésre vonatkozó elveket és normatívákat vesszük figyelembe úgy, hogy a táplálék:

- mennyiségileg elegendő és minőségileg helyes összetételű,
- a higiénés követelményeknek megfelelő,
- megfelelő konyhatechnikai eljárásokkal elkészített,
- élvezhető legyen.

Intézményünkben a kórszerű táplálkozás feltételeinek tárgyi, személyi feltételei adottak lesznek. A gyermekek és a felnőttek ékeztetést saját főzőkonyháról biztosítjuk. Igény esetén a gyermekek részére diétás étkezést biztosítunk. Az élelmezésben a HACCP rendszer működtetését és folyamatos felülvizsgálatát megvalósítjuk. 37/2014.(IV.30.) EMMI rendelet a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásait betartjuk.

Élelmezés:

A 80/1999 (XII. 28.) GM –EüM -FVM együttes rendelete kötelezővé teszi a közétkeztetést végző intézmények számára a HACCP rendszer bevezetését. Minden bölcsőde külön figyelmet fordít a rendszer működtetésére, az előírások pontos betartására. A korszerű kisgyermektáplálással kapcsolatos publikációk és kutatási eredmények figyelemmel kísérését, a lehetséges újszerű étrend kísérleti kipróbálását, bevezetését, minden bölcsőde szakmai feladatként kezeli.

6. ÉRDEKVÉDELEM

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 35-37. sz. paragrafusa értelmében, a bölcsődei ellátásban részesülők érdekeinek védelmében az intézmény Érdekképviseleti Fórumot működtet. Az Érdekképviseleti Fórum szabályzata az intézményben megtekinthető.

1. Az Érdekképviseleti Fórum célja:
   Az ellátásra jogosultak és az intézményi jogviszonyban állók érdekvédelme.

2. Az Érdekképviseleti Fórum feladata:
   - Megvizsgálja az elé terjesztett panaszokat.
   - Dönt a hatáskörébe tartozó ügyekben.
   - Intézkedést kezdeményez az intézményvezetőnél, szükség esetén a fenntartónál.
   - Véleményt nyilvánít az intézmény vezetőjénél a gyermeket érintő ügyekben.
   - Javaslatot tehet az intézmény alaptevékenységével összhangban végzett szolgáltatások tervezéséről, működéséről, ebből származó bevételének felhasználásáról.
   - Egyetértési jogot gyakorol a házirend jóváhagyásánál.

3. Az Érdekképviseleti Fórum működési területe:
   A Kőbányai Egyesített Bölcsődék tagintézményei.

4. Az Érdekképviseleti Fórum működése:
   A gyermek szülője, ill. törvényes képviselője panasszal élhet a bölcsőde vezetőjénél, az Egyesített Bölcsődék vezetőjénél, továbbá az Érdekképviseleti Fórumnál:
   - az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében,
   - a gyermeki jogok sérelme,
   - az intézmény dolgozóinak kötelezettségszegése esetén.

A bölcsőde vezetője, az Egyesített Bölcsődék vezetője és az Érdekképviseleti Fórum a panaszt 15 napon belül köteles kivizsgálni és tájékoztatást adni a panasz orvoslásának lehetséges módjáról.
A gyermek szülője, ill. törvényes képviselője az intézmény fenntartójához, továbbá a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat, ha nem kap értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy, ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet.

7.A SZAKMAI FELKÉSZÜLTSÉG BIZTOSÍTÁSÁNAK MÓDJA, FORMÁI

A szakmai felkészültség elősegítése, biztosítása

Területi szakmai látogatások, szakmai konzultáció

A szakdolgozók következetes, magas színvonalú szakmai munkáját a kerületi szaktanácsadó, az Egyesített Bölcsődék vezetője és helyettese segítik az éves látogatási terv alapján meghatározottak szerint. A megfigyelések eredménye, a tapasztalatok minden esetben az adott bölcsődevezetővel és a kisgyermeknevelőkkel megbeszélésre kerül. A megfigyelésekről írásos jegyzőkönyv készül.
A szakmai munka ellenőrzése során fő irányelv a kisgyermeknevelők nevelői pedagógiai önállóságának elfogadása. A bölcsődei nevelőmunka értékelése az egész bölcsődére vonatkoztatva kisgyermeknevelői értekezlet keretében történik, Az ellenőrzés kiterjed a dokumentációk ellenőrzésére is.

A bölcsődék által megrendelt szakmai folyóiratok, a vásárolt szakmai könyvek segítségével friss ismeretek birtokába jutnak kisgyermeknevelőink.

Természetesen a rendszeres megfigyeléseken túl, szükség szerint, vagy a bölcsődevezető kérésére ismételt látogatásra lehetőség van, a szakmai konzultáció folyamatosan biztosított.

Képzés, továbbképzés

A mai szakmai követelményeknek megfelelő magas színvonalú munkát a bölcsődei szakemberek csak úgy tudják megvalósítani, ha folyamatosan képezik, továbbképzik magukat, ismereteiket bővítik, gazdagítják. Ezért az Egyesített Bölcsődék kiemelt feladata kerületi szinten, a továbbképzések szervezése, a helyszín biztosítása, az önképzés elősegítése és támogatása. Különös figyelmet fordítunk a pályakezdő és szakképzetlen kisgyermeknevelők továbbképzésére. Ezen kívül a kisgyermeknevelői munkaközösség az aktuális kérdéseket, szakmai problémákat egyeztetik minden bölcsődéből egy kisgyermeknevelő részvételével

A 8/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet szabályozza a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásba vételét. A 9/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet pedig a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzését határozza meg.
Ezen rendeletek értelmében, a nyilvántartásba vett, szakképzett dolgozónak meghatározott számú kredit pontot kell gyűjtenie, a 6 éves képzési ciklus alatt. Fontos az ezzel kapcsolatos szervezési-, koordinációs feladatok zökkenőmentes és jól szervezett ellátása.
Év végén kerületi viszonylatban a teljesített továbbképzési pontok összesítésre kerülnek, a lejelentést és a képzési terv koordinálását a szaktanácsadó végzi.

A szakmai munka minőségének emelése, valamint a magasabban kvalifikált munkatársak biztosítása érdekében több kolléganőnk vesz részt iskola rendszerű képzésben. Minden évben nő a főiskolai diplomával is rendelkező kisgyermeknevelőink száma. A költségvetés függvényében, a főiskolai tanulmányokat anyagilag is igyekszünk támogatni, ezzel is megbecsülésünket kifejezni adott kisgyermeknevelő felé.

8. HATÁLYBALÉPÉS

Ezen szakmai programot

a

KŐBÁNYAI MANÓVÁR BÖLCSŐDE

részére

2017. január 1-től készítettük.

A szakmai program visszavonásig érvényes.

A Szakmai Programot a Kőbányai Önkormányzat Humánszolgáltatási bizottsága 2016. december 13-án. elfogadta.
A Szakmai Program naprakész állapotban tartásáról a bölcsődevezető, és az egyesített bölcsődevezetője gondoskodik.

Budapest, 2016. 12. 15.

Bölcsődevezető

Egyesített Bölcsődevezető

A fenntaró részéről

MELLÉKLETEK

1.számú melléklet

Kőbányai Egyesített Bölcsődék Intézményei
KŐBÁNYAI MANÓVÁR BÖLCSŐDE
1103 Budapest, Vaspálya u. 8-10.

MEGÁLLAPODÁS

mely létrejött a Kőbányai Manóvár Bölcsőde, mint a napközbeni ellátását biztosító intézmény, valamint a bölcsődei ellátásban részesülő gyermek szülője (törvényes képviselője) között.

Szülő (törvényes képviselő) adatai:
Név:
Születési név:
Anyja neve:
Lakcíme:

Gyermek adatai:
Név:
Születési hely, idő:
Anyja neve:
Lakcíme:
TAJ szám:

A bölcsődei ellátás kezdő időpontja:

1. A módosított 1997. évi XXXI. Tv. (továbbiakban Gyvt.) 42/A. § alapján bölcsődei ellátás keretében a gyermek húszhetes korától nevelhető és gondozható
   - az óvodai nevelésre nem érett gyermek esetén, ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja, bölcsődei ellátás keretében gondozható, nevelhető a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-éig,
   - a sajátos nevelési igényű gyermek esetén a sajátos nevelési igényű gyermek bölcsődei ellátásban annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben az ötödik életévét betölti,
   - a fenti kritériumok alá nem tartozó gyermek esetén,
     - ha a harmadik életévét január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott év augusztus 31-éig gondozható, nevelhető bölcsődei ellátás keretében,
     - ha a harmadik életévét szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő év augusztus 31-ig, gondozható, nevelhető bölcsődei ellátás keretében abban az esetben, ha a szülő, törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a gyermek napközbeni ellátását addig az időpontig bölcsődei ellátás keretében kívánja megoldani.

2. A bölcsődei ellátás időtartama: határozott vagy határozatlan (aláhúzandó).

3. A bölcsődei ellátás keretében az intézmény a gyermek számára az alábbiakat biztosítja:
   - a bölcsődei adaptáció elősegítése, minél családbarátabb módon
   - szakszerű gondozás-nevelés, testi-lelki szükségletek kielégítése, a fejlődés és a szocializáció segítése,

- napi négyszeri (orvos által ellenőrzött, az életkornak megfelelő) étkezés,
- a fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezet,
- egészségvédelem egészségnevelés, kultúrhigiénés szokások kialakulásának segítése,
- állandóság (saját kisgyermeknevelő rendszer), egyéni bánásmód,
- időjárástól függően napi lehetőség a szabad levegőn való játékra,
- az egyéni ruhanemű kivételével, textíliával történő ellátás,
- személyes higiéné feltételeinek biztosítása,
- korcsoportnak megfelelő játékeszközök,
- rendszeres orvosi felügyelet, óvodai életre való felkészítés.

4. A bölcsőde a szülő számára az alábbiakat biztosítja:
   - a házirend megismerése,
   - tájékoztatás a gyermekével napközben történő eseményekről,
   - rendszeres betekintés a kisgyermeknevelő által vezetett egyéni dokumentációba (üzenőfüzet),
   - szülői értekezlet, egyéni és csoportos beszélgetés kisgyermeknevelővel, vezetővel,
   - tájékoztatók, étrendek megismerése.

5. A Gyvt. 148.§ (1)-(3), valamint (5) bekezdése alapján az intézményi ellátásért térítési díjat kell fizetni. A bölcsődei ellátásért fizetendő térítési díj mértékét az Önkormányzat rendeletben szabályozza. A térítési díj mértékét minden év március 31-ig a fenntartó önkormányzat képviselő testülete határozza meg. A Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat döntése alapján jelenleg nem kell térítési díjat fizetni.

6. A 22/2012. (V. 23.) önkormányzati rendelet szerint a bölcsődei ellátás keretében nyújtott étkezés díja naponta _____ Ft. Az étkezési díjat a szülő vagy a törvényes képviselő köteles megfizetni.
   - A megállapított étkezési térítési díjat minden hónapban az előre jelzett napon kell befizetni, még hiányzás esetén is. Az ilyen esetekben keletkezett túlfizetések csak két hónappal később (pl. januári hiányzás, márciusban) kerülnek jóváírásra. A jóváírást abban az esetben érvényesítheti a szülő amennyiben a gyermekének távolmaradását a házirendben foglaltaknak megfelelően a távolmaradást megelőzően, egy nappal előbb, 12 óráig le kell mondania. Amennyiben a távolmaradást nem jelenti be, akkor a térítési díjat gyermeke hiányzása esetén is be kell fizetnie.
   - Ingyenes étkezés igénybevétele esetén a gyermek hiányzását, a hiányzás okát és várható időtartamát a 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet értelmében a szülő köteles bejelenteni.

     13. § (1) Ha az intézményi és szünidei gyermekétkeztetést betegség vagy más ok miatt a gyermek nem veszi igénybe, a kötelezett az intézmény vezetőjénél, a szünidei gyermekétkeztetést biztosítónál bejelenti

     a) a távolmaradást és annak várható időtartamát, valamint

     b) a távolmaradásra okot adó körülmény megszűnését és azt, hogy a gyermek mikor veszi igénybe újból a gyermekétkeztetést.

A befizetés történhet:
- Készpénzzel az intézményben

a bölcsődei csoport hirdetőtábláján kiírt időpontban,
- Átutalással

a kiadott számlán szereplő fizetési határidő napjáig.
Ha a befizetés nem történik meg, akkor a be nem fizetett hónap elsejétől addig nem járhat a gyermeket a bölcsődébe, míg a térítési díj pótbefizetését nem rendezik.

Az étkezési térítési díj meghatározásához a szülőnek ki kell tölteni a 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 6. melléklete a „nyilatkozat gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybevételéhez bölcsődei ellátás és óvodai nevelés esetén" elnevezésű nyomtatványt, melynek a-e pontjaihoz a szükséges dokumentumokat és a díjfizetési kedvezményeket a kedvezményre való jogosultságot igazoló okiratot csatolni szükséges.

A nyilatkozat f pontjához, amelyben a szülő arról nyilatkozik, hogy a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkal csökkentett, azaz nettó összegének 130%-át, semmiféle dokumentumot nem szükséges csatolni.

7. Megváltozik az ellátás helye:
   - Nevelési év végén, ha a bölcsődei nevelési év közben állapítják meg a gyermek sajátos nevelési igényét. Kerületünkben két bölcsőde gondozza és neveli, a sajátos nevelési igényű gyermekeket. A Kőbányai Fecskefészek Bölcsőde, vagy a Kőbányai Gyermeksziget Bölcsőde legkésőbb a következő nevelési év elején átveszi (a szülőknek ebben az estben újabb megállapodást szükséges kitölteni) a gyermeket. Az intézményváltást minden esetben, a szülővel történt megbeszélés előzi meg.
   - Abban az esetben, ha a gyermekről a felvétel után derül ki, hogy ételallergiás, és olyan bölcsődébe nyert felvételt, ahol nincs dietetikus, vagy diétás szakács ezért az intézményben nem tudjuk biztosítani a diétás étkezést.

8. Megszűnik az ellátás:
   - Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testületének a 22/2012. (V. 23.) önkormányzati rendelet 11 §-a értelmében, ha a gyermek családjában született másik gyermekre tekintettel a szülője otthon tartózkodik.
   - Ha a gyermek a Gyvt. 42. §-ban meghatározott életkort betöltötte, az ott meghatározott időpontban.
   - Egy hónapi folyamatos hiányzás után, abban az esetben, amikor a szülő nem jelez az intézmény felé, csak különösen indokolt esetben és egyéni elbírálás alapján tudjuk a férőhelyet fenntartani.
   - Ha a bölcsőde orvosának szakvéleménye szerint a gyermek egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható, ill. magatartása veszélyezteti a többi gyermek egészségét.

9. A szülő a megállapodásban foglalt, az intézmény részéről fennálló kötelezettségek elmulasztása esetén panaszával a bölcsődevezetőhöz, az intézményvezetőhöz, valamint a fenntartó Önkormányzat Humánszolgáltatási Főosztályához fordulhat. Az érdekvédelemmel kapcsolatos szabályokról a Gyvt. 35-37. paragrafusa rendelkezik.

10. A Gyermeki jogokról bővebb információ a bölcsőde házirendjében található:
    A gyermekjogi képviselő címe, és elérhetősége a bölcsőde faliújságján kifüggesztve megtalálható.

11. A szülő aláírásával igazolja, hogy a Kőbányai Egyesített Bölcsődék tagintézmény vezetőjének a szóbeli tájékoztatását megkapta:
    a) az ellátás feltételeiről

b) az intézmény által vezetett személyes nyilvántartásokról[1]
c) az érték és vagyonmegőrzés módjáról,
d) az intézmény házirendjéről, a napirendről,
e) a panaszjog gyakorlásának módjáról,
f) a fizetendő térítési díjakról, valamint a kedvezményes étkeztetés igénybevételének a feltételeiről
g) az érdekképviseleti fórumról

Az intézménybe folyó gondozó – nevelő - oktató munkáról, és az a-g pontokban felsoroltakról a szóbeli tájékoztatást tudomásul veszem.

Kelt: Budapest, 20..... év ..... hó .....nap

....
Szülő/gondviselő tagintézmény-vezető

A fent nevezett gyermek ellátása megszűnt: 20..... év ..... hó .....nap.

....
Szülő/gondviselő tagintézmény-vezető

[1] Mint az ellátásra jogosult szülője (törvényes képviselője) kötelességem az intézményi nyilvántartásokhoz szükséges adatokról és az azokban történő változásokról információt szolgáltatni.
Törvények:
Gyvt. 1997. évi XXXI. Törvény 139. § az intézmény által vezetett nyilvántartásokról
328/2011 (XII.29) Kormány rendelet 17§-18 A § adatszolgáltatás a nyilvántartásokhoz

2.számú melléklet

Kőbányai Egyesített Bölcsődék Intézményei
KŐBÁNYAI MANÓVÁR BÖLCSŐDE
1103 Budapest, Vaspálya u. 8-10.

Házirend

1.) A bölcsődében 20 hetes kortól a Gyermekek védelméről szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) 42/A. §-ban meghatározott időpontig neveljük és gondozzuk azoknak a szülőknek a gyermekeit, akik a Gyvt.41§ (1) meghatározott okok miatt, gyermekeik napközbeni ellátásáról nem tudnak gondoskodni. Az ellátás megkezdése előtt, de legkésőbb az ellátás megkezdését követő 2. hónap végéig a szülőnek igazolnia kell munkába állását.

2.) A bölcsőde nyitva tartása: Hétfőtől - Péntekig: 6.00 - 18.00 - ig.
Sajátos nevelési igényű gyermekek csoportja: Hétfőtől - Péntekig: 7.00 - 16.00 - ig.

3.) Kérjük a szülőket, segítsék a csoportok napirendjének kialakítását azzal, hogy gyermekeikkel legkésőbb 10 óráig megérkeznek a bölcsődébe. Lehetőség van arra, hogy alkalmanként későbbi időpontban érkezzenek, de ezt előre jelezni kell a kisgyermeknevelőnek. Fontos lenne, hogy gyermekükkel, ill. gyermekükért étkezések előtt, vagy étkezések után jöjjenek, mert a kisgyermeknevelők az étkezési idő alatt nem tudnak megfelelően odafigyelni az érkező gyermekre.
A gyermekekért 17.45- ig. szíveskedjenek a bölcsődébe érkezni.

4.) A bölcsőde – az alvásidő kivételével - lehetőséget biztosít a szülőknek, hogy betekintést nyerjenek az intézményben folyó szakmai munkába, megismerjék nevelési célkitűzéseinket, a kisgyermeknevelők által alkalmazott nevelési módszereket, és a gyermekek fejlettségéhez igazított kulturhigiénés szokások elsajátításának eredményeit. Nyitottságunk lehetővé teszi, hogy partneri kapcsolat alakuljon ki a bölcsőde és a családok között.

5.) A szülőknek gondoskodniuk kell arról, hogy gyermekeik tisztán, ápoltan érkezzenek a bölcsődébe.

6.) Kérjük a szülőket, hogy a bölcsődébe való bevétel előtt, gyermekeiket szükség szerint öltöztessék át, a gyermek korától függően kínálják fel a bili, vagy a WC használatát. Tájékoztassák a kisgyermeknevelőt a gyermek hogylétéről, az otthoni eseményekről. Hazavitelkor a kisgyermeknevelő beszámol a napi történésekről és átadja a szülőnek a gyermeket. Ekkor ismét a szülő feladata a gyermek utcai ruhába való átöltöztetése.

7.) A bölcsődéből a gyermeket csak a szülő, vagy az általa írásban megbízott személy viheti el. 14 éven aluli gyermek e feladattal nem bízható meg, és a kisgyermeknevelő nem adhatja ki a gyermeket olyan személynek sem, aki ittas!

8.) A bölcsődei átadókban minden gyermeknek külön, zárral ellátott szekrénye van a ruhák tárolására. Kérjük, hogy csak a legszükségesebb dolgokat tartsák a szekrényben, mert a bölcsődében hagyott tárgyakért, illetve a gyermek személyes tárgyaiért pl.: fülbevaló, játékok stb. nem tudunk felelősséget vállalni.

9.) A bölcsődébe csak egészséges gyermek hozható. A közösség egészsége érdekében lázas, (37,5 °C és ennél magasabb hőmérsékletű), antibiotikumot szedő, vagy fertőzésre gyanús gyermek nem látogathatja az intézményt. A családban előforduló fertőzőbetegségről a bölcsődét értesíteni kell.

10.) Abban az esetben, ha a gyermek napközben megbetegszik a bölcsődében, a kisgyermeknevelő értesíti a szülőt, vagy a szülő által kijelölt hozzátartozót. Ehhez feltétlenül szükséges a pontos cím és a telefonszám, amit az üzenő füzetbe kell beírni. Kérjük, hogy ilyen esetben minél előbb gondoskodjanak a gyermek hazaviteléről, illetve orvosi ellátásáról, ezzel is növelve a mielőbbi gyógyulását.

11.) Ha a szülő a gyermekét bármilyen ok miatt nem hozza a bölcsődébe, a távolmaradást előző nap 12 óráig be kell jelentenie, különben az intézménynek nem áll módjában az előre befizetett étkezési térítési díjat jóváírni.

12.) Kérjük, hogy a megállapított intézményi térítési díjat minden hónapban az előre jelzett napon fizessék be, még hiányzás esetén is. Az ilyen esetekben keletkezett túlfizetések csak két hónappal később (pl. januári hiányzás, márciusban) kerülnek jóváírásra. Ha a szülő a gyermekének távolmaradását a megállapított időpontig nem jelenti be, akkor sajnos, a térítési díjat gyermeke hiányzása esetén is be kell fizetnie.
A befizetés történhet:

- Készpénzzel az intézményben (az előre jelzett napokon)
- Átutalással

Ha a befizetés nem történik meg, akkor a be nem fizetett hónap elsejétől addig nem tudjuk bevenni a gyermeket a bölcsődébe, amíg a térítési díj pótbefizetését nem rendezik.

13.) A befizetett, de fel nem használt étkezési térítési díjak visszaigénylésére van lehetőség. A visszatérítési jogosultságot igazoló nyomtatványt a bölcsődevezető tölti ki és igazolja le. A visszatérített összeget a Polgármesteri Hivatal pénztárában lehet felvenni, vagy a szülő által megjelölt bankszámlára kerül átutalásra.

14.) 3 napnál hosszabb hiányzás után a gyermeket a bölcsőde csak a háziorvos, vagy gyermekgyógyászati szakrendelés orvosa által adott igazolás alapján tudja újra fogadni, kivéve, ha a szülő előre jelzi a hiányzást.
Hiányzás után kérjük, legalább egy nappal előre jelezzék, ha gyermekük ismét jöhet bölcsődébe.

15.) Egy hónap folyamatos hiányzás után, csak különösen indokolt esetben és egyéni elbírálás alapján tudjuk a férőhelyet fenntartani.

16.) Kérjük, minden szülő hozzon gyermekének egy füzetet, amelybe a kisgyermeknevelők rendszeres tájékoztatást adnak a gyermekek fejlettségéről. Örömmel fogadjuk, ha a szülők is bejegyzéseikkel gazdagítják ismereteinket a gyermek egészségügyi állapotára, fejlődésére, vagy az otthoni eseményekre vonatkozóan.

17.) Tájékoztatjuk a szülőket, hogy azokban a bölcsődékben, ahol a szabad levegőn történő altatás tárgyi feltételei adottak, ott a gyermekek altatása egész évben (-5 °C -ig) a szabadban történik, természetesen figyelembe véve az időjárási körülményeket (köd, erős szél, kánikula, csapadék, szmog esetén nem alszanak kint).

18.) Októbertől márciusig a bölcsődébe járó gyermekek térítésmentesen használhatják a só szobát. A kerületi nagycsaládos kártyával rendelkezők is ingyenesen igénybe vehetik ezt a szolgáltatást.

19.) Évközben a bölcsődék nyíltnapokat, szülőcsoportos beszélgetéseket szerveznek a folyamatos kapcsolattartás és a gyermek bölcsődei életének figyelemmel kísérése céljából. Ezekre a találkozásokra minden szülőt szeretettel várunk.

20.) A bölcsőde nyári időszakban két egymást követő turnusban, évente váltakozva bezár. Kérjük a szülőket a zárás ideje alatt gondoskodjanak gyermekeik elhelyezéséről. Indokolt esetben a szülő kérheti gyermekének elhelyezését a feladatra kijelölt társintézményben.

21.) Felhívjuk a szülők figyelmét, hogy a bölcsőde területén, valamint 15 méteres körzetében **TILOS a DOHÁNYZÁS!**

22.) A gyermek kerékpárral történő bölcsődébe hozatalakor és elvitelekor kérjük szíveskedjenek a kerékpárt az arra kialakított helyre biztonságosan elhelyezni.

23.) Kérjük Önöket, hogy a bölcsőde területére kutyát ne hozzanak be, ne kössék ki a bejárati kapuhoz, mert a bölcsődébe érkező gyermekek körében ez félelmet kelthet.

24.) Felhívjuk a szülők figyelmét, hogy a gyermekek személyiség jogainak védelme érdekében a bölcsőde területén csak úgy lehet fényképet, vagy videó felvételt készíteni, ha azon csak a saját gyermeke szerepel. Amennyiben a saját gyermekén kívül más gyermekek is szerepelnek a képen, illetve a videó felvételen, akkor azt csak az érintett szülők hozzájárulásával jelenítheti meg közösségi oldalakon, egyéb esetben tilos!

25.) A Gyvt. 36§ alapján a szülő panasszal fordulhat az adott intézmény vezetőjéhez, az Egyesített Bölcsődék Vezetőjéhez, továbbá az Érdekképviseleti Fórumhoz a következő esetekben:
- az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében,
- a gyermeki jogok sérelme, továbbá az intézmény dolgozói kötelezettségszegése esetén,
- Gyvt. 136/A. § szerinti iratbetekintés megtagadása esetén.

Gyermeki jogok

1997. évi XXXI. tv. értelmében a gyermeknek joga van:
- a testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, jólétét biztosító saját családi környezetben történő nevelkedéshez,
- ahhoz, hogy segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéshez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéséhez, valamint önálló életvitelének megteremtéséhez,

- a fogyatékos tartósan beteg gyermeknek joga van a fejlődését és személyisége kibontakozását segítő különleges eljáráshoz,
- ahhoz, hogy a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön,
- az emberi méltósága tiszteletben tartásához, a bántalmazással - fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal -, az elhanyagolással és az információs ártalommal szembeni védelemhez,
- ahhoz, hogy a védelme érdekében eljáró szakemberek -különösen a gyermek bántalmazásának felismerése és megszüntetése érdekében - egységes elvek és módszertan alkalmazásával járjanak el,
- ahhoz, hogy a szüleitől, vagy hozzátartozóitól csak saját érdekében, törvényben meghatározott esetekben és módon válasszák el. A gyermeket kizárólag anyagi okból fennálló veszélyeztetettség miatt nem szabad családjától elválasztani,
- örökbefogadó családban vagy más, családot pótló ellátás formájában - a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodást helyettesítő védelemhez.

A gyermek védelmét ellátó szervezetek (a továbbiakban: intézmény) házirendje - e törvényben meghatározott keretek között - a gyermek életkorához, egészségi állapotához, fejlettségi szintjéhez igazodva állapítja meg a gyermekek jogai gyakorlásának és kötelességei teljesítésének szabályait.

A gyermeki jogok védelme

- A gyermeki jogok védelme minden olyan természetes és jogi személy kötelessége, aki a gyermek nevelésével, oktatásával, ellátásával, ügyeinek intézésével foglalkozik.
- A gyermek bántalmazással szembeni védelemhez való jogának érvényesítése érdekében a gyermek számára gyermekjóléti alapellátást vagy gyermekvédelmi szakellátást biztosító, továbbá a gyermek törvényes képviseletének ellátásával, ügyeinek intézésével foglalkozó szervek és személyek a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) által jóváhagyott egységes elvek és módszertan alkalmazásával járnak el.
- A gyermekjogi képviselő ellátja a gyermekvédelmi gondoskodásban részesülő gyermek jogainak védelmét, és segíti a gyermeket jogai megismerésében és érvényesítésében, valamint kötelességei megismerésében és teljesítésében. A gyermekjogi képviselő kiemelt figyelmet fordít a különleges vagy speciális ellátást igénylő gyermek védelmére.
- A gyermekjogi képviselő:
    - segít a gyermeknek panasza megfogalmazásában, kezdeményezheti annak kivizsgálását,
    - segíti a gyermeket az állapotának megfelelő ellátáshoz való hozzájutásban, a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgáltató esetmegbeszélésén, illetve a gyámhatóság által tartott tárgyaláson az ezzel kapcsolatos megjegyzések, kérdések megfogalmazásában,
    - eljár a gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, a gyermek, illetve fiatal felnőtt, valamint a gyermek-önkormányzat felkérése alapján,
    - eljár az érdek-képviseleti fórum megkeresése alapján,
    - a gyámhatóság kirendelése alapján képviseli a gyermeket a nevelési felügyelettel kapcsolatos eljárásban,
    - jogsértések észlelése esetén javaslatot tehet,

- a jogsértés jövőbeni előfordulásának megelőzése érdekében a jogsértéssel érintettek között, szükség szerint szakértők bevonásával, egyeztető megbeszélés tarthat.

Szülői jogok és kötelességek

- A gyermek szülője jogosult és köteles arra, hogy gyermekét családban gondozza, nevelje és a gyermeke testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges feltételeket - különösen a lakhatást, étkezést, ruházattal való ellátást -, valamint az oktatásához és az egészségügyi ellátásához való hozzájutást biztosítsa.
- A gyermek szülője jogosult arra, hogy a gyermeke nevelését segítő ellátásokról tájékoztatást, neveléséhez segítséget kapjon.
- A gyermek szülője - ha a törvény másként nem rendelkezik - jogosult és köteles gyermekét annak személyi és vagyoni ügyeiben képviselni.
- A gyermek szülője köteles:
  - gyermekével együttműködni, és emberi méltóságát a 6.§. (5) bekezdése szerint tiszteletben tartani,
  - gyermeke jogainak érvényesítése érdekében a szükséges intézkedéseket megtenni,
  - a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel és szervekkel, továbbá a hatóságokkal együttműködni.

A jogosultak érdekvédelme

A Gyv.tv. 35. §.(1) bekezdése értelmében az intézmény fenntartója meghatározza az ellátásban részesülők érdekvédelmét szolgáló érdekképviseleti fórum megalakításának és működésének szabályait.

Az érdekképviseleti fórum szavazati jogú választott tagjai:

- az ellátásban részesülő gyermek szülei vagy más törvényes képviselői,
- a bölcsőde dolgozóinak képviselői,
- az intézményt fenntartó képviselői.

Az érdekképviseleti fórum:

- Megvizsgálja az elé terjesztett panaszokat.
- Dönt hatáskörébe tartozó ügyekben.
- Intézkedést kezdeményez az intézményvezetőnél, szükség esetén a fenntartónál.
- Véleményt nyilvánít az intézmény vezetőjénél a gyermeket érintő ügyekben.
- Javaslatot tehet az intézmény alaptevékenységével összhangban végzett szolgáltatások tervezéséről, működéséről, ebből származó bevételének felhasználásáról.
- Egyetértési jogot gyakorol a házirend jóváhagyásánál.

Panasszal élhet a gyermek szülője, vagy más törvényes képviselője, továbbá a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó érdekképviseleti és szakmai szervek, a házirendbe foglaltak szerint, az intézmény vezetőjénél, vagy az érdekképviseleti fórumnál:

- az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében,
- a gyermeki jogok sérelme, továbbá az intézmény dolgozói kötelezettségszegése esetén,
- Gyvt. 136/A. § szerinti iratbetekintés megtagadása esetén.

Az intézményvezető, vagy az érdekképviseleti fórum a panaszt kivizsgálja – tájékoztat a panasz orvoslásának módjáról.

A szülő az intézmény fenntartójához, vagy a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat, ha az intézmény vezetője, vagy az érdekképviseleti fórum 15 napon belül nem küld értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy a tett intézkedéssel nem ért egyet.

Budapest, 20.....

.....
bölcsődevezető

A házirendben foglaltakat tudomásul vettem és magamra nézve kötelezőnek tartom.

.....
szülő

3.számú melléklet

Kőbányai Egyesített Bölcsődék Intézményei
KŐBÁNYAI MANÓVÁR BÖLCSŐDE
1103 Budapest, Vaspálya u. 8-10.

NAPIRENDÜNK

6:00 – 8:00	**Folyamatos érkezés, szükség szerinti fürdőszoba használat, szabadjáték**
8:00 – 8:30	**Reggeli**
8:30 – 10:00	**Játék szobában, játszókertben**
10:00	**Tízórai**
10:00 – 11:30	**Játék játszókertben, szobában, fürdőszoba használat**
11:30 – 12:15	**Ebéd**
12:15 – 15:00	**Alvás, fürdőszoba használat**
15:00 – 15:30	**Uzsonna**
15:30 – 18:00	**Játék, folyamatos hazaadás**

4.számú melléklet

Kőbányai Egyesített Bölcsődék Intézményei
1108 Budapest, Újhegyi sétány 15-17.

SZMSZ

8. melléklet a .../2017. (III.21.) HB határozathoz

Kőbányai Egyesített Bölcsődék Intézményei
1108 Budapest, Újhegyi sétány 15-17.

KŐBÁNYAI APRÓ CSODÁK BÖLCSŐDE

1105 Budapest, Zsivaj u.1-3.

SZAKMAI PROGRAMJA

2017

TARTALOM

1.Intézmény adatai

1.1. Minőségpolitikánk, missziós nyilatkozatunk

2.Az ellátandó célcsoport és ellátandó terület jellemzői

2.1.Az intézmény földrajzi elhelyezkedése

2.2.Demográfiai adatok, tendenciák

3.Az ellátás igénybevételének módja

3.1. A gyermekek felvételének a rendje

3.2. Ellátásunkról szóló tájékoztatás helyi módja

3.3. Az Apró Csodák Bölcsőde bemutatása

3.3.1. Személyi feltételek

3.3.2.Tárgyi feltételek

4.Az ellátás célja, alapelvei, feladatai, főbb helyzetei

4.1. A bölcsődei nevelés alapelvei

4.2. A bölcsődei nevelés feladatai

4.3. A bölcsődei nevelés főbb helyzetei

4.4. A bölcsődei nevelés megvalósításának feltételei

4.5. Családok támogatásának módszerei és lehetőségei

4.6. A bölcsőde kapcsolatrendszere

4.7. Alapellátáson túli, a családi nevelést támogató szolgáltatásink

5. Élelmezés

6. Érdekvédelem

7. A szakmai felkészültség biztosításának módja, formái

8. Hatálybalépés

Mellékletek:

1. sz. Megállapodás
2. sz. Házirend
3. sz. Napirend
4. sz. SZMSZ

1. AZ INTÉZMÉNY ADATAI

Fenntartó neve:	**Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat**
Fenntartó címe:	**1102 Budapest, Szent László tér 29.**
Intézmény neve:	**Kőbányai Egyesített Bölcsődék**
Székhelye:	**1102 Budapest, Kőrösi Csoma sétány 8.**
Telefon/fax:	06-1-262-1041
Honlap:	www.kobanyaibolcsodek.hu
Alapító okirat száma:	35/2017. (II.23.) KÖKT határozat
Működési engedély száma:	BPC/0502/1351-2/2016
Érvényességi terület:	**Kőbányai Egyesített Bölcsődék Intézményei**
A program érvényessége:	**2016. január 1-től visszavonásig**
Telephely:	**KŐBÁNYAI APRÓ CSODÁK BÖLCSŐDE**
A programért felelős neve:	**Bálint Klára bölcsődevezető**
Címe:	**1105 Budapest, Zsivaj u.1-3**
Telefon:	06-1-261-6396
E-mail:	aprocsodakbolcsi@gmail.com

Nyilvántartási szám: S0231041S0231058

Szakágazat száma, megnevezése: **889110 Bölcsődei ellátás**

A bölcsődei férőhelyek száma: **78**

Kormányzati funkciók száma, megnevezése:

- **104031 Gyermekek bölcsődei ellátása**
- **104035 Gyermekétkeztetés bölcsődében**
- **104036 Munkahelyi étkeztetés bölcsődében**
- **095020 Iskolarendszeren kívüli egyéb oktatás, képzés**

1.1.MINŐSÉGPOLITIKÁNK

Bölcsődénkben, mint első koragyermekkori intézményben, biztosítjuk a családban élő, három év alatti kisgyermekek – a szakmai alapelveknek, valamint a gyermekek életkorának és egyéni sajátosságainak megfelelő – napközbeni ellátását, szakszerű gondozását-nevelését. Mint szolgáltató intézmény, igyekszünk minél szélesebb körben kielégíteni a családok igényeit, rugalmasan alkalmazkodva változó világunk kihívásaihoz, az innovatív lehetőségek felismeréséhez, befogadásához, megvalósításához. Számunkra legfontosabb a gyermek és az ő igényeinek, érdekeinek szem előtt tartása, kiszolgálása. Minőségpolitikánk megvalósítása, folyamatos fejlesztése bölcsődénk minden dolgozójának személyes felelőssége.

MISSZIÓS NYILATKOZATUNK

- A kisgyermek a felnőttektől függő, érzékeny, fejlődő személyiség. Önálló individuum, egyénenként változó testi, lelki szükségletekkel.
- Intézményünk az új szemléletű, kompetencia alapú bölcsődei nevelés képviselője. Fontosnak tartjuk, hogy szeretettel, az emberi méltóságot tiszteletben tartva közeledjünk a ránk bízott gyermekek felé.

„Szeretni okosan kell – mindig a gyermek
természetéhez és életkorához igazodva."
Ranschburg Jenő

- Valljuk, hogy testben és lélekben egészséges, boldog, kiegyensúlyozott gyermek az, aki harmóniában van környezetével és önmagával.
- A gyermekek számára megteremtett szeretetteljes, biztonságos, családias légkörben minden gyermek saját képességei szerint fejlődhet; megtapasztalhatja az önfeledt, szabad játék örömét, élmény és fantázia világa gazdagodhat, mely képessé teszi őt a későbbi kreatív gondolkodásra, továbbfejlődésre.
- Arra törekszünk, hogy a gondjainkra bízott gyermekekből családjaikkal együtt működve, személyiségi jogaik tiszteletben tartása mellett a világra nyitott, érdeklődő, fogékony, önálló, a társadalmi együttélés alapvető szabályait elfogadó gyermekeket neveljünk.
- Szem előtt tartjuk a családias hangulatú bölcsődei légkör megteremtését, ahol nemcsak a gyermekek, hanem az őket gondozó felnőttek is jól érzik magukat és sajátjuknak tartják és vallják munkahelyüket.

A szakmai program elkészítésében részt vett a bölcsőde vezetője, vezető helyettese, valamint a csoportvezető kisgyermeknevelők.

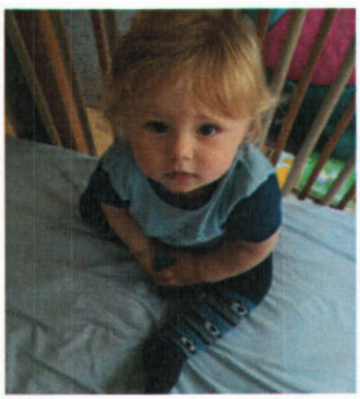

2. AZ ELLÁTANDÓ CÉLCSOPORT ÉS ELLÁTANDÓ TERÜLET JELLEMZŐI

2.1.AZ INTÉZMÉNY FÖLDRAJZI ELHELYEZKEDÉSE

A Kőbányai Apró Csodák Bölcsőde Kőbánya frekventált, zöldövezeti részében, a Zsivaj utcában található, közel Kőbánya központjához. A Harmat utcai lakótelepen négy és kilencemeletes lakótelepi épületek zárják el az intézményt a főúttól és annak zajától. Tömegközlekedéssel több irányból is könnyen megközelíthető villamossal, autóbusszal.

A bölcsőde 1970. október 1-jén nyitotta meg kapuit. Az épület bölcsődének, típusterv alapján a 100 férőhelyes óvodával közösen épült. Akkor 60 férőhelyes volt, majd 1993. januártól 10 férőhellyel bővült, alapterületének növelése nélkül. 2015. október 1-jétől 78 férőhelyen működik.

2012-ben Uniós és Kőbányai Önkormányzati forrásból az épület új külsőt kapott. Kicserélésre kerültek a külső nyílászárók, a tető és a homlokzat új szigetelést kapott, valamint fűtéskorszerűsítés történt.

2.2.DEMOGRÁFIAI ADATOK, TENDENCIÁK

A családok többsége a bölcsőde vonzáskörzetében lakik, illetve az utóbbi években a Bihari utcai lakótelep körzetéből érkeznek a gyermekek az intézménybe. Bölcsődénkben a szociálisan hátrányos helyzetű családok száma kevés; figyelembe véve, hogy Kőbánya lakosainak nagy része igen hátrányos helyzetű. A szülők elmondása alapján többségük választását elsősorban a bölcsőde jó hírneve motiválja, másrészt a lakóhelyhez és munkahelyhez való közelség. Bölcsődénkben az előző nevelési évek mindegyikét tekintve jellemző volt a túljelentkezés, a szülők többsége pedig értelmiségi foglalkozású.

3.AZ ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELÉNEK MÓDJA

3.1. A GYERMEKEK FELVÉTELÉNEK RENDJE

A személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról szóló 22/2012. (V. 23.) Ök. rendelet III. fejezetének 11-12 § foglalja magában a felvétel rendjét, a felvételi kérelemhez csatolandó dokumentumokat.

A bölcsődébe felvehető minden olyan kisgyermek, akinek szülei, törvényes képviselői munkavállalás, vagy más ok miatt nem tudják biztosítani a napközbeni gondozást, nevelést. A Gyermekvédelmi törvény is kiemeli az olyan kisgyermek felvételének szükségességét, akiknek szociális vagy egyéb ok miatt, egészséges fejlődésük érdekében szükséges a bölcsődei gondozás-nevelés.

A gyermek bölcsődébe történő felvételének kérelme önkéntes, a gyermek szülője, törvényes képviselője autonóm döntése alapján történik. A gyermek bölcsődei felvételét a szülő hozzájárulásával kérheti a védőnő, családgondozó, háziorvos, gyámhatóság, stb. A szülő a lakóhelyhez legközelebb eső bölcsődébe írathatja be gyermekét, de joga van megválasztani azt az intézményt, amelyre gyermeke nevelését, gondozását bízza.

A gyermek szülője, vagy más törvényes képviselője csak törvényben meghatározott esetekben kötelezhető a bölcsődei ellátás igénybevételére.

A bölcsődei jelentkezés egész évben folyamatos. Azonban minden évben május első hetében az óvodákhoz igazodóan zajlik a bölcsődei beiratkozás. A beiratkozási héten történő bölcsődei jelentkezés mindig abban a bölcsődében történik, ahova a szülők gyermeküket vinni szeretnék. A bölcsődék nincsenek körzetesítve, a szülő választja ki a számára legmegfelelőbb intézményt.

Az évközben jelentkezők a Kőbányai Egyesített Bölcsődék Központjába kerülnek felvételre (1108 Újhegyi sétány 15-17, Tel: 06-1-262-1041), minden hétfőn 10.00-16.30-ig, valamint minden szerdán 8.00-15.30-ig, előzetes telefonon történő bejelentkezés alapján.

A bölcsődei felvételről az intézményvezető és a bölcsődevezető dönt. Ha bölcsődei jelentkezés során a bölcsődébe jelentkező gyermekek száma meghaladja a felvehetők számát, a bölcsődevezető elutasíthatja a felvételi kérelmet, de javasol másik bölcsődét, ahol még van üres hely; vagy úgynevezett "várólistára" kerülnek, ami azt jelenti, hogy az év folyamán kimaradt férőhelyekre bekerülhetnek. A várólista aktualizálása és koordinálása az Egyesített Bölcsődék központjában történik.

Az óvodai nevelésre nem érett gyermek esetén, amennyiben a gyermek a harmadik életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre és óvodai jelentkezését a bölcsőde orvosa nem javasolja, bölcsődében gondozható negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig.

A felvétel elutasításával szemben fellebbezésre van lehetőség, amit a szülő az egyesített bölcsődevezető felé tehet meg, a kézhezvételtől számított 15 napon belül.

A Kőbányai Egyesített Bölcsődék munkaközössége megfogalmazott egy elbírálási szempontsort annak érdekében, hogy a Kőbányai Önkormányzat megnyugtatóan és egységesen értelmezve tudja biztosítani a kerület intézményeibe jelentkező bölcsődés korosztály elhelyezését. A szempontsor az Ök. rendeletének 11. § -ban és a gyermekvédelmi törvényben foglaltakkal van összhangban.

A gyermek bölcsődei felvételekor az ellátásban részesülő gyermek szülője (törvényes képviselője), valamint a Kőbányai Egyesített Bölcsődék tagintézménye, mint a napközbeni ellátását biztosító intézmény, írásos megállapodást köt (1. számú melléklet).

Fizetni az étkezés igénybevételéért szükséges, a megállapított személyi térítési díj erejéig. A törvényben megfogalmazott feltételekkel rendelkező szülőknek ingyenesen étkezhet gyermeke az intézményekben.

Az étkezési térítési díj befizetése minden esetben a tárgyhónapot megelőző hónapban történik, amelynek teljesítésére 2 féle módon van lehetőség:

- Személyesen, készpénzzel történő befizetéssel
- Átutalás formájában.

A bölcsődénk nyitvatartási rendje:

A fenntartó – a helyi önkormányzat – határozza meg a napi nyitvatartási időt. Ennek értelmében bölcsődénk ***reggel 6 órától, este 18 óráig*** tart nyitva.

Kőbánya Polgármestere dönt az intézmény nyári-, ill. téli zárva tartásáról. A bölcsődénk nyáron 2 turnusban zár be, melynek időpontjáról a szülők minden év február 15-ig tájékoztatást kapnak. Nyári időszakban az ügyeleti rend alapján meghatározott módon fogadjuk a gyermekeket.

Ettől eltérni a szülő indokolt kérésére, valamint a törvényben meghatározott feltöltöttségtől magasabb igény esetében az intézményvezető engedélyével lehetséges. Télen, karácsony és újév közötti napokon zár be intézményünk, a jelentkező igényeket az ügyeletes bölcsőde biztosítja.

A bölcsődében április 21-e, vagy ha az heti pihenőnapra vagy munkaszüneti napra esik, az azt követő legközelebbi munkanap minden évben nevelés-gondozás nélküli munkanap. Célja a bölcsődében dolgozók szakmai fejlesztése. A nevelés-gondozás nélküli munkanapon a bölcsődei ellátás keretében – erre irányuló szülői kérés esetén – a gyermek felügyeletét és étkeztetést kell biztosítani.

A bölcsődei nevelési év szeptember 1-jétől a következő év augusztus 31-éig tart.

A bölcsődei ellátás megszűnik

Ha a gyermek a harmadik életévét január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott bölcsődei nevelési év végéig, vagy pedig ha szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő bölcsődei nevelési év végéig.

Megszűnik annak a gyermeknek az ellátása is, aki a bölcsőde orvosának szakvéleménye szerint egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható, illetőleg magatartászavara veszélyezteti a többi gyermek fejlődését, ellátását.

3.2. ELLÁTÁSUNKRÓL SZÓLÓ TÁJÉKOZTATÁS HELYI MÓDJA

Nagyon fontos számunkra, hogy a szükséges információk eljussanak az ellátásunkat igénylő családokhoz.

A tájékoztatást széles körben próbáljuk rendszeresen eljuttatni

- az önkormányzat honlapján
- az egyesített bölcsődék honlapján: wwww.kobanyaibolcsodek.hu
- internetes portálokon
- szórólapokon keresztül
- helyi újság
- intézményben kihelyezett faliújság

3.3. AZ APRÓ CSODÁK BÖLCSŐDE BEMUTATÁSA

Apró Csodák Bölcsődénk az elmúlt évek alatt több átalakításon ment keresztül. Felújításra került két fürdőszoba, kialakításra került egy játszócsoport – ahol időszakos gyermekfelügyelet is működik - 12 férőhellyel, illetve egy sószoba. 2013-tól elindult az időszakos gyermekfelügyelet szolgáltatás is. A csoportszobák és a kiszolgáló helyiségek új festést kaptak, a berendezéseket és bútorokat folyamatosan cseréljük, bővítjük. Minden szoba alkalmas különböző korosztályú gyermekcsoport befogadására. A sokrétű játéktevékenységekhez szükséges eszközök biztosítottak, szakmai és pedagógiai követelményeknek megfelelnek. A gondozási egységekhez tartozó játszóudvar felszereltsége is nagyon jó, a kert ligetes, füves. Pályázati illetve Önkormányzati forrásból a játszótéri eszközök cseréjére, bővítésére is lehetőségünk volt. A játszókertben kiépítésre került a locsoló rendszer és pancsoló; emellett a balesetveszélyese betonjárda térkőre való cseréje is megtörtént.

A bölcsődénk szervezeti kérdései

Intézményünk szervezeti alapegységei a gyermekcsoportok. Egy bölcsődei csoportba, ha minden gyermek betöltötte a 2. életévét, akkor 13 fő vehető fel; ha 2 évesnél fiatalabb gyermek is van, akkor 12 fő vehető fel. A csoportokba való felvétel általában az egyes gyermekek életkora, egyéni fejlettségi szintje alapján történik.

A bölcsődei gyermekcsoportot két szakképzett kisgyermeknevelő látja el. Két csoport képez egy bölcsődei egységet, amelybe maximum 26 gyermek vehető fel.

Az egység gyermekeit négy szakképzett kisgyermeknevelő látja el, őket egységenként egy dajka munkakörben foglalkoztatott segíti.

Nevelési egységek, gyermekcsoportok:

Az épület pavilon rendszerű, minden egységhez tartozik átadó, fürdőszoba és két világos, színes gyermekszoba.

Mici Mackó csoport
1. szoba 13 férőhely
2. szoba 13 férőhely

Hupikék Törpikék csoport
1. szoba 13 férőhely
2. szoba 13 férőhely

101 Kiskutya csoport
1. szoba 13 férőhely
2. szoba 13 férőhely

A jelentkező gyermekek számától és a gyermekek korösszetételétől függően a törvényi előírásokat betartva változhat a csoportlétszám.

3.3.1.Személyi feltételek

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998 (IV.30.) NM rendelet a létszámminimumra vonatkozó 1. sz. melléklete rendelkezik arról, hogy a fenntartónak a bölcsődék számára milyen szakmai létszámot kell biztosítania.

A rendelettel összhangban minden bölcsődéinkben dolgozó kisgyermeknevelő szakképzett, többen rendelkeznek főiskolai oklevéllel is. Az önképzés támogatását fontosnak tartjuk, hogy minél magasabban kvalifikált kisgyermeknevelők neveljék - gondozzák a ránk bízott gyermekeket.

A Kőbányai Apró Csodák Bölcsőde alapfeladatainak ellátásához személyi feltételek adottak. Az intézményben a státuszok száma: 27,5. Ebből 16,5 fő szakdolgozó, 11 fő pedig technikai személyzetként látja el a munkát.

A bölcsőde orvosa a bölcsődei prevenciós feladatokat megbízásos jogviszonyban látja el.

- 1 fő vezető
- 1 fő vezető helyettes
- 14 fő kisgyermeknevelő
- 0,5 fő játszócsoportos kisgyermeknevelő
- 3 fő bölcsődei dajka
- 1 fő szakács
- 4 fő konyhai dolgozó
- 1 fő mosó-vasaló
- 1 fő kézbesítő-házimunkás
- 1 fő bölcsőde orvos – megbízási szerződéssel

A kisgyermeknevelőink fő feladata

Az első találkozás folyamán érvénybe lépnek a kisgyermeknevelő és a család között a befogadó nevelés szabályai, s Bölcsődénk nevelési elvei; melyek a későbbiek során biztos alapot jelentenek majd kisgyermek és kisgyermeknevelő között. Ez a kapocs a szülő számára is megnyugvást jelenthet, s még a bizalmatlanabb szülők is idővel teljes bizalommal fordulnak saját problémáikkal, akár kérdéseikkel és kéréseikkel is a kisgyermeknevelőhöz. Az intézmény be- és elfogadó légköre pedig a gondozási egységekben is felfedezhető, hiszen a csoportszobák és játszósarkok mind a gyermek igényeinek figyelembevételével lettek kialakítva. E színtereken a szükségletek és eltérő igények kielégítése mellett a pedagógiai motiválás eszközeivel is élnek a kisgyermeknevelők (alkotó polcok, szerepjátékok eszközei, babasarkok használata).

Fontos elmondani, hogy a nevelőtestület értékrendje és hozzáállása, ennek közvetítése a szülő felé szintén a kisgyermeknevelő feladata, hiszen ő, mint összekötő kapocs van jelen az intézmény falain belül. A barátságos, toleráns, elfogadó klíma a szülők és gyermekeik felé egységesen működő rendszert képez, ahol a folyamatosan változó helyzeteket mindig felül kell vizsgálni, a szülők intézményhez való viszonyulását észlelni kell, a gyermekek beilleszkedési folyamatát pedig tiszteletben kell tartani. Ebben mind segítséget nyújtanak kisgyermeknevelőink, legnagyobb szakmai tudásukkal és motivációikkal.

3.3.2. Tárgyi feltételek

A kisgyermeket körülvevő tárgyi környezetet – bölcsődénk épületét, játszóudvarát és egyéb helyiségeit – a jogszabályi és szakmai előírások alapján, a csoportokba járó kisgyermekek létszáma, életkora, igényei figyelembe vételével úgy alakítottuk ki, hogy biztonságos legyen és a bölcsődei nevelés megvalósítását szolgálja.

Intézményünk az esztétikus, szép, korszerűen kialakított helyiségekkel és a megfelelő berendezési, felszerelési tárgyak biztosításával, jól felszerelt játszókert kialakításával teremti meg a magas színvonalú napközbeni ellátás feltételeit.

Az épület és a gépek tervezett, folyamatos felújítása, karbantartása a megfelelő színvonalú működéshez elengedhetetlen, melyet az önkormányzat éves költségvetése biztosít számunkra. Kiemelten fontos a játékeszközök, gyermekbútorok folyamatos pótlása, cseréje, korszerűsítése az elhasználódás arányában.

A gyermekek napi négyszeri étkeztetését, a felnőttek ebédjét saját **főzőkonyha** biztosítja. A gyermekek korszerű, életkorának megfelelő táplálkozását és az esetleges táplálási intolerancia miatt szükséges diétás étkezést is biztosítani tudjuk. Új gőzpároló beszerzésével lehetőségünk nyílt a korszerű reform étkezés bölcsődében történő bevezetésére is.

Bölcsődei ellátásunk fontos helyszíne a **játszókert** a gyermekek mozgásigényének kielégítése szempontjából, a szabad levegőn való tartózkodás biztosítása és a természettel való mindennapos érintkezés, együttélés érdekében. Ezért kialakítására, berendezésére különös gondot fordítunk. Ügyelünk a füvesített felületek gondozására, pótlására, az egyik udvarrészen gyepszőnyeget terítettünk le, illetve az elmúlt évben kiépítettünk egy locsolórendszert. Három homokozó és egy pancsoló áll a gyermekek rendelkezésére, így nyáron a pancsolás örömeit élvezhetik a gyermekek A nagymozgást igénylő játszótéri eszközök is kicserélődtek. A játszóeszközök EU szabványnak megfelelőek (78/2003.(XI.27.) GKM rendelet, a játszótéri eszközök biztonságáról).

Csoportszobáink 12-13 kisgyermek nevelését teszik lehetővé. Fekvésük világos, napfényes környezetet biztosít, nagy melegben árnyékolása biztosított. A szobák berendezése gyermekközpontú, hangulatos, otthonos, esztétikus. A játékeszközök a gyermekek életkori sajátosságainak és egyéni fejlettségi szintjének, valamint a szakmai előírásoknak megfelelően vannak összeválogatva. A **fürdőszobák** közvetlenül kapcsolódnak a csoportszobákhoz és a gyermeköltözőkhöz. Bennük minden használati eszköz – pl. mosdó, törölközőtartó, tükör stb. – a gyermekek önállóságra nevelését segíti. A **gyermeköltözőkben** barátságos környezet fogadja a bölcsődébe érkező és távozó kisgyermekeket és szüleiket. Minden gyermek számára jellel ellátott szekrény biztosítja a ruhák és egyéb használati eszközök tárolását. A gyermekek saját ruhájukban töltik a napot. A **játékkészlet** kialakítása az egészségügyi és pedagógiai szempontok figyelembevételével történik.

4. AZ ELLÁTÁS CÉLJA, ALAPELVEI, FELADATAI, FŐBB HELYZETEI

A BÖLCSŐDEI NEVELÉSÜNK- GONDOZÁSUNK

A szakmai program összeállításában figyelembe vettük a *„A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja"* dokumentumát, valamint igazodott programunk a körzetünkben élő családok helyi igényeihez és a fenntartó elvárásaihoz.

4.1. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS ALAPELVEI

A család rendszerszemléletű megközelítése

A család rendszerszemléletű megközelítése értelmében a bölcsődei nevelésünkben elsődleges szempont a család működésének megismerése, megértése. A rendszerszemlélet lényege, olyan komplex látásmód alkalmazása, amely nem csak a kisgyermeket, hanem a családot is kiindulópontnak tekinti. Az interakciós mintákat a kisgyermek visszatükrözi, ezáltal képet kaphatunk a család erősségeiről és gyengeségeiről. Az erősségek hangsúlyozása által a szakember hozzájárulhat a család életminőségének javításához. A kisgyermeknevelők a gyermek bölcsődébe kerülése előtt családlátogatásra mennek, amely lehetőséget biztosít, hogy közelebbről megtapasztalják a család tagjainak egymáshoz fűződő viszonyát, emellett megismerjék szokásaikat. A szülőket folyamatosan erősítjük szülői szerepükben, elfogadjuk és támogatjuk nevelési elveiket. A családok számára igyekszünk több szabadidős programot szervezni (kézműves foglalkozások, ünnepek). Az eseményekhez olyan időpontokat keresünk, amely a családok számára nem ütközik munkaidejükkel.

A koragyermekkori intervenciós szemlélet befogadása

A koragyermekkori intervenció magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. A bölcsődénk funkcióját tekintve alkalmas színtér a koragyermekkori intervenció szemléletének alkalmazására. Ennek értelmében a kisgyermeknevelőink feladata az esetlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése. Problémák esetén a Korai Fejlesztő Központba adunk jelzést, kérjük a gyógypedagógusok segítségét.

A családi nevelés elsődleges tisztelete

A kisgyermek nevelése a család joga és kötelessége. Bölcsődénk a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és azokat erősítve vesz részt a gyermekek nevelésében. Mindezek értelmében a szülők számára lehetővé tesszük a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást az intézmény életébe. Ünnepeinken sosem kötelezzük a családokat a részvételre, a családra bízzuk a döntést. A beszoktatás nagyon jó alkalom arra, hogy megismerjük a család nevelési értékeit, szokásait. A kisgyermeknevelőek mindezt figyelembe véve végzik az adaptációt.

A kisgyermeki személyiség tisztelete

A kisgyermek egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuum, egyéni szükségletekkel rendelkező, fejlődő személyiség. Különleges védelem, bánásmód illeti meg. Bölcsődei nevelésünk a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul az alapvető gyermeki jogok tiszteletben tartásával.
Fokozott figyelmet fordítunk az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbözőségek iránti tolerancia kialakítására.

A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

Bölcsődei nevelésünkben a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. A feladatok színvonalas megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes. Ebből adódóan a kisgyermeknevelők felelősek a szakmai tudásuk szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciáik fejlesztéséért.

A biztonság és a stabilitás megteremtése

A kisgyermek egyéni igényeitől függő, bölcsődénkben történő beszoktatásra, adaptációs időszakra úgy tekintünk, mint a kisgyermek elveszett biztonságának újrateremtésére. A kisgyermek személyi és tárgyi környezetének állandósága („saját kisgyermeknevelő" - rendszer, felmenőrendszer, csoport- és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához. A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét. A biztonság nyújtása természetszerűleg magában foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.

Fokozatosság megvalósítása

A fokozatosságnak a bölcsődei nevelésünk minden területét érintve érvényesülnie kell. A kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a jó szokások kialakulását.

Egyéni bánásmód érvényesítése

A kisgyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a kisgyermeknevelő elfogadó, empatikus, hiteles nevelői magatartása. Bölcsődei nevelésünkben figyelembe vesszük a kisgyermek spontán érésének, egyéni fejlődésének ütemét, a pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját, nemzetiségi/etnikai, kulturális és vallási hovatartozását. A fejlődés ütemét mindig magához a gyermekhez viszonyítva kell megítélni. Minden új fejlődési állomásnak kiindulópontja maga a gyermek. Ezért fontos, hogy a bölcsődénkbe járó kisgyermekek mindegyike egyéni szükségleteihez igazodó mértékben részesüljön érzelmi biztonságot nyújtó gondoskodásban és támogatásban. A beszoktatás erre is nagyon jó alkalom, hogy a gyermek egyéniségét, szokásait megfigyeljék, megismerjék. Arra törekednek, hogy minden gyermeket egyéni igényeiknek megfelelően gondozzanak és neveljenek.

Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei. A gondozási helyzetek megvalósulása során a nevelésnek és a gondozásnak elválaszthatatlan egységet kell alkotnia. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik; a nevelés helyzetei, lehetőségei nem korlátozódhatnak a gondozási helyzetekre. A fiziológiás szükségletek kielégítése megteremti a magasabb rendű szükségletek kielégítésének feltételeit. A professzionális gondozásunk, hozzájárul a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához és a nevelési feladatok megvalósulásának egyik kiemelt színtere.

A gyermeki kompetenciakésztetés támogatása

A korai életévekben alapozódnak meg a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák, ezért támogatásuk kiemelt jelentőséggel bír a bölcsődei nevelésünkben. Biztosítjuk annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömét, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya. Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segítjük az önálló kezdeményezéseit, megteremtve ez által az egész életen át tartó tanulás igényének, folyamatának biztos alapjait. A kisgyermeknevelők szabadjáték keretén belül kreatív, alkotó tevékenységet kínálnak fel, melybe a gyermek, ha kedve van, be tud kapcsolódni. A környezetükben lévő természetes anyagokat behozzák a csoportokba, dekorálnak, alkotnak velük.

4.2. A BÖLCSŐDEI NEVELÉSÜNK FELADATAI

A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése

Bölcsődénk, mint a kisgyermekes családokkal kapcsolatba kerülő első gyermekintézmény, jelentős szerepet tölt be a szülői kompetencia fejlesztésében. A család erősségeinek megismerése, támogatása a pozitívumok kiemelésével valósul meg. A családi és bölcsődei nevelés összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti egyenrangú, konstruktív, kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat elengedhetetlen feltétel a kisgyermekek harmonikus fejlődéséhez. A szülő ismeri legjobban gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelőink, mint szakemberek, szaktudásukra, tapasztalataikra építve, a szülők igényeihez igazodva közvetítik a kora gyermekkori fejlődéssel, neveléssel kapcsolatos ismereteket, módszereket.

Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

Az egészséges életmód és az egészséges életmódra nevelés a kisgyermekek bölcsődei életében is fontos. A levegőn tartózkodás, levegőztetés feltételei adottak. Törekszünk arra, hogy a még járni nem tudó kisgyermekeknél is biztosítva legyen a levegőztetés. Az élelmezésvezető kiemelt feladata az egészséges táplálkozásra irányuló folytonos törekvés, a kisgyermekek ez irányú szükségleteinek maximális figyelembevétele, a korosztály előírásainak szem előtt tartásával, kielégítve az egyéni igényeket is (érzékenység: tej, liszt, cukor stb.) ill. a sérült kisgyermek étkeztetése, stb.

Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése

Biztonságot nyújtó nevelői magatartásunk magában foglalja a szakember érzelmi elérhetőségét és hitelességét, az érzelmek kifejezésére való ösztönzést, a pozitív és bíztató üzenetek rendszeres közvetítését, a világos elvárások és határok megfogalmazását. Törekszünk az együttélés szabályainak elfogadtatására, a mások iránti nyitottság megőrzésére. Kisgyermeknevelőink feladata a kisgyermekek beszédkészségének fejlesztése érdekében az ingerekben gazdag, tiszta nyelvi környezet biztosítása, a kommunikációs kedv felkeltése és fenntartása a bölcsődei nevelés-gondozás minden helyzetében, mondókák, énekek, versek, mesék közvetítésével.

A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

Fontosnak tartja intézményünk az érdeklődés kialakulásának, fennmaradásának, erősödésének és az érdeklődési kör bővülésének segítését. Emellett említést kell tennünk a kommunikatív képességek és a kommunikációs kedv segítéséről, valamint a gyermek életkorának, érdeklődésének megfelelő tevékenységek biztosításáról. A közös tevékenységek során élményeket, viselkedési és helyzetmegoldási mintákat nyújtunk, mely támogatja az önálló aktivitást és kreativitást. Segítjük az önálló véleményalkotásra, döntésre, választásra való képességet; kiemelt feladatunk maga az ismeretnyújtás, tájékozódás és tapasztalatok és élmények feldolgozása. A gyermekek tevékenységének, támogató-bátorító odafigyeléssel történő kísérése, megerősítése.

4.3. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS FŐBB HELYZETEI

Alapvető szempont, hogy a bölcsődei élet a kisgyermek számára élményt nyújtó, részvételre motiváló, tanulási tapasztalatokat biztosító legyen. Valamennyi tevékenység, élethelyzet alakításának módszertani alapja az egyéni bánásmód érvényesítése, a gyermek pozitív önállósági törekvéseinek, önértékelésének erősítése.

Tanulás

Legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság és érdeklődés. A kisgyermek elsősorban játékán, tapasztalatain keresztül tanul. A tanulás megvalósulhat utánzással, mintakövetéssel, spontán játékos tapasztalatszerzéssel, ill. pedagógiailag szervezett, direkt módon; vagy akár a kisgyermeknevelő és a gyermek interakcióiból származó ismeretszerzés, és szokás kialakítás alkalmával.

Gondozás

A gondozási folyamat olyan bensőséges, interakciós helyzet a gyermek és a kisgyermeknevelő között, melynek elsődleges célja a gyermek testi szükségleteinek kielégítése. A gondozás (öltözködés, pelenkázás, WC használat, kézmosás, étkezés) és a játék a bölcsődei élet egyenrangúan fontos helyzetei, melyekben lényeges a gyermek szabad aktivitás-igényének és kompetencia-érzésének erősítése. A gyermek személyiségének alakulása szempontjából fontos a felnőtt kommunikációjának hitelessége, érzelmi töltete.

Játék

A játék a gyermekkor legfontosabb tevékenysége, segíti a világ megismerését és befogadását; elősegíti a testi, az értelmi, az érzelmi és a szociális fejlődést. Bölcsődéinkben biztosítjuk az elmélyült, nyugodt, kreativitást fejlesztő játéktevékenységeket. A gyermek számára a játék a legfejlesztőbb örömszerző tevékenység, a bölcsődei nevelés leghatékonyabb eszköze. Fontos a gyermekek életkorának megfelelő játékeszközök biztosítása. A gyermekkel való kommunikáció során és játéktevékenységek közben nagy hangsúlyt fektetünk az anyanyelvi nevelésre.

Mozgás

A gyermekek mozgásigénye nagy, biztosítani kell számukra mind a csoportszobában, mind a szabadban a balesetmentes mozgásteret. A gyermeknek fejlődik az egyes mozgásformák során mozgáskoordinációja, és önállósági törekvéseit is elősegíti. Lehetőséget biztosítunk a megfelelő napirend kialakításával, hogy a gyermekek napi mozgásigényüket kielégíthessék (időjárástól független). Különböző játékeszközök segítik a gyermekek örömteli mozgástevékenységét (biciklik, motorok, a csoportszobában tornapad). Ezáltal a gyermekek gyakorolhatják a futást, járást, labdázást, ugrálást, egyensúlyozást.

Ének

Célja a gyermekek zenei érdeklődésének felkeltése; énekes játékkal, az együtt éneklés örömével érzelmeinek gazdagítása. Lehetőség teremtése a környezet hangjainak megfigyelésére, a hagyományok megismerésére, hozzájárul a csoport barátságos légkörének megteremtéséhez.

Vers, mese, mondóka

Az anyanyelvi nevelés legfontosabb eszköze. A mesehallgatás a gyermekek természetes igénye, már csecsemőkortól hangsúlyt fektetünk a ringató, simogató, rímelő mondókák megismertetésére. A versek, mondókák és mesék hallgatása során a gyermek szókincse, beszédkészsége fejlődik.

Alkotó tevékenységek

Nevelési programunkban kiemelt helyen szerepel a gyermekek kreativitásának, alkotásvágyának, kíváncsiságának kielégítése. Az alkotás szabad alakulása szempontjából fontosak a játékos, teremtő mozzanatok, a gyermeki fantázia, az „én csinálom" öröme. A finommotorika és az alkotás színtere minden csoportban adott.

Egyéb tevékenységek

Az egyéb tevékenységek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, a környezet szépségéről való gondoskodáshoz kapcsolódnak Pl. virágok, növények ültetése, virághlocsolás, csoportszoba díszítése. Fejlesztik a gyermekek ízlésvilágát, esztétikai érzéküket, mások igényeinek figyelembe vételét. Az öröm forrása a közös munkálkodás és a tevékenység fontosságának átélése. Színterek a csoportszobák, az udvar, a kertek.

4.4. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK FELTÉTELEI

„Saját kisgyermeknevelő"- rendszer

Bölcsődénkben a „saját kisgyermeknevelő"- rendszer a személyi állandóság elvén alapul, mely nem merev rendszer, és biztosítja, hogy több figyelem jusson minden gyermekre. A szakmai alapelveknek megfelelően csoportjainkban a gyermekek egy része (5-6 gyermek) egy kisgyermeknevelőhöz tartozik. A „saját kisgyermeknevelő" szoktatja be a gyermekeket a bölcsődébe, ő segíti át a bölcsődei élet során adódó nehézségeken, ő tartja számon egyéni igényeiket, problémáikat, szokásaikat és ő kíséri nyomon fokozott figyelemmel fejlődésüket. A bölcsődei ellátás egész időtartama alatt ő a kisgyermeknevelője (ezt nevezzük felmenőrendszernek).

Az úgynevezett ölelkezési időben – az az időszak, mikor mindkét kisgyermeknevelő a csoportban tartózkodik – idejét elsősorban a „saját" gyermekei nevelésére, gondozására fordítja a kisgyermeknevelő.

Gyermekcsoportok szervezése

A gyermekcsoportok létszáma jogszabály által meghatározott. Az előírtnál magasabb csoportlétszám nem fogadható el, mivel a minőségi bölcsődei nevelést az életkornak és a sajátos igényeknek megfelelő felnőtt-kisgyermek arány garantálja. A bölcsődei nevelés alapelveinek megfelelően a kisgyermek a bölcsődébe járás teljes időtartama alatt ugyanabba a gyermekcsoportba jár. Életkor szerint homogén és vegyes csoportok egyaránt előfordulnak. A szakmai elveknek megfelelőbb az életkor szerinti homogén csoport, mert a gyermekek közötti nagy egyéni különbségek kezelése homogén csoportban sem könnyű feladat és a vegyes korcsoport előnyei a bölcsődés korban kevésbé érvényesülnek, mint a későbbi életszakaszokban.

Napirend

Bölcsődénkben törekszünk a gyermekek napirendjének jól szervezett, folyamatos és rugalmas kialakítására, mely figyelembe veszi a gyermekek igényeit, szükségleteit, ezáltal megteremtve a nyugodt, folyamatos nevelés, gondozás feltételeit, annak megvalósítását, így biztosítva számukra a biztonságot, kiszámíthatóságot, aktivitást és az önállósodás lehetőségét. A csoportokban, a napirenden belül az egyes gyermekek egyéni igényei úgy vannak kielégítve, hogy közben a csoport életében is áttekinthető rendszer van, a gyermekek tájékozódnak a várható eseményekről, nincs felesleges várakozási idő. Ez egyben a csoport belső nyugalmát is biztosítja. A napirend kialakításánál a kisgyermeknevelők figyelembe veszik a gyermekek életkorát, fejlettségét, egyéni szükségleteit, otthoni életét, életritmusát, az adott évszakot és időjárást, a csoportlétszámot, a „saját kisgyermeknevelő" fontosságát, a tárgyi feltételeket és egyéb tényezőket (pl. a bölcsőde nyitása, zárása, stb.). Lényegesnek tartjuk a jó munkaszervezést, a kisegítő személyzet – dajkák, élelmezésben dolgozók - összehangolt munkáját.

4.5. CSALÁDOK TÁMOGATÁSÁNAK MÓDSZEREI ÉS LEHETŐSÉGEI

A családok támogatása a családban hatékonyan működő erőforrások felkutatására és ezen erőforrások eredményes működtetésére irányul, mely hozzájárul a család szocializációs funkciójának minél szélesebb körű kibontakozásához. Ez a megközelítés szem előtt tartja a családi nevelés elsődlegességét, a bölcsődei ellátás családi nevelésre való épülését. A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formája van, mindegyik más-más szerepet tölt be, ezért célszerű párhuzamosan minél többet alkalmazni belőlük.

*A **családlátogatás**ra* megyünk el, ahol alkalom nyílik a gyermeket otthoni környezetében megismerni, szokásait, napirendjét megbeszélni és képet kaphatunk arról is, milyen nevelői légkör veszi körül otthon. Látogatás alkalmával „beajánljuk magunkat"is. Elmondjuk, miben vagyunk erősek, milyen értékeink vannak, miért vagyunk meggyőződve arról, hogy a bölcsőde jó hatással van a gyermekek fejlődésére és szocializációjára. Megosztjuk a tapasztalatunkat az anyával és elmondjuk, miért fontos a szülővel történő beszoktatás a gyermek, a szülő és a kisgyermeknevelő szempontjából.

Beszoktatás (adaptáció) – szülővel történő fokozatos beszoktatás

Azért tartjuk nagyon fontosnak, hogy a kisgyermek az édesanyja biztonságot nyújtó jelenléte mellett ismerhesse meg az új környezetet. A szülőnek a (ami kb. két hétig tart) beszoktatás alatt van módja arra, hogy megmutassa a kisgyermeknevelőnek az otthon kialakult szokásokat, rituálékat, gondozási módozatokat. A kisgyermeknevelőnek lehetősége adódik arra, hogy a szülőnek és kisgyermekének bemutassa a bölcsődei szokásokat, nevelési és

gondozási elveket és módszereket, bizalmi kapcsolatot építsen ki a család és az intézmény között.

Napi kapcsolattartás

A napi kapcsolattartás célja hogy rövid tájékoztatást adjunk kisgyermek érzelmi állapotáról, hangulatáról, az őt érintő napi történésekről, változásokról. Az egyéni igények, kérések megbeszélésére is ezen alkalmakkor kerül sor.

Egyéni beszélgetés

Az egyéni beszélgetés a kisgyermek fejlődéséről szóló részletes, kölcsönös tájékozódás szolgálja. Kezdeményezheti a szülő, a kisgyermeknevelő, a bölcsődevezető. A szakmai kompetencián túlmenő kérdésben mindenképpen hozzáértő szakember segítségét kérjük.

A szülőcsoportos beszélgetések

Itt már nem az információ átadáson, hanem a kapcsolatépítésen van a hangsúly. Beszélünk a bölcsődével kapcsolatos gondolatokról, szülőkben megfogalmazódott érzésekről. Fontos nekünk, hogy tisztában legyünk a szülő benyomásaival, tapasztalataival, ismereteivel. Ezen a csoportbeszélgetésen megosztjuk egymással az elválás érzéseit és nehézségeit. A későbbiekben segítünk eligazodni pl.: dacosság, akarat, félelem, a szobatisztaság problémáinak rejtelmeiben. Lehetőség adódik arra, hogy a nevelési megoldások közül mindenki maga válassza ki a számára legmegfelelőbbet. Ezáltal segítünk eligazodni a gyermeknevelés rejtelmeiben, de egyben erősítjük a szülői kompetenciát is.

Szülői értekezlet

A felvételt nyert gyermekek szüleinek tartjuk. A közös szülői értekezleten informális tájékoztatást adunk a bölcsődék házirendjéről, szervezeti és működési szabályzatáról, napirendjéről, a térítési díj fizetési módjáról. Tájékoztatjuk a családokat a gyermekek és szülők jogairól, kötelezettségeiről. Elmondjuk a gyermeknevelléssel kapcsolatos általános elveinket és bemutatjuk kisgyermeknevelőinket és a csoportjainkat.

Indirekt kapcsolattartási formák

Jól kiegészítik a direkt kapcsolattartási formákat. Az írásbeli tájékoztatók, hirdetőtáblák, honlap, szórólap, közösségi oldalak lehetőséget adnak a még nagyobb ismeretterjesztésre.

HAGYOMÁNYOK, ÜNNEPEK

A sajátos arculat alakításában fontos szerepe van a hagyományoknak. Az ünnepeket és a hagyományok ápolását nem lehet kihagyni a bölcsőde életéből sem, hiszen játékos formában viselkedési normák, magatartási módok átadására van lehetőség; a gyermekek számára pedig megkülönböztethetővé válnak a hétköznapok és a jeles napok.

A szokások, hagyományok megtartása a kulturális örökség ápolását jelenti, amelyre a korai életszakasztól kell szocializálnunk a gyermekeket. A bölcsődei nevelés felelőssége azért is hangsúlyos, mert napjainkban e hagyományokból egyre kevesebben éltetnek a családok.

Csak életközeli ünnepek és hagyományok ápolása lehet a cél ebben a korosztályban. Fontos, hogy ezeknek a hagyományoknak talaja legyen a közösségben, mert a múlt örökségéhez csak így közelíthetünk. Az ünnepek nem műsorok szervezését jelentik, hanem rákészülést, közös ünneplést. Minden ünnepi készülődés, a felfokozott várakozás erősíti az

ünnep élményét, segíti az ünnepi hangulat megteremtését. A bölcsődés korú gyermek számára minden ünnep egyedi, egyszeri, az ismétlődő ünnep minden alkalommal más és más.

Fontos számunkra a szülőkkel való jó partneri kapcsolat kialakítása. Ezért egyre több olyan programot szervezünk, amelybe bevonjuk a szülőket is. Ilyen programok a kézműves délutáni foglalkozások, bölcsődekóstolgató, gyermeknap, karácsony, farsang, kertészkedés, társadalmi munka stb.

Hagyományos ünnepeink:

- **Születésnap**: Csoporton belül köszöntjük fel a gyermekeket egy jelképes tortával és gyertyagyújtással, énekléssel. A kisgyermeknevelők által készített apró ajándékkal kedveskedünk a születésnaposnak.
- **Gyermeknap**: Családokkal közös rendezvény, amely mindenki számára ingyenes. Szombati napon tartjuk meg és a programot a bölcsőde dolgozói állítják össze (kreatív foglalkozások, vidám versenyek, ügyességi játékok). Továbbá lehet légváron ugrálni, állatot simogatni. Arcfestő és lufi hajtogató teszi még emlékezetesebbé a napot.
- **Mikulás**: Hagyománnyá vált, hogy a Mikulás délutáni időben ellátogat a bölcsődébe, ahol szülők és gyermekek együtt várják, együtt örülnek érkezésének.
- **Karácsony**: Az ünnepséget délelőtt csoportonként rendezzük meg, délelőtti zeneszó és éneklés melletti játékkal. Kreatív délutánt rendeznek a kisgyermeknevelők, amelyen a szülők is részt vesznek, a gyermekek kedvük szerint tevékenykednek, a szülők különböző karácsonyi kiegészítőket készítenek, melyet hazavihetnek, valamint a csoportszobákat díszítik velük.
- **Farsang**: Csoportonként tartjuk meg ezt a hagyományt, a szülők eldönthetik, hogy gyermeküket jelmezbe öltöztetik-e

- **Kézműves foglalkozások**: Havi rendszerességgel három kisgyermeknevelő önkéntes munkája, ahol a bölcsődés gyermekek szüleikkel együtt közös kreatív munkában vesznek részt.

- **Bölcsődekóstolgató:** A leendő új szülőknek és kisgyermeknevelőinknek lehetőséget teremtünk, hogy megismerhessék egymást. Előre meghirdetett időpontban jöhetnek a családok, melyre előzetes bejelentkezés szükséges

4.6. A BÖLCSŐDE KAPCSOLATRENDSZERE

Intézményen belüli kapcsolatok

- Az Egyesített Bölcsődék vezetőjével és a bölcsődevezetőkkel napi kapcsolatban állunk.
- A többi tagintézménnyel rendezvények, kirándulások által is mélyítjük az egymás közötti kapcsolatot.
- Szoros a kapcsolatban szaktanácsadóval, szakmai kérdésekben szükség szerint mindig konzultálunk.
- Havonta kisgyermeknevelői és munkatársi értekezletet tartunk, szükség esetén rendkívüli értekezletet hívunk össze.

Más intézményekkel való kapcsolatok

- Fenntartónkkal - Bp. Főváros X. kerületi Önkormányzattal
- Humán Iroda vezetőjével
- Bárka- Kőbányai Szociális és Gyermekjóléti Központtal

- Óvodákkal való hatékony, partneri kapcsolat kialakítására törekszünk, különösen a társóvodával. Szülői értekezlet keretében lehetőséget biztosítunk az óvoda vezetőjének és intézményének bemutatására, propagálására.
- Védőnőkkel
- Gyermekorvosokkal történő kapcsolattartás.

Bölcsődék szervezeti ábrája

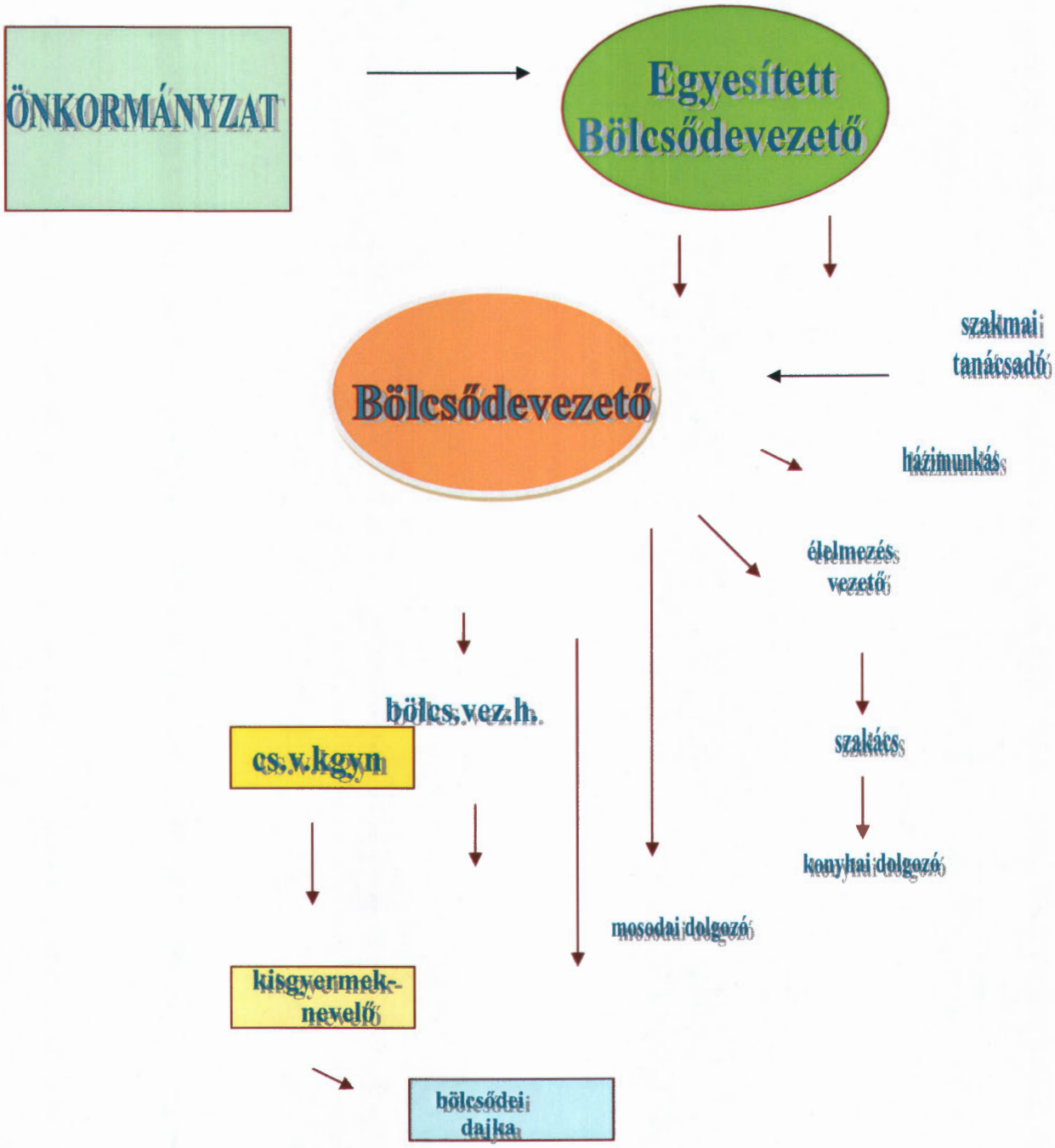

4.7. ALAPELLÁTÁSON TÚLI, A CSALÁDI NEVELÉST TÁMOGATÓ SZOLGÁLTATÁSAINK

Játszócsoport szolgáltatás

A Játszócsoportba a 0 – 4 éves gyermekeket szüleikkel együtt fogadjuk a nap meghatározott időszakában. A gyermekek szüleikkel együtt játszhatnak a bölcsőde által biztosított kedvező körülmények között. A szülők hasonló korú gyermeküket nevelő szülőkkel találkozhatnak, beszélgethetnek gyermeknevelést érintő kérdésekről. Beszélgetve tanulnak, tanítanak. Kérdéseikkel az ott dolgozó szakemberhez fordulhatnak, aki ha igénylik, szívesen ad tanácsot.

A Játszócsoport szolgáltatás jelentősége abban van, hogy a szülők jobban megismerik gyermekük életkori sajátosságaiból adódó reakcióit, a szülő-gyermekkapcsolat, az örömteli együttlét alatt mélyül, a szülők szerepeikben megerősödnek, barátságok szövődnek, kialakul egy önkéntes segítőkör.

A gyermekek számára ebéd is igényelhető. A szülők megismerhetik azokat az ételféleségeket, melyek a 0 – 4 éves kisgyermekek egészséges fejlődését biztosítják, ételrecepteket kérhetnek, cserélhetnek.

A Játszócsoport háziasszonya segítségével közösen szervezik a gyermekek napirendjét, megtapasztalják, hogy az adott korú gyermekek értelmi fejlődését milyen típusú játékok segítik.

A Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat a 1514/2010. (VII. 8.) számú határozata alapján a nagycsaládosok számára bevezetett nagycsaládos kártyával előzetes időpont egyeztetés után, a bölcsődékben működő játszócsoport szolgáltatás ingyenesen igénybe vehető. Amennyiben ebédet is szeretnének, térítési díj ellenében lehetőség nyílik rá.

Időszakos gyermek felügyeletet szolgáltatás

Bölcsődénk az alapellátás mellett családtámogató szolgáltatást, időszakos gyermekfelügyeletet szervez, mely szolgáltatás a bölcsődei nevelés gondozás alapprogramjában rögzített szakmai elvekhez igazodik. Az időszakos gyermekfelügyelet lehetőséget biztosít a családok számára, hogy akár egy- egy órára is szakképzett kisgyermeknevelők felügyeletére bízhassák gyermeküket, a szülő és a bölcsőde között létrejött megállapodás alapján.

Az időszakos gyermekfelügyelet új szolgáltatásként indult bölcsődénkben a kőbányai családok megsegítése érdekében, „Az Összefogás Kőbánya családjaiért!" című projekt keretében 2013 szeptember 1-jétől - 2014. október 31-ig a szolgáltatás ingyenesen igénybe vehető volt. Ez a szolgáltatás lehetőséget biztosít a családok számára, hogy akár egy- egy órára is szakképzett kisgyermeknevelők felügyeletére bízhassák gyermeküket.

A szolgáltatást továbbra is fenntartjuk és működtetjük. A gyermekfelügyelet egyszerre 12 fő befogadására képes, a szolgáltatás igénybevételére előre be kell jelentkezni.

A szolgáltatás célja, hogy a Gyesen, Gyeden lévő kismamák el tudják az ügyeiket intézni anélkül, hogy egy nyűgös, síró gyermeket magukkal kelljen vinni a hivatalokba. Valamint, hogy munkakeresési periódusban el tudjanak menni az állás interjúra, beiratkozhassanak egy tanfolyamra, vagy akár csak elmenjenek a fodrászhoz, kozmetikushoz. A csoportösszetétel változékonysága és a széles skálán mozgó elvárások kezelése a kisgyermeknevelőtől, kiemelkedően magas szintű ismereteket, rugalmasságot igényel.

A kisgyermeknevelő feladatai, munkarendje a bölcsődei nevelés-gondozás elvei és a napi gyakorlat alapján szervezendő. Az időszakos bölcsődei elhelyezés igénybevétele esetén is lehetőleg a szülővel történik a kisgyermek beszoktatása.

A gyermek személyi adatain kívül rögzítjük a szolgáltatás igénybevételének a napját, időtartamát és azt, hogy kinek adható ki a gyermek, kit és hol lehet értesíteni sürgős esetben.

Azok az édesanyák veszik igénybe a szolgáltatást:

- akik részmunkaidőben dolgoznak,
- akik munkát keresnek,
- hivatalos ügyintézés esetén,
- nyelvet tanulnak,
- akik átképzésen, iskolarendszerű képzésben vesznek részt, és nem tudják kire bízni gyermekük felügyeletét.
- kisgyermekes anyák, akik (a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, valamint a végrehajtása céljából kiadott kormány- és szociális ágazati miniszteri rendeletek szabályzatában megfogalmazott rendelkezések alapján), nem vehetik igénybe a bölcsődei ellátást.

Az időszakos gyermekfelügyelet keretében a bölcsőde a gyermek számára az alábbiakat biztosítja:

- szakszerű gondozás-nevelés, testi-lelki szükségletek kielégítése, a fejlődés és a szocializáció segítése,
- igény szerinti étkezés, az itt töltött időszaknak megfelelően
- a fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezet,
- egészségvédelem egészségnevelés, kulturhigiénés szokások kialakulásának segítése,
- egyéni bánásmód,
- a gyermek korának megfelelő játékeszközök.

Só-szoba használata

Somadrin – szoba:.A tengeri sós levegőt idéző, felső légúti betegségek megelőzését szolgáló, asztmatikus tüneteket csökkentő, gyógyhatású barlang preventív haszna már bizonyított. tapasztaljuk, hogy a téli időszakban, a rendszeres só-szoba látogatás hatására, a felső légúti megbetegedések száma lényegesen csökkent. A gyermekek immunrendszerének erősítése-, az ellenálló képesség növelése érdekében vezettük be ezt a fajta szolgáltatást.
Szolgáltatásunkat elsősorban a bölcsődébe felvételt nyert gyermekeink látogatják a szülők hozzájárulásával, térítésmentesen. Tavaszig áll rendelkezésére „Somadrin" sószobánk,
Nagycsaládos kártya igénybevétele

A Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat a 1514/2010. (VII. 8.) számú határozata alapján a nagycsaládosok számára 2010 őszén új lehetőségként bevezette a ingyenesen vehetnek igénybe. A sószobát hétfőtől, csütörtökig 14-17 óra között a nagycsaládosok térítésmentesen használhatják, egyéb érdeklődők 300 Ft óradíj ellenében vehetik igénybe.

5. ÉLELMEZÉS

A bölcsődei élelmezésünk során a korszerű csecsemő- és kisgyermek táplálkozási elveket és a felnőtt étkeztetésre vonatkozó elveket és normatívákat vesszük figyelembe úgy, hogy a táplálék

- mennyiségileg elegendő és minőségileg helyes összetételű,
- a higiénés követelményeknek megfelelő,
- megfelelő konyhatechnikai eljárásokkal elkészített,
- élvezhető legyen.

Intézményünkben a kórszerű táplálkozás feltételeinek tárgyi, személyi feltételei adottak lesznek. A gyermekek és a felnőttek ékeztetést saját főzőkonyháról biztosítjuk. Igény esetén a gyermekek és felnőttek részére diétás étkezést biztosítunk. Az élelmezésben a HACCP rendszer működtetését és folyamatos felülvizsgálatát megvalósítjuk. 37/2014.(IV.30.) EMMI rendelet a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásait betartjuk.

Reformcsoport működése

Magyarországon nagyon magas a táplálkozással és életmóddal összefüggő betegségek száma, ezek elsősorban a szív- és érrendszeri, másodsorban a daganatos megbetegedések. Ez azt jelenti, hogy a nem megfelelő táplálkozásnak és életmódnak döntő szerepe van a lakosság kedvezőtlen egészségi állapotának.
Tudományosan bizonyított, hogy a táplálék minősége, mennyisége és összetétele alapvetően meghatározza életünk minőségét is. A bevitt táplálékból fedezzük az életműködéseinkhez szükséges energiát, és abból építjük újjá testünk anyagait, sejtjeit, szöveteit; nap, mint nap. Nem mindegy mikor, mit eszünk, és azt hogyan készítjük el.

A reformtáplálkozás az étkezési szokásaink megújítása, a táplálkozás javítása. Egy olyan sokrétű szemléletváltást jelent, amelyben az egészség helyreállításán, a természetes íz és étvágy megőrzésén, s új ízek megismerésén van a hangsúly. Az élelmiszerek értékét természetes tápanyagtartalmuk adja. Fontos, hogy táplálkozási szokásaink megváltoztatását tudatossá tegyük.

Számos e témában végzett kutatás bizonyította, hogy az egészséges táplálkozási szokásokat minél fiatalabb korban kell kialakítani. A minél fiatalabb kor természetesen nem csecsemőkorra tevődik. A bölcsődében a 18-36 hónapos korcsoportra gondoltunk.

Bölcsődénkben 2013-tól, a társóvodában működő reformétkeztetés mintájára – melyet a bölcsőde főzőkonyháján készítenek - lehetőséget kínálunk a kor igényeihez és a felmerült szülői igényekhez igazodva, korszerű reform étkezés igénybevételére. Az óvodával történt egyeztetést követően így a gyermekek felmenő rendszerben – bölcsődéből átmenve az óvodába - részesülhetnek a reform étkezés áldásos hatásában, ezzel még jobban megszilárdítva a helyes táplálkozási szokásokat.

Mit, mivel helyettesítünk?

Reggelire adott felvágottak kiváltása jó minőségű zöldség-, szárazhüvelyes-, tojás és tejtermék alapú krémekkel. A felvágottakban kevés a hústartalom, inkább szója és egyéb adalékanyagokat (nitrit, ízfokozók, tartósítószerek, zsiradék szalonnát, bőrkét stb.) tartalmaznak. Amit helyben készítünk, mindezeket nem tartalmazzák. Margarint egyéb alternatív élelmiszerekkel váltjuk ki, mint pl. vaj illetve hidegen sajtolt olajak –lenmagolaj, tökmagolaj. Fehér kenyér helyett teljes kiőrlésű gabonákból készült sütőipari termékeket kínálunk. Van köztük élesztős és élesztőmentes, magvas, sós vagy só mentes, tönkölybúza, rozs alapanyagok felhasználásával készült termékek.

Tízórai: Frissen préselt zöldség –gyümölcslé, nyers zöldségek - gyümölcsök adása kiváltva a cukrozott, mesterséges színezékkel, tartósítószerrel készült gyümölcsleveket.

Ebéd: Korosztályuknak megfelelő konzisztenciájú ételek adása, előnyben részesítve a teljes kiőrlésű gabonaféléket (köles, hajdina, tönkölybúza, barnarizs). Levesek, főzelékek, mártások sűrítésére teljes kiőrlésű liszt használata. Húsokból – csakúgy mint minden bölcsődei csoportban - a fehérhúsokat (baromfi és pulyka), valamint ezen felül a halat részesítjük előnyben. Előtérbe kerülnek az olyan konyhatechnológiai eljárások, mint a gőzölés, párolás, grillezés, contact főzés vagy a wokban sütés.

Uzsonna: megismertetjük ezzel a korosztállyal a különböző nyers zöldségekből készült salátákat pl. joghurtos, kefires, olíva olajos, feta sajtos, tojásos, húsos, halas saláták, teljes kiőrlésű gabonák és különböző olajos magvak hozzáadásával.

Cukor kiváltására édesítőszerként adjuk a mézet, a juharszirupot – nyírfa cukrot, nádcukrok és a steviát. Az étlapon bioélelmiszerek is megjelennek.

Elkötelezett hívei vagyunk az egészséges táplálkozásnak. Célunk, hogy korszerű, finom ételeinkkel, változatos étrendünkkel – amelynek elemei esetenként eltérnek az eddig megszokottól – hozzászoktassuk a gyerekeket az egészséges, sokoldalú táplálkozáshoz. A bölcsőde egyik csoportjának egyik szobájában, ahol a férőhely 13 fő, 18 hónapos kortól napi négyszeri reformétkezést biztosítunk. A szülők önkéntesen választhatnak, hogy igénybe kívánják venni ezt a fajta plusz szolgáltatást. Az étrend összeállításáról dietetikus szakember gondoskodik a gyermekek szükségleteit és a közétkeztetés szabályait szem előtt tartva.

Külső étkeztetés

Bölcsődénk a főzőkonyha adottságai alapján lehetőséget teremt a külsős felnőtt étkeztetésre. Vendégebédet biztosítunk védőnők és a gyermekorvos részére. Továbbá a reformétkezést Polgármesteri Hivatal dolgozói részére.

6. ÉRDEKVÉDELEM

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 35-37. sz. paragrafusa értelmében, a bölcsődei ellátásban részesülők érdekeinek védelmében az intézmény Érdekképviseleti Fórumot működtet. Az Érdekképviseleti Fórum szabályzata az intézményben megtekinthető.

1. Az Érdekképviseleti Fórum célja:
   Az ellátásra jogosultak és az intézményi jogviszonyban állók érdekvédelme.

2. Az Érdekképviseleti Fórum feladata:
   - Megvizsgálja az elé terjesztett panaszokat.
   - Dönt a hatáskörébe tartozó ügyekben.
   - Intézkedést kezdeményez az intézményvezetőnél, szükség esetén a fenntartónál.
   - Véleményt nyilvánít az intézmény vezetőjénél a gyermeket érintő ügyekben.
   - Javaslatot tehet az intézmény alaptevékenységével összhangban végzett szolgáltatások tervezéséről, működéséről, ebből származó bevételének felhasználásáról.
   - Egyetértési jogot gyakorol a házirend jóváhagyásánál.

3. Az Érdekképviseleti Fórum működési területe:
   A Kőbányai Egyesített Bölcsődék tagintézményei.

4. Az Érdekképviseleti Fórum működése:
   A gyermek szülője, ill. törvényes képviselője panasszal élhet a bölcsőde vezetőjénél, az Egyesített Bölcsődék vezetőjénél, továbbá az Érdekképviseleti Fórumnál:
   - az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében,
   - a gyermeki jogok sérelme,
   - az intézmény dolgozóinak kötelezettségszegése esetén.

A bölcsőde vezetője, az Egyesített Bölcsődék vezetője és az Érdekképviseleti Fórum a panaszt 15 napon belül köteles kivizsgálni és tájékoztatást adni a panasz orvoslásának lehetséges módjáról.
A gyermek szülője, ill. törvényes képviselője az intézmény fenntartójához, továbbá a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat, ha nem kap értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy, ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet.

7. A SZAKMAI FELKÉSZÜLTSÉG BIZTOSÍTÁSÁNAK MÓDJA, FORMÁI

A szakmai felkészültség elősegítése, biztosítása

Területi szakmai látogatások, szakmai konzultáció

A szakdolgozók következetes, magas színvonalú szakmai munkáját a kerületi szaktanácsadó, az Egyesített Bölcsődék vezetője és helyettese segítik az éves látogatási terv alapján meghatározottak szerint. A megfigyelések eredménye, a tapasztalatok minden esetben az adott bölcsődevezetővel és a kisgyermeknevelőkkel megbeszélésre kerül. A megfigyelésekről írásos jegyzőkönyv készül.
A szakmai munka ellenőrzése során fő irányelv a kisgyermeknevelők nevelői pedagógiai önállóságának elfogadása. A bölcsődei nevelőmunka értékelése az egész bölcsődére vonatkoztatva kisgyermeknevelői értekezlet keretében történik, Az ellenőrzés kiterjed a dokumentációk ellenőrzésére is.

Képzés, továbbképzés
A szakdolgozók lehetőség szerint kötelező továbbképzéseken vesznek részt, e mellett házi továbbképzések keretében a szakmai ismeretek megújítására, tapasztalat cserére van lehetőségük. Lehetőséget van továbbtanulásra, szakmai fejlődésre. A pályakezdő kisgyermeknevelők szakmai fejlődését gyakornoki rendszerben biztosítjuk.
A szakmai munka minőségének emelése, valamint a magasabban kvalifikált munkatársak biztosítása érdekében támogatást biztosítunk, hogy részt vehessenek iskola rendszerű képzésben.

8. HATÁLYBALÉPÉS

Ezen szakmai programot

a

KŐBÁNYAI APRÓ CSODÁK BÖLCSŐDE

részére

2017. január 1-től készítettük.

A szakmai program visszavonásig érvényes.

A Szakmai Programot a Kőbányai Önkormányzat Humánszolgáltatási Bizottsága 2016. december 13-án elfogadta.
A Szakmai Program naprakész állapotban tartásáról a bölcsődevezető, és az egyesített bölcsőde vezetője gondoskodik.

Budapest, 2016. 12.15.

Bölcsődevezető

Egyesített Bölcsődevezető

A fenntartó részéről

MELLÉKLETEK

KŐBÁNYAI APRÓ CSODÁK BÖLCSŐDE

1105 Budapest, Zsivaj u. 1-3.

1. számú melléklet

MEGÁLLAPODÁS

mely létrejött a Kőbányai Apró Csodák Bölcsőde, mint a napközbeni ellátását biztosító intézmény, valamint a bölcsődei ellátásban részesülő gyermek szülője (törvényes képviselője) között.

Szülő (törvényes képviselő) adatai:
Név:
Születési név:
Anyja neve:
Lakcíme:

Gyermek adatai:
Név:
Születési hely, idő:
Anyja neve:
Lakcíme:
TAJ szám:

A bölcsődei ellátás kezdő időpontja:

1. A módosított 1997. évi XXXI. Tv. (továbbiakban Gyvt.) 42/A. § alapján bölcsődei ellátás keretében a gyermek húszhetes korától nevelhető és gondozható
   - az óvodai nevelésre nem érett gyermek esetén, ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja, bölcsődei ellátás keretében gondozható, nevelhető a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-éig,
   - a sajátos nevelési igényű gyermek esetén a sajátos nevelési igényű gyermek bölcsődei ellátásban annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben az ötödik életévét betölti,
   - a fenti kritériumok alá nem tartozó gyermek esetén,
     - ha a harmadik életévét január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott év augusztus 31-éig gondozható, nevelhető bölcsődei ellátás keretében,
     - ha a harmadik életévét szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő év augusztus 31-éig, gondozható, nevelhető bölcsődei ellátás keretében abban az esetben, ha a szülő, törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a gyermek napközbeni ellátását addig az időpontig bölcsődei ellátás keretében kívánja megoldani.

2. A bölcsődei ellátás időtartama: határozott vagy határozatlan (aláhúzandó).

3. A bölcsődei ellátás keretében az intézmény a gyermek számára az alábbiakat biztosítja:
   - a bölcsődei adaptáció elősegítése, minél családbarátabb módon
   - szakszerű gondozás-nevelés, testi-lelki szükségletek kielégítése, a fejlődés és a szocializáció segítése,

- napi négyszeri (orvos által ellenőrzött, az életkornak megfelelő) étkezés,
- a fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezet,
- egészségvédelem egészségnevelés, kultúrhigiénés szokások kialakulásának segítése,
- állandóság (saját kisgyermeknevelő rendszer), egyéni bánásmód,
- időjárástól függően napi lehetőség a szabad levegőn való játékra,
- az egyéni ruhanemű kivételével, textíliával történő ellátás,
- személyes higiéné feltételeinek biztosítása,
- korcsoportnak megfelelő játékeszközök,
- rendszeres orvosi felügyelet, óvodai életre való felkészítés.

4. A bölcsőde a szülő számára az alábbiakat biztosítja:
   - a házirend megismerése,
   - tájékoztatás a gyermekével napközben történő eseményekről,
   - rendszeres betekintés a kisgyermeknevelő által vezetett egyéni dokumentációba (üzenőfüzet),
   - szülői értekezlet, egyéni és csoportos beszélgetés kisgyermeknevelővel, vezetővel,
   - tájékoztatók, étrendek megismerése.

5. A Gyvt. 148.§ (1)-(3), valamint (5) bekezdése alapján az intézményi ellátásért térítési díjat kell fizetni. A bölcsődei ellátásért fizetendő térítési díj mértékét az Önkormányzat rendeletben szabályozza. A térítési díj mértékét minden év március 31.-éig a fenntartó önkormányzat képviselő testülete határozza meg. A Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat döntése alapján jelenleg nem kell térítési díjat fizetni.

6. A 22/2012. (V. 23.) önkormányzati rendelet szerint a bölcsődei ellátás keretében nyújtott étkezés díja naponta _____ Ft. Az étkezési díjat a szülő vagy a törvényes képviselő köteles megfizetni.
   - A megállapított étkezési térítési díjat minden hónapban az előre jelzett napon kell befizetni, még hiányzás esetén is. Az ilyen esetekben keletkezett túlfizetések csak két hónappal később (pl. januári hiányzás, márciusban) kerülnek jóváírásra. A jóváírást abban az esetben érvényesítheti a szülő amennyiben a gyermekének távolmaradását a házirendben foglaltaknak megfelelően a távolmaradást megelőzően, egy nappal előbb, 12 óráig le kell mondania. Amennyiben a távolmaradást nem jelenti be, akkor a térítési díjat gyermeke hiányzása esetén is be kell fizetnie.
   - Ingyenes étkezés igénybevétele esetén a gyermek hiányzását, a hiányzás okát és várható időtartamát a 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet értelmében a szülő köteles bejelenteni.

     13. § (1) Ha az intézményi és szünidei gyermekétkeztetést betegség vagy más ok miatt a gyermek nem veszi igénybe, a kötelezett az intézmény vezetőjénél, a szünidei gyermekétkeztetést biztosítónál bejelenti

     a) a távolmaradást és annak várható időtartamát, valamint

     b) a távolmaradásra okot adó körülmény megszűnését és azt, hogy a gyermek mikor veszi igénybe újból a gyermekétkeztetést.

A befizetés történhet:
- Készpénzzel az intézményben

a bölcsődei csoport hirdetőtábláján kiírt időpontban,
- Átutalással

a kiadott számlán szereplő fizetési határidő napjáig.

Ha a befizetés nem történik meg, akkor a be nem fizetett hónap elsejétől addig nem járhat a gyermeket a bölcsődébe, míg a térítési díj pótbefizetését nem rendezik.

Az étkezési térítési díj meghatározásához a szülőnek ki kell tölteni a 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 6. melléklete a „nyilatkozat gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybevételéhez bölcsődei ellátás és óvodai nevelés esetén" elnevezésű nyomtatványt, melynek a-e pontjaihoz a szükséges dokumentumokat és a díjfizetési kedvezményeket a kedvezményre való jogosultságot igazoló okiratot csatolni szükséges.

A nyilatkozat f pontjához, amelyben a szülő arról nyilatkozik, hogy a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkal csökkentett, azaz nettó összegének 130%-át, semmiféle dokumentumot nem szükséges csatolni.

7. Megváltozik az ellátás helye:
   - Nevelési év végén, ha a bölcsődei nevelési év közben állapítják meg a gyermek sajátos nevelési igényét. Kerületünkben két bölcsőde gondozza és neveli, a sajátos nevelési igényű gyermekeket. A Kőbányai Fecskefészek Bölcsőde, vagy a Kőbányai Gyermeksziget Bölcsőde legkésőbb a következő nevelési év elején átveszi (a szülőknek ebben az estben újabb megállapodást szükséges kitölteni) a gyermeket. Az intézményváltást minden esetben, a szülővel történt megbeszélés előzi meg.
   - Abban az esetben, ha a gyermekről a felvétel után derül ki, hogy ételallergiás, és olyan bölcsődébe nyert felvételt, ahol nincs dietetikus, vagy diétás szakács ezért az intézményben nem tudjuk biztosítani a diétás étkezést.

8. Megszűnik az ellátás:
   - Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testületének a 22/2012. (V. 23.) önkormányzati rendelet 11 §-a értelmében, ha a gyermek családjában született másik gyermekre tekintettel a szülője otthon tartózkodik.
   - Ha a gyermek a Gyvt. 42. §-ban meghatározott életkort betöltötte, az ott meghatározott időpontban.
   - Egy hónapi folyamatos hiányzás után, abban az esetben, amikor a szülő nem jelez az intézmény felé, csak különösen indokolt esetben és egyéni elbírálás alapján tudjuk a férőhelyet fenntartani.
   - Ha a bölcsőde orvosának szakvéleménye szerint a gyermek egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható, ill. magatartása veszélyezteti a többi gyermek egészségét.

9. A szülő a megállapodásban foglalt, az intézmény részéről fennálló kötelezettségek elmulasztása esetén panaszával a bölcsődevezetőhöz, az intézményvezetőhöz, valamint a fenntartó Önkormányzat Humánszolgáltatási Főosztályához fordulhat. Az érdekvédelemmel kapcsolatos szabályokról a Gyvt. 35-37. paragrafusa rendelkezik.

10. A Gyermeki jogokról bővebb információ a bölcsőde házirendjében található:
    A gyermekjogi képviselő címe, és elérhetősége a bölcsőde faliújságján kifüggesztve megtalálható.

11. A szülő aláírásával igazolja, hogy a Kőbányai Egyesített Bölcsődék tagintézmény vezetőjének a szóbeli tájékoztatását megkapta:
    a) az ellátás feltételeiről
    b) az intézmény által vezetett személyes nyilvántartásokról[1]
    c) az érték és vagyonmegőrzés módjáról,
    d) az intézmény házirendjéről, a napirendről,
    e) a panaszjog gyakorlásának módjáról,
    f) a fizetendő térítési díjakról, valamint a kedvezményes étkeztetés igénybevételének a feltételeiről
    g) az érdekképviseleti fórumról

Az intézménybe folyó gondozó – nevelő - oktató munkáról, és az a-g pontokban felsoroltakról a szóbeli tájékoztatást tudomásul veszem.

Kelt: Budapest, 20..... év ..... hó .....nap

....
Szülő/gondviselő tagintézmény-vezető

A fent nevezett gyermek ellátása megszűnt: 20..... év ..... hó .....nap.

....
Szülő/gondviselő tagintézmény-vezető

[1] Mint az ellátásra jogosult szülője (törvényes képviselője) kötelességem az intézményi nyilvántartásokhoz szükséges adatokról és az azokban történő változásokról információt szolgáltatni.
Törvények:
Gyvt. 1997. évi XXXI. Törvény 139. § az intézmény által vezetett nyilvántartásokról
328/2011 (XII.29) Kormány rendelet 17§-18 A § adatszolgáltatás a nyilvántartásokhoz

2. számú melléklet

KŐBÁNYAI APRÓ CSODÁK BÖLCSŐDE

1105 Budapest, Zsivaj u. 1-3.

Házirend

1.) A bölcsődében 20 hetes kortól a Gyermekek védelméről szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) 42/A. §-ban meghatározott időpontig neveljük és gondozzuk azoknak a szülőknek a gyermekeit, akik a Gyvt.41§ (1) meghatározott okok miatt, gyermekeik napközbeni ellátásáról nem tudnak gondoskodni. Az ellátás megkezdése előtt, de legkésőbb az ellátás megkezdését követő 2. hónap végéig a szülőnek igazolnia kell munkába állását.

2.) A bölcsőde nyitva tartása: Hétfőtől - Péntekig: 6.00 - 18.00 - ig.
Sajátos nevelési igényű gyermekek csoportja: Hétfőtől - Péntekig: 7.00 - 16.00 - ig.

3.) Kérjük a szülőket, segítsék a csoportok napirendjének kialakítását azzal, hogy gyermekeikkel legkésőbb 10 óráig megérkeznek a bölcsődébe. Lehetőség van arra, hogy alkalmanként későbbi időpontban érkezzenek, de ezt előre jelezni kell a kisgyermeknevelőnek. Fontos lenne, hogy gyermekükkel, ill. gyermekükért étkezések előtt, vagy étkezések után jöjjenek, mert a kisgyermeknevelők az étkezési idő alatt nem tudnak megfelelően odafigyelni az érkező gyermekre.
A gyermekekért 17.45- ig. szíveskedjenek a bölcsődébe érkezni.

4.) A bölcsőde – az alvásidő kivételével - lehetőséget biztosít a szülőknek, hogy betekintést nyerjenek az intézményben folyó szakmai munkába, megismerjék nevelési célkitűzéseinket, a kisgyermeknevelők által alkalmazott nevelési módszereket, és a gyermekek fejlettségéhez igazított kulturhigiénés szokások elsajátításának eredményeit. Nyitottságunk lehetővé teszi, hogy partneri kapcsolat alakuljon ki a bölcsőde és a családok között.

5.) A szülőknek gondoskodniuk kell arról, hogy gyermekeik tisztán, ápoltan érkezzenek a bölcsődébe.

6.) Kérjük a szülőket, hogy a bölcsődébe való bevétel előtt, gyermekeiket szükség szerint öltöztessék át, a gyermek korától függően kínálják fel a bili, vagy a WC használatát. Tájékoztassák a kisgyermeknevelőt a gyermek hogylétéről, az otthoni eseményekről. Hazavitelkor a kisgyermeknevelő beszámol a napi történésekről és átadja a szülőnek a gyermeket. Ekkor ismét a szülő feladata a gyermek utcai ruhába való átöltöztetése.

7.) A bölcsődéből a gyermeket csak a szülő, vagy az általa írásban megbízott személy viheti el. 14 éven aluli gyermek e feladattal nem bízható meg, és a kisgyermeknevelő nem adhatja ki a gyermeket olyan személynek sem, aki ittas!

8.) A bölcsődei átadókban minden gyermeknek külön, zárral ellátott szekrénye van a ruhák tárolására. Kérjük, hogy csak a legszükségesebb dolgokat tartsák a szekrényben, mert a bölcsődében hagyott tárgyakért, illetve a gyermek személyes tárgyaiért pl.: fülbevaló, játékok stb. nem tudunk felelősséget vállalni.

9.) A bölcsődébe csak egészséges gyermek hozható. A közösség egészsége érdekében lázas, (37,5 °C és ennél magasabb hőmérsékletű), antibiotikumot szedő, vagy fertőzésre gyanús gyermek nem látogathatja az intézményt. A családban előforduló fertőzőbetegségről a bölcsődét értesíteni kell.

10.) Abban az esetben, ha a gyermek napközben megbetegszik a bölcsődében, a kisgyermeknevelő értesíti a szülőt, vagy a szülő által kijelölt hozzátartozót. Ehhez feltétlenül szükséges a pontos cím és a telefonszám, amit az üzenő füzetbe kell beírni. Kérjük, hogy ilyen esetben minél előbb gondoskodjanak a gyermek hazaviteléről, illetve orvosi ellátásáról, ezzel is növelve a mielőbbi gyógyulását.

11.) Ha a szülő a gyermekét bármilyen ok miatt nem hozza a bölcsődébe, a távolmaradást előző nap 12 óráig be kell jelentenie, különben az intézménynek nem áll módjában az előre befizetett étkezési térítési díjat jóváírni.

12.) Kérjük, hogy a megállapított intézményi térítési díjat minden hónapban az előre jelzett napon fizessék be, még hiányzás esetén is. Az ilyen esetekben keletkezett túlfizetések csak két hónappal később (pl. januári hiányzás, márciusban) kerülnek jóváírásra. Ha a szülő a gyermekének távolmaradását a megállapított időpontig nem jelenti be, akkor sajnos, a térítési díjat gyermeke hiányzása esetén is be kell fizetnie.
A befizetés történhet:

- Készpénzzel az intézményben (az előre jelzett napokon)
- Átutalással

Ha a befizetés nem történik meg, akkor a be nem fizetett hónap elsejétől addig nem tudjuk bevenni a gyermeket a bölcsődébe, amíg a térítési díj pótbefizetését nem rendezik.

13.) A befizetett, de fel nem használt étkezési térítési díjak visszaigénylésére van lehetőség. A visszatérítési jogosultságot igazoló nyomtatványt a bölcsődevezető tölti ki és igazolja le. A visszatérített összeget a Polgármesteri Hivatal pénztárában lehet felvenni, vagy a szülő által megjelölt bankszámlára kerül átutalásra.

14.) 3 napnál hosszabb hiányzás után a gyermeket a bölcsőde csak a háziorvos, vagy gyermekgyógyászati szakrendelés orvosa által adott igazolás alapján tudja újra fogadni, kivéve, ha a szülő előre jelzi a hiányzást.
Hiányzás után kérjük, legalább egy nappal előre jelezzék, ha gyermekük ismét jöhet bölcsődébe.

15.) Egy hónap folyamatos hiányzás után, csak különösen indokolt esetben és egyéni elbírálás alapján tudjuk a férőhelyet fenntartani.

16.) Kérjük, minden szülő hozzon gyermekének egy füzetet, amelybe a kisgyermeknevelők rendszeres tájékoztatást adnak a gyermekek fejlettségéről. Örömmel fogadjuk, ha a szülők is bejegyzéseikkel gazdagítják ismereteinket a gyermek egészségügyi állapotára, fejlődésére, vagy az otthoni eseményekre vonatkozóan.

17.) Októbertől márciusig a bölcsődébe járó gyermekek térítésmentesen használhatják a só szobát. A kerületi nagycsaládos kártyával rendelkezők is ingyenesen igénybe vehetik ezt a szolgáltatást.

19.) Évközben a bölcsődék nyíltnapokat, szülőcsoportos beszélgetéseket szerveznek a folyamatos kapcsolattartás és a gyermek bölcsődei életének figyelemmel kísérése céljából. Ezekre a találkozásokra minden szülőt szeretettel várunk.

20.) A bölcsőde nyári időszakban két egymást követő turnusban, évente váltakozva bezár. Kérjük a szülőket a zárás ideje alatt gondoskodjanak gyermekeik elhelyezéséről. Indokolt esetben a szülő kérheti gyermekének elhelyezését a feladatra kijelölt társintézményben.

21.) Felhívjuk a szülők figyelmét, hogy a bölcsőde területén, valamint 15 méteres körzetében **TILOS a DOHÁNYZÁS!**

22.) A gyermek kerékpárral történő bölcsődébe hozatalakor és elvitelekor kérjük szíveskedjenek a kerékpárt az arra kialakított helyre biztonságosan elhelyezni.

23.) Kérjük Önöket, hogy a bölcsőde területére kutyát ne hozzanak be, ne kössék ki a bejárati kapuhoz, mert a bölcsődébe érkező gyermekek körében ez félelmet kelthet.

24.) Felhívjuk a szülők figyelmét, hogy a gyermekek személyiség jogainak védelme érdekében a bölcsőde területén csak úgy lehet fényképet, vagy videó felvételt készíteni, ha azon csak a saját gyermeke szerepel. Amennyiben a saját gyermekén kívül más gyermekek is szerepelnek a képen, illetve a videó felvételen, akkor azt csak az érintett szülők hozzájárulásával jelenítheti meg közösségi oldalakon, egyéb esetben tilos!

25.) A Gyvt. 36§ alapján a szülő panasszal fordulhat az adott intézmény vezetőjéhez, az Egyesített Bölcsődék Vezetőjéhez, továbbá az Érdekképviseleti Fórumhoz a következő esetekben:
- az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében,
- a gyermeki jogok sérelme, továbbá az intézmény dolgozói kötelezettségszegése esetén,
- Gyvt. 136/A. § szerinti iratbetekintés megtagadása esetén.

Gyermeki jogok

1997. évi XXXI. tv. értelmében a gyermeknek joga van:
- a testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, jólétét biztosító saját családi környezetben történő nevelkedéshez,
- ahhoz, hogy segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéshez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéséhez, valamint önálló életvitelének megteremtéséhez,
- a fogyatékos tartósan beteg gyermeknek joga van a fejlődését és személyisége kibontakozását segítő különleges eljáráshoz,
- ahhoz, hogy a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön,
- az emberi méltósága tiszteletben tartásához, a bántalmazással - fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal -, az elhanyagolással és az információs ártalommal szembeni védelemhez,
- ahhoz, hogy a védelme érdekében eljáró szakemberek -különösen a gyermek bántalmazásának felismerése és megszüntetése érdekében - egységes elvek és módszertan alkalmazásával járjanak el,

- ahhoz, hogy a szüleitől, vagy hozzátartozóitól csak saját érdekében, törvényben meghatározott esetekben és módon válasszák el. A gyermeket kizárólag anyagi okból fennálló veszélyeztetettség miatt nem szabad családjától elválasztani,
- örökbefogadó családban vagy más, családot pótló ellátás formájában - a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodást helyettesítő védelemhez.

A gyermek védelmét ellátó szervezetek (a továbbiakban: intézmény) házirendje - e törvényben meghatározott keretek között - a gyermek életkorához, egészségi állapotához, fejlettségi szintjéhez igazodva állapítja meg a gyermekek jogai gyakorlásának és kötelességei teljesítésének szabályait.

A gyermeki jogok védelme

- A gyermeki jogok védelme minden olyan természetes és jogi személy kötelessége, aki a gyermek nevelésével, oktatásával, ellátásával, ügyeinek intézésével foglalkozik.
- A gyermek bántalmazással szembeni védelemhez való jogának érvényesítése érdekében a gyermek számára gyermekjóléti alapellátást vagy gyermekvédelmi szakellátást biztosító, továbbá a gyermek törvényes képviseletének ellátásával, ügyeinek intézésével foglalkozó szervek és személyek a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) által jóváhagyott egységes elvek és módszertan alkalmazásával járnak el.
- A gyermekjogi képviselő ellátja a gyermekvédelmi gondoskodásban részesülő gyermek jogainak védelmét, és segíti a gyermeket jogai megismerésében és érvényesítésében, valamint kötelességei megismerésében és teljesítésében. A gyermekjogi képviselő kiemelt figyelmet fordít a különleges vagy speciális ellátást igénylő gyermek védelmére.
- A gyermekjogi képviselő:
    - segít a gyermeknek panasza megfogalmazásában, kezdeményezheti annak kivizsgálását,
    - segíti a gyermeket az állapotának megfelelő ellátáshoz való hozzájutásban, a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgáltató esetmegbeszélésén, illetve a gyámhatóság által tartott tárgyaláson az ezzel kapcsolatos megjegyzések, kérdések megfogalmazásában,
    - eljár a gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, a gyermek, illetve fiatal felnőtt, valamint a gyermek-önkormányzat felkérése alapján,
    - eljár az érdek-képviseleti fórum megkeresése alapján,
    - a gyámhatóság kirendelése alapján képviseli a gyermeket a nevelési felügyelettel kapcsolatos eljárásban,
    - jogsértések észlelése esetén javaslatot tehet,
    - a jogsértés jövőbeni előfordulásának megelőzése érdekében a jogsértéssel érintettek között, szükség szerint szakértők bevonásával, egyeztető megbeszélés tarthat.

Szülői jogok és kötelességek

- A gyermek szülője jogosult és köteles arra, hogy gyermekét családban gondozza, nevelje és a gyermeke testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges feltételeket - különösen a lakhatást, étkezést, ruházattal való ellátást -, valamint az oktatásához és az egészségügyi ellátásához való hozzájutást biztosítsa.
- A gyermek szülője jogosult arra, hogy a gyermeke nevelését segítő ellátásokról tájékoztatást, neveléséhez segítséget kapjon.

- A gyermek szülője - ha a törvény másként nem rendelkezik - jogosult és köteles gyermekét annak személyi és vagyoni ügyeiben képviselni.
- A gyermek szülője köteles:
  - gyermekével együttműködni, és emberi méltóságát a 6.§. (5) bekezdése szerint tiszteletben tartani,
  - gyermeke jogainak érvényesítése érdekében a szükséges intézkedéseket megtenni,
  - a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel és szervekkel, továbbá a hatóságokkal együttműködni.

A jogosultak érdekvédelme

A Gyv.tv. 35. §.(1) bekezdése értelmében az intézmény fenntartója meghatározza az ellátásban részesülők érdekvédelmét szolgáló érdekképviseleti fórum megalakításának és működésének szabályait.

Az érdekképviseleti fórum szavazati jogú választott tagjai:

- az ellátásban részesülő gyermek szülei vagy más törvényes képviselői,
- a bölcsőde dolgozóinak képviselői,
- az intézményt fenntartó képviselői.

Az érdekképviseleti fórum:

- Megvizsgálja az elé terjesztett panaszokat.
- Dönt hatáskörébe tartozó ügyekben.
- Intézkedést kezdeményez az intézményvezetőnél, szükség esetén a fenntartónál.
- Véleményt nyilvánít az intézmény vezetőjénél a gyermeket érintő ügyekben.
- Javaslatot tehet az intézmény alaptevékenységével összhangban végzett szolgáltatások tervezéséről, működéséről, ebből származó bevételének felhasználásáról.
- Egyetértési jogot gyakorol a házirend jóváhagyásánál.

Panasszal élhet a gyermek szülője, vagy más törvényes képviselője, továbbá a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó érdekképviseleti és szakmai szervek, a házirendbe foglaltak szerint, az intézmény vezetőjénél, vagy az érdekképviseleti fórumnál:

- az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében,
- a gyermeki jogok sérelme, továbbá az intézmény dolgozói kötelezettségszegése esetén,
- Gyvt. 136/A. § szerinti iratbetekintés megtagadása esetén.

Az intézményvezető, vagy az érdekképviseleti fórum a panaszt kivizsgálja – tájékoztat a panasz orvoslásának módjáról.

A szülő az intézmény fenntartójához, vagy a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat, ha az intézmény vezetője, vagy az érdekképviseleti fórum 15 napon belül nem küld értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy a tett intézkedéssel nem ért egyet.

Budapest, 20.....

.....
bölcsődevezető

A házirendben foglaltakat tudomásul vettem és magamra nézve kötelezőnek tartom.

.....
szülő

2/b. számú melléklet

KŐBÁNYAI APRÓ CSODÁK BÖLCSŐDE

1105 Budapest, Zsivaj u. 1-3.

Időszakos gyermekfelügyelet házirendje

- A szolgáltatás célja: alternatív, rugalmas napközbeni gyermekfelügyelet létrehozása, melynek segítségével a Kőbányán élő szülők könnyebben tudnak majd visszatérni a munkaerőpiacra, lehetőségük lesz ügyeiket elintézni, tanfolyamon részt venni.

- Az időszakos gyermekfelügyelet a szülő elfoglaltsága idejére, akár néhány órára is felügyeletet biztosít a gyermekek számára, a délelőtti órákban a játszócsoportban, vagy a bölcsődei csoportok létszámától függően a hiányzó gyermekek helyén. Az időszakos gyermekfelügyelet a szülő és a bölcsőde között létrejött megállapodás aláírása után vehető igénybe.

- Nyitva tartás: a bölcsőde nyitvatartási rendjével megegyezik.

- A szolgáltatás díja: **400,05 Ft/óra. Minden megkezdett órát ki kell fizetni.**

- A szolgáltatásban 1-4 éves korú gyermekek számára biztosítunk felügyeletet.

- A szolgáltatást csak egészséges gyermek veheti igénybe. A közösség egészsége érdekében lázas (37,5°C és ennél magasabb hőmérsékletű), antibiotikumot szedő, vagy fertőzésre gyanús gyermek nem látogathatja az intézményt. A családban előforduló fertőző betegségről a bölcsődét értesíteni kell.

- A szolgáltatásra telefonon, illetve személyesen a bölcsődében lehet előre jelentkezni a bölcsőde vezetőjénél, illetve helyettesénél a következő telefonszámon: 06-1-261-6396

- A férőhely korlátozott, ezért a jelentkezőket a bejelentkezés sorrendjében tudjuk fogadni és a szolgáltatást biztosítani.

- Amennyiben a gyermek bent tartózkodása érinti valamelyik étkezés időpontját, abban az esetben kötelező azt igénybe venni és kifizetni a térítési díját.

- Ha a szülő bármilyen ok miatt nem hozza gyermekét, bejelentkezését előtte való nap 12 óráig le kell mondania. Amennyiben a kért időpontban nem jelenik meg, nem mondta le a szolgáltatást, a következő igénybevételkor a le nem mondott étkezési díjat utólagosan köteles kifizetni.

- A bejelentett időpontot minden esetben szigorúan be kell tartani. Aki gyermekét az időponton túl az intézményben hagyja, a különbözetet ki kell fizetni.
- A gyermeket csak a szülő vagy az általa írásban megbízott személy viheti el. 14 éven aluli gyermek e feladattal nem bízható meg, és a kisgyermeknevelő nem adhatja ki a gyermeket olyan személynek sem, aki ittas.

- Abban az esetben, ha a gyermek napközben megbetegszik, a kisgyermeknevelő értesíti a szülőt, vagy a szülő által kijelölt hozzátartozót. Kérjük, hogy ilyen esetben minél előbb gondoskodjanak a gyermek hazaviteléről, illetve orvosi ellátásáról, ezzel is növelve a mielőbbi gyógyulás esélyét.

- A bölcsődébe behozott tárgyakért, értékekért felelősséget nem vállalunk.

A házirend 2016. január 01 napjától visszavonásig érvényes.

Budapest, 2016. január 01.

.....
Bölcsődevezető

A házirendben foglaltakat tudomásul vettem és magamra nézve kötelezőnek tartom.

.....
Szülő aláírása

KŐBÁNYAI APRÓ CSODÁK BÖLCSŐDE
1105 Budapest, Zsivaj u. 1-3.

3. számú melléklet

NAPIRENDÜNK

6:00 – 8:00	**Folyamatos érkezés, szükség szerinti fürdőszoba használat, szabadjáték**
8:00 – 8:30	**Reggeli**
8:30 – 10:00	**Játék szobában, játszókertben**
10:00	**Tízórai**
10:00 – 11:30	**Játék játszókertben, szobában, fürdőszoba használat**
11:30 – 12:15	**Ebéd**
12:15 – 15:00	**Alvás, fürdőszoba használat**
15:00 – 15:30	**Uzsonna**
15:30 – 18:00	**Játék, folyamatos hazaadás**

4. számú melléklet

Kőbányai Egyesített Bölcsődék Intézményei
1108 Budapest, Újhegyi sétány 15-17.

SZMSZ

9. melléklet a .../2017. (III.21.) HB határozathoz

Kőbányai Egyesített Bölcsődék Intézményei
1108 Budapest, Újhegyi sétány 15-17.

KŐBÁNYAI SZIVÁRVÁNY BÖLCSŐDE

1106 Budapest, Maglódi út 29.

SZAKMAI PROGRAMJA

2017

TARTALOM

1.Az Intézmény adatai

1.1. Minőségpolitikánk

1.2. Missziós nyilatkozatunk

2.Az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői

2.1.Az intézmény földrajzi elhelyezkedése

2.2.Demográfiai adatok, tendenciák

3.Az ellátás igénybevételének módja

3.1. A gyermekek felvételének rendje

3.2. Ellátásunkról szóló tájékoztatás helyi módja

3.3. A Szivárvány Bölcsőde bemutatása

3.3.1. Személyi feltételek

3.3.2.Tárgyi feltételek

4.Az ellátás célja, alapelvei, feladatai, főbb helyzetei

4.1. A bölcsődei nevelés alapelvei

4.2. A bölcsődei nevelésünk feladatai

4.3. A bölcsődei nevelés főbb helyzetei

4.4. A bölcsődei nevelés megvalósításának feltételei

4.5. Családok támogatásának módszerei és lehetőségei

4.6. A bölcsődei kapcsolatrendszere

5. Élelmezés

6. Érdekvédelem

7. A szakmai felkészültség biztosításának módja, formái

8. Hatálybalépés

Mellékletek:

1. sz. Megállapodás a szülővel
2. sz. Házirend
3. sz. Napirend
4. sz. SZMSZ

1.AZ INTÉZMÉNY ADATAI

Fenntartó neve:	**Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat**
Fenntartó címe:	**1102 Budapest, Szent László tér 29.**
Intézmény neve:	**Kőbányai Egyesített Bölcsődék**
Székhelye:	**1102 Budapest, Kőrösi Csoma sétány 8.**
Telefon/fax:	06-1-262-1041
Honlap:	wwww.kobanyaibolcsodek.hu
Alapító okirat száma:	35/2017. (II.23.) KÖKT határozatMűködési engedély száma: BPC/0502/1351-2/2016
Érvényességi terület:	**Kőbányai Egyesített Bölcsődék Intézményei**
A program érvényessége:	**2017. január 1-jétől visszavonásig**
Telephely:	**KŐBÁNYAI SZIVÁRVÁNY BÖLCSŐDE**
A programért felelős neve:	**Jávorszky Istvánné bölcsődevezető**
Címe:	1106 Budapest, Maglódi út. 29.
Telefon:	06 1 260-9282
E-mail:	szivibolcsi@freemail.hu
Nyilvántartási szám:	S0231041S0231096

Szakágazat száma, megnevezése: **889110 Bölcsődei ellátás**

A bölcsődei férőhelyek száma: **36**

Kormányzati funkciók száma, megnevezése:

- **104031 Gyermekek bölcsődei ellátása**
- **104035 Gyermekétkeztetés bölcsődében**
- **104036 Munkahelyi étkeztetés bölcsődében**
- **095020 Iskolarendszeren kívüli egyéb oktatás, képzés**

1.1. MINŐSÉGPOLITIKÁNK

A 0-3 éves korosztály fejlődésének törvényszerűségeire épülő, a gyermekek adottságait igényeit figyelembe vevő biztonságos szakszerű gondozás-nevelés megvalósítása bölcsődénken belül. Munkánkat a tudatosság, a tervszerűség és szakértelem hatja át. Célkitűzéseinket a szakmai protokollok határozzák meg. Törekszünk arra, hogy bölcsődénk olyan intézmény legyen, ahol a szülők aktív résztvevői a bölcsődei életnek, hiszen egyedül álló ismeretekkel rendelkeznek gyermekükről.

1.2. MISSZIÓS NYILATKOZATUNK

Intézményünk alapellátás keretében, a 3 éven aluli kisgyermekek napközbeni szakszerű gondozását-nevelését látja el.
Célunk a bölcsődénkben lévő gyermekek magas szintű ellátása mellett többféle módon segíteni a családokat, szülőket. Segíteni kívánjuk az anyák munkavállalását, ezáltal a családok anyagi helyzetének stabilizálását. Segítő kezet nyújtunk azoknak az édesanyáknak, akik tanulmányokat folytatnak, vagy éppen átképzik magukat a megváltozott munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban.
Kiemelten fontos feladatunknak tartjuk a hátrányos helyzetű családok megsegítését, és olyan kisgyermekek felvételét, akiknek szociális- vagy egyéb ok miatt az egészséges fejlődése érdekében szükséges a bölcsődei gondozás-nevelés. Ugyanakkor szem előtt kívánjuk tartani a családias hangulatú bölcsődei légkör megteremtését, ahol nem csak a gyermekek, hanem az őket ellátó felnőttek is jól érzik magukat és sajátjuknak tartják és vallják munkahelyüket.

2. AZ ELLÁTANDÓ CÉLCSOPORT ÉS AZ ELLÁTANDÓ TERÜLET JELLEMZŐI

2.1.AZ INTÉZMÉNY FÖLDRAJZI ELHELYEZKEDÉSE

Bölcsődénk Kőbánya peremrészén, ipari környezetben található, Kocka utca és a Maglódi út sarkán, régi bérházak és újra működő gyártelepek között A bölcsőde vonzáskörzetében található 3 középiskola és 2 óvoda valamint a Fővárosi Büntetés-végrehajtási Intézet, Bajcsy Zsilinszky kórház a KEKKH intézmény.
Megközelíthető a 28-as és a 37-es villamossal, ill. a 85 E jelzésű busszal - Kocka utcai megállónál kell leszállni.

2.2.DEMOGRÁFIAI ADATOK, TENDENCIÁK

Kőbánya dinamikusan fejlődő kerület a 0-3 éves korosztály létszáma 2006-tól 5%-al emelkedett
1994-ben a működő bölcsődék már nem voltak képesek kielégíteni a bölcsőde iránt megnövekedett igényeket, ezért a Kőbányai Önkormányzat úgy döntött, hogy 1994.09.01-én 30 férőhellyel ismét megnyitja a bölcsődét, 2010-től 36 férőhellyel üzemel. A bölcsőde vonzáskörzetéhez tartozó intézmények dolgozói közül többen nálunk kérik gyermekük napközbeni ellátását.

3.AZ ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELÉNEK MÓDJA

3.1. A GYERMEKEK FELVÉTELÉNEK RENDJE

A személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról szóló 22/2012. (V. 23.) Ök. rendelet III. fejezetének 11-12 § foglalja magában a felvétel rendjét, a felvételi kérelemhez csatolandó dokumentumokat.

A bölcsődébe felvehető minden olyan kisgyermek, akinek szülei, törvényes képviselői munkavállalás, vagy más ok miatt nem tudják biztosítani a napközbeni gondozást, nevelést. A Gyermekvédelmi törvény is kiemeli az olyan kisgyermek felvételének szükségességét, akiknek szociális vagy egyéb ok miatt, egészséges fejlődésük érdekében szükséges a bölcsődei gondozás-nevelés.

A gyermek bölcsődébe történő felvételének kérelme önkéntes, a gyermek szülője, törvényes képviselője autonóm döntése alapján történik. A gyermek bölcsődei felvételét a szülő hozzájárulásával kérheti a védőnő, családgondozó, háziorvos, gyámhatóság, stb.. A szülő a lakóhelyhez legközelebb eső bölcsődébe írathatja be gyermekét, de joga van megválasztani azt az intézményt, amelyre gyermeke nevelését, gondozását bízza. A gyermek szülője, vagy más törvényes képviselője csak törvényben meghatározott esetekben kötelezhető a bölcsődei ellátás igénybevételére.

A bölcsődei jelentkezés egész évben folyamatos. Azonban minden évben május első hetében az óvodákhoz igazodóan zajlik a bölcsődei beiratkozás.

A beiratkozási héten történő bölcsődei jelentkezés mindig abban a bölcsődében történik, ahova a szülők gyermeküket vinni szeretnék. A bölcsődék nincsenek körzetesítve, a szülő választja ki a számára legmegfelelőbb intézményt.

Az évközben jelentkezők a Kőbányai Egyesített Bölcsődék Központjába kerülnek felvételre (1108 Újhegyi sétány 15-17, Tel: 06-1-262-1041), minden hétfőn 10.00-16.30-ig, valamint minden szerdán 8.00-15.30-ig, előzetes telefonon történő bejelentkezés alapján.

A bölcsődei felvételről az intézményvezető és a bölcsődevezető dönt. Ha bölcsődei jelentkezés során, a bölcsődébe jelentkező gyermekek száma meghaladja a felvehetők számát, a bölcsődevezető elutasíthatja a felvételi kérelmet, de javasol másik bölcsődét, ahol még van üres hely, vagy úgynevezett "várólistára" kerülnek, ami azt jelenti, hogy az év folyamán kimaradt férőhelyekre bekerülhetnek. A várólista aktualizálása és koordinálása az Egyesített Bölcsődék központjában történik.

Az óvodai nevelésre nem érett gyermek esetén, ha a gyermek a harmadik életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre és óvodai jelentkezését a bölcsőde orvosa nem javasolja, bölcsődében gondozható negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig.

A felvétel elutasításával szemben fellebbezésre van lehetőség, amit a szülő az egyesített bölcsődevezető felé tehet meg, a kézhezvételtől számított 15 napon belül.

A Kőbányai Egyesített Bölcsődék munkaközössége megfogalmazott egy elbírálási szempontsort annak érdekében, hogy a Kőbányai Önkormányzat megnyugtatóan és egységesen értelmezve tudja biztosítani a kerület intézményeibe jelentkező bölcsődés korosztály elhelyezését. A szempontsor az Ök. rendeletének 11. § -ban és a gyermekvédelmi törvényben foglaltakkal van összhangban.

A gyermek bölcsődei felvételekor az ellátásban részesülő gyermek szülője (törvényes képviselője) valamint a Kőbányai Egyesített Bölcsődék tagintézménye, mint a napközbeni ellátását biztosító intézmény, írásos megállapodást köt.

Fizetni az étkezés igénybevételéért szükséges, a megállapított személyi térítési díj erejéig. A törvényben megfogalmazott feltételekkel rendelkező szülőknek ingyenesen étkezhet gyermeke az intézményekben.
Az étkezési térítési díj befizetése minden esetben a tárgyhónapot megelőző hónapban történik, amelynek teljesítésére 2 féle módon van lehetőség:
- személyesen, készpénzzel történő befizetéssel, vagy
- átutalás formájában.

A bölcsődénk nyitvatartási rendje:

A fenntartó – a helyi önkormányzat – határozza meg a napi nyitvatartási időt. Ennek értelmében mi bölcsődénk ***reggel 6 órától, este 18 óráig*** tart nyitva.

Kőbánya Polgármestere dönt az intézmény nyári-, ill. téli zárva tartásáról. A bölcsődék nyáron 2 turnusban zárnak, melynek időpontjáról a szülők minden év február 15-ig tájékoztatást kapnak. Nyári időszakban az ügyeleti rend alapján meghatározott módon fogadják a nyitva lévő bölcsődék a gyermekeket.
Ettől a szülő indokolt kérésére, valamint a törvényben meghatározott feltöltöttségtől magasabb igény esetében az intézményvezető engedélyével el lehet térni. Télen, karácsony és újév között zár be intézményünk, de a jelentkező igényeket az ügyeletes bölcsőde biztosítja.

A bölcsődében április 21-e, vagy ha az heti pihenőnapra vagy munkaszüneti napra esik, az azt követő legközelebbi munkanap, minden évben nevelés-gondozás nélküli munkanap. Célja a bölcsődében dolgozók szakmai fejlesztése. A nevelés-gondozás nélküli munkanapon a bölcsődei ellátás keretében – erre irányuló szülői kérés esetén – a gyermek felügyeletét és étkeztetést kell biztosítani.
A bölcsődei nevelési év szeptember 1-től a következő év augusztus 31-ig tart.

A bölcsődei ellátás megszűnik

Ha a harmadik életévét - január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott bölcsődei nevelési év végéig, - ha szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő bölcsődei nevelési év végéig.
Megszűnik annak a gyermeknek az ellátása, aki a bölcsőde orvosának szakvéleménye szerint egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható, illetőleg magatartászavara veszélyezteti a többi gyermek fejlődését, ellátását.

3.2. ELLÁTÁSUNKRÓL SZÓLÓ TÁJÉKOZTATÁS HELYI MÓDJA

Nagyon fontos számunkra, hogy a szükséges információk eljussanak az ellátásunkat igénylő családokhoz.

A tájékoztatást széles körben próbáljuk rendszeresen eljuttatni

- az önkormányzat honlapján
- az egyesített bölcsődék honlapján (http://kobanyaibolcsodek.hu/)
- internetes portálokon
- szórólapokon keresztül
- helyi újság

3.3. A SZIVÁRVÁNY BÖLCSŐDE BEMUTATÁSA

Szakképzett kisgyermeknevelőink kétszintes épület három csoportszobájában fogadják a gyermekeket, 20 hetes kortól 3 éves korig. Az emeleten két csoportszoba található. A kisgyermeknevelők a gyermekek felügyeletét az épület sajátosságait figyelembe véve alakították ki. További egyedi sajátosság, hogy a két játszókertből az egyik nem kapcsolódik közvetlenül a bölcsőde épületéhez, ezért ahhoz ki kell menni a gyermekekkel az utcára. A másik játszókert az épület melletti udvarrészen található, amit kis mérete miatt a csecsemő csoport használ.
Fontosnak tartjuk a családokkal való szoros kapcsolat kialakítását. Ehhez szükséges a családlátogatás és a szülőkkel történő fokozatos beszoktatás jó megszervezése. A családokkal való együttműködés segíti a gyermekek beilleszkedését a bölcsődei közösségbe. Biztosítjuk a gyermekek életkorának és fejlettségének megfelelő biztonságos környezetet, ahol új tapasztalatokat szerezhetnek, ismerkedhetnek és önfeledten játszhatnak.

A beszoktatás folyamán arra törekszünk, hogy a szülők megbizonyosodjanak arról, hogy gyermekük biztonságos, szeretetteljes környezetben van a bölcsődében
Bölcsődénk nyitott, ahol a szülők bizalommal fordulhatnak a kisgyermeknevelőkhöz, a vezetőhöz, a bölcsődei szociális munkáshoz, akik minden esetben igyekeznek szakszerű és hasznos tanáccsal ellátni a őket.

A bölcsődénk szervezeti kérdései

A bölcsődénk szervezeti alapegységei a gyermekcsoportok. Egy bölcsődei csoportba, ha minden gyermek betöltötte a 2. életévét, akkor 14, ha 2 évesnél fiatalabb gyermek is van, akkor 12 fő vehető fel. A csoportokba való felvétel általában az egyes gyermekek életkora, egyéni fejlettségi szintje alapján történik.
A bölcsődei gyermekcsoportot 2 szakképzett kisgyermeknevelő látja el. Két csoport képez egy bölcsődei egységet, amelybe maximum 28 gyermek vehető fel.
Az egység gyermekeit négy szakképzett kisgyermeknevelő látja el, őket egységenként egy bölcsődei dajka segíti.
A bölcsődés korosztály személyi állandóság iránti igényét úgy igyekszünk biztosítani, hogy a kisgyermekeket az óvodába távozásig ugyanaz a két kisgyermeknevelő látja el. Ezáltal arra is törekszünk, hogy a gyermekek számára nyugodt, szeretetteljes, biztonságot nyújtó légkört alakítsunk ki.

Egymás jobb, gyorsabb, hatékonyabb megismerésének elérését is szolgálja, hogy lehetőséget adunk a bölcsődével való előzetes ismerkedésre. Az anyával történő beszoktatás a gyermek új környezetbe való könnyebb beilleszkedésén kívül, szintén jó alkalom a család és az intézmény kapcsolatának erősítésére.

Nevelési egységek, gyermekcsoportok:

Emelet:

1 Katica csoport: 12 fh
2 Pillangó csoport: 12 fh

Földszint:

1. Méhecske csoport: 12 fh

Fontosnak tartjuk, hogy olyan környezetet biztosítsunk a gyermekek számára, amely sugározza az otthon melegét, ahol az életből adódó lehetőségek és tevékenységek által megfelelően fejlődhetnek.
Feladatunk a környezettudatos szemléletmód kialakítása, hogy gyermekeink a környezetükkel harmóniában élni tudó felnőttekké válhassanak.
Fontos, hogy a gyermekek, még ha a családban nem is ezt látták, akkor nálunk megtanulják mennyire fontos a környezet tisztaságának megőrzése.
Szeretnénk pozitív érzelmi szálakat kialakítani környezetünk óvása, védése érdekében, valamint, hogy a bölcsőde és a család értékrendje a környezeti nevelés terén is hasonló legyen.
Ennek elérésében meghatározóak lehetnek a családokkal közösen szervezett programok.
A bölcsőde közös napot szervez a szülőkkel és a gyermekekkel, a környezetünk szebbé tételére. Fák, virágok napja, közös növények ültetése.
Intézményünk nyitott, családbarát légkörre törekszik, ahol a szülők betekintést kapnak a bölcsőde mindennapi életébe. A jeles ünnepeket (farsang, gyermeknap, óvodába menők búcsúdélutánja, mikulás stb.) a szülők részvételével tartjuk meg.
Valljuk, hogy minden gyermeknek felekezet, bőrszín, hovatartozás nélkül joga van az egyéni bánásmódhoz, hogy szeretettel és figyelemmel kisérve fejlődhessen.
Csoportszobáink világosak, a gyermekek igényeinek megfelelően berendezettek. A higiénés szokások elsajátítására gyermek méretű WC-kel, mosdókkal felszerelt fürdőszobák állnak rendelkezésünkre.
Csoportjaink változatos, színes, gazdag, a gyermekek korának megfelelő játékkészlettel vannak felszerelve. A gyermekeknek sokféle (gyurmázás, ragasztás, tépés, festés stb.) kreatív tevékenység lehetőségét biztosítjuk.
Fontos feladatunk a szabad levegőn való játszás, mozgás, levegőzés biztosítása, melyhez két jól felszerelt játszóudvarunk ad lehetőséget. A gesztenyefák árnyékában a mászókás csúszda elősegíti a gyermekek biztonságos mozgásfejlődését. A nagy melegben a párakapu, zuhany biztosítja a gyermekek hűsölését.

Bölcsődénkbe járó gyermekeknek térítésmentesen ősztől- tavaszig rendelkezésére áll Somadrin só-szobánk. A tengeri sós levegőt idéző, felső légúti betegségek megelőzését szolgáló, asztmatikus tüneteket enyhítő, gyógyhatású, barlangunkat naponta veszik igénybe a gyermekek. Ezzel is erősítve immunrendszerüket, hogy a szülők nyugodtan tudjanak dolgozni.

Intézményünk saját főzőkonyhával rendelkezik. Az étlap összeállításánál kiemelt figyelmet fordítunk a gyermekek szükségleteinek megfelelő egészséges, korszerű táplálkozás irányelveinek szem előtt tartására.
A textíliák mosása helyben történik.

3.3.1. Személyi feltételek

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998 (IV.30.) NM rendelet a létszámminimumra vonatkozó 1. sz. melléklete rendelkezik arról, hogy a fenntartónak a bölcsődék számára milyen szakmai létszámot kell biztosítania.
A rendelettel összhangban, bölcsődéinkben dolgozó minden kisgyermeknevelő szakképzett, többen rendelkeznek főiskolai oklevéllel is. A főiskolai oklevéllel rendelkezők száma évről-évre emelkedik. Az önképzés támogatását fontosnak tartjuk, hogy minél magasabban kvalifikált kisgyermeknevelők neveljék- gondozzák a ránk bízott gyermekeket.

A Kőbányai Szivárvány Bölcsőde alapfeladatainak ellátásához személyi feltételek adottak.
Az intézményben a státuszok száma: 13
7 fő szakdolgozó, 6 fő technikai személyzet látja el munkát.
A bölcsőde orvosa a bölcsődei prevenciós feladatokat megbízásos jogviszonyban látja el.

36 férőhelyes Bölcsőde = 13 fő

- 1 fő vezető
- 6 fő kisgyermeknevelő
- 2 fő bölcsődei dajka
- 1 fő élelmezésvezető
- 1 fő szakács
- 1 fő konyhai dolgozó
- 0,5 fő mosó-vasaló
- 0,5 fő házimunkás-kézbesítő

A kisgyermeknevelőink fő feladata

Ez a **hivatás** a családok segítéséről, a gyermekekről való gondoskodásról, elfogadásról, türelemről, toleranciáról szóló.
Az elsődleges motivációs cél – a másikról való gondoskodás, odafigyelés, törődés.
A fő hangsúly a gazdag érzelmi megnyilvánulásokon, kötődésen, ragaszkodáson, a kommunikáció és metakommunikáció eszközeivel történő **mintanyújtáson** van.
Legfontosabb feladatuk a gyermekek szükségleteinek és érzéseik jogosságának elismerése, a gyermek érzelmi állapotának támogatása a szomorú gyermek megnyugtatása, megvigasztalása.
Céljuk, minden csoportban megteremteni a gyermekek számára az érzelmi biztonságot, otthonosságot, szeretetteljes nevelői légkört.
Mindezeket a bölcsődei nevelés alapelvei, feladatai, főbb helyzetei, sajátos feltételei, a családok támogatásának módszerei és lehetőségei, az ellátás kapcsolatrendszere előírások betartásával szeretnénk biztosítani.

3.3.2. Tárgyi feltételek

A bölcsőde 36 férőhelyes, adaptált épület. A tárgyi felszereltsége megfelel az előírásoknak, a csoportszobák a gyermekek életkorának megfelelően vannak berendezve. Mérete az előírásoknak megfelelő, biztosítja a gyermekek nyugodt játéktevékenységét.
A szobák berendezése – felszerelése megfelelő. Szobánként 4-5 játszósarok, benne pihenősarok kialakítása megoldott. A hangulatos, puha kárpitozású bútorok, szőnyegek, párnák, puha textil játékok pihentető, nyugtató hatásúak. Van minden szobában a gyermekheverőn kívül szőnyeg, a földön is elhelyezhető állatpárnák, elkülönülésre alkalmas kuckó, ahol a gyermek pihenhet. A szobákhoz tartozik fürdőszoba, ami a gyermekek higiénés ellátásához az előírásoknak megfelelően van berendezve/ gyermekmosdó, wc, pelenkázó/
Az udvar az épület mellett található, egy rövid szakaszon az utcáról nyílik. Biztonságos kerítéssel, növényekkel van kerítve. Az udvar nagy része fűvel borított, nagy gesztenyefák árnyékában tudnak játszani a gyermekek. A nyári nagy melegben párakapuval, udvari zuhannyal próbáljuk hűteni a gyermekeket.
A kisgyermeket körülvevő tárgyi környezetet – a bölcsődénk épületét, játszóudvarát és egyéb helyiségeit –, a jogszabályi és szakmai előírások, a csoportokba járó kisgyermekek létszáma, életkora, igényei alapján úgy alakítottuk ki, hogy az biztonságos legyen és a bölcsődei nevelés megvalósítását szolgálja.

A **játékkészlet** kialakítása az egészségügyi és pedagógiai szempontokat figyelembevételével történik.
Az alapjátékok minden csoportban megtalálhatóak, de ezen felül természetesen más és más a csecsemőkorú-, a tipegő korú- és a nagycsoportos gyermekek játékigénye, melyek minőségben, mennyiségben biztosítottak.
A bölcsőde kiszolgáló helységei (konyha, raktárak, előkészítők, mosoda) is a funkciójuknak megfelelően kialakítottak, berendezésük megfelelő.

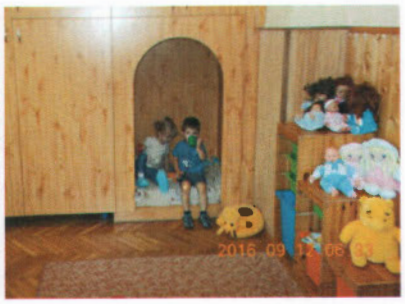

4.AZ ELLÁTÁS CÉLJA, ALAPELVEI, FELADATAI, FŐBB HELYZETEI

A BÖLCSŐDEI NEVELÉSÜNK- GONDOZÁSUNK

Bölcsődénk szakmai programja összeállításában figyelembe vette a *„A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja"* mint a szakmai szabályozás legmagasabb szintű dokumentumát, valamint igazodott a városban élő családok helyi igényeihez, valamint a fenntartó elvárásaihoz.
A bölcsődei nevelés középpontjában a kisgyermek és közvetett módon a kisgyermeket nevelő családok állnak. Az Alapprogram a családra, mint komplex rendszerre tekint, melynek értelmében nem csak a kisgyermek nevelését gondozását, hanem az egész család támogatását célozza meg.

A BÖLCSŐDEI NEVELÉSÜNK

A családban nevelkedő kisgyermek számára a családi nevelést segítve, napközbeni ellátás keretében a gyermek fizikai és érzelmi biztonságának és jólétének megteremtésével, feltétel nélküli szeretettel és elfogadással, a gyermek nemzetiségi/etnikai hovatartozásának tiszteletben tartásával, identitásának erősítésével kompetenciájának figyelembevételével, tapasztalatszerzési lehetőség biztosításával, viselkedési minták nyújtásával elősegíteni a harmonikus fejlődését.
A hátrányos helyzetű, a szegény és periférián élő családok gyermekei esetében a hátrányok és következményeik enyhítésére törekvés, szükség esetén más intézményekkel, szervezetekkel, szakemberekkel együttműködve.
A valamilyen kisebbséghez tartozó gyermekek esetében fontos a nemzeti/etnikai hovatartozás tiszteletben tartása, az identitástudat kialakulásának segítése.

4.1. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS ALAPELVEI

A család rendszerszemléletű megközelítése

A család szerkezetének, működésének megismerése fontos feladat, amit a bölcsőde a családlátogatás, a szülőkkel történő napi találkozások a gyermekről való tájékozódás során valósít meg. A kapcsolttartás eszköze az üzenő füzet, a szülőcsoportos beszélgetések melyek során egy-egy konkrét témával kapcsolatban ismerhetjük meg a szülők álláspontját, problémáit. Fontos feladatunk a gyermek megfigyelése, hiszen az általa visszatükröződött interakciós mintából képet kaphatunk a családban kialakult szokásokról, megoldási sémákról.

A koragyermekkori intervenciós szemlélet befogadása

A koragyermekkori intervenció magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. A bölcsődénk funkcióját tekintve alkalmas színtér a koragyermekkori intervenció szemléletének alkalmazására. Ennek értelmében a kisgyermeknevelőink feladata az esetlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése.

A családi nevelés elsődleges tisztelete

Minden család életében az első gyermekintézmény a bölcsőde, mely meghatározó élmény marad, ezért fontosnak tartjuk, hogy a családi és bölcsődei nevelés összhangban legyen egymással. Minden bölcsődei beszoktatás kezdetén a családlátogatás is azt a célt szolgálja, hogy az otthonzajló családi nevelésbe betekintést nyerjünk. Ilyenkor van lehetősége a szülőnek bemutatni gyermekét, valamint a család szokásairól és igényeiről tájékoztatni a kisgyermeknevelőket. Ezáltal tudnak már a tapasztalatokra és a család igényeire építve tervezni a neveléssel kapcsolatban. Szükség esetén lehetőségeinkhez mérten törekszünk a családi nevelés hiányosságainak kompenzálására, korrigálására.

A kisgyermeki személyiség tisztelete

A gyermeket – mint fejlődő személyiséget – a kisebb körű kompetenciából fakadó nagyobb segítségigénye ráutaltsága miatt különleges védelem illeti meg.
A bölcsődei nevelés-gondozás értékközvetítő és értékteremtő folyamat, amely a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítségére irányul, az emberi jogok és az alapvető szabadságjogok tiszteletben tartásával. Fokozott figyelmet fordítunk az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbözőségek iránti tolerancia kialakítására.

A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

A bölcsődei nevelésünkben a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. A feladatok színvonalas megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes. Ebből adódóan a kisgyermeknevelők felelősek a szakmai tudásuk szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciáik fejlesztéséért.

A biztonság és a stabilitás megteremtése

A kisgyermek egyéni igényeitől függő, bölcsődénkben történő beszoktatásra, adaptációs időszakra úgy tekintünk, mint a kisgyermek elveszett biztonságának újrateremtésére.
A kisgyermek személyi és tárgyi környezetének állandósága („saját kisgyermeknevelő" - rendszer, felmenőrendszer, csoport- és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához.
A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét.
Hátrányos helyzetű gyermekeknél az érzelmi és fizikai biztonságra különös figyelmet fordítunk.

Fokozatosság megvalósítása

A fokozatosságnak a bölcsődei nevelésünk minden területét érintő bármely változás esetén érvényesülnie kell. A kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a jó szokások kialakulását.

Egyéni bánásmód érvényesítése

A kisgyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a kisgyermeknevelő elfogadó, empatikus, hiteles nevelői magatartása. A bölcsődei nevelésünkben figyelembe vesszük a kisgyermek spontán érésének, egyéni fejlődésének ütemét, a pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját, nemzetiségi/etnikai, kulturális és vallási hovatartozását. A fejlődés ütemét mindig magához a gyermekhez viszonyítva kell megítélni. Minden új fejlődési állomásnak kiindulópontja maga a gyermek. Ezért fontos, hogy a bölcsődénkbe járó kisgyermekek mindegyike egyéni szükségleteihez igazodó mértékben részesüljön érzelmi biztonságot nyújtó gondoskodásban és támogatásban.

Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei.

A gondozási helyzetek megvalósulása során a nevelésnek és a gondozásnak elválaszthatatlan egységet kell alkotnia. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei nem korlátozódhatnak a gondozási helyzetekre. A fiziológiás szükségletek kielégítése megteremti a magasabb rendű szükségletek kielégítésének feltételeit.

A professzionális gondozásunk, hozzájárul a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához és a nevelési feladatok megvalósulásának egyik kiemelt színtere.

A gyermeki kompetenciakésztetés támogatása

A korai életévekben alapozódnak meg a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák, ezért támogatásuk kiemelt jelentőséggel bír a bölcsődei nevelésünkben. Biztosítjuk annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömét, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya. Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segítjük az önálló kezdeményezéseit, megteremtve ezáltal az egész életen át tartó tanulás igényének, folyamatának biztos alapjait.

4.2. A BÖLCSŐDEI NEVELÉSÜNK FELADATAI

A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése

A bölcsődénk, mint a kisgyermekes családokkal kapcsolatba kerülő első gyermekintézmény jelentős szerepet tölt be a szülői kompetencia fejlesztésében. A család erősségeinek megismerése, támogatása a pozitívumok kiemelésével valósul meg.

A családi és bölcsődei nevelés összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti egyenrangú, konstruktív, kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat elengedhetetlen feltétel a kisgyermekek harmonikus fejlődéséhez. A szülő ismeri legjobban gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelőink, mint szakemberek, szaktudásukra, tapasztalataikra építve, a szülők igényeihez igazodva közvetítik a kora gyermekkori fejlődéssel, neveléssel kapcsolatos ismereteket, módszereket.

Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

Az egészség megőrzésére mint bölcsődei feladatra nagy hangsúlyt fektetünk. Fontos az egészségvédelem és a prevenció. Az egésznevelés összetartozik a gondozással, a szomatikus, a pszichés, az érzelmi, az értelmi, akarati neveléssel, valamint a szociális fejlődéssel. Célunk az egészséges életmód kialakítása. Az egészséges életmódot a szülők és kisgyermeknevelők útmutatásával, a szabályok belsővé válásával tanulja meg a kisgyermek.

Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése

A biztonságot nyújtó nevelői magatartásunk magában foglalja a szakember érzelmi elérhetőségét és hitelességét, az érzelmek kifejezésére való ösztönzést, a pozitív és bíztató üzenetek rendszeres közvetítését, a világos elvárások és határok megfogalmazását. A kisgyermekek bölcsődénkbe kerülése több lehetőséget teremt a társas kapcsolatok megtapasztalására. Az együttlét helyzetei az én érvényesítés, a tolerancia, az empátia gyakorlásának színterei, amelyek hozzájárulnak az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztéséhez.

Törekszünk az együttélés szabályainak elfogadtatására, a mások iránti nyitottság megőrzésére.

A kisgyermeknevelőink feladata a kisgyermekek beszédkészségének fejlesztése érdekében az ingerekben gazdag, tiszta nyelvi környezet biztosítása, a kommunikációs kedv felkeltése és fenntartása a bölcsődei nevelés-gondozás minden helyzetében, mondókák, énekek, versek, mesék közvetítésével.

Különös figyelmet fordítunk a hátrányos helyzetű gyermekek társas és érzelmi kompetenciáinak fejlesztésére szükség esetén más segítő szakemberek bevonásával is.

A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

A kisgyermek érdeklődésének erősítése a játékos felfedezés és a cselekvéses tanulás lehetőségeinek megteremtése a kisgyermeknevelőink aktív részvételével és a megfelelő környezet kialakításával történik. A bölcsődei nevelésünk-gondozásunk helyzeteiben a szakember ismeretet nyújt, segíti a tájékozódást, a tapasztalatok és élmények feldolgozását.

A kisgyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során szerepet kap az élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása, az önálló próbálkozás és a kreativitás támogatása.

Az önálló választás és a döntési képesség kialakulását segíti a bátorító, ösztönző nevelői magatartás.

4.3. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS FŐBB HELYZETEI

Alapvető szempont, hogy a bölcsődei élet a kisgyermek számára élményt nyújtó, részvételre motiváló, tanulási tapasztalatokat biztosító legyen. Valamennyi tevékenység, élethelyzet alakításának módszertani alapja az egyéni bánásmód érvényesítése, a gyermek pozitív önállósági törekvéseinek, önértékelésének erősítése.

Tanulás

A teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak a bölcsődénkben nincs helye. A bölcsődei nevelésünk területén a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük. Tanulás, minden olyan tapasztalat-, illetve információszerzési folyamat, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben, illetve a gondolkodásban, valamint elősegíti, hogy a gyermek megismerje önmagát és környezetét. A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó tevékenységekbe ágyazottan történik.
A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés.
A kisgyermekkori tanulás színterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és a kommunikáció. A tanulás formái az utánzás, a spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő-gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás. A beszéd a kisgyermekkori tanulás nagyon fontos eleme. A kommunikatív képességek fejlődésének feltételei a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt-gyermek és gyermek-gyermek interakciók. Figyelembe kell venni azoknak a gyermekeknek a nyelvi szükségleteit, akiknek nem a magyar az anyanyelvük.

Gondozás

A gondozás bensőséges interakciós helyzet a kisgyermeknevelő és gyermek között, amelynek elsődleges célja a gyermek testi szükségleteinek kielégítése.
A személyes és a szociális kompetenciák kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek csecsemőkortól kezdve aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben, lehetősége legyen úgy próbálkozni, hogy közben érzi a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét. Sikeres próbálkozásait a felnőtt megerősítéssel, dicsérettel jutalmazza, ami növeli az együttműködési kedvet.
A gondozás minősége jelentős mértékben befolyásolja a szokások kialakulását és az önállósodás folyamatát.

Játék

A gyermekkor legfontosabb tevékenysége, amely segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, az értelmi, az érzelmi és a szociális fejlődést.
A kisgyermeknevelő a játék feltételeinek biztosításával és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti. A játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatok fejlődésére is. A többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését.

Mozgás

Csecsemő és kisgyermekkorban a mozgás alapvető formái alakulnak ki, fejlődnek. A mozgásigény rendkívül nagy, az egészséges gyermek örömmel gyakorolja a mozgást. Mind a szobában, mind az udvaron biztosítani kell a gyermekek számára minél nagyobb mozgásteret,

mozgásfejlesztő játékokat, melyek használata során gyakorolják a gyermekek az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik mozgásuk.
A játékeszközök szerepe az érdeklődés felkeltése, a mozgás aktivitás fenntartása.
Fontos szempont, hogy a környezet balesetmentes legyen, a veszélyforrásokat kiküszöböljük.

Minél változatosabb mozgásra van lehetősége a gyermeknek, annál nagyobb örömüket lelik a játékban. Az önállósági törekvések támogatása során a gondozási műveletekben való aktív részvétel a praktikus mozgások gyakorlása, finomításra ad lehetőséget.
Érdeklődést fenntartva színes játékokkal biztosítjuk a mozgási lehetőséget udvarunkon és a szobában egyaránt (hullámgördülő, mászóka, csúszda, motor, futóbicikli)

Mondóka, ének

A bölcsődében sokrétű zenei élmény átélésére, tapasztalatszerzésre ad lehetőséget a környezet hangjainak megfigyelése, a kisgyermeknevelő kellemes ének- és beszédhangja, spontán dúdolgatása, ritmusos szövegmondása, a dallam és ritmushangszerek hallgatása, megszólaltatása, a közös éneklés. A személyes kapcsolatban, játékhelyzetben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket keltenek, örömélményt, érzelmi biztonságot adnak a kisgyermeknek. Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, a zenei emlékezetet. A bölcsődei zenei nevelés eredményes megvalósítása lehetőséget nyújt a gyermek további zenei fejlődésére.

Vers, mese

A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi-, értelmi-(ezen belül beszéd, gondolkodás, emlékezet, képzelet és a szociális fejlődésére. A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre. A verselés, mesélés, képeskönyv-nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet, így a kisgyermek számára alapvető érzelmi biztonság egyszerre feltétel és eredmény. A gyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelynek megszerzésére más helyzetekben nincs lehetőség. A bölcsődében a népi és az irodalmi műveknek egyaránt helye van.

Alkotó tevékenységek

Az öröm forrása maga a tevékenység- az érzelmek feldolgozása és kifejezése, az önkifejezés, az alkotás-nem az eredmény. A kisgyermeknevelő a feltételek biztosításával, az egyes technikák megmutatásával, a gyermek pillanatnyi igényeinek megfelelő technikai segítésével, az alkotókedv ébren tartásával, a gyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével, megőrzésével segítheti az alkotó tevékenységek iránti érdeklődést és a személyiségfejlődésre gyakorolt hatások érvényesülését.

Egyéb tevékenységek

Ezek a tevékenységek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, az egymásról és a környezet szépségéről való gondoskodáshoz kapcsolódnak (pl. viráglocsolás, gesztenyegyűjtés, falevélszedés stb.). Az öröm forrásai az együttesség, a közös munkálkodás és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése. A gyermekek bármikor bekapcsolódhatnak, és bármikor kiléphetnek, az önkéntesség nagyon fontos, a tevékenykedés nem lehet feladat. Az egyes tevékenységek fejlesztik az ízlést, a hétköznapi élet esztétikuma iránti igényességet, a mások felé fordulást, mások igényeinek figyelembe vételét és az empátiát.

4.4. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK FELTÉTELEI

„Saját kisgyermeknevelő"- rendszer

A kisgyermeknevelőink a bölcsődei nevelésünk szakembere, akik személyiségükkel, nevelői attitűdjükkel mintát jelentenek a családok és a gyermekek számára egyaránt.
A „saját kisgyermeknevelő"- rendszer a biztonság és a stabilitás megteremtésének szabályán alapul. A csoport vagy a csoport gyermekeinek egy része tartozik közvetlenül egy kisgyermeknevelőhöz. A „saját kisgyermeknevelő" szoktatja be a gyermeket a bölcsődébe, és a bölcsődébe járás egész időtartama alatt ő a kisgyermek nevelője (felmenőrendszer). Ő kíséri figyelemmel a kisgyermek fejlődését, tartja számon az egyes fejlődési állomásokat, vezeti az ehhez kapcsolódó szakmai dokumentációt és felelősséggel tartozik a rábízott gyermekekért.
A „saját kisgyermeknevelő"- rendszerben több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait, elsősorban a „saját kisgyermeknevelő" segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.

Gyermekcsoportok szervezése

A bölcsődénkben a gyermekcsoportok létszáma jogszabály által meghatározott. Az előírtnál magasabb csoportlétszám nem fogadható el, mivel a minőségi bölcsődei nevelést az életkornak és a sajátos igényeknek megfelelő felnőtt-kisgyermek arány garantálja.
A bölcsődei nevelés alapelveinek megfelelően a kisgyermek a bölcsődébe járás teljes időtartama alatt ugyanabba a gyermekcsoportba jár. Életkor szerint homogén és vegyes csoportok egyaránt előfordulnak. A szakmai elveknek megfelelőbb az életkor szerinti homogén csoport, mert a gyermekek közötti nagy egyéni különbségek kezelése homogén csoportban sem könnyű feladat és a vegyes korcsoport előnyei a bölcsődés korban kevésbé érvényesülnek, mint a későbbi életszakaszokban.

Napirend

A jól szervezett, folyamatos, ugyanakkor rugalmas napirend a kisgyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, kiszámítható, folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását biztosítja, megteremtve a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét. A napirenden belül az egyes kisgyermek igényeit úgy biztosítjuk, hogy közben a csoport életében is áttekinthető rendszer legyen, a gyermekek tájékozódhassanak a várható eseményekről, kiiktatódjon a felesleges várakozási idő. Ez egyben a csoport belső nyugalmát is biztosítja.
A napirend függ a gyermekcsoport életkori összetételétől, fejlettségétől, szükségleteitől, de befolyásolják azt az évszakok, az időjárás, a csoportlétszám és egyéb tényezők is. A napirend kialakításának további feltételei a személyi állandóság („saját kisgyermeknevelő"-rendszer), a tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a bölcsődei dajkával való összehangolt munka, a kisgyermekek otthoni életének, életritmusának lehetőség szerinti figyelembevétele.

4.5. CSALÁDOK TÁMOGATÁSÁNAK MÓDSZEREI ÉS LEHETŐSÉGEI

A családok támogatása a családban hatékonyan működő erőforrások felkutatására és ezen erőforrások eredményes működtetésére irányul, mely hozzájárul a család szocializációs funkciójának minél szélesebb körű kibontakozásához. Ez a megközelítés szem előtt tartja a családi nevelés elsődlegességét, a bölcsődei ellátás családi nevelésre való épülését. A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formája van, mindegyik más-más szerepet tölt be, ezért célszerű párhuzamosan minél többet alkalmazni belőlük.

A családlátogatás

A családdal és a gyermekkel való kapcsolatfelvétel a gyermek, otthoni környezetében való megismerés. A szülő informálódhat a bölcsődei életről, beszoktatásról, megismeri a kisgyermeknevelőket.

Beszoktatás (adaptáció) – szülővel történő fokozatos beszoktatás

A szülővel történő fokozatos beszoktatásnak nagy jelentősége van a gyermek életében. Biztonságot ad a gyermeknek és megkönnyíti az új környezethez való alkalmazkodást. A gyermek és a kisgyermeknevelő között fokozatosan kialakuló érzelmi kötődés segíti a gyermeket a bölcsődei életben való eligazodásban, az új szokások elfogadásában.

Napi kapcsolattartás

A napi kapcsolattartás célja a rövid, kölcsönös informálás a kisgyermek érzelmi állapotáról, hangulatáról, az őt érintő napi történésekről, változásokról. Az egyéni igények, kérések megfogalmazására is ezen alkalmakkor kerül sor. Az interakciós helyzetet a pozitív hangvétel jellemzi, de a negatív eseményekről is tényszerű tájékoztatás történik, a szakmai etikai szabályoknak és az időkereteknek megfelelően.

Egyéni beszélgetés

Az egyéni beszélgetés a kisgyermek fejlődéséről szóló részletes, kölcsönös tájékozódást vagy a hosszabb megbeszélést igénylő kérdések, nevelési problémák közös átgondolását szolgáló találkozási forma. Kezdeményezheti a szülő, a kisgyermeknevelő, a bölcsődevezető. A szakmai kompetencián túlmenő kérdésben kérhető egyéb szakember közreműködése.

A szülőcsoportos beszélgetések

A szülőcsoportos beszélgetések a bölcsődei nevelési évenként legalább három alkalommal szervezett tematikus beszélgetések a csoportba járó kisgyermekek szüleit foglalkoztató aktuális nevelési témákról. A csoportos beszélgetéseket a kisgyermeknevelők vezetik, a szülőkkel kialakított partneri viszonyra építve. A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülői kompetenciaérzés megtartását. Lehetőség van az egymástól hallott helyzetkezelési módok továbbgondolására, ezáltal a saját viselkedésrepertoár bővítésére. A kisgyermeknevelőktől kapott indirekt megerősítések befolyásolhatják a szülők nevelési szokásait.

Szülői értekezlet

Bölcsődén belül a szülői értekezlet a szülők általános és az adott gyermekcsoportra vonatkozó tájékoztatását, valamint a gyermekeket érintő, a szülőkkel közösen meghozandó döntések elősegítését szolgálja. Egy nevelési éven belül három alkalommal célszerű szülői értekezletet tartani (beszoktatások előtt, a beszoktatásokat követően és a nevelési év vége felé), de a bölcsődét, vagy az adott gyermekcsoportot érintő különleges helyzetekben rendkívüli szülői értekezlet összehívására is sor kerülhet.

Indirekt kapcsolattartási formák

Az indirekt tájékoztatási formák jól kiegészítik a direkt kapcsolattartási formákat. Az írásbeli tájékoztatók, hirdetőtáblák, honlap, szórólap, közösségi oldalakon való megjelenések lehetőséget adnak az ismeretterjesztésre.

ÜNNEPEK, HAGYOMÁNYOK

Bölcsődénkben nagy figyelmet fordítunk a családokkal való szoros kapcsolattartásra. Ebben jelentős szerepe van az ünnepeknek. Minden évben a szülőkkel, gyermekekkel együtt ünnepeljük a karácsonyt. A gyermekek ilyenkor új játékokat kapnak, valamint apróbb, hazavihető ajándékkal kedveskedünk nekik. A szülőket megvendégeljük, és lehetőség nyílik egy önfeledt, közösen eltöltött délutánra, ahol együtt játszhatunk, beszélgethetünk.

Minden évben szombati napon kerül sor a gyermeknapi rendezvényre, amin mindig nagy számban, örömmel vesznek részt a családok. Ilyenkor szeretettel várjuk a testvér, illetve rokon gyermekeket is. Ezen a rendezvényen már a szeptembertől bölcsődébe kerülő, új gyerekek is részt szoktak venni. Nagyon kellemes hangulatú, vidám, változatos programokban gazdag délelőttöt szoktunk együtt tölteni.
Szintén minden évben megrendezzük a Télapó ünnepséget, a farsangot, a húsvétot is.

A hagyományok minden közösség életében nagy jelentőségűek. A készülődés, az ünnepi hangulat, majd a rá való emlékezés, sok közös élmény forrása lehet, erősíti az összetartozást, segít az egymásra figyelésben, egymás segítésében, önbizalmuk fokozásában. A hagyományok egy-egy közösség sajátjai, csak rájuk jellemző apró mozzanatokkal, intimitással bírnak. Így hagyomány lehet, hogy, megünnepeljük egymás születésnapját, névnapját; hogy reggel közös együttléten számolunk be az eseményekről, hogy szülőkkel közös délutánokat szervezünk az ünnepkörökhöz kapcsolódva.

4.6. A BÖLCSŐDE KAPCSOLATRENDSZERE

Elsősorban elengedhetetlen a kilenc bölcsőde közötti jó szakmai kapcsolat.
A bölcsőde együttműködik mindazokkal, akik a családoknak nyújtott szolgáltatások és ellátások során a gyermekkel vagy családtagjaikkal kapcsolatba kerülnek.

- Óvodák
- Gyermekjóléti Szolgálat
- Védőnői hálózat
- Családsegítő központ
- Korai fejlesztés szakembereivel
- Gyermekorvossal
- Fenntartó szervvel
- Gyermekvédelmi szakellátással, gyámhatósággal

Bölcsődék szervezeti ábrája

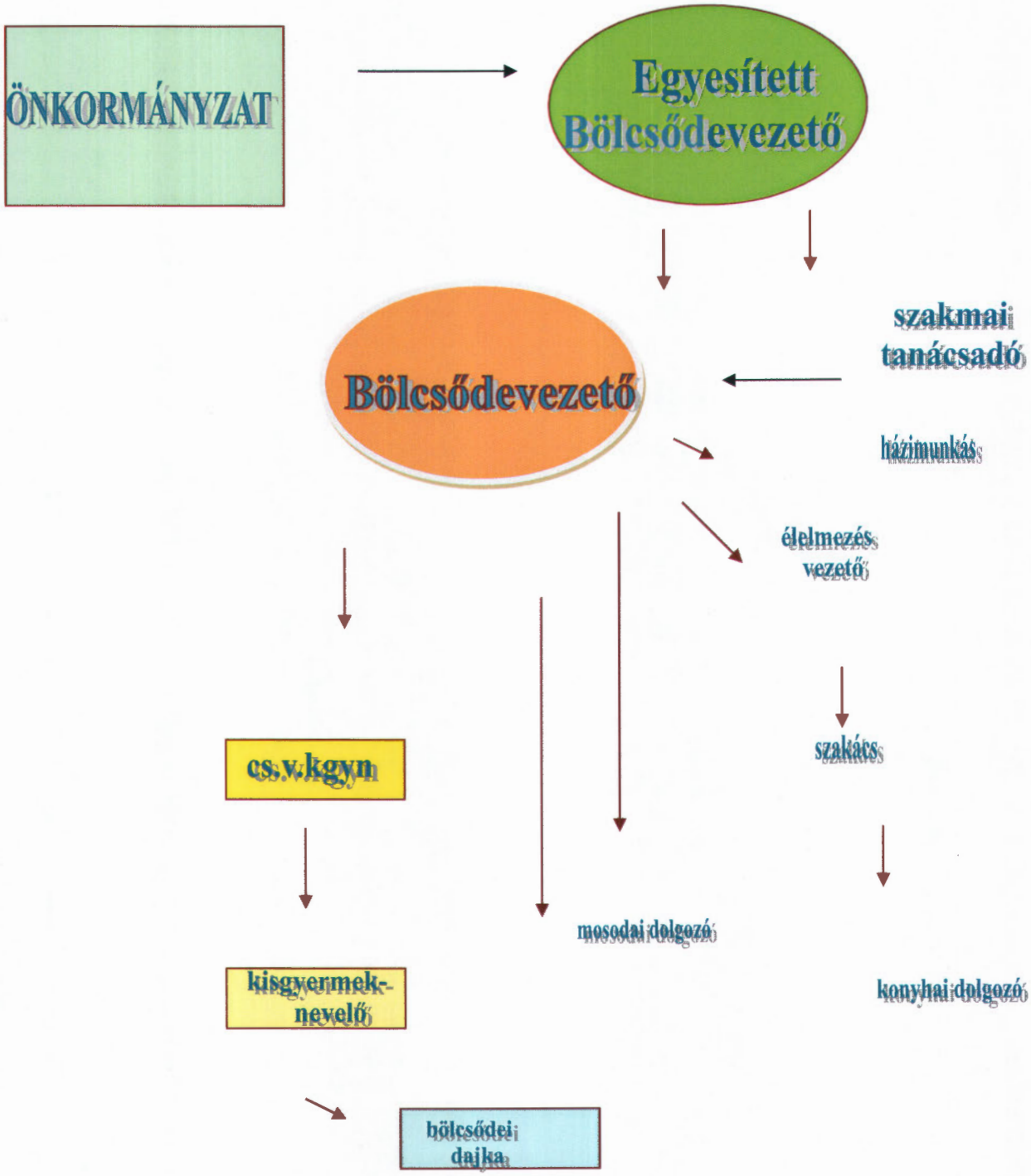

5. ÉLELMEZÉS

A bölcsődei élelmezésünk során a korszerű csecsemő- és kisgyermek táplálkozási elveket és a felnőtt étkeztetésre vonatkozó elveket és normatívákat vesszük figyelembe úgy, hogy a táplálék:

- mennyiségileg elegendő és minőségileg helyes összetételű,
- a higiénés követelményeknek megfelelő,
- megfelelő konyhatechnikai eljárásokkal elkészített,
- élvezhető legyen

Intézményünkben a korszerű táplálkozás feltételeinek tárgyi, személyi feltételei adottak . A gyermekek és a felnőttek ékeztetését saját főzőkonyháról biztosítjuk. Az élelmezésben a HACCP rendszer működtetését és folyamatos felülvizsgálatát megvalósítjuk. 37/2014.(IV.30.) EMMI rendelet a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásait betartjuk.

Élelmezés:
A 80/1999 (XII. 28.) GM –EüM -FVM együttes rendelete kötelezővé teszi a közétkeztetést végző intézmények számára a HACCP rendszer bevezetését. A bölcsőde külön figyelmet fordít a rendszer működtetésére, az előírások pontos betartására.

6. ÉRDEKVÉDELEM

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 35-37. sz. paragrafusa értelmében, a bölcsődei ellátásban részesülők érdekeinek védelmében az intézmény Érdekképviseleti Fórumot működtet. Az Érdekképviseleti Fórum szabályzata az intézményben megtekinthető.

1. Az Érdekképviseleti Fórum célja:
   Az ellátásra jogosultak és az intézményi jogviszonyban állók érdekvédelme.

2. Az Érdekképviseleti Fórum feladata:
   - Megvizsgálja az elé terjesztett panaszokat.
   - Dönt a hatáskörébe tartozó ügyekben.
   - Intézkedést kezdeményez az intézményvezetőnél, szükség esetén a fenntartónál.
   - Véleményt nyilvánít az intézmény vezetőjénél a gyermeket érintő ügyekben.
   - Javaslatot tehet az intézmény alaptevékenységével összhangban végzett szolgáltatások tervezéséről, működéséről, ebből származó bevételének felhasználásáról.
   - Egyetértési jogot gyakorol a házirend jóváhagyásánál.

3. Az Érdekképviseleti Fórum működési területe:
   A Kőbányai Egyesített Bölcsődék tagintézményei.

4. Az Érdekképviseleti Fórum működése:
A gyermek szülője, ill. törvényes képviselője panasszal élhet a bölcsőde vezetőjénél, az Egyesített Bölcsődék vezetőjénél, továbbá az Érdekképviseleti Fórumnál:
   - az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében,
   - a gyermeki jogok sérelme,
   - az intézmény dolgozóinak kötelezettségszegése esetén.

A bölcsőde vezetője, az Egyesített Bölcsődék vezetője és az Érdekképviseleti Fórum a panaszt 15 napon belül köteles kivizsgálni és tájékoztatást adni a panasz orvoslásának lehetséges módjáról.
A gyermek szülője, ill. törvényes képviselője az intézmény fenntartójához, továbbá a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat, ha nem kap értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy, ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet.

7.A SZAKMAI FELKÉSZÜLTSÉG BIZTOSÍTÁSÁNAK MÓDJA, FORMÁI

A szakmai felkészültség elősegítése, biztosítása

Területi szakmai látogatások, szakmai konzultáció

A szakdolgozók következetes, magas színvonalú szakmai munkáját a kerületi szaktanácsadó, az Egyesített Bölcsődék vezetője és helyettese segítik az éves látogatási terv alapján meghatározottak szerint. A megfigyelések eredménye, a tapasztalatok minden esetben az adott bölcsődevezetővel és a kisgyermeknevelőkkel megbeszélésre kerül. A megfigyelésekről írásos jegyzőkönyv készül.
Természetesen a rendszeres megfigyeléseken túl, szükség szerint, vagy a bölcsődevezető kérésére ismételt látogatásra lehetőség van, a szakmai konzultáció folyamatosan biztosított.

Képzés, továbbképzés

A mai szakmai követelményeknek megfelelő magas színvonalú munkát a bölcsődei szakemberek csak úgy tudják megvalósítani, ha folyamatosan képezik, továbbképzik magukat, ismereteiket bővítik, gazdagítják. A kisgyermeknevelők rendszeresen tapasztalatokat cserélnek a havi szinten megtartott esetmegbeszélésen és belső továbbképzéseken.

A 8/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet szabályozza a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásba vételét. A 9/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet pedig a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzését határozza meg.
Ezen rendeletek értelmében, a nyilvántartásba vett, szakképzett dolgozónak meghatározott számú kredit pontot kell gyűjtenie, a 6 éves képzési ciklus alatt. Fontos az ezzel kapcsolatos szervezési-, koordinációs feladatok zökkenőmentes és jól szervezett ellátása.

8.HATÁLYBALÉPÉS

Ezen szakmai programot

a

KŐBÁNYAI SZIVÁRVÁNY BÖLCSŐDE

részére

2017. január 1-től készítettük.

A szakmai program visszavonásig érvényes.

A Szakmai Programot a Kőbányai Önkormányzat Humánszolgáltatási bizottsága 2016. december 13-án elfogadta.
A Szakmai Program naprakész állapotban tartásáról a bölcsődevezető, és az egyesített bölcsőde vezetője gondoskodik.

Budapest, 2016. 12.15.

Bölcsődevezető

Egyesített Bölcsődevezető

A fenntartó részéről

MELLÉKLETEK

Kőbányai Egyesített Bölcsődék Intézményei
KŐBÁNYAI SZIVÁRVÁNY BÖLCSŐDE
1106 Budapest, Maglódi út. 29.

1. számú melléklet

MEGÁLLAPODÁS

mely létrejött a Kőbányai Szivárvány bölcsőde, mint a napközbeni ellátását biztosító intézmény, valamint a bölcsődei ellátásban részesülő gyermek szülője (törvényes képviselője) között.

Szülő (törvényes képviselő) adatai:
Név:
Születési név:
Anyja neve:
Lakcíme:

Gyermek adatai:
Név:
Születési hely, idő:
Anyja neve:
Lakcíme:
TAJ szám:

A bölcsődei ellátás kezdő időpontja:

1. A 15/1998. (IV. 30.) NM rendelete alapján „bölcsődébe a gyermek húszhetes korától harmadik életévének, fogyatékos gyermek az ötödik életévének betöltéséig, ill. annak az évnek a december 31-éig vehető fel, amelyben a gyermek a harmadik életévét, fogyatékos gyermek az ötödik életévét betölti."

2. A bölcsődei ellátás időtartama: határozott vagy határozatlan (aláhúzandó).

3. A bölcsődei ellátás keretében az intézmény a gyermek számára az alábbiakat biztosítja:
   - a bölcsődei adaptáció elősegítése, minél család barátabb módon
   - szakszerű gondozás-nevelés, testi-lelki szükségletek kielégítése, a fejlődés és a szocializáció segítése,
   - napi négyszeri (orvos által ellenőrzött, az életkornak megfelelő) étkezés,
   - a fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezet,
   - egészségvédelem egészségnevelés, kultúrhigiénés szokások kialakulásának segítése,
   - állandóság (saját kisgyermeknevelő rendszer), egyéni bánásmód,
   - időjárástól függően napi lehetőség a szabad levegőn való játékra,
   - az egyéni ruhanemű kivételével, textíliával történő ellátás,
   - személyes higiéné feltételeinek biztosítása,
   - korcsoportnak megfelelő játékeszközök,
   - rendszeres orvosi felügyelet, óvodai életre való felkészítés.

4. A bölcsőde a szülő számára az alábbiakat biztosítja:
   - a házirend megismerése,
   - tájékoztatás a gyermekével napközben történő eseményekről,

- rendszeres betekintés a kisgyermeknevelő által vezetett egyéni dokumentációba (üzenő füzet),
- szülői értekezlet, egyéni és csoportos beszélgetés kisgyermeknevelővel, vezetővel,
- tájékoztatók, étrendek megismerése.

5. A módosított 1997. évi XXXI. Tv. (továbbiakban Gyvt.) 148.§ (1)-(3), valamint (5) bekezdése alapján az intézményi ellátásért térítési díjat kell fizetni. A bölcsődei ellátásért fizetendő térítési díj mértékét az Önkormányzat rendeletben szabályozza. A térítési díj mértékét minden év március 31-ig a fenntartó önkormányzat képviselő testülete határozza meg. A Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat döntése alapján jelenleg nem kell térítési díjat fizetni.

6. A 22/2012. (V. 23.) önkormányzati rendelet szerint a bölcsődei ellátás keretében nyújtott étkezés díja naponta _____ Ft. Az étkezési díjat a szülő vagy a törvényes képviselő köteles megfizetni.
   - A megállapított étkezési térítési díjat minden hónapban az előre jelzett napon kell befizetni, még hiányzás esetén is. Az ilyen esetekben keletkezett túlfizetések csak két hónappal később (pl. januári hiányzás, márciusban) kerülnek jóváírásra. A jóváírást abban az esetben érvényesítheti a szülő amennyiben a gyermekének távolmaradását a házirendben foglaltaknak megfelelően a távolmaradást megelőzően, egy nappal előbb, 12 óráig le kell mondania. Amennyiben a távolmaradást nem jelenti be, akkor a térítési díjat gyermeke hiányzása esetén is be kell fizetnie.
   - Ingyenes étkezés igénybevétele esetén a gyermek hiányzását, a hiányzás okát és várható időtartamát a 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet értelmében a szülő köteles bejelenteni.

     13. § (1) Ha az intézményi és szünidei gyermekétkeztetést betegség vagy más ok miatt a gyermek nem veszi igénybe, a kötelezett az intézmény vezetőjénél, a szünidei gyermekétkeztetést biztosítónál bejelenti

     a) a távolmaradást és annak várható időtartamát, valamint

     b) a távolmaradásra okot adó körülmény megszűnését és azt, hogy a gyermek mikor veszi igénybe újból a gyermekétkeztetést.

   A befizetés történhet:
   - Készpénzzel az intézményben

   a bölcsődei csoport hirdetőtábláján kiírt időpontban,
   - Átutalással

   a kiadott számlán szereplő fizetési határidő napjáig.
   Ha a befizetés nem történik meg, akkor a be nem fizetett hónap elsejétől addig nem járhat a gyermeket a bölcsődébe, míg a térítési díj pótbefizetését nem rendezik.

   Az étkezési térítési díj meghatározásához a szülőnek ki kell tölteni a 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 6. melléklete a „nyilatkozat gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybevételéhez bölcsődei ellátás és óvodai nevelés esetén" elnevezésű nyomtatványt, melynek a-e pontjaihoz a szükséges dokumentumokat és a díjfizetési kedvezményeket a kedvezményre való jogosultságot igazoló okiratot csatolni szükséges.

A nyilatkozat f pontjához, amelyben a szülő arról nyilatkozik, hogy a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkal csökkentett, azaz nettó összegének 130%-át, semmiféle dokumentumot nem szükséges csatolni.

7. Megváltozik az ellátás helye:
   - Nevelési év végén, ha a bölcsődei nevelési év közben állapítják meg a gyermek sajátos nevelési igényét. Kerületünkben két bölcsőde gondozza és neveli, a sajátos nevelési igényű gyermekeket. A Kőbányai Fecskefészek Bölcsőde, vagy a Kőbányai Gyermeksziget Bölcsőde legkésőbb a következő nevelési év elején átveszi (a szülőknek ebben az estben újabb megállapodást szükséges kitölteni) a gyermeket. Az intézményváltást minden esetben, a szülővel történt megbeszélés előzi meg.
   - Abban az esetben, ha a gyermekről a felvétel után derül ki, hogy ételallergiás, és olyan bölcsődébe nyert felvételt, ahol nincs dietetikus, vagy diétás szakács ezért az intézményben nem tudjuk biztosítani a diétás étkezést.

8. Megszűnik az ellátás:
   - Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testületének a 22/2012. (V. 23.) önkormányzati rendelet 11 §-a értelmében, ha a gyermek családjában született másik gyermekre tekintettel a szülője otthon tartózkodik.
   - Ha a gyermek a 3. életévét betöltötte és a bölcsődei nevelési év végéhez ért, valamint a Gyvt. 42.§ (1) alapján a gyermek 4. életévének betöltését követő augusztus 31.
   - Egy hónapi folyamatos hiányzás után, abban az esetben, amikor a szülő nem jelez az intézmény felé, csak különösen indokolt esetben és egyéni elbírálás alapján tudjuk a férőhelyet fenntartani.
   - Ha a bölcsőde orvosának szakvéleménye szerint a gyermek egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható, ill. magatartása veszélyezteti a többi gyermek egészségét.

9. A szülő a megállapodásban foglalt, az intézmény részéről fennálló kötelezettségek elmulasztása esetén panaszával a bölcsődevezetőhöz, az intézményvezetőhöz, valamint a fenntartó Önkormányzat Humánszolgáltatási Főosztályához fordulhat. Az érdekvédelemmel kapcsolatos szabályokról a Gyvt. 35-37. paragrafusa rendelkezik.

10. A Gyermeki jogokról bővebb információ a bölcsőde házirendjében található:
    A gyermekjogi képviselő címe, és elérhetősége a bölcsőde faliújságján kifüggesztve megtalálható.

11. A szülő aláírásával igazolja, hogy a Kőbányai Egyesített Bölcsődék tagintézmény vezetőjének a szóbeli tájékoztatását megkapta:
    a) az ellátás feltételeiről
    b) az intézmény által vezetett személyes nyilvántartásokról[1]
    c) az érték és vagyonmegőrzés módjáról,

[1] Mint az ellátásra jogosult szülője (törvényes képviselője) kötelességem az intézményi nyilvántartásokhoz szükséges adatokról és az azokban történő változásokról információt szolgáltatni.
Törvények:
Gyvt. 1997. évi XXXI. Törvény 139. § az intézmény által vezetett nyilvántartásokról
328/2011 (XII.29) Kormány rendelet 17§-18 A § adatszolgáltatás a nyilvántartásokhoz

d) az intézmény házirendjéről, a napirendről,
e) a panaszjog gyakorlásának módjáról,
f) a fizetendő térítési díjakról, valamint a kedvezményes étkeztetés igénybevételének a feltételeiről
g) az érdekképviseleti fórumról

Az intézménybe folyó gondozó – nevelő - oktató munkáról, és az a-g pontokban felsoroltakról a szóbeli tájékoztatást tudomásul veszem.

Kelt: Budapest, 20..... év ..... hó .....nap

....
Szülő/gondviselő tagintézmény-vezető

A fent nevezett gyermek ellátása megszűnt: 20..... év ..... hó .....nap.

....
Szülő/gondviselő tagintézmény-vezető

Kőbányai Egyesített Bölcsődék Intézményei
KŐBÁNYAI SZIVÁRVÁNY BÖLCSŐDE
1106 Budapest, Maglódi út. 29.

Házirend

1.) A bölcsődében 20 hetes kortól a Gyermekek védelméről szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) 42/A. §-ban meghatározott időpontig neveljük és gondozzuk azoknak a szülőknek a gyermekeit, akik a Gyvt.41§ (1) meghatározott okok miatt, gyermekeik napközbeni ellátásáról nem tudnak gondoskodni. Az ellátás megkezdése előtt, de legkésőbb az ellátás megkezdését követő 2. hónap végéig a szülőnek igazolnia kell munkába állását.

2.) A bölcsőde nyitva tartása: Hétfőtől - Péntekig: 6.00 - 18.00 - ig.

3.) Kérjük a szülőket, segítsék a csoportok napirendjének kialakítását azzal, hogy gyermekeikkel legkésőbb 10 óráig megérkeznek a bölcsődébe. Lehetőség van arra, hogy alkalmanként későbbi időpontban érkezzenek, de ezt előre jelezni kell a kisgyermeknevelőnek. Fontos lenne, hogy gyermekükkel, ill. gyermekükért étkezések előtt, vagy étkezések után jöjjenek, mert a kisgyermeknevelők az étkezési idő alatt nem tudnak megfelelően odafigyelni az érkező gyermekre.
A gyermekekért 17.45- ig. szíveskedjenek a bölcsődébe érkezni.

4.) A bölcsőde – az alvásidő kivételével - lehetőséget biztosít a szülőknek, hogy betekintést nyerjenek az intézményben folyó szakmai munkába, megismerjék nevelési célkitűzéseinket, a kisgyermeknevelők által alkalmazott nevelési módszereket, és a gyermekek fejlettségéhez igazított kulturhigiénés szokások elsajátításának eredményeit. Nyitottságunk lehetővé teszi, hogy partneri kapcsolat alakuljon ki a bölcsőde és a családok között.

5.) A szülőknek gondoskodniuk kell arról, hogy gyermekeik tisztán, ápoltan érkezzenek a bölcsődébe.

6.) Kérjük a szülőket, hogy a bölcsődébe való bevétel előtt, gyermekeiket szükség szerint öltöztessék át, a gyermek korától függően kínálják fel a bili, vagy a WC használatát. Tájékoztassák a kisgyermeknevelőt a gyermek hogylétéről, az otthoni eseményekről. Hazavitelkor a kisgyermeknevelő beszámol a napi történésekről és átadja a szülőnek a gyermeket. Ekkor ismét a szülő feladata a gyermek utcai ruhába való átöltöztetése.

7.) A bölcsődéből a gyermeket csak a szülő, vagy az általa írásban megbízott személy viheti el. 14 éven aluli gyermek e feladattal nem bízható meg, és a kisgyermeknevelő nem adhatja ki a gyermeket olyan személynek sem, aki ittas!

8.) A bölcsődei átadókban minden gyermeknek külön, szekrénye van a ruhák tárolására, csak a legszükségesebb dolgokat tartsák a szekrényben, mert a bölcsődében hagyott tárgyakért, illetve a gyermek személyes tárgyaiért pl.: fülbevaló, játékok stb. nem tudunk felelősséget vállalni.

9.) A bölcsődébe csak egészséges gyermek hozható. A közösség egészsége érdekében lázas, (37,5 °C és ennél magasabb hőmérsékletű), antibiotikumot szedő, vagy fertőzésre gyanús gyermek nem látogathatja az intézményt. A családban előforduló fertőzőbetegségről a bölcsődét értesíteni kell.

10.) Abban az esetben, ha a gyermek napközben megbetegszik a bölcsődében, a kisgyermeknevelő értesíti a szülőt, vagy a szülő által kijelölt hozzátartozót. Ehhez feltétlenül szükséges a pontos cím és a telefonszám, amit az üzenő füzetbe kell beírni. Kérjük, hogy ilyen esetben minél előbb gondoskodjanak a gyermek hazaviteléről, illetve orvosi ellátásáról, ezzel is növelve a mielőbbi gyógyulását.

11.) Ha a szülő a gyermekét bármilyen ok miatt nem hozza a bölcsődébe, a távolmaradást előző nap 12 óráig be kell jelentenie, különben az intézménynek nem áll módjában az előre befizetett étkezési térítési díjat jóváírni.

12.) Kérjük, hogy a megállapított intézményi térítési díjat minden hónapban az előre jelzett napon fizessék be, még hiányzás esetén is. Az ilyen esetekben keletkezett túlfizetések csak két hónappal később (pl. januári hiányzás, márciusban) kerülnek jóváírásra. Ha a szülő a gyermekének távolmaradását a megállapított időpontig nem jelenti be, akkor sajnos, a térítési díjat gyermeke hiányzása esetén is be kell fizetnie.
A befizetés történhet:

- Készpénzzel az intézményben (az előre jelzett napokon)
- Átutalással

Ha a befizetés nem történik meg, akkor a be nem fizetett hónap elsejétől addig nem tudjuk bevenni a gyermeket a bölcsődébe, amíg a térítési díj pótbefizetését nem rendezik.

13.) A befizetett, de fel nem használt étkezési térítési díjak visszaigénylésére van lehetőség. A visszatérítési jogosultságot igazoló nyomtatványt a bölcsődevezető tölti ki és igazolja le. A visszatérített összeget a Polgármesteri Hivatal pénztárában lehet felvenni, vagy a szülő által megjelölt bankszámlára kerül átutalásra.

14.) 3 napnál hosszabb hiányzás után a gyermeket a bölcsőde csak a háziorvos, vagy gyermekgyógyászati szakrendelés orvosa által adott igazolás alapján tudja újra fogadni, kivéve, ha a szülő előre jelzi a hiányzást.
Hiányzás után kérjük, legalább egy nappal előre jelezzék, ha gyermekük ismét jöhet bölcsődébe.

15.) Egy hónap folyamatos hiányzás után, csak különösen indokolt esetben és egyéni elbírálás alapján tudjuk a férőhelyet fenntartani.

16.) Kérjük, minden szülő hozzon gyermekének egy füzetet, amelybe a kisgyermeknevelők rendszeres tájékoztatást adnak a gyermekek fejlettségéről. Örömmel fogadjuk, ha a szülők is bejegyzéseikkel gazdagítják ismereteinket a gyermek egészségügyi állapotára, fejlődésére, vagy az otthoni eseményekre vonatkozóan.

17.) Októbertől márciusig a bölcsődébe járó gyermekek térítésmentesen használhatják a só szobát.

18.) Évközben a bölcsődék nyíltnapokat, szülőcsoportos beszélgetéseket szerveznek a folyamatos kapcsolattartás és a gyermek bölcsődei életének figyelemmel kísérése céljából. Ezekre a találkozásokra minden szülőt szeretettel várunk.

19.) A bölcsőde nyári időszakban két egymást követő turnusban, évente váltakozva bezár. Kérjük a szülőket a zárás ideje alatt gondoskodjanak gyermekeik elhelyezéséről. Indokolt esetben a szülő kérheti gyermekének elhelyezését a feladatra kijelölt társintézményben.

20.) Felhívjuk a szülők figyelmét, hogy a bölcsőde területén, valamint 15 méteres körzetében **TILOS a DOHÁNYZÁS!**

21.) A gyermek kerékpárral történő bölcsődébe hozatalakor és elvitelekor kérjük szíveskedjenek a kerékpárt az arra kialakított helyre biztonságosan elhelyezni.

22.) Kérjük Önöket, hogy a bölcsőde területére kutyát ne hozzanak be, ne kössék ki a bejárati kapuhoz, mert a bölcsődébe érkező gyermekek körében ez félelmet kelthet.

23.) Felhívjuk a szülők figyelmét, hogy a gyermekek személyiség jogainak védelme érdekében a bölcsőde területén csak úgy lehet fényképet, vagy videó felvételt készíteni, ha azon csak a saját gyermeke szerepel. Amennyiben a saját gyermekén kívül más gyermekek is szerepelnek a képen, illetve a videó felvételen, akkor azt csak az érintett szülők hozzájárulásával jelenítheti meg közösségi oldalakon, egyéb esetben tilos!

24.) A Gyvt. 36§ alapján a szülő panasszal fordulhat az adott intézmény vezetőjéhez, az Egyesített Bölcsődék Vezetőjéhez, továbbá az Érdekképviseleti Fórumhoz a következő esetekben:
- az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében,
- a gyermeki jogok sérelme, továbbá az intézmény dolgozói kötelezettségszegése esetén,
- Gyvt. 136/A. § szerinti iratbetekintés megtagadása esetén.

Gyermeki jogok

1997. évi XXXI. tv. értelmében a gyermeknek joga van:
- a testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, jólétét biztosító saját családi környezetben történő nevelkedéshez,
- ahhoz, hogy segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéshez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéséhez, valamint önálló életvitelének megteremtéséhez,
- a fogyatékos tartósan beteg gyermeknek joga van a fejlődését és személyisége kibontakozását segítő különleges eljáráshoz,
- ahhoz, hogy a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön,
- az emberi méltósága tiszteletben tartásához, a bántalmazással - fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal -, az elhanyagolással és az információs ártalommal szembeni védelemhez,
- ahhoz, hogy a védelme érdekében eljáró szakemberek -különösen a gyermek bántalmazásának felismerése és megszüntetése érdekében - egységes elvek és módszertan alkalmazásával járjanak el,

- ahhoz, hogy a szüleitől, vagy hozzátartozóitól csak saját érdekében, törvényben meghatározott esetekben és módon válasszák el. A gyermeket kizárólag anyagi okból fennálló veszélyeztetettség miatt nem szabad családjától elválasztani,
- örökbefogadó családban vagy más, családot pótló ellátás formájában - a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodást helyettesítő védelemhez.

A gyermek védelmét ellátó szervezetek (a továbbiakban: intézmény) házirendje - e törvényben meghatározott keretek között - a gyermek életkorához, egészségi állapotához, fejlettségi szintjéhez igazodva állapítja meg a gyermekek jogai gyakorlásának és kötelességei teljesítésének szabályait.

A gyermeki jogok védelme

- A gyermeki jogok védelme minden olyan természetes és jogi személy kötelessége, aki a gyermek nevelésével, oktatásával, ellátásával, ügyeinek intézésével foglalkozik.
- A gyermek bántalmazással szembeni védelemhez való jogának érvényesítése érdekében a gyermek számára gyermekjóléti alapellátást vagy gyermekvédelmi szakellátást biztosító, továbbá a gyermek törvényes képviseletének ellátásával, ügyeinek intézésével foglalkozó szervek és személyek a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) által jóváhagyott egységes elvek és módszertan alkalmazásával járnak el.
- A gyermekjogi képviselő ellátja a gyermekvédelmi gondoskodásban részesülő gyermek jogainak védelmét, és segíti a gyermeket jogai megismerésében és érvényesítésében, valamint kötelességei megismerésében és teljesítésében. A gyermekjogi képviselő kiemelt figyelmet fordít a különleges vagy speciális ellátást igénylő gyermek védelmére.
- A gyermekjogi képviselő:
    - segít a gyermeknek panasza megfogalmazásában, kezdeményezheti annak kivizsgálását,
    - segíti a gyermeket az állapotának megfelelő ellátáshoz való hozzájutásban, a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgáltató esetmegbeszélésén, illetve a gyámhatóság által tartott tárgyaláson az ezzel kapcsolatos megjegyzések, kérdések megfogalmazásában,
    - eljár a gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, a gyermek, illetve fiatal felnőtt, valamint a gyermek-önkormányzat felkérése alapján,
    - eljár az érdek-képviseleti fórum megkeresése alapján,
    - a gyámhatóság kirendelése alapján képviseli a gyermeket a nevelési felügyelettel kapcsolatos eljárásban,
    - jogsértések észlelése esetén javaslatot tehet,
    - a jogsértés jövőbeni előfordulásának megelőzése érdekében a jogsértéssel érintettek között, szükség szerint szakértők bevonásával, egyeztető megbeszélés tarthat.

Szülői jogok és kötelességek

- A gyermek szülője jogosult és köteles arra, hogy gyermekét családban gondozza, nevelje és a gyermeke testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges feltételeket - különösen a lakhatást, étkezést, ruházattal való ellátást -, valamint az oktatásához és az egészségügyi ellátásához való hozzájutást biztosítsa.
- A gyermek szülője jogosult arra, hogy a gyermeke nevelését segítő ellátásokról tájékoztatást, neveléséhez segítséget kapjon.

- A gyermek szülője - ha a törvény másként nem rendelkezik - jogosult és köteles gyermekét annak személyi és vagyoni ügyeiben képviselni.
- A gyermek szülője köteles:
  - gyermekével együttműködni, és emberi méltóságát a 6.§. (5) bekezdése szerint tiszteletben tartani,
  - gyermeke jogainak érvényesítése érdekében a szükséges intézkedéseket megtenni,
  - a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel és szervekkel, továbbá a hatóságokkal együttműködni.

A jogosultak érdekvédelme

A Gyv.tv. 35. §.(1) bekezdése értelmében az intézmény fenntartója meghatározza az ellátásban részesülők érdekvédelmét szolgáló érdekképviseleti fórum megalakításának és működésének szabályait.

Az érdekképviseleti fórum szavazati jogú választott tagjai:

- az ellátásban részesülő gyermek szülei vagy más törvényes képviselői,
- a bölcsőde dolgozóinak képviselői,
- az intézményt fenntartó képviselői.

Az érdekképviseleti fórum:

- Megvizsgálja az elé terjesztett panaszokat.
- Dönt hatáskörébe tartozó ügyekben.
- Intézkedést kezdeményez az intézményvezetőnél, szükség esetén a fenntartónál.
- Véleményt nyilvánít az intézmény vezetőjénél a gyermeket érintő ügyekben.
- Javaslatot tehet az intézmény alaptevékenységével összhangban végzett szolgáltatások tervezéséről, működéséről, ebből származó bevételének felhasználásáról.
- Egyetértési jogot gyakorol a házirend jóváhagyásánál.

Panasszal élhet a gyermek szülője, vagy más törvényes képviselője, továbbá a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó érdekképviseleti és szakmai szervek, a házirendbe foglaltak szerint, az intézmény vezetőjénél, vagy az érdekképviseleti fórumnál:

- az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében,
- a gyermeki jogok sérelme, továbbá az intézmény dolgozói kötelezettségszegése esetén,
- Gyvt. 136/A. § szerinti iratbetekintés megtagadása esetén.

Az intézményvezető, vagy az érdekképviseleti fórum a panaszt kivizsgálja – tájékoztat a panasz orvoslásának módjáról.

A szülő az intézmény fenntartójához, vagy a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat, ha az intézmény vezetője, vagy az érdekképviseleti fórum 15 napon belül nem küld értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy a tett intézkedéssel nem ért egyet.

Budapest, 20..... .....

bölcsődevezető

A házirendben foglaltakat tudomásul vettem és magamra nézve kötelezőnek tartom.

.....

szülő

3. számú melléklet

Kőbányai Egyesített Bölcsődék Intézményei
KŐBÁNYAI SZIVÁRVÁNY BÖLCSŐDE
1106 Budapest, Maglódi út. 29.

NAPIRENDÜNK

6:00 – 8:00	**Folyamatos érkezés, szükség szerinti fürdőszoba használat, szabadjáték**
8:00 – 8:30	**Reggeli**
8:30 – 10:00	**Játék szobában, játszókertben**
10:00	**Tízórai**
10:00 – 11:30	**Játék játszókertben, szobában, fürdőszoba használat**
11:30 – 12:15	**Ebéd**
12:15 – 15:00	**Alvás, fürdőszoba használat**
15:00 – 15:30	**Uzsonna**
15:30 – 18:00	**Játék, folyamatos hazaadás**

4. számú melléklet

Kőbányai Egyesített Bölcsődék Intézményei
1108 Budapest, Újhegyi sétány 15-17.

SZMSZ